Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ନମୋ ତସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଅରହତୋ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ

ଖୁଦ୍ଦକନିକାଯେ

ଜାତକପାଠଇ

(ଦୁତିଯୋ ଭାଗୋ)

୧୭। ଚତ୍ତାଲୀସନିପାତୋ

୫୨୧। ତେସକୁଣଜାତକଂ (୧)

୧।

''ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି, ସକୁଣ ଭଦ୍ଦମତ୍ଥୁ ତେ;

ରଜ୍ଜଂ କାରେତୁକାମେନ, କିଂ ସୁ କିଚ୍ଚଂ କତଂ ୱରଂ''।

୨।

''ଚିରସ୍ସଂ ୱତ ମଂ ତାତୋ, କଂସୋ ବାରାଣସିଗ୍ଗହୋ;

ପମତ୍ତୋ ଅପ୍ପମତ୍ତଂ ମଂ, ପିତା ପୁତ୍ତଂ ଅଚୋଦଯି।

୩।

''ପଠମେନେୱ ୱିତଥଂ, କୋଧଂ ହାସଂ ନିୱାରଯେ;

ତତୋ କିଚ୍ଚାନି କାରେଯ୍ଯ, ତଂ ୱତଂ ଆହୁ ଖତ୍ତିଯ।

୪।

''ଯଂ ତ୍ୱଂ ତାତ ତପୋକମ୍ମଂ [ତପେ କମ୍ମଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)], ପୁବ୍ବେ କତମସଂସଯଂ;

ରତ୍ତୋ ଦୁଟ୍ଠୋ ଚ ଯଂ କଯିରା, ନ ତଂ କଯିରା ତତୋ ପୁନ [ପୁନଂ (ପୀ।)]।

୫।

''ଖତ୍ତିଯସ୍ସ ପମତ୍ତସ୍ସ, ରଟ୍ଠସ୍ମିଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନ;

ସବ୍ବେ ଭୋଗା ୱିନସ୍ସନ୍ତି, ରଞ୍ଞୋ ତଂ ୱୁଚ୍ଚତେ ଅଘଂ।

୬।

''ସିରୀ ତାତ ଅଲକ୍ଖୀ ଚ [ସିରୀ ଚ ତାତ ଲକ୍ଖୀ ଚ (ସ୍ଯା। ପୀ।)], ପୁଚ୍ଛିତା ଏତଦବ୍ରୱୁଂ;

ଉଟ୍ଠାନ [ଉଟ୍ଠାନେ (ସ୍ୟା।)] ୱୀରିଯେ ପୋସେ, ରମାହଂ ଅନୁସୂଯକୋ।

୭।

‘‘ଉସୂଯକେ ଦୁହଦଯେ, ପୁରିସେ କମ୍ମଦୁସ୍ସକେ;

କାଲକଣ୍ଣୀ ମହାରାଜ, ରମତି [ରମାତି (କ।)] ଚକ୍କଭଞ୍ଜନୀ।

୮।

‘‘ସୋ ତ୍ୱଂ ସବ୍ବେସୁ ସୁହଦଯୋ [ସୋ ତ୍ୱଂ ସବ୍ବେସଂ ସୁହଦଯୋ (ସ୍ୟା। ପୀ।), ସୋ ତ୍ୱଂ ସବ୍ବେ ସୁହଦଯୋ (କ।)], ସବ୍ବେସଂ ରକ୍ଖିତୋ ଭୱ;

ଅଲକ୍ଖିଂ ନୁଦ ମହାରାଜ, ଲକ୍ଖ୍ୟା ଭୱ ନିୱେସନଂ।

୯।

‘‘ସ ଲକ୍ଖୀଧିତିସମ୍ପନ୍ନୋ, ପୁରିସୋ ହି ମହଗ୍ଗତୋ;

ଅମିତ୍ତାନଂ କାସିପତି, ମୂଲଂ ଅଗ୍ଗଞ୍ଚ ଛିନ୍ଦତି।

୧୦।

‘‘ସକ୍କୋପି ହି ଭୂତପତି, ଉଟ୍ଠାନେ ନପ୍ପମଜ୍ଜତି;

ସ କଲ୍ୟାଣେ ଧିତିଂ କତ୍ୱା, ଉଟ୍ଠାନେ କୁରୁତେ ମନୋ।

୧୧।

‘‘ଗନ୍ଧବ୍ବା ପିତରୋ ଦେୱା, ସାଜୀୱା [ସଞ୍ଜୀୱା (ପୀ।)] ହୋନ୍ତି ତାଦିନୋ;

ଉଟ୍ଠାହତୋ [ଉଟ୍ଠହତୋ (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଅପ୍ପମଜ୍ଜତୋ [ମପ୍ପମଜ୍ଜତୋ (କ।)], ଅନୁତିଟ୍ଠନ୍ତି ଦେୱତା।

୧୨।

‘‘ସୋ ଅପ୍ପମତ୍ତୋ ଅକ୍କୁଦ୍ଧୋ [ଅକ୍କୁଟ୍ଠୋ (ପୀ।)], ତାତ କିଚ୍ଚାନି କାରଯ;

ୱାଯମସ୍ସୁ ଚ କିଚ୍ଚେସୁ, ନାଲସୋ ୱିନ୍ଦତେ ସୁଖଂ।

୧୩।

‘‘ତତ୍ଥେୱ ତେ ୱତ୍ତପଦା, ଏସାୱ [ଏସା ଚ (ପୀ।)] ଅନୁସାସନୀ;

ଅଲଂ ମିତ୍ତେ ସୁଖାପେତୁଂ, ଅମିତ୍ତାନଂ ଦୁଖାଯ [ଦୁକ୍ଖାଯ (ପୀ।)] ଚ’’।

୧୪।

‘‘ସକ୍କିସି ତ୍ୱଂ [ସକ୍କୀ ତୁୱଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] କୁଣ୍ଡଲିନି, ମଞ୍ଜୁଞ୍ଜସି ଖତ୍ତବନ୍ଧୁନି [ଖତ୍ତିଯବନ୍ଧୁନୀ (ପୀ।)];

ରଜ୍ଜଂ କାରେତୁକାମେନ, କିଂ ସୁ କିଚ୍ଚଂ କତଂ ୱରଂ’’।

୧୫।

‘‘ଦ୍ୱେୱ ତାତ ପଦକାନି, ଯତ୍ଥ [ଯେସୁ (ପୀ।)] ସବ୍ବଂ ପତିଟ୍ଠିତଂ;

ଅଲଦ୍ଧସ୍ସ ଚ ଯୋ ଲାଭୋ, ଲଦ୍ଧସ୍ସ ଚାନୁରକ୍ଖଣା।

୧୬।

‘‘ଅମଚ୍ଚେ ତାତ ଜାନାହି, ଧୀରେ ଅତ୍ଥସ୍ସ କୋୱିଦେ;

ଅନକ୍ଖା କିତୱେ ତାତ, ଅସୋଣ୍ଡେ ଅୱିନାସକେ।

୧୭।

‘‘ଯୋ ଚ ତଂ ତାତ ରକ୍ଖେୟ୍ୟ, ଧନଂ ଯଞ୍ଚେୱ ତେ ସିଯା;

ସୂତୋୱ ରଥଂ ସଙ୍ଗଣ୍ହେ, ସୋ ତେ କିଚ୍ଚାନି କାରଯେ।

୧୮।

‘‘ସୁସଙ୍ଗହିତନ୍ତଜନୋ, ସଯଂ ୱିତ୍ତଂ ଅୱେକ୍ଖିଯ;

ନିଧିଞ୍ଚ ଇଣଦାନଞ୍ଚ, ନ କରେ ପରପତ୍ତିଯା।

୧୯।

‘‘ସଯଂ ଆଯଂ ୱଯଂ [ଆଯୱଯଂ (ପୀ।)] ଜଞ୍ଞା, ସଯଂ ଜଞ୍ଞା କତାକତଂ;

ନିଗ୍ଗଣ୍ହେ ନିଗ୍ଗହାରହଂ, ପଗ୍ଗଣ୍ହେ ପଗ୍ଗହାରହଂ।

୨୦।

‘‘ସଯଂ ଜାନପଦଂ ଅତ୍ଥଂ, ଅନୁସାସ ରଥେସଭ;

ମା ତେ ଅଧମ୍ମିକା ଯୁତ୍ତା, ଧନଂ ରଟ୍ଠଞ୍ଚ ନାସଯୁଂ।

୨୧।

‘‘ମା ଚ ୱେଗେନ କିଚ୍ଚାନି, କରୋସି [କାରେସି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] କାରଯେସି ୱା;

ୱେଗସା ହି କତଂ କମ୍ମଂ, ମନ୍ଦୋ ପଚ୍ଛାନୁତପ୍ପତି।

୨୨।

‘‘ମା ତେ ଅଧିସରେ ମୁଞ୍ଚ, ସୁବାଳ୍ହମଧିକୋଧିତଂ [କୋପିତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

କୋଧସା ହି ବହୂ ଫୀତା, କୁଲା ଅକୁଲତଂ ଗତା।

୨୩।

‘‘ମା ତାତ ଇସ୍ସରୋମ୍ହୀତି, ଅନତ୍ଥାଯ ପତାରଯି;

ଇତ୍ଥୀନଂ ପୁରିସାନଞ୍ଚ, ମା ତେ ଆସି ଦୁକ୍ଖୁଦ୍ରଯୋ।

୨୪।

‘‘ଅପେତଲୋମହଂସସ୍ସ, ରଞ୍ଞୋ କାମାନୁସାରିନୋ;

ସବ୍ବେ ଭୋଗା ୱିନସ୍ସନ୍ତି, ରଞ୍ଞୋ ତଂ ୱୁଚ୍ଚତେ ଅଘଂ।

୨୫।

‘‘ତତ୍ଥେୱ ତେ ୱତ୍ତପଦା, ଏସାୱ ଅନୁସାସନୀ;

ଦକ୍ଖସ୍ସୁଦାନି ପୁଞ୍ଞକରୋ, ଅସୋଣ୍ଡୋ ଅୱିନାସକୋ;

ସୀଲୱାସ୍ସୁ [ସୀଲୱାସ୍ସ (ଟୀକା)] ମହାରାଜ, ଦୁସ୍ସୀଲୋ ୱିନିପାତିକୋ’’ [ୱିନିପାତକୋ (ପୀ।)]।

୨୬।

‘‘ଅପୁଚ୍ଛିମ୍ହ କୋସିଯଗୋତ୍ତଂ [ଅପୁଚ୍ଛିମ୍ହା କୋସିଯଗୋତ୍ତଂ (ସ୍ୟା।), ଅପୁଚ୍ଛମ୍ହାପି କୋସିକଂ (ପୀ।)], କୁଣ୍ଡଲିନିଂ ତଥେୱ ଚ;

ତ୍ୱଂ ଦାନି ୱଦେହି ଜମ୍ବୁକ [ଜମ୍ବୁକ ତ୍ୱଂ ଦାନି ୱଦେହି (ସ୍ୟା। ପୀ।)], ବଲାନଂ ବଲମୁତ୍ତମଂ’’।

୨୭।

‘‘ବଲଂ ପଞ୍ଚୱିଧଂ ଲୋକେ, ପୁରିସସ୍ମିଂ ମହଗ୍ଗତେ;

ତତ୍ଥ ବାହୁବଲଂ ନାମ, ଚରିମଂ ୱୁଚ୍ଚତେ ବଲଂ।

୨୮।

‘‘ଭୋଗବଲଞ୍ଚ ଦୀଘାୱୁ, ଦୁତିଯଂ ୱୁଚ୍ଚତେ ବଲଂ;

ଅମଚ୍ଚବଲଞ୍ଚ ଦୀଘାୱୁ, ତତିଯଂ ୱୁଚ୍ଚତେ ବଲଂ।

୨୯।

‘‘ଅଭିଜଚ୍ଚବଲଂ ଚେୱ, ତଂ ଚତୁତ୍ଥଂ ଅସଂସଯଂ;

ଯାନି ଚେତାନି ସବ୍ବାନି, ଅଧିଗଣ୍ହାତି ପଣ୍ଡିତୋ।

୩୦।

‘‘ତଂ ବଲାନଂ ବଲଂ ସେଟ୍ଠଂ, ଅଗ୍ଗଂ ପଞ୍ଞାବଂ ବଲଂ [ୱରଂ (ସୀ।)];

ପଞ୍ଞାବଲେନୁପତ୍ଥଦ୍ଧୋ, ଅତ୍ଥଂ ୱିନ୍ଦତି ପଣ୍ଡିତୋ।

୩୧।

‘‘ଅପି ଚେ ଲଭତି ମନ୍ଦୋ, ଫୀତଂ ଧରଣିମୁତ୍ତମଂ;

ଅକାମସ୍ସ ପସଯ୍ହଂ ୱା, ଅଞ୍ଞୋ ତଂ ପଟିପଜ୍ଜତି।

୩୨।

‘‘ଅଭିଜାତୋପି ଚେ ହୋତି, ରଜ୍ଜଂ ଲଦ୍ଧାନ ଖତ୍ତିଯୋ;

ଦୁପ୍ପଞ୍ଞୋ ହି କାସିପତି, ସବ୍ବେନପି ନ ଜୀୱତି।

୩୩।

‘‘ପଞ୍ଞାୱ ସୁତଂ ୱିନିଚ୍ଛିନୀ [ପଞ୍ଞା ସୁତୱିନିଚ୍ଛିନୀ (ସ୍ୟା। ପୀ।)], ପଞ୍ଞା କିତ୍ତି ସିଲୋକୱଡ୍ଢନୀ [ୱଦ୍ଧନୀ (ପୀ।)];

ପଞ୍ଞାସହିତୋ ନରୋ ଇଧ, ଅପି ଦୁକ୍ଖେ ସୁଖାନି ୱିନ୍ଦତି।

୩୪।

‘‘ପଞ୍ଞଞ୍ଚ ଖୋ ଅସୁସ୍ସୂସଂ, ନ କୋଚି ଅଧିଗଚ୍ଛତି;

ବହୁସ୍ସୁତଂ ଅନାଗମ୍ମ, ଧମ୍ମଟ୍ଠଂ ଅୱିନିବ୍ଭୁଜଂ।

୩୫।

‘‘ଯୋ ଚ ଧମ୍ମୱିଭଙ୍ଗଞ୍ଞୂ [ଯୋ ଧମ୍ମଞ୍ଚ ୱିଭାଗଞ୍ଞୂ (ପୀ।)], କାଲୁଟ୍ଠାଯୀ ମତନ୍ଦିତୋ;

ଅନୁଟ୍ଠହତି କାଲେନ, କମ୍ମଫଲଂ ତସ୍ସ ଇଜ୍ଝତି [କମ୍ମଫଲଂ ତସ୍ସିଜ୍ଝତି, ଫଲଂ ତସ୍ସ ସମିଜ୍ଝତି (କ।)]।

୩୬।

‘‘ଅନାଯତନ [ନା’ନାଯତନ (ପୀ।)] ସୀଲସ୍ସ, ଅନାଯତନ [ନା’ନାଯତନ (ପୀ।)] ସେୱିନୋ;

ନ ନିବ୍ବିନ୍ଦିଯକାରିସ୍ସ, ସମ୍ମଦତ୍ଥୋ ୱିପଚ୍ଚତି।

୩୭।

‘‘ଅଜ୍ଝତ୍ତଞ୍ଚ ପଯୁତ୍ତସ୍ସ, ତଥାଯତନସେୱିନୋ;

ଅନିଦ୍ଧିଦିଯକାରିସ୍ସ, ସମ୍ପଦତ୍ଥୋ ୱିପଜ୍ଜତି।

୩୮।

‘‘ଯୋଗପ୍ପଯୋଗସଙ୍ଖାତଂ, ସମ୍ଭତସ୍ସାନୁରକ୍ଖଣଂ;

ତାନି ତ୍ୱଂ ତାତ ସେୱସ୍ସୁ, ମା ଅକମ୍ମାଯ ରନ୍ଧଯି;

ଅକମ୍ମୁନା ହି ଦୁମ୍ମେଧୋ, ନଠଆଗାରଂୱ ସୀଦତି’’।

୩୯।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ମାତାପିତୂସୁ ଖତ୍ତିଯ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୦।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ପୁତ୍ତଦାରେସୁ ଖତ୍ତିଯ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୧।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ମିତ୍ତାମଚ୍ଚେସୁ ଖତ୍ତିଯ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୨।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ୱାହନେସୁ ବଲେସୁ ଚ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୩।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ଗାମେସୁ ନିଗମେସୁ ଚ…ପେ…।

୪୪।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ରଟ୍ଠେସୁ [ରଟ୍ଠେ (ପୀ।)] ଜନପଦେସୁ ଚ…ପେ…।

୪୫।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ସମଣ [ସମଣେ (ସ୍ୟା। କ।)] ବ୍ରାହ୍ମଣେସୁ ଚ…ପେ…।

୪୬.

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ମିଗପକ୍ଖୀସୁ ଖତ୍ତିୟ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି.

୪୭.

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ଧମ୍ମୋ ଚିଣ୍ଣୋ ସୁଖାୱହୋ [ଧମ୍ମୋ ସୁଚିଣ୍ଣୋ ସୁଖମାୱହତି (କ.)];

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି.

୪୮.

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ସଇନ୍ଦା [ଇନ୍ଦୋ (ପୀ.), ସିନ୍ଦା (କ.)] ଦେୱା ସବ୍ରହ୍ମକା;

ସୁଚିଣ୍ଣେନ ଦିୱଂ ପତ୍ତା, ମା ଧମ୍ମଂ ରାଜ ପାମଦୋ [ପମାଦୋ (ପୀ. କ.)].

୪୯.

‘‘ତତ୍ଥେୱ ତେ [ୱେତେ (ପୀ.)] ୱତ୍ତପଦା, ଏସାୱ [ଏସା ଚ (ପୀ.)] ଅନୁସାସନୀ;

ସପ୍ପଞ୍ଞସେୱୀ କଲ୍ୟାଣୀ, ସମତ୍ତଂ ସାମ [ସାମଂ (କ.)] ତଂ ୱିଦୂ’’ତି.

ତେସକୁଣଜାତକଂ ପଠମଂ.

୫୨୨. ସରଭଙ୍ଗଜାତକଂ (୨)

୫୦.

‘‘ଅଲଙ୍କତା କୁଣ୍ଡଲିନୋ ସୁୱତ୍ଥା, ୱେଳୁରିୟମୁତ୍ତାଥରୁଖଗ୍ଗବନ୍ଧା [ବଦ୍ଧା (ପୀ.)];

ରଥେସଭା ତିଟ୍ଠଥ କେ ନୁ ତୁମ୍ହେ, କଥଂ ୱୋ ଜାନନ୍ତି ମନୁସ୍ସଲୋକେ’’.

୫୧.

‘‘ଅହମଟ୍ଠକୋ ଭୀମରଥୋ ପନାୟଂ, କାଲିଙ୍ଗରାଜା ପନ ଉଗ୍ଗତୋୟଂ [ଉଗ୍ଗତୋ ଅୟଂ (ପୀ.), ଉଗ୍ଗତାୟଂ (କ.)];

ସୁସଞ୍ଞତାନଂ ଇସୀନଂ [ସୁସଞ୍ଞତାନିସିନଂ (ପୀ.)] ଦସ୍ସନାୟ, ଇଧାଗତା ପୁଚ୍ଛିତାୟେମ୍ହ ପଞ୍ହେ’’.

୫୨.

‘‘ୱେହାୟସଂ ତିଟ୍ଠସି [ତିଟ୍ଠତି (ପୀ.)] ଅନ୍ତଲିକ୍ଖେ, ପଥଦ୍ଧୁନୋ ପନ୍ନରସେୱ ଚନ୍ଦୋ;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ୟକ୍ଖ ମହାନୁଭାୱ, କଥଂ ତଂ ଜାନନ୍ତି ମନୁସ୍ସଲୋକେ’’.

୫୩.

‘‘ଯମାହୁ ଦେୱେସୁ ସୁଜମ୍ପତୀତି, ମଘୱାତି ତଂ ଆହୁ ମନୁସ୍ସଲୋକେ;

ସ ଦେୱରାଜା ଇଦମଜ୍ଜ ପତ୍ତୋ, ସୁସଞ୍ଞତାନଂ ଇସୀନଂ ଦସ୍ସନାଯ’’।

୫୪।

‘‘ଦୂରେ ସୁତା ନୋ ଇସଯୋ ସମାଗତା, ମହିଦ୍ଧିକା ଇଦ୍ଧିଗୁଣୂପପନ୍ନା;

ୱନ୍ଦାମି ତେ ଅଯିରେ ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ, ଯେ ଜୀୱଲୋକେତ୍ଥ ମନୁସ୍ସସେଟ୍ଠା’’।

୫୫।

ଗନ୍ଧୋ ଇସୀନଂ ଚିରଦିକ୍ଖିତାନଂ [ଦକ୍ଖିତାନଂ (ସ୍ୟା। ପୀ।)], କାଯା ଚୁତୋ ଗଚ୍ଛତି ମାଲୁତେନ;

ଇତୋ ପଟିକ୍କମ୍ମ ସହସ୍ସନେତ୍ତ, ଗନ୍ଧୋ ଇସୀନଂ ଅସୁଚି ଦେୱରାଜ’’।

୫୬।

‘‘ଗନ୍ଧୋ ଇସୀନଂ ଚିରଦିକ୍ଖିତାନଂ, କାଯା ଚୁତୋ ଗଚ୍ଛତୁ ମାଲୁତେନ;

ୱିଚିତ୍ରପୁପ୍ଫଂ ସୁରଭିଂୱ ମାଲଂ, ଗନ୍ଧଞ୍ଚ ଏତଂ ପାଟିକଙ୍ଖାମ ଭନ୍ତେ;

ନ ହେତ୍ଥ ଦେୱା ପଟିକ୍କୂଲସଞ୍ଞିନୋ’’।

୫୭।

‘‘ପୁରିନ୍ଦଦୋ ଭୂତପତୀ ଯସସ୍ସୀ, ଦେୱାନମିନ୍ଦୋ ସକ୍କୋ [ଇଦଂ ପଦଂ ନତ୍ଥି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ)] ମଘୱା ସୁଜମ୍ପତି;

ସ ଦେୱରାଜା ଅସୁରଗଣପ୍ପମଦ୍ଦନୋ, ଓକାସମାକଙ୍ଖତି ପଞ୍ହ ପୁଚ୍ଛିତୁଂ।

୫୮।

‘‘କୋ ନେୱିମେସଂ ଇଧ ପଣ୍ଡିତାନଂ, ପଞ୍ହେ ପୁଟ୍ଠୋ ନିପୁଣେ ବ୍ୟାକରିସ୍ସତି;

ତିଣ୍ଣଞ୍ଚ ରଞ୍ଞଂ ମନୁଜାଧିପାନଂ, ଦେୱାନମିନ୍ଦସ୍ସ ଚ ୱାସୱସ୍ସ’’।

୫୯।

‘‘ଅଯଂ ଇସି [ଇସୀ (ସୀ। ପୀ।)] ସରଭଙ୍ଗୋ ତପସ୍ସୀ [ଯସସ୍ସୀ (ସୀ।)], ଯତୋ ଜାତୋ ୱିରତୋ ମେଥୁନସ୍ମା;

ଆଚେରପୁତ୍ତୋ [ଆଚରିଯପୁତ୍ତୋ (ପୀ। କ।)] ସୁୱିନୀତରୂପୋ, ସୋ ନେସଂ ପଞ୍ହାନି ୱିଯାକରିସ୍ସତି’’।

୬୦।

‘‘କୋଣ୍ଡଞ୍ଞ ପଞ୍ହାନି ୱିଯାକରୋହି, ଯାଚନ୍ତି ତଂ ଇସଯୋ ସାଧୁରୂପା;

କୋଣ୍ଡଞ୍ଞ ଏସୋ ମନୁଜେସୁ ଧମ୍ମୋ, ଯଂ ୱୁଦ୍ଧ [ୱଦ୍ଧ (ପୀ।), ବୁଦ୍ଧ (କ।)] ମାଗଚ୍ଛତି ଏସ ଭାରୋ’’।

୬୧।

‘‘କତାୱକାସା ପୁଚ୍ଛନ୍ତୁ ଭୋନ୍ତୋ, ଯଂ କିଞ୍ଚି ପଞ୍ହଂ ମନସାଭିପତ୍ଥିତଂ;

ଅହଞ୍ହି ତଂ ତଂ ୱୋ ୱିଯାକରିସ୍ସଂ, ଞତ୍ୱା ସଯଂ ଲୋକମିମଂ ପରଞ୍ଚ’’।

୬୨।

‘‘ତତୋ ଚ ମଘୱା ସକ୍କୋ, ଅତ୍ଥଦସ୍ସୀ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

ଅପୁଚ୍ଛି ପଠମଂ ପଞ୍ହଂ, ଯଞ୍ଚାସି ଅଭିପତ୍ଥିତଂ’’।

୬୩।

‘‘କିଂ ସୂ ୱଧିତ୍ୱା ନ କଦାଚି ସୋଚତି, କିସ୍ସପ୍ପହାନଂ ଇସଯୋ ୱଣ୍ଣଯନ୍ତି;

କସ୍ସୀଧ ୱୁତ୍ତଂ ଫରୁସଂ ଖମେଥ, ଅକ୍ଖାହି ମେ କୋଣ୍ଡଞ୍ଞ ଏତମତ୍ଥଂ’’।

୬୪।

‘‘କୋଧଂ ୱଧିତ୍ୱା ନ କଦାଚି ସୋଚତି, ମକ୍ଖପ୍ପହାନଂ ଇସଯୋ ୱଣ୍ଣଯନ୍ତି;

ସବ୍ବେସଂ ୱୁତ୍ତଂ ଫରୁସଂ ଖମେଥ, ଏତଂ ଖନ୍ତିଂ ଉତ୍ତମମାହୁ ସନ୍ତୋ’’।

୬୫।

‘‘ସକ୍କା ଉଭିନ୍ନଂ [ହି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ (ପୀ।)] ୱଚନଂ ତିତିକ୍ଖିତୁଂ, ସଦିସସ୍ସ ୱା ସେଟ୍ଠତରସ୍ସ [ସେଟ୍ଠନରସ୍ସ (ପୀ।)] ୱାପି;

କଥଂ ନୁ ହୀନସ୍ସ ୱଚୋ ଖମେଥ, ଅକ୍ଖାହି ମେ କୋଣ୍ଡଞ୍ଞ ଏତମତ୍ଥଂ’’।

୬୬।

‘‘ଭଯା ହି ସେଟ୍ଠସ୍ସ ୱଚୋ ଖମେଥ, ସାରମ୍ଭହେତୂ ପନ ସାଦିସସ୍ସ;

ଯୋ ଚୀଧ ହୀନସ୍ସ ୱଚୋ ଖମେଥ, ଏତଂ ଖନ୍ତିଂ ଉତ୍ତମମାହୁ ସନ୍ତୋ’’।

୬୭।

‘‘କଥଂ ୱିଜଞ୍ଞା ଚତୁପତ୍ଥରୂପଂ [ଚତୁମଟ୍ଠରୂପଂ (ସ୍ୟା। ପୀ।)], ସେଟ୍ଠଂ ସରିକ୍ଖଂ ଅଥୱାପି ହୀନଂ;

ୱିରୂପରୂପେନ ଚରନ୍ତି ସନ୍ତୋ, ତସ୍ମା ହି ସବ୍ବେସଂ ୱଚୋ ଖମେଥ’’।

୬୮।

‘‘ନ ହେତମତ୍ଥଂ ମହତୀପି ସେନା, ସରାଜିକା ଯୁଜ୍ଝମାନା ଲଭେଥ;

ଯଂ ଖନ୍ତିମା ସପ୍ପୁରିସୋ ଲଭେଥ, ଖନ୍ତୀ ବଲସ୍ସୂପସମନ୍ତି ୱେରା’’।

୬୯।

‘‘ସୁଭାସିତଂ ତେ ଅନୁମୋଦିୟାନ, ଅଞ୍ଞଂ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି ତଦିଙ୍ଘ ବ୍ରୂହି;

ଯଥା ଅହୁଂ [ଅହୂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଦଣ୍ଡକୀ ନାଳିକେରୋ [ନାଳିକୀରୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଅଥଜ୍ଜୁନୋ କଲାବୁ ଚାପି ରାଜା;

ତେସଂ ଗତିଂ ବ୍ରୂହି ସୁପାପକମ୍ମିନଂ, କତ୍ଥୂପପନ୍ନା ଇସିନଂ ୱିହେଠକା’’।

୭୦।

‘‘କିସଞ୍ହି [କିସଂପି (ପୀ।)] ୱଚ୍ଛଂ ଅୱକିରିୟ ଦଣ୍ଡକୀ, ଉଚ୍ଛିନ୍ନମୂଲୋ ସଜନୋ ସରଟ୍ଠୋ;

କୁକ୍କୁଳନାମେ ନିରୟମ୍ହି ପଚ୍ଚତି, ତସ୍ସ ଫୁଲିଙ୍ଗାନି ପତନ୍ତି କାୟେ।

୭୧।

‘‘ଯୋ ସଞ୍ଞତେ ପବ୍ବଜିତେ ଅହେଠୟି [ଅୱଞ୍ଚସି (ପୀ।)], ଧମ୍ମଂ ଭଣନ୍ତେ ସମଣେ ଅଦୂସକେ;

ତଂ ନାଳିକେରଂ ସୁନଖା ପରତ୍ଥ, ସଙ୍ଗମ୍ମ ଖାଦନ୍ତି ୱିଫନ୍ଦମାନଂ।

୭୨।

‘‘ଅଥଜ୍ଜୁନୋ ନିରୟେ ସତ୍ତିସୂଲେ, ଅୱଂସିରୋ ପତିତୋ ଉଦ୍ଧଂପାଦୋ [ଉଦ୍ଧପାଦୋ (ସ୍ୟା।), ଅଦ୍ଧପାଦୋ (ପୀ।)];

ଅଙ୍ଗୀରସଂ ଗୋତମଂ ହେଠୟିତ୍ୱା, ଖନ୍ତିଂ ତପସ୍ସିଂ ଚିରବ୍ରହ୍ମଚାରିଂ।

୭୩।

‘‘ଯୋ ଖଣ୍ଡସୋ ପବ୍ବଜିତଂ ଅଛେଦୟି, ଖନ୍ତିଂ ୱଦନ୍ତଂ ସମଣଂ ଅଦୂସକଂ;

କଲାବୁୱୀଚିଂ ଉପପଜ୍ଜ ପଚ୍ଚତି, ମହାପତାପଂ [ମହାଭିତାପଂ (ପୀ।)] କଟୁକଂ ଭୟାନକଂ।

୭୪।

‘‘ଏତାନି ସୁତ୍ୱା ନିରୟାନି ପଣ୍ଡିତୋ, ଅଞ୍ଞାନି ପାପିଟ୍ଠତରାନି ଚେତ୍ଥ;

ଧମ୍ମଂ ଚରେ ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣେସୁ, ଏୱଙ୍କରୋ ସଗ୍ଗମୁପେତି ଠାନଂ’’।

୭୫।

‘‘ସୁଭାସିତଂ ତେ ଅନୁମୋଦିୟାନ, ଅଞ୍ଞଂ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି ତଦିଙ୍ଘ ବ୍ରୂହି;

କଥଂୱିଧଂ ସୀଲୱନ୍ତଂ ୱଦନ୍ତି, କଥଂୱିଧଂ ପଞ୍ଞୱନ୍ତଂ ୱଦନ୍ତି;

କଥଂୱିଧଂ ସପ୍ପୁରିସଂ ୱଦନ୍ତି, କଥଂୱିଧଂ ନୋ ସିରି ନୋ ଜହାତି’’।

୭୬।

‘‘କାଯେନ ୱାଚାଯ ଚ ଯୋ’ଧ [ଯୋ ଚ (ପୀ।)] ସଞ୍ଞତୋ, ମନସା ଚ କିଞ୍ଚି ନ କରୋତି ପାପଂ;

ନ ଅତ୍ତହେତୂ ଅଲିକଂ ଭଣେତି [ଭଣାତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ତଥାୱିଧଂ ସୀଲୱନ୍ତଂ ୱଦନ୍ତି।

୭୭।

‘‘ଗମ୍ଭୀରପଞ୍ହଂ ମନସାଭିଚିନ୍ତଯଂ [ମନସା ୱିଚିନ୍ତଯଂ (ସୀ।)], ନାଚ୍ଚାହିତଂ କମ୍ମ କରୋତି ଲୁଦ୍ଦଂ;

କାଲାଗତଂ [କାଲାଭତଂ (ପୀ।)] ଅତ୍ଥପଦଂ ନ ରିଞ୍ଚତି, ତଥାୱିଧଂ ପଞ୍ଞୱନ୍ତଂ ୱଦନ୍ତି।

୭୮।

‘‘ଯୋ ୱେ କତଞ୍ଞୂ କତୱେଦି ଧୀରୋ, କଲ୍ୟାଣମିତ୍ତୋ ଦଳ୍ହଭତ୍ତି ଚ ହୋତି;

ଦୁଖିତସ୍ସ ସକ୍କଚ୍ଚ କରୋତି କିଚ୍ଚଂ, ତଥାୱିଧଂ ସପ୍ପୁରିସଂ ୱଦନ୍ତି।

୭୯।

‘‘ଏତେହି ସବ୍ବେହି ଗୁଣେହୁପେତୋ, ସଦ୍ଧୋ ମୁଦୂ ସଂୱିଭାଗୀ ୱଦଞ୍ଞୂ;

ସଙ୍ଗାହକଂ ସଖିଲଂ ସଣ୍ହୱାଚଂ, ତଥାୱିଧଂ ନୋ ସିରି ନୋ ଜହାତି’’।

୮୦।

‘‘ସୁଭାସିତଂ ତେ ଅନୁମୋଦିଯାନ, ଅଞ୍ଞଂ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି ତଦିଙ୍ଘ ବ୍ରୂହି;

ସୀଲଂ ସିରିଞ୍ଚାପି ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମଂ, ପଞ୍ଞଞ୍ଚ କଂ ସେଟ୍ଠତରଂ ୱଦନ୍ତି’’।

୮୧।

‘‘ପଞ୍ଞା ହି ସେଟ୍ଠା କୁସଲା ୱଦନ୍ତି, ନକ୍ଖତ୍ତରାଜାରିୱ ତାରକାନଂ;

ସୀଲଂ ସୀରୀ ଚାପି ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମୋ [ଧମ୍ମା (ପୀ।)], ଅନ୍ୱାଯିକା ପଞ୍ଞୱତୋ ଭୱନ୍ତି’’।

୮୨।

‘‘ସୁଭାସିତଂ ତେ ଅନୁମୋଦିଯାନ, ଅଞ୍ଞଂ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି ତଦିଙ୍ଘ ବ୍ରୂହି;

କଥଂକରୋ କିନ୍ତିକରୋ କିମାଚରଂ, କିଂ ସେୱମାନୋ ଲଭତୀଧ ପଞ୍ଞଂ;

ପଞ୍ଞାଯ ଦାନିପ୍ପଟିପଂ [ଦାନି ପଟିପଦଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ୱଦେହି, କଥଂକରୋ ପଞ୍ଞୱା ହୋତି ମଚ୍ଚୋ’’।

୮୩।

‘‘ସେୱେଥ ୱୁଦ୍ଧେ ନିପୁଣେ ବହୁସ୍ସୁତେ, ଉଗ୍ଗାହକୋ ଚ ପରିପୁଚ୍ଛକୋ ସିଯା;

ସୁଣେଯ୍ଯ ସକ୍କଚ୍ଚ ସୁଭାସିତାନି, ଏୱଂକରୋ ପଞ୍ଞୱା ହୋତି ମଚ୍ଚୋ।

୮୪।

‘‘ ପଞ୍ଞୱା କାମଗୁଣେ ଅୱେକ୍ଖତି, ଅନିଚ୍ଚତୋ ଦୁକ୍ଖତୋ ରୋଗତୋ ଚ;

ଏୱଂ ୱିପସ୍ସୀ ପଜହାତି ଛନ୍ଦଂ, ଦୁକ୍ଖେସୁ କାମେସୁ ମହବ୍ଭଯେସୁ।

୮୫।

‘‘ସ ୱୀତରାଗୋ ପୱିନେଯ୍ଯ ଦୋସଂ, ମେତ୍ତଂ [ମେତ୍ତ (ସ୍ଯା। କ।)] ଚିତ୍ତଂ ଭାୱଯେ [ଭାୱେଯ୍ଯ (ସୀ। ସ୍ଯା। କ।)] ଅପ୍ପମାଣଂ;

ସବ୍ବେସୁ ଭୂତେସୁ ନିଧାଯ ଦଣ୍ଡଂ, ଅନିନ୍ଦିତୋ ବ୍ରହ୍ମମୁପେତି ଠାନଂ’’।

୮୬।

‘‘ମହଦ୍ଧିଯଂ [ମହିଦ୍ଧିଯଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ଆଗମନଂ ଅହୋସି, ତୱମଟ୍ଠକା [ମଟ୍ଠକ (ସୀ। ସ୍ଯା। କ।)] ଭୀମରଥସ୍ସ ଚାପି;

କାଲିଙ୍ଗରାଜସ୍ସ ଚ ଉଗ୍ଗତସ୍ସ, ସବ୍ବେସ ୱୋ କାମରାଗୋ ପହୀନୋ’’।

୮୭।

‘‘ଏୱମେତଂ ପରଚିତ୍ତୱେଦି, ସବ୍ବେସ ନୋ କାମରାଗୋ ପହୀନୋ;

କରୋହି ଓକାସମନୁଗ୍ଗହାଯ, ଯଥା ଗତିଂ ତେ ଅଭିସମ୍ଭୱେମ’’।

୮୮।

‘‘କରୋମି ଓକାସମନୁଗ୍ଗହାଯ, ତଥା ହି ୱୋ କାମରାଗୋ ପହୀନୋ;

ଫରାଥ କାଯଂ ୱିପୁଲାଯ ପୀତିଯା, ଯଥା ଗତିଂ ମେ ଅଭିସମ୍ଭୱେଥ’’।

୮୯।

‘‘ସବ୍ବଂ କରିସ୍ସାମ ତୱାନୁସାସନିଂ, ଯଂ ଯଂ ତୁୱଂ ୱକ୍ଖସି ଭୂରିପଞ୍ଞ;

ଫରାମ କାଯଂ ୱିପୁଲାଯ ପୀତିଯା, ଯଥା ଗତିଂ ତେ ଅଭିସମ୍ଭୱେମ’’।

୯୦।

‘‘କତାଯ [କତାଯଂ (ସୀ। ପୀ।)] ୱଚ୍ଛସ୍ସ କିସସ୍ସ ପୂଜା, ଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ଭୋନ୍ତୋ ଇସଯୋ ସାଧୁରୂପା;

ଝାନେ ରତା ହୋଥ ସଦା ସମାହିତା, ଏସା ରତୀ ପବ୍ବଜିତସ୍ସ ସେଟ୍ଠା’’।

୯୧।

‘‘ସୁତ୍ୱାନ ଗାଥା ପରମତ୍ଥସଂହିତା, ସୁଭାସିତା ଇସିନା ପଣ୍ଡିତେନ;

ତେ ୱେଦଜାତା ଅନୁମୋଦମାନା, ପକ୍କାମୁ [ପକ୍କମୁ (କ।)] ଦେୱା ଦେୱପୁରଂ ଯସସ୍ସିନୋ।

୯୨।

‘‘ଗାଥା ଇମା ଅତ୍ଥୱତୀ ସୁବ୍ୟଞ୍ଜନା, ସୁଭାସିତା ଇସିନା ପଣ୍ଡିତେନ;

ଯୋ କୋଚିମା ଅଟ୍ଠିକତ୍ୱା [ଅଟ୍ଠିଂ କତ୍ୱା (କ।)] ସୁଣେୟ୍ୟ, ଲଭେଥ ପୁବ୍ବାପରିୟଂ ୱିସେସଂ;

ଲଦ୍ଧାନ ପୁବ୍ବାପରିୟଂ ୱିସେସଂ, ଅଦସ୍ସନଂ ମଚ୍ଚୁରାଜସ୍ସ ଗଚ୍ଛେ’’।

୯୩।

‘‘ସାଲିସ୍ସରୋ ସାରିପୁତ୍ତୋ, ମେଣ୍ଡିସ୍ସରୋ ଚ କସ୍ସପୋ;

ପବ୍ବତୋ ଅନୁରୁଦ୍ଧୋ ଚ, କଚ୍ଚାୟନୋ ଚ ଦେୱଲୋ [ଦେୱିଲୋ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୯୪।

‘‘ଅନୁସିସ୍ସୋ ଚ ଆନନ୍ଦୋ, କିସୱଚ୍ଛୋ ଚ କୋଲିତୋ;

ନାରଦୋ ଉଦାୟୀ ଥେରୋ [ନାରଦୋ ପୁଣ୍ଣୋ ମନ୍ତାନୀପୁତ୍ତୋ (ସୀ।)], ପରିସା ବୁଦ୍ଧପରିସା;

ସରଭଙ୍ଗୋ ଲୋକନାଥୋ, ଏୱଂ ଧାରେଥ ଜାତକ’’ନ୍ତି।

ସରଭଙ୍ଗଜାତକଂ ଦୁତିୟଂ।

୫୨୩। ଅଲମ୍ବୁସାଜାତକଂ (୩)

୯୫।

‘‘ଅଥ ବ୍ରୱି ବ୍ରହା ଇନ୍ଦୋ, ୱତ୍ରଭୂ ଜୟତଂ ପିତା;

ଦେୱକଞ୍ଞଂ ପରାଭେତ୍ୱା, ସୁଧମ୍ମାୟଂ ଅଲମ୍ବୁସଂ।

୯୬।

‘‘ମିସ୍ସେ ଦେୱା ତଂ ଯାଚନ୍ତି, ତାୱତିଂସା ସଇନ୍ଦକା;

ଇସିପ୍ପଲୋଭନେ [ଇସିପଲୋଭିକେ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ଇସିଂ ପଲୋଭିକେ (ପୀ।)] ଗଚ୍ଛ, ଇସିସିଙ୍ଗଂ ଅଲମ୍ବୁସେ।

୯୭।

‘‘ପୁରାୟଂ ଅମ୍ହେ ଅଚ୍ଚେତି [ନାଚ୍ଚେତି (ସ୍ୟା। କ।)], ୱତ୍ତୱା [ୱତୱା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ବ୍ରହ୍ମଚରିୟୱା;

ନିବ୍ବାନାଭିରତୋ ଖୁଦ୍ଧୋ [ଓଦ୍ଧୋ (ପୀ।), ବୁଦ୍ଧୋ (ସ୍ୟା। କ।)], ତସ୍ସ ମଗ୍ଗାନି ଆଓର’’।

୯୮।

‘‘ଦେଓରାଜ କିମେଓ ତ୍ୱଂ, ମମେଓ ତୁଓଂ ସିକ୍ଖସି;

ଇସିପ୍ପଲୋଭନେ [ଇସିପଲୋଭିକେ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ଇସିଂ ପଲୋଭିକେ (ପୀ।)] ଗଚ୍ଛ, ସନ୍ତି ଅଞ୍ଞାପି ଅଚ୍ଛରା।

୯୯।

‘‘ମାଦିସିୟୋ ପଓରା ଚେଓ, ଅସୋକେ ନନ୍ଦନେ ଓନେ;

ତାସମ୍ପି ହୋତୁ ପରିୟାୟୋ, ତାପି ଯନ୍ତୁ ପଲୋଭନା’’ [ପଲୋଭିକା (ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୧୦୦।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହି ସଚ୍ଚଂ ଭଣସି, ସନ୍ତି ଅଞ୍ଞାପି ଅଚ୍ଛରା;

ତାଦିସିୟୋ ପଓରା ଚେଓ, ଅସୋକେ ନନ୍ଦନେ ଓନେ।

୧୦୧।

‘‘ନ ତା ଏଓଂ ପଜାନନ୍ତି, ପାରିଚରିୟଂ ପୁମଂ ଗତା;

ଯାଦିସଂ ତ୍ୱଂ ପଜାନାସି, ନାରି ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନେ।

୧୦୨।

‘‘ତ୍ୱମେଓ ଗଚ୍ଛ କଲ୍ୟାଣି, ଇତ୍ଥୀନଂ ପଓରା ଚସି;

ତଓେଓ ଓଣ୍ଣରୂପେନ, ସଓସମାନୟିସ୍ସସି’’ [ଓସମାନାପୟିସ୍ସସି (ସ୍ୟା।), ଓସମାନାମୟିସ୍ସସି (ପୀ।), ତଂ ଓସମାନୟିସ୍ସସି (କ।)]।

୧୦୩।

‘‘ନ ୱାହଂ ନ ଗମିସ୍ସାମି, ଦେଓରାଜେନ ପେସିତା;

ୱିଭେମି ଚେତଂ ଆସାଦୁଂ, ଉଗ୍ଗତେଜୋ ହି ବ୍ରାହ୍ମଣୋ।

୧୦୪।

‘‘ଅନେକେ ନିରୟଂ ପତ୍ତା, ଇସିମାସାଦିୟା ଜନା;

ଆପନ୍ନା ମୋହସଂସାରଂ, ତସ୍ମା ଲୋମାନି ହଂସୟେ’’।

୧୦୫।

‘‘ଇଦଂ ୱଥାନ ପକ୍କାମି, ଅଚ୍ଛରା କାମୱଣ୍ଣିନୀ;

ମିସ୍ସା ମିସ୍ସିତୁ [ମିସ୍ସେତୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମିଚ୍ଛନ୍ତୀ, ଇସିସିଙ୍ଗଂ ଅଲମ୍ବୁସା।

୧୦୬।

‘‘ସା ଚ ତଂ ୱନମୋଗୟ୍ହ, ଇସିସିଙ୍ଗେନ ରକ୍ଖିତଂ;

ବିମ୍ବଜାଲକସଞ୍ଛନ୍ନଂ , ସମନ୍ତା ଅଡ୍ଢୟୋଜନଂ।

୧୦୭।

‘‘ପାତୋୱ ପାତରାସମ୍ହି, ଉଦଣ୍ହସମଯଂ [ଉଦୟସମଯଂ (ସ୍ୟା।), ଉଦନ୍ତସମଯଂ (କ।)] ପତି;

ଅଗ୍ଗିଟ୍ଠଂ ପରିମଜ୍ଜନ୍ତଂ, ଇସିସିଙ୍ଗଂ ଉପାଗମି’’।

୧୦୮।

‘‘କା ନୁ ୱିଜ୍ଜୁରିୱାଭାସି, ଓସଧୀ ୱିଯ ତାରକା;

ୱିଚିତ୍ତହତ୍ଥାଭରଣା [ୱିଚିତ୍ତୱତ୍ଥାଭରଣା (ସୀ।)], ଆମୁତ୍ତମଣିକୁଣ୍ଡଲା [ଆମୁକ୍କମଣିକୁଣ୍ଡଲା (?)]।

୧୦୯।

‘‘ଆଦିଚ୍ଚୱଣ୍ଣସଙ୍କାସା, ହେମଚନ୍ଦନଗନ୍ଧିନୀ;

ସଞ୍ଞତୂରୂ ମହାମାଯା, କୁମାରୀ ଚାରୁଦସ୍ସନା।

୧୧୦।

‘‘ୱିଲଗ୍ଗା [ୱିଲାକା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମୁଦୁକା ସୁଦ୍ଧା, ପାଦା ତେ ସୁପ୍ପତିଟ୍ଠିତା;

ଗମନା କାମନୀଯା [କମନା କମନୀଯା (ସୀ। ପୀ।)] ତେ, ହରନ୍ତିଯେୱ ମେ ମନୋ।

୧୧୧।

‘‘ଅନୁପୁବ୍ବାୱ ତେ ଊରୂ, ନାଗନାସସମୂପମା;

ୱିମଟ୍ଠା ତୁଯ୍ହଂ ସୁସ୍ସୋଣୀ, ଅକ୍ଖସ୍ସ ଫଲକଂ ଯଥା।

୧୧୨।

‘‘ଉପ୍ପଲସ୍ସେୱ କିଞ୍ଜକ୍ଖା, ନାଭି ତେ ସାଧୁ ସଣ୍ଠିତା;

ପୂରା କଣ୍ହଞ୍ଜନସ୍ସେୱ, ଦୂରତୋ ପଟିଦିସ୍ସତି।

୧୧୩।

‘‘ଦ୍ୱିଧା ଜାତା ଉରଜା, ଅୱଣ୍ଟା ସାଧୁ ପଚ୍ଚୁଦା;

ପଯୋଧରା ଅପତିତା [ଅପ୍ପତୀତା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଅଡ୍ଢଲାବୁସମା ଥନା।

୧୧୪।

‘‘ଦୀଘା କମ୍ବୁତଲାଭାସା, ଗୀୱା ଏଣେଯ୍ୟକା ଯଥା;

ପଣ୍ଡରାୱରଣା ୱଗ୍ଗୁ, ଚତୁତ୍ଥମନସନ୍ନିଭା।

୧୧୫।

‘‘ଉଦ୍ଧଗ୍ଗା ଚ ଅଧଗ୍ଗା ଚ, ଦୁମଗ୍ଗପରିମଜ୍ଜିତା;

ଦ୍ୱିଜା ନେଲସମ୍ଭୂତା, ଦନ୍ତା ତୱ ସୁଦସ୍ସନା।

୧୧୬।

‘‘ଅପଣ୍ଡରା ଲୋହିତନ୍ତା, ଜିଞ୍ଜୂକ [ଜିଞ୍ଜୁକ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଫଲସନ୍ନିଭା;

ଆଯତା ଚ ୱିସାଲା ଚ, ନେତ୍ତା ତୱ ସୁଦସ୍ସନା।

୧୧୭।

‘‘ନାତିଦୀଘା ସୁସମ୍ମଟ୍ଠା, କନକବ୍ୟା [କନକଗ୍ଗା (ପୀ।)] ସମୋଚିତା;

ଉତ୍ତମଙ୍ଗରୁହା ତୁଯ୍ହଂ, କେସା ଚନ୍ଦନଗନ୍ଧିକା।

୧୧୮।

‘‘ଯାୱତା କସିଗୋରକ୍ଖା, ୱାଣିଜାନଂ [ୱଣିଜାନଂ (ପୀ।)] ଚ ଯା ଗତି;

ଇସୀନଞ୍ଚ ପରକ୍କନ୍ତଂ, ସଞ୍ଞତାନଂ ତପସ୍ସିନଂ।

୧୧୯।

‘‘ନ ତେ ସମସମଂ ପସ୍ସେ, ଅସ୍ମିଂ ପଥୱି [ପୁଥୁୱି (ପୀ।)] ମଣ୍ଡଲେ;

କୋ ୱା ତ୍ୱଂ କସ୍ସ ୱା ପୁତ୍ତୋ, କଥଂ ଜାନେମୁ ତଂ ମଯଂ’’।

୧୨୦।

‘‘ନ ପଞ୍ହକାଲୋ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, କସ୍ସପେୱଂ ଗତେ ସତି;

ଏହି ସମ୍ମ ରମିସ୍ସାମ, ଉଭୋ ଅସ୍ମାକମସ୍ସମେ;

ଏହି ତଂ ଉପଗୂହିସ୍ସଂ [ଉପଗୁୟ୍ହିସ୍ସଂ (ସ୍ୟା।)], ରତୀନଂ କୁସଲୋ ଭଵ’’।

୧୨୧।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ପକ୍କାମି, ଅଚ୍ଛରା କାମୱଣ୍ଣିନୀ;

ମିସ୍ସା ମିସ୍ସିତୁମିଚ୍ଛନ୍ତୀ, ଇସିସିଙ୍ଗଂ ଅଲମ୍ବୁସା’’।

୧୨୨।

‘‘ସୋ ଚ ୱେଗେନ ନିକ୍ଖମ୍ମ, ଛେତ୍ୱା ଦନ୍ଧପରକ୍କମଂ [ଦନ୍ଧପଦକ୍କମଂ (କ।)];

ତମୁତ୍ତମାସୁ ୱେଣୀସୁ, ଅଜ୍ଝପ୍ପତ୍ତୋ [ଅଜ୍ଝାପତ୍ତୋ (ପୀ।)] ପରାମସି;

୧୨୩।

‘‘ତମୁଦାୱତ୍ତ କଲ୍ୟାଣୀ, ପଲିସ୍ସଜି ସୁସୋଭନା [ସୁସୋଭଣୀ (ସ୍ୟା। କ।)];

ଚୱିତମ୍ହି [ଚୱି ତମ୍ହା (ସ୍ୟା। କ।)] ବ୍ରହ୍ମଚରିୟା, ୟଥା ତଂ ଅଥ ତୋସିତା।

୧୨୪।

‘‘ମନସା ଅଗମା ଇନ୍ଦଂ, ୱସନ୍ତଂ ନନ୍ଦନେ ୱନେ;

ତସ୍ସା ସଙ୍କପ୍ପମଞ୍ଞାୟ, ମଘୱା ଦେୱକୁଞ୍ଜରୋ।

୧୨୫।

‘‘ପଲ୍ଲଙ୍କଂ ପହିଣୀ ଖିପ୍ପଂ, ସୋୱଣ୍ଣଂ ସୋପୱାହନଂ;

ସଉତ୍ତରଚ୍ଛଦପଞ୍ଞାସଂ, ସହସ୍ସପଟିୟତ୍ଥତଂ [ପଟିକତ୍ଥତଂ (ସୀ।)]।

୧୨୬।

‘‘ତମେନଂ ତତ୍ଥ ଧାରେସି, ଉରେ କତ୍ୱାନ ସୋଭନା;

ୟଥା ଏକମୁହୁତ୍ତଂୱ, ତୀଣି ୱସ୍ସାନି ଧାରୟି।

୧୨୭।

‘‘ୱିମଦୋ ତୀହି ୱସ୍ସେହି, ପବୁଜ୍ଝିତ୍ୱାନ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ;

ଅଦ୍ଦସାସି ହରିତ [ହରୀ (ପୀ।)] ରୁକ୍ଖେ, ସମନ୍ତା ଅଗ୍ଗିୟାୟନଂ।

୧୨୮।

‘‘ନୱପତ୍ତୱନଂ ଫୁଲ୍ଲଂ, କୋକିଲଗ୍ଗଣଘୋସିତଂ;

ସମନ୍ତା ପଞ୍ଚିଲୋକେତ୍ୱା, ରୁଦଂ ଅସ୍ସୂନି ୱତ୍ତୟି।

୧୨୯।

‘‘ନ ଜୁହେ ନ ଜପେ [ଜପ୍ପେ (କ।)] ମନ୍ତେ, ଅଗ୍ଗିହୁତ୍ତଂ ପହାପିତଂ;

କୋ ନୁ ମେ ପାରିଚରିୟାୟ, ପୁବ୍ବେ ଚିତ୍ତଂ ପଲୋଭୟି।

୧୩୦।

‘‘ଅରଞ୍ଞେ ମେ ୱିହରତୋ, ୟୋ ମେ ତେଜା ହ ସମ୍ଭୁତଂ [ସମ୍ଭତଂ (ପୀ।)];

ନାନାରତ୍ନପରିପୂରଂ, ନାୱଂୱ ଗଣ୍ହି ଅଣ୍ଣୱେ’’।

୧୩୧।

‘‘ଅହଂ ତେ ପାରିଚରିୟାୟ, ଦେୱରାଜେନ ପେସିତା;

ଅୱଧିଂ [ଅୱଧୀ (ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ଚିତ୍ତଂ ଚିତ୍ତେନ, ପମାଦୋ [ପମାଦା (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ତ୍ୱଂ ନ ବୁଜ୍ଝସି’’।

୧୩୨।

‘‘ଇମାନି କିର ମଂ ତାତୋ, କସ୍ସପୋ ଅନୁସାସତି;

କମଲାସଦିସିତ୍ଥିୟୋ [ସରିସିତ୍ଥିୟୋ (ସ୍ୟା। ପୀ।)], ତାୟୋ ବୁଜ୍ଝେସି ମାଣୱ।

୧୩୩।

‘‘ଉରେ ଗଣ୍ଡାୟୋ ବୁଜ୍ଝେସି, ତାୟୋ ବୁଜ୍ଝେସି ମାଣୱ;

ଇଚ୍ଚାନୁସାସି ମଂ ତାତୋ, ୟଥା ମଂ ଅନୁକମ୍ପକୋ।

୧୩୪।

‘‘ତସ୍ସାହଂ ୱଚନଂ ନାକଂ, ପିତୁ ୱୁଦ୍ଧସ୍ସ ସାସନଂ;

ଅରଞ୍ଞେ ନିମ୍ମନୁସ୍ସମ୍ହି, ସ୍ୱଜ୍ଜ ଝାୟାମି [ସ୍ୱାଜ୍ଜଜ୍ଝାୟାମି (ସୀ। ପୀ।)] ଏକକୋ।

୧୩୫।

‘‘ସୋହଂ ତଥା କରିସ୍ସାମି, ଧିରତ୍ଥୁ ଜୀୱିତେନ ମେ;

ପୁନ ୱା ତାଦିସୋ ହେସ୍ସଂ, ମରଣଂ ମେ ଭୱିସ୍ସତି’’।

୧୩୬।

‘‘ତସ୍ସ ତେଜଂ [ତେଜଞ୍ଚ (ସୀ। ପୀ।)] ୱୀରିଯଞ୍ଚ, ଧିତିଂ [ଧିତିଞ୍ଚ (ପୀ।)] ଞତ୍ୱା ଅୱଟ୍ଠିତଂ [ସୁୱଡ୍ଢିତଂ (ସୀ।)];

ସିରସା ଅଗ୍ଗହୀ ପାଦେ, ଇସିସିଙ୍ଗଂ ଅଲମ୍ବୁସା।

୧୩୭।

‘‘ମା ମେ କୁଜ୍ଝ [କୁଜ୍ଝି (ପୀ।)] ମହାୱୀର, ମା ମେ କୁଜ୍ଝ [କୁଜ୍ଝି (ପୀ।)] ମହାଇସେ;

ମହା ଅତ୍ଥୋ ମଯା ଚିଣ୍ଣୋ, ତିଦସାନଂ ଯସସ୍ସିନଂ;

ତଯା ସଂକମ୍ପିତଂ ଆସି, ସବ୍ବଂ ଦେୱପୁରଂ ତଦା’’।

୧୩୮।

‘‘ତାୱତିଂସା ଚ ଯେ ଦେୱା, ତିଦସାନଞ୍ଚ ୱାସୱୋ;

ତ୍ୱଞ୍ଚ ଭଦ୍ଦେ ସୁଖୀ ହୋହି, ଗଚ୍ଛ କଞ୍ଞେ ଯଥାସୁଖଂ’’।

୧୩୯।

‘‘ତସ୍ସ ପାଦେ ଗହେତ୍ୱାନ, କତ୍ୱା ଚ ନଂ ପଦକ୍ଖିଣଂ;

ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱାନ, ତମ୍ହା ଠାନା ଅପକ୍କମି।

୧୪୦।

‘‘ଯୋ ଚ ତସ୍ସାସି ପଲ୍ଲଙ୍କୋ, ସୋୱଣ୍ଣୋ ସୋପୱାହନୋ;

ସୌଉରଚ୍ଛଦପଞ୍ଞାସୋ, ସହସ୍ସପଟିଯତ୍ଥତୋ;

ତମେୱ ପଲ୍ଲଙ୍କମାରୁଯ୍ହ, ଅଗା ଦେୱାନ ସନ୍ତିକେ।

୧୪୧।

‘‘ତମୋକ୍କମିୱ ଆଯନ୍ତିଂ, ଜଲନ୍ତିଂ ୱିଜ୍ଜୁତଂ ଯଥା;

ପତୀତୋ ସୁମନୋ ୱିତ୍ତୋ, ଦେୱିନ୍ଦୋ ଅଦଦା ୱରଂ’’।

୧୪୨।

‘‘ୱରଞ୍ଚେ ମେ ଅଦୋ ସକ୍କ, ସବ୍ବଭୂତାନମିସ୍ସର;

ନିସିପ୍ପଲୋଭିକା [ନ ଇସିପଲୋଭିକା (ସ୍ୟା।), ନ ଇସିପଲୋଭିଯଂ (ପୀ।)] ଗଚ୍ଛେ, ଏତଂ ସକ୍କ ୱରଂ ୱରେ’’ତି।

ଅଲମ୍ବୁସାଜାତକଂ ତତିଯଂ।

୫୨୪। ସଙ୍ଖପାଲଜାତକଂ (୪)

୧୪୩।

‘‘ଅରିଯାୱକାସୋସି ପସନ୍ନନେତ୍ତୋ, ମଞ୍ଞେ ଭୱଂ ପବ୍ବଜିତୋ କୁଲମ୍ହା;

କଥଂ ନୁ ୱିତ୍ତାନି ପହାଯ ଭୋଗେ, ପବ୍ବଜି ନିକ୍ଖମ୍ମ ଘରା ସପଞ୍ଞ’’ [ସପଞ୍ଞୋ (ସ୍ଯା।), ସପଞ୍ଞା (ପୀ।)]।

୧୪୪।

‘‘ସଯଂ ୱିମାନଂ ନରଦେୱ ଦିସ୍ୱା, ମହାନୁଭାୱସ୍ସ ମହୋରଗସ୍ସ;

ଦିସ୍ୱାନ ପୁଞ୍ଞାନ ମହାୱିପାକଂ, ସଦ୍ଧାଯହଂ ପବ୍ବଜିତୋମ୍ହି ରାଜ’’।

୧୪୫।

‘‘ନ କାମକାମା ନ ଭଯା ନ ଦୋସା, ୱାଚଂ ମୁସା ପବ୍ବଜିତା ଭଣନ୍ତି;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ପୁଚ୍ଛିତୋ ଏତମତ୍ଥଂ, ସୁତ୍ୱାନ ମେ ଜାଯିହିତିପ୍ପସାଦୋ’’।

୧୪୬।

‘‘ୱାଣିଜ୍ଜ [ୱଣିଜ୍ଜ (ପୀ।)] ରଟ୍ଠାଧିପ ଗଚ୍ଛମାନୋ, ପଥେ ଅଦ୍ଦସାସିମ୍ହି ଭୋଜପୁତ୍ତେ [ମିଲାଚପୁତ୍ତେ (ସୀ। ପୀ।)];

ପୱଦ୍ଧକାଯଂ ଉରଗଂ ମହନ୍ତଂ, ଆଦାଯ ଗଚ୍ଛନ୍ତେ ପମୋଦମାନେ’’।

୧୪୭।

‘‘ସୋହଂ ସମାଗମ୍ମ ଜନିନ୍ଦ ତେହି, ପହଟ୍ଠଲୋମୋ ଅୱଚମ୍ହି ଭୀତୋ;

କୁହିଂ ଅଯଂ ନୀଯତି [ନିଯ୍ଯତି (କ।)] ଭୀମକାଯୋ, ନାଗେନ କିଂ କାହଥ ଭୋଜପୁତ୍ତା।

୧୪୮।

‘‘ନାଗୋ ଅଯଂ ନୀଯତି ଭୋଜନତ୍ଥା [ଭୋଜନତ୍ଥଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)], ପୱଦ୍ଧକାଯୋ ଉରଗୋ ମହନ୍ତୋ;

ସାଦୁଞ୍ଚ ଥୂଲଞ୍ଚ ମୁଦୁଞ୍ଚ ମଂସଂ, ନ ତ୍ୱଂ ରସଞ୍ଞାସି ୱିଦେହପୁତ୍ତ।

୧୪୯।

‘‘ଇତୋ ମଯଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ସକଂ ନିକେତଂ [ନିକେତନଂ (ପୀ।)], ଆଦାଯ ସତ୍ଥାନି ୱିକୋପଯିତ୍ୱା;

ମଂସାନି ଭୋକ୍ଖାମ [ଭକ୍ଖାମ (ସ୍ଯା।)] ପମୋଦମାନା, ମଯଞ୍ହି ୱେ ସତ୍ତୱୋ ପନ୍ନଗାନଂ।

୧୫୦।

‘‘ସଚେ ଅଯଂ ନୀଯତି ଭୋଜନତ୍ଥା, ପୱଦ୍ଧକାଯୋ ଉରଗୋ ମହନ୍ତୋ;

ଦଦାମି ୱୋ ବଲିବଦ୍ଦାନି [ବଲିୱଦ୍ଦାନି (ପୀ।)] ସୋଢଅସ, ନାଗଂ ଇମଂ ମୁଞ୍ଚଥ ବନ୍ଧନସ୍ମା॥

୧୫୧।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହି ନୋ ଭକ୍ଖୋ ଅଯଂ ମନାପୋ, ବହୂ ଚ ନୋ ଉରଗା ଭୁତ୍ତପୁବ୍ବା [ବହୁଂ ଚ ନୋ ଉରଗୋ ଭୁତ୍ତପୁବ୍ବୋ (କ।)];

କରୋମ ତେ ତଂ ୱଚନଂ ଅଳାର [ଆଳାର (କ।) ଏୱମୁପରିପି], ମିତ୍ତଞ୍ଚ ନୋ ହୋହି ୱିଦେହପୁତ୍ତ॥

୧୫୨।

‘‘ତଦସ୍ସୁ ତେ ବନ୍ଧନା ମୋଚଯିଂସୁ, ଯଂ ନତ୍ଥୁତୋ ପଟିମୋକ୍କସ୍ସ ପାସେ;

ମୁତ୍ତୋ ଚ ସୋ ବନ୍ଧନା ନାଗରାଜା, ପକ୍କାମି ପାଚୀନମୁଖୋ ମୁହୁତ୍ତଂ॥

୧୫୩।

‘‘ଗନ୍ତ୍ୱାନ ପାଚୀନମୁଖୋ ମୁହୁତ୍ତଂ, ପୁଣ୍ଣେହି ନେତ୍ତେହି ପଲୋକଯୀ ମଂ;

ତଦାସ୍ସହଂ ପିଟ୍ଠିତୋ ଅନ୍ୱଗଚ୍ଛିଂ, ଦସଙ୍ଗୁଲିଂ ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା॥

୧୫୪।

‘‘ଗଚ୍ଛେୱ ଖୋ ତ୍ୱଂ ତରମାନରୂପୋ, ମା ତଂ ଅମିତ୍ତା ପୁନରଗ୍ଗହେସୁଂ;

ଦୁକ୍ଖୋ ହି ଲୁଦ୍ଦେହି ପୁନା ସମାଗମୋ, ଅଦସ୍ସନଂ ଭୋଜପୁତ୍ତାନ ଗଚ୍ଛ॥

୧୫୫।

‘‘ଅଗମାସି ସୋ ରହଦଂ ୱିପ୍ପସନ୍ନଂ, ନୀଲୋଭାସଂ ରମଣୀଯଂ ସୁତିତ୍ଥଂ;

ସମୋତତଂ [ସମୋନତଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ଜମ୍ବୁହି ୱେତସାହି, ପାୱେକ୍ଖି ନିତ୍ତିଣ୍ଣଭଯୋ ପତୀତୋ॥

୧୫୬।

‘‘ସୋ ତଂ ପୱିସ୍ସ ନ ଚିରସ୍ସ ନାଗୋ, ଦିବ୍ବେନ ମେ ପାତୁରହୁଂ ଜନିନ୍ଦ;

ଉପଟ୍ଠହୀ ମଂ ପିତରଂୱ ପୁତ୍ତୋ, ହଦଯଙ୍ଗମଂ କଣ୍ଣସୁଖଂ ଭଣନ୍ତୋ॥

୧୫୭।

‘‘ତ୍ୱଂ ମେସି ମାତା ଚ ପିତା [ପିତା ଚ (ପୀ।)] ଅଳାର, ଅବ୍ଭନ୍ତରୋ ପାଣଦଦୋ ସହାଯୋ;

ସକଞ୍ଚ ଇଦ୍ଧିଂ ପଟିଲାଭକୋସ୍ମି [ପଟିଲାଭିତୋସ୍ମି (ପୀ।)], ଅଳାର ପସ୍ସ ମେ ନିୱେସନାନି;

ପହୂତଭକ୍ଖଂ ବହୁଅନ୍ନପାନଂ, ମସକ୍କସାରଂ ୱିଯ ୱାସୱସ୍ସ’’।

୧୫୮।

‘‘ତଂ ଭୂମିଭାଗେହି ଉପେତରୂପଂ, ଅସକ୍ଖରା ଚେଓ ମୁଦୂ ସୁଭା ଚ;

ନୀଚତ୍ତିଣା [ନୀଚା ତିଣା (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଅପ୍ପରଜା ଚ ଭୂମି, ପାସାଦିକା ଯତ୍ଥ ଜହନ୍ତି ସୋକଂ।

୧୫୯।

‘‘ଅନାଓକୁଲା ୱେଳୁରିଯୂପନୀଲା, ଚତୁଦ୍ଦିସଂ ଅମ୍ବଓନଂ ସୁରମ୍ମଂ;

ପକ୍କା ଚ ପେସୀ ଚ ଫଲା ସୁଫୁଲ୍ଲା, ନିଚ୍ଚୋତୁକା ଧାରଯନ୍ତୀ ଫଲାନି।

୧୬୦।

‘‘ତେସଂ ଓନାନଂ ନରଦେଓ ମଜ୍ଝେ, ନିୱେସନଂ ଭସ୍ସରସନ୍ନିକାସଂ;

ରଜତଗ୍ଗଳଅଂ ସୋଓଣ୍ଣମଯଂ ଉଳଆରଂ, ଓଭାସତୀ ୱିଜ୍ଜୁରିଓନ୍ତଲିକ୍ଖେ।

୧୬୧।

‘‘ମଣୀମଯା ସୋଣ୍ଣମଯା [ସୋଓଣ୍ଣମଯା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଉଳଆରା, ଅନେକଚିତ୍ତା ସତତଂ ସୁନିମ୍ମିତା;

ପରିପୂରା କଞ୍ଞାହି ଅଲଙ୍କତାଭି, ସୁଓଣ୍ଣକାଯୂରଧରାହି ରାଜ।

୧୬୨।

‘‘ସୋ ସଙ୍ଖପାଲୋ ତରମାନରୂପୋ, ପାସାଦମାରୁଯ୍ହ ଅନୋମଓଣ୍ଣୋ;

ସହସ୍ସଥମ୍ଭଂ ଅତୁଲାନୁଭାଓଂ, ଯତ୍ଥସ୍ସ ଭରିଯା ମହେସୀ ଅହୋସି।

୧୬୩।

‘‘ଏକା ଚ ନାରୀ ତରମାନରୂପା, ଆଦାଯ ୱେଳୁରିଯମଯଂ ମହଗ୍ଘଂ;

ସୁଭଂ ମଣିଂ ଜାତିମନ୍ତୂପପନ୍ନଂ, ଅଚୋଦିତା ଆସନମଭିହାସି।

୧୬୪।

‘‘ତତୋ ମଂ ଉରଗୋ ହତ୍ଥେ ଗହେତ୍ୱା, ନିସୀଦଯୀ ପାମୁଖଆସନସ୍ମିଂ;

ଇଦମାସନଂ ଅତ୍ର ଭଓଂ ନିସୀଦତୁ, ଭଓଞ୍ହି ମେ ଅଞ୍ଞତରୋ ଗରୂନଂ।

୧୬୫।

‘‘ଅଞ୍ଞା ଚ ନାରୀ ତରମାନରୂପା, ଆଦାଯ ୱାରିଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା;

ପାଦାନି ପକ୍ଖାଲଯୀ ମେ ଜନିନ୍ଦ, ଭରିଯାଓ [ଭରିଯା ଚ (ପୀ।)] ଭତ୍ତୁ ପତିନୋ ପିଯସ୍ସ।

୧୬୬।

‘‘ଅପରା ଚ ନାରୀ ତରମାନରୂପା, ପଗ୍ଗୟ୍ହ ସୋଣ୍ଣମଯାଯ [ସୋଣ୍ଣମଯା (ପୀ।)] ପାତିଯା;

ଅନେକସୂପଂ ୱିୱିଧଂ ୱିଯଞ୍ଜନଂ, ଉପନାମଯୀ ଭତ୍ତ ମନୁଞ୍ଞରୂପଂ।

୧୬୭।

‘‘ତୁରିଯେହି [ତୂରିଯେହି (କ।)] ମଂ ଭାରତ ଭୁତ୍ତୱନ୍ତଂ, ଉପଟ୍ଠହୁଂ ଭତ୍ତୁ ମନୋ ୱିଦିତ୍ୱା;

ତତୁତ୍ତରିଂ [ତଦୁତ୍ତରିଂ (କ।)] ମଂ ନିପତୀ ମହନ୍ତଂ, ଦିବ୍ବେହି କାମେହି ଅନପ୍ପକେହି।

୧୬୮।

‘‘ଭରିଯା ମମେତା ତିସତା ଅଠଆର, ସବ୍ବତ୍ତମଜ୍ଝା ପଦୁମୁତ୍ତରାଭା;

ଅଠଆର ଏତାସୁ ତେ କାମକାରା, ଦଦାମି ତେ ତା ପରିଚାରଯସ୍ସୁ।

୧୬୯।

‘‘ସଂୱଚ୍ଛରଂ ଦିବ୍ବରସାନୁଭୁତ୍ୱା, ତଦାସ୍ସୁହଂ [ତଦସ୍ସହଂ (ପୀ।)] ଉତ୍ତରିମଜ୍ଝଭାସିଂ [ଉତ୍ତରି ପଚ୍ଚଭାସିଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ଉତ୍ତରିଂ ପଚ୍ଚଭାସିଂ (ପୀ।)];

ନାଗସ୍ସିଦଂ କିନ୍ତି କଥଞ୍ଚ ଲଦ୍ଧଂ, କଥଜ୍ଝଗମାସି ୱିମାନସେଟ୍ଠଂ’’।

୧୭୦।

‘‘ଅଧିଚ୍ଚ ଲଦ୍ଧଂ ପରିଣାମଜଂ ତେ, ସଯଂକତଂ ଉଦାହୁ ଦେୱେହି ଦିନ୍ନଂ;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ [ତେ (ପୀ।)] ନାଗରାଜେତମତ୍ଥଂ, କଥଜ୍ଝଗମାସି ୱିମାନସେଟ୍ଠଂ’’।

୧୭୧।

‘‘ନାଧିଚ୍ଚ ଲଦ୍ଧଂ ନ ପରିଣାମଜଂ ମେ, ନ ସଯଂକତଂ ନାପି ଦେୱେହି ଦିନ୍ନଂ;

ସକେହି କମ୍ମେହି ଅପାପକେହି, ପୁଞ୍ଞେହି ମେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ’’।

୧୭୨।

‘‘କିଂ ତେ ୱତଂ କିଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ, କିସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ନାଗରାଜେତମତ୍ଥଂ, କଥଂ ନୁ ତେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ’’।

୧୭୩।

‘‘ରାଜା ଅହୋସିଂ ମଗଧାନମିସ୍ସରୋ, ଦୁଯ୍ୟୋଧନୋ ନାମ ମହାନୁଭାୱୋ;

ସୋ ଇତ୍ତରଂ ଜୀୱିତଂ ସଂୱିଦିତ୍ୱା, ଅସସ୍ସତଂ ୱିପରିଣାମଧମ୍ମଂ।

୧୭୪।

‘‘ଅନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ, ସକ୍କଚ୍ଚ ଦାନଂ ୱିପୁଲଂ ଅଦାସିଂ [ଅଦାସି (ପୀ।)];

ଓପାନଭୂତଂ ମେ ଘରଂ ତଦାସି, ସନ୍ତପ୍ପିତା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ।

୧୭୫।

[ଅଯଂ ଗାଥା ପୀ। ପୋତ୍ଥକେ ନତ୍ଥି] ‘‘ମାଲଞ୍ଚ ଗନ୍ଧଞ୍ଚ ୱିଲେପନଞ୍ଚ, ପଦୀପିଯଂ [ପଦୀପଯଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ଯାନମୁପସ୍ସଯଞ୍ଚ;

ଅଚ୍ଛାଦନଂ ସେଯ୍ୟମଥନ୍ନପାନଂ, ସକ୍କଚ୍ଚ ଦାନାନି ଅଦମ୍ହ ତତ୍ଥ [ଅଯଂ ଗାଥା ପୀ। ପୋତ୍ଥକେ ନତ୍ଥି]।

୧୭୬।

‘‘ତଂ ମେ ୱତଂ ତଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ, ତସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ;

ତେନେୱ ମେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ, ପହୂତଭକ୍ଖଂ ବହୁଅନ୍ନପାନଂ’’;

‘‘ନଚ୍ଚେହି ଗୀତେହି ଚୁପେତରୂପଂ, ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ନ ଚ ସସ୍ସତାଯଂ।

୧୭୭।

‘‘ଅପ୍ପାନୁଭାୱା ତଂ ମହାନୁଭାୱଂ, ତେଜସ୍ସିନଂ ହନ୍ତି ଅତେଜୱନ୍ତୋ;

କିମେୱ ଦାଠାୱୁଧ କିଂ ପଟିଚ୍ଚ, ହତ୍ଥତ୍ତ [ହତ୍ଥତ୍ଥ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମାଗଚ୍ଛି ୱନିବ୍ବକାନଂ [ୱଣିବ୍ବକାନଂ (ସୀ।)]।

୧୭୮।

‘‘ଭଯଂ ନୁ ତେ ଅନ୍ୱଗତଂ ମହନ୍ତଂ, ତେଜୋ ନୁ ତେ ନାନ୍ୱଗଂ ଦନ୍ତମୂଲଂ;

କିମେୱ ଦାଠାୱୁଧ କିଂ ପଟିଚ୍ଚ, କିଲେସମାପଜ୍ଜି ୱନିବ୍ବକାନଂ’’।

୧୭୯।

‘‘ନ ମେ ଭଯଂ ଅନ୍ୱଗତଂ ମହନ୍ତଂ, ତେଜୋ ନ ସକ୍କା ମମ ତେହି ହନ୍ତୁଂ [ତେଭିହନ୍ତୁଂ (ସ୍ୟା। କ।)];

ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମାନି ସୁକିତ୍ତିତାନି, ସମୁଦ୍ଦୱେଲାୱ ଦୁରଚ୍ଚଯାନି।

୧୮୦।

‘‘ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ ଅଠଆର, ଉପୋସଥଂ ନିଚ୍ଚମୁପାୱସାମି;

ଅଥାଗମୁଂ ସୋଳଅସ ଭୋଜପୁତ୍ତା, ରଜ୍ଜୁଂ ଗହେତ୍ୱାନ ଦଳ୍ହଞ୍ଚ ପାସଂ।

୧୮୧।

‘‘ଭେତ୍ୱାନ ନାସଂ ଅତିକସ୍ସ [ଅନ୍ତକସ୍ସ (କ।)] ରଜ୍ଜୁଂ, ନୟିଂସୁ ମଂ ସମ୍ପରିଗୟ୍ହ ଲୁଦ୍ଦା;

ଏତାଦିସଂ ଦୁକ୍ଖମହଂ ତିତିକ୍ଖଂ [ତିତିକ୍ଖିଂ (ପୀ।)], ଉପୋସଥଂ ଅପ୍ପଟିକୋପୟନ୍ତୋ’’।

୧୮୨।

‘‘ଏକାୟନେ ତଂ ପଥେ ଅଦ୍ଦସଂସୁ, ବଲେନ ୱଣ୍ଣେନ ଚୁପେତରୂପଂ;

ସିରିୟା ପଞ୍ଞାୟ ଚ ଭାୱିତୋସି, କିଂ ପତ୍ଥୟଂ [କିମଭିୟଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ନାଗ ତପୋ କରୋସି।

୧୮୩।

‘‘ନ ପୁତ୍ତହେତୂ ନ ଧନସ୍ସ ହେତୁ, ନ ଆୟୁନୋ ଚାପି ଅଳାର ହେତୁ;

ମନୁସ୍ସୟୋନିଂ ଅଭିପତ୍ଥୟାନୋ, ତସ୍ମା ପରକ୍କମ୍ମ ତପୋ କରୋମି’’।

୧୮୪।

‘‘ତ୍ୱଂ ଲୋହିତକ୍ଖୋ ୱିହତନ୍ତରଂସୋ, ଅଲଙ୍କତୋ କପ୍ପିତକେସମସ୍ସୁ;

ସୁରୋସିତୋ ଲୋହିତଚନ୍ଦନେନ, ଗନ୍ଧବ୍ବରାଜାୱ ଦିସା ପଭାସସି [ପଭାସି (କ।)]।

୧୮୫।

‘‘ଦେୱିଦ୍ଧିପତ୍ତୋସି ମହାନୁଭାୱୋ, ସବ୍ବେହି କାମେହି ସମଙ୍ଗିଭୂତୋ;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ନାଗରାଜେତମତ୍ଥଂ, ସେୟ୍ୟୋ ଇତୋ କେନ ମନୁସ୍ସଲୋକୋ’’।

୧୮୬।

‘‘ଅଳାର ନାଞ୍ଞତ୍ର ମନୁସ୍ସଲୋକା, ସୁଦ୍ଧୀ ୱ ସଂୱିଜ୍ଜତି ସଂୟମୋ ୱା;

ଅହଞ୍ଚ ଲଦ୍ଧାନ ମନୁସ୍ସୟୋନିଂ, କାହାମି ଜାତିମରଣସ୍ସ ଅନ୍ତଂ’’।

୧୮୭।

‘‘ସଂୱଚ୍ଛରୋ ମେ ୱସତୋ [ୱୁସିତୋ (ପୀ।)] ତୱନ୍ତିକେ, ଅନ୍ନେନ ପାନେନ ଉପଟ୍ଠିତୋସ୍ମି;

ଆମନ୍ତୟିତ୍ୱାନ ପଲେମି ନାଗ, ଚିରପ୍ପୱୁଟ୍ଠୋସ୍ମି [ଚିରପ୍ପୱୁତ୍ଥୋ ଅସ୍ମି (ପୀ।)] ଅହଂ ଜନିନ୍ଦ’’।

୧୮୮।

‘‘ପୁତ୍ତା ଚ ଦାରା ଅନୁଜୀୱିନୋ ଚ [ଚ’ନୁଜୀୱିନୋ (ସ୍ୟା। ପୀ।)], ନିଚ୍ଚାନୁସିଟ୍ଠା ଉପତିଟ୍ଠତେ ତଂ;

କଚ୍ଚିନ୍ନୁ ତଂ ନାଭିସପିତ୍ଥ [ନାଭିସଂସିତ୍ଥ (ସ୍ୟା। ପୀ।)] କୋଚି, ପିୟଞ୍ହି ମେ ଦସ୍ସନଂ ତୁୟ୍ହଂ [ତୁୟ୍ହ (ପୀ।)] ଅଳାର’’।

୧୮୯।

‘‘ଯଥାପି ମାତୂ ଚ ପିତୂ ଅଗାରେ, ପୁତ୍ତୋ ପିୟୋ ପଟିୱିହିତୋ ୱସେୟ୍ୟ [ସେୟ୍ୟୋ (ପୀ।)];

ତତୋପି ମୟ୍ହଂ ଇଧମେୱ ସେୟ୍ୟୋ, ଚିତ୍ତଞ୍ହି ତେ ନାଗ ମୟୀ ପସନ୍ନଂ’’।

୧୯୦।

‘‘ମଣୀ ମମଂ ୱିଜ୍ଜତି ଲୋହିତଙ୍କୋ [ଲୋହିତଙ୍ଗୋ (କ।)], ଧନାହରୋ ମଣିରତନଂ ଉଳାରଂ;

ଆଦାୟ ତ୍ୱଂ [ତଂ (ପୀ।)] ଗଚ୍ଛ ସକଂ ନିକେତଂ, ଲଦ୍ଧା ଧନଂ ତଂ ମଣିମୋସ୍ସଜସ୍ସୁ’’।

୧୯୧।

‘‘ଦିଟ୍ଠା ମୟା ମାନୁସକାପି କାମା, ଅସସ୍ସତା ୱିପରିଣାମଧମ୍ମା;

ଆଦୀନୱଂ କାମଗୁଣେସୁ ଦିସ୍ୱା, ସଦ୍ଧାୟହଂ ପବ୍ବଜିତୋମ୍ହି ରାଜ।

୧୯୨।

‘‘ଦୁମପ୍ଫଲାନୀୱ ପତନ୍ତି ମାଣୱା, ଦହରା ଚ ୱୁଦ୍ଧା ଚ ସରୀରଭେଦା;

ଏତମ୍ପି ଦିସ୍ୱା ପବ୍ବଜିତୋମ୍ହି ରାଜ, ଅପଣ୍ଣକଂ ସାମଞ୍ଞମେୱ ସେୟ୍ୟୋ’’।

୧୯୩।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହୱେ ସେୱିତବ୍ବା ସପଞ୍ଞା, ବହୁସ୍ସୁତା ଯେ ବହୁଠାନଚିନ୍ତିନୋ;

ନାଗଞ୍ଚ ସୁତ୍ୱାନ ତୱଞ୍ଚଳାର, କାହାମି ପୁଞ୍ଞାନି ଅନପ୍ପକାନି’’।

୧୯୪।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହୱେ ସେୱିତବ୍ବା ସପଞ୍ଞା, ବହୁସ୍ସୁତା ଯେ ବହୁଠାନଚିନ୍ତିନୋ;

ନାଗଞ୍ଚ ସୁତ୍ୱାନ ମମଞ୍ଚ ରାଜ, କରୋହି ପୁଞ୍ଞାନି ଅନପ୍ପକାନୀ’’ତି।

ସଙ୍ଖପାଲଜାତକଂ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫୨୫। ଚୂଳସୁତସୋମଜାତକଂ (୫)

୧୯୫।

‘‘ଆମନ୍ତୟାମି ନିଗମଂ, ମିତ୍ତାମଚ୍ଚେ ପରିସ୍ସଜେ [ପାରିସଜ୍ଜେ (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

ସିରସ୍ମିଂ ପଲିତଂ ଜାତଂ, ପବ୍ବଜ୍ଜଂ ଦାନି ରୋଚହଂ’’।

୧୯୬।

''ଅଭୁମ୍ହେ କଥଂ ନୁ ଭଣସି, ସଲ୍ଲଂ ମେ ଦେୱ ଉରସି କପ୍ପେସି [କମ୍ପେସି (ପୀ।)];

ସତ୍ତସତା ତେ ଭରିଯା, କଥଂ ନୁ ତେ ତା ଭୱିସ୍ସନ୍ତି''।

୧୯୭।

''ପଞ୍ଞାଯିହିନ୍ତି ଏତା, ଦହରା ଅଞ୍ଞମ୍ପି ତା ଗମିସ୍ସନ୍ତି;

ସଗ୍ଗଞ୍ଚସ୍ସ ପତ୍ଥଯାନୋ, ତେନ ଅହଂ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି''।

୧୯୮।

''ଦୁଲ୍ଲଦ୍ଧଂ ମେ ଆସି ସୁତସୋମ, ଯସ୍ସ ତେ ହୋମହଂ ମାତା;

ଯଂ ମେ ୱିଲପନ୍ତିଯା, ଅନପେକ୍ଖୋ ପବ୍ବଜସି ଦେୱ।

୧୯୯।

''ଦୁଲ୍ଲଦ୍ଧଂ ମେ ଆସି ସୁତସୋମ, ଯଂ ତଂ ଅହଂ ୱିଜାଯିସ୍ସଂ;

ଯଂ ମେ ୱିଲପନ୍ତିଯା, ଅନପେକ୍ଖୋ ପବ୍ବଜସି ଦେୱ''।

୨୦୦।

''କୋ ନାମେସୋ ଧମ୍ମୋ, ସୁତସୋମ କା ଚ ନାମ ପବ୍ବଜ୍ଜା;

ଯଂ ନୋ ଅମ୍ହେ ଜିଣ୍ଣେ, ଅନପେକ୍ଖୋ ପବ୍ବଜସି ଦେୱ।

୨୦୧।

''ପୁତ୍ତାପି ତୁଯ୍ହଂ ବହୱୋ, ଦହରା ଅପ୍ପତ୍ତଯୋବ୍ବନା;

ମଞ୍ଜୂ ତେପି [ତେ (ସୀ। ପୀ।)] ତଂ ଅପସ୍ସନ୍ତା, ମଞ୍ଞେ ଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛନ୍ତି''।

୨୦୨।

''ପୁତ୍ତେହି ଚ ମେ ଏତେହି, ଦହରେହି ଅପ୍ପତ୍ତଯୋବ୍ବନେହି;

ମଞ୍ଜୂହି ସବ୍ବେହିପି ତୁମ୍ହେହି, ଚିରମ୍ପି ଠତ୍ୱା ୱିନାସଭାୱୋ'' [ୱିନାଭାୱୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୨୦୩।

''ଛିନ୍ନଂ ନୁ ତୁଯ୍ହଂ ହଦଯଂ, ଅଦୁ ତେ [ଆଦୁ (ସୀ। ପୀ।), ଆଦୂ (ସ୍ୟା।)] କରୁଣା ଚ ନତ୍ଥି ଅମ୍ହେସୁ;

ଯଂ ନୋ ୱିକନ୍ଦନ୍ତିଯୋ [ୱିକ୍କନ୍ଦନ୍ତିଯୋ (ସୀ।)], ଅନପେକ୍ଖୋ ପବ୍ବଜସି ଦେୱ''।

୨୦୪।

‘‘ନ ଚ ମଯ୍ହଂ ଛିନ୍ନଂ ହଦଯଂ, ଅତ୍ଥି କରୁଣାପି ମଯ୍ହଂ ତୁମ୍ହେସୁ;

ସଗ୍ଗଞ୍ଚ ପତ୍ଥଯାନୋ, ତେନ ଅହଂ [ତେନାହଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ତେନମହଂ (ପୀ।)] ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି’’।

୨୦୫।

‘‘ଦୁଲ୍ଲଦ୍ଧଂ ମେ ଆସି, ସୁତସୋମ ଯସ୍ସ ତେ ଅହଂ ଭରିଯା;

ଯଂ ମେ ୱିଲପନ୍ତିଯା, ଅନପେକ୍ଖୋ ପବ୍ବଜସି ଦେୱ।

୨୦୬।

‘‘ଦୁଲ୍ଲଦ୍ଧଂ ମେ ଆସି, ସୁତସୋମ ଯସ୍ସ ତେ ଅହଂ ଭରିଯା;

ଯଂ ମେ କୁଚ୍ଛିପଟିସନ୍ଧିଂ [ମଂ କୁଚ୍ଛିମତିଂ ସନ୍ତିଂ (ପୀ।)], ଅନପେକ୍ଖୋ ପବ୍ବଜସି ଦେୱ।

୨୦୭।

‘‘ପରିପକ୍କୋ ମେ ଗବ୍ଭୋ, କୁଚ୍ଛିଗତୋ ଯାୱ ନଂ ୱିଜାଯାମି;

ମାହଂ ଏକା ୱିଧୱା, ପଚ୍ଛା ଦୁକ୍ଖାନି ଅଦ୍ଦକ୍ଖିଂ’’।

୨୦୮।

‘‘ପରିପକ୍କୋ ତେ ଗବ୍ଭୋ, କୁଚ୍ଛିଗତୋ ଇଙ୍ଘ ତ୍ୱଂ [ତ୍ୱ (ସୀ।), ନଂ (ପୀ।)] ୱିଜାଯସ୍ସୁ;

ପୁତ୍ତଂ ଅନୋମୱଣ୍ଣଂ, ତଂ ହିତ୍ୱା ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି’’।

୨୦୯।

‘‘ମା ତ୍ୱଂ ଚନ୍ଦେ ରୁଦି, ମା ସୋଚି ୱନତିମିରମତ୍ତକ୍ଖି;

ଆରୋହ ୱରପାସାଦଂ [ଚ ପାସାଦଂ (ପୀ।)], ଅନପେକ୍ଖୋ ଅହଂ ଗମିସ୍ସାମି’’।

୨୧୦।

‘‘କୋ ତଂ ଅମ୍ମ କୋପେସି, କିଂ ରୋଦସି ପେକ୍ଖସି ଚ ମଂ ବାଳ୍ହଂ;

କଂ ଅୱଜ୍ଝଂ ଘାତେମି [ଘାତେମି କଂ ଅୱଜ୍ଝଂ (ପୀ।), ତଂ ଅୱଜ୍ଝଂ ଘାତେମି (କ।)], ଞାତୀନଂ ଉଦିକ୍ଖମାନାନଂ’’।

୨୧୧।

‘‘ନ ହି ସୋ ସକ୍କା ହନ୍ତୁଂ, ୱିଜିତାୱୀ [ଜୀୱିତାୱୀ (ପୀ।)] ଯୋ ମଂ ତାତ କୋପେସି;

ପିତା ତେ ମଂ ତାତ ଅୱଚ, ଅନପେକ୍ଖୋ ଅହଂ ଗମିସ୍ସାମି’’।

୨୧୨।

‘‘ଯୋହଂ ପୁବ୍ବେ ନିୟ୍ୟାମି, ଉୟ୍ୟାନଂ ମତ୍ତକୁଞ୍ଜରେ ଚ ଯୋଧେମି;

ସୁତସୋମେ ପବ୍ବଜିତେ, କଥଂ ନୁ ଦାନି କରିସ୍ସାମି’’।

୨୧୩।

‘‘ମାତୁଞ୍ଚ [ମାତୁ ଚ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ମେ ରୁଦନ୍ତ୍ୟା [ରୁଦନ୍ତ୍ୟା (ପୀ।)], ଜେଟ୍ଠସ୍ସ ଚ ଭାତୁନୋ ଅକାମସ୍ସ;

ହତ୍ଥେପି ତେ ଗହେସ୍ସଂ, ନ ହି ଗଚ୍ଛସି [ଗଞ୍ଛିସି (ପୀ।)] ନୋ ଅକାମାନଂ’’।

୨୧୪।

‘‘ଉଟ୍ଠେହି ତ୍ୱଂ ଧାତି, ଇମଂ କୁମାରଂ ରମେହି ଅଞ୍ଞତ୍ଥ;

ମା ମେ ପରିପନ୍ଥମକାସି [ମକା (ସୀ। ପୀ।)], ସଗ୍ଗଂ ମମ ପତ୍ଥୟାନସ୍ସ’’।

୨୧୫।

‘‘ଯଂ ନୂନିମଂ ଦଦେୟ୍ୟଂ [ଜହେୟ୍ୟଂ (ପୀ।)] ପଭଙ୍କରଂ, କୋ ନୁ ମେ ଇମିନାତ୍ଥୋ [କୋ ନୁ ମେ ଇମିନା ଅତ୍ଥୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।), କୋ ନୁ ମେ ନତ୍ଥୋ (ପୀ।)];

ସୁତସୋମେ ପବ୍ବଜିତେ, କିଂ ନୁ ମେନଂ କରିସ୍ସାମି’’।

୨୧୬।

‘‘କୋସୋ ଚ ତୁୟ୍ହଂ ୱିପୁଲୋ, କୋଟ୍ଠାଗାରଞ୍ଚ ତୁୟ୍ହଂ ପରିପୂରଂ;

ପଥୱୀ ଚ ତୁୟ୍ହଂ ୱିଜିତା, ରମସ୍ସୁ ମା ପବ୍ବଜି [ପବ୍ବଜସ୍ସୁ (ସୀ।), ପବ୍ବଜ (ପୀ।)] ଦେୱ’’।

୨୧୭।

‘‘କୋସୋ ଚ ମୟ୍ହଂ ୱିପୁଲୋ, କୋଟ୍ଠାଗାରଞ୍ଚ ମୟ୍ହଂ ପରିପୂରଂ;

ପଥୱୀ ଚ ମୟ୍ହଂ ୱିଜିତା, ତଂ ହିତ୍ୱା ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି’’।

୨୧୮।

‘‘ମୟ୍ହମ୍ପି ଧନଂ ପହୂତଂ, ସଙ୍ଖାତୁଂ [ସଙ୍ଖ୍ୟାତୁଂ (ସୀ।)] ନୋପି ଦେୱ ସକ୍କୋମି;

ତଂ ତେ ଦଦାମି ସବ୍ବମ୍ପି [ତଂ ଦେୱ ତେ ଦଦାମି ସବ୍ବମ୍ପି (ସୀ।), ତଂ ତେ ଦଦାମି ସବ୍ବଂ (ପୀ।)], ରମସ୍ସୁ ମା ପବ୍ବଜି ଦେୱ’’।

୨୧୯।

‘‘ଜାନାମି [ଜାନାମି ତେ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଧନଂ ପହୂତଂ, କୁଲୱଦ୍ଧନ ପୂଜିତୋ ତୟା ଚସ୍ମି;

ସଗ୍ଗଞ୍ଚ ପତ୍ଥଯାନୋ, ତେନ ଅହଂ ପଵ୍ବଜିସ୍ସାମି’’।

୨୨୦।

‘‘ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋସ୍ମି ବାଳ୍ହଂ, ଅରତି ମଂ ସୋମଦତ୍ତ ଆଵିସତି [ଆୱୀସତି (କ।)];

ବହୁକାପି [ବହୁକା ହି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ମେ ଅନ୍ତରାଯା, ଅଜ୍ଜେୱାହଂ ପଵ୍ବଜିସ୍ସାମି’’।

୨୨୧।

‘‘ଇଦଞ୍ଚ ତୁଯ୍ହଂ ରୁଚିତଂ, ସୁତସୋମ ଅଜ୍ଜେୱ ଦାନି ତ୍ୱଂ ପଵ୍ବଜ;

ଅହମ୍ପି ପଵ୍ବଜିସ୍ସାମି, ନ ଉସ୍ସହେ ତଯା ୱିନା ଅହଂ ଠାତୁଂ’’’।

୨୨୨।

‘‘ନ ହି ସକ୍କା ପଵ୍ବଜିତୁଂ, ନଗରେ ନ ହି ପଚ୍ଚତି ଜନପଦେ ଚ’’;

‘‘ସୁତସୋମେ ପଵ୍ବଜିତେ, କଥଂ ନୁ ଦାନି କରିସ୍ସାମ’’।

୨୨୩।

‘‘ଉପନୀଯତିଦଂ ମଞ୍ଞେ, ପରିତ୍ତଂ ଉଦକଂୱ ଚଙ୍କୱାରମ୍ହି;

ଏୱଂ ସୁପରିତ୍ତକେ ଜୀୱିତେ, ନ ଚ ପମଜ୍ଜିତୁଂ କାଲୋ।

୨୨୪।

‘‘ଉପନୀଯତିଦଂ ମଞ୍ଞେ, ପରିତ୍ତଂ ଉଦକଂୱ ଚଙ୍କୱାରମ୍ହି;

ଏୱଂ ସୁପରିତ୍ତକେ ଜୀୱିତେ, ଅନ୍ଧବାଲା [ଅଥ ବାଲା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପମଜ୍ଜନ୍ତି।

୨୨୫।

‘‘ତେ ୱଡ୍ଢଯନ୍ତି ନିରଯଂ, ତିରଚ୍ଛାନଯୋନିଞ୍ଚ ପେତ୍ତିୱିସଯଞ୍ଚ;

ତଣ୍ହାଯ ବନ୍ଧନବଦ୍ଧା, ୱଡ୍ଢେନ୍ତି ଅସୁରକାଯଂ’’’।

୨୨୬।

‘‘ଊହଞ୍ଞତେ ରଜଗ୍ଗଂ, ଅୱିଦୂରେ ପୁଵ୍ବକମ୍ହି ଚ [ପୁପ୍ଫକମ୍ହି ଚ (ସୀ। ପୀ।)] ପାସାଦେ;

ମଞ୍ଞେ ନୋ କେସା ଛିନ୍ନା, ଯସସ୍ସିନୋ ଧମ୍ମରାଜସ୍ସ’’।

୨୨୭।

‘‘ଅଯମସ୍ସ ପାସାଦୋ, ସୋୱଣ୍ଣ [ସୋୱଣ୍ଣୋ (ପୀ।)] ପୁପ୍ଫମାଲ୍ୟୱୀତିକିଣ୍ଣୋ;

ଯହି [ଯମ୍ହି (ପୀ।)] ମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଇତ୍ଥାଗାରେହି।

୨୨୮।

''ଅଯମସ୍ସ ପାସାଦୋ, ସୋୱଣ୍ଣପୁପ୍ଫମାଲ୍ୟୱୀତିକିଣ୍ଣୋ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଞାତିସଙ୍ଘେନ।

୨୨୯।

''ଇଦମସ୍ସ କୂଟାଗାରଂ, ସୋୱଣ୍ଣପୁପ୍ଫମାଲ୍ୟୱୀତିକିଣ୍ଣଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଇତ୍ଥାଗାରେହି।

୨୩୦।

''ଇଦମସ୍ସ କୂଟାଗାରଂ, ସୋୱଣ୍ଣ [ସୋୱଣ୍ଣଂ (ପୀ।)] ପୁପ୍ଫମାଲ୍ୟୱୀତିକିଣ୍ଣଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଞାତିସଙ୍ଘେନ।

୨୩୧।

''ଅଯମସ୍ସ ଅସୋକୱନିକା, ସୁପୁପ୍ଫିତା ସବ୍ବକାଲିକା ରମ୍ମା;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଇତ୍ଥାଗାରେହି।

୨୩୨।

''ଅଯମସ୍ସ ଅସୋକୱନିକା, ସୁପୁପ୍ଫିତା ସବ୍ବକାଲିକା ରମ୍ମା;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଞାତିସଙ୍ଘେନ।

୨୩୩।

''ଇଦମସ୍ସ ଉୟ୍ୟାନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସବ୍ବକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଇତ୍ଥାଗାରେହି।

୨୩୪।

''ଇଦମସ୍ସ ଉୟ୍ୟାନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସବ୍ବକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଞାତିସଙ୍ଘେନ।

୨୩୫।

‘‘ଇଦମସ୍ସ କଣିକାରୱନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସଦ୍ଦକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଇତ୍ଥାଗାରେହି।

୨୩୬।

‘‘ଇଦମସ୍ସ କଣିକାରୱନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସଦ୍ଦକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଞାତିସଙ୍ଘେନ।

୨୩୭।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ପାଟଲିୱନଂ [ପାଟଲୀୱନଂ (ସୀ।)], ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସଦ୍ଦକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଇତ୍ଥାଗାରେହି।

୨୩୮।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ପାଟଲିୱନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସଦ୍ଦକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଞାତିସଙ୍ଘେନ।

୨୩୯।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ଅମ୍ବୱନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସଦ୍ଦକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଇତ୍ଥାଗାରେହି।

୨୪୦।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ଅମ୍ବୱନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସଦ୍ଦକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଞାତିସଙ୍ଘେନ।

୨୪୧।

‘‘ଅଯମସ୍ସ ପୋକ୍ଖରଣୀ, ସଞ୍ଛନ୍ନା ଅଣ୍ଡଜେହି ୱୀତିକିଣ୍ଣା;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଇତ୍ଥାଗାରେହି।

୨୪୨।

‘‘ଅଯମସ୍ସ ପୋକ୍ଖରଣୀ, ସଞ୍ଛନ୍ନା ଅଣ୍ଡଜେହି ୱୀତିକିଣ୍ଣା;

ଯହିମନୁୱିଚରି ରାଜା, ପରିକିଣ୍ଣୋ ଞାତିସଙ୍ଘେନ’’।

୨୪୩।

‘‘ରାଜା ୱୋ ଖୋ [ରାଜା ଖୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପବ୍ବଜିତୋ, ସୁତସୋମୋ ରଜ୍ଜଂ ଇମଂ ପହତ୍ୱାନ [ପହନ୍ତ୍ୱାନ (ସ୍ୟା। କ।)];

କାସାୟୱତ୍ଥୱସନୋ, ନାଗୋୱ ଏକକୋ [ଏକକୋୱ (ସୀ।)] ଚରତି’’।

୨୪୪।

‘‘ମାସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ ରତିକୀଳିତାନି, ହସିତାନି ଚ ଅନୁସ୍ସରିତ୍ଥ [ଅନୁସ୍ସରିତ୍ଥୋ (ପୀ।)];

ମା ୱୋ କାମା ହନିଂସୁ, ରମ୍ମଂ ହି [ସୁରମ୍ମଞ୍ହି (ସ୍ୟା। କ।)] ସୁଦସ୍ସନଂ [ସୁଦସ୍ସନଂ ନାମ (ସୀ।)] ନଗରଂ।

୨୪୫।

‘‘ମେତ୍ତଚିତ୍ତଞ୍ଚ [ମେତ୍ତଞ୍ଚ (ପୀ।)] ଭାୱେଥ, ଅପ୍ପମାଣଂ ଦିୱା ଚ ରତ୍ତୋ ଚ;

ଅଗଚ୍ଛିତ୍ଥ [ଅଥ ଗଞ୍ଛିତ୍ଥ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଦେୱପୁର, ଆୱାସଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମିନ’’ନ୍ତି [ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନନ୍ତି (ପୀ।)]।

ଚୂଳସୁତସୋମଜାତକଂ ପଞ୍ଚମଂ।

ଚତ୍ତାଲୀସନିପାତଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ସୁୱପଣ୍ଡିତଜମ୍ବୁକକୁଣ୍ଡଲିନୋ , ୱରକଞ୍ଞମଲମ୍ବୁସଜାତକଞ୍ଚ;

ପୱରୁତ୍ତମସଙ୍ଖସିରୀୱ୍ହୟକୋ, ସୁତସୋମଅରିନ୍ଦମରାଜୱରୋ।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୧୮। ପଣ୍ଣାସନିପାତୋ

୫୨୬। ନିଳିନିକାଜାତକଂ (୧)

୧।

‘‘ଉଦ୍ଦୟ୍ହତେ [ଉଡ୍ଡୟ୍ହତେ (ସୀ। ପୀ।)] ଜନପଦୋ, ରଟ୍ଠଞ୍ଚାପି ୱିନସ୍ସତି;

ଏହି ନିଳିନିକେ [ନିଳିକେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।), ଏୱମୁପରିପି] ଗଚ୍ଛ, ତଂ ମେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନୟ’’।

୨।

‘‘ନାହଂ ଦୁକ୍ଖକ୍ଖମା ରାଜ, ନାହଂ ଅଦ୍ଧାନକୋୱିଦା;

କଥଂ ଅହଂ ଗମିସ୍ସାମି, ୱନଂ କୁଞ୍ଜରସେୱିତଂ’’।

୩।

‘‘ଫୀତଂ ଜନପଦଂ ଗନ୍ତ୍ୱା, ହତ୍ଥିନା ଚ ରଥେନ ଚ;

ଦାରୁସଙ୍ଘାଟୟାନେନ, ଏୱଂ ଗଚ୍ଛ ନିଳିନିକେ।

୪।

‘‘ହତ୍ଥିଅସ୍ସରଥେ ପତ୍ତୀ, ଗଚ୍ଛେୱାଦାୟ ଖତ୍ତିୟେ;

ତୱେୱ ୱଣ୍ଣରୂପେନ, ୱସଂ ତମାନୟିସ୍ସସି’’।

୫।

‘‘କଦଲୀଧଜପଞ୍ଞାଣୋ, ଆଭୁଜୀପରିୱାରିତୋ;

ଏସୋ ପଦିସ୍ସତି ରମ୍ମୋ, ଇସିସିଙ୍ଗସ୍ସ ଅସ୍ସମୋ।

୬।

‘‘ଏସୋ ଅଗ୍ଗିସ୍ସ ସଙ୍ଖାତୋ, ଏସୋ ଧୂମୋ ପଦିସ୍ସତି;

ମଞ୍ଞେ ନୋ ଅଗ୍ଗିଂ ହାପେତି, ଇସିସିଙ୍ଗୋ ମହିଦ୍ଧିକୋ’’।

୭।

‘‘ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ଆୟନ୍ତିଂ, ଆମୁତ୍ତମଣିକୁଣ୍ଡଲଂ;

ଇସିସିଙ୍ଗୋ ପାୱିସି ଭୀତୋ, ଅସ୍ସମଂ ପଣ୍ଣଛାଦନଂ।

୮।

‘‘ଅସ୍ସମସ୍ସ ଚ ସା ଦ୍ୱାରେ, ଗେଣ୍ଡୁକେନସ୍ସ [ଭେଣ୍ଡୁକେନସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)] କୀଳଅତି;

ୱିଦଂସଯନ୍ତୀ ଅଙ୍ଗାନି, ଗୁଯ୍ହଂ ପକାସିତାନି ଚ।

୯।

‘‘ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ କୀଳଅନ୍ତିଂ, ପଣ୍ଣସାଲଗତୋ ଜଟୀ;

ଅସ୍ସମା ନିକ୍ଖମିତ୍ୱାନ, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୧୦।

‘‘ଅମ୍ଭୋ କୋ ନାମ ସୋ ରୁକ୍ଖୋ, ଯସ୍ସ ତେୱଂଗତଂ ଫଲଂ;

ଦୂରେପି ଖିତ୍ତଂ ପଚ୍ଚେତି, ନ ତଂ ଓହାଯ ଗଚ୍ଛତି’’।

୧୧।

‘‘ଅସ୍ସମସ୍ସ ମମ [ମଂ (ସୀ।)] ବ୍ରହ୍ମେ, ସମୀପେ ଗନ୍ଧମାଦନେ;

ବହୱୋ [ପବ୍ବତେ (ସୀ।)] ତାଦିସା ରୁକ୍ଖା, ଯସ୍ସ ତେୱଂଗତଂ ଫଲଂ;

ଦୂରେପି ଖିତ୍ତଂ ପଚ୍ଚେତି, ନ ମଂ ଓହାଯ ଗଚ୍ଛତି’’।

୧୨।

‘‘ଏତୂ [ଏତୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)] ଭୱଂ ଅସ୍ସମିମଂ ଅଦେତୁ, ପଜ୍ଜଞ୍ଚ ଭକ୍ଖଞ୍ଚ ପଟିଚ୍ଛ ଦମ୍ମି;

ଇଦମାସନଂ ଅତ୍ର ଭୱଂ ନିସୀଦତୁ, ଇତୋ ଭୱଂ ମୂଲଫଲାନି ଭୁଞ୍ଜତୁ’’ [ଖାଦତୁ (ସୀ।)]।

୧୩।

‘‘କିଂ ତେ ଇଦଂ ଊରୂନମନ୍ତରସ୍ମିଂ, ସୁପିଚ୍ଛିତଂ କଣ୍ହରିୱପ୍ପକାସତି;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ପୁଚ୍ଛିତୋ ଏତମତ୍ଥଂ, କୋସେ ନୁ ତେ ଉତ୍ତମଙ୍ଗଂ ପୱିଟ୍ଠଂ’’।

୧୪।

‘‘ଅହଂ ୱନେ ମୂଲଫଲେସନଂ ଚରଂ, ଆସାଦୟିଂ [ଅସ୍ସାଦୟିଂ (କ।)] ଅଚ୍ଛଂ ସୁଘୋରରୂପଂ;

ସୋ ମଂ ପତିତ୍ୱା ସହସାଜ୍ଝପତ୍ତୋ, ପନୁଜ୍ଜ ମଂ ଅବ୍ବହି [ଅବ୍ଭୁହି (ସ୍ୟା। କ।)] ଉତ୍ତମଙ୍ଗଂ।

୧୫।

‘‘ସ୍ୱାଯଂ ୱଣୋ ଖଜ୍ଜତି କଣ୍ଡୁୱାଯତି, ସବ୍ବଞ୍ଚ କାଲଂ ନ ଲଭାମି ସାତଂ;

ପହୋ ଭୱଂ କଣ୍ଡୁମିମଂ ୱିନେତୁଂ, କୁରୁତଂ ଭୱଂ ଯାଚିତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣଞ୍ଚଂ’’।

୧୬।

‘‘ଗମ୍ଭୀରରୂପୋ ତେ ୱଣୋ ସଲୋହିତୋ, ଅପୂତିକୋ ୱଣଗନ୍ଧୋ [ପକ୍କଗନ୍ଧୋ (ସୀ।), ପନ୍ନଗନ୍ଧୋ (ସ୍ଯା। ପୀ।)] ମହା ଚ;

କରୋମି ତେ କିଞ୍ଚି କସାଯଯୋଗଂ, ଯଥା ଭୱଂ ପରମସୁଖୀ ଭୱେଯ୍ଯ’’।

୧୭।

‘‘ନ ମନ୍ତଯୋଗା ନ କସାଯଯୋଗା, ନ ଓସଧା ବ୍ରହ୍ମଚାରି [ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] କମନ୍ତି;

ଘଟ୍ଟେ ମୁଦୁକେନ [ଯଂ ତେ ମୁଦୁ ତେନ (ସୀ।), ଯଂ ତେ ମୁଦୂ ତେନ (ପୀ।)] ୱିନେହି କଣ୍ଡୁଂ [କଣ୍ଡୁକଂ (ପୀ।)], ଯଥା ଅହଂ ପରମସୁଖୀ ଭୱେଯ୍ଯଂ’’।

୧୮।

‘‘ଇତୋ ନୁ ଭୋତୋ କତମେନ ଅସ୍ସମୋ, କଚ୍ଚି ଭୱଂ ଅଭିରମସି [ଅଭିରମସୀ (ପୀ।)] ଅରଞ୍ଞେ;

କଚ୍ଚି ନୁ ତେ [କଚ୍ଚି ତେ (ପୀ।)] ମୂଲଫଲଂ ପହୂତଂ, କଚ୍ଚି ଭୱନ୍ତଂ ନ ୱିହିଂସନ୍ତି ୱାଳା’’।

୧୯।

‘‘ଇତୋ ଉଜୁଂ ଉତ୍ତରାଯଂ ଦିସାଯଂ, ଖେମାନଦୀ ହିମୱତା ପଭାୱୀ [ପଭାତି (ସୀ। ପୀ।)];

ତସ୍ସା ତୀରେ ଅସ୍ସମୋ ମଯ୍ହ ରମ୍ମୋ, ଅହୋ ଭୱଂ ଅସ୍ସମଂ ମଯ୍ହଂ ପସ୍ସେ।

୨୦।

‘‘ଅମ୍ବା ଚ ସାଲା ତିଲକା ଚ ଜମ୍ବୁଯୋ, ଉଦ୍ଦାଲକା ପାଟଲିଯୋ ଚ ଫୁଲ୍ଲା;

ସମନ୍ତତୋ କିମ୍ପୁରିସାଭିଗୀତଂ, ଅହୋ ଭୱଂ ଅସ୍ସମଂ ମଯ୍ହଂ ପସ୍ସେ।

୨୧।

‘‘ତାଲା ଚ ମୂଲା ଚ ଫଲା ଚ ମେତ୍ଥ, ୱଣ୍ଣେନ ଗନ୍ଧେନ ଉପେତରୂପଂ;

ତଂ ଭୂମିଭାଗେହି ଉପେତରୂପଂ, ଅହୋ ଭୱଂ ଅସ୍ସମଂ ମଯ୍ହଂ ପସ୍ସେ।

୨୧।

‘‘ଫଲା ଚ ମୂଲା ଚ ପହୂତମେତ୍ଥ, ୱଣ୍ଣେନ ଗନ୍ଧେନ ରସେନୁପେତା;

ଆଯନ୍ତି ଚ ଲୁଦ୍ଦକା ତଂ ପଦେସଂ, ମା ମେ ତତୋ ମୂଲଫଲଂ ଅହାସୁଂ’’।

୨୩।

‘‘ପିତା ମମଂ ମୂଲଫଲେସନଂ ଗତୋ, ଇଦାନି ଆଗଚ୍ଛତି ସାୟକାଲେ;

ଉଭୋୱ ଗଚ୍ଛାମସେ ଅସ୍ସମଂ ତଂ, ୟାୱ ପିତା ମୂଲଫଲତୋ ଏତୁ’’।

୨୪।

‘‘ଅଞ୍ଞେ ବହୂ ଇସୟୋ ସାଧୁରୂପା, ରାଜୀସୟୋ ଅନୁମଗ୍ଗେ ୱସନ୍ତି;

ତେ ଯେୱ ପୁଚ୍ଛେସି ମମସ୍ସମଂ ତଂ, ତେ ତଂ ନୟିସ୍ସନ୍ତି ମମଂ ସକାସେ’’।

୨୫।

‘‘ନ ତେ କଟ୍ଠାନି ଭିନ୍ନାନି, ନ ତେ ଉଦକମାଭତଂ;

ଅଗ୍ଗୀପି ତେ ନ ହାପିତୋ [ହାସିତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], କିଂ ନୁ ମନ୍ଦୋୱ ଝାୟସି।

୨୬।

‘‘ଭିନ୍ନାନି କଟ୍ଠାନି ହୁତୋ ଚ ଅଗ୍ଗି, ତପନୀପି ତେ ସମିତା ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ [ବ୍ରହ୍ମଚାରି (?)];

ପୀଠଞ୍ଚ ମୟ୍ହଂ ଉଦକଞ୍ଚ ହୋତି, ରମସି ତୁୱଂ [ତ୍ୱଂ (ସୀ।)] ବ୍ରହ୍ମଭୂତୋ ପୁରତ୍ଥା।

୨୭।

‘‘ଅଭିନ୍ନକଟ୍ଠୋସି ଅନାଭତୋଦକୋ, ଅହାପିତଗ୍ଗୀସି [ଅହାପିତଗ୍ଗୀପି (କ।)] ଅସିଦ୍ଧଭୋଜନୋ [ଅସିଟ୍ଠଭୋଜନୋ (କ।)];

ନ ମେ ତୁୱଂ ଆଲପସୀ ମମଜ୍ଜ, ନଟ୍ଠଂ ନୁ କିଂ ଚେତସିକଞ୍ଚ ଦୁକ୍ଖଂ’’।

୨୮।

‘‘ଇଧାଗମା ଜଟିଲୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ, ସୁଦସ୍ସନେୟ୍ୟୋ ସୁତନୂ ୱିନେତି;

ନେୱାତିଦୀଘୋ ନ ପନାତିରସ୍ସୋ, ସୁକଣ୍ହକଣ୍ହଚ୍ଛଦନେହି ଭୋତୋ।

୨୯।

‘‘ଅମସ୍ସୁଜାତୋ ଅପୁରାଣୱଣ୍ଣୀ, ଆଧାରରୂପଞ୍ଚ ପନସ୍ସ କଣ୍ଠେ;

ଦ୍ୱେ ୟମା [ଦ୍ୱେ ପସ୍ସ (ସୀ।), ଦ୍ୱାସ୍ସ (ପୀ।)] ଗଣ୍ଡା ଉରେସୁ ଜାତା, ସୁୱଣ୍ଣତିନ୍ଦୁକନିଭା [ସୁୱଣ୍ଣପିନ୍ଦୂପନିଭା (ସୀ।), ସୁୱଣ୍ଣତିଣ୍ଡୁସନ୍ନିଭା (ସ୍ୟା।), ସୋୱନ୍ନପିଣ୍ଡୂପନିଭା (ପୀ।)] ପଭସ୍ସରା।

୩୦।

‘‘ମୁଖଞ୍ଚ ତସ୍ସ ଭୁସଦସ୍ସନେୟ୍ୟଂ, କଣ୍ଣେସୁ ଲମ୍ବନ୍ତି ଚ କୁଞ୍ଚିତଗ୍ଗା;

ତେ ଜୋତରେ ଚରତୋ ମାଣୱସ୍ସ, ସୁତ୍ତଞ୍ଚ ୟଂ ସଂୟମନଂ ଜଟାନଂ।

୩୧।

''ଅଞ୍ଜିତ୍ତା ଚ ତସ୍ସ ସଂଯମାନି [ସଂଯମନୀ (ସୀ। ପୀ।)] ଚତସ୍ସୋ, ନୀଲା ପୀତା [ନୀଲାପି ତା (ପୀ।)] ଲୋହିତିକା [ଲୋହିତକା (ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ଚ ସେତା;

ତା ପିଂସରେ [ସଂସରେ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଚରତୋ ମାଣଵସ୍ସ, ତିରିଟି [ଚିରୀଟି (ସୀ। ପୀ।)] ସଙ୍ଘାରିଵ ପାଵୁସମ୍ହି।

୩୨।

''ନ ମିଖଲଂ ମୁଞ୍ଜମଯଂ ଧାରେତି, ନ ସନ୍ଥରେ [ସନ୍ତଚେ (ସୀ।), ସନ୍ତଚଂ (ପୀ।), ସନ୍ତରେ (କ।)] ନୋ ପନ ପବ୍ବଜସ୍ସ;

ତା ଜୋତରେ ଜଘନନ୍ତରେ [ଜଘନଵରେ (ସୀ। ପୀ।)] ଵିଲଗ୍ଗା, ସତେରତା ଵିଜ୍ଜୁରିଵନ୍ତଲିକ୍ଖେ।

୩୩।

''ଅଖୀଲକାନି ଚ ଅଵଣ୍ଟକାନି, ହେଟ୍ଠା ନଭ୍ୟା କଟିସମୋହିତାନି;

ଅଘଟ୍ଟିତା ନିଚ୍ଚକୀଳଅଂ କରୋନ୍ତି, ହଂ ତାତ କିଂରୁକ୍ଖଫଲାନି ତାନି।

୩୪।

''ଜଟା ଚ ତସ୍ସ ଭୁସଦସ୍ସନେଯ୍ୟା, ପରୋସତଂ ଵେଲ୍ଲିତଗ୍ଗା ସୁଗନ୍ଧା;

ଦ୍ୱେଧା ସିରୋ ସାଧୁ ଵିଭତ୍ତରୂପୋ, ଅହୋ ନୁ ଖୋ ମଯ୍ହ ତଥା ଜଟାସ୍ସୁ।

୩୫।

''ଯଦା ଚ ସୋ ପକିରତି ତା ଜଟାଯୋ, ଵଣ୍ଣେନ ଗନ୍ଧେନ ଉପେତରୂପା;

ନୀଲୁପ୍ପଲଂ ଵାତସମେରିତଂଵ, ତଥେଵ ସଂଵାତି ପନସ୍ସମୋ ଅଯଂ।

୩୬।

''ପଙ୍କୋ ଚ ତସ୍ସ ଭୁସଦସ୍ସନେଯ୍ୟୋ, ନେତାଦିସୋ ଯାଦିସୋ ମଯ୍ହଂ କାଯେ [କାଯୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ସୋ ଵାଯତୀ ଏରିତୋ ମାଲୁତେନ, ଵନଂ ଯଥା ଅଗ୍ଗଗିମ୍ହେ ସୁଫୁଲ୍ଲଂ।

୩୭।

''ନିହନ୍ତି ସୋ ରୁକ୍ଖଫଲଂ ପଥବ୍ୟା, ସୁଚିତ୍ତରୂପଂ ରୁଚିରଂ ଦସ୍ସନେଯ୍ୟଂ;

ଖିତ୍ତଞ୍ଚ ତସ୍ସ ପୁନରେତି ହତ୍ଥଂ, ହଂ ତାତ କିଂରୁକ୍ଖଫଲଂ ନୁ ଖୋ ତଂ।

୩୮।

''ଦନ୍ତା ଚ ତସ୍ସ ଭୁସଦସ୍ସନେଯ୍ୟା, ସୁଦ୍ଧା ସମା ସଙ୍ଖଵରୂପପନ୍ନା;

ମନୋ ପସାଦେନ୍ତି ୱିଓରିଯମାନା, ନ ହି [ନ ହ (ସୀ। ପୀ।)] ନୂନ ସୋ ସାକମଖାଦି ତେହି।

୩୯।

‘‘ଅକକ୍କସଂ ଅଗ୍ଗଳିତଂ ମୁହୁଂ ମୁଦୁଂ, ଉଜୁଂ ଅନୁଦ୍ଧତଂ ଅଚପଲମସ୍ସ ଭାସିତଂ;

ରୁଦଂ ମନୁଞ୍ଞଂ କରୱୀକସୁସ୍ସରଂ, ହଦଯଙ୍ଗମଂ ରଞ୍ଜଯତେୱ ମେ ମନୋ।

୪୦।

‘‘ବିନ୍ଦୁସ୍ସରୋ ନାତିୱିସଟ୍ଠୱାକ୍ୟୋ [ନାତିୱିସ୍ସଟ୍ଠୱାକ୍ୟୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ନ ନୂନ ସଜ୍ଝାଯମତିପ୍ପଯୁତ୍ତୋ;

ଇଚ୍ଛାମି ଭୋ [ଖୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ତଂ ପୁନଦେୱ ଦଟ୍ଠୁଂ, ମିତ୍ତୋ ହି [ମିତ୍ତଂ ହି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମେ ମାଣୱୋହୁ [ମାଣୱାହୁ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ମାଣୱାହୂ (ପୀ।)] ପୁରତ୍ଥା।

୪୧।

‘‘ସୁସନ୍ଧି ସବ୍ବତ୍ଥ ୱିମଟ୍ଠିମଂ ୱଣଂ, ପୁଥୂ [ପୁଥୁଂ (ପୀ।), ପୁଥୁ (କ।)] ସୁଜାତଂ ଖରପତ୍ତସନ୍ନିଭଂ;

ତେନେୱ ମଂ ଉତ୍ତରିଯାନ ମାଣୱୋ, ୱିୱରିତଂ ଊରୁଂ ଜଘନେନ ପୀଳଯି।

୪୨।

‘‘ତପନ୍ତି ଆଭନ୍ତି ୱିରୋଚରେ ଚ, ସତେରତା ୱିଜ୍ଜୁରିୱନ୍ତଲିକ୍ଖେ;

ବାହା ମୁଦୂ ଅଞ୍ଜନଲୋମସାଦିସା, ୱିଚିତ୍ରୱଟ୍ଟଙ୍ଗୁଲିକାସ୍ସ ସୋଭରେ।

୪୩।

‘‘ଅକକ୍କସଙ୍ଗୋ ନ ଚ ଦୀଘଲୋମୋ, ନଖାସ୍ସ ଦୀଘା ଅପି ଲୋହିତଗ୍ଗା;

ମୁଦୂହି ବାହାହି ପଲିସ୍ସଜନ୍ତୋ, କଲ୍ୟାଣରୂପୋ ରମଯଂ [ରମଯ୍ହଂ (କ।)] ଉପଟ୍ଠହି।

୪୪।

‘‘ଦୁମସ୍ସ ତୂଲୂପନିଭା ପଭସ୍ସରା, ସୁୱଣ୍ଣକମ୍ବୁତଲୱଟ୍ଟସୁଚ୍ଛୱୀ;

ହତ୍ଥା ମୁଦୂ ତେହି ମଂ ସଂଫୁସିତ୍ୱା, ଇତୋ ଗତୋ ତେନ ମଂ ଦହନ୍ତି ତାତ।

୪୫।

‘‘ନ ନୂନ [ନ ହ ନୂନ (ସୀ। ପୀ।)] ସୋ ଖାରିୱିଧଂ ଅହାସି, ନ ନୂନ ସୋ କଟ୍ଠାନି ସଯଂ ଅଭଞ୍ଜି;

ନ ନୂନ ସୋ ହନ୍ତି ଦୁମେ କୁଠାରିଯା [କୁଧାରିଯା (କ।)], ନ ହିସ୍ସ [ନ ପିସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ହତ୍ଥେସୁ ଖିଲାନି ଅତ୍ଥି।

୪୬।

‘‘ଅଚ୍ଛୋ ଚ ଖୋ ତସ୍ସ ୱଣଂ ଅକାସି, ସୋ ମଂବ୍ରୱି ସୁଖିତଂ ମଂ କରୋହି;

ତାହଂ କରିଂ ତେନ ମମାସି ସୋଖ୍ୟଂ, ସୋ ଚବ୍ରୱି ସୁଖିତୋସ୍ମୀତି ବ୍ରହ୍ମେ।

୪୭।

‘‘ଅଯଞ୍ଚ ତେ ମାଲୁୱପଣ୍ଣସନ୍ଥତା, ୱିକିଣ୍ଣରୂପାୱ ମଯା ଚ ତେନ ଚ;

କିଲନ୍ତରୂପା ଉଦକେ ରମିତ୍ୱା, ପୁନପ୍ପୁନଂ ପଣ୍ଣକୁଟିଂ ୱଜାମ।

୪୮।

‘‘ନ ମଜ୍ଜ ମନ୍ତା ପଟିଭନ୍ତି ତାତ, ନ ଅଗ୍ଗିହୁତ୍ତଂ ନପି ଯଞ୍ଞତନ୍ତଂ [ଯଞ୍ଞତନ୍ତ୍ରଂ (ସୀ।), ଯଞ୍ଞଂ ତତ୍ର (ପୀ। କ।), ଯଞ୍ଞତତ୍ର (ସ୍ୟା।)];

ନ ଚାପି ତେ ମୂଲଫଲାନି ଭୁଞ୍ଜେ, ଯାୱ ନ ପସ୍ସାମି ତଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଂ।

୪୯।

‘‘ଅଦ୍ଧା ପଜାନାସି ତୁୱମ୍ପି ତାତ, ଯସ୍ସଂ ଦିସଂ [ଦିସାଯଂ (ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ୱସତେ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ;

ତଂ ମଂ ଦିସଂ ପାପଯ ତାତ ଖିପ୍ପଂ, ମା ତେ ଅହଂ ଅମରିମସ୍ସମମ୍ହି।

୫୦।

‘‘ୱିଚିତ୍ରଫୁଲ୍ଲଂ [ୱିଚିତ୍ରପୁପ୍ଫଂ (ସୀ। ପୀ।)] ହି ୱନଂ ସୁତଂ ମଯା, ଦିଜାଭିଘୁଟ୍ଠଂ ଦିଜସଙ୍ଘସେୱିତଂ;

ତଂ ମଂ ୱନଂ ପାପଯ ତାତ ଖିପ୍ପଂ, ପୁରା ତେ ପାଣଂ ୱିଜହାମି ଅସ୍ସମେ’’।

୫୧।

‘‘ଇମସ୍ମାହଂ ଜୋତିରସେ ୱନମ୍ହି, ଗନ୍ଧବ୍ବଦେୱଚ୍ଛରସଙ୍ଘସେୱିତେ;

ଇସୀନମାୱାସେ ସନନ୍ତନମ୍ହି, ନେତାଦିସଂ ଅରତିଂ ପାପୁଣେଥ।

୫୨।

‘‘ଭୱନ୍ତି ମିତ୍ତାନି ଅଥୋ ନ ହୋନ୍ତି, ଞାତୀସୁ ମିତ୍ତେସୁ କରୋନ୍ତି ପେମଂ;

ଅଯଞ୍ଚ ଜମ୍ମୋ କିସ୍ସ ୱା ନିୱିଟ୍ଠୋ, ଯୋ ନେୱ ଜାନାତି କୁତୋମ୍ହି ଆଗତୋ।

୫୩।

‘‘ସଂୱାସେନ ହି ମିତ୍ତାନି, ସନ୍ଧିଯନ୍ତି [ସନ୍ଧୀଯନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।)] ପୁନପ୍ପୁନଂ;

ସ୍ୱେୱ ମିତ୍ତୋ [ସା ଚ ମେତ୍ତି (ପୀ।)] ଅସଂଗନ୍ତୁ, ଅସଂୱାସେନ ଜୀରତି।

୫୪।

‘‘ସଚେ ତୁୱଂ ଦକ୍ଖସି ବ୍ରହ୍ମଚାରିଂ, ସଚେ ତୁୱଂ ସଲ୍ଲପେ [ସଲ୍ଲପି (ସୀ।)] ବ୍ରହ୍ମଚାରିନା;

ସମ୍ପନ୍ନସସ୍ସଂୱ ମହୋଦକେନ, ତପୋଗୁଣଂ ଖିପ୍ପମିମଂ ପହିସ୍ସସି [ପହସ୍ସସି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୫୫।

‘‘ପୁନପି [ପୁନପ୍ପି (ପୀ।)] ଚେ ଦକ୍ଖସି ବ୍ରହ୍ମଚାରିଂ, ପୁନପି [ପୁନପ୍ପି (ପୀ।)] ଚେ ସଲ୍ଲପେ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନା;

ସମ୍ପନ୍ନସସ୍ସଂୱ ମହୋଦକେନ, ଉସ୍ସାଗତଂ ଖିପ୍ପମିମଂ ପହିସ୍ସସି।

୫୬।

‘‘ଭୂତାନି ହେତାନି [ଏତାନି (ପୀ।)] ଚରନ୍ତି ତାତ, ୱିରୂପରୂପେନ ମନୁସ୍ସଲୋକେ;

ନ ତାନି ସେୱେଥ ନରୋ ସପଞ୍ଞୋ, ଆସଜ୍ଜ ନଂ ନସ୍ସତି ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ’’ତି।

ନିଠଇନିକାଜାତକଂ [ନଠଇନୀଜାତକଂ (ସୀ।), ନଠଇନିଜାତକଂ (ପୀ।)] ପଠମଂ।

୫୨୭। ଉମ୍ମାଦନ୍ତୀଜାତକଂ (୨)

୫୭।

‘‘ନିୱେସନଂ କସ୍ସ ନୁଦଂ ସୁନନ୍ଦ, ପାକାରେନ ପଣ୍ଡୁମୟେନ ଗୁତ୍ତଂ;

କା ଦିସ୍ସତି ଅଗ୍ଗିସିଖାୱ ଦୂରେ, ୱେହାୟସଂ [ୱେହାସୟଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପବ୍ବତଗ୍ଗେୱ ଅଚ୍ଚି।

୫୮।

‘‘ଧୀତା ନ୍ୱୟଂ [ନୟଂ (ସୀ। ପୀ।), ନ୍ୱାୟଂ (ସ୍ୟା।)] କସ୍ସ ସୁନନ୍ଦ ହୋତି, ସୁଣିସା ନ୍ୱୟଂ [ନୟଂ (ସୀ। ପୀ।), ନ୍ୱାୟଂ (ସ୍ୟା।)] କସ୍ସ ଅଥୋପି ଭରିୟା;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ଖିପ୍ପମିଧେୱ ପୁଟ୍ଠୋ, ଅୱାୱଟା ଯଦି ୱା ଅତ୍ଥି ଭତ୍ତା’’।

୫୯।

‘‘ଅହଞ୍ହି ଜାନାମି ଜନିନ୍ଦ ଏତଂ, ମତ୍ୟା ଚ ପେତ୍ୟା ଚ ଅଥୋପି ଅସ୍ସା;

ତସ୍ସେୱ ସୋ ପୁରିସୋ ଭୂମିପାଲ, ରତ୍ତିନ୍ଦିୱଂ ଅପ୍ପମତ୍ତୋ ତୱତ୍ଥୋ।

୬୦।

‘‘ଇଦ୍ଧୋ ଚ ଫୀତୋ ଚ ସୁୱଡ୍ଢିତୋ [ସୁବାଢହିକୋ (ପୀ।)] ଚ, ଅମଚ୍ଚୋ ଚ ତେ ଅଞ୍ଞତରୋ ଜନିନ୍ଦ;

ତସ୍ସେସା ଭରିୟାଭିପାରକସ୍ସ [ଅହିପାରକସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।), ଅଭିପାଦକସ୍ସ (କ।)], ଉମ୍ମାଦନ୍ତୀ [ଉମ୍ମାଦନ୍ତୀତି (କ।)] ନାମଧେୟ୍ୟେନ ରାଜ’’।

୬୧।

‘‘ଅମ୍ଭୋ ଅମ୍ଭୋ ନାମମିଦଂ ଇମିସ୍ସା, ମତ୍ୱା ଚ ପେତ୍ୱା ଚ କତଂ ସୁସାଧୁ;

ତଦା [ତଥା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ହି ମୟ୍ହଂ ଅୱଲୋକୟନ୍ତୀ, ଉମ୍ମତ୍ତକଂ ଉମ୍ମଦନ୍ତୀ ଅକାସି’’।

୬୨।

‘‘ଯା ପୁଣ୍ଣମାସେ [ପୁଣ୍ଣମାଯେ (କ।)] ମିଗମନ୍ଦଲୋଚନା, ଉପାୱିସି ପୁଣ୍ଡରୀକତ୍ତଚଙ୍ଗୀ;

ଦ୍ୱେ ପୁଣ୍ଣମାୟୋ ତଦହୂ ଅମଞ୍ଞହଂ, ଦିସ୍ୱାନ ପାରାୱତରତ୍ତୱାସିନିଂ।

୬୩।

‘‘ଅଢଆରପମ୍ହେହି ସୁଭେହି ୱଗ୍ଗୁଭି, ପଲୋଭୟନ୍ତୀ ମଂ ଯଦା ଉଦିକ୍ଖତି;

ୱିଜମ୍ଭମାନା ହରତେୱ ମେ ମନୋ, ଜାତା ୱନେ କିମ୍ପୁରିସୀୱ ପବ୍ବତେ।

୬୪।

‘‘ତଦା ହି ବ୍ରହତୀ ସାମା, ଆମୁତ୍ତମଣିକୁଣ୍ଡଲା;

ଏକଚ୍ଚୱସନା ନାରୀ, ମିଗୀ ଭନ୍ତାୱୁଦିକ୍ଖତି।

୬୫।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ତମ୍ବନଖା ସୁଲୋମା, ବାହାମୁଦୂ ଚନ୍ଦନସାରଲିତ୍ତା;

ୱଟ୍ଟଙ୍ଗୁଲୀ ସନ୍ନତଧୀରକୁତ୍ତିଯା, ନାରୀ ଉପଞ୍ଞିସ୍ସତି ସୀସତୋ ସୁଭା।

୬୬।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ କଞ୍ଚନଜାଲୁରଚ୍ଛଦା, ଧୀତା ତିରୀଟିସ୍ସ ୱିଲଗ୍ଗମଜ୍ଝା;

ମୁଦୂହି ବାହାହି ପଲିସ୍ସଜିସ୍ସତି, ବ୍ରହାୱନେ ଜାତଦୁମଂୱ ମାଲୁୱା।

୬୭।

‘‘କଦାସ୍ସୁ [କଦାସ୍ସୁ ମଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ଲାଖାରସରତ୍ତସୁଚ୍ଛୱୀ, ବିନ୍ଦୁତ୍ଥନୀ ପୁଣ୍ଡରୀକତ୍ତଚଙ୍ଗୀ;

ମୁଖଂ ମୁଖେନ ଉପନାମୟିସ୍ସତି, ସୋଣ୍ଡୋୱ ସୋଣ୍ଡସ୍ସ ସୁରାଯ ଥାଲଂ।

୬୮।

‘‘ଯଦାଦ୍ଦସଂ [ଯଥାଦ୍ଦସଂ (ପୀ।)] ତଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତିଂ, ସବ୍ବଭଦ୍ଦଂ [ସବ୍ବଗତ୍ତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମନୋରମଂ;

ତତୋ ସକସ୍ସ ଚିତ୍ତସ୍ସ, ନାୱବୋଧାମି କଞ୍ଚିନଂ [କିଞ୍ଚିନଂ (କ।), କିଞ୍ଚନଂ (ପୀ।)]।

୬୯।

‘‘ଉମ୍ମାଦନ୍ତିମହଂ ଦଟ୍ଠା [ଦିଟ୍ଠା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)], ଆମୁତ୍ତମଣିକୁଣ୍ଡଲଂ;

ନ ସୁପାମି ଦିୱାରତ୍ତିଂ, ସହସ୍ସଂୱ ପରାଜିତୋ।

୭୦।

‘‘ସକ୍କୋ ଚେ [ଚ (ସୀ। ପୀ।)] ମେ ୱରଂ ଦଜ୍ଜା, ସୋ ଚ ଲବ୍ଭେଥ ମେ ୱରୋ;

ଏକରତ୍ତଂ ଦ୍ୱିରତ୍ତଂ [ଦିରତ୍ତଂ (ପୀ।)] ୱା, ଭୱେୟ୍ୟଂ ଅଭିପାରକୋ;

ଉମ୍ମାଦନ୍ତ୍ୟା ରମିତ୍ୱାନ, ସିୱିରାଜା ତତୋ ସିୟଂ’’ [ସିୟା (ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୭୧।

‘‘ଭୂତାନି ମେ ଭୂତପତୀ ନମସ୍ସତୋ, ଆଗମ୍ମ ୟକ୍ଖୋ ଇଦମେତଦବ୍ରୱି;

ରଞ୍ଞୋ ମନୋ ଉମ୍ମଦନ୍ତ୍ୟା ନିୱିଟ୍ଠୋ, ଦଦାମି ତେ ତଂ ପରିଚାରୟସ୍ସୁ’’।

୭୨।

‘‘ପୁଞ୍ଞା ୱିଧଂସେ ଅମରୋ ନ ଚମ୍ହି, ଜନୋ ଚ ମେ ପାପମିଦଞ୍ଚ [ପାପମିଦନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।)] ଜଞ୍ଞା;

ଭୁସୋ ଚ ତ୍ୟସ୍ସ ମନସୋ ୱିଘାତୋ, ଦତ୍ୱା ପିୟଂ ଉମ୍ମଦନ୍ତିଂ ଅଦଟ୍ଠା’’।

୭୩।

‘‘ଜନିନ୍ଦ ନାଞ୍ଞତ୍ର ତୟା ମୟା ୱା, ସବ୍ବାପି କମ୍ମସ୍ସ କତସ୍ସ ଜଞ୍ଞା;

ୟଂ ତେ ମୟା ଉମ୍ମଦନ୍ତୀ ପଦିନ୍ନା, ଭୁସେହି ରାଜା ୱନଥଂ ସଜାହି’’।

୭୪।

‘‘ୟୋ ପାପକଂ କମ୍ମ କରଂ ମନୁସ୍ସୋ, ସୋ ମଞ୍ଞତି ମାୟିଦ [ମାୟିଧ (କ।)] ମଞ୍ଞିଂସୁ ଅଞ୍ଞେ;

ପସ୍ସନ୍ତି ଭୂତାନି କରୋନ୍ତମେତଂ, ୟୁତ୍ତା ଚ ୟେ ହୋନ୍ତି ନରା ପଥବ୍ୟା।

୭୫।

‘‘ଅଞ୍ଞୋ ନୁ ତେ କୋଚି [କୋଧ (ପୀ।)] ନରୋ ପଥବ୍ୟା, ସଦ୍ଧେୟ୍ୟ [ସଦ୍ଦହେୟ୍ୟ (ସୀ।)] ଲୋକସ୍ମି ନ ମେ ପିୟାତି;

ଭୁସୋ ଚ ତ୍ୟସ୍ସ ମନସୋ ୱିଘାତୋ, ଦତ୍ୱା ପିୟଂ ଉମ୍ମଦନ୍ତିଂ ଅଦଟ୍ଠା’’।

୭୬।

‘‘ଅଦ୍ଧା ପିୟା ମୟ୍ହ ଜନିନ୍ଦ ଏସା, ନ ସା ମମଂ ଅପ୍ପିୟା ଭୂମିପାଲ;

ଗଚ୍ଛେଓ ତ୍ୱଂ ଉମ୍ମଦନ୍ତିଂ ଭଦନ୍ତେ, ସୀହୋଓ ସେଲସ୍ସ ଗୁହଂ ଉପେତି’’।

୭୭।

‘‘ନ ପୀଳିତା ଅତ୍ତଦୁଖେନ ଧୀରା, ସୁଖପ୍ଫଲଂ କମ୍ମ ପରିଚ୍ଚଜନ୍ତି;

ସମ୍ମୋହିତା ୱାପି ସୁଖେନ ମତ୍ତା, ନ ପାପକମ୍ମଞ୍ଚ [ପାପକଂ କମ୍ମ (ପୀ।)] ସମାଚରନ୍ତି’’।

୭୮।

‘‘ତୁୱଞ୍ହି ମାତା ଚ ପିତା ଚ ମୟ୍ହଂ, ଭତ୍ତା ପତୀ ପୋସକୋ ଦେୱତା ଚ;

ଦାସୋ ଅହଂ ତୁୟ୍ହ ସପୁତ୍ତଦାରୋ, ଯଥାସୁଖଂ ସାମି [ସିଵ (ସୀ।), ସୀୱି (ସ୍ୟା।)] କରୋହି କାମଂ’’।

୭୯।

‘‘ଯୋ ଇସ୍ସରୋମ୍ହୀତି କରୋତି ପାପଂ, କତ୍ୱା ଚ ସୋ ନୁତ୍ତସତେ [ନୁତ୍ତପତେ (ପୀ।)] ପରେସଂ;

ନ ତେନ ସୋ ଜୀୱତି ଦୀଘମାୟୁ [ଦୀଘମାୟୁଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ଦେୱାପି ପାପେନ ସମେକ୍ଖରେ ନଂ।

୮୦।

‘‘ଅଞ୍ଞାତକଂ ସାମିକେହୀ ପଦିନ୍ନଂ, ଧମ୍ମେ ଠିତା ଯେ ପଟିଚ୍ଛନ୍ତି ଦାନଂ;

ପଟିଚ୍ଛକା ଦାୟକା ଚାପି ତତ୍ଥ, ସୁଖପ୍ଫଲଞ୍ଞେୱ କରୋନ୍ତି କମ୍ମଂ’’।

୮୧।

‘‘ଅଞ୍ଞୋ ନୁ ତେ କୋଚି ନରୋ ପଥବ୍ୟା, ସଦ୍ଧେୟ୍ୟ ଲୋକସ୍ମି ନ ମେ ପିୟାତି;

ଭୁସୋ ଚ ତ୍ୟସ୍ସ ମନସୋ ୱିଘାତୋ, ଦତ୍ୱା ପିୟଂ ଉମ୍ମଦନ୍ତିଂ ଅଦଟ୍ଠା’’।

୮୨।

‘‘ଅଦ୍ଧା ପିୟା ମୟ୍ହ ଜନିନ୍ଦ ଏସା, ନ ସା ମମଂ ଅପ୍ପିୟା ଭୂମିପାଲ;

ଯଂ ତେ ମୟା ଉମ୍ମଦନ୍ତୀ ପଦିନ୍ନା, ଭୁସେହି ରାଜା ୱନଥଂ ସଜାହି’’।

୮୩।

‘‘ଯୋ ଅତ୍ତଦୁକ୍ଖେନ ପରସ୍ସ ଦୁକ୍ଖଂ, ସୁଖେନ ୱା ଅତ୍ତସୁଖଂ ଦହାତି;

ଯଥେୱିଦଂ ମୟ୍ହ ତଥା ପରେସଂ, ଯୋ [ସୋ (ପୀ।)] ଏୱଂ ଜାନାତି [ପଜାନାତି (କ।)] ସ ୱେଦି ଧମ୍ମଂ।

୮୪।

‘‘ଅଞ୍ଞୋ ନୁ ତେ କୋଚି ନରୋ ପଥବ୍ୟା, ସବ୍ବେସୁ ଲୋକସ୍ମି ନ ମେ ପିଯାତି;

ଭୁସୋ ଚ ତୁଯ୍ହଂ ମନସୋ ୱିଘାତୋ, ଦତ୍ୱା ପିଯଂ ଉମ୍ମଦନ୍ତିଂ ଅଦଟ୍ଠା’’।

୮୫।

‘‘ଜନିନ୍ଦ ଜାନାସି ପିଯା ମମେସା, ନ ସା ମମଂ ଅପ୍ପିଯା ଭୂମିପାଲ;

ପିଯେନ ତେ ଦମ୍ମି ପିଯଂ ଜନିନ୍ଦ, ପିଯଦାଯିନୋ ଦେୱ ପିଯଂ ଲଭନ୍ତି’’।

୮୬।

‘‘ସୋ ନୂନାହଂ ୱଧିସ୍ସାମି, ଅତ୍ତାନଂ କାମହେତୁକଂ;

ନ ହି ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମେନ, ଅହଂ ୱଧିତୁମୁସ୍ସହେ’’।

୮୭।

‘‘ସଚେ ତୁୱଂ ମଯ୍ହ ସତିଂ [ସନ୍ତି (କ।)] ଜନିନ୍ଦ, ନ କାମଯାସି ନରୱୀର ସେଟ୍ଠ;

ଚଜାମି ନଂ ସବ୍ବଜନସ୍ସ ସିବ୍ୟା [ସିବ୍ବ (ସୀ। ପୀ।), ମଜ୍ଝେ (ସ୍ୟା।)], ମଯା ପମୁତ୍ତଂ ତତୋ ଅୱ୍ହୟେସି [ଅୱ୍ହୟାସି (କ।)] ନଂ’’।

୮୮।

‘‘ଅଦୂସିଯଂ ଚେ ଅଭିପାରକ ତ୍ୱଂ, ଚଜାସି କତ୍ତେ ଅହିତାଯ ତ୍ୟସ୍ସ;

ମହା ଚ ତେ ଉପୱାଦୋପି ଅସ୍ସ, ନ ଚାପି ତ୍ୟସ୍ସ ନଗରମ୍ହି ପକ୍ଖୋ’’।

୮୯।

‘‘ଅହଂ ସହିସ୍ସଂ ଉପୱାଦମେତଂ, ନିନ୍ଦଂ ପସଂସଂ ଗରହଞ୍ଚ ସବ୍ବଂ;

ମମେତମାଗଚ୍ଛତୁ ଭୂମିପାଲ, ଯଥାସୁଖଂ ସିୱି [ସିବ୍ବ (ସୀ। ପୀ।)] କରୋହି କାମଂ’’।

୯୦।

‘‘ଯୋ ନେୱ ନିନ୍ଦଂ ନ ପନପ୍ପସଂସଂ, ଆଦିଯତି ଗରହଂ ନୋପି ପୂଜଂ;

ସିରୀ ଚ ଲକ୍ଖୀ ଚ ଅପେତି ତମ୍ହା, ଆପୋ ସୁୱୁଟ୍ଠୀୱ ଯଥା ଥଲମ୍ହା’’।

୯୧।

‘‘ଯଂ କିଞ୍ଚି ଦୁକ୍ଖଞ୍ଚ ସୁଖଞ୍ଚ ଏତ୍ତୋ, ଧମ୍ମାତିସାରଞ୍ଚ ମନୋୱିଘାତଂ;

ଉରସା ଅହଂ ପଚ୍ଚୁତ୍ତରିସ୍ସାମି [ପଟିଚ୍ଛିସ୍ସାମି (ସୀ। ସ୍ୟା।), ପଚ୍ଚୁପଦିସ୍ସାମି (ପୀ।)] ସବ୍ବଂ, ପଥୱୀ ଯଥା ଥାୱରାନଂ ତସାନଂ’’।

୯୨।

‘‘ଧମ୍ମାତିସାରଞ୍ଚ ମନୋୱିଘାତଂ, ଦୁକ୍ଖଞ୍ଚ ନିଚ୍ଛାମି ଅହଂ ପରେସଂ;

ଏକୋୱିମଂ ହାରୟିସ୍ସାମି ଭାରଂ, ଧମ୍ମେ ଠିତୋ କିଞ୍ଚି ଅହାପୟନ୍ତୋ’’।

୯୩।

‘‘ସଗ୍ଗୂପଗଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମଂ ଜନିନ୍ଦ, ମା ମେ ତୁୱଂ ଅନ୍ତରାୟଂ ଅକାସି;

ଦଦାମି ତେ ଉମ୍ମଦନ୍ତିଂ ପସନ୍ନୋ, ରାଜାୱ ୟଞ୍ଞେ ଧନଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ’’।

୯୪।

‘‘ଅଦ୍ଧା ତୁୱଂ କତ୍ତେ ହିତେସି ମୟ୍ହଂ, ସଖା ମମଂ ଉମ୍ମଦନ୍ତୀ ତୁୱଞ୍ଚ;

ନିନ୍ଦେୟ୍ୟୁ ଦେୱା ପିତରୋ ଚ ସବ୍ବେ, ପାପଞ୍ଚ ପସ୍ସଂ ଅଭିସମ୍ପରାୟଂ’’।

୯୫।

‘‘ନ ହେତଧମ୍ମଂ ସିୱିରାଜ ୱଜ୍ଜୁଂ, ସନେଗମା ଜାନପଦା ଚ ସବ୍ବେ;

ୟଂ ତେ ମୟା ଉମ୍ମଦନ୍ତୀ ପଦିନ୍ନା, ଭୁସେହି ରାଜା ୱନଥଂ ସଜାହି’’।

୯୬।

‘‘ଅଦ୍ଧା ତୁୱଂ କତ୍ତେ ହିତେସି ମୟ୍ହଂ, ସଖା ମମଂ ଉମ୍ମଦନ୍ତୀ ତୁୱଞ୍ଚ;

ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମାନି ସୁକିତ୍ତିତାନି, ସମୁଦ୍ଦୱେଲାୱ ଦୁରଚ୍ଚୟାନି’’।

୯୭।

‘‘ଆହୁନେୟ୍ୟୋ ମେସି ହିତାନୁକମ୍ପୀ, ଧାତା ୱିଧାତା ଚସି କାମପାଲୋ;

ତୟୀ ହୁତା ରାଜ ମହପ୍ଫଲା ହି [ମହପ୍ଫଲା ହି ମେ (ପୀ।)], କାମେନ ମେ ଉମ୍ମଦନ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛ’’।

୯୮।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହି ସବ୍ବଂ ଅଭିପାରକ ତ୍ୱଂ, ଧମ୍ମଂ ଅଚାରୀ ମମ କତ୍ତୁପୁତ୍ତ;

ଅଞ୍ଞୋ ନୁ ତେ କୋ ଇଧ ସୋତ୍ଥିକତ୍ତା, ଦ୍ୱିପଦୋ ନରୋ ଅରୁଣେ ଜୀୱଲୋକେ’’।

୯୯।

‘‘ତୁୱଂ ନୁ ସେଟ୍ଠୋ ତ୍ୱମନୁତ୍ତରୋସି, ତ୍ୱଂ ଧମ୍ମଗୂ [ଧମ୍ମଗୁତ୍ତୋ (ସୀ।)] ଧମ୍ମୱିଦୂ ସୁମେଧୋ;

ସୋ ଧମ୍ମଗୁତ୍ତୋ ଚିରମେୱ ଜୀୱ, ଧମ୍ମଞ୍ଚ ମେ ଦେସୟ ଧମ୍ମପାଲ’’।

୧୦୦।

‘‘ତଦିଙ୍ଘ ଅଭିପାରକ, ସୁଣୋହି ୱଚନଂ ମମ;

ଧମ୍ମଂ ତେ ଦେସୟିସ୍ସାମି, ସତଂ ଆସେୱିତଂ ଅହଂ।

୧୦୧।

‘‘ସାଧୁ ଧମ୍ମରୁଚି ରାଜା, ସାଧୁ ପଞ୍ଞାଣୱା ନରୋ;

ସାଧୁ ମିତ୍ତାନମଦ୍ଦୁବ୍ଭୋ, ପାପସ୍ସାକରଣଂ ସୁଖଂ।

୧୦୨।

‘‘ଅକ୍କୋଧନସ୍ସ ୱିଜିତେ, ଠିତଧମ୍ମସ୍ସ ରାଜିନୋ;

ସୁଖଂ ମନୁସ୍ସା ଆସେଥ, ସୀତଚ୍ଛାୟାୟ ସଙ୍ଘରେ।

୧୦୩।

‘‘ନ ଚାହମେତଂ ଅଭିରୋଚୟାମି, କମ୍ମଂ ଅସମେକ୍ଖକତଂ ଅସାଧୁ;

ଯେ ୱାପି ଞତ୍ୱାନ ସୟଂ କରୋନ୍ତି, ଉପମା ଇମା ମୟ୍ହଂ ତୁୱଂ ସୁଣୋହି।

୧୦୪।

‘‘ଗୱଂ ଚେ ତରମାନାନଂ, ଜିମ୍ହଂ ଗଚ୍ଛତି ପୁଙ୍ଗୱୋ;

ସବ୍ବା ତା ଜିମ୍ହଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ନେତ୍ତେ ଜିମ୍ହଂ ଗତେ ସତି।

୧୦୫।

‘‘ଏୱମେୱ [ଏୱମେୱଂ (ପୀ।)] ମନୁସ୍ସେସୁ, ଯୋ ହୋତି ସେଟ୍ଠସମ୍ମତୋ;

ସୋ ଚେ ଅଧମ୍ମଂ ଚରତି, ପଗେୱ ଇତରା ପଜା;

ସବ୍ବଂ ରଟ୍ଠଂ ଦୁଖଂ ସେତି, ରାଜା ଚେ ହୋତି ଅଧମ୍ମିକୋ।

୧୦୬।

‘‘ଗୱଂ ଚେ ତରମାନାନଂ, ଉଜୁଂ ଗଚ୍ଛତି ପୁଙ୍ଗୱୋ;

ସବ୍ବା ଗାୱୀ ଉଜୁଂ ୟନ୍ତି, ନେତ୍ତେ ଉଜୁଂ ଗତେ ସତି।

୧୦୭।

‘‘ଏୱମେୱ ମନୁସ୍ସେସୁ, ଯୋ ହୋତି ସେଟ୍ଠସମ୍ମତୋ;

ସୋ ସଚେ ଧମ୍ମଂ ଚରତି, ପଗେଓ୍ୱ ଇତରା ପଜା;

ସଙ୍ଗଂ ରଟ୍ଠଂ ସୁଖଂ ସେତି, ରାଜା ଚେ ହୋତି ଧମ୍ମିକୋ।

୧୦୮।

‘‘ନ ଚାପାହଂ ଅଧମ୍ମେନ, ଅମରତ୍ତମଭିପତ୍ଥଯେ;

ଇମଂ ୱା ପଥୱିଂ ସଙ୍ଗଂ, ୱିଜେତୁଂ ଅଭିପାରକ।

୧୦୯।

‘‘ଯଞ୍ଜି କିଞ୍ଚି ମନୁସ୍ସେସୁ, ରତନଂ ଇଧ ୱିଜ୍ଜତି;

ଗାୱୋ ଦାସୋ ହିରଞ୍ଞଞ୍ଚ, ୱତ୍ଥିଯଂ ହରିଚନ୍ଦନଂ।

୧୧୦।

‘‘ଅସ୍ସିତ୍ଥିଯୋ [ଅସ୍ସିତ୍ଥିଯୋ ଚ (ସୀ।)] ରତନଂ ମଣିକଞ୍ଚ, ଯଞ୍ଚାପି ମେ ଚନ୍ଦସୂରିଯା ଅଭିପାଲଯନ୍ତି;

ନ ତସ୍ସ ହେତୁ ୱିସମଂ ଚରେଯ୍ୟଂ, ମଜ୍ଝେ ସିୱୀନଂ ଉସଭୋମ୍ହି ଜାତୋ।

୧୧୧।

‘‘ନେତା ହିତା [ନେତାଭି ତା (ସୀ।)] ଉଗ୍ଗତୋ ରଟ୍ଠପାଲୋ, ଧମ୍ମଂ ସିୱୀନଂ ଅପଚାଯମାନୋ;

ସୋ ଧମ୍ମମେୱାନୁୱିଚିନ୍ତଯନ୍ତୋ, ତସ୍ମା ସକେ ଚିତ୍ତୱସେ ନ ୱତ୍ତୋ’’।

୧୧୨।

‘‘ଅଦ୍ଧା ତୁୱଂ ମହାରାଜ, ନିଚ୍ଚଂ ଅବ୍ୟସନଂ ସିୱଂ;

କରିସ୍ସସି ଚିରଂ ରଜ୍ଜଂ, ପଞ୍ଞା ହି ତୱ ତାଦିସୀ।

୧୧୩।

‘‘ଏତଂ ତେ ଅନୁମୋଦାମ, ଯଂ ଧମ୍ମଂ ନପ୍ପମଜ୍ଜସି;

ଧମ୍ମଂ ପମଜ୍ଜ ଖତ୍ତିଯୋ, ରଟ୍ଠା [ଠାନା (ସୀ।)] ଚୱତି ଇସ୍ସରୋ।

୧୧୪।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ମାତାପିତୂସୁ ଖତ୍ତିଯ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୧୧୫।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ପୁତ୍ତଦାରେସୁ ଖତ୍ତିଯ…ପେ…।

୧୧୬।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ମିତ୍ତାମଚ୍ଚେସୁ ଖତ୍ତିଯ…ପେ…।

୧୧୭।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ୱାହନେସୁ ବଲେସୁ ଚ…ପେ…।

୧୧୮।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ଗାମେସୁ ନିଗମେସୁ ଚ…ପେ…।

୧୧୯।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ରଟ୍ଠେସୁ ଜନପଦେସୁ ଚ…ପେ…।

୧୨୦।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣେସୁ ଚ…ପେ…।

୧୨୧।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ମିଗପକ୍ଖୀସୁ ଖତ୍ତିଯ…ପେ…।

୧୨୨।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ଧମ୍ମୋ ଚିଣ୍ଣୋ ସୁଖାୱହୋ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୧୨୩।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ସଇନ୍ଦା ଦେୱା ସବ୍ରହ୍ମକା;

ସୁଚିଣ୍ଣେନ ଦିୱଂ ପତ୍ତା, ମା ଧମ୍ମଂ ରାଜ ପାମଦୋ’’ତି।

ଉମ୍ମାଦନ୍ତୀଜାତକଂ ଦୁତିଯଂ।

୫୨୮। ମହାବୋଧିଜାତକଂ (୩)

୧୨୪।

‘‘କିଂ ନୁ ଦଣ୍ଡଂ କିମଜିନଂ, କିଂ ଛତ୍ତଂ କିମୁପାହନଂ;

କିମଙ୍ଗୁସଞ୍ଚ ପଭଞ୍ଚ, ସଙ୍ଘାଟିଞ୍ଚାପି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ତରମାନରୂପୋହାସି [ଗଣ୍ହାସି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], କିଂ ନୁ ପତ୍ଥୟସେ ଦିସଂ’’।

୧୨୫।

‘‘ଦ୍ୱାଦସେତାନି ୱସ୍ସାନି, ୱୁସିତାନି ତୱନ୍ତିକେ;

ନାଭିଜାନାମି ସୋଣେନ, ପିଙ୍ଗଲେନାଭିକୂଜିତଂ।

୧୨୬।

‘‘ସ୍ୱାୟଂ ଦିତ୍ତୋୱ ନଦତି, ସୁକ୍କଦାଠଂ ୱିଦଂସୟଂ;

ତୱ ସୁତ୍ୱା ସଭରିୟସ୍ସ, ୱୀତସଦ୍ଧସ୍ସ ମଂ ପତି’’।

୧୨୭।

‘‘ଅହୁ ଏସ କତୋ ଦୋସୋ, ୟଥା ଭାସସି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ଏସ ଭିୟ୍ୟୋ ପସୀଦାମି, ୱସ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମାଗମା’’।

୧୨୮।

‘‘ସବ୍ବସେତୋ ପୁରେ ଆସି, ତତୋପି ସବଲୋ ଅହୁ;

ସବ୍ବଲୋହିତକୋ ଦାନି, କାଲୋ ପକ୍କମିତୁଂ ମମ।

୧୨୯।

‘‘ଅବ୍ଭନ୍ତରଂ ପୁରେ ଆସି, ତତୋ ମଜ୍ଝେ ତତୋ ବହି;

ପୁରା ନିବ୍ବମନା ହୋତି, ସୟମେୱ ୱଜାମହଂ।

୧୩୦।

‘‘ୱୀତସଦ୍ଧଂ ନ ସେୱେୟ୍ୟ, ଉଦପାନଂୱନୋଦକଂ;

ସଚେପି ନଂ ଅନୁଖଣେ, ୱାରି କଦ୍ଦମଗନ୍ଧିକଂ।

୧୩୧।

‘‘ପସନ୍ନମେୱ ସେୱେୟ୍ୟ, ଅପ୍ପସନ୍ନଂ ୱିୱଜ୍ଜୟେ;

ପସନ୍ନଂ ପୟିରୁପାସେୟ୍ୟ, ରହଦଂ ୱୁଦକତ୍ଥିକୋ।

୧୩୨।

‘‘ଭଜେ ଭଜନ୍ତଂ ପୁରିସଂ, ଅଭଜନ୍ତଂ ନ ଭଜ୍ଜଯେ [ଭାଜଯେ (ପୀ।)];

ଅସପ୍ପୁରିସଧମ୍ମୋ ସୋ, ଯୋ ଭଜନ୍ତଂ ନ ଭଜ୍ଜତି [ଭାଜତି (ପୀ।)]।

୧୩୩।

‘‘ଯୋ ଭଜନ୍ତଂ ନ ଭଜତି, ସେୱମାନଂ ନ ସେୱତି;

ସ ୱେ ମନୁସ୍ସପାପିଟ୍ଠୋ, ମିଗୋ ସାଖସ୍ସିତୋ ଯଥା।

୧୩୪।

‘‘ଅଚ୍ଚାଭିକ୍ଖଣସଂସଗ୍ଗା, ଅସମୋସରଣେନ ଚ;

ଏତେନ ମିତ୍ତା ଜୀରନ୍ତି, ଅକାଲେ ଯାଚନାଯ ଚ।

୧୩୫।

‘‘ତସ୍ମା ନାଭିକ୍ଖଣଂ ଗଚ୍ଛେ, ନ ଚ ଗଚ୍ଛେ ଚିରାଚିରଂ;

କାଲେନ ଯାଚଂ ଯାଚେଯ୍ଯ, ଏୱଂ ମିତ୍ତା ନ ଜୀଯରେ [ଜୀରରେ (ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୧୩୬।

‘‘ଅତିଚିରଂ ନିୱାସେନ, ପିଯୋ ଭୱତି ଅପ୍ପିଯୋ;

ଆମନ୍ତ ଖୋ ତଂ ଗଚ୍ଛାମ, ପୁରା ତେ ହୋମ ଅପ୍ପିଯା’’।

୧୩୭।

‘‘ଏୱଂ ଚେ ଯାଚମାନାନଂ, ଅଞ୍ଜଲିଂ ନାୱବୁଜ୍ଝସି;

ପରିଚାରକାନଂ ସତଂ [ପରିଚାରିକାନଂ ସତ୍ତାନଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ୱଚନଂ ନ କରୋସି ନୋ;

ଏୱଂ ତଂ ଅଭିଯାଚାମ, ପୁନ କଯିରାସି ପରିଯାଯଂ’’।

୧୩୮।

‘‘ଏୱଂ ଚେ ନୋ ୱିହରତଂ, ଅନ୍ତରାଯୋ ନ ହେସ୍ସତି;

ତୁଯ୍ହଂ ୱାପି [ତୁମ୍ହଞ୍ଚାପି (ସୀ।), ତୁଯ୍ହଞ୍ଚାପି (ପୀ।)] ମହାରାଜ, ମଯ୍ହଂ ୱା [ଅମ୍ହଂ ୱା (ସୀ।), ମଯ୍ହଞ୍ଚ (ପୀ।)] ରଟ୍ଠୱଦ୍ଧନ;

ଅପ୍ପେୱ ନାମ ପସ୍ସେମ, ଅହୋରତ୍ତାନମଚ୍ଚଯେ’’।

୧୩୯।

‘‘ଉଦୀରଣା ଚେ ସଂଗତ୍ୟା, ଭାୱାଯ ମନୁୱତ୍ତତି;

ଅକାମା ଅକରଣୀଯଂ ୱା, କରଣୀଯଂ ୱାପି କୁବ୍ବତି;

ଆକାମାକରଣୀଯମ୍ହି, କ୍ୱିଧ ପାପେନ ଲିପ୍ପତି [ଲିମ୍ପତି (ସ୍ୟା। କ।)]।

୧୪୦।

‘‘ସୋ ଚେ ଅତ୍ଥୋ ଚ ଧମ୍ମୋ ଚ, କଲ୍ୟାଣୋ ନ ଚ ପାପକୋ;

ଭୋତୋ ଚେ ୱଚନଂ ସଚ୍ଚଂ, ସୁହତୋ ୱାନରୋ ମଯା।

୧୪୧।

‘‘ଅତ୍ତନୋ ଚେ ହି ୱାଦସ୍ସ, ଅପରାଧଂ ୱିଜାନିଯା [ୱିଜାନିଯ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ନ ମଂ ତ୍ୱଂ ଗରହେଯ୍ୟାସି, ଭୋତୋ ୱାଦୋ ହି ତାଦିସୋ’’।

୧୪୨।

‘‘ଇସ୍ସରୋ ସବ୍ବଲୋକସ୍ସ, ସଚେ କପ୍ପେତି ଜୀୱିତଂ;

ଇଦ୍ଧିଂ [ଇଦ୍ଧି (ପୀ। କ।)] ବ୍ୟସନଭାୱଞ୍ଚ, କମ୍ମଂ କଲ୍ୟାଣପାପକଂ;

ନିଦ୍ଦେସକାରୀ ପୁରିସୋ, ଇସ୍ସରୋ ତେନ ଲିପ୍ପତି।

୧୪୩।

‘‘ସୋ ଚେ ଅତ୍ଥୋ ଚ ଧମ୍ମୋ ଚ, କଲ୍ୟାଣୋ ନ ଚ ପାପକୋ;

ଭୋତୋ ଚେ ୱଚନଂ ସଚ୍ଚଂ, ସୁହତୋ ୱାନରୋ ମଯା।

୧୪୪।

‘‘ଅତ୍ତନୋ ଚେ ହି ୱାଦସ୍ସ, ଅପରାଧଂ ୱିଜାନିଯା;

ନ ମଂ ତ୍ୱଂ ଗରହେଯ୍ୟାସି, ଭୋତୋ ୱାଦୋ ହି ତାଦିସୋ’’।

୧୪୫।

‘‘ସଚେ ପୁବ୍ବେକତହେତୁ, ସୁଖଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛତି;

ପୋରାଣକଂ କତଂ ପାପଂ, ତମେସୋ ମୁଚ୍ଚତେ [ମୁଞ୍ଚତେ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଇଣଂ;

ପୋରାଣକୈଣମୋକ୍ଖୋ, କ୍ୱିଧ ପାପେନ ଲିପ୍ପତି।

୧୪୬।

‘‘ସୋ ଚେ ଅତ୍ଥୋ ଚ ଧମ୍ମୋ ଚ, କଲ୍ଯାଣୋ ନ ଚ ପାପକୋ;

ଭୋତୋ ଚେ ୱଚନଂ ସଚ୍ଚଂ, ସୁହତୋ ୱାନରୋ ମଯା।

୧୪୭।

‘‘ଅତ୍ତନୋ ଚେ ହି ୱାଦସ୍ସ, ଅପରାଧଂ ୱିଜାନିଯା;

ନ ମଂ ତ୍ୱଂ ଗରହେୟ୍ଯାସି, ଭୋତୋ ୱାଦୋ ହି ତାଦିସୋ’’।

୧୪୮।

‘‘ଚତୁନ୍ନଂଯେୱୁପାଦାଯ, ରୂପଂ ସମ୍ଭୋତି ପାଣିନଂ;

ଯତୋ ଚ ରୂପଂ ସମ୍ଭୋତି, ତତ୍ଥେୱାନୁପଗଚ୍ଛତି;

ଇଧେୱ ଜୀୱତି ଜୀୱୋ, ପେଚ୍ଚ ପେଚ୍ଚ ୱିନସ୍ସତି।

୧୪୯।

ଉଚ୍ଛିଜ୍ଜତି ଅଯଂ ଲୋକୋ, ଯେ ବାଲା ଯେ ଚ ପଣ୍ଡିତା;

ଉଚ୍ଛିଜ୍ଜମାନେ ଲୋକସ୍ମିଂ, କ୍ୱିଧ ପାପେନ ଲିପ୍ପତି।

୧୫୦।

‘‘ସୋ ଚେ ଅତ୍ଥୋ ଚ ଧମ୍ମୋ ଚ, କଲ୍ଯାଣୋ ନ ଚ ପାପକୋ;

ଭୋତୋ ଚେ ୱଚନଂ ସଚ୍ଚଂ, ସୁହତୋ ୱାନରୋ ମଯା।

୧୫୧।

‘‘ଅତ୍ତନୋ ଚେ ହି ୱାଦସ୍ସ, ଅପରାଧଂ ୱିଜାନିଯା;

ନ ମଂ ତ୍ୱଂ ଗରହେୟ୍ଯାସି, ଭୋତୋ ୱାଦୋ ହି ତାଦିସୋ’’।

୧୫୨।

‘‘ଆହୁ ଖତ୍ତୱିଦା [ଖତ୍ତୱିଧା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଲୋକେ, ବାଲା ପଣ୍ଡିତମାନିନୋ।

ମାତରଂ ପିତରଂ ହଞ୍ଞେ, ଅଥୋ ଜେଟ୍ଠମ୍ପି ଭାତରଂ;

ହନେୟ୍ଯ ପୁତ୍ତ [ପୁତ୍ତେ ଚ (ପୀ।)] ଦାରେ ଚ, ଅତ୍ଥୋ ଚେ ତାଦିସୋ ସିଯା।

୧୫୩।

‘‘ଯସ୍ସ ରୁକ୍ଖସ୍ସ ଛାଯାଯ, ନିସୀଦେଯ୍ଯ ସଯେଯ୍ଯ ୱା;

ନ ତସ୍ସ ସାଖଂ ଭଞ୍ଜେଯ୍ଯ, ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭୋ [ମିତ୍ତଦୂଭୀ (ପୀ।)] ହି ପାପକୋ।

୧୫୪।

‘‘ଅଥ ଅନ୍ହେ ସମୁପ୍ପନ୍ନେ, ସମୂଲମପି ଅବ୍ବହେ [ଅବ୍ବୁହେ (ସ୍ଯା। କ।)];

ଅନ୍ହୋ ମେ ସମ୍ବଲେନାପି, ସୁହତୋ ୱାନରୋ ମଯା।

୧୫୫।

[ଅଯଂ ଗାଥା ସୀହଳଅପୋତ୍ଥକେ ନତ୍ଥି] ‘‘ସୋ ଚେ ଅନ୍ହୋ ଚ ଧମ୍ମୋ ଚ, କଲ୍ଯାଣୋ ନ ଚ ପାପକୋ;

ଭୋତୋ ଚେ ୱଚନଂ ସଚ୍ଚଂ, ସୁହତୋ ୱାନରୋ ମଯା [ଅଯଂ ଗାଥା ସୀହଳଅପୋତ୍ଥକେ ନତ୍ଥି]।

୧୫୬।

‘‘ଅତ୍ତନୋ ଚେ ହି ୱାଦସ୍ସ, ଅପରାଧଂ ୱିଜାନିଯା;

ନ ମଂ ତ୍ୱଂ ଗରହେଯ୍ଯାସି, ଭୋତୋ ୱାଦୋ ହି ତାଦିସୋ।

୧୫୭।

‘‘ଅହେତୁୱାଦୋ ପୁରିସୋ, ଯୋ ଚ ଇସ୍ସରକୁତ୍ତିକୋ;

ପୁବ୍ବେକତୀ ଚ ଉଚ୍ଛେଦୀ, ଯୋ ଚ ଖତ୍ତୱିଦୋ ନରୋ।

୧୫୮।

‘‘ଏତେ ଅସପ୍ପୁରିସା ଲୋକେ, ବାଲା ପଣ୍ଡିତମାନିନୋ;

କରେଯ୍ଯ ତାଦିସୋ ପାପଂ, ଅଥୋ ଅଞ୍ଞମ୍ପି କାରଯେ;

ଅସପ୍ପୁରିସସଂସଗ୍ଗୋ , ଦୁକ୍ଖନ୍ତୋ [ଦୁକ୍କଟୋ (ସୀ।)] କଟୁକୁଦ୍ରଯୋ।

୧୫୯।

‘‘ଉରବ୍ଭରୂପେନ ୱକସ୍ସୁ [ବକାସୁ (ସୀ। ସ୍ଯା।), ୱକାସୁ (ପୀ।)] ପୁବ୍ବେ, ଅସଂକିତୋ ଅଜଯୂଥଂ ଉପେତି;

ହନ୍ତ୍ୱା ଉରଣିଂ ଅଜିକଂ [ଅଜିଯଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ଅଜଞ୍ଚ, ଉତ୍ରାସଯିତ୍ୱା [ଚିତ୍ରାସଯିତ୍ୱା (ସୀ। ପୀ।)] ଯେନ କାମଂ ପଲେତି।

୧୬୦।

‘‘ତଥାୱିଧେକେ ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାସେ, ଛଦନଂ କତ୍ୱା ୱଞ୍ଚଯନ୍ତି ମନୁସ୍ସେ;

ଅନାସକା ଥଣ୍ଡିଲସେୟ୍ୟକା ଚ, ରଜୋଜଲ୍ଲଂ ଉକ୍କୁଟିକପ୍ପଧାନଂ;

ପରିଯାୟଭତ୍ତଞ୍ଚ ଅପାନକତ୍ତା, ପାପାଚାରା ଅରହନ୍ତୋ ୱଦାନା।

୧୬୧।

‘‘ଏତେ ଅସପ୍ପୁରିସା ଲୋକେ, ବାଲା ପଣ୍ଡିତମାନିନୋ;

କରେୟ୍ୟୁ ତାଦିସୋ ପାପଂ, ଅଥୋ ଅଞ୍ଞମ୍ପି କାରୟେ;

ଅସପ୍ପୁରିସସଂସଗ୍ଗୋ, ଦୁକ୍ଖନ୍ତୋ କଟୁକୁଦ୍ରୟୋ।

୧୬୨।

‘‘ୟମାହୁ ନତ୍ଥି ୱୀରିୟନ୍ତି, ଅହେତୁଞ୍ଚ ପୱଦନ୍ତି [ହେତୁଞ୍ଚ ଅପୱଦନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ୟେ;

ପରକାରଂ ଅତ୍ତକାରଞ୍ଚ, ୟେ ତୁଚ୍ଛଂ ସମୱଣ୍ଣୟୁଂ।

୧୬୩।

‘‘ଏତେ ଅସପ୍ପୁରିସା ଲୋକେ, ବାଲା ପଣ୍ଡିତମାନିନୋ;

କରେୟ୍ୟୁ ତାଦିସୋ ପାପଂ, ଅଥୋ ଅଞ୍ଞମ୍ପି କାରୟେ;

ଅସପ୍ପୁରିସସଂସଗ୍ଗୋ, ଦୁକ୍ଖନ୍ତୋ କଟୁକୁଦ୍ରୟୋ।

୧୬୪।

‘‘ସଚେ ହି ୱୀରିୟଂ ନାସ୍ସ, କମ୍ମଂ କଲ୍ୟାଣପାପକଂ;

ନ ଭରେ ୱଡ୍ଢକିଂ ରାଜା, ନପି ୟନ୍ତାନି କାରୟେ।

୧୬୫।

‘‘ୟସ୍ମା ଚ ୱୀରିୟଂ ଅତ୍ଥି, କମ୍ମଂ କଲ୍ୟାଣପାପକଂ;

ତସ୍ମା ୟନ୍ତାନି କାରେତି, ରାଜା ଭରତି ୱଡ୍ଢକିଂ।

୧୬୬।

‘‘ୟଦି ୱସ୍ସସତଂ ଦେୱୋ, ନ ୱସ୍ସେ ନ ହିମଂ ପତେ;

ଉଚ୍ଛିଜ୍ଜେୟ୍ୟ ଅୟଂ ଲୋକୋ, ୱିନସ୍ସେୟ୍ୟ ଅୟଂ ପଜା।

୧୬୭।

‘‘ୟସ୍ମା ଚ ୱସ୍ସତୀ ଦେୱୋ, ହିମଞ୍ଚାନୁଫୁସାୟତି;

ତସ୍ମା ସସ୍ସାନି ପଚ୍ଚନ୍ତି, ରଟ୍ଠଞ୍ଚ ପାଲିତେ [ପଲ୍ଲତେ (ସୀ। ପୀ।), ପୋଲଯତେ (ସ୍ୟା।)] ଚିରଂ।

୧୬୮।

‘‘ଗଓ୍ୱଂ ଚେ ତରମାନାନଂ, ଜିମ୍ହଂ ଗଚ୍ଛତି ପୁଙ୍ଗଓ୍ୱୋ;

ସଚ୍ଚା ତା ଜିମ୍ହଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ନେତ୍ତେ ଜିମ୍ହଂ [ଜିମ୍ହ (ପୀ।)] ଗତେ ସତି।

୧୬୯।

‘‘ଏଓ୍ୱମେଓ୍ୱ [ଏଓ୍ୱମେଓ୍ୱଂ (ପୀ।)] ମନୁସ୍ସେସୁ, ଯୋ ହୋତି ସେଟ୍ଠସମ୍ମତୋ;

ସୋ ଚେ ଅଧମ୍ମଂ ଚରତି, ପଗେଓ୍ୱ ଇତରା ପଜା;

ସଚ୍ଚଂ ରଟ୍ଠଂ ଦୁଖଂ ସେତି, ରାଜା ଚେ ହୋତି ଅଧମ୍ମିକୋ।

୧୭୦।

‘‘ଗଓ୍ୱଂ ଚେ ତରମାନାନଂ, ଉଜୁଂ ଗଚ୍ଛତି ପୁଙ୍ଗଓ୍ୱୋ;

ସଚ୍ଚା ଗାଓ୍ୱୀ ଉଜୁଂ ଯନ୍ତି, ନେତ୍ତେ ଉଜୁଂ [ଉଜୂ (ପୀ।)] ଗତେ ସତି।

୧୭୧।

‘‘ଏଓ୍ୱମେଓ୍ୱ ମନୁସ୍ସେସୁ, ଯୋ ହୋତି ସେଟ୍ଠସମ୍ମତୋ;

ସୋ ସଚେ [ଚେଓ୍ୱ (ସୀ।), ଚେପି (କ।)] ଧମ୍ମଂ ଚରତି, ପଗେଓ୍ୱ ଇତରା ପଜା;

ସଚ୍ଚଂ ରଟ୍ଠଂ ସୁଖଂ ସେତି, ରାଜା ଚେ ହୋତି ଧମ୍ମିକୋ।

୧୭୨।

‘‘ମହାରୁକ୍ଖସ୍ସ ଫଲିନୋ, ଆମଂ ଛିନ୍ଦତି ଯୋ ଫଲଂ;

ରସଞ୍ଚସ୍ସ ନ ଜାନାତି, ବୀଜଞ୍ଚସ୍ସ ୱିନସ୍ସତି।

୧୭୩।

‘‘ମହାରୁକ୍ଖୂପମଂ ରଟ୍ଠଂ, ଅଧମ୍ମେନ ପସାସତି;

ରସଞ୍ଚସ୍ସ ନ ଜାନାତି, ରଟ୍ଠଞ୍ଚସ୍ସ ୱିନସ୍ସତି।

୧୭୪।

‘‘ମହାରୁକ୍ଖସ୍ସ ଫଲିନୋ, ପକ୍କଂ ଛିନ୍ଦତି ଯୋ ଫଲଂ;

ରସଞ୍ଚସ୍ସ ୱିଜାନାତି, ବୀଜଞ୍ଚସ୍ସ ନ ନସ୍ସତି।

୧୭୫।

‘‘ମହାରୁକ୍ଖୂପମଂ ରଟ୍ଠଂ, ଧମ୍ମେନ ଯୋ ପସାସତି;

ରସଞ୍ଚସ୍ସ ୱିଜାନାତି, ରଟ୍ଠଞ୍ଚସ୍ସ ନ ନସ୍ସତି।

୧୭୬।

‘‘ଯୋ ଚ ରାଜା ଜନପଦଂ, ଅଧମ୍ମେନ ପସାସତି;

ସବ୍ବୋସଧୀହି ସୋ ରାଜା, ୱିରୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ଖତ୍ତିଯୋ।

୧୭୭।

‘‘ତଥେୱ ନେଗମେ ହିଂସଂ, ଯେ ଯୁତ୍ତା କଯୱିକ୍କଯେ;

ଓଜଦାନବଲୀକାରେ, ସ କୋସେନ ୱିରୁଜ୍ଝତି।

୧୭୮।

‘‘ପହାରୱରଖେତ୍ତଞ୍ଞୂ , ସଙ୍ଗାମେ କତନିସ୍ସମେ [କତନିଯମେ (କ।)];

ଉସ୍ସିତେ ହିଂସଯଂ ରାଜା, ସ ବଲେନ ୱିରୁଜ୍ଝତି।

୧୭୯।

‘‘ତଥେୱ ଇସଯୋ ହିଂସଂ, ସଞ୍ଞତେ [ସଂଯମେ (ସ୍ୟା। କ।)] ବ୍ରହ୍ମଚାରିଯୋ [ବ୍ରହ୍ମଚାରିନୋ (ସୀ।)];

ଅଧମ୍ମଚାରୀ ଖତ୍ତିଯୋ, ସୋ ସଗ୍ଗେନ ୱିରୁଜ୍ଝତି।

୧୮୦।

‘‘ଯୋ ଚ ରାଜା ଅଧମ୍ମଟ୍ଠୋ, ଭରିଯଂ ହନ୍ତି ଅଦୂସିକଂ;

ଲୁଦ୍ଦଂ ପସୱତେ ଠାନଂ [ପାପଂ (ସୀ।)], ପୁତ୍ତେହି ଚ ୱିରୁଜ୍ଝତି।

୧୮୧।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚରେ ଜାନପଦେ, ନେଗମେସୁ [ନିଗମେସୁ (ସୀ।)] ବଲେସୁ ଚ;

ଇସଯୋ ଚ ନ ହିଂସେଯ୍ଯ, ପୁତ୍ତଦାରେ ସମଂ ଚରେ।

୧୮୨।

‘‘ସ ତାଦିସୋ ଭୂମିପତି, ରଟ୍ଠପାଲୋ ଅକୋଧନୋ;

ସପତ୍ତେ [ସାମନ୍ତେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସମ୍ପକମ୍ପେତି, ଇନ୍ଦୋୱ ଅସୁରାଧିପୋ’’ତି।

ମହାବୋଧିଜାତକଂ ତତିଯଂ।

ପଣ୍ଣାସନିପାତଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ସନିଳୀନିକମୱ୍ହଯନୋ ପଠମୋ, ଦୁତିଯୋ ପନ ସୌମ୍ମଦନ୍ତିୱରୋ;

ତତିଯୋ ପନ ବୋଧିସିରୀୱ୍ହଯନୋ, କଥିତା ପନ ତୀଣି ଜିନେନ ସୁଭାତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୧୯। ସଟ୍ଠିନିପାତୋ

୫୨୯। ସୋଣକଜାତକଂ (୧)

୧।

‘‘ତସ୍ସ ସୁତ୍ୱା ସତଂ ଦମ୍ମି, ସହସ୍ସଂ ଦିଟ୍ଠ [ଦଟ୍ଠୁ (ସୀ। ପୀ।)] ସୋଣକଂ;

କୋ ମେ ସୋଣକମକ୍ଖାତି, ସହାଯଂ ପଂସୁକୀଳିତଂ’’।

୨।

‘‘ଅଥବ୍ରଵୀ ମାଣଵକୋ, ଦହରୋ ପଞ୍ଚଚୂଳକୋ;

ମଯ୍ହଂ ସୁତ୍ୱା ସତଂ ଦେହି, ସହସ୍ସଂ ଦିଟ୍ଠ [ଦଟ୍ଠୁ (ସୀ। ପୀ।)] ସୋଣକଂ;

ଅହଂ ତେ ସୋଣକକ୍ଖିସ୍ସଂ [ଅହଂ ସୋଣକମକ୍ଖିସ୍ସଂ (ସୀ। ପୀ।), ଅହଂ ତେ ସୋଣକମକ୍ଖିସ୍ସଂ (ସ୍ୟା।)], ସହାଯଂ ପଂସୁକୀଳିତଂ’’।

୩।

‘‘କତମସ୍ମିଂ [କତରସ୍ମିଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସୋ ଜନପଦେ, ରଟ୍ଠେସୁ ନିଗମେସୁ ଚ;

କତ୍ଥ ସୋଣକମଦ୍ଦକ୍ଖି [କତ୍ଥ ତେ ସୋଣକୋ ଦିଟ୍ଠୋ (ସୀ। ପୀ।)], ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତୋ’’।

୪।

‘‘ତଵେଵ ଦେଵ ଵିଜିତେ, ତଵେଵୁଯ୍ଯାନଭୂମିଯା;

ଉଜୁଵଂସା ମହାସାଲା, ନୀଲୋଭାସା ମନୋରମା।

୫।

‘‘ତିଟ୍ଠନ୍ତି ମେଘସମାନା, ରମ୍ମା ଅଞ୍ଞୋଞ୍ଞନିସ୍ସିତା;

ତେସଂ ମୂଲମ୍ହି [ମୂଲସ୍ମିଂ (ସୀ। ପୀ।), ମୂଲସ୍ମି (ସ୍ୟା।)] ସୋଣକୋ, ଝାଯତୀ ଅନୁପାଦନୋ [ଅନୁପାଦିନୋ (ସ୍ୟା।), ଅନୁପାଦାନୋ (ପୀ।)];

ଉପାଦାନେସୁ ଲୋକେସୁ, ଡଯ୍ହମାନେସୁ ନିବ୍ବୁତୋ।

୬।

‘‘ତତୋ ଚ ରାଜା ପାଯାସି, ସେନାଯ ଚତୁରଙ୍ଗିଯା;

କାରାପେତ୍ୱା ସମଂ ମଗ୍ଗଂ, ଅଗମା ଯେନ ସୋଣକୋ।

୭।

‘‘ଉୟ୍ୟାନଭୂମିଂ ଗନ୍ତ୍ୱାନ, ୱିଚରନ୍ତୋ ବ୍ରହ୍ମୱନେ;

ଆସୀନଂ ସୋଣକଂ ଦକ୍ଖି, ଡୟ୍ହମାନେସୁ ନିବ୍ବୁତଂ’’।

୮।

‘‘କପଣୋ ୱତଯଂ ଭିକ୍ଖୁ, ମୁଣ୍ଡୋ ସଙ୍ଘାଟିପାରୁତୋ;

ଅମାତିକୋ ଅପିତିକୋ, ରୁକ୍ଖମୂଲସ୍ମି ଝାଯତି’’।

୯।

‘‘ଇମଂ ୱାକ୍ୟଂ ନିସାମେତ୍ୱା, ସୋଣକୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

‘ନ ରାଜ କପଣୋ ହୋତି, ଧମ୍ମଂ କାଯେନ ଫସ୍ସଯଂ [ଫୁସଯଂ (କ।)]।

୧୦।

‘ଯୋ ଚ [ଯୋଧ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଧମ୍ମଂ ନିରଂକତ୍ୱା [ନିରାକତ୍ୱା (?)], ଅଧମ୍ମମନୁୱତ୍ତତି;

ସ ରାଜ କପଣୋ ହୋତି, ପାପୋ ପାପପରାଯନୋ’’’।

୧୧।

‘‘‘ଅରିନ୍ଦମୋତି ମେ ନାମଂ, କାସିରାଜାତି ମଂ ୱିଦୂ;

କଚ୍ଚି ଭୋତୋ ସୁଖସ୍ସେଯ୍ୟା [ସୁଖା ସେଯ୍ୟା (ପୀ।), ସୁଖସେଯ୍ୟୋ (କ।)], ଇଧ ପତ୍ତସ୍ସ ସୋଣକ’’’।

୧୨।

‘‘ସଦାପି ଭଦ୍ରମଧନସ୍ସ, ଅନାଗାରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ;

ନ ତେସଂ କୋଟ୍ଠେ ଓପେନ୍ତି, ନ କୁମ୍ଭିଂ ନ ଖଳଓପିଯଂ [ନ କୁମ୍ଭେ ନ କଳଓପିଯା (ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ପରନିଟ୍ଠିତମେସାନା, ତେନ ଯାପେନ୍ତି ସୁବ୍ବତା।

୧୩।

‘‘ଦୁତିଯମ୍ପି ଭଦ୍ରମଧନସ୍ସ, ଅନାଗାରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ;

ଅନୱଜ୍ଜପିଣ୍ଡୋ [ଅନୱଜ୍ଜୋ ପିଣ୍ଡା (ପୀ।)] ଭୋତ୍ତବ୍ବୋ, ନ ଚ କୋଚୂପରୋଧତି।

୧୪।

‘‘ତତିଯମ୍ପି ଭଦ୍ରମଧନସ୍ସ, ଅନାଗାରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ;

ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ପିଣ୍ଡୋ ଭୋଜ୍ଜକୋ, ନ ଚ କୋଚୂପରୋଧତି।

୧୫।

‘‘ଚତୁତ୍ଥମ୍ପି [ଚତୁତ୍ଥଂ (ପୀ।)] ଭଦ୍ରମଧନସ୍ସ, ଅନାଗାରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ;

ମୁଣ୍ଡସ୍ସ ରଟ୍ଠେ ଚରତୋ, ସଙ୍ଗୋ ଯସ୍ସ ନ ୱିଜ୍ଜତି।

୧୬।

‘‘ପଞ୍ଚମମ୍ପି [ପଞ୍ଚମଂ (ପୀ।)] ଭଦ୍ରମଧନସ୍ସ, ଅନାଗାରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ;

ନଗରମ୍ହି ଡୟ୍ହମାନମ୍ହି, ନାସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଅଡୟ୍ହଥ।

୧୭।

‘‘ଛଟ୍ଠମ୍ପି [ଛଟ୍ଠଂ (ପୀ।)] ଭଦ୍ରମଧନସ୍ସ, ଅନାଗାରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ;

ରଟ୍ଠେ ୱିଲୁମ୍ପମାନମ୍ହି [ୱିଲୁପ୍ପମାନମ୍ହି (କ।)], ନାସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଅହୀରଥ [ଅହାରଥ (ସୀ। ସ୍ୟା।)]।

୧୮।

‘‘ସତ୍ତମମ୍ପି [ସତ୍ତମଂ (ପୀ।)] ଭଦ୍ରମଧନସ୍ସ, ଅନାଗାରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ;

ଚୋରେହି ରକ୍ଖିତଂ ମଗ୍ଗଂ, ଯେ ଚଞ୍ଞେ ପରିପନ୍ଥିକା;

ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାଯ, ସୋତ୍ଥିଂ ଗଚ୍ଛତି ସୁବ୍ବତୋ।

୧୯।

‘‘ଅଟ୍ଠମମ୍ପି [ଅଟ୍ଠମଂ (ପୀ।)] ଭଦ୍ରମଧନସ୍ସ, ଅନାଗାରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ;

ଯଂ ଯଂ ଦିସଂ ପକ୍କମତି, ଅନପେକ୍ଖୋୱ ଗଚ୍ଛତି’’।

୨୦।

‘‘ବହୂପି ଭଦ୍ରା [ବହୂନି ସମଣଭଦ୍ରାନି (ସୀ।), ବହୂପି ଭଦ୍ରକା ଏତେ (ପୀ।)] ଏତେସଂ, ଯୋ ତ୍ୱଂ ଭିକ୍ଖୁ ପସଂସସି;

ଅହଞ୍ଚ ଗିଦ୍ଧୋ କାମେସୁ, କଥଂ କାହାମି ସୋଣକ।

୨୧।

‘‘ପିଯା ମେ ମାନୁସା କାମା, ଅଥୋ ଦିବ୍ୟାପି ମେ ପିଯା;

ଅଥ କେନ ନୁ ୱଣ୍ଣେନ, ଉଭୋ ଲୋକେ ଲଭାମସେ’’।

୨୨।

‘‘କାମେ ଗିଦ୍ଧା [କାମେସୁ ଗିଦ୍ଧା (ସୀ। ପୀ।)] କାମରତା, କାମେସୁ ଅଧିମୁଚ୍ଛିତା;

ନରା ପାପାନି କତ୍ୱାନ, ଉପପଜ୍ଜନ୍ତି ଦୁଗ୍ଗତିଂ।

୨୩।

‘‘ଯେ ଚ କାମେ ପହନ୍ତ୍ୱାନ [ପହତ୍ୱାନ (ସୀ। ପୀ।)], ନିକ୍ଖନ୍ତା ଅକୁତୋଭଯା;

ଏକୋଦିଭାୱାଧିଗତା, ନ ତେ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଦୁଗ୍ଗତିଂ।

୨୪।

‘‘ଉପମଂ ତେ କରିସ୍ସାମି, ତଂ ସୁଣୋହି ଅରିନ୍ଦମ;

ଉପମାଯ ମିଧେକଚ୍ଚେ [ପିଧେକଚ୍ଚେ (ସୀ। ପୀ।)], ଅତ୍ଥଂ ଜାନନ୍ତି ପଣ୍ଡିତା।

୨୫।

‘‘ଗଙ୍ଗାଯ କୁଣପଂ ଦିସ୍ୱା, ୱୁଯ୍ହମାନଂ ମହଣ୍ଣୱେ;

ୱାଯସୋ ସମଚିନ୍ତେସି, ଅପ୍ପପଞ୍ଞୋ ଅଚେତସୋ।

୨୬।

‘‘‘ଯାନଞ୍ଚ ୱତିଦଂ ଲଦ୍ଧଂ, ଭକ୍ଖୋ ଚାଯଂ ଅନପ୍ପକୋ’;

ତତ୍ଥ ରତ୍ତିଂ ତତ୍ଥ ଦିୱା, ତତ୍ଥେୱ ନିରତୋ ମନୋ।

୨୭।

‘‘ଖାଦଂ ନାଗସ୍ସ ମଂସାନି, ପିୱଂ ଭାଗୀରଥୋଦକଂ [ଭାଗିରସୋଦକଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)];

ସମ୍ପସ୍ସଂ ୱନଚେତ୍ୟାନି, ନ ପଲେତ୍ଥ [ପଲେତ୍ୱା (କ।)] ୱିହଙ୍ଗମୋ।

୨୮।

‘‘ତଞ୍ଚ [ତଂୱ (ପୀ।)] ଓତରଣୀ ଗଙ୍ଗା, ପମତ୍ତଂ କୁଣପେ ରତଂ;

ସମୁଦ୍ଦଂ ଅଜ୍ଝଗାହାସି [ଅଜ୍ଝଗାହଯି (ପୀ।)], ଅଗତୀ ଯତ୍ଥ ପକ୍ଖିନଂ।

୨୯।

‘‘ସୋ ଚ ଭକ୍ଖପରିକ୍ଖୀଣୋ, ଉଦପତ୍ୱା [ଉପ୍ପତିତ୍ୱା (ସୀ। ସ୍ୟା।), ଉଦାପତ୍ୱା (ପୀ।)] ୱିହଙ୍ଗମୋ।

ନ ପଚ୍ଛତୋ ନ ପୁରତୋ, ନୁତ୍ତରଂ ନୋପି ଦକ୍ଖିଣଂ।

୩୦।

‘‘ଦୀପଂ ସୋ ନଜ୍ଝଗାଗଞ୍ଛି [ନ ଅଜ୍ଝଗଞ୍ଛି (ସୀ।), ନ ଅଜ୍ଝଗଚ୍ଛି (ପୀ।)], ଅଗତୀ ଯତ୍ଥ ପକ୍ଖିନଂ;

ସୋ ଚ ତତ୍ଥେୱ ପାପତ୍ଥ, ଯଥା ଦୁବ୍ବଲକୋ ତଥା।

୩୧।

‘‘ତଞ୍ଚ ସାମୁଦ୍ଦିକା ମଚ୍ଛା, କୁମ୍ଭୀଲା ମକରା ସୁସୂ;

ପସୟ୍ହକାରା ଖାଦିଂସୁ, ଫନ୍ଦମାନଂ ୱିପକ୍ଖକଂ [ୱିପକ୍ଖିନଂ (ସୀ। ପୀ।), ୱିପକ୍ଖିକଂ (ସ୍ୟା।)]।

୩୨।

‘‘ଏୱମେୱ ତୁୱଂ ରାଜ, ଯେ ଚଞ୍ଞେ କାମଭୋଗିନୋ;

ଗିଦ୍ଧା ଚେ ନ ୱମିସ୍ସନ୍ତି, କାକପଞ୍ଞାୱ [କାକପଞ୍ଞାଯ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ତେ ୱିଦୂ।

୩୩।

‘‘ଏସା ତେ ଉପମା ରାଜ, ଅତ୍ଥସନ୍ଦସ୍ସନୀ କତା;

ତ୍ୱଞ୍ଚ ପଞ୍ଞାଯସେ ତେନ, ଯଦି କାହସି ୱା ନ ୱା।

୩୪।

‘‘ଏକୱାଚମ୍ପି ଦ୍ୱିୱାଚଂ, ଭଣେୟ୍ୟ ଅନୁକମ୍ପକୋ;

ତତୁତ୍ତରିଂ ନ ଭାସେୟ୍ୟ, ଦାସୋୱୟ୍ୟସ୍ସ [ଦାସୋ ଅୟ୍ୟସ୍ସ (ସୀ।), ଦାସୋ ଅଯିରସ୍ସ (ପୀ।)] ସନ୍ତିକେ’’।

୩୫।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ପକ୍କାମି, ସୋଣକୋ ଅମିତବୁଦ୍ଧିମା [ସୋଣକୋ’ମିତବୁଦ୍ଧିମା (?)];

ୱେହାସେ ଅନ୍ତଲିକ୍ଖସ୍ମିଂ, ଅନୁସାସିତ୍ୱାନ ଖତ୍ତିଯଂ’’।

୩୬।

‘‘କୋ ନୁମେ ରାଜକତ୍ତାରୋ, ସୁଦ୍ଦା ୱେୟ୍ୟତ୍ତମାଗତା [ସୂତା ୱେୟ୍ୟତ୍ତିମାଗତା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ରଜ୍ଜଂ ନିୟ୍ୟାଦଯିସ୍ସାମି, ନାହଂ ରଜ୍ଜେନ ମତ୍ଥିକୋ।

୩୭।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, କୋ ଜଞ୍ଞା ମରଣଂ ସୁୱେ;

ମାହଂ କାକୋୱ ଦୁମ୍ମେଧୋ, କାମାନଂ ୱସମନ୍ୱଗଂ’’ [ୱସମନ୍ନଗା (ପୀ।)]।

୩୮।

‘‘ଅତ୍ଥି ତେ ଦହରୋ ପୁତ୍ତୋ, ଦୀଘାୱୁ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ;

ତଂ ରଜ୍ଜେ ଅଭିସିଞ୍ଚସ୍ସୁ, ସୋ ନୋ ରାଜା ଭୱିସ୍ସତି’’।

୩୯।

‘‘ଖିପ୍ପଂ କୁମାରମାନେଥ, ଦୀଘାୱୁଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନଂ;

ତଂ ରଜ୍ଜେ ଅଭିସିଞ୍ଚିସ୍ସଂ, ସୋ ୱୋ ରାଜା ଭୱିସ୍ସତି’’।

୪୦।

‘‘ତତୋ କୁମାରମାନେସୁଂ, ଦୀଘାୱୁଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନଂ;

ତଂ ଦିସ୍ୱା ଆଲପୀ ରାଜା, ଏକପୁତ୍ତଂ ମନୋରମଂ।

୪୧।

‘‘ସଟ୍ଠି ଗାମସହସ୍ସାନି, ପରିପୁଣ୍ଣାନି ସବ୍ବସୋ;

ତେ ପୁତ୍ତ ପଟିପଜ୍ଜସ୍ସୁ, ରଜ୍ଜଂ ନିୟ୍ୟାଦୟାମି ତେ।

୪୨।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, କୋ ଜଞ୍ଞା ମରଣଂ ସୁୱେ;

ମାହଂ କାକୋୱ ଦୁମ୍ମେଧୋ, କାମାନଂ ୱସମନ୍ୱଗଂ [ୱସମନ୍ନଗା (ପୀ।)]।

୪୩।

‘‘ସଟ୍ଠି ନାଗସହସ୍ସାନି, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ସୁୱଣ୍ଣକଚ୍ଛା ମାତଙ୍ଗା, ହେମକପ୍ପନୱାସସା।

୪୪।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀୟେହି, ତୋମରଙ୍କୁସପାଣିଭି;

ତେ ପୁତ୍ତ ପଟିପଜ୍ଜସ୍ସୁ, ରଜ୍ଜଂ ନିୟ୍ୟାଦୟାମି ତେ।

୪୫।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, କୋ ଜଞ୍ଞା ମରଣଂ ସୁୱେ;

ମାହଂ କାକୋଓ ଦୁମ୍ମେଧୋ, କାମାନଂ ୱସମନ୍ୱଗଂ।

୪୬।

‘‘ସଟ୍ଠି ଅସ୍ସସହସ୍ସାନି, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ଆଜାନୀଯାଓ ଜାତିଯା, ସିନ୍ଧୱା ସୀଘୱାହିନୋ।

୪୭।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀଯେହି, ଇଲ୍ଲିଯାଚାପଧାରିଭି [ଇନ୍ଦିଯାଚାପଧାରିଭି (କ।)];

ତେ ପୁତ୍ତ ପଟିପଜ୍ଜସ୍ସୁ, ରଜ୍ଜଂ ନିୟ୍ୟାଦଯାମି ତେ।

୪୮।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, କୋ ଜଞ୍ଞା ମରଣଂ ସୁୱେ;

ମାହଂ କାକୋଓ ଦୁମ୍ମେଧୋ, କାମାନଂ ୱସମନ୍ୱଗଂ।

୪୯।

‘‘ସଟ୍ଠି ରଥସହସ୍ସାନି, ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ୱେଯ୍ୟଗ୍ଘା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୫୦।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ତେ ପୁତ୍ତ ପଟିପଜ୍ଜସ୍ସୁ, ରଜ୍ଜଂ ନିୟ୍ୟାଦଯାମି ତେ।

୫୧।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, କୋ ଜଞ୍ଞା ମରଣଂ ସୁୱେ;

ମାହଂ କାକୋଓ ଦୁମ୍ମେଧୋ, କାମାନଂ ୱସମନ୍ୱଗଂ।

୫୨।

‘‘ସଟ୍ଠି ଧେନୁସହସ୍ସାନି, ରୋହଞ୍ଞା ପୁଙ୍ଗୱୂସଭା;

ତା ପୁତ୍ତ ପଟିପଜ୍ଜସ୍ସୁ, ରଜ୍ଜଂ ନିୟ୍ୟାଦଯାମି ତେ।

୫୩।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, କୋ ଜଞ୍ଞା ମରଣଂ ସୁୱେ;

ମାହଂ କାକୋୱ ଦୁମ୍ମେଧୋ, କାମାନଂ ୱସମନ୍ୱଗଂ।

୫୪।

‘‘ସୋଠଅସିତ୍ଥିସହସ୍ସାନି , ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ୱିଚିତ୍ରୱତ୍ଥାଭରଣା, ଆମୁତ୍ତମଣିକୁଣ୍ଡଲା;

ତା ପୁତ୍ତ ପଟିପଜ୍ଜସ୍ସୁ, ରଜ୍ଜଂ ନିୟ୍ୟାଦୟାମି ତେ।

୫୫।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, କୋ ଜଞ୍ଞା ମରଣଂ ସୁୱେ;

ମାହଂ କାକୋୱ ଦୁମ୍ମେଧୋ, କାମାନଂ ୱସମନ୍ୱଗଂ’’।

୫୬।

‘‘ଦହରସ୍ସେୱ ମେ ତାତ, ମାତା ମତାତି ମେ ସୁତଂ;

ତୟା ୱିନା ଅହଂ ତାତ, ଜୀୱିତୁମ୍ପି ନ ଉସ୍ସହେ।

୫୭।

‘‘ୟଥା ଆରଞ୍ଞକଂ ନାଗଂ, ପୋତୋ ଅନ୍ୱେତି ପଚ୍ଛତୋ;

ଜେସ୍ସନ୍ତଂ ଗିରିଦୁଗ୍ଗେସୁ, ସମେସୁ ୱିସମେସୁ ଚ।

୫୮।

‘‘ଏୱଂ ତଂ ଅନୁଗଚ୍ଛାମି, ପୁତ୍ତମାଦାୟ [ପତ୍ତମାଦାୟ (ପୀ।)] ପଚ୍ଛତୋ;

ସୁଭରୋ ତେ ଭୱିସ୍ସାମି, ନ ତେ ହେସ୍ସାମି ଦୁବ୍ଭରୋ’’।

୫୯।

‘‘ୟଥା ସାମୁଦ୍ଦିକଂ ନାୱଂ, ୱାଣିଜାନଂ ଧନେସିନଂ;

ୱୋହାରୋ ତତ୍ଥ ଗଣ୍ହେୟ୍ୟ, ୱାଣିଜା ବ୍ୟସନୀ [ବ୍ୟସନଂ (କ।)] ସିୟା।

୬୦।

‘‘ଏୱମେୱାୟଂ ପୁତ୍ତକଲି [ପୁତ୍ତକ (ସ୍ୟା।)], ଅନ୍ତରାୟକରୋ ମମ [ମମଂ (ପୀ।)];

ଇମଂ କୁମାରଂ ପାପେଥ, ପାସାଦଂ ରତିୱଡ୍ଢନଂ।

୬୧।

‘‘ତତ୍ଥ କମ୍ବୁସହତ୍ଥାୟୋ, ଯଥା ସକ୍କଂଵ ଅଚ୍ଛରା;

ତା ନଂ ତତ୍ଥ ରମେସ୍ସନ୍ତି [ରମିସ୍ସନ୍ତି (ସ୍ୟା। କ।)], ତାହି ଚେସୋ [ମେସୋ (ପୀ।)] ରମିସ୍ସତି।

୬୨।

‘‘ତତୋ କୁମାରଂ ପାପେସୁଂ, ପାସାଦଂ ରତିଵଡ୍ଢନଂ;

ତଂ ଦିସ୍ୱା ଅଵଚୁଂ କଞ୍ଞା, ଦୀଘାଵୁଂ ରଟ୍ଠଵଡ୍ଢନଂ।

୬୩।

‘‘ଦେଵତା ନୁସି ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ଅଦୁ [ଆଦୁ (ସୀ। ପୀ।)] ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

କୋ ଵା ତ୍ୱଂ କସ୍ସ ଵା ପୁତ୍ତୋ, କଥଂ ଜାନେମୁ ତଂ ମୟଂ’’।

୬୪।

‘‘ନମ୍ହି ଦେଵୋ ନ ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ନାପି [ନମ୍ହି (କ।)] ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

କାସିରଞ୍ଞୋ ଅହଂ ପୁତ୍ତୋ, ଦୀଘାଵୁ ରଟ୍ଠଵଡ୍ଢନୋ;

ମମଂ [ମମ (ପୀ।)] ଭରଥ ଭଦ୍ଦଂ ଵୋ [ଭଦ୍ଦନ୍ତେ (କ।)], ଅହଂ ଭତ୍ତା ଭଵାମି ଵୋ’’।

୬୫।

‘‘ତଂ ତତ୍ଥ ଅଵଚୁଂ କଞ୍ଞା, ଦୀଘାଵୁଂ ରଟ୍ଠଵଡ୍ଢନଂ;

‘କୁହିଂ ରାଜା ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ, ଇତୋ ରାଜା କୁହିଂ ଗତୋ’’’।

୬୬।

‘‘ପଙ୍କଂ ରାଜା ଅତିକ୍କନ୍ତୋ, ଥଲେ ରାଜା ପତିଟ୍ଠିତୋ;

ଅକଣ୍ଟକଂ ଅଗହନଂ, ପଟିପନ୍ନୋ ମହାପଥଂ।

୬୭।

‘‘ଅହଞ୍ଚ ପଟିପନ୍ନୋସ୍ମି, ମଗ୍ଗଂ ଦୁଗ୍ଗତିଗାମିନଂ;

ସକଣ୍ଟକଂ ସଗହନଂ, ଯେନ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଦୁଗ୍ଗତିଂ’’।

୬୮।

‘‘ତସ୍ସ ତେ ସ୍ୱାଗତଂ ରାଜ, ସୀହସ୍ସେଵ ଗିରିଙ୍ଗଜଂ;

ଅନୁସାସ ମହାରାଜ, ତ୍ୱଂ ନୋ ସଙ୍ଘାସମିସ୍ସରୋ’’ତି।

ସୋଣକଜାତକଂ ପଠମଂ।

୫୩୦। ସଂକିଚ୍ଚଜାତକଂ (୨)

୬୯।

‘‘ଦିସ୍ୱା ନିସିନ୍ନଂ ରାଜାନଂ, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତଂ ରଥେସଭଂ;

ଅଥସ୍ସ ପଟିୱେଦେସି, ଯସ୍ସାସି ଅନୁକମ୍ପକୋ।

୭୦।

‘‘ସଂକିଚ୍ଚାଯଂ ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ, ଇସୀନଂ ସାଧୁସମ୍ମତୋ;

ତରମାନରୂପୋ ନିଯ୍ୟାହି, ଖିପ୍ପଂ ପସ୍ସ ମହେସିନଂ।

୭୧।

‘‘ତତୋ ଚ ରାଜା ତରମାନୋ, ଯୁତ୍ତମାରୁଯ୍ହ ସନ୍ଦନଂ;

ମିତ୍ତାମଚ୍ଚପରିବ୍ୟୂଳ୍ହୋ [ପରିବୂଳ୍ହୋ (ସୀ। ପୀ।)], ଅଗମାସି ରଥେସଭୋ।

୭୨।

‘‘ନିକ୍ଖିପ୍ପ ପଞ୍ଚ କକୁଧାନି, କାସୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ;

ୱାଳବୀଜନି [ୱା ଳଅୱୀଜନୀ (ସୀ। ପୀ।)] ମୁଣ୍ହୀସଂ, ଖଗ୍ଗଂ ଛତ୍ତଞ୍ଚୁପାହନଂ;

୭୩।

‘‘ଓରୁଯ୍ହ ରାଜା ଯାନମ୍ହା, ଠପଯିତ୍ୱା ପଟିଚ୍ଛଦଂ;

ଆସୀନଂ ଦାଯପସ୍ସସ୍ମିଂ, ସଂକିଚ୍ଚମୁପସଙ୍କମି।

୭୪।

‘‘ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସୋ ରାଜା, ସମ୍ମୋଦି ଇସିନା ସହ;

ତଂ କଥଂ ୱୀତିସାରେତ୍ୱା, ଏକମନ୍ତଂ ଉପାୱିସି।

୭୫।

‘‘ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋୱ, ଅଥ କାଲଂ ଅମଞ୍ଞଥ;

ତତୋ ପାପାନି କମ୍ମାନି, ପୁଚ୍ଛିତୁଂ ପଟିପଜ୍ଜଥ।

୭୬।

‘‘ଇସିଂ ପୁଚ୍ଛାମ [ପୁଚ୍ଛାମି (ସୀ। ପୀ।)] ସଂକିଚ୍ଚଂ, ଇସୀନଂ ସାଧୁସମ୍ମତଂ;

ଆସୀନଂ ଦାଯପସ୍ସସ୍ମିଂ, ଇସିସଙ୍ଘପୁରକ୍ଖତଂ [ପୁରକ୍ଖିତଂ (କ।)]।

୭୭।

‘‘କଂ ଗତିଂ ପେଚ୍ଚ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ନରା ଧମ୍ମାତିଚାରିନୋ;

ଅତିଚିଣ୍ଣୋ ମଯା ଧମ୍ମୋ, ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତୋ।

୭୮।

‘‘ଇସୀ ଅୱଚ ସଂକିଚ୍ଚୋ, କାସୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନଂ;

ଆସୀନଂ ଦାଯପସ୍ସସ୍ମିଂ, ମହାରାଜ ସୁଣୋହି ମେ।

୭୯।

‘‘ଉପ୍ପଥେନ ୱଜନ୍ତସ୍ସ, ଯୋ ମଗ୍ଗମନୁସାସତି;

ତସ୍ସ ଚେ ୱଚନଂ କଯିରା, ନାସ୍ସ ମଗ୍ଗେଯ୍ୟ କଣ୍ଟକୋ।

୮୦।

‘‘ଅଧମ୍ମଂ ପଟିପନ୍ନସ୍ସ, ଯୋ ଧମ୍ମମନୁସାସତି;

ତସ୍ସ ଚେ ୱଚନଂ କଯିରା, ନ ସୋ ଗଚ୍ଛେଯ୍ୟ ଦୁଗ୍ଗତିଂ।

୮୧।

‘‘ଧମ୍ମୋ ପଥୋ ମହାରାଜ, ଅଧମ୍ମୋ ପନ ଉପ୍ପଥୋ;

ଅଧମ୍ମୋ ନିରଯଂ ନେତି, ଧମ୍ମୋ ପାପେତି ସୁଗ୍ଗତିଂ।

୮୨।

‘‘ଅଧମ୍ମଚାରିନୋ ରାଜ, ନରା ୱିସମଜୀୱିନୋ;

ଯଂ ଗତିଂ ପେଚ୍ଚ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ନିରଯେ ତେ ସୁଣୋହି ମେ।

୮୩।

‘‘ସଞ୍ଜୀୱୋ କାଳସୁତ୍ତୋ ଚ, ସଙ୍ଘାତୋ [ସଙ୍ଖାତୋ (ସ୍ୟା। କ।)] ଦ୍ୱେ ଚ ରୋରୁୱା;

ଅଥାପରୋ ମହାୱୀଚି, ତାପନୋ [ତପନୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଚ ପତାପନୋ।

୮୪।

‘‘ଇଚ୍ଚେତେ ଅଟ୍ଠ ନିରଯା, ଅକ୍ଖାତା ଦୁରତିକ୍କମା;

ଆକିଣ୍ଣା ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମେହି, ପଚ୍ଚେକା ସୋଳସୁସ୍ସଦା।

୮୫।

‘‘କଦରିଯତାପନା [କଦରିଯତପନା (ସୀ। ପୀ।)] ଘୋରା, ଅଚ୍ଚିମନ୍ତୋ [ଅଚ୍ଚିମନ୍ତା (ପୀ।)] ମହବ୍ଭଯା;

ଲୋମହଂସନରୂପା ଚ, ଭେସ୍ମା ପଟିଭଯା ଦୁଖା।

୮୬।

‘‘ଚତୁକ୍କଣ୍ଣା ଚତୁଦ୍ୱାରା, ୱିଭତ୍ତା ଭାଗସୋ ମିତା;

ଅଯୋପାକାରପରିଯନ୍ତା, ଅଯସା ପଟିକୁଜ୍ଜିତା।

୮୭।

‘‘ତେସଂ ଅଯୋମଯା ଭୂମି, ଜଲିତା ତେଜସା ଯୁତା;

ସମନ୍ତା ଯୋଜନସତଂ, ଫୁଟା [ଫରିତ୍ୱା (ଅ। ନି। ୩।୩୬; ପେ। ୱ। ୭୧)] ତିଟ୍ଠନ୍ତି ସବ୍ବଦା।

୮୮।

‘‘ଏତେ ପତନ୍ତି ନିରଯେ, ଉଦ୍ଧଂପାଦା ଅୱଂସିରା;

ଇସୀନଂ ଅତିୱତ୍ତାରୋ, ସଞ୍ଞତାନଂ ତପସ୍ସିନଂ।

୮୯।

‘‘ତେ ଭୂନହୁନୋ ପଚ୍ଚନ୍ତି, ମଚ୍ଛା ବିଲକତା ଯଥା;

ସଂୱଚ୍ଛରେ ଅସଙ୍ଖେଯ୍ୟେ, ନରା କିବ୍ବିସକାରିନୋ।

୯୦।

‘‘ଡଯ୍ହମାନେନ ଗତ୍ତେନ, ନିଚ୍ଚଂ ସନ୍ତରବାହିରଂ;

ନିରଯା ନାଧିଗଚ୍ଛନ୍ତି, ଦ୍ୱାରଂ ନିକ୍ଖମନେସିନୋ।

୯୧।

‘‘ପୁରତ୍ଥିମେନ ଧାୱନ୍ତି, ତତୋ ଧାୱନ୍ତି ପଚ୍ଛତୋ;

ଉତ୍ତରେନପି ଧାୱନ୍ତି, ତତୋ ଧାୱନ୍ତି ଦକ୍ଖିଣଂ;

ଯଂ ଯଞ୍ହି ଦ୍ୱାରଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ତଂ ତଦେୱ ପିଧୀଯରେ [ପିଥିଯ୍ୟତି (ସୀ।), ପିଥିଯ୍ୟରେ (ସ୍ୟା।), ପିଥୀଯରେ (ପୀ।)]।

୯୨।

‘‘ବହୂନି ୱସ୍ସସହସ୍ସାନି, ଜନା ନିରଯଗାମିନୋ;

ବାହା ପଗ୍ଗଯ୍ହ କନ୍ଦନ୍ତି, ପତ୍ୱା ଦୁକ୍ଖଂ ଅନପ୍ପକଂ।

୯୩।

‘‘ଆସୀୱିସଂୱ କୁପିତଂ, ତେଜସ୍ସିଂ ଦୁରତିକ୍କମଂ;

ନ ସାଧୁରୂପେ ଆସୀଦେ, ସଞ୍ଞତାନଂ ତପସ୍ସିନଂ।

୯୪।

‘‘ଅତିକାଯୋ ମହିସ୍ସାସୋ, ଅଜ୍ଜୁନୋ କେକକାଧିପୋ;

ସହସ୍ସବାହୁ ଉଚ୍ଛିନ୍ନୋ, ଇସିମାସଜ୍ଜ ଗୋତମଂ।

୯୫।

‘‘ଅରଜଂ ରଜସା ୱଚ୍ଛଂ, କିସଂ ଅୱକିରିଯ ଦଣ୍ଡକୀ;

ତାଲୋୱ ମୂଲତୋ [ସମୂଲୋ (କ।)] ଛିନ୍ନୋ, ସ ରାଜା ୱିଭୱଙ୍ଗତୋ।

୯୬।

‘‘ଉପହଚ୍ଚ ମନଂ ମଜ୍ଝୋ [ମେଜ୍ଝୋ (କ।)], ମାତଙ୍ଗସ୍ମିଂ ଯସସ୍ସିନେ;

ସପାରିସଜ୍ଜୋ ଉଚ୍ଛିନ୍ନୋ, ମଜ୍ଝାରଞ୍ଞଂ ତଦା ଅହୁ।

୯୭।

‘‘କଣ୍ହଦୀପାଯନାସଜ୍ଜ, ଇସିଂ ଅନ୍ଧକୱେଣ୍ଡଯୋ [ୱେଣ୍ହୁଯୋ (ସୀ। ପୀ।), ପିଣ୍ହଯୋ (?)];

ଅଞ୍ଞୋଞ୍ଞଂ [ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ (ସୀ। ପୀ।)] ମୁସଲା [ମୁସଲେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ହନ୍ତ୍ୱା, ସମ୍ପତ୍ତା ଯମସାଧନଂ [ଯମସାଦନଂ (ପୀ।)]।

୯୮।

‘‘ଅଥାଯଂ ଇସିନା ସତ୍ତୋ, ଅନ୍ତଲିକ୍ଖଚରୋ ପୁରେ;

ପାୱେକ୍ଖି ପଥୱିଂ [ପଠୱିଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଚେଚ୍ଚୋ, ହୀନତ୍ତୋ ପତ୍ତପରିଯାଯଂ।

୯୯।

‘‘ତସ୍ମା ହି ଛନ୍ଦାଗମନଂ, ନପ୍ପସଂସନ୍ତି ପଣ୍ଡିତା;

ଅଦୁଟ୍ଠଚିତ୍ତୋ ଭାସେୟ୍ୟ, ଗିରଂ ସଚ୍ଚୂପସଂହିତଂ।

୧୦୦।

‘‘ମନସା ଚେ ପଦୁଟ୍ଠେନ, ଯୋ ନରୋ ପେକ୍ଖତେ ମୁନିଂ;

ୱିଜ୍ଜାଚରଣସମ୍ପନ୍ନଂ, ଗନ୍ତା ସୋ ନିରଯଂ ଅଧୋ।

୧୦୧।

‘‘ଯେ ୱୁଡ୍ଢେ [ୱଦ୍ଧେ (କ।)] ପରିଭାସନ୍ତି, ଫରୁସୂପକ୍କମା ଜନା;

ଅନପଚ୍ଚା ଅଦାଯାଦା, ତାଲୱତ୍ଥୁ [ତାଲୱତ୍ଥୂ (ସ୍ୟା।), ତାଲାୱତ୍ଥୁ (ପୀ।)] ଭୱନ୍ତି ତେ।

୧୦୨।

‘‘ଯୋ ଚ ପବ୍ବଜିତଂ ହନ୍ତି, କତକିଚ୍ଚଂ ମହେସିନଂ;

ସ କାଳଅସୁତ୍ତେ ନିରଯେ, ଚିରରତ୍ତାଯ ପଚ୍ଚତି।

୧୦୩।

‘‘ଯୋ ଚ ରାଜା ଅଧମ୍ମଟ୍ଠୋ, ରଟ୍ଠୱିଦ୍ଧଂସନୋ ମଗୋ [ଚୁତୋ (ସୀ।)];

ତାପଯିତ୍ୱା ଜନପଦଂ, ତାପନେ ପେଚ୍ଚ ପଚ୍ଚତି।

୧୦୪।

‘‘ସୋ ଚ ୱସ୍ସସହସ୍ସାନି [ୱସ୍ସସହସ୍ସାନଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ସତଂ ଦିବ୍ବାନି ପଚ୍ଚତି;

ଅଚ୍ଚିସଙ୍ଘପରେତୋ ସୋ, ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦେତି ୱେଦନଂ।

୧୦୫।

‘‘ତସ୍ସ ଅଗ୍ଗିସିଖା କାଯା, ନିଚ୍ଛରନ୍ତି ପଭସ୍ସରା;

ତେଜୋଭକ୍ଖସ୍ସ ଗତ୍ତାନି, ଲୋମେହି ଚ [ଲୋମଗ୍ଗେହି ଚ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ନଖେହି ଚ।

୧୦୬।

‘‘ଡଯ୍ହମାନେନ ଗତ୍ତେନ, ନିଚ୍ଚଂ ସନ୍ତରବାହିରଂ;

ଦୁକ୍ଖାଭିତୁନ୍ନୋ ନଦତି, ନାଗୋ ତୁଉଚ୍ଛିତୋ [ତୁଉଦ୍ଦିତୋ (ସୀ।)] ଯଥା।

୧୦୭।

‘‘ଯୋ ଲୋଭା ପିତରଂ ହନ୍ତି, ଦୋସା ୱା ପୁରିସାଧମୋ;

ସ କାଳଅସୁତ୍ତେ ନିରଯେ, ଚିରରତ୍ତାଯ ପଚ୍ଚତି।

୧୦୮।

‘‘ସ ତାଦିସୋ ପଚ୍ଚତି ଲୋହକୁମ୍ଭିଯଂ, ପକ୍କଞ୍ଚ ସତ୍ତୀହି ହନନ୍ତି ନିତ୍ତଚଂ;

ଅନ୍ଧଂ କରିତ୍ୱା ମୁତ୍ତକରୀସଭକ୍ଖଂ, ଖାରେ ନିମୁଜ୍ଜନ୍ତି ତଥାୱିଧଂ ନରଂ।

୧୦୯।

‘‘ତତ୍ତଂ ପକ୍କୁଥିତମଯୋଗୁଳଅଞ୍ଚ [ପକ୍କୁଧିତମଯୋଗୁଳଅଞ୍ଚ (କ।)], ଦୀଘେ ଚ ଫାଲେ ଚିରରତ୍ତତାପିତେ;

ୱିକ୍ଖମ୍ଭମାଦାଯ ୱିବନ୍ଧ [ୱିବଦ୍ଧ (ସୀ।), ୱିଭଜ୍ଜ (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ରଜ୍ଜୁଭି, ୱିୱଟେ ମୁଖେ ସମ୍ପୱିସନ୍ତି [ସଂଚୱନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ରକ୍ଖସା।

୧୧୦।

‘‘ସାମା ଚ ସୋଣା ସବଲା ଚ ଗିଜ୍ଝା, କାକୋଳଅସଙ୍ଘା ଚ ଦିଜା ଅଯୋମୁଖା;

ସଙ୍ଗମ୍ମ ଖାଦନ୍ତି ୱିପ୍ଫନ୍ଦମାନଂ, ଜିୱ୍ହଂ ୱିଭଜ୍ଜ ୱିଘାସଂ ସଲୋହିତଂ।

୧୧୧।

‘‘ତଂ ଦଡ୍ଢତାଲଂ ପରିଭିନ୍ନଗତ୍ତଂ, ନିପ୍ପୋଥଯନ୍ତା ଅନୁୱିଚରନ୍ତି ରକ୍ଖସା;

ରତୀ ହି ନେସଂ ଦୁଖିନୋ ପନୀତରେ, ଏତାଦିସସ୍ମିଂ ନିରଯେ ୱସନ୍ତି;

ଯେ କେଚି ଲୋକେ ଇଧ ପେତ୍ତିଘାତିନୋ।

୧୧୨।

‘‘ପୁତ୍ତୋ ଚ ମାତରଂ ହନ୍ତ୍ୱା, ଇତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା ଯମକ୍ଖଯଂ;

ଭୁସମାପଜ୍ଜତେ ଦୁକ୍ଖଂ, ଅତ୍ତକମ୍ମଫଲୂପଗୋ।

୧୧୩।

‘‘ଅମନୁସ୍ସା ଅତିବଲା, ହନ୍ତାରଂ ଜନଯନ୍ତିଯା;

ଅଯୋମଯେହି ୱାଳଏହି [ଫାଲେହି (ପୀ।)], ପୀଳଅଯନ୍ତି ପୁନପ୍ପୁନଂ।

୧୧୪।

‘‘ତମସ୍ସୱଂ [ତଂ ପସ୍ସୱଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ତଂ ପସ୍ସୁତଂ (ପୀ।)] ସକା ଗତ୍ତା, ରୁହିରଂ [ରୁଧିରଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଅତ୍ତସମ୍ଭୱଂ;

ତମ୍ବଲୋହୱିଲୀନଂୱ, ତତ୍ତଂ ପାୟେନ୍ତି ମତ୍ତିଘଂ [ମତ୍ତିଯଂ (ସୀ।)]।

୧୧୫।

‘‘ଜିଗୁଚ୍ଛଂ କୁଣପଂ ପୂତିଂ, ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧଂ ଗୂଥକଦ୍ଦମଂ;

ପୁବ୍ବଲୋହିତସଙ୍କାସଂ, ରହଦମୋଗୟ୍ହ [ରହଦୋଗ୍ଗୟ୍ହ (କ।)] ତିଟ୍ଠତି।

୧୧୬।

‘‘ତମେନଂ କିମଯୋ ତତ୍ଥ, ଅତିକାଯା ଅଯୋମୁଖା;

ଛୱିଂ ଭେତ୍ୱାନ [ଛେତ୍ୱାନ (ସୀ। ପୀ।)] ଖାଦନ୍ତି, ସଂଗିଦ୍ଧା [ପଗିଦ୍ଧା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମଂସଲୋହିତେ।

୧୧୭।

‘‘ସୋ ଚ ତଂ ନିରଯଂ ପତ୍ତୋ, ନିମୁଗ୍ଗୋ ସତପୋରିସଂ;

ପୂତିକଂ କୁଣପଂ ୱାତି, ସମନ୍ତା ସତଯୋଜନଂ।

୧୧୮।

‘‘ଚକ୍ଖୁମାପି ହି ଚକ୍ଖୂହି, ତେନ ଗନ୍ଧେନ ଜୀଯତି;

ଏତାଦିସଂ ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତ, ମାତୁଘୋ ଲଭତେ ଦୁଖଂ।

୧୧୯।

‘‘ଖୁରଧାରମନୁକ୍କମ୍ମ, ତିକ୍ଖଂ ଦୁରଭିସମ୍ଭୱଂ;

ପତନ୍ତି ଗବ୍ଭପାତିଯୋ [ଗବ୍ଭପାତିନିଯୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଦୁଗ୍ଗଂ ୱେତରଣିଂ [ୱେତ୍ତରଣିଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ନଦିଂ।

୧୨୦।

‘‘ଅଯୋମଯା ସିମ୍ବଲିଯୋ, ସୋଳସଙ୍ଗୁଲକଣ୍ଟକା;

ଉଭତୋ ଅଭିଲମ୍ବନ୍ତି, ଦୁଗ୍ଗଂ ୱେତରଣିଂ [ୱେତ୍ତରଣିଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ନଦିଂ।

୧୨୧।

‘‘ତେ ଅଚ୍ଚିମନ୍ତୋ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ଅଗ୍ଗିକ୍ଖନ୍ଧାୱ ଆରକା;

ଆଦିତ୍ତା ଜାତୱେଦେନ, ଉଦ୍ଧଂ ଯୋଜନମୁଗ୍ଗତା।

୧୨୨।

‘‘ଏତେ ୱଜନ୍ତି [ସଜନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।), ପଜ୍ଜନ୍ତି (ସ୍ୟା।)] ନିରୟେ, ତତ୍ତେ ତିଖିଣକଣ୍ଟକେ;

ନାରିୟୋ ଚ ଅତିଚାରା [ଅତିଚାରିନିୟୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ନରା ଚ ପରଦାରଗୂ।

୧୨୩।

‘‘ତେ ପତନ୍ତି ଅଧୋକ୍ଖନ୍ଧା, ୱିୱତ୍ତା ୱିହତା ପୁଥୂ;

ସୟନ୍ତି ୱିନିୱିଦ୍ଧଙ୍ଗା, ଦୀଘଂ ଜଗ୍ଗନ୍ତି ସବ୍ବଦା [ସଂୱରିଂ (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୨୪।

‘‘ତତୋ ରତ୍ୟା ୱିୱସାନେ [ୱିୱସନେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ମହତିଂ ପବ୍ବତୂପମଂ;

ଲୋହକୁମ୍ଭିଂ ପୱଜ୍ଜନ୍ତି, ତତ୍ତଂ ଅଗ୍ଗିସମୂଦକଂ।

୧୨୫।

‘‘ଏୱଂ ଦିୱା ଚ ରତ୍ତୋ ଚ, ଦୁସ୍ସୀଲା ମୋହପାରୁତା;

ଅନୁଭୋନ୍ତି ସକଂ କମ୍ମଂ, ପୁବ୍ବେ ଦୁକ୍କଟମତ୍ତନୋ।

୧୨୬।

‘‘ୟା ଚ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା, ସାମିକଂ ଅତିମଞ୍ଞତି;

ସସ୍ସୁଂ ୱା ସସୁରଂ ୱାପି, ଜେଟ୍ଠଂ ୱାପି ନନନ୍ଦରଂ [ନନନ୍ଦନଂ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୧୨୭।

‘‘ତସ୍ସା ୱଙ୍କେନ ଜିୱ୍ହଗ୍ଗଂ, ନିବ୍ବହନ୍ତି ସବନ୍ଧନଂ;

ସ ବ୍ୟାମମତ୍ତଂ କିମିନଂ, ଜିୱ୍ହଂ ପସ୍ସତି ଅତ୍ତନି [ଅତ୍ତନୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

ୱିଞ୍ଞାପେତୁଂ ନ ସକ୍କୋତି, ତାପନେ ପେଚ୍ଚ ପଚ୍ଚତି।

୧୨୮।

‘‘ଓରବ୍ଭିକା ସୂକରିକା, ମଚ୍ଛିକା ମିଗବନ୍ଧକା;

ଚୋରା ଗୋଘାତକା ଲୁଦ୍ଦା, ଅୱଣ୍ଣେ ୱଣ୍ଣକାରକା।

୧୨୯।

‘‘ସତ୍ତୀହି ଲୋହକୂଟେହି, ନେତ୍ତିଂସେହି ଉସୂହି ଚ;

ହଞ୍ଞମାନା ଖାରନଦିଂ, ପପତନ୍ତି [ସମ୍ପତନ୍ତି (କ।)] ଅଓଂସିରା।

୧୩୦।

‘‘ସାଯଂ ପାତୋ କୂଟକାରୀ, ଅଯୋକୂଟେହି ହଞ୍ଞତି;

ତତୋ ୱନ୍ତଂ ଦୁରତ୍ତାନଂ, ପରେସଂ ଭୁଞ୍ଜରେ [ଭୁଞ୍ଜତେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସଦା।

୧୩୧।

‘‘ଧଙ୍କା ଭେରଣ୍ଡକା [ଭେଦଣ୍ଡକା (କ।)] ଗିଜ୍ଝା, କାକୋଳା ଚ ଅଯୋମୁଖା;

ୱିପ୍ଫନ୍ଦମାନଂ ଖାଦନ୍ତି, ନରଂ କିବ୍ବିସକାରକଂ [କିବ୍ବିସକାରିନଂ (ପୀ।)]।

୧୩୨।

‘‘ଯେ ମିଗେନ ମିଗଂ ହନ୍ତି, ପକ୍ଖିଂ ୱା ପନ ପକ୍ଖିନା;

ଅସନ୍ତୋ ରଜସା ଛନ୍ନା, ଗନ୍ତା [ଗତା (କ।)] ତେ ନିରଯୁସ୍ସଦଂ [ନିରଯଂ ଅଧୋ (ପୀ।)]।

୧୩୩।

‘‘ସନ୍ତୋ ଚ [ସନ୍ତୋୱ (ସ୍ୟା।)] ଉଦ୍ଧଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ସୁଚିଣ୍ଣେନିଧ କମ୍ମୁନା;

ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଫଲଂ ପସ୍ସ, ସଇନ୍ଦା [ସହିନ୍ଦା (ସୀ।)] ଦେୱା ସବ୍ରହ୍ମକା।

୧୩୪।

‘‘ତଂ ତଂ ବ୍ରୂମି ମହାରାଜ, ଧମ୍ମଂ ରଟ୍ଠପତୀ ଚର;

ତଥା [ତଥା ତଥା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ରାଜ ଚରାହି ଧମ୍ମଂ, ଯଥା ତଂ ସୁଚିଣ୍ଣଂ ନାନୁତପ୍ପେଯ୍ୟ ପଚ୍ଛା’’ତି।

ସଂକିଚ୍ଚଜାତକଂ ଦୁତିଯଂ।

ସଟ୍ଠିନିପାତଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଥ ସଟ୍ଠିନିପାତମ୍ହି, ସୁଣାଥ ମମ ଭାସିତଂ;

ଜାତକସୱ୍ହଯନୋ ପୱରୋ, ସୋଣକଅରିନ୍ଦମସୱ୍ହଯନୋ;

ତଥା ୱୁତ୍ତରଥେସଭକିଚ୍ଚୱରୋତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୨୦। ସତ୍ତତିନିପାତୋ

୫୩୧। କୁସଜାତକଂ (୧)

୧।

‘‘ଇଦଂ ତେ ରଟ୍ଠଂ ସଧନଂ ସଯୋଗ୍ଗଂ, ସକାଯୁରଂ ସବ୍ବକାମୂପପନ୍ନଂ;

ଇଦଂ ତେ ରଜ୍ଜଂ [ରଟ୍ଠଂ (କ।)] ଅନୁସାସ ଅମ୍ମ, ଗଚ୍ଛାମହଂ ଯତ୍ଥ ପିଯା ପଭାୱତୀ’’।

୨।

‘‘ଅନୁଜ୍ଜୁଭୂତେନ ହରଂ ମହନ୍ତଂ, ଦିୱା ଚ ରତ୍ତୋ ଚ ନିସୀଥକାଲେ [ନିସୀଦ କାଲେ (କ।)];

ପଟିଗଚ୍ଛ ତ୍ୱଂ ଖିପ୍ପଂ କୁସାୱତିଂ କୁସ [କୁସାୱତିଂ (ସ୍ୟା। କ।)], ନିଚ୍ଛାମି ଦୁବ୍ବଣ୍ଣମହଂ ୱସନ୍ତଂ’’।

୩।

‘‘ନାହଂ ଗମିସ୍ସାମି ଇତୋ କୁସାୱତିଂ, ପଭାୱତୀ ୱଣ୍ଣପଲୋଭିତୋ ତୱ;

ରମାମି ମଦ୍ଦସ୍ସ ନିକେତରମ୍ମେ, ହିତ୍ୱାନ ରଟ୍ଠଂ ତୱ ଦସ୍ସନେ ରତୋ।

୪।

‘‘ପଭାୱତୀ ୱଣ୍ଣପଲୋଭିତୋ ତୱ, ସମ୍ମୂଳ୍ହରୂପୋ ୱିଚରାମି ମେଦିନିଂ [ମେଦନିଂ (ସ୍ୟା। କ।)];

ଦିସଂ ନ ଜାନାମି କୁତୋମ୍ହି ଆଗତୋ, ତଯମ୍ହି ମତ୍ତୋ ମିଗମନ୍ଦଲୋଚନେ।

୫।

‘‘ସୁୱଣ୍ଣଚୀରୱସନେ, ଜାତରୂପସୁମେଖଲେ;

ସୁସ୍ସୋଣି ତୱ କାମା ହି [କାମେହି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ନାହଂ ରଜ୍ଜେନ ମତ୍ଥିକୋ’’।

୬।

‘‘ଅବ୍ଭୂତି [ଅବ୍ଭୂ ହି (ସୀ।), ଅଭୂତି (ସ୍ୟା।), ଅବ୍ଭୁ ହି (ପୀ।)] ତସ୍ସ ଭୋ ହୋତି, ଯୋ ଅନିଚ୍ଛନ୍ତମିଚ୍ଛତି;

ଅକାମଂ ରାଜ କାମେସି [କାମେହି (ସୀ। ପୀ।)], ଅକନ୍ତଂ କନ୍ତୁ [ଅକନ୍ତୋ କନ୍ତ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମିଚ୍ଛସି’’।

୭।

‘‘ଅକାମଂ ୱା ସକାମଂ ୱା, ଯୋ ନରୋ ଲଭତେ ପିଯଂ;

ଲାଭମେତ୍ଥ ପସଂସାମ, ଅଲାଭୋ ତତ୍ଥ ପାପକୋ’’।

୮।

‘‘ପାସାଣସାରଂ ଖଣସି, କଣିକାରସ୍ସ ଦାରୁନା;

ୱାତଂ ଜାଲେନ ବାଧେସି, ଯୋ ଅନିଚ୍ଛନ୍ତମିଚ୍ଛସି’’।

୯।

‘‘ପାସାଣୋ ନୂନ ତେ ହଦଯେ, ଓହିତୋ ମୁଦୁଲକ୍ଖଣେ;

ଯୋ ତେ ସାତଂ ନ ୱିନ୍ଦାମି, ତିରୋଜନପଦାଗତୋ।

୧୦।

‘‘ଯଦା ମଂ ଭକୁଟିଂ [ଭୂକୁଟିଂ (ସୀ। ପୀ।)] କତ୍ୱା, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଉଦିକ୍ଖତି [ରାଜପୁତ୍ତି ଉଦିକ୍ଖସି (ସୀ। ପୀ।)];

ଆଠଆରିକୋ ତଦା ହୋମି, ରଞ୍ଞୋ ମଦ୍ଦସ୍ସନ୍ତେପୁରେ [ମଦ୍ଦସ୍ସ ଥୀପୁରେ (ସୀ। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି]।

୧୧।

‘‘ଯଦା ଉମ୍ହଯମାନା ମଂ, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଉଦିକ୍ଖତି [ରାଜପୁତ୍ତି ଉଦିକ୍ଖସି (ସୀ। ପୀ।)];

ନାଠଆରିକୋ ତଦା ହୋମି, ରାଜା ହୋମି ତଦା କୁସୋ’’।

୧୨।

‘‘ସଚେ ହି ୱଚନଂ ସଚ୍ଚଂ, ନେମିତ୍ତାନଂ ଭୱିସ୍ସତି;

ନେୱ ମେ ତ୍ୱଂ ପତୀ ଅସ୍ସ, କାମଂ ଛିନ୍ଦନ୍ତୁ ସତ୍ତଧା’’।

୧୩।

‘‘ସଚେ ହି ୱଚନଂ ସଚ୍ଚଂ, ଅଞ୍ଞେସଂ ଯଦି ୱା ମମଂ;

ନେୱ ତୁଯ୍ହଂ ପତୀ ଅତ୍ଥି, ଅଞ୍ଞୋ ସୀହସ୍ସରା କୁସା’’।

୧୪।

‘‘ନେକ୍ଖଂ ଗୀୱଂ ତେ କାରେସ୍ସଂ, ପତ୍ୱା ଖୁଜ୍ଜେ କୁସାୱତିଂ;

ସଚେ ମଂ ନାଗନାସୂରୂ, ଓଲୋକେଯ୍ୟ ପଭାୱତୀ।

୧୫।

‘‘ନେକ୍ଖଂ ଗୀୱଂ ତେ କାରେସ୍ସଂ, ପତ୍ୱା ଖୁଜ୍ଜେ କୁସାୱତିଂ;

ସଚେ ମଂ ନାଗନାସୂରୁ, ଆଲପେୟ୍ୟ ପଭାୱତୀ।

୧୬।

''ନେକ୍ଖଂ ଗୀୱଂ ତେ କାରେସ୍ସଂ, ପତ୍ୱା ଖୁଜ୍ଜେ କୁସାୱତିଂ;

ସଚେ ମଂ ନାଗନାସୂରୁ, ଉମ୍ହାୟେୟ୍ୟ ପଭାୱତୀ।

୧୭।

''ନେକ୍ଖଂ ଗୀୱଂ ତେ କାରେସ୍ସଂ, ପତ୍ୱା ଖୁଜ୍ଜେ କୁସାୱତିଂ;

ସଚେ ମଂ ନାଗନାସୂରୁ, ପମ୍ହାୟେୟ୍ୟ ପଭାୱତୀ।

୧୮।

''ନେକ୍ଖଂ ଗୀୱଂ ତେ କାରେସ୍ସଂ, ପତ୍ୱା ଖୁଜ୍ଜେ କୁସାୱତିଂ;

ସଚେ ମେ ନାଗନାସୂରୁ, ପାଣୀହି ଉପସମ୍ଫୁସେ''।

୧୯।

''ନ ହି ନୂନାୟଂ ରାଜପୁତ୍ତୀ, କୁସେ ସାତମ୍ପି ୱିନ୍ଦତି;

ଆଳାରିକେ ଭତେ ପୋସେ, ୱେତନେନ ଅନତ୍ଥିକେ''।

୨୦।

''ନ ହି ନୂନାୟଂ ସା [ନୂନ ଅୟଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଖୁଜ୍ଜା, ଲଭତି ଜିୱ୍ହାୟ ଛେଦନଂ;

ସୁନିସିତେନ ସତ୍ଥେନ, ଏୱଂ ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଭଣଂ''।

୨୧।

''ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ମହାୟସୋତି କତ୍ୱାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିୟଂ।

୨୨।

''ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ମହଦ୍ଧନୋତି କତ୍ୱାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିୟଂ।

୨୩।

''ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ମହଙ୍କଲୋତି କଡ୍ଢାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୨୪।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ମହାରଗ୍ଘୋତି କଡ୍ଢାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୨୫।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ମହାରାଜାତି କଡ୍ଢାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୨୬।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ସୀହସ୍ସରୋତି କଡ୍ଢାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୨୭।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ୱଗ୍ଗୁସ୍ସରୋତି କଡ୍ଢାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୨୮।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ବିନ୍ଦୁସ୍ସରୋତି କଡ୍ଢାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୨୯।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ମଞ୍ଜୁସ୍ସରୋତି କଡ୍ଢାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୩୦।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ମଧୁସ୍ସରୋତି [ମଧୁରସ୍ସରୋତି (ସୀ।)] କଡ୍ଢାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୩୧।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ସତସିପ୍ପୋତି କତ୍ୱାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୩୨।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

ଖଜ୍ଜିଯୋତିପି କତ୍ୱାନ [କରିତ୍ୱାନ (ସୀ।)], କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ।

୩୩।

‘‘ମା ନଂ ରୂପେନ ପାମେସି, ଆରୋହେନ ପଭାୱତି;

କୁସରାଜାତି କତ୍ୱାନ, କରସ୍ସୁ ରୁଚିରେ ପିଯଂ’’।

୩୪।

‘‘ଏତେ ନାଗା ଉପତ୍ଥଦ୍ଧା, ସବ୍ବେ ତିଟ୍ଠନ୍ତି ୱମ୍ମିତା [ୱମ୍ମିକା (ସ୍ଯା।)];

ପୁରା ମଦ୍ଦନ୍ତି ପାକାରଂ, ଆନେନ୍ତେତଂ ପଭାୱତିଂ’’।

୩୫।

‘‘ସତ୍ତ ବିଲେ [ଖଣ୍ଡେ (ସୀ। ପୀ।)] କରିତ୍ୱାନ, ଅହମେତଂ ପଭାୱତିଂ;

ଖତ୍ତିଯାନଂ ପଦସ୍ସାମି, ଯେ ମଂ ହନ୍ତୁଂ ଇଧାଗତା’’।

୩୬।

‘‘ଅୱ୍ହୁଟ୍ଠହି ରାଜପୁତ୍ତୀ, ସାମା କୋସେଯ୍ଯୱାସିନୀ;

ଅସ୍ସୁପୁଣ୍ଣେହି ନେତ୍ତେହି, ଦାସୀଗଣପୁରକ୍ଖତା’’।

୩୭।

‘‘ତଂ ନୂନ କକ୍କୂପନିସେୱିତଂ ମୁଖଂ, ଆଦାସଦନ୍ତାଥରୁପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତଂ;

ସୁଭଂ ସୁନେତ୍ତଂ ୱିରଜଂ ଅନଙ୍ଗଣଂ, ଛୁଦ୍ଧଂ ୱନେ ଠସ୍ସତି ଖତ୍ତିଯେହି।

୩୮।

‘‘ତେ ନୂନ ମେ ଅସିତେ ୱେଲ୍ଲିତଗ୍ଗେ, କେସେ ମୁଦୂ ଚନ୍ଦନସାରଲିତ୍ତେ;

ସମାକୁଲେ ସୀୱଥିକାଯ ମଜ୍ଝେ, ପାଦେହି ଗିଜ୍ଝା ପରିକଡ୍ଢିସ୍ସନ୍ତି [ପରିକଡ୍ଢଯନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)]।

୩୯।

‘‘ତା ନୂନ ମେ ତମ୍ବନଖା ସୁଲୋମା, ବାହା ମୁଦୂ ଚନ୍ଦନସାରଲିତ୍ତା;

ଛିନ୍ନା ୱନେ ଉଜ୍ଝିତା ଖତ୍ତିଯେହି, ଗୟ୍ହ ଧଙ୍କୋ [ୱକୋ (ପୀ।)] ଗଚ୍ଛତି ଯେନ କାମଂ।

୪୦।

‘‘ତେ ନୂନ ତାଳୂପନିଭେ ଅଲମ୍ବେ, ନିସେୱିତେ କାସିକଚନ୍ଦନେନ;

ଥନେସୁ ମେ ଲମ୍ବିସ୍ସତି [ଲମ୍ବହୀତି (ପୀ।)] ସିଙ୍ଗାଲୋ [ସିଗାଲୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ମାତୂୱ ପୁତ୍ତୋ ତରୁଣୋ ତନୂଜୋ।

୪୧।

‘‘ତଂ ନୂନ ସୋଣିଂ ପୁଥୁଲଂ ସୁକୋଟ୍ଟିତଂ, ନିସେୱିତଂ କଞ୍ଚନମେଖଲାହି;

ଛିନ୍ନଂ ୱନେ ଖତ୍ତିଯେହୀ ଅୱତ୍ଥଂ, ସିଙ୍ଗାଲସଙ୍ଘା ପରିକଡ୍ଢିସ୍ସନ୍ତି [ଗୟ୍ହ ୱକୋ ଗଚ୍ଛତି ଯେନକାମଂ (ପୀ।)]।

୪୨।

‘‘ସୋଣା ଧଙ୍କା [ୱକା (ପୀ।)] ସିଙ୍ଗାଲା ଚ, ଯେ ଚଞ୍ଞେ ସନ୍ତି ଦାଠିନୋ;

ଅଜରା ନୂନ ହେସ୍ସନ୍ତି, ଭକ୍ଖଯିତ୍ୱା ପଭାୱତିଂ।

୪୩।

‘‘ସଚେ ମଂସାନି ହରିଂସୁ, ଖତ୍ତିଯା ଦୂରଗାମିନୋ;

ଅଟ୍ଠୀନି ଅମ୍ମ ଯାଚିତ୍ୱା, ଅନୁପଥେ ଦହାଥ ନଂ।

୪୪।

‘‘ଖେତ୍ତାନି ଅମ୍ମ କାରେତ୍ୱା, କଣିକାରେତ୍ଥ ରୋପଯ [ରୋପଯେ (କ।)];

ଯଦା ତେ ପୁପ୍ଫିତା ଅସ୍ସୁ, ହେମନ୍ତାନଂ ହିମଚ୍ଚଯେ;

ସରେୟ୍ୟାଥ ମମଂ [ମମ (ପୀ।)] ଅମ୍ମ, ଏୱଂୱଣ୍ଣା ପଭାୱତୀ’’।

୪୫।

‘‘ତସ୍ସା ମାତା ଉଦଟ୍ଠାସି, ଖତ୍ତିଯା ଦେୱୱଣ୍ଣିନୀ;

ଦିସ୍ୱା ଅସିଞ୍ଚ ସୂନଞ୍ଚ, ରଞ୍ଞୋ ମଦ୍ଦସ୍ସନ୍ତେପୁରେ’’।

୪୬।

‘‘ଇମିନା ନୂନ ଅସିନା, ସୁସଞ୍ଞଂ ତନୁମଜ୍ଝିମଂ;

ଧୀତରଂ ମଦ୍ଦ [ମମ (ସୀ।), ମଦ୍ଦୋ (ପୀ।)] ହନ୍ତ୍ୱାନ, ଖତ୍ତିଯାନଂ ପଦସ୍ସସି’’ [ପଦସ୍ସତି (ପୀ। କ।)]।

୪୭।

‘‘ନ ମେ ଅକାସି ୱଚନଂ, ଅତ୍ଥକାମାଯ ପୁତ୍ତିକେ;

ସାଜ୍ଜ ଲୋହିତସଞ୍ଛନ୍ନା, ଗଚ୍ଛସି [ଗଞ୍ଛିସି (ସୀ। ପୀ।)] ଯମସାଧନଂ।

୪୮।

‘‘ଏୱମାପଜ୍ଜତୀ ପୋସୋ, ପାପିଯଞ୍ଚ ନିଗଚ୍ଛତି;

ଯୋ ୱେ ହିତାନଂ ୱଚନଂ, ନ କରୋତି [ନ କରଂ (ସୀ।)] ଅତ୍ଥଦସ୍ସିନଂ।

୪୯।

‘‘ସଚେ ଚ ଅଜ୍ଜ [ତ୍ୱଂ ଅମ୍ମ (ସୀ।)] ଧାରେସି [ୱାରେସି (ପୀ।)], କୁମାରଂ ଚାରୁଦସ୍ସନଂ;

କୁସେନ ଜାତଂ ଖତ୍ତିଯଂ, ସୁୱଣ୍ଣମଣିମେଖଲଂ;

ପୂଜିତଂ [ପୂଜିତା (ପୀ।)] ଞାତିସଙ୍ଘେହି, ନ ଗଚ୍ଛସି [ଗଞ୍ଛିସି (ସୀ। ପୀ।)] ଯମକ୍ଖଯଂ।

୫୦।

‘‘ଯତ୍ଥସ୍ସୁ ଭେରୀ ନଦତି, କୁଞ୍ଜରୋ ଚ ନିକୂଜତି [ନିକୁଞ୍ଜତି (ପୀ।)];

ଖତ୍ତିଯାନଂ କୁଲେ ଭଦ୍ଦେ, କିଂ ନୁ ସୁଖତରଂ ତତୋ।

୫୧।

‘‘ଅସ୍ସୋ ଚ ସିସତି [ଅସ୍ସୋ ହସିସତି (ସୀ।), ଅସ୍ସୋ ହସିଯତି (ସ୍ୟା।), ଅସ୍ସୋ ଚ ସିଂସତି (ପୀ।)] ଦ୍ୱାରେ, କୁମାରୋ ଉପରୋଦତି;

ଖତ୍ତିଯାନଂ କୁଲେ ଭଦ୍ଦେ, କିଂ ନୁ ସୁଖତରଂ ତତୋ।

୫୨।

‘‘ମଯୂରକୋଞ୍ଚାଭିରୁଦେ, କୋକିଲାଭିନିକୂଜିତେ;

ଖତ୍ତିଯାନଂ କୁଲେ ଭଦ୍ଦେ, କିଂ ନୁ ସୁଖତରଂ ତତୋ’’।

୫୩।

‘‘କହଂ ନୁ ସୋ ସତ୍ତୁମଦ୍ଦନୋ, ପରରଟ୍ଠପ୍ପମଦ୍ଦନୋ;

କୁସୋ ସୋଳ୍ହାରପଞ୍ଞାଣୋ, ଯୋ ନୋ ଦୁକ୍ଖା ପମୋଚଯେ’’।

୫୪।

‘‘ଇଧେଓ ସୋ ସତ୍ତୁମଦ୍ଦନୋ, ପରରଟ୍ଠପ୍ପମଦ୍ଦନୋ;

କୁସୋ ସୋଛଆରପଞ୍ଞାଣୋ, ଯୋ ତେ ସଙ୍ଖେ ୱଧିସ୍ସତି’’ [ଯୋ ନୋ ଦୁକ୍ଖା ପମୋଚୟେ (ସୀ।), ସୋ ନୋ ସଙ୍ଖେ ୱଧିସ୍ସତି (ପୀ।)]।

୫୫।

‘‘ଉମ୍ମତ୍ତିକା ନୁ ଭଣସି, ଅନ୍ଧବାଲା ପଭାସସି [ଆଦୁ ବାଲାୱ ଭାସସି (ସୀ। ପୀ।)];

କୁସୋ ଚେ ଆଗତୋ ଅସ୍ସ, କିଂ ନ [କିନ୍ନୁ (ସ୍ୟା। କ।)] ଜାନେମୁ ତଂ ମୟଂ’’।

୫୬।

‘‘ଏସୋ ଆଛଆରିକୋ ପୋସୋ, କୁମାରୀପୁରମନ୍ତରେ;

ଦଛହଂ କତ୍ୱାନ ସଂୱେଲ୍ଲିଂ, କୁମ୍ଭିଂ ଧୋୱତି ଓଣତୋ’’।

୫୭।

‘‘ୱେଣୀ ତ୍ୱମସି ଚଣ୍ଡାଲୀ, ଅଦୂସି କୁଲଗନ୍ଧିନୀ;

କଥଂ ମଦ୍ଦକୁଲେ ଜାତା, ଦାସଂ କୟିରାସି କାମୁକଂ’’।

୫୮।

‘‘ନମ୍ହି ୱେଣୀ ନ ଚଣ୍ଡାଲୀ, ନ ଚମ୍ହି କୁଲଗନ୍ଧିନୀ;

ଓକ୍କାକପୁତ୍ତୋ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ତ୍ୱଂ ନୁ ଦାସୋତି ମଞ୍ଞସି’’।

୫୯।

‘‘ଯୋ ବ୍ରାହ୍ମଣସହସ୍ସାନି, ସଦା ଭୋଜେତି ୱୀସତିଂ;

ଓକ୍କାକପୁତ୍ତୋ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ତ୍ୱଂ ନୁ ଦାସୋତି ମଞ୍ଞସି’’।

୬୦।

‘‘ୟସ୍ସ ନାଗସହସ୍ସାନି, ସଦା ଯୋଜେନ୍ତି ୱୀସତିଂ;

ଓକ୍କାକପୁତ୍ତୋ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ତ୍ୱଂ ନୁ ଦାସୋତି ମଞ୍ଞସି।

୬୧।

‘‘ୟସ୍ସ ଅସ୍ସସହସ୍ସାନି, ସଦା ଯୋଜେନ୍ତି ୱୀସତିଂ;

ଓକ୍କାକପୁତ୍ତୋ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ତ୍ୱଂ ନୁ ଦାସୋତି ମଞ୍ଞସି।

୬୨।

‘‘ଯସ୍ସ ରଥସହସ୍ସାନି, ସଦା ଯୋଜେନ୍ତି ୱୀସତିଂ;

ଓକ୍କାକପୁତ୍ତୋ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ତ୍ୱଂ ନୁ ଦାସୋତି ମଞ୍ଞସି।

[( ) ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁଯେୱ ଦିସ୍ସତି] (‘‘ଯସ୍ସ ଉସଭସହସ୍ସାନି, ସଦା ଯୋଜେନ୍ତି ୱୀସତିଂ;

ଓକ୍କାକପୁତ୍ତୋ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ତ୍ୱଂ ନୁ ଦାସୋତି ମଞ୍ଞସି) [( ) ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁଯେୱ ଦିସ୍ସତି]।

୬୩।

‘‘ଯସ୍ସ ଧେନୁସହସ୍ସାନି, ସଦା ଦୁହନ୍ତି ୱୀସତିଂ [ଦୁୟ୍ହନ୍ତି ୱୀସତି (ସୀ। ପୀ।)];

ଓକ୍କାକପୁତ୍ତୋ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ତ୍ୱଂ ନୁ ଦାସୋତି ମଞ୍ଞସି’’।

୬୪।

‘‘ତଗ୍ଘ ତେ ଦୁକ୍କଟଂ ବାଲେ, ଯଂ ଖତ୍ତିଯଂ ମହବ୍ବଲଂ;

ନାଗଂ ମଣ୍ଡୂକୱଣ୍ଣେନ, ନ ନଂ [ନ ତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଅକ୍ଖାସିଧାଗତଂ’’ [ଅକ୍ଖାସି ଆଗତଂ (ସୀ।)]।

୬୫।

‘‘ଅପରାଧଂ ମହାରାଜ, ତ୍ୱଂ ନୋ ଖମ ରଥେସଭ;

ଯଂ ତଂ ଅଞ୍ଞାତୱେସେନ, ନାଞ୍ଞାସିମ୍ହା ଇଧାଗତଂ’’।

୬୬।

‘‘ମାଦିସସ୍ସ ନ ତଂ ଛନ୍ନଂ, ଯୋହଂ ଆଳାରିକୋ ଭୱେ;

ତ୍ୱଞ୍ଞେୱ ମେ ପସୀଦସ୍ସୁ, ନତ୍ଥି ତେ ଦେୱ ଦୁକ୍କଟଂ’’।

୬୭।

‘‘ଗଚ୍ଛ ବାଲେ ଖମାପେହି, କୁସରାଜଂ ମହବ୍ବଲଂ;

ଖମାପିତୋ କୁସୋ ରାଜା [କୁସରାଜା (ସବ୍ବତ୍ଥ)], ସୋ ତେ ଦସ୍ସତି ଜୀୱିତଂ’’।

୬୮।

‘‘ପିତୁସ୍ସ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ଦେୱୱଣ୍ଣୀ ପଭାୱତୀ;

ସିରସା ଅଗ୍ଗହୀ ପାଦେ, କୁସରାଜଂ ମହବ୍ବଲଂ’’।

୬୯।

‘‘ଯାମା ରତ୍ତ୍ୟୋ ଅତିକ୍କନ୍ତା, ତାମା ଦେୱ ତଯା ୱିନା;

ୱନ୍ଦେ ତେ ସିରସା ପାଦେ, ମା ମେ କୁଜ୍ଝଂ ରଥେସଭ।

୭୦।

‘‘ସଙ୍ଗଂ [ସଚ୍ଚଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ତେ ପଟିଜାନାମି, ମହାରାଜ ସୁଣୋହି ମେ;

ନ ଚାପି ଅପ୍ପିଯଂ ତୁଯ୍ହଂ, କରେଯ୍ୟାମି ଅହଂ ପୁନ।

୭୧।

‘‘ଏୱଂ ଚେ ଯାଚମାନାଯ, ୱଚନଂ ମେ ନ କାହସି;

ଇଦାନି ମଂ ତାତୋ ହନ୍ତ୍ୱା, ଖତ୍ତିଯାନଂ ପଦସ୍ସତି’’।

୭୨।

‘‘ଏୱଂ ତେ ଯାଚମାନାଯ, କିଂ ନ କାହାମି ତେ ୱଚୋ;

ୱିକୁଦ୍ଧୋ ତ୍ୱସ୍ସି କଲ୍ୟାଣି, ମା ତ୍ୱଂ ଭାଯି ପଭାୱତି।

୭୩।

‘‘ସଙ୍ଗଂ ତେ ପଟିଜାନାମି, ରାଜପୁତ୍ତି ସୁଣୋହି ମେ;

ନ ଚାପି ଅପ୍ପିଯଂ ତୁଯ୍ହଂ, କରେଯ୍ୟାମି ଅହଂ ପୁନ।

୭୪।

‘‘ତୱ କାମା ହି ସୁସ୍ସୋଣି, ପହୁ [ବହୁ (ସ୍ୟା।), ବହୂ (ପୀ।), ବହୁଂ (କ।)] ଦୁକ୍ଖଂ ତିତିକ୍ଖିସଂ [ତିତିକ୍ଖିସ୍ସଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ବହୁଂ ମଦ୍ଦକୁଲଂ ହନ୍ତ୍ୱା, ନଯିତୁଂ ତଂ ପଭାୱତି’’।

୭୫।

‘‘ଯୋଜଯନ୍ତୁ ରଥେ ଅସ୍ସେ, ନାନାଚିତ୍ତେ ସମାହିତେ;

ଅଥ ଦକ୍ଖଥ ମେ ୱେଗଂ, ୱିଧମନ୍ତସ୍ସ [ୱିଧମେନ୍ତସ୍ସ (ସଙ୍ଗତ୍ତ)] ସତ୍ତୱୋ’’।

୭୬।

‘‘ତଞ୍ଚ ତତ୍ଥ ଉଦିକ୍ଖିଂସୁ, ରଞ୍ଞୋ ମଦ୍ଦସ୍ସନ୍ତେପୁରେ;

ୱିଜମ୍ଭମାନଂ ସୀହଂୱ, ଫୋଟେନ୍ତଂ ଦିଗୁଣଂ ଭୁଜଂ।

୭୭।

‘‘ହତ୍ଥିକ୍ଖନ୍ଧଞ୍ଚ ଆରୁୟ୍ହ, ଆରୋପେତ୍ୱା ପଭାୱତିଂ;

ସଙ୍ଗାମଂ ଓତରିତ୍ୱାନ, ସୀହନାଦଂ ନଦୀ କୁସୋ।

୭୮।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ନଦତୋ ସୁତ୍ୱା, ସୀହସ୍ସେୱିତରେ ମିଗା;

ଖତ୍ତିଯା ୱିପଲାଯିଂସୁ, କୁସସଦ୍ଦଭଯଟ୍ଟିତା [କୁସସଦ୍ଦଭଯଟ୍ଟିତା (ପୀ।)]।

୭୯।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ଛିନ୍ଦନ୍ତି, କୁସସଦ୍ଦଭଯଟ୍ଟିତା।

୮୦।

‘‘ତସ୍ମିଂ ସଙ୍ଗାମସୀସସ୍ମିଂ, ପସ୍ସିତ୍ୱା ହଟ୍ଠ [ତୁଟ୍ଠ (ସୀ।)] ମାନସୋ;

କୁସସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ ଦେୱିନ୍ଦୋ, ଅଦା ୱେରୋଚନଂ ମଣିଂ।

୮୧।

‘‘ସୋ ତଂ ୱିଜିତ୍ୱା ସଙ୍ଗାମଂ, ଲଦ୍ଧା ୱେରୋଚନଂ ମଣିଂ;

ହତ୍ଥିକ୍ଖନ୍ଧଗତୋ ରାଜା, ପାୱେକ୍ଖି ନଗରଂ ପୁରଂ।

୮୨।

‘‘ଜୀୱଗ୍ଗାହଂ [ଜୀୱଗାହଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଗହେତ୍ୱାନ, ବନ୍ଧିତ୍ୱା ସତ୍ତ ଖତ୍ତିଯେ;

ସସ୍ସୁରସ୍ସୁପନାମେସି, ଇମେ ତେ ଦେୱ ସତ୍ତୱୋ।

୮୩।

‘‘ସବ୍ବେୱ ତେ ୱସଂ ଗତା, ଅମିତ୍ତା ୱିହତା ତୱ;

କାମଂ କରୋହି ତେ ତଯା, ମୁଞ୍ଚ ୱା ତେ ହନସ୍ସୁ ୱା’’।

୮୪।

‘‘ତୁଯ୍ହେୱ ସତ୍ତୱୋ ଏତେ, ନ ହି ତେ ମଯ୍ହ ସତ୍ତୱୋ;

ତ୍ୱଞ୍ଞେୱ ନୋ ମହାରାଜ, ମୁଞ୍ଚ ୱା ତେ ହନସ୍ସୁ ୱା’’।

୮୫।

‘‘ଇମା ତେ ଧୀତରୋ ସତ୍ତ, ଦେୱକଞ୍ଞୂପମା ସୁଭା;

ଦଦାହି ନେସଂ ଏକେକଂ, ହୋନ୍ତୁ ଜାମାତରୋ ତୱ’’।

୮୬।

‘‘ଅମ୍ହାକଞ୍ଚେୱ ତାସଞ୍ଚ, ତ୍ୱଂ ନୋ ସବ୍ବେସମିସ୍ସରୋ;

ତ୍ୱଞ୍ଞେୱ ନୋ ମହାରାଜ, ଦେହି ନେସଂ ଯଦିଚ୍ଛସି’’।

୮୭।

‘‘ଏକମେକସ୍ସ ଏକେକଂ, ଅଦା ସୀହସ୍ସରୋ କୁସୋ;

ଖତ୍ତିୟାନଂ ତଦା ତେସଂ, ରଞ୍ଞୋ ମଦ୍ଦସ୍ସ ଧୀତରୋ।

୮୮।

‘‘ପୀଣିତା ତେନ ଲାଭେନ, ତୁଟ୍ଠା ସୀହସ୍ସରେ କୁସେ;

ସକରଟ୍ଠାନି ପାୟିଂସୁ, ଖତ୍ତିୟା ସତ୍ତ ତାୱଦେ।

୮୯।

‘‘ପଭାୱତିଞ୍ଚ ଆଦାୟ, ମଣିଂ ୱେରୋଚନଂ ସୁଭଂ [ତଦା (ପୀ।)];

କୁସାୱତିଂ କୁସୋ ରାଜା, ଅଗମାସି ମହବ୍ବଲୋ।

୯୦।

‘‘ତ୍ୱସ୍ସୁ ଏକରଥେ ଯନ୍ତା, ପୱିସନ୍ତା କୁସାୱତିଂ;

ସମାନା ୱଣ୍ଣରୂପେନ, ନାଞ୍ଞମଞ୍ଞାତିରୋଚିସୁଂ [ନାଞ୍ଞମଞ୍ଞମତିରୋଚୟୁଂ (ସୀ।)]।

୯୧।

‘‘ମାତା ପୁତ୍ତେନ ସଙ୍ଗଚ୍ଛି [ସଙ୍ଗଞ୍ଛି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଉଭୟୋ ଚ ଜୟମ୍ପତୀ;

ସମଗ୍ଗା ତେ ତଦା ଆସୁଂ, ଫୀତଂ ଧରଣିମାୱସୁ’’ନ୍ତି।

କୁସଜାତକଂ ପଠମଂ।

୫୩୨। ସୋଣନନ୍ଦଜାତକଂ (୨)

୯୨।

‘‘ଦେୱତା ନୁସି ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ଅଦୁ [ଆଦୁ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

ମନୁସ୍ସଭୂତୋ ଇଦ୍ଧିମା, କଥଂ ଜାନେମୁ ତଂ ମୟଂ’’।

୯୩।

‘‘ନାପି ଦେୱୋ ନ ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ନାପି ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

ମନୁସ୍ସଭୂତୋ ଇଦ୍ଧିମା, ଏୱଂ ଜାନାହି ଭାରଧ’’ [ଭାରଭ (କ।)]।

୯୪।

‘‘କତରୂପମିଦଂ ଭୋତୋ [ଭୋତୋ (ସୀ। ପୀ।)], ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚଂ ଅନପ୍ପକଂ;

ଦେୱମ୍ହି ୱସ୍ସମାନମ୍ହି, ଅନୋୱସ୍ସଂ ଭୱଂ ଅକା।

୯୫।

‘‘ତତୋ ୱାତାତପେ ଘୋରେ, ସୀତଚ୍ଛାୟଂ ଭୱଂ ଅକା;

ତତୋ ଅମିତ୍ତମଜ୍ଝେସୁ [ଅମିତ୍ତମଜ୍ଝେ ଚ (ସୀ।)], ସରତାଣଂ ଭୱଂ ଅକା।

୯୬।

‘‘ତତୋ ଫୀତାନି ରଟ୍ଠାନି, ୱସିନୋ ତେ ଭୱଂ ଅକା;

ତତୋ ଏକସତଂ ଖତ୍ୟେ, ଅନୁୟନ୍ତେ [ଅନୁୟୁତ୍ତେ (ପୀ।)] ଭୱଂ ଅକା।

୯୭।

‘‘ପତୀତାସ୍ସୁ ମୟଂ ଭୋତୋ, ୱଦ ତଂ [ୱର ତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଭଞ୍ଜ [ଭଞ୍ଞ (ସୀ। ପୀ।), ଭୁଞ୍ଜ (ସ୍ୟା। କ।)] ମିଚ୍ଛସି;

ହତ୍ଥିୟାନଂ ଅସ୍ସରଥଂ, ନାରିୟୋ ଚ ଅଲଙ୍କତା;

ନିୱେସନାନି ରମ୍ମାନି, ମୟଂ ଭୋତୋ ଦଦାମସେ।

୯୮।

‘‘ଅଥ ୱଙ୍ଗେ [ଅଥ ୱା ସଙ୍ଗେ (ସୀ। ପୀ।)] ୱା ମଗଧେ, ମୟଂ ଭୋତୋ ଦଦାମସେ;

ଅଥ ୱା ଅସ୍ସକାୱନ୍ତୀ [ଅସ୍ସକାୱନ୍ତିଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ସୁମନା ଦମ୍ମ ତେ ମୟଂ।

୯୯।

‘‘ଉପଡ୍ଢଂ ୱାପି ରଜ୍ଜସ୍ସ, ମୟଂ ଭୋତୋ ଦଦାମସେ;

ସଚେ ତେ ଅଟ୍ଠୋ ରଜ୍ଜେନ, ଅନୁସାସ ଯଦିଚ୍ଛସି’’।

୧୦୦।

‘‘ନ ମେ ଅଟ୍ଠୋପି ରଜ୍ଜେନ, ନଗରେନ ଧନେନ ୱା;

ଅଥୋପି ଜନପଦେନ, ଅଟ୍ଠୋ ମୟ୍ହଂ ନ ୱିଜ୍ଜତି।

୧୦୧।

‘‘ଭୋତୋୱ ରଟ୍ଠେ ୱିଜିତେ, ଅରଞ୍ଞେ ଅତ୍ଥି ଅସ୍ସମୋ;

ପିତା ମୟ୍ହଂ ଜନେତ୍ତୀ ଚ, ଉଭୋ ସମ୍ମନ୍ତି ଅସ୍ସମେ।

୧୦୨।

‘‘ତେସାହଂ [ତେସ୍ୱହଂ (କ।)] ପୁବ୍ବାଚରିଯେସୁ, ପୁଞ୍ଞଂ ନ ଲଭାମି କାତୱେ;

ଭୱନ୍ତଂ ଅଜ୍ଝାୱରଂ କତ୍ୱା, ସୋଣଂ [ସୋନଂ (ପୀ।)] ଯାଚେମୁ ସଂୱରଂ’’।

୧୦୩।

‘‘କରୋମି ତେ ତଂ ୱଚନଂ, ଯଂ ମଂ ଭଣସି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ଏତଞ୍ଚ ଖୋ ନୋ ଅକ୍ଖାହି, କୀୱନ୍ତୋ ହୋନ୍ତୁ ଯାଚକା’’।

୧୦୪।

‘‘ପରୋସତଂ ଜାନପଦା, ମହାସାଲା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ଇମେ ଚ ଖତ୍ତିଯା ସବ୍ବେ, ଅଭିଜାତା ଯସସ୍ସିନୋ;

ଭୱଞ୍ଚ ରାଜା ମନୋଜୋ, ଅଲଂ ହେସ୍ସନ୍ତି ଯାଚକା’’।

୧୦୫।

‘‘ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସେ ଚ ଯୋଜେନ୍ତୁ, ରଥଂ ସନ୍ନୟ୍ହ ସାରଥି [ନଂ ରଥି (ପୀ।)];

ଆବନ୍ଧନାନି ଗଣ୍ହାଥ, ପାଦାସୁସ୍ସାରଯଦ୍ଧଜେ [ପାଦେସୁସ୍ସାରଯଂ ଧଜେ (ସୀ।), ପାଦାସୁସ୍ସାରଯଂ ଧଜେ (ପୀ।)];

ଅସ୍ସମଂ ତଂ ଗମିସ୍ସାମି, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମତି କୋସିଯୋ’’।

୧୦୬।

‘‘ତତୋ ଚ ରାଜା ପାଯାସି, ସେନାଯ ଚତୁରଙ୍ଗିନୀ;

ଅଗମା ଅସ୍ସମଂ ରମ୍ମଂ, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମତି କୋସିଯୋ’’।

୧୦୭।

‘‘କସ୍ସ କାଦମ୍ବଯୋ [କସ୍ସ କାଦମ୍ବମଯୋ (କ।)] କାଜୋ, ୱେହାସଂ ଚତୁରଙ୍ଗୁଲଂ;

ଅଂସଂ ଅସମ୍ଫୁସଂ ଏତି, ଉଦହାରାଯ [ଉଦହାରସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଗଚ୍ଛତୋ’’।

୧୦୮।

‘‘ଅହଂ ସୋଣୋ ମହାରାଜ, ତାପସୋ ସହିତଵ୍ବତୋ [ସହିତଂ ୱତୋ (ପୀ।)];

ଭରାମି ମାତାପିତରୋ, ରତ୍ତିନ୍ଦିୱମତନ୍ଦିତୋ।

୧୦୯।

‘‘ୱନେ ଫଲଞ୍ଚ ମୂଲଞ୍ଚ, ଆହରିତ୍ୱା ଦିସମ୍ପତି;

ପୋସେମି ମାତାପିତରୋ, ପୁବ୍ବେ କତମନୁସ୍ସରଂ’’।

୧୧୦।

‘‘ଇଚ୍ଛାମ ଅସ୍ସମଂ ଗନ୍ତୁଂ, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମତି କୋସିଯୋ;

ମଗ୍ଗଂ ନୋ ସୋଣ ଅକ୍ଖାହି, ଯେନ ଗଚ୍ଛେମୁ [ଗଚ୍ଛାମ (ସୀ।)] ଅସ୍ସମଂ’’।

୧୧୧।

‘‘ଅଯଂ ଏକପଦୀ ରାଜ, ଯେନେତଂ [ଯେନ ତଂ (କ।)] ମେଘସନ୍ନିଭଂ;

କୋୱିଳାରେହି ସଞ୍ଛନ୍ନଂ, ଏତ୍ଥ ସମ୍ମତି କୋସିଯୋ’’।

୧୧୨।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ପକ୍କାମି, ତରମାନୋ ମହାଇସି;

ୱେହାସେ ଅନ୍ତଲିକ୍ଖସ୍ମିଂ, ଅନୁସାସିତ୍ୱାନ ଖତ୍ତିଯେ।

୧୧୩।

‘‘ଅସ୍ସମଂ ପରିମଜ୍ଜିତ୍ୱା, ପଞ୍ଞପେତ୍ୱାନ [ପଞ୍ଞପେତ୍ୱାନ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଆସନଂ;

ପଣ୍ଣସାଲଂ ପୱିସିତ୍ୱା, ପିତରଂ ପଟିବୋଧଯି।

୧୧୪।

‘‘ଇମେ ଆଯନ୍ତି ରାଜାନୋ, ଅଭିଜାତା ଯସସ୍ସିନୋ;

ଅସ୍ସମା ନିକ୍ଖମିତ୍ୱାନ, ନିସୀଦ ତ୍ୱଂ [ନିସୀଦାହି (ସୀ।)] ମହାଇସେ।

୧୧୫।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ତରମାନୋ ମହାଇସି;

ଅସ୍ସମା ନିକ୍ଖମିତ୍ୱାନ, ସଦ୍ୱାରମ୍ହି ଉପାୱିସି’’।

୧୧୬।

‘‘ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ଆଯନ୍ତଂ, ଜଲନ୍ତଂରିୱ ତେଜସା;

ଖତ୍ୟସଙ୍ଘପରିବ୍ୟୂଳ୍ହଂ, କୋସିଯୋ ଏତଦବ୍ରୱି।

୧୧୭।

‘‘କସ୍ସ ଭେରୀ ମୁଦିଙ୍ଗା ଚ [ମୁତିଙ୍ଗା ଚ (ପୀ।)], ସଙ୍ଖା ପଣୱଦିନ୍ଦିମା [ଦେଣ୍ଡିମା (ସୀ। ପୀ।)];

ପୁରତୋ ପଟିପନ୍ନାନି, ହାସଯନ୍ତା ରଥେସଭଂ।

୧୧୮।

‘‘କସ୍ସ କଞ୍ଚନପଟ୍ଟେନ, ପୁଥୁନା ୱିଜ୍ଜୁୱଣ୍ଣିନା;

ଯୁୱା କଲାପସନ୍ନଦ୍ଧୋ, କୋ ଏତି ସିରିଯା ଜଲଂ।

୧୧୯।

‘‘ଉକ୍କାମୁଖପହଟ୍ଠଂୱ, ଖଦିରଙ୍ଗାରସନ୍ନିଭଂ;

ମୁଖଞ୍ଚ ରୁଚିରା ଭାତି, କୋ ଏତି ସିରିଯା ଜଲଂ।

୧୨୦।

‘‘କସ୍ସ ପଗ୍ଗହିତଂ ଛତ୍ତଂ, ସସଲାକଂ ମନୋରମଂ;

ଆଦିଚ୍ଚରଂସାୱରଣଂ, କୋ ଏତି ସିରିଯା ଜଲଂ।

୧୨୧।

‘‘କସ୍ସ ଅଙ୍ଗଂ ପରିଗ୍ଗଯ୍ହ, ୱାଳବୀଜନିମୁତ୍ତମଂ;

ଚରନ୍ତି ୱରପୁଞ୍ଞସ୍ସ [ୱରପଞ୍ଞସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)], ହତ୍ଥିକ୍ଖନ୍ଧେନ ଆଯତୋ।

୧୨୨।

‘‘କସ୍ସ ସେତାନି ଛତ୍ତାନି, ଆଜାନୀଯା ଚ ୱମ୍ମିତା;

ସମନ୍ତା ପରିକିରେନ୍ତି [ପରିକିରନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], କୋ ଏତି ସିରିଯା ଜଲଂ।

୧୨୩।

‘‘କସ୍ସ ଏକସତଂ ଖତ୍ଯା, ଅନୁଯନ୍ତା [ଅନୁଯୁତ୍ତା (ପୀ।)] ଯସସ୍ସିନୋ;

ସମନ୍ତାନୁପରିଯନ୍ତି, କୋ ଏତି ସିରିଯା ଜଲଂ।

୧୨୪।

‘‘ହତ୍ଥି ଅସ୍ସରଥ ପତ୍ତି [ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସା ରଥା ପତ୍ତୀ (ସୀ।)], ସେନା ଚ ଚତୁରଙ୍ଗିନୀ;

ସମନ୍ତାନୁପରିଯନ୍ତି [ସମନ୍ତା ଅନୁପରିଯାତି (ପୀ।)], କୋ ଏତି ସିରିଯା ଜଲଂ।

୧୨୫।

‘‘କସ୍ସେସା ମହତୀ ସେନା, ପିଟ୍ଠିତୋ ଅନୁୱତ୍ତତି;

ଅକ୍ଖୋଭଣୀ [ଅକ୍ଖୋଭନୀ (ସୀ।), ଅକ୍ଖୋଭିନୀ (ସ୍ୟା।)] ଅପରିଯନ୍ତା, ସାଗରସ୍ସେୱ ଊମିଯୋ’’।

୧୨୬।

‘‘ରାଜାଭିରାଜା [ରାଜାଧିରାଜା (କ।)] ମନୋଜୋ, ଇନ୍ଦୋୱ ଜଯତଂ ପତି;

ନନ୍ଦସ୍ସଜ୍ଝାୱରଂ ଏତି, ଅସ୍ସମଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନଂ।

୧୨୭।

‘‘ତସ୍ସେସା ମହତୀ ସେନା, ପିଟ୍ଠିତୋ ଅନୁୱତ୍ତତି;

ଅକ୍ଖୋଭଣୀ ଅପରିଯନ୍ତା, ସାଗରସ୍ସେୱ ଊମିଯୋ’’।

୧୨୮।

‘‘ଅନୁଲିତ୍ତା ଚନ୍ଦନେନ, କାସିକୁତ୍ତମଧାରିନୋ [କାସିକୱତ୍ଥଧାରିନୋ (ପୀ।)];

ସବ୍ବେ ପଞ୍ଜଲିକା ହୁତ୍ୱା, ଇସୀନଂ ଅଜ୍ଝୁପାଗମୁଂ’’।

୧୨୯।

‘‘କଚ୍ଚି ନୁ ଭୋତୋ କୁସଲଂ, କଚ୍ଚି ଭୋତୋ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେଥ, କଚ୍ଚି ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୧୩୦।

‘‘କଚ୍ଚି ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେଵ ସରୀସପା [ସିରିଂସପା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, କଚ୍ଚି ହିଂସା ନ ୱିଜ୍ଜତି’’।

୧୩୧।

‘‘କୁସଲଞ୍ଚେଵ ନୋ ରାଜ, ଅଥୋ ରାଜ ଅନାମୟଂ;

ଅଥୋ ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେମ, ଅଥୋ ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୧୩୨।

‘‘ଅଥୋ ଡଂସା ମକସା ଚ [ଡଂସା ଚ ମକସା (ସୀ।), ଡଂସା ଚ ମକସା ଚ (ପୀ।)], ଅପ୍ପମେଵ ସରୀସପା [ସିରିଂସପା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, ହିଂସା ମୟ୍ହଂ [ଅ ମ୍ହଂ (ସୀ। ପୀ।)] ନ ୱିଜ୍ଜତି।

୧୩୩।

‘‘ବହୂନି ୱସ୍ସପୂଗାନି, ଅସ୍ସମେ ସମ୍ମତଂ [ୱସତୋ (ସୀ।)] ଇଧ;

ନାଭିଜାନାମି ଉପ୍ପନ୍ନଂ, ଆବାଧଂ ଅମନୋରମଂ।

୧୩୪।

‘‘ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାରାଜ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ଇସ୍ସରୋସି ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ, ଯଂ ଇଧତ୍ଥି ପୱେଦୟ।

୧୩୫।

‘‘ତିନ୍ଦୁକାନି ପିୟାଲାନି, ମଧୁକେ କାସୁମାରିୟୋ [କାସମାରିୟୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

ଫଲାନି ଖୁଦ୍ଦକପ୍ପାନି, ଭୁଞ୍ଜ ରାଜ ୱରଂ ୱରଂ।

୧୩୬।

‘‘ଇଦମ୍ପି ପାନୀୟଂ ସୀତଂ, ଆଭତଂ ଗିରିଗବ୍ଭରା;

ତତୋ ପିୱ ମହାରାଜ, ସଚେ ତ୍ୱଂ ଅଭିକଙ୍ଖସି’’।

୧୩୭।

‘‘ପଟିଗ୍ଗହିତଂ ଯଂ ଦିନ୍ନଂ, ସବ୍ବସ୍ସ ଅଗ୍ଘିୟଂ କତଂ;

ନନ୍ଦସ୍ସାପି ନିସାମେଥ, ୱଚନଂ ସୋ [ଯଂ (ସୀ।), ଯଂ ସୋ (ପୀ।)] ପୱକ୍ଖତି।

୧୩୮।

‘‘ଅଜ୍ଝାୱରମ୍ହା ନନ୍ଦସ୍ସ, ଭୋତୋ ସନ୍ତିକମାଗତା;

ସୁଣାତୁ [ସୁଣାତୁ ମେ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଭୱଂ ୱଚନଂ, ନନ୍ଦସ୍ସ ପରିସାଯ ଚ’’।

୧୩୯।

‘‘ପରୋସତଂ ଜାନପଦା [ଜନପଦା (ପୀ।)], ମହାସାଲା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ଇମେ ଚ ଖତ୍ତିଯା ସବ୍ବେ, ଅଭିଜାତା ଯସସ୍ସିନୋ;

ଭୱଞ୍ଚ ରାଜା ମନୋଜୋ, ଅନୁମଞ୍ଞନ୍ତୁ ମେ ୱଚୋ।

୧୪୦।

‘‘ଯେ ଚ ସନ୍ତି [ଯେ ୱସନ୍ତି (ସୀ।), ଯେ ହି ସନ୍ତି (ପୀ।)] ସମୀତାରୋ, ଯକ୍ଖାନି ଇଧ ମସ୍ସମେ;

ଅରଞ୍ଞେ ଭୂତଭବ୍ୟାନି, ସୁଣନ୍ତୁ ୱଚନଂ ମମ।

୧୪୧।

‘‘ନମୋ କତ୍ୱାନ ଭୂତାନଂ, ଇସିଂ ୱକ୍ଖାମି ସୁବ୍ବତଂ;

ସୋ ତ୍ୟାହଂ ଦକ୍ଖିଣା ବାହୁ, ତୱ କୋସିଯ ସମ୍ମତୋ।

୧୪୨।

‘‘ପିତରଂ ମେ ଜନେତ୍ତିଞ୍ଚ, ଭତ୍ତୁକାମସ୍ସ ମେ ସତୋ;

ୱୀର ପୁଞ୍ଞମିଦଂ ଠାନଂ, ମା ମଂ କୋସିଯ ୱାରଯ।

୧୪୩।

‘‘ସବ୍ଭି ହେତଂ ଉପଞ୍ଞାତଂ, ମମେତଂ ଉପନିସ୍ସଜ;

ଉଟ୍ଠାନପାରିଚରିଯାଯ, ଦୀଘରତ୍ତଂ ତଯା କତଂ;

ମାତାପିତୂସୁ ପୁଞ୍ଞାନି, ମମ ଲୋକଦଦୋ ଭୱ।

୧୪୪।

‘‘ତଥେୱ ସନ୍ତି ମନୁଜା, ଧମ୍ମେ ଧମ୍ମପଦଂ ୱିଦୂ;

ମଗ୍ଗୋ ସଗ୍ଗସ୍ସ ଲୋକସ୍ସ, ଯଥା ଜାନାସି ତ୍ୱଂ ଇସେ।

୧୪୫।

‘‘ଉଟ୍ଠାନପାରିଚରିୟାୟ, ମାତାପିତୁସୁଖାୱହଂ;

ତଂ ମଂ ପୁଞ୍ଞା ନିୱାରେତି, ଅରିୟମଗ୍ଗାୱରୋ ନରୋ’’।

୧୪୬।

‘‘ସୁଣନ୍ତୁ ଭୋନ୍ତୋ ୱଚନଂ, ଭାତୁରଜ୍ଝାୱରା ମମ;

କୁଲୱଂସଂ ମହାରାଜ, ପୋରାଣଂ ପରିହାପୟଂ;

ଅଧମ୍ମଚାରୀ ଜେଟ୍ଠେସୁ [ୟୋ ଜେଟ୍ଠୋ (ସୀ।)], ନିରୟଂ ସୋପପଜ୍ଜତି [ସୋ ଉପପଜ୍ଜତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୧୪୭।

‘‘ୟେ ଚ ଧମ୍ମସ୍ସ କୁସଲା, ପୋରାଣସ୍ସ ଦିସମ୍ପତି;

ଚାରିତ୍ତେନ ଚ ସମ୍ପନ୍ନା, ନ ତେ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଦୁଗ୍ଗତିଂ।

୧୪୮।

‘‘ମାତାପିତା ଚ ଭାତା ଚ, ଭଗିନୀ ଞାତିବନ୍ଧୱା;

ସବ୍ବେ ଜେଟ୍ଠସ୍ସ ତେ ଭାରା, ଏୱଂ ଜାନାହି ଭାରଧ [ଭାରଥ (ସ୍ୟା।)]।

୧୪୯।

‘‘ଆଦିୟିତ୍ୱା ଗରୁଂ ଭାରଂ, ନାୱିକୋ ୱିୟ ଉସ୍ସହେ;

ଧମ୍ମଞ୍ଚ ନପ୍ପମଜ୍ଜାମି, ଜେଟ୍ଠୋ ଚସ୍ମି ରଥେସଭ’’।

୧୫୦।

‘‘ଅଧିଗମା [ଅଧିଗତମ୍ହା (ସୀ।), ଅଧିଗମ୍ହା (ସ୍ୟା।), ଅଧିଗତମ୍ହ (ପୀ।)] ତମେ ଞାଣଂ, ଜାଲଂୱ ଜାତୱେଦତୋ;

ଏୱମେୱ ନୋ ଭୱଂ ଧମ୍ମଂ, କୋସିୟୋ ପୱିଦଂସୟି।

୧୫୧।

‘‘ୟଥା ଉଦୟମାଦିଚ୍ଚୋ, ୱାସୁଦେୱୋ ପଭଙ୍କରୋ;

ପାଣୀନଂ ପୱିଦଂସେତି, ରୂପଂ କଲ୍ୟାଣପାପକଂ;

ଏୱମେୱ ନୋ ଭୱଂ ଧମ୍ମଂ, କୋସିୟୋ ପୱିଦଂସୟି’’।

୧୫୨।

‘‘ଏୱଂ ମେ ଯାଚମାନସ୍ସ, ଅଞ୍ଜଲିଂ ନାୱବୁଜ୍ଝଥ;

ତୱ ପଦ୍ଧଚରୋ [ତୱ ପଟ୍ଠଚରୋ (ସ୍ୟା।), ତୱ ବଦ୍ଧଞ୍ଚରୋ (ପୀ।), ତୱୁପଟ୍ଠଚରୋ (କ।)] ହେସ୍ସଂ, ୱୁଟ୍ଠିତୋ ପରିଚାରକୋ’’।

୧୫୩।

‘‘ଅଦ୍ଧା ନନ୍ଦ ୱିଜାନାସି [ପଜାନାସି (ସୀ।)], ସଦ୍ଧମ୍ମଂ ସବ୍ଭି ଦେସିତଂ;

ଅରିୟୋ ଅରିୟସମାଚାରୋ, ବାଳ୍ହଂ ତ୍ୱଂ ମମ ରୁଚ୍ଚସି।

୧୫୪।

‘‘ଭୱନ୍ତଂ ୱଦାମି ଭୋତିଞ୍ଚ, ସୁଣାଥ ୱଚନଂ ମମ;

ନାୟଂ ଭାରୋ ଭାରମତୋ [ଭାରମତ୍ତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ଅହୁ ମୟ୍ହଂ କୁଦାଚନଂ।

୧୫୫।

‘‘ତଂ ମଂ ଉପଟ୍ଠିତଂ ସନ୍ତଂ, ମାତାପିତୁସୁଖାୱହଂ;

ନନ୍ଦୋ ଅଜ୍ଝାୱରଂ କତ୍ୱା, ଉପଟ୍ଠାନାୟ ଯାଚତି।

୧୫୬।

‘‘ୟୋ ୱେ ଇଚ୍ଛତି କାମେନ, ସନ୍ତାନଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନଂ;

ନନ୍ଦଂ ୱୋ ୱରଥ ଏକୋ [ନନ୍ଦଂ ୱଦଥ ଏକେ (ପୀ।)], କଂ ନନ୍ଦୋ ଉପତିଟ୍ଠତୁ’’।

୧୫୭।

‘‘ତୟା ତାତ ଅନୁଞ୍ଞାତା, ସୋଣ ତଂ ନିସ୍ସିତା ମୟଂ;

ଉପଘାତୁଂ [ଉପଘାୟିତୁଂ (ସୀ।)] ଲଭେ ନନ୍ଦଂ, ମୁଦ୍ଧନି ବ୍ରହ୍ମଚାରିନଂ’’।

୧୫୮।

‘‘ଅସ୍ସତ୍ଥସ୍ସେୱ ତରୁଣଂ, ପୱାଳଂ ମାଲୁତେରିତଂ;

ଚିରସ୍ସଂ ନନ୍ଦଂ ଦିସ୍ୱାନ, ହଦୟଂ ମେ ପୱେଧତି।

୧୫୯।

‘‘ୟଦା ସୁତ୍ତାପି ସୁପିନେ [ସୁପ୍ପନ୍ତେ (ସ୍ୟା। ପୀ।)], ନନ୍ଦଂ ପସ୍ସାମି ଆଗତଂ;

ଉଦଗ୍ଗା ସୁମନା ହୋମି, ନନ୍ଦୋ ନୋ ଆଗତୋ ଅୟଂ।

୧୬୦।

‘‘ଯଦା ଚ ପଟିବୁଜ୍ଝିତ୍ୱା, ନନ୍ଦଂ ପସ୍ସାମି ନାଗତଂ;

ଭିୟ୍ୟୋ ଆୱିସତୀ ସୋକୋ, ଦୋମନସ୍ସଞ୍ଚନପ୍ପକଂ।

୧୬୧।

‘‘ସାହଂ ଅଜ୍ଜ ଚିରସ୍ସମ୍ପି, ନନ୍ଦଂ ପସ୍ସାମି ଆଗତଂ;

ଭତ୍ତୁଚ୍ଚ [ଭତ୍ତୁଞ୍ଚ (କା।)] ମୟ୍ହଞ୍ଚ ପିୟୋ, ନନ୍ଦୋ ନୋ ପାୱିସୀ ଘରଂ।

୧୬୨।

‘‘ପିତୁପି ନନ୍ଦୋ ସୁପ୍ପିୟୋ, ୟଂ ନନ୍ଦୋ ନପ୍ପୱସେ [ପାୱିସୀ (ପୀ।)] ଘରା [ଘରଂ (ସ୍ୟା। ପୀ। କା।)];

ଲଭତୂ ତାତ ନନ୍ଦୋ ତଂ, ମଂ ନନ୍ଦୋ ଉପତିଟ୍ଠତୁ’’।

୧୬୩।

‘‘ଅନୁକମ୍ପିକା ପତିଟ୍ଠା ଚ, ପୁବ୍ବେ ରସଦଦୀ ଚ ନୋ;

ମଗ୍ଗୋ ସଗ୍ଗସ୍ସ ଲୋକସ୍ସ, ମାତା ତଂ ୱରତେ ଇସେ।

୧୬୪।

‘‘ପୁବ୍ବେ ରସଦଦୀ ଗୋତ୍ତୀ, ମାତା ପୁଞ୍ଞୂପସଂହିତା;

ମଗ୍ଗୋ ସଗ୍ଗସ୍ସ ଲୋକସ୍ସ, ମାତା ତଂ ୱରତେ ଇସେ’’।

୧୬୫।

‘‘ଆକଙ୍ଖମାନା ପୁତ୍ତଫଲଂ, ଦେୱତାୟ ନମସ୍ସତି;

ନକ୍ଖତ୍ତାନି ଚ ପୁଚ୍ଛତି, ଉତୁସଂୱଚ୍ଛରାନି ଚ।

୧୬୬।

‘‘ତସ୍ସା ଉତୁମ୍ହି ନ୍ହାତାୟ [ଉତୁସିନାତାୟ (ପୀ।)], ହୋତି ଗବ୍ଭସ୍ସ ୱୋକ୍କମୋ [ଗବ୍ଭସ୍ସ’ୱକ୍କମୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ତେନ ଦୋହଳିନୀ ହୋତି, ସୁହଦା ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି।

୧୬୭।

‘‘ସଂୱଚ୍ଛରଂ ୱା ଊନଂ ୱା, ପରିହରିତ୍ୱା ୱିଜାୟତି;

ତେନ ସା ଜନୟନ୍ତୀତି, ଜନେତ୍ତି [ଜନେତ୍ତୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି।

୧୬୮।

‘‘ଥନଖୀରେନ [ଥନକ୍ଖୀରେନ (ସୀ।)] ଗୀତେନ, ଅଙ୍ଗପାୱୁରଣେନ [ଅଙ୍ଗପାପୁରଣେନ (ପୀ।)] ଚ;

ରୋଦନ୍ତଂ ପୁତ୍ତଂ [ଏୱ (ପୀ।)] ତୋସେତି, ତୋସେନ୍ତୀ ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି।

୧୬୯।

‘‘ତତୋ ୱାତାତପେ ଘୋରେ, ମମଂ କତ୍ୱା ଉଦିକ୍ଖତି;

ଦାରକଂ ଅପ୍ପଜାନନ୍ତଂ, ପୋସେନ୍ତୀ ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି।

୧୭୦।

‘‘ଯଞ୍ଚ ମାତୁଧନଂ ହୋତି, ଯଞ୍ଚ ହୋତି ପିତୁଦ୍ଧନଂ;

ଉଭୟମ୍ପେତସ୍ସ ଗୋପେତି, ଅପି ପୁତ୍ତସ୍ସ ନୋ ସିୟା।

୧୭୧।

‘‘ଏୱଂ ପୁତ୍ତ ଅଦୁଂ ପୁତ୍ତ, ଇତି ମାତା ୱିହଞ୍ଞତି;

ପମତ୍ତଂ ପରଦାରେସୁ, ନିସୀଥେ ପତ୍ତଯୋବ୍ବନେ;

ସାୟଂ ପୁତ୍ତଂ ଅନାୟନ୍ତଂ, ଇତି ମାତା ୱିହଞ୍ଞତି।

୧୭୨।

‘‘ଏୱଂ କିଚ୍ଛା ଭତୋ ପୋସୋ, ମାତୁ ଅପରିଚାରକୋ;

ମାତରି ମିଚ୍ଛା ଚରିତ୍ୱାନ, ନିରୟଂ ସୋପପଜ୍ଜତି।

୧୭୩।

‘‘ଏୱଂ କିଚ୍ଛା ଭତୋ ପୋସୋ, ପିତୁ ଅପରିଚାରକୋ;

ପିତରି ମିଚ୍ଛା ଚରିତ୍ୱାନ, ନିରୟଂ ସୋପପଜ୍ଜତି।

୧୭୪।

‘‘ଧନାପି ଧନକାମାନଂ, ନସ୍ସତି ଇତି ମେ ସୁତଂ;

ମାତରଂ ଅପରିଚରିତ୍ୱାନ, କିଚ୍ଛଂ ୱା ସୋ ନିଗଚ୍ଛତି।

୧୭୫।

‘‘ଧନାପି ଧନକାମାନଂ, ନସ୍ସତି ଇତି ମେ ସୁତଂ;

ପିତରଂ ଅପରିଚରିତ୍ୱାନ, କିଚ୍ଛଂ ୱା ସୋ ନିଗଚ୍ଛତି।

୧୭୬।

‘‘ଆନନ୍ଦୋ ଚ ପମୋଦୋ ଚ, ସଦା ହସିତକୀଳିତଂ;

ମାତରଂ ପରିଚରିତ୍ୱାନ, ଲବ୍ଭମେତଂ ୱିଜାନତୋ।

୧୭୭।

‘‘ଆନନ୍ଦୋ ଚ ପମୋଦୋ ଚ, ସଦା ହସିତକୀଳିତଂ;

ପିତରଂ ପରିଚରିତ୍ୱାନ, ଲବ୍ଭମେତଂ ୱିଜାନତୋ।

୧୭୮।

‘‘ଦାନଞ୍ଚ ପେୟ୍ୟୱଜ୍ଜଞ୍ଚ [ପିୟୱାଚା ଚ (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)], ଅତ୍ଥଚରିୟା ଚ ୟା ଇଧ;

ସମାନତ୍ତତା [ସମାନତ୍ତା (ପୀ।)] ଚ ଧମ୍ମେସୁ, ତତ୍ଥ ତତ୍ଥ ୟଥାରହଂ;

ଏତେ ଖୋ ସଙ୍ଗହା ଲୋକେ, ରଥସ୍ସାଣୀୱ ୟାୟତୋ।

୧୭୯।

ଏତେ ଚ ସଙ୍ଗହା ନାସ୍ସୁ, ନ ମାତା ପୁତ୍ତକାରଣା;

ଲଭେଥ ମାନଂ ପୂଜଂ ୱା [ପୂଜଞ୍ଚ (ପୀ।)], ପିତା ୱା ପୁତ୍ତକାରଣା।

୧୮୦।

‘‘ୟସ୍ମା ଚ ସଙ୍ଗହା [ସଙ୍ଗହେ (ଦୀ। ନି। ୩।୨୭୩; ଅ। ନି। ୪।୩୨) ତଦଟ୍ଠକଥାୟୋ ଓଲୋକେତବ୍ବା] ଏତେ, ସମ୍ମପେକ୍ଖନ୍ତି [ସମୱେକ୍ଖନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।) ଅ। ନି। ୪।୩୨] ପଣ୍ଡିତା;

ତସ୍ମା ମହତ୍ତଂ ପପ୍ପୋନ୍ତି, ପାସଂସା ଚ ଭୱନ୍ତି ତେ।

୧୮୧।

‘‘ବ୍ରହ୍ମାତି [ବ୍ରହ୍ମା ହି (ପୀ।)] ମାତାପିତରୋ, ପୁବ୍ବାଚରିୟାତି ୱୁଚ୍ଚରେ;

ଆହୁନେୟ୍ୟା ଚ ପୁତ୍ତାନଂ, ପଜାୟ ଅନୁକମ୍ପକା।

୧୮୨।

‘‘ତସ୍ମା ହି ନେ ନମସ୍ସେୟ୍ୟ, ସକ୍କରେୟ୍ୟ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ;

ଅନ୍ନେନ ଅଥୋ [ମଥୋ (ପୀ।), ଅଥ (ଅ। ନି। ୪।୬୩; ଇତିୱୁ। ୧୦୬)] ପାନେନ, ୱତ୍ଥେନ ସୟନେନ ଚ;

ଉଚ୍ଛାଦନେନ ନ୍ହାପନେନ [ନହାପନେନ (ସୀ। ପୀ।)], ପାଦାନଂ ଧୋୱନେନ ଚ।

୧୮୩।

‘‘ତାଯ ନଂ ପାରିଚରିଯାଯ [ପରିଚରିଯାଯ (ପୀ।)], ମାତାପିତୂସୁ ପଣ୍ଡିତା;

ଇଧେୱ ନଂ ପସଂସନ୍ତି, ପେଚ୍ଚ ସଗ୍ଗେ ପମୋଦତୀ’’ତି।

ସୋଣନନ୍ଦଜାତକଂ ଦୁତିଯଂ।

ସତ୍ତତିନିପାତଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଥ ସତ୍ତତିମମ୍ହି ନିପାତୱରେ, ସଭାୱନ୍ତୁ କୁସାୱତିରାଜୱରୋ;

ଅଥ ସୋଣସୁନନ୍ଦୱରୋ ଚ ପୁନ, ଅଭିୱାସିତସତ୍ତତିମମ୍ହି ସୁତେତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୨୧। ଅସୀତିନିପାତୋ

୫୩୩। ଚୂଳହଂସଜାତକଂ (୧)

୧।

‘‘ସୁମୁଖ ଅନୁପଚିନନ୍ତା, ପକ୍କମନ୍ତି ୱିହଙ୍ଗମା;

ଗଚ୍ଛ ତୁୱମ୍ପି ମା କଙ୍ଖି, ନତ୍ଥି ବଦ୍ଧେ [ବନ୍ଧେ (ସ୍ୟା। କ।)] ସହାଯତା’’।

୨।

‘‘ଗଚ୍ଛେ ୱାହଂ ନ ୱା ଗଚ୍ଛେ, ନ ତେନ ଅମରୋ ସିଯଂ;

ସୁଖିତଂ ତଂ ଉପାସିତ୍ୱା, ଦୁକ୍ଖିତଂ ତଂ କଥଂ ଜହେ।

୩।

‘‘ମରଣଂ ୱା ତଯା ସଦ୍ଧିଂ, ଜୀୱିତଂ ୱା ତଯା ୱିନା;

ତଦେୱ ମରଣଂ ସେଯ୍ୟୋ, ଯଞ୍ଚେ ଜୀୱେ ତଯା ୱିନା।

୪।

‘‘ନେସ ଧମ୍ମୋ ମହାରାଜ, ଯଂ ତଂ ଏୱଂ ଗତଂ ଜହେ;

ଯା ଗତି ତୁଯ୍ହଂ ସା ମଯ୍ହଂ, ରୁଚ୍ଚତେ ୱିହଗାଧିପ।

୫।

‘‘କା ନୁ ପାସେନ ବଦ୍ଧସ୍ସ [ବନ୍ଧସ୍ସ (ସ୍ୟା। କ।)], ଗତି ଅଞ୍ଞା ମହାନସା;

ସା କଥଂ ଚେତଯାନସ୍ସ, ମୁତ୍ତସ୍ସ ତୱ ରୁଚ୍ଚତି।

୬।

‘‘କଂ ୱା ତ୍ୱଂ ପସ୍ସସେ ଅତ୍ଥଂ, ମମ ତୁଯ୍ହଞ୍ଚ ପକ୍ଖିମ;

ଞାତୀନଂ ୱାୱସିଟ୍ଠାନଂ, ଉଭିନ୍ନଂ ଜୀୱିତକ୍ଖଯେ।

୭।

‘‘ଯଂ ନ କଞ୍ଚନଦେପିଞ୍ଛ [ଦେପିଚ୍ଛ (ସୀ। ପୀ।), ଦ୍ୱେପିଚ୍ଛ (ସ୍ୟା।)], ଅନ୍ଧେନ ତମସା ଗତଂ;

ତାଦିସେ ସଞ୍ଚଜଂ ପାଣଂ, କମତ୍ଥମଭିଜୋତଯେ’’।

୮।

‘‘କଥଂ ନୁ ପତତଂ ସେଟ୍ଠ, ଧମ୍ମେ ଅଟ୍ଠଂ ନ ବୁଜ୍ଝସି [ବୁଜ୍ଝସେ (ସୀ।)];

ଧମ୍ମୋ ଅପଚିତୋ ସନ୍ତୋ, ଅଟ୍ଠଂ ଦସ୍ସେତି ପାଣିନଂ।

୯।

‘‘ସୋହଂ ଧମ୍ମଂ ଅପେକ୍ଖାନୋ, ଧମ୍ମା ଚଟ୍ଠଂ ସମୁଟ୍ଠିତଂ;

ଭତ୍ତିଞ୍ଚ ତଯି ସମ୍ପସ୍ସଂ, ନାୱକଙ୍ଖାମି ଜୀୱିତଂ’’।

୧୦।

‘‘ଅଦ୍ଧା ଏସୋ ସତଂ ଧମ୍ମୋ, ଯୋ ମିତ୍ତୋ ମିତ୍ତମାପଦେ;

ନ ଚଜେ ଜୀୱିତସ୍ସାପି, ହେତୁଧମ୍ମମନୁସ୍ସରଂ।

୧୧।

‘‘ସ୍ୱାଯଂ ଧମ୍ମୋ ଚ ତେ ଚିଣ୍ଣୋ, ଭତ୍ତି ଚ ୱିଦିତା ମଯି;

କାମଂ କରସ୍ସୁ ମଯ୍ହେତଂ, ଗଚ୍ଛେୱାନୁମତୋ ମଯା’’।

୧୨।

‘‘ଅପି ତ୍ୱେୱଂ ଗତେ କାଲେ, ଯଂ ଖଣ୍ଡଂ [ବଦ୍ଧଂ (ସୀ।), ବନ୍ଧଂ (ପୀ।)] ଞାତିନଂ ମଯା;

ତଯା ତଂ ବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନଂ [ବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଅସ୍ସ ପରମସଂୱୁତଂ।

୧୩।

‘‘ଇଚ୍ଚେୱଂ [ଇଚ୍ଚେୱ (ସୀ। ପୀ।)] ମନ୍ତଯନ୍ତାନଂ, ଅରିଯାନଂ ଅରିଯୱୁତ୍ତିନଂ;

ପଚ୍ଚଦିସ୍ସଥ ନେସାଦୋ, ଆତୁରାନମିୱନ୍ତକୋ।

୧୪।

‘‘ତେ ସତ୍ତୁମଭିସଞ୍ଚିକ୍ଖ, ଦୀଘରତ୍ତଂ ହିତା ଦିଜା;

ତୁଣ୍ହୀମାସିତ୍ଥ ଉଭଯୋ, ନ ସଞ୍ଚଲେସୁମାସନା [ନ ଚ ସଞ୍ଚେସୁ’ମାସନା (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୫।

‘‘ଧତରଟ୍ଠେ ଚ ଦିସ୍ୱାନ, ସମୁଡ୍ଡେନ୍ତେ ତତୋ ତତୋ;

ଅଭିକ୍କମଥ ୱେଗେନ, ଦିଜସତ୍ତୁ ଦିଜାଧିପୋ।

୧୬।

‘‘ସୋ ଚ ୱେଗେନଭିକ୍କମ୍ମ, ଆସଜ୍ଜ ପରମେ ଦିଜେ;

ପଚ୍ଚକମିସ୍ଥ [ପଚ୍ଚକମ୍ପିସ୍ଥ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ନେସାଦୋ, ବଦ୍ଧା ଇତି ୱିଚିନ୍ତୟଂ।

୧୭।

‘‘ଏକଂୱ ବଦ୍ଧମାସୀନଂ, ଅବଦ୍ଧଞ୍ଚ ପୁନାପରଂ;

ଆସଜ୍ଜ ବଦ୍ଧମାସୀନଂ, ପେକ୍ଖମାନମଦୀନୱଂ।

୧୮।

‘‘ତତୋ ସୋ ୱିମତୋଯେୱ, ପଣ୍ଡରେ ଅଜ୍ଝଭାସଥ;

ପୱଦ୍ଧକାଯେ ଆସୀନେ, ଦିଜସଙ୍ଘଗଣାଧିପେ।

୧୯।

‘‘ଯଂ ନୁ ପାସେନ ମହତା, ବଦ୍ଧୋ ନ କୁରୁତେ ଦିସଂ;

ଅଥ କସ୍ମା ଅବଦ୍ଧୋ ତ୍ୱଂ, ବଲୀ ପକ୍ଖି ନ ଗଚ୍ଛସି।

୨୦।

‘‘କିନ୍ନୁ ତ୍ୱାଯଂ [ତା’ଯଂ (ସୀ। ପୀ। କ।)] ଦିଜୋ ହୋତି, ମୁତ୍ତୋ ବଦ୍ଧଂ ଉପାସସି;

ଓହାଯ ସକୁଣା ଯନ୍ତି, କିଂ ଏକୋ ଅୱହୀଯସି’’।

୨୧।

‘‘ରାଜା ମେ ସୋ ଦିଜାମିତ୍ତ, ସଖା ପାଣସମୋ ଚ ମେ;

ନେୱ ନଂ ୱିଜହିସ୍ସାମି, ଯାୱ କାଲସ୍ସ ପରିଯାଯଂ।

୨୨।

‘‘କଥଂ ପନାଯଂ ୱିହଙ୍ଗୋ, ନାଦ୍ଦସ ପାସମୋଡ୍ଡିତଂ;

ପଦଞ୍ହେତଂ ମହନ୍ତାନଂ, ବୋଦ୍ଧୁମରହନ୍ତି ଆପଦଂ।

୨୩।

‘‘ଯଦା ପରାଭୱୋ ହୋତି, ପୋସୋ ଜୀୱିତସଙ୍ଖଯେ;

ଅଥ ଜାଲଞ୍ଚ ପାସଞ୍ଚ, ଆସଜ୍ଜାପି ନ ବୁଜ୍ଝତି।

୨୪।

‘‘ଅପି ତ୍ୱେୱ ମହାପଞ୍ଞ, ପାସା ବହୁୱିଧା ତତା [ତତା (ସ୍ୟା। କ।)];

ଗୁୟ୍ହମାସଜ୍ଜ [ଗୂଳ୍ହମାସଜ୍ଜ (ସୀ। ପୀ।)] ବଜ୍ଝନ୍ତି, ଅଥେୱଂ ଜୀୱିତକ୍ଖଯେ’’।

୨୫।

‘‘ଅପି ନାଯଂ ତଯା ସଦ୍ଧିଂ, ସଂୱାସସ୍ସ [ସମ୍ଭାସସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)] ସୁଖୁଦ୍ରଯୋ;

ଅପି ନୋ ଅନୁମଞ୍ଞାସି, ଅପି ନୋ ଜୀୱିତଂ ଦଦେ’’।

୨୬।

‘‘ନ ଚେୱ ମେ ତ୍ୱଂ ବଦ୍ଧୋସି, ନପି ଇଚ୍ଛାମି ତେ ୱଧଂ;

କାମଂ ଖିପ୍ପମିତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଜୀୱ ତ୍ୱଂ ଅନିଘୋ ଚିରଂ’’।

୨୭।

‘‘ନେୱାହମେତମିଚ୍ଛାମି , ଅଞ୍ଞତ୍ରେତସ୍ସ ଜୀୱିତା;

ସଚେ ଏକେନ ତୁଟ୍ଠୋସି, ମୁଞ୍ଚେତଂ ମଞ୍ଚ ଭକ୍ଖଯ।

୨୮।

‘‘ଆରୋହପରିଣାହେନ, ତୁଲ୍ଯାସ୍ମା [ତୁଲ୍ଯାମ୍ହା (କ।)] ୱଯସା ଉଭୋ;

ନ ତେ ଲାଭେନ ଜୀୱନ୍ତି [ଜୀନନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଏତେନ ନିମିନା ତୁୱଂ।

୨୯।

‘‘ତଦିଙ୍ଘ ସମପେକ୍ଖସ୍ସୁ [ସମୱେକ୍ଖସ୍ସୁ (ସୀ। ପୀ।)], ହୋତୁ ଗିଦ୍ଧି ତୱମ୍ହସୁ [ତୱସ୍ମାସୁ (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

ମଂ ପୁବ୍ବେ ବନ୍ଧ ପାସେନ, ପଚ୍ଛା ମୁଞ୍ଚ ଦିଜାଧିପଂ।

୩୦।

‘‘ତାୱଦେୱ ଚ ତେ ଲାଭୋ, କତାସ୍ସ [କତସ୍ସା (ସୀ। ପୀ।)] ଯାଚନାଯ ଚ;

ମିତ୍ତି ଚ ଧତରଟ୍ଠେହି, ଯାୱଜୀୱାଯ ତେ ସିଯା’’।

୩୧।

‘‘ପସ୍ସନ୍ତୁ ନୋ ମହାସଙ୍ଘା, ତଯା ମୁତ୍ତଂ ଇତୋ ଗତଂ;

ମିତ୍ତାମଚ୍ଚା ଚ ଭଚ୍ଚା ଚ, ପୁତ୍ତଦାରା ଚ ବନ୍ଧୱା।

୩୨।

‘‘ନ ଚ ତେ ତାଦିସା ମିତ୍ତା, ବହୂନଂ [ବହୁନ୍ନଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଇଧ ୱିଜ୍ଜତି;

ଯଥା ତ୍ୱଂ ଧତରଟ୍ଠସ୍ସ, ପାଣସାଧାରଣୋ ସଖା।

୩୩।

‘‘ସୋ ତେ ସହାଯଂ ମୁଞ୍ଚାମି, ହୋତୁ ରାଜା ତୱାନୁଗୋ;

କାମଂ ଖିପ୍ପମିତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଞାତିମଜ୍ଝେ ୱିରୋଚଥ’’।

୩୪।

‘‘ସୋ ପତୀତୋ ପମୁତ୍ତେନ, ଭତ୍ତୁନା [ଭତ୍ତୁନୋ (ସ୍ୟା।)] ଭତ୍ତୁଗାରୱୋ;

ଅଜ୍ଝଭାସଥ ୱଙ୍କଙ୍ଗୋ [ୱଙ୍କଙ୍ଗୋ (ସ୍ୟା।)], ୱାଚଂ କଣ୍ଣସୁଖଂ ଭଣଂ।

୩୫।

‘‘ଏୱଂ ଲୁଦ୍ଦକ ନନ୍ଦସ୍ସୁ, ସହ ସବ୍ବେହି ଞାତିଭି;

ଯଥାହମଜ୍ଜ ନନ୍ଦାମି, ମୁତ୍ତଂ ଦିସ୍ୱା ଦିଜାଧିପଂ’’।

୩୬।

‘‘ଏହି ତଂ ଅନୁସିକ୍ଖାମି, ଯଥା ତ୍ୱମପି ଲଚ୍ଛସେ;

ଲାଭଂ ତୱାଯଂ [ଯଥାଯଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଧତରଟ୍ଠୋ, ପାପଂ କିଞ୍ଚି [କଞ୍ଚି (ସୀ।)] ନ ଦକ୍ଖତି।

୩୭।

‘‘ଖିପ୍ପମନ୍ତେପୁରଂ ନେତ୍ୱା [ଗନ୍ତ୍ୱା (ସ୍ୟା। କ।)], ରଞ୍ଞୋ ଦସ୍ସେହି ନୋ ଉଭୋ;

ଅବଦ୍ଧେ ପକତିଭୂତେ, କାଜେ [କାଚେ (ପୀ।)] ଉଭଯତୋ ଠିତେ।

୩୮।

‘‘ଧତରଟ୍ଠା ମହାରାଜ, ହଂସାଧିପତିନୋ ଇମେ;

ଅଯଞ୍ହି ରାଜା ହଂସାନଂ, ଅଯଂ ସେନାପତୀତରୋ।

୩୯।

‘‘ଅସଂସଯଂ ଇମଂ ଦିସ୍ୱା, ହଂସରାଜଂ ନରାଧିପୋ;

ପତୀତୋ ସୁମନୋ ୱିତ୍ତୋ [ଚିତ୍ତୋ (କ।)], ବହୁଂ ଦସ୍ସତି ତେ ଧନଂ’’।

୪୦।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, କମ୍ମୁନା ଉପପାଦଯି;

ଖିପ୍ପମନ୍ତେପୁରଂ ଗନ୍ତ୍ୱା, ରଞ୍ଞୋ ହଂସେ ଅଦସ୍ସଯି;

ଅବଦ୍ଧେ ପକତିଭୂତେ, କାଜେ ଉଭଯତୋ ଠିତେ।

୪୧।

‘‘ଧତରଟ୍ଠା ମହାରାଜ, ହଂସାଧିପତିନୋ ଇମେ;

ଅଯଞ୍ହି ରାଜା ହଂସାନଂ, ଅଯଂ ସେନାପତୀତରୋ’’।

୪୨।

‘‘କଥଂ ପନିମେ ୱିହଙ୍ଗା [ୱିହଗା (ସୀ। ପୀ।)], ତୱ ହତ୍ଥତ୍ତମାଗତା [ହତ୍ଥତ୍ଥ’ମାଗତା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

କଥଂ ଲୁଦ୍ଦୋ ମହନ୍ତାନଂ, ଇସ୍ସରେ ଇଧ ଅଜ୍ଝଗା’’।

୪୩।

‘‘ୱିହିତା ସନ୍ତିମେ ପାସା, ପଲ୍ଲଲେସୁ ଜନାଧିପ;

ଯଂ ଯଦାଯତନଂ ମଞ୍ଞେ, ଦିଜାନଂ ପାଣରୋଧନଂ।

୪୪।

‘‘ତାଦିସଂ ପାସମାସଜ୍ଜ, ହଂସରାଜା ଅବଜ୍ଝଥ;

ତଂ ଅବଦ୍ଧୋ ଉପାସୀନୋ, ମମାଯଂ ଅଜ୍ଝଭାସଥ।

୪୫।

‘‘ସୁଦୁକ୍କରଂ ଅନରିଯେହି, ଦହତେ ଭାୱମୁତ୍ତମଂ;

ଭତ୍ତୁରତ୍ଥେ ପରକ୍କନ୍ତୋ, ଧମ୍ମଯୁତ୍ତୋ [ଧମ୍ମେ ଯୁତ୍ତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ୱିହଙ୍ଗମୋ।

୪୬।

‘‘ଅତ୍ତନାଯଂ [ଅତ୍ତନୋ ଯଂ (ସ୍ୟା।)] ଚଜିତ୍ୱାନ, ଜୀୱିତଂ ଜୀୱିତାରହୋ;

ଅନୁହୁନନ୍ତୋ ଆସୀନୋ, ଭତ୍ତୁ ଯାଚିହ୍ୱ ଜୀୱିତଂ।

୪୭।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ପସାଦମହମଜ୍ଝଗା;

ତତୋ ନଂ ପାମୁଚିଂ [ପାମୁଞ୍ଚିଂ (ପୀ। କ।)] ପାସା, ଅନୁଞ୍ଞାସିଂ ସୁଖେନ ଚ।

୪୮।

‘‘‘ସୋ ପତୀତୋ ପମୁତ୍ତେନ, ଭତ୍ତୁନା ଭତ୍ତୁଗାରୱୋ;

ଅଜ୍ଝଭାସଥ ୱକ୍କଙ୍ଗୋ, ୱାଚଂ କଣ୍ଣସୁଖଂ ଭଣଂ।

୪୯।

‘‘‘ଏୱଂ ଲୁଦ୍ଦକ ନନ୍ଦସ୍ସୁ, ସହ ସବ୍ବେହି ଞାତିଭି;

ଯଥାହମଜ୍ଜ ନନ୍ଦାମି, ମୁତ୍ତଂ ଦିସ୍ୱା ଦିଜାଧିପଂ।

୫୦।

‘‘‘ଏହି ତଂ ଅନୁସିକ୍ଖାମି, ଯଥା ତ୍ୱମପି ଲଚ୍ଛସେ;

ଲାଭଂ ତୱାଯଂ ଧତରଟ୍ଠୋ, ପାପଂ କିଞ୍ଚି ନ ଦକ୍ଖତି।

୫୧।

‘‘‘ଖିପ୍ପମନ୍ତେପୁରଂ ନେତ୍ୱା [ଗନ୍ତ୍ୱା (ସବ୍ବତ୍ଥ)], ରଞ୍ଞୋ ଦସ୍ସେହି ନୋ ଉଭୋ;

ଅବଦ୍ଧେ ପକତିଭୂତେ, କାଜେ ଉଭଯତୋ ଠିତେ।

୫୨।

‘‘‘ଧତରଟ୍ଠା ମହାରାଜ, ହଂସାଧିପତିନୋ ଇମେ;

ଅଯଞ୍ହି ରାଜା ହଂସାନଂ, ଅଯଂ ସେନାପତୀତରୋ।

୫୩।

‘‘‘ଅସଂସଯଂ ଇମଂ ଦିସ୍ୱା, ହଂସରାଜଂ ନରାଧିପୋ;

ପତୀତୋ ସୁମନୋ ୱିତ୍ତୋ, ବହୁଂ ଦସ୍ସତି ତେ ଧନଂ’।

୫୪।

‘‘ଏୱମେତସ୍ସ ୱଚନା, ଆନୀତାମେ ଉଭୋ ମଯା;

ଏତ୍ଥେଓ ହି ଇମେ ଆସୁଂ [ଅସ୍ସୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଉଭୋ ଅନୁମତା ମଯା।

୫୫।

''ସୋଯଂ ଏଓଂ ଗତୋ ପକ୍ଖୀ, ଦିଜୋ ପରମଧମ୍ମିକୋ;

ମାଦିସସ୍ସ ହି ଲୁଦ୍ଦସ୍ସ, ଜନଯେଯ୍ୟାଥ ମଦ୍ଦଓଂ।

୫୬।

''ଉପାଯନଞ୍ଚ ତେ ଦେଓ, ନାଞ୍ଞଂ ପସ୍ସାମି ଏଦିସଂ;

ସବ୍ବସାକୁଣିକାଗାମେ, ତଂ ପସ୍ସ ମନୁଜାଧିପ''।

୫୭।

''ଦିସ୍ୱା ନିସିନ୍ନଂ ରାଜାନଂ, ପୀଠେ ସୋଓଣ୍ଣଯେ ସୁଭେ;

ଅଜ୍ଝଭାସଥ ଓକ୍କଙ୍ଗୋ, ଓାଚଂ କଣ୍ଣସୁଖଂ ଭଣଂ।

୫୮।

''କଚ୍ଚିନ୍ନୁ ଭୋତୋ କୁସଲଂ, କଚ୍ଚି ଭୋତୋ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ରଟ୍ଠମିଦଂ ଫୀତଂ, ଧମ୍ମେନ ମନୁସାସସି''।

୫୯।

''କୁସଲଞ୍ଚେଓ ମେ ହଂସ, ଅଥୋ ହଂସ ଅନାମଯଂ;

ଅଥୋ ରଟ୍ଠମିଦଂ ଫୀତଂ, ଧମ୍ମେନ ମନୁସାସହଂ'' [ମନୁସିସ୍ସତି (ସୀ। ପୀ।)]।

୬୦।

''କଚ୍ଚି ଭୋତୋ ଅମଚ୍ଚେସୁ, ଦୋସୋ କୋଚି ନ ଓିଜ୍ଜତି;

କଚ୍ଚି ଚ [କଚ୍ଚିନ୍ନୁ (ସୀ। ପୀ।)] ତେ ତଓତ୍ଥେସୁ, ନାଓକଙ୍ଖନ୍ତି ଜୀଓିତଂ''।

୬୧।

''ଅଥୋପି ମେ ଅମଚ୍ଚେସୁ, ଦୋସୋ କୋଚି ନ ଓିଜ୍ଜତି;

ଅଥୋପି ତେ [ଅଥୋପିମେ (ସୀ। ପୀ।)] ମମତ୍ଥେସୁ, ନାଓକଙ୍ଖନ୍ତି ଜୀଓିତଂ''।

୬୨।

‘‘କଚ୍ଚି ତେ ସାଦିସୀ ଭରିଯା, ଅସ୍ସୱା ପିଯଭାଣିନୀ;

ପୁତ୍ତରୂପଯସୂପେତା, ତୱ ଛନ୍ଦୱସାନୁଗା’’।

୬୩।

‘‘ଅଥୋ ମେ ସାଦିସୀ ଭରିଯା, ଅସ୍ସୱା ପିଯଭାଣିନୀ;

ପୁତ୍ତରୂପଯସୂପେତା, ମମ ଛନ୍ଦୱସାନୁଗା’’।

୬୪।

‘‘ଭୱନ୍ତଂ [ଭୱଂ ତୁ (ସୀ। ପୀ।), ଭୱନ୍ନୁ (ସ୍ଯା।)] କଚ୍ଚି ନୁ ମହା-ସତ୍ତୁହତ୍ଥତ୍ଥଉତଂ [ହତ୍ଥହତଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ଗତୋ;

ଦୁକ୍ଖମାପଜ୍ଜି ୱିପୁଲଂ, ତସ୍ମିଂ ପଠମମାପଦେ।

୬୫।

‘‘କଚ୍ଚି ଯନ୍ତାପତିତ୍ୱାନ, ଦଣ୍ଡେନ ସମପୋଥଯି;

ଏୱମେତେସଂ ଜମ୍ମାନଂ, ପାତିକଂ [ପାକତିକଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଭୱତି ତାୱଦେ’’।

୬୬।

‘‘ଖେମମାସି ମହାରାଜ, ଏୱମାପଦିଯା ସତି [ଏୱମାପଦି ସଂସତି (ସୀ। ପୀ।)];

ନ ଚାଯଂ କିଞ୍ଚି ରସ୍ମାସୁ, ସତ୍ତୂୱ ସମପଜ୍ଜଥ।

୬୭।

‘‘ପଚ୍ଚଗମିତ୍ଥ ନେସାଦୋ, ପୁବ୍ବେୱ ଅଜ୍ଝଭାସଥ;

ତଦାଯଂ ସୁମୁଖୋଯେୱ, ପଣ୍ଡିତୋ ପଚ୍ଚଭାସଥ।

୬୮।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ପସାଦମଯମଜ୍ଝଗା;

ତତୋ ମଂ ପାମୁଚୀ ପାସା, ଅନୁଞ୍ଞାସି ସୁଖେନ ଚ।

୬୯।

‘‘ଇଦଞ୍ଚ ସୁମୁଖେନେୱ, ଏତଦତ୍ଥାଯ ଚିନ୍ତିତଂ;

ଭୋତୋ ସକାସେଗମନଂ [ସକାସେ + ଆଗମନଂ], ଏତସ୍ସ ଧନମିଚ୍ଛତା’’।

୭୦।

‘‘ସ୍ୱାଗତଞ୍ଚେୱିଦଂ ଭୱତଂ, ପତୀତୋ ଚସ୍ମି ଦସ୍ସନା;

ଏସୋ ଚାପି ବହୁଂ ୱିତ୍ତଂ, ଲଭତଂ ଯାୱଦିଚ୍ଛତି’’ [ଯାୱତିଚ୍ଛତି (ସୀ। ପୀ।)]।

୭୧।

‘‘ସନ୍ତପ୍ପୟିତ୍ୱା ନେସାଦଂ, ଭୋଗେହି ମନୁଜାଧିପୋ;

ଅଜ୍ଝଭାସଥ ୱଙ୍କଙ୍ଗଂ, ୱାଚଂ କଣ୍ଣସୁଖଂ ଭଣଂ’’।

୭୨।

‘‘ଯଂ ଖଲୁ ଧମ୍ମମାଧୀନଂ, ୱସୋ ୱତ୍ତତି କିଞ୍ଚନଂ;

ସବ୍ବତ୍ଥିସ୍ସରିୟଂ ତୱ [ସବ୍ବତ୍ଥିସ୍ସରିୟଂ ଭୱତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।), ସବ୍ବିସ୍ସରିୟଂ ଭୱତଂ (ସ୍ୟା। କ।)], ତଂ ପସାସ [ପସାସଥ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଯଦିଚ୍ଛଥ।

୭୩।

‘‘ଦାନତ୍ଥଂ ଉପଭୋତ୍ତୁଂ ୱା, ଯଂ ଚଞ୍ଞଂ ଉପକପ୍ପତି;

ଏତଂ ଦଦାମି ୱୋ ୱିତ୍ତଂ, ଇସ୍ସରିୟଂ [ଇସ୍ସେରଂ (ସୀ।), ଇସ୍ସରଂ (ପୀ।)] ୱିସ୍ସଜାମି ୱୋ’’।

୭୪।

‘‘ଯଥା ଚ ମ୍ୟାୟଂ ସୁମୁଖୋ, ଅଜ୍ଝଭାସେୟ୍ୟ ପଣ୍ଡିତୋ;

କାମସା ବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନୋ, ତଂ ମ୍ୟାସ୍ସ ପରମପ୍ପିୟଂ’’।

୭୫।

‘‘ଅହଂ ଖଲୁ ମହାରାଜ, ନାଗରାଜାରିୱନ୍ତରଂ;

ପଟିୱତ୍ତୁଂ ନ ସକ୍କୋମି, ନ ମେ ସୋ ୱିନୟୋ ସିୟା।

୭୬।

‘‘ଅମ୍ହାକଞ୍ଚେୱ ସୋ [ଯୋ (ସୀ। ପୀ।)] ସେଟ୍ଠୋ, ତ୍ୱଞ୍ଚ ଉତ୍ତମସତ୍ତୱୋ;

ଭୂମିପାଲୋ ମନୁସ୍ସିନ୍ଦୋ, ପୂଜା ବହୂହି ହେତୁହି।

୭୭।

‘‘ତେସଂ ଉଭିନ୍ନଂ ଭଣତଂ, ୱତ୍ତମାନେ ୱିନିଚ୍ଛୟେ;

ନନ୍ତରଂ [ନାନ୍ତରଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପଟିୱତ୍ତବ୍ବଂ, ପେସ୍ସେନ [ପେସେନ (କ।)] ମନୁଜାଧିପ’’।

୭୮।

‘‘ଧମ୍ମେନ କିର ନେସାଦୋ, ପଣ୍ଡିତୋ ଅଣ୍ଡଜୋ ଇତି;

ନ ହେୱ ଅକତଞ୍ଞସ୍ସ, ନୟୋ ଏତାଦିସୋ ସିୟା।

୭୯।

‘‘ଏୱଂ ଅଗ୍ଗପକତିମା, ଏୱଂ ଉତ୍ତମସତ୍ତୱୋ;

ୟାୱତତ୍ଥି ମୟା ଦିଟ୍ଠା, ନାଞ୍ଞଂ ପସ୍ସାମି ଏଦିସଂ।

୮୦।

‘‘ତୁଟ୍ଠୋସ୍ମି ୱୋ ପକତିୟା, ୱାକ୍ୟେନ ମଧୁରେନ ଚ;

ଏସୋ ଚାପି ମମଚ୍ଛନ୍ଦୋ, ଚିରଂ ପସ୍ସେୟ୍ୟ ୱୋ ଉଭୋ’’।

୮୧।

‘‘ୟଂ କିଞ୍ଚ [ୟଂକିଞ୍ଚି (ପୀ।)] ପରମେ ମିତ୍ତେ, କତମସ୍ମାସୁ [ରସ୍ମାସୁ (ସୀ। ପୀ।)] ତଂ ତୟା;

ପତ୍ତା ନିସ୍ସଂସୟଂ ତ୍ୟାମ୍ହା [ତ୍ୟମ୍ହା (ପୀ।)], ଭତ୍ତିରସ୍ମାସୁ ୟା ତୱ।

୮୨।

‘‘ଅଦୁଞ୍ଚ ନୂନ ସୁମହା, ଞାତିସଙ୍ଘସ୍ସ ମନ୍ତରଂ;

ଅଦସ୍ସନେନ ଅସ୍ମାକଂ [ଅମ୍ହାକଂ (ସୀ। ପୀ।)], ଦୁକ୍ଖଂ ବହୂସୁ ପକ୍ଖିସୁ।

୮୩।

‘‘ତେସଂ ସୋକୱିଘାତାୟ, ତୟା ଅନୁମତା ମୟଂ;

ତଂ ପଦକ୍ଖିଣତୋ କତ୍ୱା, ଞାତିଂ [ଞାତୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପସ୍ସେମୁରିନ୍ଦମ [ପସ୍ସେମରିନ୍ଦମ (ସୀ। ପୀ।)]।

୮୪।

‘‘ଅଦ୍ଧାହଂ ୱିପୁଲଂ ପୀତିଂ, ଭୱତଂ ୱିନ୍ଦାମି ଦସ୍ସନା;

ଏସୋ ଚାପି ମହା ଅତ୍ଥୋ, ଞାତିୱିସ୍ସାସନା ସିୟା’’।

୮୫।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱା ଧତରଟ୍ଠୋ [ଧତରଟ୍ଠା (ସୀ।)], ହଂସରାଜା ନରାଧିପଂ;

ଉତ୍ତମଂ ଜୱମନ୍ୱାୟ [ଉତ୍ତମଜୱମତ୍ତାୟ (ସୀ। ପୀ।)], ଞାତିସଙ୍ଘଂ ଉପାଗମୁଂ।

୮୬।

‘‘ତେ ଅରୋଗେ ଅନୁପ୍ପତ୍ତେ, ଦିସ୍ୱାନ ପରମେ ଦିଜେ;

କେକାତି ମକରୁଂ ହଂସା, ପୁଥୁସଦ୍ଦୋ ଅଜାୟଥ।

୮୭।

‘‘ତେ ପତୀତା ପମୁତ୍ତେନ, ଭତ୍ତୁନା ଭତ୍ତୁଗାରୱା;

ସମନ୍ତା ପରିକିରିଂସୁ [ପରିକରିଂସୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଅଣ୍ଡଜା ଲଦ୍ଧପଚ୍ଚୟା’’।

୮୮।

‘‘ଏୱଂ ମିତ୍ତୱତଂ ଅତ୍ଥା, ସବ୍ବେ ହୋନ୍ତି ପଦକ୍ଖିଣା;

ହଂସା ୟଥା ଧତରଟ୍ଠା, ଞାତିସଙ୍ଘଂ ଉପାଗମୁ’’ନ୍ତି।

ଚୂଳଅ [ଚୁଲ୍ଲ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ହଂସଜାତକଂ ପଠମଂ।

୫୩୪। ମହାହଂସଜାତକଂ (୨)

୮୯।

‘‘ଏତେ ହଂସା ପକ୍କମନ୍ତି, ୱକ୍କଙ୍ଗା ଭୟମେରିତା;

ହରିତ୍ତଚ ହେମୱଣ୍ଣ, କାମଂ ସୁମୁଖ ପକ୍କମ।

୯୦।

‘‘ଓହାୟ ମଂ ଞାତିଗଣା, ଏକଂ ପାସୱସଂ ଗତଂ;

ଅନପେକ୍ଖମାନା ଗଚ୍ଛନ୍ତି, କିଂ ଏକୋ ଅୱହୀୟସି।

୯୧।

‘‘ପତେୱ ପତତଂ ସେଟ୍ଠ, ନତ୍ଥି ବଦ୍ଧେ ସହାୟତା;

ମା ଅନୀଘାୟ ହାପେସି, କାମଂ ସୁମୁଖ ପକ୍କମ’’।

୯୨।

‘‘ନାହଂ ଦୁକ୍ଖପରେତୋପି [ଦୁକ୍ଖପରେତୋ’’ତି (ଜା। ୧।୧୫।୧୩୬) ଅଟ୍ଠକଥାୟୋ ଓଲୋକେତବ୍ବା], ଧତରଟ୍ଠ ତୁୱଂ [ତୱଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଜହେ;

ଜୀୱିତଂ ମରଣଂ ୱା ମେ, ତୟା ସଦ୍ଧିଂ ଭୱିସ୍ସତି।

୯୩।

‘‘ନାହଂ ଦୁକ୍ଖପରେତୋପି, ଧତରଟ୍ଠ ତୁୱଂ ଜହେ;

ନ ମଂ ଅନରିୟସଂୟୁତ୍ତେ, କମ୍ମେ ୟୋଜେତୁମରହସି।

୯୪।

‘‘ସକୁମାରୋ ସଖା ତ୍ୟସ୍ମି, ସଚିତ୍ତେ ଚସ୍ମି ତେ [ସମିତେ (ପୀ।), ତ୍ୟସ୍ମି ତେ (କ।)] ଠିତୋ;

ଞାତୋ ସେନାପତି ତ୍ୟାହଂ, ହଂସାନଂ ପୱରୁତ୍ତମ।

୯୫।

‘‘କଥଂ ଅହଂ ୱିକତ୍ଥିସ୍ସଂ [ୱିକତ୍ତିସ୍ସଂ (ପୀ।)], ଞାତିମଜ୍ଝେ ଇତୋ ଗତୋ;

ତଂ ହିତ୍ୱା ପତତଂ ସେଟ୍ଠ, କିଂ ତେ ୱକ୍ଖାମିତୋ ଗତୋ;

ଇଧ ପାଣଂ ଚଜିସ୍ସାମି, ନାନରିୟଂ [ନ ଅନରିୟଂ (ପୀ।)] କତ୍ତୁମୁସ୍ସହେ’’।

୯୬।

‘‘ଏସୋ ହି ଧମ୍ମୋ ସୁମୁଖ, ୟଂ ତ୍ୱଂ ଅରିୟପଥେ ଠିତୋ;

ୟୋ ଭତ୍ତାରଂ ସଖାରଂ ମଂ, ନ ପରିଚ୍ଚତ୍ତୁମୁସ୍ସହେ।

୯୭।

‘‘ତଞ୍ହି ମେ ପେକ୍ଖମାନସ୍ସ, ଭୟଂ ନତ୍ୱେୱ ଜାୟତି;

ଅଧିଗଚ୍ଛସି ତ୍ୱଂ ମୟ୍ହଂ, ଏୱଂ ଭୂତସ୍ସ ଜୀୱିତଂ’’।

୯୮।

‘‘ଇଚ୍ଚେୱଂ [ଇଚ୍ଚେୱ (ସୀ। ପୀ।)] ମନ୍ତୟନ୍ତାନଂ, ଅରିୟାନଂ ଅରିୟୱୁତ୍ତିନଂ;

ଦଣ୍ଡମାଦାୟ ନେସାଦୋ, ଆପଦୀ [ଆପଦୀ (କ।)] ତୁରିତୋ ଭୁସଂ।

୯୯।

‘‘ତମାପତନ୍ତଂ ଦିସ୍ୱାନ, ସୁମୁଖୋ ଅତିବ୍ରୂହୟି [ଅପରିବ୍ରୂହୟି (ସୀ। ପୀ।)];

ଅଟ୍ଠାସି ପୁରତୋ ରଞ୍ଞୋ, ହଂସୋ ୱିସ୍ସାସୟଂ ବ୍ୟଧଂ [ବ୍ୟଥଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୧୦୦।

‘‘ମା ଭାୟି ପତତଂ ସେଟ୍ଠ, ନ ହି ଭାୟନ୍ତି ତାଦିସା;

ଅହଂ ଯୋଗଂ ପଯୁଞ୍ଜିସ୍ସଂ, ଯୁତ୍ତଂ ଧମ୍ମୂପସଂହିତଂ;

ତେନ ପରିଯାପଦାନେନ [ପରିଯାଦାନେନ (କ।)], ଖିପ୍ପଂ ପାସା ପମୋକ୍ଖସି’’।

୧୦୧।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ସୁମୁଖସ୍ସ ସୁଭାସିତଂ;

ପହଟ୍ଠଲୋମୋ ନେସାଦୋ, ଅଞ୍ଜଲିସ୍ସ ପଣାମଯି।

୧୦୨।

‘‘ନ ମେ ସୁତଂ ୱା ଦିଟ୍ଠଂ ୱା, ଭାସନ୍ତୋ ମାନୁସିଂ ଦିଜୋ;

ଅରିଯଂ ବ୍ରୁୱାନୋ [ବ୍ରୂହନ୍ତୋ (ସ୍ୟା। କ।)] ୱକ୍କଙ୍ଗୋ, ଚଜନ୍ତୋ ମାନୁସିଂ ଗିରଂ।

୧୦୩।

‘‘କିନ୍ନୁ ତାଯଂ ଦିଜୋ ହୋତି, ମୁତ୍ତୋ ବଦ୍ଧଂ ଉପାସସି;

ଓହାଯ ସକୁଣା ଯନ୍ତି, କିଂ ଏକୋ ଅୱହୀଯସି’’।

୧୦୪।

‘‘ରାଜା ମେ ସୋ ଦିଜାମିତ୍ତ, ସେନାପଚ୍ଚସ୍ସ କାରଯିଂ;

ତମାପଦେ ପରିଚ୍ଚତ୍ତୁଂ, ନୁସ୍ସହେ ୱିହଗାଧିପଂ।

୧୦୫।

‘‘ମହାଗଣାଯ ଭତ୍ତା ମେ, ମା ଏକୋ ବ୍ୟସନଂ ଅଗା;

ତଥା ତଂ ସମ୍ମ ନେସାଦ, ଭତ୍ତାଯଂ ଅଭିତୋ ରମେ’’।

୧୦୬।

‘‘ଅରିଯୱତ୍ତସି ୱକ୍କଙ୍ଗ, ଯୋ ପିଣ୍ଡମପଚାଯସି;

ଚଜାମି ତେ ତଂ ଭତ୍ତାରଂ, ଗଚ୍ଛଥୂଭୋ [ଗଚ୍ଛତୁ ଭୋ (ପୀ।)] ଯଥାସୁଖଂ’’।

୧୦୭।

‘‘ସଚେ ଅତ୍ତପ୍ପଯୋଗେନ, ଓହିତୋ ହଂସପକ୍ଖିନଂ;

ପଟିଗଣ୍ହାମ ତେ ସମ୍ମ, ଏତଂ ଅଭଯଦକ୍ଖିଣଂ।

୧୦୮।

‘‘ନୋ ଚେ ଅଭୱୟୋଗେନ, ଓହିତୋ ହଂସପକ୍ଖିନଂ;

ଅନିସ୍ସରୋ ମୁଞ୍ଚମମ୍ହେ, ଥେଯ୍ୟଂ କୟିରାସି ଲୁଦ୍ଦକ’’।

୧୦୯।

‘‘ୟସ୍ସ ତ୍ୱଂ ଭତକୋ [ଭଟକୋ (କ।)] ରଞ୍ଞୋ, କାମଂ ତସ୍ସେୱ ପାପୟ;

ତତ୍ଥ ସଂୟମନୋ [ସଂୟମାନୋ (ପୀ।)] ରାଜା, ୟଥାଭିଞ୍ଞଂ କରିସ୍ସତି’’।

୧୧୦।

‘‘ଇଚ୍ଚେୱଂ ୱୁତ୍ତୋ ନେସାଦୋ, ହେମୱଣ୍ଣେ ହରିତ୍ତଚେ;

ଉଭୋ ହତ୍ଥେହି ସଙ୍ଗୟ୍ହ [ପଗ୍ଗୟ୍ହ (ସ୍ୟା। କ।)], ପଞ୍ଜରେ ଅଜ୍ଝୱୋଦହି।

୧୧୧।

‘‘ତେ ପଞ୍ଜରଗତେ ପକ୍ଖୀ, ଉଭୋ ଭସ୍ସରୱଣ୍ଣିନେ;

ସୁମୁଖଂ ଧତରଟ୍ଠଞ୍ଚ, ଲୁଦ୍ଦୋ ଆଦାୟ ପକ୍କମି’’।

୧୧୨।

‘‘ହରୀୟମାନୋ ଧତରଟ୍ଠୋ, ସୁମୁଖଂ ଏତଦବ୍ରୱି;

ବାଳ୍ହଂ ଭାୟାମି ସୁମୁଖ, ସାମାୟ ଲକ୍ଖଣୂରୁୟା;

ଅସ୍ମାକଂ ୱଧମଞ୍ଞାୟ, ଅଥତ୍ତାନଂ ୱଧିସ୍ସତି।

୧୧୩।

‘‘ପାକହଂସା ଚ ସୁମୁଖ, ସୁହେମା ହେମସୁତ୍ତଚା;

କୋଞ୍ଚୀ ସମୁଦ୍ଦତୀରେୱ, କପଣା ନୂନ ରୁଚ୍ଛତି’’।

୧୧୪।

‘‘ଏୱଂ ମହନ୍ତୋ ଲୋକସ୍ସ, ଅପ୍ପମେୟ୍ୟୋ ମହାଗଣୀ;

ଏକିତ୍ଥିମନୁସୋଚେୟ୍ୟ, ନୟିଦଂ ପଞ୍ଞୱତାମିୱ।

୧୧୫।

‘‘ୱାତୋୱ ଗନ୍ଧମାଦେତି, ଉଭୟଂ ଛେକପାପକଂ;

ବାଲୋ ଆମକପକ୍କଂୱ, ଲୋଲୋ ଅନ୍ଧୋୱ ଆମିସଂ।

୧୧୬।

‘‘ଅୱିନିଚ୍ଛଯଞ୍ଞୁ ଅତ୍ଥେସୁ, ମନ୍ଦୋୱ ପଟିଭାସି [ପଟିଭାତି (କ।)] ମଂ;

କିଚ୍ଚାକିଚ୍ଚଂ ନ ଜାନାସି, ସମ୍ପତ୍ତୋ କାଲପରିଯାଯଂ।

୧୧୭।

‘‘ଅଦ୍ଧୁମ୍ମତ୍ତୋ ଉଦୀରେସି, ଯୋ ସେଯ୍ୟା ମଞ୍ଞସିତ୍ଥିଯୋ;

ବହୁସାଧାରଣା ହେତା, ସୋଣ୍ଡାନଂୱ ସୁରାଘରଂ।

୧୧୮।

‘‘ମାଯା ଚେସା ମରୀଚୀ ଚ, ସୋକୋ ରୋଗୋ ଚୁପଦ୍ଦୱୋ;

ଖରା ଚ ବନ୍ଧନା ଚେତା, ମଚ୍ଚୁପାସା ଗୁହାସଯା [ପଚ୍ଚୁପାସୋ ଗୁହାସଯୋ (ସୀ। ପୀ।)];

ତାସୁ ଯୋ ୱିସ୍ସସେ ପୋସୋ, ସୋ ନରେସୁ ନରାଧମୋ’’।

୧୧୯।

‘‘ଯଂ ୱୁଦ୍ଧେହି ଉପଞ୍ଞାତଂ, କୋ ତଂ ନିନ୍ଦିତୁମରହତି;

ମହାଭୂତିତ୍ଥିଯୋ ନାମ, ଲୋକସ୍ମିଂ ଉଦପଜ୍ଜିସୁଂ।

୧୨୦।

‘‘ଖିଡ୍ଡା ପଣିହିତା ତ୍ୟାସୁ, ରତି ତ୍ୟାସୁ ପତିଟ୍ଠିତା;

ବୀଜାନି ତ୍ୟାସୁ ରୂହନ୍ତି, ଯଦିଦଂ ସତ୍ତା ପଜାଯରେ;

ତାସୁ କୋ ନିବ୍ବିଦେ [ନିବ୍ବିଜେ (କ।)] ପୋସୋ, ପାଣମାସଜ୍ଜ ପାଣିଭି [ପାଣହି (ସୀ।)]।

୧୨୧।

‘‘ତ୍ୱମେୱ ନଞ୍ଞୋ ସୁମୁଖ, ଥୀନଂ ଅତ୍ଥେସୁ ଯୁଞ୍ଜସି;

ତସ୍ସ ତ୍ୟଜ୍ଜ ଭଯେ ଜାତେ, ଭୀତେନ ଜାଯତେ ମତି।

୧୨୨।

‘‘ସବ୍ବୋ ହି ସଂସଯଂ ପତ୍ତୋ, ଭଯଂ ଭୀରୁ ତିତିକ୍ଖତି;

ପଣ୍ଡିତା ଚ ମହନ୍ତାନୋ [ମହତ୍ତାନୋ (ସୀ।)], ଅତ୍ଥେ ଯୁଞ୍ଜନ୍ତି ଦୁୟ୍ଯୁଜେ।

୧୨୩।

‘‘ଏତଦଞ୍ଞାଯ ରାଜାନୋ, ସୂରମିଚ୍ଛନ୍ତି ମନ୍ତିନଂ;

ପଟିବାହତି ଯଂ ସୂରୋ, ଆପଦଂ ଅତ୍ତପରିଯାଯଂ।

୧୨୪।

‘‘ମା ନୋ ଅଜ୍ଜ ୱିକନ୍ତିଂସୁ, ରଞ୍ଞୋ ସୂଦା ମହାନସେ;

ତଥା ହି ୱଣ୍ଣୋ ପତ୍ତାନଂ, ଫଲଂ ୱେଳୁଂୱ ତଂ ୱଧି।

୧୨୫।

‘‘ମୁତ୍ତୋପି ନ ଇଚ୍ଛି [ନିଚ୍ଛସି (କ।)] ଉଡ୍ଡେତୁଂ [ଓଡ୍ଡେତୁଂ (ସୀ।)], ସଯଂ ବନ୍ଧଂ ଉପାଗମି;

ସୋପଜ୍ଜ ସଂସଯଂ ପତ୍ତୋ, ଅତ୍ଥଂ ଗଣ୍ହାହି ମା ମୁଖଂ’’।

୧୨୬।

‘‘ସୋ ତଂ [ତ୍ୱଂ (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଯୋଗଂ ପଯୁଞ୍ଜସ୍ସୁ, ଯୁତ୍ତଂ ଧମ୍ମୂପସଂହିତଂ [ଧମ୍ମୋପସଞ୍ହିତଂ (କ।)];

ତୱ ପରିଯାପଦାନେନ, ମମ ପାଣେସନଂ ଚର’’।

୧୨୭।

‘‘ମା ଭାଯି ପତତଂ ସେଟ୍ଠ, ନ ହି ଭାଯନ୍ତି ତାଦିସା;

ଅହଂ ଯୋଗଂ ପଯୁଞ୍ଜିସ୍ସଂ, ଯୁତ୍ତଂ ଧମ୍ମୂପସଂହିତଂ [ଧମ୍ମୋପସଞ୍ହିତଂ (କ।)];

ମମ ପରିଯାପଦାନେନ, ଖିପ୍ପଂ ପାସା ପମୋକ୍ଖସି’’।

୧୨୮।

‘‘ସୋ [ସ (ସୀ।)] ଲୁଦ୍ଦୋ ହଂସକାଜେନ [ହଂସକାଚେନ (ପୀ।)], ରାଜଦ୍ୱାରଂ ଉପାଗମି;

ପଟିୱେଦେଥ ମଂ ରଞ୍ଞୋ, ଧତରଟ୍ଠାଯମାଗତୋ’’।

୧୨୯।

‘‘ତେ ଦିସ୍ୱା ପୁଞ୍ଞସଂକାସେ, ଉଭୋ ଲକ୍ଖଣସମ୍ମତେ [ଲକ୍ଖଞ୍ଞାସମ୍ମତେ (ସୀ। ପୀ।)];

ଖଲୁ ସଂଯମନୋ ରାଜା, ଅମଚ୍ଚେ ଅଜ୍ଝଭାସଥ।

୧୩୦।

‘‘ଦେଥ ଲୁଦ୍ଦସ୍ସ ୱତ୍ଥାନି, ଅନ୍ନଂ ପାନଞ୍ଚ ଭୋଜନଂ;

କାମଂ କରୋ ହିରଞ୍ଞସ୍ସ, ଯାୱନ୍ତୋ ଏସ ଇଚ୍ଛତି’’।

୧୩୧।

‘‘ଦିସ୍ୱା ଲୁଦ୍ଦଂ ପସନ୍ନତ୍ତଂ, କାସିରାଜା ତଦବ୍ରୱି;

ଯଦ୍ୟାଯଂ [ଯଦାଯଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସମ୍ମ ଖେମକ, ପୁଣ୍ଣା ହଂସେହି ତିଟ୍ଠତି।

୧୩୨।

‘‘କଥଂ ରୁଚିମଜ୍ଝଗତଂ, ପାସହତ୍ଥୋ ଉପାଗମି;

ଓକିଣ୍ଣଂ ଞାତିସଙ୍ଘେହି, ନିମ୍ମଜ୍ଝିମଂ [ନିମଜ୍ଝିମଂ (ସୀ। ପୀ। କ।)] କଥଂ ଗହି’’।

୧୩୩।

‘‘ଅଜ୍ଜ ମେ ସତ୍ତମା ରତ୍ତି, ଅଦନାନି [ଆଦାନାନି (ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ଉପାସତୋ [ଉପାଗତୋ (କ।)];

ପଦମେତସ୍ସ ଅନ୍ୱେସଂ, ଅପ୍ପମତ୍ତୋ ଘଟସ୍ସିତୋ।

୧୩୪।

‘‘ଅଥସ୍ସ ପଦମଦ୍ଦକ୍ଖିଂ, ଚରତୋ ଅଦନେସନଂ;

ତତ୍ଥାହଂ ଓଦହିଂ ପାସଂ, ଏୱଂ ତଂ [ଏୱେତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଦିଜମଗ୍ଗହିଂ’’।

୧୩୫।

‘‘ଲୁଦ୍ଦ ଦ୍ୱେ ଇମେ ସକୁଣା, ଅଥ ଏକୋତି ଭାସସି;

ଚିତ୍ତଂ ନୁ ତେ ୱିପରିଯତ୍ତଂ [ୱିପରିଯତ୍ଥଂ (ପୀ।)], ଅଦୁ କିନ୍ନୁ ଜିଗୀସସି’’ [ଜିଗିଂସସି (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୩୬।

‘‘ଯସ୍ସ ଲୋହିତକା ତାଲା, ତପନୀଯନିଭା ସୁଭା;

ଉରଂ ସଂହଚ୍ଚ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ସୋ ମେ ବନ୍ଧଂ ଉପାଗମି।

୧୩୭।

‘‘ଅଥାଯଂ ଭସ୍ସରୋ ପକ୍ଖୀ, ଅବଦ୍ଧୋ ବଦ୍ଧମାତୁରଂ;

ଅରିଯଂ ବ୍ରୁୱାନୋ ଅଟ୍ଠାସି, ଚଜନ୍ତୋ ମାନୁସିଂ ଗିରଂ’’।

୧୩୮।

‘‘ଅଥ କିଂ [ଅଥ କିନ୍ନୁ (ସୀ। ପୀ।), କଥଂ ନୁ (ସ୍ୟା।)] ଦାନି ସୁମୁଖ, ହନୁଂ ସଂହଚ୍ଚ ତିଟ୍ଠସି;

ଅଦୁ ମେ ପରିସଂ ପତ୍ତୋ, ଭଯା ଭୀତୋ ନ ଭାସସି’’।

୧୩୯।

‘‘ନାହଂ କାସିପତି ଭୀତୋ, ଓଗୟ୍ହ ପରିସଂ ତଵ;

ନାହଂ ଭଯା ନ ଭାସିସ୍ସଂ, ଵାକ୍ୟଂ ଅତ୍ଥମ୍ହି ତାଦିସେ’’।

୧୪୦।

‘‘ନ ତେ ଅଭିସରଂ ପସ୍ସେ, ନ ରଥେ ନପି ପତ୍ତିକେ;

ନାସ୍ସ ଚମ୍ମଂ ଵ କୀଟଂ ଵା, ଵମ୍ମିତେ ଚ ଧନୁଗ୍ଗହେ।

୧୪୧।

‘‘ନ ହିରଞ୍ଞଂ ସୁଵଣ୍ଣଂ ଵା, ନଗରଂ ଵା ସୁମାପିତଂ;

ଓକିଣ୍ଣପରିଖଂ ଦୁଗ୍ଗଂ, ଦଳ୍ହମଟ୍ଟାଲକୋଟ୍ଠକଂ;

ଯତ୍ଥ ପଵିଟ୍ଠୋ ସୁମୁଖ, ଭାଯିତବ୍ବଂ ନ ଭାଯସି’’।

୧୪୨।

‘‘ନ ମେ ଅଭିସରେନତ୍ଥୋ, ନଗରେନ ଧନେନ ଵା;

ଅପଥେନ ପଥଂ ଯାମ, ଅନ୍ତଲିକ୍ଖେଚରା ମଯଂ।

୧୪୩।

‘‘ସୁତା ଚ ପଣ୍ଡିତା ତ୍ୟମ୍ହା, ନିପୁଣା ଅତ୍ଥଚିନ୍ତକା [ଚତ୍ଥଚିନ୍ତକା (କ।)];

ଭାସେମତ୍ଥଵତିଂ ଵାଚଂ, ସଚ୍ଚେ ଚସ୍ସ ପତିଟ୍ଠିତୋ।

୧୪୪।

‘‘କିଞ୍ଚ ତୁଯ୍ହଂ ଅସଚ୍ଚସ୍ସ, ଅନରିଯସ୍ସ କରିସ୍ସତି;

ମୁସାଵାଦିସ୍ସ ଲୁଦ୍ଦସ୍ସ, ଭଣିତମ୍ପି ସୁଭାସିତଂ’’।

୧୪୫।

‘‘ତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ ଵଚନା, ଇମଂ ଖେମମକାରଯି [ଖେମିକାରଯି (ସୀ। ପୀ।)];

ଅଭଯଞ୍ଚ ତଯା ଘୁଟ୍ଠଂ, ଇମାଯୋ ଦସଧା ଦିସା।

୧୪୬।

‘‘ଓଗଯ୍ହ ତେ ପୋକ୍ଖରଣିଂ, ୱିପ୍ପସନ୍ନୋଦକଂ ସୁଚିଂ;

ପହୂତଂ ଚାଦନଂ ତତ୍ଥ, ଅହିଂସା ଚେତ୍ଥ ପକ୍ଖିନଂ।

୧୪୭।

‘‘ଇଦଂ ସୁତ୍ୱାନ ନିଗ୍ଘୋସଂ, ଆଗତମ୍ହ ତୱନ୍ତିକେ;

ତେ ତେ ବଦ୍ଧସ୍ମ ପାସେନ, ଏତଂ ତେ ଭାସିତଂ ମୁସା।

୧୪୮।

‘‘ମୁସାୱାଦଂ ପୁରକ୍ଖତ୍ୱା, ଇଚ୍ଛାଲୋଭଞ୍ଚ ପାପକଂ;

ଉଭୋ ସନ୍ଧିମତିକ୍କମ୍ମ, ଅସାତଂ ଉପପଜ୍ଜତି’’।

୧୪୯।

‘‘ନାପରଜ୍ଝାମ ସୁମୁଖ, ନପି ଲୋଭାୱ ମଗ୍ଗହିଂ;

ସୁତା ଚ ପଣ୍ଡିତାତ୍ୟତ୍ଥ, ନିପୁଣା ଅତ୍ଥଚିନ୍ତକା।

୧୫୦।

‘‘ଅପ୍ପେୱତ୍ଥୱତିଂ ୱାଚଂ, ବ୍ୟାହରେୟ୍ୟୁଂ [ବ୍ୟାକରେୟ୍ୟୁଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଇଧାଗତା;

ତଥା ତଂ ସମ୍ମ ନେସାଦୋ, ୱୁତ୍ତୋ ସୁମୁଖ ମଗ୍ଗହି’’।

୧୫୧।

‘‘ନେୱ ଭୀତା [ଭୂତା (ସ୍ୟା। କ।)] କାସିପତି, ଉପନୀତସ୍ମି ଜୀୱିତେ;

ଭାସେମତ୍ଥୱତିଂ ୱାଚଂ, ସମ୍ପତ୍ତା କାଲପରିଯାଯଂ।

୧୫୨।

‘‘ଯୋ ମିଗେନ ମିଗଂ ହନ୍ତି, ପକ୍ଖିଂ ୱା ପନ ପକ୍ଖିନା;

ସୁତେନ ୱା ସୁତଂ କିଣ୍ୟା [କିଣେ (ସୀ। ପୀ।)], କିଂ ଅନରିଯତରଂ ତତୋ।

୧୫୩।

‘‘ଯୋ ଚାରିଯରୁଦଂ [ଚ ଅରିଯରୁଦଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଭାସେ, ଅନରିଯଧମ୍ମଓସ୍ସିତୋ [ଅନରିଯଧମ୍ମମଓସ୍ସିତୋ (ସୀ।)];

ଉଭୋ ସୋ ଧଂସତେ ଲୋକା, ଇଧ ଚେଓ ପରତ୍ଥ ଚ।

୧୫୪।

‘‘ନ ମଜ୍ଜେଥ ଯସଂ ପତ୍ତୋ, ନ ବ୍ଯାଧେ [ବ୍ଯଥେ (ସୀ। ପୀ।)] ପତ୍ତସଂସଯଂ;

ଓାଯମେଥେଓ କିଚ୍ଚେସୁ, ସଂଓରେ ଓିଓରାନି ଚ।

୧୫୫।

‘‘ଯେ ଓୁଦ୍ଧା ଅବ୍ଭୁତିକ୍କନ୍ତା [ନାବ୍ଭୁତିକ୍କନ୍ତା (କ।)], ସମ୍ପତ୍ତା କାଲପରିଯାଯଂ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ଏଓଂତେ [ଏଓେତେ (ସୀ। ପୀ।)] ତିଦିଓଂ ଗତା।

୧୫୬।

‘‘ଇଦଂ ସୁତ୍ୱା କାସିପତି, ଧମ୍ମମତ୍ତନି ପାଲଯ;

ଧତରଟ୍ଠଞ୍ଚ ମୁଞ୍ଚାହି, ହଂସାନଂ ପଓରୁତ୍ତମଂ’’।

୧୫୭।

‘‘ଆହରନ୍ତୁଦକଂ ପଜ୍ଜଂ, ଆସନଞ୍ଚ ମହାରହଂ;

ପଞ୍ଜରତୋ ପମୋକ୍ଖାମି, ଧତରଟ୍ଠଂ ଯସସ୍ସିନଂ।

୧୫୮।

‘‘ତଞ୍ଚ ସେନାପତିଂ ଧୀରଂ, ନିପୁଣଂ ଅତ୍ଥଚିନ୍ତକଂ;

ଯୋ ସୁଖେ ସୁଖିତୋ ରଞ୍ଞେ [ରଞ୍ଞୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)], ଦୁକ୍ଖିତେ ହୋତି ଦୁକ୍ଖିତୋ।

୧୫୯।

‘‘ଏଦିସୋ ଖୋ ଅରହତି, ପିଣ୍ଡମସ୍ନାତୁ ଭତ୍ତୁନୋ;

ଯଥାଯଂ ସୁମୁଖୋ ରଞ୍ଞୋ, ପାଣସାଧାରଣୋ ସଖା’’।

୧୬୦।

‘‘ପୀଠଞ୍ଚ ସବ୍ବସୋଓଣ୍ଣଂ, ଅଟ୍ଠପାଦଂ ମନୋରମଂ;

ମଟ୍ଠଂ କାସିକମତ୍ଥନ୍ନଂ [କାସିକପତ୍ଥିଣ୍ଣଂ (ସୀ।), କାସିକଓତ୍ଥିନଂ (ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଧତରଟ୍ଠୋ ଉପାଓିସି।

୧୬୧।

‘‘କୋଚ୍ଛଞ୍ଚ ସଙ୍କସୋୱଣ୍ଣଂ, ୱେୟ୍ୟଗ୍ଗପରିସିଙ୍କିତଂ;

ସୁମୁଖୋ ଅଜ୍ଝୁପାୱେକ୍ଖି, ଧତରଟ୍ଠସ୍ସନନ୍ତରା [ଅନନ୍ତରଂ (ସୀ।)]।

୧୬୨।

‘‘ତେସଂ କଞ୍ଚନପତ୍ତେହି, ପୁଥୂ ଆଦାଯ କାସିୟୋ;

ହଂସାନଂ ଅଭିହାରେସୁଂ, ଅଗ୍ଗରଞ୍ଞୋ ପୱାସିତଂ’’।

୧୬୩।

‘‘ଦିସ୍ୱା ଅଭିହଟଂ ଅଗ୍ଗଂ, କାସିରାଜେନ ପେସିତଂ;

କୁସଲୋ ଖତ୍ତଧମ୍ମାନଂ, ତତୋ ପୁଚ୍ଛି ଅନନ୍ତରା।

୧୬୪।

‘‘କଚ୍ଚିନ୍ନୁ ଭୋତୋ କୁସଲଂ, କଚ୍ଚି ଭୋତୋ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ରଟ୍ଠମିଦଂ ଫୀତଂ, ଧମ୍ମେନ ମନୁସାସସି’’।

୧୬୫।

‘‘କୁସଲଞ୍ଚେୱ ମେ ହଂସ, ଅଥୋ ହଂସ ଅନାମଯଂ;

ଅଥୋ ରଟ୍ଠମିଦଂ ଫୀତଂ, ଧମ୍ମେନଂ ମନୁସାସହଂ।

୧୬୬।

‘‘କଚ୍ଚି ଭୋତୋ ଅମଚ୍ଚେସୁ, ଦୋସୋ କୋଚି ନ ୱିଜ୍ଜତି;

କଚ୍ଚି ଚ ତେ ତୱତ୍ଥେସୁ, ନାୱକଙ୍ଖନ୍ତି ଜୀୱିତଂ’’।

୧୬୭।

‘‘ଅଥୋପି ମେ ଅମଚ୍ଚେସୁ, ଦୋସୋ କୋଚି ନ ୱିଜ୍ଜତି;

ଅଥୋପି ତେ ମମତ୍ଥେସୁ, ନାୱକଙ୍ଖନ୍ତି ଜୀୱିତଂ’’।

୧୬୮।

‘‘କଚ୍ଚି ତେ ସାଦିସୀ ଭରିଯା, ଅସ୍ସୱା ପିଯଭାଣିନୀ;

ପୁତ୍ତରୂପଯସୂପେତା, ତୱ ଛନ୍ଦୱସାନୁଗା’’।

୧୬୯।

‘‘ଅଥୋ ମେ ସାଦିସୀ ଭରିୟା, ଅସ୍ସୱା ପିୟଭାଣିନୀ;

ପୁତ୍ତରୂପୟସୂପେତା, ମମ ଛନ୍ଦୱସାନୁଗା’’।

୧୭୦।

‘‘କଚ୍ଚି ରଟ୍ଠଂ ଅନୁପ୍ପୀଳଅଂ, ଅକୁତୋଚିଉପଦ୍ଦୱଂ;

ଅସାହସେନ ଧମ୍ମେନ, ସମେନ ମନୁସାସସି’’।

୧୭୧।

‘‘ଅଥୋ ରଟ୍ଠଂ ଅନୁପ୍ପୀଳଅଂ, ଅକୁତୋଚିଉପଦ୍ଦୱଂ;

ଅସାହସେନ ଧମ୍ମେନ, ସମେନ ମନୁସାସହଂ’’।

୧୭୨।

‘‘କଚ୍ଚି ସନ୍ତୋ ଅପଚିତା, ଅସନ୍ତୋ ପରିୱଜ୍ଜିତା;

ନୋ ଚେ [ଚ (ସ୍ୟା। କ।)] ଧମ୍ମଂ ନିରଂକତ୍ୱା, ଅଧମ୍ମମନୁୱତ୍ତସି’’।

୧୭୩।

‘‘ସନ୍ତୋ ଚ ମେ ଅପଚିତା, ଅସନ୍ତୋ ପରିୱଜ୍ଜିତା;

ଧମ୍ମମେୱାନୁୱତ୍ତାମି, ଅଧମ୍ମୋ ମେ ନିରଙ୍କତୋ’’।

୧୭୪।

‘‘କଚ୍ଚି ନାନାଗତଂ [କଚ୍ଚି ନୁନାଗତଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ଦୀଘଂ, ସମୱେକ୍ଖସି ଖତ୍ତିୟ;

କଚ୍ଚି ମତ୍ତୋ [ନ ମତ୍ତୋ (ସୀ।)] ମଦନୀୟେ, ପରଲୋକଂ ନ ସନ୍ତସି’’।

୧୭୫।

‘‘ନାହଂ ଅନାଗତଂ [ଅହଂ ଅନାଗତଂ (ସ୍ୟା।)] ଦୀଘଂ, ସମୱେକ୍ଖାମି ପକ୍ଖିମ;

ଠିତୋ ଦସସୁ ଧମ୍ମେସୁ, ପରଲୋକଂ ନ ସନ୍ତସେ [ସନ୍ତସିଂ (ସ୍ୟା।)]।

୧୭୬।

‘‘ଦାନଂ ସୀଲଂ ପରିଚ୍ଚାଗଂ, ଅଜ୍ଜୱଂ ମଦ୍ଦୱଂ ତପଂ;

ଅକ୍କୋଧଂ ଅୱିହିଂସଞ୍ଚ, ଖନ୍ତିଞ୍ଚ [ଖନ୍ତୀ ଚ (କ।)] ଅୱିରୋଧନଂ।

୧୭୭।

‘‘ଇଙ୍ଘେତେ କୁସଲେ ଧମ୍ମେ, ଠିତେ ପସ୍ସାମି ଅତ୍ତନି;

ତତୋ ମେ ଜାଯତେ ପୀତି, ସୋମନସ୍ସଞ୍ଚନପ୍ପକଂ।

୧୭୮।

‘‘ସୁମୁଖୋ ଚ ଅଚିନ୍ତେତ୍ୱା, ୱିସଜ୍ଜି [ୱିସ୍ସଜି (ସୀ। ପୀ।)] ଫରୁସଂ ଗିରଂ;

ଭାୱଦୋସମନଞ୍ଞାଯ, ଅସ୍ମାକାଯଂ ୱିହଙ୍ଗମୋ।

୧୭୯।

‘‘ସୋ କୁଦ୍ଧୋ ଫରୁସଂ ୱାଚଂ, ନିଚ୍ଛାରେସି ଅଯୋନିସୋ;

ଯାନସ୍ମାସୁ [ଯାନସ୍ମାସୁ (ସୀ। ସ୍ୟା ପୀ।)] ନ ୱିଜ୍ଜନ୍ତି, ନଯିଦଂ [ନ ଇଦଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପଞ୍ଞୱତାମିୱ’’।

୧୮୦।

‘‘ଅତ୍ଥି ମେ ତଂ ଅତିସାରଂ, ୱେଗେନ ମନୁଜାଧିପ;

ଧତରଟ୍ଠେ ଚ ବଦ୍ଧସ୍ମିଂ, ଦୁକ୍ଖଂ ମେ ୱିପୁଲଂ ଅହୁ।

୧୮୧।

‘‘ତ୍ୱଂ ନୋ ପିତାୱ ପୁତ୍ତାନଂ, ଭୂତାନଂ ଧରଣୀରିୱ;

ଅସ୍ମାକଂ ଅଧିପନ୍ନାନଂ, ଖମସ୍ସୁ ରାଜକୁଞ୍ଜର’’।

୧୮୨।

‘‘ଏତଂ [ଏୱଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ତେ ଅନୁମୋଦାମ, ଯଂ ଭାୱଂ ନ ନିଗୂହସି;

ଖିଲଂ ପଭିନ୍ଦସି ପକ୍ଖି, ଉଜୁକୋସି ୱିହଙ୍ଗମ’’।

୧୮୩।

‘‘ଯଂ କିଞ୍ଚି ରତନଂ ଅତ୍ଥି, କାସିରାଜ ନିୱେସନେ;

ରଜତଂ ଜାତରୂପଞ୍ଚ, ମୁତ୍ତା ୱେଳୁରିଯା ବହୂ।

୧୮୪।

‘‘ମଣଯୋ ସଙ୍ଖମୁତ୍ତଞ୍ଚ, ୱତ୍ଥକଂ ହରିଚନ୍ଦନଂ;

ଅଜିନଂ ଦନ୍ତଭଣ୍ଡଞ୍ଚ, ଲୋହଂ କାଛଆୟସଂ ବହୁଂ;

ଏତଂ ଦଦାମି ୱୋ ୱିତ୍ତଂ, ଇସ୍ସରିୟଂ [ଇସ୍ସେରଂ (ସୀ।), ଇସ୍ସରଂ (ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ୱିସ୍ସଜାମି ୱୋ’’।

୧୮୫।

‘‘ଅଦ୍ଧା ଅପଚିତା ତ୍ୟମ୍ହା, ସକ୍କତା ଚ ରଥେସଭ;

ଧମ୍ମେସୁ ୱତ୍ତମାନାନଂ, ତ୍ୱଂ ନୋ ଆଚରିୟୋ ଭୱ।

୧୮୬।

‘‘ଆଚରିୟ ସମନୁଞ୍ଞାତା, ତୟା ଅନୁମତା ମୟଂ;

ତଂ ପଦକ୍ଖିଣତୋ କତ୍ୱା, ଞାତିଂ [ଞାତୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପସ୍ସେମୁରିନ୍ଦମ’’ [ପସ୍ସେମରିନ୍ଦମ (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୮୭।

‘‘ସଵ୍ଵରତ୍ତିଂ ଚିନ୍ତୟିତ୍ୱା, ମନ୍ତୟିତ୍ୱା ୟଥାତଥଂ;

କାସିରାଜା ଅନୁଞ୍ଞାସି, ହଂସାନଂ ପୱରୁତ୍ତମଂ’’।

୧୮୮।

‘‘ତତୋ ରତ୍ୟା ୱିୱସାନେ, ସୂରିୟୁଗ୍ଗମନଂ [ସୁରିୟସ୍ସୁଗ୍ଗମନଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ସୁରିୟୁଗ୍ଗମନଂ (ପୀ।)] ପତି;

ପେକ୍ଖତୋ କାସିରାଜସ୍ସ, ଭୱନା ତେ [ଭୱନତୋ (ସ୍ୟା। କ।)] ୱିଗାହିସୁଂ’’।

୧୮୯।

‘‘ତେ ଅରୋଗେ ଅନୁପ୍ପତ୍ତେ, ଦିସ୍ୱାନ ପରମେ ଦିଜେ;

କେକାତି ମକରୁଂ ହଂସା, ପୁଥୁସଦ୍ଦୋ ଅଜାୟଥ।

୧୯୦।

‘‘ତେ ପତୀତା ପମୁତ୍ତେନ, ଭତ୍ତୁନା ଭତ୍ତୁଗାରୱା;

ସମନ୍ତା ପରିକିରିଂସୁ, ଅଣ୍ଡଜା ଲଦ୍ଧପଚ୍ଚୟା’’।

୧୯୧।

‘‘ଏୱଂ ମିତ୍ତୱତଂ ଅତ୍ଥା, ସବ୍ବେ ହୋନ୍ତି ପଦକ୍ଖିଣା;

ହଂସା ୟଥା ଧତରଟ୍ଠା, ଞାତିସଙ୍ଘଂ ଉପାଗମୁ’’ନ୍ତି।

ମହାହଂସଜାତକଂ ଦୁତିୟଂ।

ଽ୩ଽ। ସୁଧାଭୋଜନଜାତକଂ (୩)

୧୯୨।

‘‘ନେୱ କିଣାମି ନପି ୱିକ୍କିଣାମି, ନ ଚାପି ମେ ସନ୍ନିଚୟୋ ଚ ଅତ୍ଥି [ଇଧତ୍ଥି (ସ୍ୟା।)];

ସୁକିଚ୍ଛରୂପଂ ୱତିଦଂ ପରିତ୍ତଂ, ପତ୍ଥୋଦନୋ ନାଲମୟଂ ଦୁୱିନ୍ନଂ’’।

୧୯୩।

‘‘ଅପ୍ପମ୍ହା ଅପ୍ପକଂ ଦଜ୍ଜା, ଅନୁମଜ୍ଝତୋ ମଜ୍ଝକଂ;

ବହୁମ୍ହା ବହୁକଂ ଦଜ୍ଜା, ଅଦାନଂ ନୁପପଜ୍ଜତି [ନ ଉପପଜ୍ଜତି (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୯୪।

‘‘ତଂ ତଂ ୱଦାମି କୋସିୟ, ଦେହି ଦାନାନି ଭୁଞ୍ଜ ଚ;

ଅରିୟମଗ୍ଗଂ ସମାରୂହ [ଅରିୟଂ ମଗ୍ଗଂ ସମାରୁହ (ସୀ। ପୀ।)], ନେକାସୀ ଲଭତେ ସୁଖଂ’’।

୧୯ଽ।

‘‘ମୋଘଞ୍ଚସ୍ସ ହୁତଂ ହୋତି, ମୋଘଞ୍ଚାପି ସମୀହିତଂ;

ଅତିଥିସ୍ମିଂ ଯୋ ନିସିନ୍ନସ୍ମିଂ, ଏକୋ ଭୁଞ୍ଜତି ଭୋଜନଂ।

୧୯୬।

‘‘ତଂ ତଂ ୱଦାମି କୋସିୟ, ଦେହି ଦାନାନି ଭୁଞ୍ଜ ଚ;

ଅରିୟମଗ୍ଗଂ ସମାରୂହ, ନେକାସୀ ଲଭତେ ସୁଖଂ’’।

୧୯୭।

‘‘ସଚ୍ଚଞ୍ଚସ୍ସ ହୁତଂ ହୋତି, ସଚ୍ଚଞ୍ଚାପି ସମୀହିତଂ;

ଅତିଥିସ୍ମିଂ ଯୋ ନିସିନ୍ନସ୍ମିଂ, ନେକୋ ଭୁଞ୍ଜତି ଭୋଜନଂ।

୧୯୮।

‘‘ତଂ ତଂ ୱଦାମି କୋସିୟ, ଦେହି ଦାନାନି ଭୁଞ୍ଜ ଚ;

ଅରିୟମଗ୍ଗଂ ସମାରୂହ, ନେକାସୀ ଲଭତେ ସୁଖଂ’’।

୧୯୯।

‘‘ସରଞ୍ଚ ଜୁହତି ପୋସୋ, ବହୁକାଯ ଗଯାଯ ଚ;

ଦୋଣେ ତିମ୍ବରୁତିତ୍ଥସ୍ମିଂ, ସୀଘସୋତେ ମହାୱହେ।

୨୦୦।

‘‘ଅତ୍ର ଚସ୍ସ ହୁତଂ ହୋତି, ଅତ୍ର ଚସ୍ସ ସମୀହିତଂ;

ଅତିଥିସ୍ମିଂ ଯୋ ନିସିନ୍ନସ୍ମିଂ, ନେକୋ ଭୁଞ୍ଜତି ଭୋଜନଂ।

୨୦୧।

‘‘ତଂ ତଂ ୱଦାମି କୋସିଯ, ଦେହି ଦାନାନି ଭୁଞ୍ଜ ଚ;

ଅରିଯମଗ୍ଗଂ ସମାରୂହ, ନେକାସୀ ଲଭତେ ସୁଖଂ’’।

୨୦୨।

‘‘ବଳିଇସଞ୍ଚ୍ଚ ସୋ ନିଗିଲତି [ନିଗ୍ଗିଲତି (ସୀ। ପୀ।)], ଦୀଘସୁତ୍ତଂ ସବନ୍ଧନଂ;

ଅତିଥିସ୍ମିଂ ଯୋ ନିସିନ୍ନସ୍ମିଂ, ଏକୋ ଭୁଞ୍ଜତି ଭୋଜନଂ।

୨୦୩।

‘‘ତଂ ତଂ ୱଦାମି କୋସିଯ, ଦେହି ଦାନାନି ଭୁଞ୍ଜ ଚ;

ଅରିଯମଗ୍ଗଂ ସମାରୂହ, ନେକାସୀ ଲଭତେ ସୁଖଂ’’।

୨୦୪।

‘‘ଉଳାରୱଣ୍ଣା ୱତ ବ୍ରାହ୍ମଣା ଇମେ, ଅଯଞ୍ଚ ୱୋ ସୁନଖୋ କିସ୍ସ ହେତୁ;

ଉଚ୍ଚାୱଚଂ ୱଣ୍ଣନିଭଂ ୱିକୁବ୍ବତି, ଅକ୍ଖାଥ ନୋ ବ୍ରାହ୍ମଣା କେ ନୁ ତୁମ୍ହେ’’।

୨୦୫।

‘‘ଚନ୍ଦୋ ଚ ସୂରିଯୋ ଚ [ସୂରିଯୋ ଚ (କ।)] ଉଭୋ ଇଧାଗତା, ଅଯଂ ପନ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ସକ୍କୋହମସ୍ମି ତିଦସାନମିନ୍ଦୋ, ଏସୋ ଚ ଖୋ ପଞ୍ଚସିଖୋତି ୱୁଚ୍ଚତି।

୨୦୬।

‘‘ପାଣିସ୍ସରା ମୁଦିଙ୍ଗା ଚ [ମୁତିଙ୍ଗା ଚ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ମୁରଜାଲମ୍ବରାନି ଚ;

ସୁତ୍ତମେନଂ ପବୋଧେନ୍ତି, ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ଚ ନନ୍ଦତି’’।

୨୦୭।

‘‘ଯେ କେଚିମେ ମଚ୍ଛରିନୋ କଦରିଯା, ପରିଭାସକା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ;

ଇଧେୱ ନିକ୍ଖିପ୍ପ ସରୀରଦେହଂ, କାଯସ୍ସ ଭେଦା ନିରଯଂ ୱଜନ୍ତି’’।

୨୦୮।

‘‘ଯେ କେଚିମେ ସୁଗ୍ଗତିମାସମାନା [ସୁଗ୍ଗତିମାସସାନା (ସୀ। ପୀ।), ସୁଗ୍ଗତାସିସମାନା (କ।)], ଧମ୍ମେ ଠିତା ସଂଯମେ ସଂୱିଭାଗେ;

ଇଧେୱ ନିକ୍ଖିପ୍ପ ସରୀରଦେହଂ, କାଯସ୍ସ ଭେଦା ସୁଗତିଂ ୱଜନ୍ତି’’।

୨୦୯।

‘‘ତ୍ୱଂ ନୋସି ଞାତି ପୁରିମାସୁ ଜାତିସୁ, ସୋ ମଚ୍ଛରୀ ରୋସକୋ [କୋସିଯୋ (ସ୍ୟା। କ।)] ପାପଧମ୍ମୋ;

ତୱେୱ ଅତ୍ଥାଯ ଇଧାଗତମ୍ହା, ମା ପାପଧମ୍ମୋ ନିରଯଂ ଗମିତ୍ଥ’’ [ଅପତ୍ଥ (କ। ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୨୧୦।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହି ମଂ ୱୋ ହିତକାମା, ଯଂ ମଂ ସମନୁସାସଥ;

ସୋହଂ ତଥା କରିସ୍ସାମି, ସବ୍ବଂ ୱୁତ୍ତଂ ହିତେସିଭି।

୨୧୧।

‘‘ଏସାହମଜ୍ଜେୱ ଉପାରମାମି, ନ ଚାପିହଂ [ନ ଚାପହଂ (ସୀ। ପୀ।)] କିଞ୍ଚି କରେଯ୍ୟ ପାପଂ;

ନ ଚାପି ମେ କିଞ୍ଚି ଅଦେଯ୍ୟମତ୍ଥି, ନ ଚାପିଦତ୍ୱା ଉଦକଂ ପିୱାମି [ଉଦକମ୍ପହଂ ପିବେ (ସୀ।)]।

୨୧୨।

‘‘ଏୱଞ୍ଚ ମେ ଦଦତୋ ସବ୍ବକାଲଂ [ସବ୍ବକାଲେ (କ।)], ଭୋଗା ଇମେ ୱାସୱ ଖୀଯିସ୍ସନ୍ତି;

ତତୋ ଅହଂ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି ସକ୍କ, ହିତ୍ୱାନ କାମାନି ଯଥୋଧିକାନି’’।

୨୧୩।

‘‘ନଗୁତ୍ତମେ ଗିରିୱରେ ଗନ୍ଧମାଦନେ, ମୋଦନ୍ତି ତା ଦେୱୱରାଭିପାଲିତା;

ଅଥାଗମା ଇସିୱରୋ ସବ୍ବଲୋକଗୂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ଦୁମୱରସାଖମାଦିଯ।

୨୧୪।

‘‘ସୁଚିଂ ସୁଗନ୍ଧଂ ତିଦସେହି ସକ୍କତଂ, ପୁପ୍ଫୁତ୍ତମଂ ଅମରୱରେହି ସେୱିତଂ;

ଅଲଦ୍ଧ ମଚ୍ଚେହି ୱ ଦାନୱେହି ୱା, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଦେୱେହି ତଦାରହଂ ହିଦଂ [ହିତଂ (ସ୍ୟା।)]।

୨୧୫।

‘‘ତତୋ ଚତସ୍ସୋ କନକତ୍ତଚୂପମା, ଉଟ୍ଠାଯ ନାରିଯୋ ପମଦାଧିପା ମୁନିଂ;

ଆସା ଚ ସଦ୍ଧା ଚ ସିରୀ ତତୋ ହିରୀ, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱୁଂ ନାରଦଦେୱ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ।

୨୧୬।

‘‘ସଚେ ଅନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ତଯା ମହାମୁନି, ପୁପ୍ଫଂ ଇମଂ ପାରିଛତ୍ତସ୍ସ ବ୍ରହ୍ମେ;

ଦଦାହି ନୋ ସବ୍ବା ଗତି ତେ ଇଜ୍ଝତୁ, ତୁୱମ୍ପି ନୋ ହୋହି ଯଥେୱ ୱାସୱୋ।

୨୧୭।

‘‘ତଂ ଯାଚମାନାଭିସମେକ୍ଖ ନାରଦୋ, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱୀ ସଂକଲହଂ ଉଦୀରଯି;

ନ ମଯ୍ହମତ୍ଥତ୍ଥି ଇମେହି କୋଚି ନଂ, ଯାଯେୱ ୱୋ ସେଯ୍ୟସି ସା ପିଳନ୍ଧଥ’’ [ପିଳନ୍ଧଯ୍ହ (ସୀ। ପୀ।)]।

୨୧୮।

‘‘ତ୍ୱଂ ନୋତ୍ତମେୱାଭିସମେକ୍ଖ ନାରଦ, ଯସ୍ସିଚ୍ଛସି ତସ୍ସା ଅନୁପ୍ପୱେଚ୍ଛସୁ;

ଯସ୍ସା ହି ନୋ ନାରଦ ତ୍ୱଂ ପଦସ୍ସସି, ସାଯେୱ ନୋ ହେହିତି ସେଟ୍ଠସମ୍ମତା’’।

୨୧୯।

‘‘ଅକଲ୍ଲମେତଂ ୱଚନଂ ସୁଗତ୍ତେ, କୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ସଂକଲହଂ ଉଦୀରଯେ;

ଗନ୍ତ୍ୱାନ ଭୂତାଧିପମେୱ ପୁଚ୍ଛଥ, ସଚେ ନ ଜାନାଥ ଇଧୁତ୍ତମାଧମଂ’’।

୨୨୦।

‘‘ତା ନାରଦେନ ପରମପ୍ପକୋପିତା, ଉଦୀରିତା ୱଣ୍ଣମଦେନ ମତ୍ତା;

ସକାସେ [ସକାସଂ (କ।)] ଗନ୍ତ୍ୱାନ ସହସ୍ସଚକ୍ଖୁନୋ, ପୁଚ୍ଛିଂସୁ ଭୂତାଧିପଂ କା ନୁ ସେଯ୍ୟସି’’।

୨୨୧।

‘‘ତା ଦିସ୍ୱା ଆଯତ୍ତମନା ପୁରିନ୍ଦଦୋ, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱୀ ଦେୱୱରୋ କତଞ୍ଜଲୀ;

ସବ୍ବାୱ ୱୋ ହୋଥ ସୁଗତ୍ତେ ସାଦିସୀ, କୋ ନେୱ ଭଦ୍ଦେ କଲହଂ ଉଦୀରଯି’’।

୨୨୨।

‘‘ଯୋ ସବ୍ବଲୋକଚ୍ଚରିତୋ [ସବ୍ବଲୋକଂ ଚରକୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମହାମୁନି, ଧମ୍ମେ ଠିତୋ ନାରଦୋ [ନାରଦ (ସ୍ୟା।)] ସଚ୍ଚନିକ୍କମୋ;

ସୋ ନୋବ୍ରୱି [ବ୍ରୱୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଗିରିୱରେ ଗନ୍ଧମାଦନେ, ଗନ୍ତ୍ୱାନ ଭୂତାଧିପମେୱ ପୁଚ୍ଛଥ;

ସଚେ ନ ଜାନାଥ ଇଧ୍ୟୁତ୍ତମାଧମଂ’’।

୨୨୩।

‘‘ଅସୁ [ଅସୂ (ସ୍ୟା।)] ବ୍ରହାରଞ୍ଞ୍ଚରୋ ମହାମୁନି, ନାଦତ୍ୱା ଭତ୍ତଂ ୱରଗତ୍ତେ ଭୁଞ୍ଜତି;

ୱିଚେୟ୍ୟ ଦାନାନି ଦଦାତି କୋସିୟୋ, ଯସ୍ସା ହି ସୋ ଦସ୍ସତି ସାୱ ସେୟ୍ୟସି’’।

୨୨୪।

‘‘ଅସୂ ହି ଯୋ ସମ୍ମତି ଦକ୍ଖିଣଂ ଦିସଂ, ଗଙ୍ଗାୟ ତୀରେ ହିମୱନ୍ତପସ୍ସନି [ହିମୱନ୍ତପସ୍ମନି (ସୀ। ପୀ। କ।)];

ସ କୋସିୟୋ ଦୁଲ୍ଲଭପାନଭୋଜନୋ, ତସ୍ସ ସୁଧଂ ପାପୟ ଦେୱସାରଥି’’।

୨୨୫।

‘‘ସ [ସୋ (ସ୍ୟା।)] ମାତଲୀ ଦେୱୱରେନ ପେସିତୋ, ସହସ୍ସୟୁତ୍ତଂ ଅଭିରୁୟ୍ହ ସନ୍ଦନଂ;

ସୁଖିପ୍ପମେୱ [ସ ଖିପ୍ପମେୱ (ସୀ। ପୀ।)] ଉପଗମ୍ମ ଅସ୍ସମଂ, ଅଦିସ୍ସମାନୋ ମୁନିନୋ ସୁଧଂ ଅଦା’’।

୨୨୬।

‘‘ଉଦଗ୍ଗିହୁତ୍ତଂ ଉପତିଟ୍ଠତୋ ହି ମେ, ପଭଙ୍କରଂ ଲୋକତମୋନୁଦୁତ୍ତମଂ;

ସବ୍ବାନି ଭୂତାନି ଅଧିଚ୍ଚ [ଅତିଚ୍ଚ (ସୀ। ପୀ।)] ୱାସୱୋ, କୋ ନେୱ ମେ ପାଣିସୁ କିଂ ସୁଧୋଦହି।

୨୨୭।

‘‘ସଙ୍ଖୂପମଂ ସେତମତୁଲ୍ୟଦସ୍ସନଂ, ସୁଚିଂ ସୁଗନ୍ଧଂ ପିୟରୂପମବ୍ଭୁତଂ;

ଅଦିଟ୍ଠପୁବ୍ବଂ ମମ ଜାତୁ ଚକ୍ଖୁଭି [ଜାତଚକ୍ଖୁହି (ସୀ। ପୀ।)], କା ଦେୱତା ପାଣିସୁ କିଂ ସୁଧୋଦହି’’।

୨୨୮।

‘‘ଅହଂ ମହିନ୍ଦେନ ମହେସି ପେସିତୋ, ସୁଧାଭିହାସିଂ ତୁରିତୋ ମହାମୁନି;

ଜାନାସି ମଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି, ଭୁଞ୍ଜସ୍ସୁ ଭତ୍ତୁତ୍ତମ ମାଭିୱାରୟି [ମା ୱିଚାରୟି (ସୀ। ପୀ।)]।

୨୨୯।

‘‘ଭୁତ୍ତା ଚ ସା ଦ୍ୱାଦସ ହନ୍ତି ପାପକେ, ଖୁଦଂ ପିପାସଂ ଅରତିଂ ଦରକ୍ଲମଂ [ଦରଥଂ କିଲଂ (ସ୍ୟା।), ଦରଥକ୍ଲମଂ (କ।)];

କୋଧୂପନାହଞ୍ଚ ୱିୱାଦପେସୁଣଂ, ସୀତୁଣ୍ହତନ୍ଦିଞ୍ଚ ରସୁତ୍ତମଂ ଇଦଂ’’।

୨୩୦।

‘‘ନ କପ୍ପତୀ ମାତଲି ମୟ୍ହ ଭୁଞ୍ଜିତୁଂ, ପୁବ୍ବେ ଅଦତ୍ୱା ଇତି ମେ ୱତୁତ୍ତମଂ;

ନ ଚାପି ଏକାସ୍ନମରୀୟପୂଜିତଂ [ଏକାସନଂ ଅରିୟପୂଜିତଂ (ସୀ। ପୀ।)], ଅସଂୱିଭାଗୀ ଚ ସୁଖଂ ନ ୱିନ୍ଦତି’’।

୨୩୧।

‘‘ଥୀଘାତକା ଯେ ଚିମେ ପାରଦାରିକା, ମିତ୍ତଦ୍ଦୁନୋ ଯେ ଚ ସପନ୍ତି ସୁବ୍ବତେ;

ସବ୍ବେ ଚ ତେ ମଚ୍ଛରିପଞ୍ଚମାଧମା, ତସ୍ମା ଅଦତ୍ୱା ଉଦକମ୍ପି ନାସ୍ନିୟେ [ନାସ୍ମିୟେ (ସୀ। ପୀ।)]।

୨୩୨।

‘‘ସୋ ହିତ୍ଥିୟା ୱା ପୁରିସସ୍ସ ୱା ପନ, ଦସ୍ସାମି ଦାନଂ ୱିଦୁସମ୍ପୱଣ୍ଣିତଂ;

ସଦ୍ଧା ୱଦଞ୍ଞୂ ଇଧ ୱୀତମଚ୍ଛରା, ଭୱନ୍ତି ହେତେ ସୁଚିସଚ୍ଚସମ୍ମତା’’ [ସମ୍ମସମ୍ମତା (ସୀ।)]।

୨୩୩।

‘‘ଅତୋ ମତା [ମୁତା (ସୀ। ପୀ।)] ଦେୱୱରେନ ପେସିତା, କଞ୍ଞା ଚତସ୍ସୋ କନକତ୍ତଚୂପମା;

ଆସା ଚ ସଦ୍ଧା ଚ ସିରୀ ତତୋ ହିରୀ [ସିରୀ ହିରୀ ତତୋ (ପୀ।)], ତଂ ଅସ୍ସମଂ ଆଗମୁ [ଆଗମୁଂ (ସୀ। ପୀ। କ।)] ଯତ୍ଥ କୋସିୟୋ।

୨୩୪।

‘‘ତା ଦିସ୍ୱା ସବ୍ବୋ ପରମପ୍ପମୋଦିତୋ [ସବ୍ବା ପରମପ୍ପମୋଦିତା (ସ୍ୟା।)], ସୁଭେନ ୱଣ୍ଣେନ ସିଖାରିୱଗ୍ଗିନୋ;

କଞ୍ଞା ଚତସ୍ସୋ ଚତୁରୋ ଚତୁଦ୍ଦିସା, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱୀ ମାତଲିନୋ ଚ ସମ୍ମୁଖା।

୨୩୫।

‘‘ପୁରିମଂ ଦିସଂ କା ତ୍ୱଂ ପଭାସି ଦେୱତେ, ଅଲଙ୍କତା ତାରୱରାୱ ଓସଧୀ;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ କଞ୍ଚନୱେଲ୍ଲିୱିଗ୍ଗହେ, ଆଚିକ୍ଖ ମେ ତ୍ୱଂ କତମାସି ଦେୱତା।

୨୩୬।

‘‘ସିରାହ ଦେୱୀମନୁଜେଭି [ମନୁଜେସୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପୂଜିତା, ଅପାପସତ୍ତୂପନିସେୱିନୀ ସଦା;

ସୁଧାୱିୱାଦେନ ତୱନ୍ତିମାଗତା, ତଂ ମଂ ସୁଧାଯ ୱରପଞ୍ଞ ଭାଜୟ।

୨୩୭।

‘‘ଯସ୍ସାହମିଚ୍ଛାମି ସୁଧଂ [ସୁଖଂ (ପୀ।)] ମହାମୁନି, ସୋ [ସ (ସୀ। ପୀ।)] ସବ୍ବକାମେହି ନରୋ ପମୋଦତି;

ସିରୀତି ମଂ ଜାନହି ଜୂହତୁତ୍ତମ, ତଂ ମଂ ସୁଧାଯ ୱରପଞ୍ଞ ଭାଜୟ’’।

୨୩୮।

‘‘ସିପ୍ପେନ ୱିଜ୍ଜାଚରଣେନ ବୁଦ୍ଧିଯା, ନରା ଉପେତା ପଗୁଣା ସକମ୍ମୁନା [ସକମ୍ମନା (ସୀ। ପୀ।)];

ତଯା ୱିହୀନା ନ ଲଭନ୍ତି କିଞ୍ଚନଂ [କିଞ୍ଚିନଂ (କ।)], ତଯିଦଂ ନ ସାଧୁ ଯଦିଦଂ ତଯା କତଂ।

୨୩୯।

‘‘ପସ୍ସାମି ପୋସଂ ଅଲସଂ ମହଗ୍ଘସଂ, ସୁଦୁକ୍କୁଲୀନମ୍ପି ଅରୂପିମଂ ନରଂ;

ତଯାନୁଗୁତ୍ତୋ ସିରି ଜାତିମାମପି [ଜାତିମଂ ଅପି (ସୀ।)], ପେସେତି ଦାସଂ ୱିଯ ଭୋଗୱା ସୁଖୀ।

୨୪୦।

‘‘ତଂ ତଂ ଅସଚ୍ଚଂ ଅୱିଭଜ୍ଜସେୱିନିଂ, ଜାନାମି ମୂଳ୍ହଂ ୱିଦୁରାନୁପାତିନିଂ;

ନ ତାଦିସୀ ଅରହତି ଆସନୂଦକଂ, କୁତୋ ସୁଧା ଗଚ୍ଛ ନ ମୟ୍ହ ରୁଚ୍ଚସି’’।

୨୪୧।

‘‘କା ସୁକ୍କଦାଠା ପଟିମୁକ୍କକୁଣ୍ଡଲା, ଚିତ୍ତଙ୍ଗଦା କମ୍ବୁୱିମଟ୍ଠଧାରିନୀ;

ଓସିତ୍ତୱଣ୍ଣଂ ପରିଦୟ୍ହ ସୋଭସି, କୁସଗ୍ଗିରତ୍ତଂ ଅପିଳ୍ହୟ୍ହ ମଞ୍ଜରିଂ।

୨୪୨।

‘‘ମିଗୀୱ ଭନ୍ତା ସରଚାପଧାରିନା, ୱିରାଧିତା ମନ୍ଦମିୱ ଉଦିକ୍ଖସି;

କୋ ତେ ଦୁତୀଯୋ ଇଧ ମନ୍ଦଲୋଚନେ, ନ ଭାଯସି ଏକିକା କାନନେ ୱନେ’’।

୨୪୩।

‘‘ନ ମେ ଦୁତୀଯୋ ଇଧ ମତ୍ଥି କୋସିଯ, ମସକ୍କସାରପ୍ପଭୱମ୍ହି ଦେୱତା;

ଆସା ସୁଧାସାଯ ତୱନ୍ତିମାଗତା, ତଂ ମଂ ସୁଧାଯ ୱରପଞ୍ଞ ଭାଜଯ’’।

୨୪୪।

‘‘ଆସାଯ ଯନ୍ତି ୱାଣିଜା ଧନେସିନୋ, ନାୱଂ ସମାରୁୟ୍ହ ପରେନ୍ତି ଅଣ୍ଣୱେ;

ତେ ତତ୍ଥ ସୀଦନ୍ତି ଅଥୋପି ଏକଦା, ଜୀନାଧନା ଏନ୍ତି ୱିନଟ୍ଠପାଭତା।

୨୪୫।

‘‘ଆସାଯ ଖେତ୍ତାନି କସନ୍ତି କସ୍ସକା, ୱପନ୍ତି ବୀଜାନି କରୋନ୍ତୁପାଯସୋ;

ଈତୀନିପାତେନ ଅୱୁଟ୍ଠିତାଯ [ଅୱୁଟ୍ଠିକାଯ (ସୀ। ପୀ।)] ୱା, ନ କିଞ୍ଚି ୱିନ୍ଦନ୍ତି ତତୋ ଫଲାଗମଂ।

୨୪୬।

‘‘ଅଥଊକାରାନି କରୋନ୍ତି ଭତ୍ତୁସୁ, ଆସଂ ପୁରକ୍ଖତ୍ୱା ନରା ସୁଖେସିନୋ;

ତେ ଭତ୍ତୁରତ୍ଥା ଅତିଗାଳ୍ହିତା ପୁନ, ଦିସା ପନସ୍ସନ୍ତି ଅଲଦ୍ଧ କିଞ୍ଚନଂ।

୨୪୭।

‘‘ହିତ୍ୱାନ [ଜହିତ୍ୱ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଧଞ୍ଞଞ୍ଚ ଧନଞ୍ଚ ଞାତକେ, ଆସାଯ ସଗ୍ଗାଧିମନା ସୁଖେସିନୋ;

ତପନ୍ତି ଲୂଖମ୍ପି ତପଂ ଚିରନ୍ତରଂ, କୁମଗ୍ଗମାରୁଯ୍ହ [କୁମ୍ମଗ୍ଗମାରୁଯ୍ହ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପରେନ୍ତି ଦୁଗ୍ଗତିଂ।

୨୪୮।

‘‘ଆସା ୱିସଂୱାଦିକସମ୍ମତା ଇମେ, ଆସେ ସୁଧାସଂ [ସୁଧାଯ (ସ୍ୟା ପୀ। କ।)] ୱିନଯସ୍ସୁ ଅତ୍ତନି;

ନ ତାଦିସୀ ଅରହତି ଆସନୂଦକଂ, କୁତୋ ସୁଧା ଗଚ୍ଛ ନ ମଯ୍ହ ରୁଚ୍ଚସି’’।

୨୪୯।

‘‘ଦଦ୍ଦଲ୍ଲମାନା ଯସସା ଯସସ୍ସିନୀ, ଜିଘଞ୍ଞନାମଵ୍ହଯନଂ ଦିସଂ ପତି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ କଞ୍ଚନୱେଲ୍ଲିୱିଗ୍ଗହେ, ଆଚିକ୍ଖ ମେ ତ୍ୱଂ କତମାସି ଦେୱତା’’।

୨୫୦।

‘‘ସଦ୍ଧାହ ଦେୱୀମନୁଜେହି [ଦେୱୀମନୁଜେସୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପୂଜିତା, ଅପାପସତ୍ତୂପନିସେୱିନୀ ସଦା;

ସୁଧାୱିୱାଦେନ ତୱନ୍ତିମାଗତା, ତଂ ମଂ ସୁଧାଯ ୱରପଞ୍ଞ ଭାଜଯ’’।

୨୫୧।

‘‘ଦାନଂ ଦମଂ ଚାଗମଥୋପି ସଂଯମଂ, ଆଦାଯ ସଦ୍ଧାଯ କରୋନ୍ତି ହେକଦା;

ଥେଯ୍ୟଂ ମୁସା କୂଟମଥୋପି ପେସୁଣଂ, କରୋନ୍ତି ହେକେ ପୁନ ୱିଚ୍ଚୁତା ତଯା।

୨୫୨।

‘‘ଭରିଯାସୁ ପୋସୋ ସଦିସୀସୁ ପେକ୍ଖୱା [ପେଖୱା (ପୀ।)], ସୀଲୂପପନ୍ନାସୁ ପତିବ୍ବତାସୁପି;

ୱିନେତ୍ୱାନ [ୱିନେତ୍ୱା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଛନ୍ଦଂ କୁଲିତ୍ଥିଯାସୁପି [କୁଲଧୀତିଯାସୁପି (ସୀ। ପୀ।)], କରୋତି ସଦ୍ଧଂ ପୁନ [ପନ (ସୀ। ପୀ।)] କୁମ୍ଭଦାସିଯା।

୨୫୩।

‘‘ତ୍ୱମେୱ ସଦ୍ଧେ ପରଦାରସେୱିନୀ, ପାପଂ କରୋସି କୁସଲମ୍ପି ରିଞ୍ଚସି;

ନ ତାଦିସୀ ଅରହତି ଆସନୂଦକଂ, କୁତୋ ସୁଧା ଗଚ୍ଛ ନ ମଯ୍ହ ରୁଚ୍ଚସି’’।

୨୫୪।

‘‘ଜିଘଞ୍ଞରତ୍ତିଂ ଅରୁଣସ୍ମିମୂହତେ, ଯା ଦିସ୍ସତି ଉତ୍ତମରୂପୱଣ୍ଣିନୀ;

ତଥୂପମା ମଂ ପଟିଭାସି ଦେୱତେ, ଆଚିକ୍ଖ ମେ ତ୍ୱଂ କତମାସି ଅଚ୍ଛରା।

୨୫୫।

‘‘କାଲା ନିଦାଘେରିୱ ଅଗ୍ଗିଜାରିୱ [ଅଗ୍ଗଜାତିୱ (ସୀ।), ଅଗ୍ଗିଜାତିୱ (ପୀ।)], ଅନିଲେରିତା ଲୋହିତପତ୍ତମାଲିନୀ;

କା ତିଟ୍ଠସି ମନ୍ଦମିଗାୱଲୋକଯଂ [ମନ୍ଦମିୱାୱଲୋକଯଂ (ସୀ। ପୀ।)], ଭାସେସମାନାୱ ଗିରଂ ନ ମୁଞ୍ଚସି’’।

୨୫୬।

‘‘ହିରାହ ଦେୱୀମନୁଜେହି ପୂଜିତା, ଅପାପସତ୍ତୂପନିସେୱିନୀ ସଦା;

ସୁଧାୱିୱାଦେନ ତୱନ୍ତିମାଗତା, ସାହଂ ନ ସକ୍କୋମି ସୁଧମ୍ପି ଯାଚିତୁଂ;

କୋପୀନରୂପା ୱିଯ ଯାଚନିତ୍ଥିଯା’’।

୨୫୭।

‘‘ଧମ୍ମେନ ଞାଯେନ ସୁଗତ୍ତେ ଲଚ୍ଛସି, ଏସୋ ହି ଧମ୍ମୋ ନ ହି ଯାଚନା ସୁଧା;

ତଂ ତଂ ଅଯାଚନ୍ତିମହଂ ନିମନ୍ତଯେ, ସୁଧାଯ ଯଞ୍ଚିଚ୍ଛସି ତମ୍ପି ଦମ୍ମି ତେ।

୨୫୮।

‘‘ସା ତ୍ୱଂ ମଯା ଅଜ୍ଜ ସକମ୍ହି ଅସ୍ସମେ, ନିମନ୍ତିତା କଞ୍ଚନୱେଲ୍ଲିୱିଗ୍ଗହେ;

ତୁୱଞ୍ହି ମେ ସବ୍ବରସେହି ପୂଜିଯା, ତଂ ପୂଜଯିତ୍ୱାନ ସୁଧମ୍ପି ଅସ୍ନିଯେ’’।

୨୫୯।

‘‘ସା କୋସିଯେନାନୁମତା ଜୁତୀମତା, ଅଦ୍ଧା ହିରି ରମ୍ମଂ ପାୱିସି ଯସ୍ସମଂ;

ଉଦକୱନ୍ତଂ [ଉଦଞ୍ଞୱନ୍ତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଫଲମରିଯପୂଜିତଂ, ଅପାପସତ୍ତୂପନିସେୱିତଂ ସଦା।

୨୬୦।

‘‘ରୁକ୍ଖଗ୍ଗହାନା ବହୁକେତ୍ଥ ପୁପ୍ଫିତା, ଅମ୍ବା ପିଯାଲା ପନସା ଚ କିଂସୁକା;

ସୋଭଞ୍ଜନା ଲୋଦ୍ଦମଥୋପି ପଦ୍ମକା, କେକା ଚ ଭଙ୍ଗା ତିଲକା ସୁପୁପ୍ଫିତା।

୨୬୧।

‘‘ସାଲା କରେରୀ ବହୁକେତ୍ଥ ଜମ୍ବୁୟୋ, ଅସ୍ସତ୍ଥନିଗ୍ରୋଧମଧୁକୱେତସା [ୱେଦିସା (କ।)];

ଉଦ୍ଦାଲକା ପାଟଲି ସିନ୍ଦୁୱାରକା [ସିନ୍ଦୁୱାରିତା (ବହୂସୁ)], ମନୁଞ୍ଞଗନ୍ଧା ମୁଚଲିନ୍ଦକେତକା।

୨୬୨।

‘‘ହରେଣୁକା ୱେଠଉକା କେଣୁ [ୱେଣୁ (ସୀ। ପୀ।)] ତିନ୍ଦୁକା, ସାମାକନୀୱାରମଥୋପି ଚୀନକା;

ମୋଚା କଦଲୀ ବହୁକେତ୍ଥ ସାଲିୟୋ, ପୱୀହୟୋ ଆଭୂଜିନୋ ଚ [ଆଭୁଜିନୋପି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ତଣ୍ଡୁଲା।

୨୬୩।

‘‘ତସ୍ସେୱୁତ୍ତରପସ୍ସେନ [ତସ୍ସ ଚ ଉତ୍ତରେ ପସ୍ସେ (ସୀ। ପୀ।), ତସ୍ସ ଚ ଉତ୍ତରପସ୍ସେନ (ସ୍ୟା।)], ଜାତା ପୋକ୍ଖରଣୀ ସିୱା;

ଅକକ୍କସା ଅପବ୍ଭାରା, ସାଧୁ ଅପ୍ପଟିଗନ୍ଧିକା।

୨୬୪।

‘‘ତତ୍ଥ ମଚ୍ଛା ସନ୍ନିରତା, ଖେମିନୋ ବହୁଭୋଜନା;

ସିଙ୍ଗୂ ସୱଙ୍କା ସଂକୁଲା [ସକୁଲା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ସତୱଙ୍କା ଚ ରୋହିତା;

ଆଠଇଗଗ୍ଗରକାକିଣ୍ଣା, ପାଠୀନା କାକମଚ୍ଛକା।

୨୬୫।

‘‘ତତ୍ଥ ପକ୍ଖୀ ସନ୍ନିରତା, ଖେମିନୋ ବହୁଭୋଜନା;

ହଂସା କୋଞ୍ଚା ମୟୂରା ଚ, ଚକ୍କୱାକା ଚ କୁକ୍କୁହା;

କୁଣାଲକା ବହୂ ଚିତ୍ରା, ସିଖଣ୍ଡୀ ଜୀୱଜୀୱକା।

୨୬୬।

‘‘ତତ୍ଥ ପାନାୟ ମାୟନ୍ତି, ନାନା ମିଗଗଣା ବହୂ;

ସୀହା ବ୍ୟଗ୍ଘା ୱରାହା ଚ, ଅଚ୍ଛକୋକତରଚ୍ଛୟୋ।

୨୬୭।

‘‘ପଲାସାଦା ଗୱଜା ଚ, ମହିଂସା [ମହିସା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ରୋହିତା ରୁରୂ;

ଏଣେୟ୍ୟା ଚ ୱରାହା ଚ, ଗଣିନୋ ନୀକସୂକରା;

କଦଲିମିଗା ବହୁକେତ୍ଥ, ବିଳାରା ସସକଣ୍ଣିକା [ସସକଣ୍ଣକା (ସୀ।)]।

୨୬୮।

‘‘ଛମାଗିରୀ ପୁପ୍ଫୱିଚିତ୍ରସନ୍ଥତା, ଦିଜାଭିଘୁଟ୍ଠା ଦିଜସଙ୍ଘସେୱିତା’’।

୨୬୯।

‘‘ସା ସୁତ୍ତଚା ନୀଲଦୁମାଭିଲମ୍ବିତା, ୱିଜ୍ଜୁ ମହାମେଘରିୱାନୁପଜ୍ଜଥ;

ତସ୍ସା ସୁସମ୍ବନ୍ଧସିରଂ କୁସାମଯଂ, ସୁଚିଂ ସୁଗନ୍ଧଂ ଅଜିନୂପସେୱିତଂ;

ଅତ୍ରିଚ୍ଚ [ଅତ୍ରିଚ୍ଛ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] କୋଚ୍ଛଂ ହିରିମେତଦବ୍ରୱି, ‘ନିସୀଦ କଲ୍ୟାଣି ସୁଖଯିଦମାସନଂ’।

୨୭୦।

‘‘ତସ୍ସା ତଦା କୋଚ୍ଛଗତାଯ କୋସିଯୋ, ଯଦିଚ୍ଛମାନାଯ ଜଟାଜିନନ୍ଧରୋ [ଜଟାଜୁତିନ୍ଧରୋ (ସ୍ୟା। କ।)];

ନୱେହି ପତ୍ତେହି ସଯଂ ସହୂଦକଂ, ସୁଧାଭିହାସୀ ତୁରିତୋ ମହାମୁନି।

୨୭୧।

‘‘ସା ତଂ ପଟିଗ୍ଗଯ୍ହ ଉଭୋହି ପାଣିଭି, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱି ଅତ୍ତମନା ଜଟାଧରଂ;

‘ହନ୍ଦାହଂ ଏତରହି ପୂଜିତା ତଯା, ଗଚ୍ଛେଯ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମେ ତିଦିୱଂ ଜିତାୱିନୀ’।

୨୭୨।

‘‘ସା କୋସିଯେନାନୁମତା ଜୁତୀମତା, ଉଦୀରିତା [ଉଦିରଯି (କ।)] ୱଣ୍ଣମଦେନ ମତ୍ତା;

ସକାସେ ଗନ୍ତ୍ୱାନ ସହସ୍ସଚକ୍ଖୁନୋ, ଅଯଂ ସୁଧା ୱାସୱ ଦେହି ମେ ଜଯଂ।

୨୭୩।

‘‘ତମେନ [ତମେନଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ସକ୍କୋପି ତଦା ଅପୂଜଯି, ସହିନ୍ଦଦେୱା [ସହିନ୍ଦା ଚ ଦେୱା (ସୀ। ପୀ।)] ସୁରକଞ୍ଞମୁତ୍ତମଂ;

ସା ପଞ୍ଜଲୀ ଦେୱମନୁସ୍ସପୂଜିତା, ନୱମ୍ହି କୋଚ୍ଛମ୍ହି ଯଦା ଉପାୱିସି’’।

୨୭୪।

‘‘ତମେୱ ସଂସୀ [ତମେୱ ଅସଂସୀ (ସ୍ୟା।)] ପୁନଦେୱ ମାତଲିଂ, ସହସ୍ସନେତ୍ତୋ ତିଦସାନମିନ୍ଦୋ;

ଗନ୍ତ୍ୱାନ ୱାକ୍ୟଂ ମମ ବ୍ରୂହି କୋସିଯଂ, ଆସାଯ ସଦ୍ଧା [ସଦ୍ଧ (ପୀ।)] ସିରିଯା ଚ କୋସିଯ;

ହିରୀ ସୁଧଂ କେନ ମଲତ୍ଥ ହେତୁନା।

୨୭୫।

‘‘ତଂ ସୁ ୱତ୍ଥଂ ଉଦତାରଯୀ ରଥଂ, ଦଦ୍ଦଲ୍ଲମାନଂ ଉପକାରିଯସାଦିସଂ [ଉପକିରିଯସାଦିସଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

ଜମ୍ବୋନଦୀସଂ ତପନେୟ୍ୟସନ୍ନିଭଂ [ସନ୍ତିକଂ (ସୀ।ପୀ।)], ଅଲଙ୍କତଂ କଞ୍ଚନଚିତ୍ତସନ୍ନିଭଂ।

୨୭୬।

‘‘ସୁୱଣ୍ଣଚନ୍ଦେତ୍ଥ ବହୂ ନିପାତିତା, ହତ୍ଥୀ ଗୱସ୍ସା କିକିବ୍ୟଗ୍ଘଦୀପିୟୋ [କିମ୍ପୁରିସବ୍ୟଗ୍ଘଦୀପିୟୋ (କ।)];

ଏଣେୟ୍ୟକା ଲଙ୍ଘମୟେତ୍ଥ ପକ୍ଖିନୋ [ପକ୍ଖିୟୋ (ସୀ। ପୀ।)], ମିଗେତ୍ଥ ୱେଳୁରିୟମୟା ଯୁଧା ଯୁତା।

୨୭୭।

‘‘ତତ୍ଥସ୍ସରାଜହରୟୋ ଅୟୋଜୟୁଂ, ଦସସତାନି ସୁସୁନାଗସାଦିସେ;

ଅଲଙ୍କତେ କଞ୍ଚନଜାଲୁରଚ୍ଛଦେ, ଆୱେଳଇନେ ସଦ୍ଦଗମେ ଅସଙ୍ଗିତେ।

୨୭୮।

‘‘ତଂ ଯାନସେଟ୍ଠଂ ଅଭିରୁୟ୍ହ ମାତଲି, ଦିସା ଇମାୟୋ [ଦସ ଦିସା ଇମା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଅଭିନାଦୟିତ୍ଥ;

ନଭଞ୍ଚ ସେଲଞ୍ଚ ୱନପ୍ପତିନିଞ୍ଚ [ୱନସ୍ପତୀନି ଚ (ସୀ। ପୀ।), ୱନପ୍ପତିଞ୍ଚ (ସ୍ୟା। କ।)], ସସାଗରଂ ପବ୍ୟଧୟିତ୍ଥ [ପବ୍ୟାଥୟିତ୍ଥ (ସୀ। ପୀ।)] ମେଦିନିଂ।

୨୭୯।

‘‘ସ ଖିପ୍ପମେୱ ଉପଗମ୍ମ ଅସ୍ସମଂ, ପାୱାରମେକଂସକତୋ କତଞ୍ଜଲୀ;

ବହୁସ୍ସୁତଂ ୱୁଦ୍ଧଂ ୱିନୀତୱନ୍ତଂ, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱୀ ମାତଲି ଦେୱବ୍ରାହ୍ମଣଂ।

୨୮୦।

‘‘ଇନ୍ଦସ୍ସ ୱାକ୍ୟଂ ନିସାମେହି କୋସିୟ, ଦୂତୋ ଅହଂ ପୁଚ୍ଛତି ତଂ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

ଆସାୟ ସଦ୍ଧା ସିରିୟା ଚ କୋସିୟ, ହିରୀ ସୁଧଂ କେନ ମଲତ୍ଥ ହେତୁନା’’।

୨୮୧।

‘‘ଅନ୍ଧା ସିରୀ ମଂ ପଟିଭାତି ମାତଲି, ସଦ୍ଧା ଅନିଚ୍ଚା ପନ ଦେୱସାରଥି;

ଆସା ୱିସଂୱାଦିକସମ୍ମତା ହି ମେ, ହିରୀ ଚ ଅରିୟମ୍ହି ଗୁଣେ ପତିଟ୍ଠିତା’’।

୨୮୨।

‘‘କୁମାରିୟୋ ଯାଚିମା ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତା, ଜିଣ୍ଣା ଚ ଯା ଯା ଚ ସଭତ୍ତୁଇତ୍ଥିୟୋ;

ତା ଛନ୍ଦରାଗଂ ପୁରିସେସୁ ଉଗ୍ଗତଂ, ହିରିୟା ନିୱାରେନ୍ତି ସଚିତ୍ତମତ୍ତନୋ।

୨୮୩।

‘‘ସଙ୍ଗାମସୀସେ ସରସତ୍ତିସଂଯୁତେ, ପରାଜିତାନଂ ପତତଂ ପଲାୟିନଂ;

ହିରିଯା ନିୱତ୍ତନ୍ତି ଜହିତ୍ୱ [ଜହିତ୍ୱାନ (ସ୍ୟା। କ।)] ଜୀୱିତଂ, ତେ ସମ୍ପଟିଚ୍ଛନ୍ତି ପୁନା ହିରୀମନା।

୨୮୪।

''ୱେଲା ଯଥା ସାଗରୱେଗୱାରିନୀ, ହିରାଯ ହି ପାପଜନଂ ନିୱାରିନୀ;

ତଂ ସବ୍ବଲୋକେ ହିରିମରିଯପୂଜିତଂ, ଇନ୍ଦସ୍ସ ତଂ ୱେଦଯ ଦେୱସାରଥି''।

୨୮୫।

''କୋ ତେ ଇମଂ କୋସିଯ ଦିଟ୍ଠିମୋଦହି, ବ୍ରହ୍ମା ମହିନ୍ଦୋ ଅଥ ୱା ପଜାପତି;

ହିରାଯ ଦେୱେସୁ ହି ସେଟ୍ଠସମ୍ମତା, ଧୀତା ମହିନ୍ଦସ୍ସ ମହେସି ଜାଯଥ''।

୨୮୬।

''ହନ୍ଦେହି ଦାନି ତିଦିୱଂ ଅପକ୍କମ [ସମକ୍କମ (ସୀ। ପୀ।)], ରଥଂ ସମାରୁଯ୍ହ ମମାଯିତଂ ଇମଂ [ଇଦଂ (ସ୍ୟା। କ।)];

ଇନ୍ଦୋ ଚ ତଂ ଇନ୍ଦସଗୋତ୍ତ କଙ୍ଖତି, ଅଜ୍ଜେୱ ତ୍ୱଂ ଇନ୍ଦସହବ୍ୟତଂ ୱଜ''।

୨୮୭।

''ଏୱଂ ୱିସୁଜ୍ଝନ୍ତି [ସମିଜ୍ଝନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।)] ଅପାପକମ୍ମିନୋ, ଅଥୋ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଫଲଂ ନ ନସ୍ସତି;

ଯେ କେଚି ମଦ୍ଦକ୍ଖୁ ସୁଧାଯ ଭୋଜନଂ, ସବ୍ବେୱ ତେ ଇନ୍ଦସହବ୍ୟତଂ ଗତା''।

୨୮୮।

''ହିରୀ ଉପ୍ପଲୱଣ୍ଣାସି, କୋସିଯୋ ଦାନପତି ଭିକ୍ଖୁ;

ଅନୁରୁଦ୍ଧୋ ପଞ୍ଚସିଖୋ, ଆନନ୍ଦୋ ଆସି ମାତଲି।

୨୮୯।

''ସୂରିଯୋ କସ୍ସପୋ ଭିକ୍ଖୁ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋସି ଚନ୍ଦିମା;

ନାରଦୋ ସାରିପୁତ୍ତୋସି, ସମ୍ବୁଦ୍ଧୋ ଆସି ୱାସୱୋ''ତି।

ସୁଧାଭୋଜନଜାତକଂ ତତିଯଂ।

୫୩୬। କୁଣାଲଜାତକଂ (୪)

ଏୱମକ୍ଖାଯତି, ଏୱମନୁସୂଯତି [ସୁଯ୍ୟତି (କ।)]। ସବ୍ବୋସଧଧରଣିଧରେ ନେକପୁପ୍ଫମାଲ୍ୟୱିତତେ ଗଜ-ଗୱଜ ମହିଂସ-ରୁରୁ-ଚମର-ପସଦ-ଖଗ୍ଗ-ଗୋକଣ୍ଣ-ସୀହ-ବ୍ୟଗ୍ଘ-ଦୀପି-ଅଚ୍ଛ-କୋକ-ତରଚ୍ଛ-ଉଦ୍ଦାର-କଦଲିମିଗ- ବିଳାର-ସସ-କଣ୍ଣିକାନୁଚରିତେଆକିଣ୍ଣନେଲମଣ୍ଡଲମହାୱରାହନାଗକୁଲକରେଣୁ [କଣେରୁ (ସୀ। ପୀ।)] -ସଙ୍ଘାଧିୱୁଟ୍ଠେ [ୱୁଦ୍ଧେ (ସୀ। ପୀ।)] ଇସ୍ସମିଗ- ସାଖମିଗ-ସରଭମିଗ-ଏଣୀମିଗ-ୱାତମିଗ-ପସଦମିଗ-ପୁରିସାଲୁ [ପୁରିସଲ୍ଲୁ (ସୀ। ପୀ।)] -କିମ୍ପୁରିସ-ଯକ୍ଖ-ରକ୍ଖସନିସେୱିତେ ଅମଜ୍ଜୱମଞ୍ଜରୀଧର-ପହଟ୍ଠ

[ବ୍ରହଟ୍ଟ (ସୀ। ପୀ।)] -ପୁପ୍ଫୁଫୁସିତଗ୍ଗା [ପୁପ୍ଫିତଗ୍ଗ (ସୀ। ପୀ।)] ନେକପାଦପଗଣୱିତତେକୁରର-ଚକୋର-ୱାରଣ-ମଯୂର-ପରଭତ- ଜୀୱଞ୍ଜୀୱକ-ଚେଲାୱକା-ଭିଙ୍କାର-କରୱୀକମତ୍ତୱିହଙ୍ଗଗଣ-ସତତ [ୱିହଙ୍ଗସତ (ସୀ। ପୀ।)] ସମ୍ପଘୁଟ୍ଠେଅଞ୍ଜନ-ମନୋସିଲା-ହରିତାଲ- ହିଙ୍ଗୁଲକହେମ-ରଜତକନକାନେକଧାତୁସତୱିନଦ୍ଧପଟିମଣ୍ଡିତପ୍ପଦେସେ ଏୱରୂପେ ଖଲୁ, ଭୋ, ରମ୍ମେ ୱନସଣ୍ଡେ କୁଣାଲୋ ନାମ ସକୁଣୋ ପଟିୱସତି ଅତିୱିଯ ଚିତ୍ତୋ ଅତିୱିଯ ଚିତ୍ତପତ୍ତଚ୍ଛଦନୋ।

ତସ୍ସେୱ ଖଲୁ, ଭୋ, କୁଣାଲସ୍ସ ସକୁଣସ୍ସ ଅଡ୍ଢୁଡ୍ଢାନି ଇତ୍ଥିସହସ୍ସାନି ପରିଚାରିକା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ। ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ଦ୍ୱେ ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ କଟ୍ଠଂ ମୁଖେନ ଡଂସିତ୍ୱା [ଡସିତ୍ୱା (ସୀ। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ତଂ କୁଣାଲଂ ସକୁଣଂ ମଜ୍ଝେ ନିସୀଦାପେତ୍ୱା ଉଡ୍ଡେନ୍ତି [ଡେନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି] – ‘‘ମା ନଂ କୁଣାଲଂ ସକୁଣଂ ଅଦ୍ଧାନପରିଯାଯପଥେ କିଲମଥୋ ଉବ୍ବାହେତ୍ଥା’’ତି [ଉବ୍ବାହେଥାତି (ସ୍ୟା। କ।)]।

ପଞ୍ଚସତା [ପଞ୍ଚସତ (ପୀ।)] ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ହେଟ୍ଠତୋ ହେଟ୍ଠତୋ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି – [ଡେନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ‘‘ସଚାଯଂ କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ଆସନା ପରିପତିସ୍ସତି, ମଯଂ ତଂ ପକ୍ଖେହି ପଟିଗ୍ଗହେସ୍ସାମାତି।

ପଞ୍ଚସତା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ଉପରୂପରି ଉଡ୍ଡେନ୍ତି – [ଡେନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ‘‘ମା ନଂ କୁଣାଲଂ ସକୁଣଂ ଆତପୋ ପରିତାପେସୀ’’ତି [ପରିକାପୀତି (ସୀ। ପୀ।)]।

ପଞ୍ଚସତା ପଞ୍ଚସତା [ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ‘‘ପଞ୍ଚସତା’’ତି ସକିଦେୱ ଆଗତଂ] ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ଉଭତୋପସ୍ସେନ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି – [ଡେନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ‘‘ମା ନଂ କୁଣାଲଂ ସକୁଣଂ ସୀତଂ ୱା ଉଣ୍ହଂ ୱା ତିଣଂ ୱା ରଜୋ ୱା ୱାତୋ ୱା ଉସ୍ସାୱୋ ୱା ଉପପ୍ଫୁସୀ’’ତି।

ପଞ୍ଚସତା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ପୁରତୋ ପୁରତୋ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି – ‘‘ମା ନଂ କୁଣାଲଂ ସକୁଣଂ ଗୋପାଲକା ୱା ପସୁପାଲକା ୱା ତିଣହାରକା ୱା କଟ୍ଠହାରକା ୱା ୱନକମ୍ମିକା ୱା କଟ୍ଠେନ ୱା କଠଲେନ ୱା [କଥଲାଯ ୱା (କ।)] ପାଣିନା ୱା ( ) [(ପାସାଣେନ ୱା) (ସ୍ୟା।)] ଲେଡ୍ଡୁନା ୱା ଦଣ୍ଡେନ ୱା ସତ୍ଥେନ ୱା ସକ୍ଖରାହି ୱା [ସକ୍ଖରାଯ ୱା (ସୀ।)] ପହାରଂ ଅଦଂସୁ। ମାଯଂ କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ଗଚ୍ଛେହି ୱା ଲତାହି ୱା ରୁକ୍ଖେହି ୱା ସାଖାହି ୱା [ଇଦଂ ପଦଦ୍ୱଯଂ ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନତ୍ଥି] ଥମ୍ଭେହି ୱା ପାସାଣେହି ୱା ବଲୱନ୍ତେହି ୱା ପକ୍ଖୀହି ସଙ୍ଗମେସୀ’’ତି [ସଙ୍ଗାମେସୀତି (ସୀ। ପୀ।)]।

ପଞ୍ଚସତା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ପଚ୍ଛତୋ ପଚ୍ଛତୋ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି ସଣ୍ହାହି ସଖିଲାହି ମଞ୍ଜୂହି ମଧୁରାହି ୱାଚାହି ସମୁଦାଚରନ୍ତିଯୋ – ‘‘ମାଯଂ କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ଆସନେ ପରିଯୁକ୍କଣ୍ଠୀ’’ତି।

ପଞ୍ଚସତା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ଦିସୋଦିସଂ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି ଅନେକରୁକ୍ଖୱିୱିଧୱିକତିଫଲମାହରନ୍ତିଯୋ – ‘‘ମାଯଂ କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ଖୁଦାଯ ପରିକିଲମିତ୍ଥା’’ତି।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ତା [ନତ୍ଥି ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ] ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ତଂ କୁଣାଲଂ ସକୁଣଂ ଆରାମେନେୱ ଆରାମଂ ଉଯ୍ୟାନେନେୱ ଉଯ୍ୟାନଂ ନଦୀତିତ୍ଥେନେୱ ନଦୀତିତ୍ଥଂ ପବ୍ବତସିଖରେନେୱ ପବ୍ବତସିଖରଂ ଅମ୍ବୱନେନେୱ ଅମ୍ବୱନଂ ଜମ୍ବୁୱନେନେୱ ଜମ୍ବୁୱନଂ ଲବୁଜୱନେନେୱ ଲବୁଜୱନଂ ନାଳିକେରସଞ୍ଚାରିଯେନେୱ [ସଞ୍ଚାଦିଯେନେୱ (ପୀ।)] ନାଳିକେରସଞ୍ଚାରିଯଂ ଖିପ୍ପମେୱ ଅଭିସମ୍ଭୋନ୍ତି ରତିତ୍ଥାଯ [ରତତ୍ଥାଯ (ସୀ। ପୀ।)]।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ତାହି ଦିଜକଞ୍ଞାହି ଦିୱସଂ ପରିବ୍ୟୂଳ୍ହୋ ଏୱଂ ଅପସାଦେତି – ‘‘ନସ୍ସଥ ତୁମ୍ହେ ୱସଲିଯୋ, ୱିନସ୍ସଥ ତୁମ୍ହେ ୱସଲିଯୋ, ଚୋରିଯୋ ଧୁତ୍ତିଯୋ ଅସତିଯୋ ଲହୁଚିତ୍ତାଯୋ କତସ୍ସ ଅପ୍ପଟିକାରିକାଯୋ ଅନିଲୋ ୱିଯ ଯେନକାମଂଗମାଯୋ’’ତି।

ତସ୍ସେୱ ଖଲୁ, ଭୋ, ହିମୱତୋ ପବ୍ବତରାଜସ୍ସ ପୁରତ୍ଥିମଦିସାଭାଗେ ସୁସୁଖୁମସୁନିପୁଣଗିରିପ୍ପଭୱ [ପ୍ପଭୱା (ସୀ। ପୀ।)] – ହରିତୁପଯନ୍ତିଯୋ।

ଉପ୍ପଲ ପଦୁମ କୁମୁଦ ନଳିନ ସତପତ୍ତ ସୋଗନ୍ଧିକ ମନ୍ଦାଲକ [ମନ୍ଦାଲୱ (ସୀ। ପୀ।), ମନ୍ଦାରୱ (କ।)] ସମ୍ପତିୱିରୂଳ୍ହସୁଚିଗନ୍ଧ ମନୁଞ୍ଞମାୱକପ୍ପଦେସେ [ପାୱକପ୍ପଦେସେ (ସୀ। ପୀ।)]।

କୁରୱକ-ମୁଚଲିନ୍ଦ-କେତକ-ୱେଦିସ-ୱଞ୍ଜୁଲ [ୱେତସମଞ୍ଜୁଲ (ସୀ।)] -ପୁନ୍ନାଗବକୁଲ-ତିଲକ-ପିଯକ-ହସନସାଲ-ସଳଅଲଚମ୍ପକ ଅସୋକ-ନାଗରୁକ୍ଖ-ତିରୀଟି-ଭୁଜପତ୍ତ-ଲୋଦ୍ଦ-ଚନ୍ଦନୋଘୱନେକାଳଆଗରୁ-ପଦ୍ମକ-ପିଯଙ୍ଗୁ-ଦେୱଦାରୁକଚୋଚଗହନେ କକୁଧକୁଟଜଅଙ୍କୋଲ-କଚ୍ଚିକାର

[କଚ୍ଛିକାର (କା)] -କଣିକାର-କଣ୍ଣିକାର-କନୱେର-କୋରଣ୍ଡକ-କୋଓିଠଆର-କିଂସୁକ-ଯୋଧିକ ୱନମଲ୍ଲିକ [ନୱମଲ୍ଲିକ (ସୀ। ପୀ।)] -ମନଙ୍ଗଣ-ମନୱଜ୍ଜ-ଭଣ୍ଡି-ସୁରୁଚିର-ଭଗିନିମାଲାମଲ୍ଲଧରେ ଜାତିସୁମନମଧୁଗନ୍ଧିକ- [ମଧୁକବନ୍ଧୁକ (କା)] ଧନୁତକ୍କାରି [ଧନୁକାରି (ସୀ।), ଧନୁକାରିକ (ପୀ।)] ତାଲୀସ-ତଗରମୁସୀରକୋଟ୍ଟ-କଚ୍ଛୱିତତେ ଅତିମୁତ୍ତକସଂକୁସୁମିତଲତାୱିତତପଟିମଣ୍ଡିତପ୍ପଦେସେ ହଂସ-ପିଲୱ-କାଦମ୍ବ-କାରଣ୍ଡୱାଭିନଦିତେ ୱିଜ୍ଜାଧର-ସିଦ୍ଧ [ସିନ୍ଧୱ (ସୀ। ପୀ।)] -ସମଣ-ତାପସଗଣାଧିୱୁଟ୍ଠେ ୱରଦେୱ-ଯକ୍ଖ-ରକ୍ଖସ-ଦାନୱ-ଗନ୍ଧବ୍ବ-କିନ୍ନରମହୋରଗାନୁଚିଣ୍ଣପ୍ପଦେସେ ଏୱରୂପେ ଖଲୁ, ଭୋ, ରମ୍ମେ ୱନସଣ୍ଡେ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ନାମ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ପଟିୱସତି ଅତିୱିଯ ମଧୁରଗିରୋ ୱିଲାସିତନଯନୋ ମତ୍ତକ୍ଖୋ [ସୱିଲାସିତନଯନମତ୍ତକ୍ଖୋ (କା)]।

ତସ୍ସେୱ ଖଲୁ, ଭୋ, ପୁଣ୍ଣମୁଖସ୍ସ ଫୁସ୍ସକୋକିଲସ୍ସ ଅଡ୍ଢୁଡ୍ଢାନି ଇତ୍ଥିସତାନି ପରିଚାରିକା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ। ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ଦ୍ୱେ ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ କଟ୍ଠଂ ମୁଖେନ ଡଂସିତ୍ୱା ତଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ମଜ୍ଝେ ନିସୀଦାପେତ୍ୱା ଉଡ୍ଡେନ୍ତି – ''ମା ନଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ଅଦ୍ଧାନପରିଯାଯପଥେ କିଲମଥୋ ଉବ୍ବାହେତ୍ଥା''ତି।

ପଞ୍ଞାସ ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ହେଟ୍ଠତୋ ହେଟ୍ଠତୋ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି – ''ସଚାଯଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ଆସନା ପରିପତିସ୍ସତି, ମଯଂ ତଂ ପକ୍ଖେହି ପଟିଗ୍ଗହେସ୍ସାମା''ତି।

ପଞ୍ଞାସ ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ଉପରୂପରି ଉଡ୍ଡେନ୍ତି – ''ମା ନଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ଆତପୋ ପରିତାପେସୀ''ତି।

ପଞ୍ଞାସ ପଞ୍ଞାସ ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ଉଭତୋପସ୍ସେନ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି – ''ମା ନଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ସୀତଂ ୱା ଉଣ୍ହଂ ୱା ତିଣଂ ୱା ରଜୋ ୱା ୱାତୋ ୱା ଉସ୍ସାୱୋ ୱା ଉପପ୍ଫୁସୀ''ତି।

ପଞ୍ଞାସ ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ପୁରତୋ ପୁରତୋ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି – ''ମା ନଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ଗୋପାଲକା ୱା ପସୁପାଲକା ୱା ତିଣହାରକା ୱା କଟ୍ଠହାରକା ୱା ୱନକମ୍ମିକା ୱା କଟ୍ଠେନ ୱା କଥଲାଯ ୱା ପାଣିନା ୱା ଲେଡ୍ଡୁନା ୱା ଦଣ୍ଡେନ ୱା ସତ୍ଥେନ ୱା ସକ୍ଖରାହି ୱା ପହାରଂ ଅଦଂସୁ। ମାଯଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ଗଚ୍ଛେହି ୱା ଲତାହି ୱା ରୁକ୍ଖେହି ୱା ସାଖାହି ୱା ଥମ୍ଭେହି ୱା ପାସାଣେହି ୱା ବଲୱନ୍ତେହି ୱା ପକ୍ଖୀହି ସଙ୍ଗାମେସୀ''ତି।

ପଞ୍ଞାସ ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ପଚ୍ଛତୋ ପଚ୍ଛତୋ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି ସଣ୍ହାହି ସଖିଲାହି ମଞ୍ଜୂହି ମଧୁରାହି ୱାଚାହି ସମୁଦାଚରନ୍ତିଯୋ – ''ମାଯଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ଆସନେ ପରିଯୁକ୍କଣ୍ଠୀ''ତି।

ପଞ୍ଞାସ ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ଦିସୋଦିସଂ ଉଡ୍ଡେନ୍ତି ଅନେକରୁକ୍ଖୱିୱିଧୱିକତିଫଲମାହରନ୍ତିଯୋ – ''ମାଯଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ଖୁଦାଯ ପରିକିଲମିତ୍ଥା''ତି।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ତା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ତଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ଆରାମେନେୱ ଆରାମଂ ଉଯ୍ୟାନେନେୱ ଉଯ୍ୟାନଂ ନଦୀତିତ୍ଥେନେୱ ନଦୀତିତ୍ଥଂ ପବ୍ବତସିଖରେନେୱ ପବ୍ବତସିଖରଂ ଅମ୍ବୱନେନେୱ ଅମ୍ବୱନଂ ଜମ୍ବୁୱନେନେୱ ଜମ୍ବୁୱନଂ ଲବୁଜୱନେନେୱ ଲବୁଜୱନଂ ନାଳିକେରସଞ୍ଚାରିଯେନେୱ ନାଳିକେରସଞ୍ଚାରିଯଂ ଖିପ୍ପମେୱ ଅଭିସମ୍ଭୋନ୍ତି ରତିତ୍ଥାଯ।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ତାହି ଦିଜକଞ୍ଞାହି ଦିୱସଂ ପରିବ୍ୟୂଳ୍ହୋ ଏୱଂ ପସଂସତି – ''ସାଧୁ, ସାଧୁ, ଭଗିନିଯୋ, ଏତଂ ଖୋ, ଭଗିନିଯୋ, ତୁମ୍ହାକଂ ପତିରୂପଂ କୁଲଧୀତାନଂ, ଯଂ ତୁମ୍ହେ ଭତ୍ତାରଂ ପରିଚରେଯ୍ୟାଥା''ତି।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ଯେନ କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ତେନୁପସଙ୍କମି। ଅଦ୍ଦସଂସୁ ଖୋ କୁଣାଲସ୍ସ ସକୁଣସ୍ସ ପରିଚାରିକା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ତଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ଦୂରତୋୱ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତଂ; ଦିସ୍ୱାନ ଯେନ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ଅଯଂ, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ଅତିୱିଯ ଫରୁସୋ ଅତିୱିଯ ଫରୁସୱାଚୋ, ଅପ୍ପେୱନାମ ତୱମ୍ପି ଆଗମ୍ମ ପିଯୱାଚଂ ଲଭେଯ୍ୟାମା''ତି। ''ଅପ୍ପେୱନାମ, ଭଗିନିଯୋ''ତି ୱତ୍ୱା ଯେନ କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା କୁଣାଲେନ ସକୁଣେନ ସଦ୍ଧିଂ ପଟିସମ୍ମୋଦିତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ତଂ କୁଣାଲଂ ସକୁଣଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ସମ୍ମ କୁଣାଲ, ଇତ୍ଥୀନଂ ସୁଜାତାନଂ କୁଲଧୀତାନଂ ସମ୍ମାପଟିପନ୍ନାନଂ ମିଚ୍ଛାପଟିପନ୍ନୋ'ସି [ପଟିପନ୍ନୋ (ସୀ। ପୀ।)]? ଅମନାପଭାଣୀନମ୍ପି କିର, ସମ୍ମ କୁଣାଲ, ଇତ୍ଥୀନଂ ମନାପଭାଣିନା ଭୱିତବ୍ବଂ, କିମଙ୍ଗ ପନ ମନାପଭାଣୀନ''ନ୍ତି!

ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ, କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ତଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ଏୱଂ ଅପସାଦେସି – ‘‘ନସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ସମ୍ମ ଜମ୍ମ ୱସଲ, ୱିନସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ସମ୍ମ ଜମ୍ମ ୱସଲ, କୋ ନୁ ତଯା ୱିଯତ୍ତୋ ଜାଯାଜିନେନା’’ତି। ଏୱଂ ଅପସାଦିତୋ ଚ ପନ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ତତୋଯେୱ [ତତୋ ହେୱ (ସୀ। ପୀ।)] ପଟିନିୱତ୍ତି।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ପୁଣ୍ଣମୁଖସ୍ସ ଫୁସ୍ସକୋକିଲସ୍ସ ଅପରେନ ସମଯେନ ନଚିରସ୍ସେୱ [ଅଚିରସ୍ସେୱ ଅଚ୍ଚଯେନ (କ।)] ଖରୋ ଆବାଧୋ ଉପ୍ପଜ୍ଜି ଲୋହିତପକ୍ଖନ୍ଦିକା। ବାଳ୍ହା ୱେଦନା ୱତ୍ତନ୍ତି ମାରଣନ୍ତିକା [ମରଣନ୍ତିକା (ସ୍ଯା।)]। ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ପୁଣ୍ଣମୁଖସ୍ସ ଫୁସ୍ସକୋକିଲସ୍ସ ପରିଚାରିକାନଂ ଦିଜକଞ୍ଞାନଂ ଏତଦହୋସି – ‘‘ଆବାଧିକୋ ଖୋ ଅଯଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ, ଅପ୍ପେୱନାମ ଇମମ୍ହା ଆବାଧା ୱୁଟ୍ଠହେଯ୍ଯା’’ତି ଏକଂ ଅଦୁତିଯଂ ଓହାଯ ଯେନ କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ। ଅଦ୍ଦସା ଖୋ କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ତା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ଦୂରତୋୱ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତିଯୋ, ଦିସ୍ୱାନ ତା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କହଂ ପନ ତୁମ୍ହଂ ୱସଲିଯୋ ଭତ୍ତା’’ତି? ‘‘ଆବାଧିକୋ ଖୋ, ସମ୍ମ କୁଣାଲ, ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ଅପ୍ପେୱନାମ ତମ୍ହା ଆବାଧା ୱୁଟ୍ଠହେଯ୍ଯା’’ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ, କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ତା ଦିଜକଞ୍ଞାଯୋ ଏୱଂ ଅପସାଦେସି – ‘‘ନସ୍ସଥ ତୁମ୍ହେ ୱସଲିଯୋ, ୱିନସ୍ସଥ ତୁମ୍ହେ ୱସଲିଯୋ, ଚୋରିଯୋ ଧୁତ୍ତିଯୋ ଅସତିଯୋ ଲହୁଚିତ୍ତାଯୋ କତସ୍ସ ଅପ୍ପଟିକାରିକାଯୋ ଅନିଲୋ ୱିଯ ଯେନକାମଂଗମାଯୋ’’ତି; ୱତ୍ୱା ଯେନ ପୁଣ୍ଣମୁଖୋ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ହଂ, ସମ୍ମ, ପୁଣ୍ଣମୁଖା’’ତି। ‘‘ହଂ, ସମ୍ମ, କୁଣାଲା’’ତି।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ତଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ପକ୍ଖେହି ଚ ମୁଖତୁଣ୍ଡକେନ ଚ ପରିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ୱୁଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ନାନାଭେସଜ୍ଜାନି ପାଯାପେସି। ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ପୁଣ୍ଣମୁଖସ୍ସ ଫୁସ୍ସକୋକିଲସ୍ସ ସୋ ଆବାଧୋ ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭୀତି। ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ତଂ ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଫୁସ୍ସକୋକିଲଂ ଗିଲାନୱୁଟ୍ଠିତଂ [ଗିଲାନାୱୁଟ୍ଠିତଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ଅଚିରୱୁଟ୍ଠିତଂ ଗେଲଞ୍ଞା ଏତଦୱୋଚ –

‘‘ଦିଟ୍ଠା ମଯା, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, କଣ୍ହା ଦ୍ୱେପିତିକା ପଞ୍ଚପତିକାଯ ଛଟ୍ଠେ ପୁରିସେ ଚିତ୍ତଂ ପଟିବନ୍ଧନ୍ତିଯା, ଯଦିଦଂ କବନ୍ଧେ [କଓନ୍ଧେ (ସୀ। ପୀ।)] ପୀଠସପ୍ପିମ୍ହୀତି। ଭୱତି ଚ ପନୁତ୍ତରେତ୍ଥ [ପୁନୁତ୍ତଚେତ୍ଥ (କ।) ଏୱମୁପରିପି] ୱାକ୍ୟଂ –

୨୯୦।

‘‘ଅଥଜ୍ଜୁନୋ ନକୁଲୋ ଭୀମସେନୋ [ଭିମ୍ମସେନୋ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)], ଯୁଧିଟ୍ଠିଲୋ ସହଦେୱୋ [ସୀହଦେୱୋ (କ।)] ଚ ରାଜା;

ଏତେ ପତୀ ପଞ୍ଚ ମତିଚ୍ଚ ନାରୀ, ଅକାସି ଖୁଜ୍ଜୱାମନକେନ [ଖୁଜ୍ଜୱାମନେନ (ପୀ।)] ପାପ’’ନ୍ତି।

‘‘ଦିଟ୍ଠା ମଯା, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ସଚ୍ଚତପାପୀ [ସଚ୍ଚତପାୱୀ (ସୀ। ପୀ।), ପଞ୍ଚତପାୱୀ (ସ୍ଯା।)] ନାମ ସମଣୀ ସୁସାନମଜ୍ଝେ ୱସନ୍ତୀ ଚତୁତ୍ଥଭତ୍ତଂ ପରିଣାମଯମାନା ସୁରାଧୁତ୍ତକେନ [ତୁଲାପୁତ୍ତକେନ (ସୀ। ପୀ।), ସା ସୁରାଧୁତ୍ତକେନ (କ।)] ପାପମକାସି।

‘‘ଦିଟ୍ଠା ମଯା, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, କାକୱତୀ [କାକାତୀ (ସୀ।), କାକାତି (ପୀ।)] ନାମ ଦେୱୀ ସମୁଦ୍ଦମଜ୍ଝେ ୱସନ୍ତୀ ଭରିଯା ୱେନତେଯ୍ଯସ୍ସ ନଟକୁୱେରେନ ପାପମକାସି।

ଦିଟ୍ଠା ମଯା, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, କୁରୁଙ୍ଗଦେୱୀ [କୁରଙ୍ଗୱୀ (ସୀ। ପୀ।)] ନାମ ଲୋମସୁଦ୍ଦରୀ [ଲୋମସୁନ୍ଦରୀ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ଏଳିକକୁମାରଂ [ଏଳମାରକଂ (ସୀ।), ଏଳଅକକୁମାରଂ (ସ୍ଯା।), ଏଳଅକମାରଂ (ପୀ।)] କାମଯମାନା ଛଳଙ୍ଗକୁମାରଧନନ୍ତେୱାସିନା ପାପମକାସି।

ଏୱଞ୍ହେତଂ ମଯା ଞାତଂ, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତସ୍ସ ମାତରଂ [ମାତୁକା (ସ୍ଯା।)] ଓହାଯ କୋସଲରାଜଂ ପଞ୍ଚାଲଚଣ୍ଡେନ ପାପମକାସି।

୨୯୧।

‘‘ଏତା ଚ ଅଞ୍ଞା ଚ ଅକଂସୁ ପାପଂ, ତସ୍ମାହମିତ୍ଥୀନଂ ନ ୱିସ୍ସସେ ନପ୍ପସଂସେ;

ମହୀ ଯଥା ଜଗତି ସମାନରତ୍ତା, ୱସୁନ୍ଧରା ଇତରୀତରାପତିଟ୍ଠା [ଇତରୀତରାନଂ ପତିଟ୍ଠା (ସ୍ଯା।), ଇତ୍ତରୀତରପ୍ପତିଟ୍ଠା (?)];

ସଵ୍ଵସହା ଅଫନ୍ଦନା ଅକୁପ୍ପା, ତଥିତ୍ଥିୟୋ ତାୟୋ ନ ୱିସ୍ସସେ ନରୋ।

୨୯୨।

''ସୀହୋ ଯଥା ଲୋହିତମଂସଭୋଜନୋ, ୱାଳମିଗୋ ପଞ୍ଚାୱୁଧୋ [ପଞ୍ଚହତ୍ଥୋ (ସୀ। ପୀ।)] ସୁରୁଦ୍ଧୋ;

ପସୟ୍ହଖାଦୀ ପରହିଂସନେ ରତୋ, ତଥିତ୍ଥିୟୋ ତାୟୋ ନ ୱିସ୍ସସେ ନରୋ।

''ନ ଖଲୁ [ନ ଖଲୁ ଭୋ (ସ୍ୟା। କ।)], ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ୱେସିୟୋ ନାରିୟୋ ଗମନିୟୋ, ନ ହେତା ବନ୍ଧକିୟୋ ନାମ, ୱଧିକାୟୋ ନାମ ଏତାୟୋ, ଯଦିଦଂ ୱେସିୟୋ ନାରିୟୋ ଗମନିୟୋ''ତି।

''ଚୋରୋ [ଚୋରା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ୱିୟ ୱେଣିକତା, ମଦିରାୱ [ମଦିରା ୱିୟ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ମଦିରିୱ (ପୀ।)] ଦିଦ୍ଧା [ଦିଟ୍ଠା (କ।), ୱିସଦୁଟ୍ଠା (ସ୍ୟା।)] ୱାଣିଜୋ [ୱାଣିଜା (ପୀ।)] ୱିୟ ୱାଚାସନ୍ଥୁତିୟୋ, ଇସ୍ସସିଙ୍ଗମିୱ ୱିପରିୱତ୍ତାୟୋ [ପରିୱତ୍ତାୟୋ (ପୀ।), ୱିପରିୱତ୍ତାରୋ (କ।)], ଉରଗାମିୱ ଦୁଜିୱ୍ହାୟୋ, ସୋବ୍ଭମିୱ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନା, ପାତାଲମିୱ ଦୁପ୍ପୂରା ରକ୍ଖସୀ ୱିୟ ଦୁତ୍ତୋସା, ଯମୋୱେକନ୍ତହାରିୟୋ, ସିଖୀରିୱ ସଵ୍ଵଭକ୍ଖା, ନଦୀରିୱ ସଵ୍ଵୱାହୀ, ଅନିଲୋ ୱିୟ ଯେନକାମଂଚରା, ନେରୁ ୱିୟ ଅୱିସେସକରା, ୱିସରୁକ୍ଖୋ ୱିୟ ନିଚ୍ଚଫଲିତାୟୋ''ତି। ଭୱତି ଚ ପନୁତ୍ତରେତ୍ଥ ୱାକ୍ୟଂ –

୨୯୩।

''ଯଥା ଚୋରୋ ଯଥା ଦିଦ୍ଧୋ, ୱାଣିଜୋୱ ୱିକତ୍ଥନୀ;

ଇସ୍ସସିଙ୍ଗମିୱ ପରିୱତ୍ତା [ମିୱାୱଟ୍ଟୋ (ସୀ।), ମିୱାୱତ୍ତା (ପୀ।)], ଦୁଜିୱ୍ହା [ଦୁଜ୍ଜିୱ୍ହ (ପୀ।)] ଉରଗୋ ୱିୟ।

୨୯୪।

''ସୋବ୍ଭମିୱ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନା, ପାତାଲମିୱ ଦୁପ୍ପୁରା;

ରକ୍ଖସୀ ୱିୟ ଦୁତ୍ତୋସା, ଯମୋୱେକନ୍ତହାରିୟୋ।

୨୯୫।

[ଯଥା ସିଖୀ ନଦୀୱାହୋ, ଅନିଲୋ କାମଚାରୱା;୍ନେରୂୱ ଅୱିସେସା ଚ, ୱିସରୁକ୍ଖୋ ୱିୟ ନିଚ୍ଚଫଲା;୍ନାସୟନ୍ତି ଘରେ ଭୋଗଂ, ରତନାନନ୍ତକରିତ୍ଥି ୟୋତି; (ସୀ। ସ୍ୟା।)]

''ଯଥା ସିଖୀ ନଦୀ ୱାତୋ, ନେରୁନାୱ ସମାଗତା।

ୱିସରୁକ୍ଖୋ ୱିୟ ନିଚ୍ଚଫଲା, ନାସୟନ୍ତି ଘରେ ଭୋଗଂ;

ରତନନ୍ତକରିତ୍ଥିୟୋ''ତି [ଯଥା ସିଖୀ ନଦୀୱାହୋ, ଅନିଲୋ କାମଚାରୱା;୍ନେରୂୱ ଅୱିସେସା ଚ, ୱିସରୁକ୍ଖୋ ୱିୟ ନିଚ୍ଚଫଲା;୍ନାସୟନ୍ତି ଘରେ ଭୋଗଂ, ରତନାନନ୍ତକରିତ୍ଥି ୟୋତି; (ସୀ। ସ୍ୟା।)]।

''ଚତ୍ତାରିମାନି, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ଯାନି (ୱତ୍ଥୂନି କିଚ୍ଚେ ଜାତେ ଅନତ୍ଥଚରାନି ଭୱନ୍ତି; ତାନି) [( ) ସୀ। ସ୍ୟା। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି] ପରକୁଲେ ନ ୱାସେତଵ୍ଵାନି – ଗୋଣଂ ଧେନୁଂ ଯାନଂ ଭରିୟା। ଚତ୍ତାରି ଏତାନି ପଣ୍ଡିତୋ ଧନାନି [ଯାନି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଘରା ନ ୱିପ୍ପୱାସୟେ।

୨୯୬।

‘ଗୋଣଂ ଧେନୁଞ୍ଚ ଯାନଞ୍ଚ, ଭରିଯଂ ଞାତିକୁଲେ ନ ୱାସଯେ;

ଭଞ୍ଜନ୍ତି ରଥଂ ଅଯାନକା, ଅତିୱାହେନ ହନନ୍ତି ପୁଙ୍ଗୱଂ;

ଦୋହେନ ହନନ୍ତି ୱଚ୍ଛକଂ, ଭରିଯା ଞାତିକୁଲେ ପଦୁସ୍ସତୀ’’’ତି।

‘‘ଛ ଇମାନି, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ଯାନି (ୱତ୍ଥୂନି) [( ) ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି] କିଚ୍ଚେ ଜାତେ ଅନତ୍ଥଚରାନି ଭୱନ୍ତି –

୨୯୭।

‘ଅଗୁଣଂ ଧନୁ ଞାତିକୁଲେ ଚ ଭରିଯା, ପାରଂ ନାୱା ଅକ୍ଖଭଗ୍ଗଞ୍ଚ ଯାନଂ;

ଦୂରେ ମିତ୍ତୋ ପାପସହାଯକୋ ଚ, କିଚ୍ଚେ ଜାତେ ଅନତ୍ଥଚରାନି ଭୱ’’’ନ୍ତି।

‘‘ଅଟ୍ଠହି ଖଲୁ, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ଠାନେହି ଇତ୍ଥୀ ସାମିକଂ ଅୱଜାନାତି। ଦଲିଦ୍ଦତା, ଆତୁରତା, ଜିଣ୍ଣତା, ସୁରାସୋଣ୍ଡତା, ମୁଦ୍ଧତା, ପମତ୍ତତା, ସବ୍ବକିଚ୍ଚେସୁ ଅନୁୱତ୍ତନତା, ସବ୍ବଧନଅନୁପ୍ପଦାନେନ – ଇମେହି ଖଲୁ, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ଅଟ୍ଠହି ଠାନେହି ଇତ୍ଥୀ ସାମିକଂ ଅୱଜାନାତି। ଭୱତି ଚ ପନୁତ୍ତରେତ୍ଥ ୱାକ୍ୟଂ –

୨୯୮।

‘ଦଲିଦ୍ଦଂ ଆତୁରଞ୍ଚାପି, ଜିଣ୍ଣକଂ ସୁରସୋଣ୍ଡକଂ;

ପମତ୍ତଂ ମୁଦ୍ଧପତ୍ତଞ୍ଚ, ସବ୍ବକିଚ୍ଚେସୁ [ରତ୍ତଂ କିଚ୍ଚେସୁ (ସୀ। ପୀ।)] ହାପନଂ;

ସବ୍ବକାମପ୍ପଦାନେନ [ସବ୍ବକାମପଣିଧାନେନ (ସ୍ୟା)], ଅୱଜାନାତି [ଅୱଜାନନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।)] ସାମିକ’’’ନ୍ତି।

‘‘ନୱହି ଖଲୁ, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ଠାନେହି ଇତ୍ଥୀ ପଦୋସମାହରତି। ଆରାମଗମନସୀଲା ଚ ହୋତି, ଉଯ୍ୟାନଗମନସୀଲା ଚ ହୋତି, ନଦୀତିତ୍ଥଗମନସୀଲା ଚ ହୋତି, ଞାତିକୁଲଗମନସୀଲା ଚ ହୋତି, ପରକୁଲଗମନସୀଲା ଚ ହୋତି, ଆଦାସଦୁସ୍ସମଣ୍ଡନାନୁଯୋଗମନୁଯୁତ୍ତସୀଲା ଚ ହୋତି, ମଜ୍ଜପାଯିନୀ ଚ ହୋତି, ନିଲ୍ଲୋକନସୀଲା ଚ ହୋତି, ସଦ୍ୱାରଠାଯିନୀ [ପଦ୍ୱାରଟ୍ଠାଯିନୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖଲୁ, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ନୱହି ଠାନେହି ଇତ୍ଥୀ ପଦୋସମାହରତୀତି। ଭୱତି ଚ ପନୁତ୍ତରେତ୍ଥ ୱାକ୍ୟଂ –

୨୯୯।

‘ଆରାମସୀଲା ଚ [ଆରାମସୀଲା (ସୀ। ପୀ।)] ଉଯ୍ୟାନଂ, ନଦୀ ଞାତି ପରକୁଲଂ;

ଆଦାସଦୁସ୍ସମଣ୍ଡନମନୁଯୁତ୍ତା, ଯା ଚିତ୍ଥୀ ମଜ୍ଜପାଯିନୀ।

୩୦୦।

‘ଯା ଚ ନିଲ୍ଲୋକନସୀଲା, ଯା ଚ ସଦ୍ୱାରଠାଯିନୀ;

ନୱହେତେହି ଠାନେହି, ପଦୋସମାହରନ୍ତି ଇତ୍ଥିଯୋ’’’ତି।

‘‘ଚତ୍ତାଲୀସାଯ [ଚତ୍ତାଲୀସାଯି (ପୀ। କ।)] ଖଲୁ, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ଠାନେହି ଇତ୍ଥୀ ପୁରିସଂ ଅଚ୍ଚାଚରତି [ଅଚ୍ଚାୱଦତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]। ୱିଜମ୍ଭତି, ୱିନମତି, ୱିଲସତି, ୱିଲଜ୍ଜତି, ନଖେନ ନଖଂ ଘଟ୍ଟେତି, ପାଦେନ ପାଦଂ ଅକ୍କମତି, କଟ୍ଠେନ ପଥୱିଂ ୱିଲିଖତି [ଲିଖତି (ସୀ। ପୀ।)], ଦାରକଂ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘତି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘାପେତି [ଦାରକଂ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘେତି ଓଲଙ୍ଘେତି (ସୀ। ପୀ।)], କୀଳତି କୀଳାପେତି, ଚୁମ୍ବତି ଚୁମ୍ବାପେତି, ଭୁଞ୍ଜତି ଭୁଞ୍ଜାପେତି, ଦଦାତି, ଯାଚତି,

କତମନୁକରୋତି, ଉଚ୍ଚଂ ଭାସତି, ନୀଚଂ ଭାସତି, ଅୱିଚ୍ଚଂ ଭାସତି, ୱିୱିଚ୍ଚଂ ଭାସତି, ନଚ୍ଚେନ ଗୀତେନ ୱାଦିତେନ ରୋଦନେନ [ରୋଦିତେନ (ସୀ। ପୀ।)] ୱିଲସିତେନ ୱିଭୂସିତେନ ଜଗ୍ଘତି, ପେକ୍ଖତି, କଟିଂ ଚାଲେତି, ଗୁୟ୍ହଭଣ୍ଡକଂ ସଞ୍ଚାଲେତି, ଊରୁଂ ୱିୱରତି, ଊରୁଂ ପିଦହତି, ଥନଂ ଦସ୍ସେତି, କଚ୍ଛଂ ଦସ୍ସେତି, ନାଭିଂ ଦସ୍ସେତି, ଅକ୍ଖିଂ ନିଖନତି, ଭମୁକଂ ଉକ୍ଖିପତି, ଓଟ୍ଠଂ ଉପଲିଖତି [ଓଟ୍ଠଂ ପଲିଖତି ଜିୱ୍ହଂ ପଲିଖତି (ସୀ। ପୀ।)], ଜିୱ୍ହଂ ନିଲ୍ଲାଲେତି, ଦୁସ୍ସଂ ମୁଞ୍ଚତି, ଦୁସ୍ସଂ ପଟିବନ୍ଧତି, ସିରସଂ ମୁଞ୍ଚତି, ସିରସଂ ବନ୍ଧତି – ଇମେହି ଖଲୁ, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ଚତ୍ତାଲୀସାୟ ଠାନେହି ଇତ୍ଥୀ ପୁରିସଂ ଅଚ୍ଚାଚରତି।

''ପଞ୍ଚୱୀସାୟ [ପଞ୍ଚୱୀସାହି (ପୀ। କ।)] ଖଲୁ, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ଠାନେହି ଇତ୍ଥୀ ପଦୁଟ୍ଠା ୱେଦିତବ୍ବା ଭୱତି। ସାମିକସ୍ସ ପୱାସଂ ୱଣ୍ଣେତି, ପୱୁଟ୍ଠଂ ନ ସରତି, ଆଗତଂ ନାଭିନନ୍ଦତି, ଅୱଣ୍ଣଂ ତସ୍ସ ଭଣତି, ୱଣ୍ଣଂ ତସ୍ସ ନ ଭଣତି, ଅନତ୍ଥଂ ତସ୍ସ ଚରତି, ଅତ୍ଥଂ ତସ୍ସ ନ ଚରତି, ଅକିଚ୍ଚଂ ତସ୍ସ କରୋତି, କିଚ୍ଚଂ ତସ୍ସ ନ କରୋତି, ପରିଦହିତ୍ୱା ସୟତି, ପରମ୍ମୁଖୀ ନିପଜ୍ଜତି, ପରିୱତ୍ତକଜାତା ଖୋ ପନ ହୋତି କୁଙ୍କୁମିୟଜାତା, ଦୀଘଂ ଅସ୍ସସତି, ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦୟତି, ଉଚ୍ଚାରପସ୍ସାୱଂ ଅଭିଣ୍ହଂ ଗଚ୍ଛତି, ୱିଲୋମମାଚରତି, ପରପୁରିସସଦ୍ଦଂ ସୁତ୍ୱା କଣ୍ଣସୋତଂ ୱିୱରମୋଦହତି [ୱିୱରତି କମୋଦହତି (ପୀ।)], ନିହତଭୋଗା ଖୋ ପନ ହୋତି, ପଟିୱିସ୍ସକେହି ସନ୍ଥୱଂ କରୋତି, ନିକ୍ଖନ୍ତପାଦା ଖୋ ପନ ହୋତି, ୱିସିଖାନୁଚାରିନୀ ଅତିଚାରିନୀ ଖୋ ପନ ହୋତି, ନିଚ୍ଚଂ [ନଥି ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ] ସାମିକେ ଅଗାରୱା ପଦୁଟ୍ଠମନସଙ୍କପ୍ପା, ଅଭିଣ୍ହଂ ଦ୍ୱାରେ ତିଟ୍ଠତି, କଚ୍ଛାନି ଅଙ୍ଗାନି ଥନାନି ଦସ୍ସେତି, ଦିସୋଦିସଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ପେକ୍ଖତି – ଇମେହି ଖଲୁ, ସମ୍ମ ପୁଣ୍ଣମୁଖ, ପଞ୍ଚୱୀସାୟ [ପଞ୍ଚୱୀସାହି (କ।)] ଠାନେହି ଇତ୍ଥୀ ପଦୁଟ୍ଠା ୱେଦିତବ୍ବା ଭୱତି। ଭୱତି ଚ ପନୁତ୍ତରେତ୍ଥ ୱାକ୍ୟଂ –

୩୦୧।

'ପୱାସଂ ତସ୍ସ ୱଣ୍ଣେତି, ଗତଂ ତସ୍ସ ନ ସୋଚତି [ପୱାସ'ମସ୍ସ ୱଣ୍ଣେତି ଗତିଂ ନାନୁସୋଚତି (ସୀ। ପୀ।)];

ଦିସ୍ୱାନ ପତିମାଗତଂ [ଦିସ୍ୱାପତିଂ ଆଗତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ନାଭିନନ୍ଦତି;

ଭତ୍ତାରୱଣ୍ଣଂ ନ କଦାଚି ଭାସତି, ଏତେ ପଦୁଟ୍ଠାୟ ଭୱନ୍ତି ଲକ୍ଖଣା।

୩୦୨।

'ଅନତ୍ଥଂ ତସ୍ସ ଚରତି ଅସଞ୍ଞତା, ଅତ୍ଥଞ୍ଚ ହାପେତି ଅକିଚ୍ଚକାରିନୀ;

ପରିଦହିତ୍ୱା ସୟତି ପରମ୍ମୁଖୀ, ଏତେ ପଦୁଟ୍ଠାୟ ଭୱନ୍ତି ଲକ୍ଖଣା।

୩୦୩।

'ପରିୱତ୍ତଜାତା ଚ [ପରାୱତ୍ତକଜାତା ଚ (ସୀ।)] ଭୱତି କୁଙ୍କୁମୀ, ଦୀଘଞ୍ଚ ଅସ୍ସସତି ଦୁକ୍ଖୱେଦିନୀ;

ଉଚ୍ଚାରପସ୍ସାୱମଭିଣ୍ହଂ ଗଚ୍ଛତି, ଏତେ ପଦୁଟ୍ଠାୟ ଭୱନ୍ତି ଲକ୍ଖଣା।

୩୦୪।

''ୱିଲୋମମାଚରତି ଅକିଚ୍ଚକାରିନୀ, ସଦ୍ଦଂ ନିସାମେତି ପରସ୍ସ ଭାସତୋ;

ନିହତଭୋଗା ଚ କରୋତି ସନ୍ଥୱଂ, ଏତେ ପଦୁଟ୍ଠାୟ ଭୱନ୍ତି ଲକ୍ଖଣା।

୩୦୫।

'କିଚ୍ଛେନ ଲଦ୍ଧଂ କସିରାଭତଂ [କସିରେନାଭତଂ (ସୀ।)] ଧନଂ, ୱିତ୍ତଂ ୱିନାସେତି ଦୁକ୍ଖେନ ସମ୍ଭତଂ;

ପଟିୱିସ୍ସକେହି ଚ କରୋତି ସନ୍ଥୱଂ, ଏତେ ପଦୁଟ୍ଠାୟ ଭୱନ୍ତି ଲକ୍ଖଣା।

୩୦୬।

‘ନିକ୍ଖନ୍ତପାଦା ୱିସିଖାନୁଚାରିନୀ, ନିଚ୍ଚଞ୍ଚ ସାମିମ୍ହି [ନିଚ୍ଚଂ ସସାମିମ୍ହି (ପୀ। କ।)] ପଦୁଟ୍ଠମାନସା;

ଅତିଚାରିନୀ ହୋତି ଅପେତଗାରୱା [ତଥେୱ’ଗାରୱା (ସୀ। ପୀ।)], ଏତେ ପଦୁଟ୍ଠାଯ ଭୱନ୍ତି ଲକ୍ଖଣା।

୩୦୭।

‘ଅଭିକ୍ଖଣଂ ତିଟ୍ଠତି ଦ୍ୱାରମୂଲେ, ଥନାନି କଚ୍ଛାନି ଚ ଦସ୍ସଯନ୍ତୀ;

ଦିସୋଦିସଂ ପେକ୍ଖତି ଭନ୍ତଚିତ୍ତା, ଏତେ ପଦୁଟ୍ଠାଯ ଭୱନ୍ତି ଲକ୍ଖଣା।

୩୦୮।

‘ସବ୍ବା ନଦୀ ୱଙ୍କଗତୀ [ୱଙ୍କନଦୀ (କ।)], ସବ୍ବେ କଟ୍ଠମଯା ୱନା;

ସବ୍ବିତ୍ଥିଯୋ କରେ ପାପଂ, ଲଭମାନେ ନିୱାତକେ।

୩୦୯।

‘ସଚେ ଲଭେଥ ଖଣଂ ୱା ରହୋ ୱା, ନିୱାତକଂ ୱାପି ଲଭେଥ ତାଦିସଂ;

ସବ୍ବାୱ ଇତ୍ଥୀ କଯିରୁଂ ନୁ [କରେଯ୍ଯୁ ନୋ (ସୀ।), କରେଯ୍ଯୁଂ ନୋ (ପୀ।)] ପାପଂ, ଅଞ୍ଞଂ ଅଲତ୍ଥ [ଅଲଦ୍ଧା (ସ୍ଯା। ପୀ। କ।)] ପୀଠସପ୍ପିନାପି ସଦ୍ଧିଂ।

୩୧୦।

‘‘ନରାନମାରାମକରାସୁ ନାରିସୁ, ଅନେକଚିତ୍ତାସୁ ଅନିଗ୍ଗହାସୁ ଚ;

ସବ୍ବତ୍ଥ ନାପୀତିକରାପି [ସବ୍ବ’ତ୍ଥନା’ପୀତିକାରାପି (ସୀ। ସ୍ଯା।)] ଚେ ସିଯା [ସିଯୁଂ (ସ୍ଯା।)], ନ ୱିସ୍ସସେ ତିତ୍ଥସମା ହି ନାରିଯୋ’’ତି।

୩୧୧।

‘ଯଂ ୱେ [ଯଞ୍ଚ (ସ୍ଯା। କ।)] ଦିସ୍ୱା କଣ୍ଡରୀକିନ୍ନରାନଂ [କିନ୍ନରକିନ୍ନରୀନଂ (ସ୍ଯା।), କିନ୍ନରୀକିନ୍ନରାନଂ (କ।)], ସବ୍ବିତ୍ଥିଯୋ ନ ରମନ୍ତି ଅଗାରେ;

ତଂ ତାଦିସଂ ମଚ୍ଚଂ ଚଜିତ୍ୱା ଭରିଯା, ଅଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା ପୁରିସଂ ପୀଠସପ୍ପିଂ।

୩୧୨।

‘ବକସ୍ସ ଚ ବାୱରିକସ୍ସ [ପାୱାରିକସ୍ସ (ସୀ।), ବାୱରିଯସ୍ସ (ସ୍ଯା।)] ରଞ୍ଞୋ, ଅଚ୍ଚନ୍ତକାମାନୁଗତସ୍ସ ଭରିଯା;

ଅୱାଚରୀ [ଅଚ୍ଚାଚରି (ସ୍ଯା।), ଅନାଚରି (କ।)] ପଟ୍ଠୱସାନୁଗସ୍ସ [ବଦ୍ଧୱସାନୁଗସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ଯା।), ପଉୱସାନୁଗତସ୍ସ (କ।)], କଂ ୱାପି ଇତ୍ଥୀ ନାତିଚରେ ତଦଞ୍ଞଂ।

୩୧୩।

‘ପିଙ୍ଗିଯାନୀ ସବ୍ବଲୋକିସ୍ସରସ୍ସ, ରଞ୍ଞୋ ପିଯା ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତସ୍ସ ଭରିଯା;

ଅୱାଚରୀ ପଟ୍ଟୱସାନୁଗସ୍ସ, ତଂ ୱାପି ସା ନାଛଗା କାମକାମିନୀ।

୩୧୪।

‘ଲୁଦ୍ଧାନଂ [ଖୁଦ୍ଦାନଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଲହୁଚିତ୍ତାନଂ, ଅକତଞ୍ଞୂନ ଦୁବ୍ଭିନଂ;

ନାଦେୱସତ୍ତୋ ପୁରିସୋ, ଥୀନଂ ସଦ୍ଧାତୁମରହତି।

୩୧୫।

‘ନ ତା ପଜାନନ୍ତି କତଂ ନ କିଚ୍ଚଂ, ନ ମାତରଂ ପିତରଂ ଭାତରଂ ୱା;

ଅନରିଯା ସମତିକ୍କନ୍ତଧମ୍ମା, ସସ୍ସେୱ ଚିତ୍ତସ୍ସ ୱସଂ ୱଜନ୍ତି।

୩୧୬।

‘ଚିରାନୁୱୁଟ୍ଠମ୍ପି [ଚିରାନୁୱୁତ୍ଥମ୍ପି (ସୀ। ପୀ।)] ପିଯଂ ମନାପଂ, ଅନୁକମ୍ପକଂ ପାଣସମମ୍ପି ଭତ୍ତୁଂ [ସନ୍ତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ଆୱାସୁ କିଚ୍ଚେସୁ ଚ ନଂ ଜହନ୍ତି, ତସ୍ମାହମିତ୍ଥୀନଂ ନ ୱିସ୍ସସାମି।

୩୧୭।

‘ଥୀନଞ୍ହି ଚିତ୍ତଂ ଯଥା ୱାନରସ୍ସ, କନ୍ନପ୍ପକନ୍ନଂ ଯଥା ରୁକ୍ଖଛାଯା;

ଚଲାଚଲଂ ହଦଯମିତ୍ଥିଯାନଂ, ଚକ୍କସ୍ସ ନେମି ୱିଯ ପରିୱତ୍ତତି।

୩୧୮।

‘ଯଦା ତା ପସ୍ସନ୍ତି ସମେକ୍ଖମାନା, ଆଦେଯ୍ୟରୂପଂ ପୁରିସସ୍ସ ୱିତ୍ତଂ;

ସଣ୍ହାହି ୱାଚାହି ନଯନ୍ତି ମେନଂ, କମ୍ବୋଜକା ଜଲଜେନେୱ ଅସ୍ସଂ।

୩୧୯।

‘ଯଦା ନ ପସ୍ସନ୍ତି ସମେକ୍ଖମାନା, ଆଦେଯ୍ୟରୂପଂ ପୁରିସସ୍ସ ୱିତ୍ତଂ;

ସମନ୍ତତୋ ନଂ ପରିୱଜ୍ଜଯନ୍ତି, ତିଣ୍ଣୋ ନଦୀପାରଗତୋୱ କୁଲ୍ଲଂ।

୩୨୦।

‘ସିଲେସୂପମା ସିଖିରିୱ ସବ୍ବଭକ୍ଖା, ତିକ୍ଖମାଯା ନଦୀରିୱ ସୀଘସୋତା;

ସେୱନ୍ତି ହେତା ପିଯମପ୍ପିଯଞ୍ଚ, ନାୱା ଯଥା ଓରକୂଲଂ [ଓରକୁଲଂ (ସୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ପରଞ୍ଚ।

୩୨୧।

‘ନ ତା ଏକସ୍ସ ନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ, ଆପଣୋୱ ପସାରିତୋ;

ଯୋ ତା ମଯ୍ହନ୍ତି ମଞ୍ଞେୟ୍ୟ, ୱାତଂ ଜାଲେନ ବାଧଯେ [ବନ୍ଧଯେ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୩୨୨।

‘ଯଥା ନଦୀ ଚ ପନ୍ଥୋ ଚ, ପାନାଗାରଂ ସଭା ପପା;

ଏୱଂ ଲୋକିତ୍ଥିଯୋ ନାମ, ୱେଲା ତାସଂ ନ ୱିଜ୍ଜତି [କେସୁଚି ପୋତ୍ଥକେସୁ ଇମିସ୍ସା ଗାଥାଯ ପୁବ୍ବାପରଦ୍ଧଂ ୱିପରିଯାଯେନ ଦିସ୍ସତି]।

୩୨୩।

‘ଘତାସନସମା ଏତା, କଣ୍ହସପ୍ପସିରୂପମା;

ଗାୱୋ ବହିତିଣସ୍ସେୱ, ଓମସନ୍ତି ୱରଂ ୱରଂ।

୩୨୪।

‘ଘତାସନଂ କୁଞ୍ଜରଂ କଣ୍ହସପ୍ପଂ, ମୁଦ୍ଧାଭିସିତ୍ତଂ ପମଦା ଚ ସବ୍ବା;

ଏତେ ନରୋ [ଏତେନ ସୋ (ପୀ।)] ନିଚ୍ଚଯତୋ [ନିଚ୍ଚଯତ୍ତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଭଜେଥ, ତେସଂ ହୱେ ଦୁବ୍ବିଦୁ ସବ୍ବଭାୱୋ [ସଚ୍ଚଭାୱୋ (ସ୍ୟା।)]।

୩୨୫।

‘ନଚ୍ଚନ୍ତୱଣ୍ଣା ନ ବହୂନଂ କନ୍ତା, ନ ଦକ୍ଖିଣା ପମଦା ସେୱିତବ୍ବା;

ନ ପରସ୍ସ ଭରିଯା ନ ଧନସ୍ସ ହେତୁ, ଏତିତ୍ଥିଯୋ ପଞ୍ଚ ନ ସେୱିତବ୍ବା’’’।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ଆନନ୍ଦୋ ଗିଜ୍ଝରାଜା କୁଣାଲସ୍ସ ସକୁଣସ୍ସ ଆଦିମଜ୍ଝକଥାପରିଯୋସାନଂ [ଆଦିମଜ୍ଝଗାଥାପରିଯୋସାନଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ୱିଦିତ୍ୱା ତାଯଂ ୱେଲାଯଂ ଇମା ଗାଥାଯୋ ଅଭାସି –

୩୨୬।

‘‘ପୁଣ୍ଣମ୍ପି ଚେମଂ ପଥୱିଂ ଧନେନ, ଦଜ୍ଜିତ୍ଥିଯା ପୁରିସୋ ସମ୍ମତାଯ;

ଲଦ୍ଧା ଖଣଂ ଅତିମଞ୍ଞେୟ୍ୟ ତମ୍ପି, ତାସଂ ୱସଂ ଅସତୀନଂ ନ ଗଚ୍ଛେ।

୩୨୭।

‘‘ଉଟ୍ଠାହକଂ ଚେପି ଅଲୀନୱୁତ୍ତିଂ, କୋମାରଭତ୍ତାରଂ ପିଯଂ ମନାପଂ;

ଆୱାସୁ କିଚ୍ଚେସୁ ଚ ନଂ ଜହନ୍ତି, ତସ୍ମାହମିତ୍ଥୀନଂ [ତସ୍ମା ହି ଇତ୍ଥୀନଂ (ସୀ। ପୀ।)] ନ ୱିସ୍ସସାମି।

୩୨୮।

‘‘ନ ୱିସ୍ସସେ ଇଚ୍ଛତି ମନ୍ତି ପୋସୋ, ନ ୱିସ୍ସସେ ରୋଦତି ମେ ସକାସେ;

ସେୱନ୍ତି ହେତା ପିଯମପ୍ପିଯଞ୍ଚ, ନାୱା ଯଥା ଓରକୂଲଂ ପରଞ୍ଚ।

୩୨୯।

''ନ ୱିସ୍ସସେ ସାଖପୁରାଣସନ୍ଥତଂ, ନ ୱିସ୍ସସେ ମିତ୍ତପୁରାଣଚୋରଂ;

ନ ୱିସ୍ସସେ ରାଜାନଂ ସଖା [ରାଜା ସଖା (ସୀ। ପୀ।)] ମମନ୍ତି, ନ ୱିସ୍ସସେ ଇତ୍ଥି ଦସନ୍ନ ମାତରଂ।

୩୩୦।

''ନ ୱିସ୍ସସେ ରାମକରାସୁ ନାରିସୁ, ଅଚ୍ଚନ୍ତସୀଲାସୁ ଅସଞ୍ଞତାସୁ;

ଅଚ୍ଚନ୍ତପେମାନୁଗତସ୍ସ ଭରିଯା, ନ ୱିସ୍ସସେ ତିତ୍ଥସମା ହି ନାରିଯୋ।

୩୩୧।

''ହନେଯ୍ୟୁଂ ଛିନ୍ଦେଯ୍ୟୁଂ ଛେଦାପେଯ୍ୟୁମ୍ପି [ହନେଯ୍ୟୁ ଛିନ୍ଦେଯ୍ୟୁଂପି ଛଦଯେଯ୍ୟୁଂ (ସୀ। ପୀ।), ହନେଯ୍ୟୁଂପି ଛିନ୍ଦେଯ୍ୟୁଂପି ଛେଦାପେଯ୍ୟୁଂପି (ସ୍ୟା।)], କଣ୍ଠେପି [କଣ୍ଠମ୍ପି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଛେତ୍ୱା ରୁଧିରଂ ପିୱେଯ୍ୟୁଂ;

ମା ଦୀନକାମାସୁ ଅସଞ୍ଞତାସୁ, ଭାୱଂ କରେ ଗଙ୍ଗତିତ୍ଥୂପମାସୁ।

୩୩୨।

''ମୁସା ତାସଂ ଯଥା ସଚ୍ଚଂ, ସଚ୍ଚଂ ତାସଂ ଯଥା ମୁସା;

ଗାୱୋ ବହିତିଣସ୍ସେୱ, ଓମସନ୍ତି ୱରଂ ୱରଂ।

୩୩୩।

''ଗତେନେତା ପଲୋଭେନ୍ତି, ପେକ୍ଖିତେନ ମ୍ହିତେନ ଚ;

ଅଥୋପି ଦୁନ୍ନିୱତ୍ଥେନ, ମଞ୍ଜୁନା ଭଣିତେନ ଚ।

୩୩୪।

''ଚୋରିଯୋ କଥିନା [କଠିନା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ହେତା, ୱାଳଆ ଚ ଲପସକ୍ଖରା;

ନ ତା କିଞ୍ଚି ନ ଜାନନ୍ତି, ଯଂ ମନୁସ୍ସେସୁ ୱଞ୍ଚନଂ।

୩୩୫।

''ଅସା ଲୋକିତ୍ଥିଯୋ ନାମ, ୱେଲା ତାସଂ ନ ୱିଜ୍ଜତି;

ସାରତ୍ତା ଚ ପଗବ୍ଭା ଚ, ସିଖୀ ସବ୍ବଘସୋ ଯଥା।

୩୩୬।

‘‘ନତ୍ଥିତ୍ଥୀନଂ ପିୟୋ ନାମ, ଅପ୍ପିୟୋପି ନ ୱିଜ୍ଜତି;

ସେୱନ୍ତି ହେତା ପିୟମପ୍ପିୟଞ୍ଚ, ନାୱା ୟଥା ଓରକୂଲଂ ପରଞ୍ଚ।

୩୩୭।

‘‘ନତ୍ଥିତ୍ଥୀନଂ ପିୟୋ ନାମ, ଅପ୍ପିୟୋପି ନ ୱିଜ୍ଜତି;

ଧନତ୍ତା [ଧନତ୍ଥା (ସ୍ୟା।)] ପଟିୱଲ୍ଲନ୍ତି, ଲତାୱ ଦୁମନିସ୍ସିତା।

୩୩୮।

‘‘ହତ୍ଥିବନ୍ଧଂ ଅସ୍ସବନ୍ଧଂ, ଗୋପୁରିସଞ୍ଚ ମଣ୍ଡଲଂ [ଚଣ୍ଡଲଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ଛୱଡାହକଂ ପୁପ୍ଫଛଡ୍ଡକଂ, ସଧନମନୁପତନ୍ତି ନାରିୟୋ।

୩୩୯।

‘‘କୁଲପୁତ୍ତମ୍ପି ଜହନ୍ତି ଅକିଞ୍ଚନଂ, ଛୱକସମସଦିସମ୍ପି [ଛୱକସମଂ (ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ଅନୁଗଚ୍ଛନ୍ତି [ଗଚ୍ଛନ୍ତି (ପୀ।)] ଅନୁପତନ୍ତି, ଧନହେତୁ ହି ନାରିୟୋ’’ତି [ଧନହେତୁ ଚ ନାରିୟୋ (ସ୍ୟା।), ଧନହେତୁ ନାରିୟୋ (ପୀ।)]।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, ନାରଦୋ ଦେୱବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଆନନ୍ଦସ୍ସ ଗିଜ୍ଝରାଜସ୍ସ ଆଦିମଜ୍ଝକଥାପରିୟୋସାନଂ ୱିଦିତ୍ୱା ତାୟଂ ୱେଲାୟଂ ଇମା ଗାଥାୟୋ ଅଭାସି –

୩୪୦।

‘‘ଚତ୍ତାରୋମେ ନ ପୂରେନ୍ତି, ତେ ମେ ସୁଣାଥ ଭାସତୋ;

ସମୁଦ୍ଦୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ରାଜା, ଇତ୍ଥୀ ଚାପି ଦିଜମ୍ପତି।

୩୪୧।

‘‘ସରିତା ସାଗରଂ ୟନ୍ତି, ୟା କାଚି ପଥୱିସ୍ସିତା;

ତା ସମୁଦ୍ଦଂ ନ ପୂରେନ୍ତି, ଊନତ୍ତା ହି ନ ପୂରତି।

୩୪୨।

‘‘ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଚ ଅଧୀୟାନ, ୱେଦମକ୍ଖାନପଞ୍ଚମଂ;

ଭିୟ୍ୟୋପି ସୁତମିଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ଊନତ୍ତା ହି ନ ପୂରତି।

୩୪୩।

‘‘ରାଜା ଚ ପଥୱିଂ ସବ୍ବଂ, ସସମୁଦ୍ଦଂ ସପବ୍ବତଂ;

ଅଜ୍ଝାୱସଂ ୱିଜିନିତ୍ୱା, ଅନନ୍ତରତନୋଚିତଂ;

ପାରଂ ସମୁଦ୍ଦଂ ପକ୍ଖେତି, ଊନତ୍ତା ହି ନ ପୂରତି।

୩୪୪।

‘‘ଏକମେକାଯ ଇତ୍ଥିଯା, ଅଟ୍ଠଟ୍ଠ ପତିନୋ ସିଯା;

ସୂରା ଚ ବଲୱନ୍ତୋ ଚ, ସବ୍ବକାମରସାହରା;

କରେଯ୍ଯୁ ନୱମେ ଛନ୍ଦଂ, ଊନତ୍ତା ହି ନ ପୂରତି।

୩୪୫।

‘‘ସବ୍ବିତ୍ଥିଯୋ ସିଖିରିୱ ସବ୍ବଭକ୍ଖା, ସବ୍ବିତ୍ଥିଯୋ ନଦୀରିୱ ସବ୍ବୱାହୀ;

ସବ୍ବିତ୍ଥିଯୋ କଣ୍ଟକାନଂୱ ସାଖା, ସବ୍ବିତ୍ଥିଯୋ ଧନହେତୁ ୱଜନ୍ତି।

୩୪୬।

‘‘ୱାତଞ୍ଚ ଜାଲେନ ନରୋ ପରାମସେ, ଓସିଞ୍ଚଯେ [ଓସଞ୍ଚିଯା (ସୀ। ପୀ।)] ସାଗରମେକପାଣିନା;

ସକେନ ହତ୍ଥେନ କରେଯ୍ଯ ଘୋସଂ [ସକେନ କାଲେନ ହନେଯ୍ଯ ଘୋସନଂ (ପୀ।)], ଯୋ ସବ୍ବଭାୱଂ ପମଦାସୁ ଓସଜେ।

୩୪୭।

‘‘ଚୋରୀନଂ ବହୁବୁଦ୍ଧୀନଂ, ଯାସୁ ସଚ୍ଚଂ ସୁଦୁଲ୍ଲଭଂ;

ଥୀନଂ ଭାୱୋ ଦୁରାଜାନୋ, ମଚ୍ଛସ୍ସେୱୋଦକେ ଗତଂ।

୩୪୮।

‘‘ଅନଲା ମୁଦୁସମ୍ଭାସା, ଦୁପ୍ପୂରା ତା ନଦୀସମା;

ସୀଦନ୍ତି ନଂ ୱିଦିତ୍ୱାନ, ଆରକା ପରିୱଜ୍ଜଯେ।

୩୪୯।

‘‘ଆୱଟ୍ଟନୀ ମହାମାଯା, ବ୍ରହ୍ମଚରିଯୱିକୋପନା;

ସୀଦନ୍ତି ନଂ ୱିଦିତ୍ୱାନ, ଆରକା ପରିୱଜ୍ଜଯେ।

୩୫୦।

‘‘ଯଂ ଏତା [ଯଞ୍ଚେତା (ସ୍ୟା।)] ଉପସେୱନ୍ତି, ଛନ୍ଦସା ୱା ଧନେନ ୱା;

ଜାତୱେଦୋୱ ସଣ୍ଠାନଂ, ଖିପ୍ପଂ ଅନୁଦହନ୍ତି ନ’’ନ୍ତି।

ଅଥ ଖଲୁ, ଭୋ, କୁଣାଲୋ ସକୁଣୋ ନାରଦସ୍ସ ଦେୱବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଆଦିମଜ୍ଝକଥାପରିୟୋସାନଂ ୱିଦିତ୍ୱା ତାୟଂ ୱେଲାୟଂ ଇମା ଗାଥାୟୋ ଅଭାସି –

୩୫୧।

''ସଲ୍ଲପେ ନିସିତଖଗ୍ଗପାଣିନା, ପଣ୍ଡିତୋ ଅପି ପିସାଚଦୋସିନା;

ଉଗ୍ଗତେଜମୁରଗମ୍ପି ଆସିଦେ, ଏକୋ ଏକାୟ ପମଦାୟ ନାଲପେ [ଏକୋ ଏକପମଦଂ ହି ନାଲପେ (ପୀ।) ଏକୋ ଏକପମାଦାୟ ନାଲପେ (?)]।

୩୫୨।

''ଲୋକଚିତ୍ତମଥନା ହି ନାରିୟୋ, ନଚ୍ଚଗୀତଭଣିତମ୍ହିତାୱୁଧା;

ବାଧୟନ୍ତି ଅନୁପଟ୍ଠିତସ୍ସତିଂ [ଅନୁପଟ୍ଠିତାସତୀ (ପୀ।)], ଦୀପେ ରକ୍ଖସିଗଣୋୱ [ଦୀପରକ୍ଖସିଗଣାୱ (ସୀ।)] ୱାଣିଜେ।

୩୫୩।

''ନତ୍ଥି ତାସଂ ୱିନୟୋ ନ ସଂୱରୋ, ମଜ୍ଜମଂସନିରତା [ମଜ୍ଜମଂସାଭିରତା (କ।)] ଅସଞ୍ଞତା;

ତା ଗିଲନ୍ତି ପୁରିସସ୍ସ ପାଭତଂ, ସାଗରେୱ ମକରଂ ତିମିଙ୍ଗଲୋ [ତିମିଙ୍ଗିଲୋ (ସୀ। ପୀ।)]।

୩୫୪।

''ପଞ୍ଚକାମଗୁଣସାତଗୋଚରା, ଉଦ୍ଧତା ଅନିୟତା ଅସଞ୍ଞତା;

ଓସରନ୍ତି ପମଦା ପମାଦିନଂ, ଲୋଣତୋୟୱତିୟଂୱ ଆପକା।

୩୫୫।

''ୟଂ ନରଂ ଉପଲପେନ୍ତି [ଉପରମନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।), ପଲାପେନ୍ତି (କ।)] ନାରିୟୋ, ଛନ୍ଦସା ୱ ରତିୟା ଧନେନ ୱା;

ଜାତୱେଦସଦିସମ୍ପି ତାଦିସଂ, ରାଗଦୋସୱଧିୟୋ [ରାଗଦୋସୱତିୟୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଦହନ୍ତି ନଂ।

୩୫୬।

''ଅଡ୍ଢଂ ଞତ୍ୱା ପୁରିସଂ ମହଦ୍ଧନଂ, ଓସରନ୍ତି ସଧନା ସହତ୍ତନା;

ରତ୍ତଚିତ୍ତମତିୱେଠୟନ୍ତି ନଂ, ସାଲ ମାଲୁୱଲତାୱ କାନନେ।

୩୫୭।

''ତା ଉପେନ୍ତି ୱିୱିଧେନ ଛନ୍ଦସା, ଚିତ୍ରବିମ୍ବମୁଖିୟୋ ଅଲଙ୍କତା;

ଉହସନ୍ତି [ଊହସନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।), ଓହସନ୍ତି (ସ୍ୟା।)] ପହସନ୍ତି ନାରିୟୋ, ସମ୍ବରୋୱ [ସଂୱରୋୱ (ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ସତମାୟକୋୱିଦା।

୩୫୮।

''ଜାତରୂପମଣିମୁତ୍ତଭୂସିତା, ସକ୍କତା ପତିକୁଲେସୁ ନାରିୟୋ;

ରକ୍ଖିତା ଅତିଚରନ୍ତି ସାମିକଂ, ଦାନୱଂୱ ହଦଯନ୍ତରସ୍ସିତା [ହଦଯନ୍ତନିସ୍ସିତା (କ।), ହଦଯନ୍ତରନିସ୍ସିତା (ସ୍ଯା।)]।

୩୫୯।

‘‘ତେଜୱାପି ହି ନରୋ ୱିଚକ୍ଖଣୋ, ସକ୍କତୋ ବହୁଜନସ୍ସ ପୂଜିତୋ;

ନାରିନଂ ୱସଗତୋ ନ ଭାସତି, ରାହୁନା ଉପହତୋୱ ଚନ୍ଦିମା।

୩୬୦।

‘‘ଯଂ କରେଯ୍ଯ କୁପିତୋ ଦିସୋ ଦିସଂ, ଦୁଟ୍ଠଚିତ୍ତୋ ୱସମାଗତଂ ଅରିଂ [ଅରି (ସୀ। ପୀ।)];

ତେନ ଭିଯ୍ଯୋ ବ୍ଯସନଂ ନିଗଚ୍ଛତି, ନାରିନଂ ୱସଗତୋ ଅପେକ୍ଖୱା।

୩୬୧।

‘‘କେସଲୂନନଖଛିନ୍ନତଜ୍ଜିତା, ପାଦପାଣିକସଦଣ୍ଡତାଳିତା;

ହୀନମେୱୁପଗତା ହି ନାରିଯୋ, ତା ରମନ୍ତି କୁଣପେୱ ମକ୍ଖିକା।

୩୬୨।

‘‘ତା କୁଲେସୁ ୱିସିଖନ୍ତରେସୁ ୱା, ରାଜଧାନିନିଗମେସୁ ୱା ପୁନ [ୱା ପନ (ସ୍ଯା।)];

ଓଡ୍ଡିତଂ ନମୁଚିପାସୱାକରଂ [ୱାଗୁରଂ (ସ୍ଯା।)], ଚକ୍ଖୁମା ପରିୱଜ୍ଜେ ସୁଖତ୍ଥିକୋ।

୩୬୩।

‘‘ଓସ୍ସଜିତ୍ୱ କୁସଲଂ ତପୋଗୁଣଂ, ଯୋ ଅନରିଯଚରିତାନି ମାଚରି;

ଦେୱତାହି ନିରଯଂ ନିମିସ୍ସତି, ଛେଦଗାମିମଣିଯଂୱ ୱାଣିଜୋ।

୩୬୪।

‘‘ସୋ ଇଧ ଗରହିତୋ ପରତ୍ଥ ଚ, ଦୁମ୍ମତୀ ଉପହତୋ [ଉପଗତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ସକମ୍ମୁନା;

ଗଚ୍ଛତୀ ଅନିଯତୋ ଗଳାଗଳଂ, ଦୁଟ୍ଠଗଦ୍ରଭରଥୋୱ ଉପ୍ପଥେ।

୩୬୫।

‘‘ସୋ ଉପେତି ନିରଯଂ ପତାପନଂ, ସତ୍ତିସିମ୍ବଲିୱନଞ୍ଚ ଆଯସଂ;

ଆୱସିତ୍ୱା ତିରଚ୍ଛାନଯୋନିଯଂ, ପେତରାଜୱିସଯଂ ନ ମୁଞ୍ଚତି [ମୁଚ୍ଚତି (କ।)]।

୩୬୬।

‘‘ଦିବ୍ବଖିଡ୍ଡରତିଯୋଂ ଚ ନନ୍ଦନେ, ଚକ୍କୱତ୍ତିଚରିତଞ୍ଚ ମାନୁସେ;

ନାସଯନ୍ତି ପମଦା ପମାଦିନଂ, ଦୁଗ୍ଗତିଞ୍ଚ ପଟିପାଦଯନ୍ତି ନଂ।

୩୬୭।

‘‘ଦିବ୍ବଖିଡ୍ଡରତିଯୋ ନ ଦୁଲ୍ଲଭା, ଚକ୍କୱତ୍ତିଚରିତଞ୍ଚ ମାନୁସେ;

ସୋଣ୍ଣବ୍ୟମ୍ହନିଲଯା [ସୁୱଣ୍ଣବ୍ୟମ୍ହନିଲଯା (ସ୍ୟା। କ।), ସୋୱଣ୍ଣବ୍ୟମ୍ହନିଲଯା (ପୀ।)] ଚ ଅଚ୍ଛରା, ଯେ ଚରନ୍ତି ପମଦାହନତ୍ଥିକା।

୩୬୮।

‘‘କାମଧାତୁସମତିକ୍କମା ଗତି, ରୂପଧାତୁଯା ଭାୱୋ [ରୂପଧାତୁଯା ଭୱୋ (ସୀ।), ରୂପଧାତୁସମ୍ଭୱୋ (ସ୍ୟା।)] ନ ଦୁଲ୍ଲଭୋ;

ୱୀତରାଗୱିସଯୂପପତ୍ତିଯା, ଯେ ଚରନ୍ତି ପମଦାହନତ୍ଥିକା।

୩୬୯।

‘‘ସବ୍ବଦୁକ୍ଖସମତିକ୍କମଂ ସିୱଂ, ଅଚ୍ଚନ୍ତମଚଲିତଂ ଅସଙ୍ଖତଂ;

ନିବ୍ବୁତେହି ସୁଚିହୀ ନ ଦୁଲ୍ଲଭଂ, ଯେ ଚରନ୍ତି ପମଦାହନତ୍ଥିକା’’ତି।

୩୭୦।

‘‘କୁଣାଲୋହଂ ତଦା ଆସିଂ, ଉଦାଯୀ ଫୁସ୍ସକୋକିଲୋ;

ଆନନ୍ଦୋ ଗିଜ୍ଝରାଜାସି, ସାରିପୁତ୍ତୋ ଚ ନାରଦୋ;

ପରିସା ବୁଦ୍ଧପରିସା, ଏୱଂ ଧାରେଥ ଜାତକ’’ନ୍ତି।

କୁଣାଲଜାତକଂ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫୩୭। ମହାସୁତସୋମଜାତକଂ (୫)

୩୭୧।

‘‘କସ୍ମା ତୁୱଂ ରସକ ଏଦିସାନି, କରୋସି କମ୍ମାନି ସୁଦାରୁଣାନି;

ହନାସି ଇତ୍ଥୀ ପୁରିସେ ଚ ମୂଳ୍ହୋ, ମଂସସ୍ସ ହେତୁ ଅଦୁ [ଆଦୁ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଧନସ୍ସ କାରଣା’’।

୩୭୨।

‘‘ନଂ ଅତ୍ତହେତୂ ନ ଧନସ୍ସ କାରଣା, ନ ପୁତ୍ତଦାରସ୍ସ ସହାଯଞାତିନଂ;

ଭତ୍ତା ଚ ମେ ଭଗୱା ଭୂମିପାଲୋ, ସୋ ଖାଦତି ମଂସଂ ଭଦନ୍ତେଦିସଂ’’।

୩୭୩।

‘‘ସଚେ ତୁୱଂ ଭଣ୍ଡୁରଙ୍ଗେ ପଯୁତ୍ତୋ, କରୋସି କମ୍ମାନି ସୁଦାରୁଣାନି;

ପାତୋୱ ଅନ୍ତେପୁରଂ ପାପୁଣିତ୍ୱା, ଲପେଯ୍ୟାସି ମେ ରାଜିନୋ ସମ୍ମୁଖେ ତଂ’’।

୩୭୪।

‘‘ତଥା କରିସ୍ସାମି ଅହଂ ଭଦନ୍ତେ, ଯଥା ତୁୱଂ [ଯମେୱ ତ୍ୱଂ (ସୀ।)] ଭାସସି କାଲହଂସି;

ପାତୋୱ ଅନ୍ତେପୁରଂ ପାପୁଣିତ୍ୱା, ୱକ୍ଖାମି ତେ ରାଜିନୋ ସମ୍ମୁଖେ ତଂ’’।

୩୭୫।

ତତୋ ରତ୍ୟା ୱିୱସାନେ [ୱିୱସନେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ସୂରିଯୁଗ୍ଗମନଂ ପତି;

କାଲଓ ରସକମାଦାଯ, ରାଜାନଂ ଉପସଙ୍କମି;

ଉପସଙ୍କମ୍ମ [ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ରାଜାନଂ, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୩୭୬।

‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ମହାରାଜ, ରସକୋ ପେସିତୋ ତଯା;

ହନତି ଇତ୍ଥିପୁରିସେ, ତୁୱଂ ମଂସାନି ଖାଦସି’’।

୩୭୭।

‘‘ଏୱମେୱ ତଥା କାଲଅ, ରସକୋ ପେସିତୋ ମଯା;

ମମ ଅତ୍ଥଂ କରୋନ୍ତସ୍ସ, କିମେତଂ ପରିଭାସସି’’।

୩୭୮।

‘‘ଆନନ୍ଦୋ ସବ୍ବମଚ୍ଛାନଂ, ଖାଦିତ୍ୱା ରସଗିଦ୍ଧିମା;

ପରିକ୍ଖୀଣାଯ ପରିସାଯ, ଅତ୍ତାନଂ ଖାଦିଯା ମତୋ।

୩୭୯।

‘‘ଏୱଂ ପମତ୍ତୋ ରସଗାରୱେ ରତ୍ତୋ [ରତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ବାଲୋ ଯଦୀ ଆଯତି ନାୱବୁଜ୍ଝତି;

ୱିଧମ୍ମ ପୁତ୍ତେ ଚଜି [ଚଜିତ୍ୱା (କ।)] ଞାତକେ ଚ, ପରିୱତ୍ତିଯ ଅତ୍ତାନଞ୍ଞେୱ [ଅତ୍ତାନମେୱ (ସୀ। ପୀ।)] ଖାଦତି।

୩୮୦।

‘‘ଇଦଂ ତେ ସୁତ୍ୱାନ ୱିଗେତୁ [ୱିହେତୁ (ସୀ। ପୀ।)] ଛନ୍ଦୋ, ମା ଭକ୍ଖଯୀ [ମା ଭକ୍ଖସୀ (ସୀ। ପୀ।)] ରାଜ ମନୁସ୍ସମଂସଂ;

ମା ତ୍ୱଂ ଇମଂ କେୱଲଂ ୱାରିଜୋୱ, ଦ୍ୱିପଦାଧିପ [ଦିପଦାଦିପ (ସୀ। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ସୁଞ୍ଞମକାସି ରଟ୍ଠଂ’’।

୩୮୧।

‘‘ସୁଜାତୋ ନାମ ନାମେନ, ଓରସୋ ତସ୍ସ ଅତ୍ରଜୋ [ତସ୍ସ ଓରସ ଅତ୍ରଜୋ (ସୀ।), ତସ୍ସ ଅତ୍ରଜ ଓରସୋ (ପୀ।)];

ଜମ୍ବୁପେସିମଲଦ୍ଧାନ, ମତୋ ସୋ ତସ୍ସ ସଙ୍ଖଯେ।

୩୮୨।

‘‘ଏୱମେୱ ଅହଂ କାଳଅ, ଭୁତ୍ୱା ଭକ୍ଖଂ ରସୁତ୍ତମଂ;

ଅଲଦ୍ଧା ମାନୁସଂ ମଂସଂ, ମଞ୍ଞେ ହିସ୍ସାମି [ହେସ୍ସାମି (ସୀ। ସ୍ୟା।), ହସ୍ସାମି (ପୀ।)] ଜୀୱିତଂ’’।

୩୮୩।

‘‘ମାଣୱ ଅଭିରୂପୋସି, କୁଲେ ଜାତୋସି ସୋତ୍ଥିଯେ;

ନ ତ୍ୱଂ ଅରହସି ତାତ, ଅଭକ୍ଖଂ ଭକ୍ଖଯେତୱେ’’।

୩୮୪।

‘‘ରସାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଏତଂ, କସ୍ମା [ଯସ୍ମା (ସୀ। ପୀ।)] ମଂ ତ୍ୱଂ ନିୱାରଯେ;

ସୋହଂ ତତ୍ଥ ଗମିସ୍ସାମି, ଯତ୍ଥ ଲଚ୍ଛାମି ଏଦିସଂ।

୩୮୫।

‘‘ସୋୱାହଂ ନିପ୍ପତିସ୍ସାମି, ନ ତେ ୱଚ୍ଛାମି ସନ୍ତିକେ;

ଯସ୍ସ ମେ ଦସ୍ସନେନ ତ୍ୱଂ, ନାଭିନନ୍ଦସି ବ୍ରାହ୍ମଣ’’।

୩୮୬।

‘‘ଅଦ୍ଧା ଅଞ୍ଞେପି ଦାଯାଦେ, ପୁତ୍ତେ ଲଚ୍ଛାମ ମାଣୱ;

ତ୍ୱଞ୍ଚ ଜମ୍ମ ୱିନସ୍ସସ୍ସୁ, ଯତ୍ଥ ପତ୍ତଂ ନ ତଂ ସୁଣେ’’।

୩୮୭।

‘‘ଏୱମେୱ ତୁୱଂ ରାଜ, ଦ୍ୱିପଦିନ୍ଦ ସୁଣୋହି ମେ;

ପବ୍ବାଜେସ୍ସନ୍ତି ତଂ ରଟ୍ଠା, ସୋଣ୍ଡଂ ମାଣୱକଂ ଯଥା’’।

୩୮୮।

‘‘ସୁଜାତୋ ନାମ ନାମେନ, ଭାୱିତତ୍ତାନ ସାୱକୋ;

ଅଚ୍ଛରଂ କାମଯନ୍ତୋୱ, ନ ସୋ ଭୁଞ୍ଜି ନ ସୋ ପିୱି।

୩୮୯।

‘‘କୁସଗ୍ଗେନୁଦକମାଦାଯ [କୁସଗ୍ଗେ ଉଦକମାଦାଯ (ସୀ। ପୀ।)], ସମୁଦ୍ଦେ ଉଦକଂ ମିନେ;

ଏୱଂ ମାନୁସକା କାମା, ଦିବ୍ବକାମାନ ସନ୍ତିକେ।

୩୯୦।

‘‘ଏୱମେୱ ଅହଂ କାଢଅ, ଭୁତ୍ୱା ଭକ୍ଖଂ ରସୁତ୍ତମଂ;

ଅଲଦ୍ଧା ମାନୁସଂ ମଂସଂ, ମଞ୍ଞେ ହିସ୍ସାମି ଜୀୱିତଂ’’।

୩୯୧।

‘‘ଯଥାପି ତେ ଧତରଟ୍ଠା, ହଂସା ୱେହାଯସଙ୍ଗମା;

ଅଭୁତ୍ତପରିଭୋଗେନ [ଅୱୁତ୍ତିପରିଭୋଗେନ (ସୀ। ପୀ।), ଅଯୁତ୍ତପରିଭୋଗେନ (ସ୍ୟା।)], ସବ୍ବେ ଅବ୍ଭତ୍ଥଙ୍ଗତା।

୩୯୨।

‘‘ଏୱମେୱ ତୁୱଂ ରାଜ, ଦ୍ୱିପଦିନ୍ଦ ସୁଣୋହି ମେ;

ଅଭକ୍ଖଂ ରାଜ ଭକ୍ଖେସି, ତସ୍ମା ପବ୍ବାଜଯନ୍ତି ତଂ’’।

୩୯୩।

‘‘ତିଟ୍ଠାହୀତି ମଯା ୱୁତ୍ତୋ, ସୋ ତ୍ୱଂ ଗଚ୍ଛସି ପମ୍ମୁଖୋ [ପାମୁଖୋ (କ।)];

ଅଟ୍ଠିତୋ ତ୍ୱଂ ଠିତୋମ୍ହୀତି, ଲପସି ବ୍ରହ୍ମଚାରିନି;

ଇଦଂ ତେ ସମଣାଯୁତ୍ତଂ, ଅସିଞ୍ଚ ମେ ମଞ୍ଞସି କଙ୍କପତ୍ତଂ’’ [କଙ୍ଖପତ୍ତଂ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୩୯୪।

‘‘ଠିତୋହମସ୍ମୀ ସଧମ୍ମେସୁ ରାଜ, ନ ନାମଗୋତ୍ତଂ ପରିୱତ୍ତଯାମି;

ଚୋରଞ୍ଚ ଲୋକେ ଅଠିତଂ ୱଦନ୍ତି, ଆପାଯିକଂ ନେରଯିକଂ ଇତୋ ଚୁତଂ।

୩୯୫।

‘‘ସଚେ ତ୍ୱଂ ସଦ୍ଦହସି [ସଚେପି ସହସି (ସୀ। ପୀ।)] ରାଜ, ସୁତଂ ଗଣ୍ହାହି ଖତ୍ତିଯ [ଖତ୍ତିଯଂ (ସ୍ୟା।)];

ତେନ ଯଞ୍ଞଂ ଯଜିତ୍ୱାନ, ଏୱଂ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି’’।

୩୯୬।

‘‘କିସ୍ମିଂ ନୁ ରଟ୍ଠେ ତଵ ଜାତିଭୂମି [ଜାତଭୂମି (ସୀ।)], ଅଥ କେନ ଅତ୍ଥେନ ଇଧାନୁପତ୍ତୋ;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏତମତ୍ଥଂ, କିମିଚ୍ଛସୀ ଦେମି ତଯଜ୍ଜ ପତ୍ଥିତଂ’’।

୩୯୭।

‘‘ଗାଥା ଚତସ୍ସୋ ଧରଣୀମହିସ୍ସର, ସୁଗମ୍ଭିରତ୍ଥା ଵରସାଗରୂପମା;

ତଵେଵ ଅତ୍ଥାଯ ଇଧାଗତୋସ୍ମି, ସୁଣୋହି ଗାଥା ପରମତ୍ଥସଂହିତା’’।

୩୯୮।

‘‘ନ ଵେ ରୁଦନ୍ତି ମତିମନ୍ତୋ ସପଞ୍ଞା, ବହୁସ୍ସୁତା ଯେ ବହୁଟ୍ଠାନଚିନ୍ତିନୋ;

ଦୀପଞ୍ହି ଏତଂ ପରମଂ ନରାନଂ, ଯଂ ପଣ୍ଡିତା ସୋକନୁଦା ଭଵନ୍ତି।

୩୯୯।

‘‘ଅତ୍ତାନଂ ଞାତୀ ଉଦାହୁ [ଉଦ (ସୀ। ପୀ।)] ପୁତ୍ତଦାରଂ, ଧଞ୍ଞଂ ଧନଂ ରଜତଂ ଜାତରୂପଂ;

କିମେଵ ତ୍ଵଂ [କିମୋ ନୁ ତ୍ଵଂ (ସୀ। ପୀ।)] ସୁତସୋମାନୁତପ୍ପେ, କୋରବ୍ୟସେଟ୍ଠ ଵଚନଂ ସୁଣୋମ ତେତଂ’’।

୪୦୦।

‘‘ନେଵାହମତ୍ତାନମନୁତ୍ଥୁନାମି, ନ ପୁତ୍ତଦାରଂ ନ ଧନଂ ନ ରଟ୍ଠଂ;

ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମୋ ଚରିତୋ ପୁରାଣୋ, ତଂ ସଙ୍ଗରଂ [ସଙ୍ଗରଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।) ଏଵମୁପରିପି] ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସାନୁତପ୍ପେ।

୪୦୧।

‘‘କତୋ ମଯା ସଙ୍ଗରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେନ, ରଟ୍ଠେ ସକେ ଇସ୍ସରିଯେ ଠିତେନ;

ତଂ ସଙ୍ଗରଂ ବ୍ରାହ୍ମଣସପ୍ପଦାଯ, ସଚ୍ଚାନୁରକ୍ଖୀ ପୁନରାଵଜିସ୍ସଂ’’।

୪୦୨।

‘‘ନେଵାହମେତଂ ଅଭିସଦ୍ଦହାମି, ସୁଖୀ ନରୋ ମଚ୍ଚୁମୁଖା ପମୁତ୍ତୋ;

ଅମିତ୍ତହତ୍ଥଂ ପୁନରାଵଜେଯ୍ୟ, କୋରବ୍ୟସେଟ୍ଠ ନ ହି ମଂ ଉପେସି।

୪୦୩।

‘‘ମୁତ୍ତୋ ତୁଵଂ ପୋରିସାଦସ୍ସ ହତ୍ଥା, ଗନ୍ତ୍ଵା ସକଂ ମନ୍ଦିରଂ କାମକାମୀ;

ମଧୁରଂ ପିଯଂ ଜୀଵିତଂ ଲଦ୍ଧ ରାଜ, କୁତୋ ତୁଵଂ ଏହିସି ମେ ସକାସଂ’’।

୪୦୪।

‘‘ମତଂ ୱରେଯ୍ୟ ପରିସୁଦ୍ଧସୀଲୋ, ନ ଜୀୱିତଂ [ନ ହି ଜୀୱିତଂ (ସୀ।)] ଗରହିତୋ ପାପଧମ୍ମୋ;

ନ ହି ତଂ ନରଂ ତାଯତି [ତାଯତେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ଦୁଗ୍ଗତୀହି, ଯସ୍ସାପି ହେତୁ ଅଲିକଂ ଭଣେଯ୍ୟ।

୪୦୫।

‘‘ସଚେପି ୱାତୋ ଗିରିମାୱହେଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦୋ ଚ ସୂରିଯୋ ଚ ଛମା ପତେଯ୍ୟୁଂ;

ସବ୍ବା ଚ ନଜ୍ଜୋ ପଟିସୋତଂ ୱଜେଯ୍ୟୁଂ, ନ ତ୍ୱେୱହଂ ରାଜ ମୁସା ଭଣେଯ୍ୟଂ।

୪୦୬।

[ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି] ‘‘ନଭଂ ଫଲେଯ୍ୟ ଉଦଧୀପି ସୁସ୍ସେ, ସଂୱଟ୍ଟଯେ ଭୂତଧରା ୱସୁନ୍ଧରା;

ସିଲୁଚ୍ଚଯୋ ମେରୁ ସମୂଲମୁପ୍ପତେ, ନ ତ୍ୱେୱହଂ ରାଜ ମୁସା ଭଣେଯ୍ୟଂ’’ [ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି]।

୪୦୭।

‘‘ଅସିଞ୍ଚ ସତ୍ତିଞ୍ଚ ପରାମସାମି, ସପଥମ୍ପି ତେ ସମ୍ମ ଅହଂ କରୋମି;

ତଯା ପମୁତ୍ତୋ ଅନଣୋ ଭୱିତ୍ୱା, ସଚ୍ଚାନୁରକ୍ଖୀ ପୁନରାୱଜିସ୍ସଂ’’।

୪୦୮।

‘‘ଯୋ ତେ କତୋ ସଙ୍ଗରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେନ, ରଟ୍ଠେ ସକେ ଇସ୍ସରିଯେ ଠିତେନ;

ତଂ ସଙ୍ଗରଂ ବ୍ରାହ୍ମଣସପ୍ପଦାଯ, ସଚ୍ଚାନୁରକ୍ଖୀ ପୁନରାୱଜସ୍ସୁ’’।

୪୦୯।

‘‘ଯୋ ମେ କତୋ ସଙ୍ଗରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେନ, ରଟ୍ଠେ ସକେ ଇସ୍ସରିଯେ ଠିତେନ;

ତଂ ସଙ୍ଗରଂ ବ୍ରାହ୍ମଣସପ୍ପଦାଯ, ସଚ୍ଚାନୁରକ୍ଖୀ ପୁନରାୱଜିସ୍ସଂ’’।

୪୧୦।

‘‘ମୁତ୍ତୋ ଚ ସୋ ପୋରିସାଦସ୍ସ ହତ୍ଥା, ଗନ୍ତ୍ୱାନ ତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଏତଦୱୋଚ;

ସୁଣୋମ [ସୁଣୋମି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଗାଥାଯୋ ସତାରହାଯୋ, ଯା ମେ ସୁତା ଅସ୍ସୁ ହିତାଯ ବ୍ରହ୍ମେ’’।

୪୧୧।

‘‘ସକିଦେୱ ସୁତସୋମ, ସବ୍ଭି ହୋତି [ହୋତୁ (ପୀ।)] ସମାଗମୋ;

ସା ନଂ ସଙ୍ଗତି ପାଲେତି, ନାସବ୍ଭି ବହୁସଙ୍ଗମୋ।

୪୧୨।

‘‘ସବ୍ଭିରେୱ ସମାସେଥ, ସବ୍ଭି କୁବ୍ବେଥ ସନ୍ଥଵଂ;

ସତଂ ସଦ୍ଧମ୍ମମଞ୍ଞାୟ, ସେଯ୍ୟୋ ହୋତି ନ ପାପିୟୋ।

୪୧୩।

‘‘ଜୀରନ୍ତି ୱେ ରାଜରଥା ସୁଚିତ୍ତା, ଅଥୋ ସରୀରମ୍ପି ଜରଂ ଉପେତି;

ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମୋ ନ ଜରଂ ଉପେତି, ସନ୍ତୋ ହୱେ ସବ୍ଭି ପୱେଦୟନ୍ତି।

୪୧୪।

‘‘ନଭଞ୍ଚ ଦୂରେ ପଥୱୀ ଚ ଦୂରେ, ପାରଂ ସମୁଦ୍ଦସ୍ସ ତଦାହୁ ଦୂରେ;

ତତୋ ହୱେ ଦୂରତରଂ ୱଦନ୍ତି, ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମୋ [ଧମ୍ମଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଅସତଞ୍ଚ ରାଜ’’।

୪୧୫।

‘‘ସହସ୍ସିୟା [ସହସ୍ସିୟୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଇମା ଗାଥା, ନହିମା [ନ ଇମା, (ସୀ। ପୀ।) ନୟିମା (ସ୍ୟା।)] ଗାଥା ସତାରହା;

ଚତ୍ତାରି ତ୍ୱଂ ସହସ୍ସାନି, ଖିପ୍ପଂ ଗଣ୍ହାହି ବ୍ରାହ୍ମଣ’’।

୪୧୬।

‘‘ଆସୀତିୟା ନାୱୁତିୟା [ଅସୀତିୟା ନୱୁତିୟା (ପୀ।)] ଚ ଗାଥା, ସତାରହା ଚାପି ଭୱେୟ୍ୟ [ଭୱେୟ୍ୟୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଗାଥା;

ପଚ୍ଚତ୍ତମେୱ ସୁତସୋମ ଜାନହି, ସହସ୍ସିୟା ନାମ କା ଅତ୍ଥି [ସହସ୍ସିୟୋ ନାମ ଇଧତ୍ଥି (ସୀ।)] ଗାଥା’’।

୪୧୭।

‘‘ଇଚ୍ଛାମି ୱୋହଂ ସୁତୱୁଦ୍ଧିମତ୍ତନୋ, ସନ୍ତୋତି ମଂ [ସନ୍ତୋ ମମଂ (ସ୍ୟା।), ସନ୍ତୋ ଚ ମଂ (ସୀ। ପୀ। କ।)] ସପ୍ପୁରିସା ଭଜେୟ୍ୟୁଂ;

ଅହଂ ସୱନ୍ତୀହି ମହୋଦଧୀୱ, ନ ହି ତାତ ତପ୍ପାମି ସୁଭାସିତେନ।

୪୧୮।

‘‘ଅଗ୍ଗି ଯଥା ତିଣକଟ୍ଠଂ ଦହନ୍ତୋ, ନ ତପ୍ପତୀ ସାଗରୋୱ [ସାଗରୋ ୱା (ସୀ। ପୀ।)] ନଦୀହି;

ଏୱମ୍ପି ତେ ପଣ୍ଡିତା ରାଜସେଟ୍ଠ, ସୁତ୍ୱା ନ ତପ୍ପନ୍ତି ସୁଭାସିତେନ।

୪୧୯।

‘‘ସକସ୍ସ ଦାସସ୍ସ ଯଦା ସୁଣୋମି, ଗାଥଂ ଅହଂ ଅତ୍ଥୱତିଂ [ଗାଥା ଅହଂ ଅତ୍ଥୱତୀ (ସୀ। ପୀ।)] ଜନିନ୍ଦ;

ତମେଵ ସଚ୍ଚଚ ନିସାମଯାମି, ନ ହି ତାତ ଧମ୍ମେସୁ ମମତ୍ଥି ତିତ୍ତି’’।

୪୨୦।

‘‘ଇଦଂ ତେ ରଟ୍ଠଂ ସଧନଂ ସଯୋଗ୍ଗଂ, ସକାଯୁରଂ ସଵ୍ବକାମୂପପନ୍ନଂ;

କିଂ କାମହେତୁ ପରିଭାସସିମଂ [ଭାସସେ ମଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)], ଗଚ୍ଛାମହଂ ପୋରିସାଦସ୍ସ ଞତ୍ତେ’’ [ପୋରିସାଦସ୍ସ କନ୍ତେ (ସୀ। ପୀ।), ପୋରିସାଦସ୍ସୁପନ୍ତେ (କ।)]।

୪୨୧।

‘‘ଅତ୍ତାନୁରକ୍ଖାଯ ଭଵନ୍ତି ହେତେ, ହତ୍ଥାରୋହା ରଥିକା ପତ୍ତିକା ଚ;

ଅସ୍ସାରୁହା [ଅସ୍ସାରୋହା (ସ୍ଯା। ପୀ।)] ଯେ ଚ ଧନୁଗ୍ଗହାସେ, ସେନଂ ପଯୁଞ୍ଜାମ ହନାମ ସତ୍ତୁଂ’’।

୪୨୨।

‘‘ସୁଦୁକ୍କରଂ ପୋରିସାଦୋ ଅକାସି, ଜୀଵଂ ଗହେତ୍ଵାନ ଅଵସ୍ସଜୀ ମଂ;

ତଂ ତାଦିସଂ ପୁବ୍ବକିଚ୍ଚଂ ସରନ୍ତୋ, ଦୁବ୍ଭେ ଅହଂ ତସ୍ସ କଥଂ ଜନିନ୍ଦ’’।

୪୨୩।

‘‘ଵନ୍ଦିତ୍ଵା ସୋ ପିତରଂ ମାତରଞ୍ଚ, ଅନୁସାସେତ୍ଵା ନେଗମଞ୍ଚ ବଲଞ୍ଚ;

ସଚ୍ଚଵାଦୀ ସଚ୍ଚାନୁରକ୍ଖମାନୋ, ଅଗମାସି ସୋ ଯତ୍ଥ ପୋରିସାଦୋ’’।

୪୨୪।

‘‘କତୋ ମଯା ସଙ୍ଗରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେନ, ରଟ୍ଠେ ସକେ ଇସ୍ସରିଯେ ଠିତେନ;

ତଂ ସଙ୍ଗରଂ ବ୍ରାହ୍ମଣସପ୍ପଦାଯ, ସଚ୍ଚାନୁରକ୍ଖୀ ପୁନରାଗତୋସ୍ମି;

ଯଜସ୍ସୁ ଯଞ୍ଞଂ ଖାଦ ମଂ ପୋରିସାଦ’’।

୪୨୫।

‘‘ନ ହାଯତେ ଖାଦିତଂ [ଖାଦିତୁଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ମଯ୍ହଂ ପଚ୍ଛା, ଚିତକା ଅଯଂ ତାଵ ସଧୂମିକାଵ [ସଧୂମକା ଚ (ସ୍ଯା।)];

ନିଦ୍ଧୂମକେ ପଚିତଂ ସାଧୁପକ୍କଂ, ସୁଣୋମ [ସୁଣୋମି (ସୀ।), ସୁଣାମ (ପୀ।)] ଗାଥାଯୋ ସତାରହାଯୋ’’।

୪୨୬।

‘‘ଅଧମ୍ମିକୋ ତ୍ଵଂ ପୋରିସାଦକାସି [ପୋରିସାଦମକାସି (କ।)], ରଟ୍ଠା ଚ ଭଟ୍ଠୋ ଉଦରସ୍ସ ହେତୁ;

ଧମ୍ମଞ୍ଚିମା ଅଭିଵଦନ୍ତି ଗାଥା, ଧମ୍ମୋ ଚ ଅଧମ୍ମୋ ଚ କୁହିଂ ସମେତି।

୪୨୭।

‘‘ଅଧମ୍ମିକସ୍ସ ଲୁଦ୍ଦସ୍ସ, ନିଚ୍ଚଂ ଲୋହିତପାଣିନୋ;

ନତ୍ଥି ସଚ୍ଚଂ କୁତୋ ଧମ୍ମୋ, କିଂ ସୁତେନ କରିସ୍ସସି’’।

୪୨୮।

‘‘ଯୋ ମଂସହେତୁ ମିଗଵଂ ଚରେଯ୍ୟ, ଯୋ ଵା ହନେ ପୁରିସମତ୍ତହେତୁ;

ଉଭୋପି ତେ ପେଚ୍ଚ ସମା ଭଵନ୍ତି, କସ୍ମା ନୋ [କସ୍ମା ନୁ (କ।)] ଅଧମ୍ମିକଂ ବ୍ରୂସି ମଂ ତ୍ଵଂ’’।

୪୨୯।

‘‘ପଞ୍ଚ ପଞ୍ଚନଖା ଭକ୍ଖା, ଖତ୍ତିଯେନ ପଜାନତା;

ଅଭକ୍ଖଂ ରାଜ ଭକ୍ଖେସି, ତସ୍ମା ଅଧମ୍ମିକୋ ତୁଵଂ’’।

୪୩୦।

‘‘ମୁତ୍ତୋ ତୁଵଂ ପୋରିସାଦସ୍ସ ହତ୍ଥା, ଗନ୍ତ୍ଵା ସକଂ ମନ୍ଦିରଂ କାମକାମୀ;

ଅମିତ୍ତହତ୍ଥଂ ପୁନରାଗତୋସି, ନ ଖତ୍ତଧମ୍ମେ କୁସଲୋସି ରାଜ’’।

୪୩୧।

‘‘ଯେ ଖତ୍ତଧମ୍ମେ କୁସଲା ଭଵନ୍ତି, ପାଯେନ ତେ ନେରଯିକା ଭଵନ୍ତି;

ତସ୍ମା ଅହଂ ଖତ୍ତଧମ୍ମଂ ପହାଯ, ସଚ୍ଚାନୁରକ୍ଖୀ ପୁନରାଗତୋସ୍ମି;

ଯଜସ୍ସୁ ଯଞ୍ଞଂ ଖାଦ ମଂ ପୋରିସାଦ’’।

୪୩୨।

‘‘ପାସାଦଵାସା ପଥଵୀଗଵସ୍ସା, କାମିତ୍ଥିଯୋ କାସିକଚନ୍ଦନଞ୍ଚ;

ସବ୍ବଂ ତହିଂ ଲଭସି [ଲଦ୍ଧୂତି (ପୀ।)] ସାମିତାଯ, ସଚ୍ଚେନ କିଂ ପସ୍ସସି ଆନିସଂସଂ’’।

୪୩୩।

‘‘ଯେ କେଚିମେ ଅତ୍ଥି ରସା ପଥବ୍ୟା, ସଚ୍ଚଂ ତେସଂ ସାଧୁତରଂ ରସାନଂ;

ସଚ୍ଚେ ଠିତା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ, ତରନ୍ତି ଜାତିମରଣସ୍ସ ପାରଂ’’।

୪୩୪।

‘‘ମୁତ୍ତୋ ତୁୱଂ ପୋରିସାଦସ୍ସ ହତ୍ଥା, ଗନ୍ତ୍ୱା ସକଂ ମନ୍ଦିରଂ କାମକାମୀ;

ଅମିତ୍ତହତ୍ଥଂ ପୁନରାଗତୋସି, ନ ହି ନୂନ ତେ ମରଣଭଯଂ ଜନିନ୍ଦ;

ଅଲୀନଚିତ୍ତୋ ଅସି [ଚ’ସି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସଚ୍ଚୱାଦୀ’’।

୪୩୫।

‘‘କତା ମେ କଲ୍ୟାଣା ଅନେକରୂପା, ଯଞ୍ଞା ଯିଟ୍ଠା ଯେ ୱିପୁଲା ପସତ୍ଥା;

ୱିସୋଧିତୋ ପରଲୋକସ୍ସ ମଗ୍ଗୋ, ଧମ୍ମେ ଠିତୋ କୋ ମରଣସ୍ସ ଭାଯେ।

୪୩୬।

‘‘କତା ମେ କଲ୍ୟାଣା ଅନେକରୂପା, ଯଞ୍ଞା ଯିଟ୍ଠା ଯେ ୱିପୁଲା ପସତ୍ଥା;

ଅନାନୁତପ୍ପଂ ପରଲୋକଂ ଗମିସ୍ସଂ, ଯଜସ୍ସୁ ଯଞ୍ଞଂ ଅଦ [ଖାଦ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମଂ ପୋରିସାଦ।

୪୩୭।

‘‘ପିତା ଚ ମାତା ଚ ଉପଟ୍ଠିତା ମେ, ଧମ୍ମେନ ମେ ଇସ୍ସରିଯଂ ପସତ୍ଥଂ;

ୱିସୋଧିତୋ ପରଲୋକସ୍ସ ମଗ୍ଗୋ, ଧମ୍ମେ ଠିତୋ କୋ ମରଣସ୍ସ ଭାଯେ।

୪୩୮।

‘‘ପିତା ଚ ମାତା ଚ ଉପଟ୍ଠିତା ମେ, ଧମ୍ମେନ ମେ ଇସ୍ସରିଯଂ ପସତ୍ଥଂ;

ଅନାନୁତପ୍ପଂ ପରଲୋକଂ ଗମିସ୍ସଂ, ଯଜସ୍ସୁ ଯଞ୍ଞଂ ଅଦ ମଂ ପୋରିସାଦ।

୪୩୯।

‘‘ଞାତୀସୁ ମିତ୍ତେସୁ କତା ମେ କାରା [କତୂପକାରୋ (ସ୍ୟା। କ।)], ଧମ୍ମେନ ମେ ଇସ୍ସରିଯଂ ପସତ୍ଥଂ;

ୱିସୋଧିତୋ ପରଲୋକସ୍ସ ମଗ୍ଗୋ, ଧମ୍ମେ ଠିତୋ କୋ ମରଣସ୍ସ ଭାଯେ।

୪୪୦।

‘‘ଞାତୀସୁଂ ମିତ୍ତେସୁ କତା ମେ କାରା, ଧମ୍ମେନ ମେ ଇସ୍ସରିଯଂ ପସତ୍ଥଂ;

ଅନାନୁତପ୍ପଂ ପରଲୋକଂ ଗମିସ୍ସଂ, ଯଜସ୍ସୁ ଯଞ୍ଞଂ ଅଦ ମଂ ପୋରିସାଦ।

୪୪୧।

‘‘ଦିନ୍ନଂ ମେ ଦାନଂ ବହୁଧା ବହୂନଂ, ସନ୍ତପ୍ପିତା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ;

ୱିସୋଧିତୋ ପରଲୋକସ୍ସ ମଗ୍ଗୋ, ଧମ୍ମେ ଠିତୋ କୋ ମରଣସ୍ସ ଭାଯେ।

୪୪୨।

''ଦିନ୍ନଂ ମେ ଦାନଂ ବହୁଧା ବହୂନଂ, ସନ୍ତପ୍ପିତା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ;

ଅନାନୁତପ୍ପଂ ପରଲୋକଂ ଗମିସ୍ସଂ, ଯଜସ୍ସୁ ଯଞ୍ଞଂ ଅଦ ମଂ ପୋରିସାଦ''।

୪୪୩।

''ୱିସଂ ପଜାନଂ ପୁରିସୋ ଅଦେୟ୍ୟ, ଆସୀୱିସଂ ଜଲିତମୁଗ୍ଗତେଜଂ;

ମୁଦ୍ଧାପି ତସ୍ସ ୱିଫଲେୟ୍ୟ [ୱିପତେୟ୍ୟ (ସୀ। ପୀ।)] ସତ୍ତଧା, ଯୋ ତାଦିସଂ ସଚ୍ଚୱାଦିଂ ଅଦେୟ୍ୟ''।

୪୪୪।

''ସୁତ୍ୱା ଧମ୍ମଂ ୱିଜାନନ୍ତି, ନରା କଲ୍ୟାଣପାପକଂ;

ଅପି ଗାଥା ସୁଣିତ୍ୱାନ, ଧମ୍ମେ ମେ ରମତେ [ରମତୀ (ସୀ। ପୀ।)] ମନୋ''।

୪୪୫।

''ସକିଦେୱ ମହାରାଜ [ସୁତସୋମ (ସୀ। ପୀ।)], ସବ୍ଭି ହୋତି ସମାଗମୋ;

ସା ନଂ ସଙ୍ଗତି ପାଲେତି, ନାସବ୍ଭି ବହୁସଙ୍ଗମୋ।

୪୪୬।

''ସବ୍ଭିରେୱ ସମାସେଥ, ସବ୍ଭି କୁବ୍ବେଥ ସନ୍ଥୱଂ;

ସତଂ ସଦ୍ଧମ୍ମମଞ୍ଞାୟ, ସେୟ୍ୟୋ ହୋତି ନ ପାପିୟୋ।

୪୪୭।

''ଜୀରନ୍ତି ୱେ ରାଜରଥା ସୁଚିତ୍ତା, ଅଥୋ ସରୀରମ୍ପି ଜରଂ ଉପେତି;

ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମୋ ନ ଜରଂ ଉପେତି, ସନ୍ତୋ ହୱେ ସବ୍ଭି ପୱେଦୟନ୍ତି।

୪୪୮।

''ନଭଞ୍ଚ ଦୂରେ ପଥୱୀ ଚ ଦୂରେ, ପାରଂ ସମୁଦ୍ଦସ୍ସ ତଦାହୁ ଦୂରେ;

ତତୋ ହୱେ ଦୂରତରଂ ୱଦନ୍ତି, ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମୋ [ଧମ୍ମଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଅସତଞ୍ଚ ରାଜ''।

୪୪୯।

''ଗାଥା ଇମା ଅତ୍ଥୱତୀ ସୁବ୍ୟଞ୍ଜନା, ସୁଭାସିତା ତୁୟ୍ହ ଜନିନ୍ଦ ସୁତ୍ୱା;

ଆନନ୍ଦି ୱିତ୍ତୋ ସୁମନୋ ପତୀତୋ, ଚତ୍ତାରି ତେ ସମ୍ମ ୱରେ ଦଦାମି’’।

୪୫୦।

‘‘ଯୋ ନତ୍ତନୋ ମରଣଂ ବୁଜ୍ଝସି ତୁୱଂ [ବୁଜ୍ଝସେ ତ୍ୱଂ (ସୀ। ପୀ।), ବୁଜ୍ଝସେ ତୁୱଂ (ସ୍ୟା।)], ହିତାହିତଂ ୱିନିପାତଞ୍ଚ ସଗ୍ଗଂ;

ଗିଦ୍ଧୋ ରସେ ଦୁଚ୍ଚରିତେ ନିୱିଟ୍ଠୋ, କିଂ ତ୍ୱଂ ୱରଂ ଦସ୍ସସି ପାପଧମ୍ମ।

୪୫୧।

‘‘ଅହଞ୍ଚ ତଂ ଦେହି ୱରନ୍ତି ୱଜ୍ଜଂ, ତ୍ୱଞ୍ଚାପି ଦତ୍ୱାନ ଅୱାକରେୟ୍ୟ;

ସନ୍ଦିଟ୍ଠିକଂ କଲହମିମଂ ୱିୱାଦଂ, କୋ ପଣ୍ଡିତୋ ଜାନମୁପବ୍ବଜେୟ୍ୟ’’।

୪୫୨।

‘‘ନ ତଂ ୱରଂ ଅରହତି ଜନ୍ତୁ ଦାତୁଂ, ଯଂ ୱାପି ଦତ୍ୱାନ ଅୱାକରେୟ୍ୟ;

ୱରସ୍ସୁ ସମ୍ମ ଅୱିକମ୍ପମାନୋ, ପାଣଂ ଚଜିତ୍ୱାନପି ଦସ୍ସମେୱ’’।

୪୫୩।

‘‘ଅରିୟସ୍ସ ଅରିୟେନ ସମେତି ସଖ୍ୟଂ [ସକ୍ଖି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ପଞ୍ଞସ୍ସ ପଞ୍ଞାଣୱତା ସମେତି;

ପସ୍ସେୟ୍ୟ ତଂ ୱସ୍ସସତଂ ଅରୋଗଂ [ଆରୋଗ୍ୟଂ (କ।)], ଏତଂ ୱରାନଂ ପଠମଂ ୱରାମି’’।

୪୫୪।

‘‘ଅରିୟସ୍ସ ଅରିୟେନ ସମେତି ସଖ୍ୟଂ, ପଞ୍ଞସ୍ସ ପଞ୍ଞାଣୱତା ସମେତି;

ପସ୍ସାସି ମଂ ୱସ୍ସସତଂ ଅରୋଗଂ, ଏତଂ ୱରାନଂ ପଠମଂ ଦଦାମି’’।

୪୫୫।

‘‘ଯେ ଖତ୍ତିୟାସେ ଇଧ ଭୂମିପାଲା, ମୁଦ୍ଧାଭିସିତ୍ତା କତନାମଧେୟ୍ୟା;

ନ ତାଦିସେ ଭୂମିପତୀ ଅଦେସି, ଏତଂ ୱରାନଂ ଦୁତିୟଂ ୱରାମି’’।

୪୫୬।

‘‘ଯେ ଖତ୍ତିୟାସେ ଇଧ ଭୂମିପାଲା, ମୁଦ୍ଧାଭିସିତ୍ତା କତନାମଧେୟ୍ୟା;

ନ ତାଦିସେ ଭୂମିପତୀ ଅଦେମି, ଏତଂ ୱରାନଂ ଦୁତିୟଂ ଦଦାମି’’।

୪୫୭।

‘‘ପରୋସତଂ ଖତ୍ତିୟା ତେ ଗହିତା, ତଲାୱୁତା ଅସ୍ସୁମୁଖା ରୁଦନ୍ତା;

ସକେ ତେ ରଟ୍ଠେ ପଟିପାଦୟାହି, ଏତଂ ୱରାନଂ ତତିୟଂ ୱରାମି’’।

୪୫୮।

‘‘ପରୋସତଂ ଖତ୍ତିୟା ମେ ଗହିତା, ତଲାୱୁତା ଅସ୍ସୁମୁଖା ରୁଦନ୍ତା;

ସକେ ତେ ରଟ୍ଠେ ପଟିପାଦୟାମି [ସକେନ ରଟ୍ଠେନ ପଟିପାଦୟାମି ତେ (ସୀ।)], ଏତଂ ୱରାନଂ ତତିୟଂ ଦଦାମି’’।

୪୫୯।

‘‘ଛିଦ୍ଦଂ ତେ ରଟ୍ଠଂ ବ୍ୟଥିତା [ବ୍ୟଥିତଂ (ସୀ।), ବ୍ୟାଧିତଂ (ପୀ।)] ଭୟା ହି, ପୁଥୂ ନରା ଲେଣମନୁପ୍ପୱିଟ୍ଠା;

ମନୁସ୍ସମଂସଂ ୱିରମେହି [ୱିରମାହି (ସ୍ୟା।)] ରାଜ, ଏତଂ ୱରାନଂ ଚତୁତ୍ଥଂ ୱରାମି’’।

୪୬୦।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହି ସୋ ଭକ୍ଖୋ ମମ [ମମଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମନାପୋ, ଏତସ୍ସ ହେତୁମ୍ହି [ହେତୁମ୍ପି (ପୀ।)] ୱନଂ ପୱିଟ୍ଠୋ;

ସୋହଂ କଥଂ ଏତ୍ତୋ ଉପାରମେୟ୍ୟଂ, ଅଞ୍ଞଂ ୱରାନଂ ଚତୁତ୍ଥଂ ୱରସ୍ସୁ’’।

୪୬୧।

‘‘ନଂ ୱେ ପିୟଂ ମେତି ଜନିନ୍ଦ ତାଦିସୋ, ଅତ୍ତଂ ନିରଂକଚ୍ଚ [ନିରଂକତ୍ୱା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପିୟାନି ସେୱତି;

ଅତ୍ତାୱ ସେୟ୍ୟୋ ପରମା ଚ [ପରମାୱ (ବହୂସୁ) ଜା। ୧।୬।୮୧ ସଂସନ୍ଦେତବ୍ବଂ] ସେୟ୍ୟୋ, ଲବ୍ଭା ପିୟା ଓଚିତତ୍ଥେନ [ଓଚିତତ୍ତେନ (କ।)] ପଚ୍ଛା’’।

୪୬୨।

‘‘ପିୟଂ ମେ ମାନୁସଂ ମଂସଂ, ସୁତସୋମ ୱିଜାନହି;

ନମ୍ହି ସକ୍କା [ନମ୍ହି ସକ୍କୋ (ସୀ। ପୀ।)] ନିୱାରେତୁଂ, ଅଞ୍ଞଂ [ଅଞ୍ଞଂ ତୁୱଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ୱରଂ ସମ୍ମ ୱରସ୍ସୁ’’।

୪୬୩।

‘‘ଯୋ ୱେ ପିୟଂ ମେତି ପିୟାନୁରକ୍ଖୀ [ପିୟାନୁକଙ୍ଖୀ (ସୀ। ପୀ।)], ଅତ୍ତଂ ନିରଂକଚ୍ଚ ପିୟାନି ସେୱତି;

ସୋଣ୍ଡୋୱ ପିତ୍ୱା ୱିସମିସ୍ସପାନଂ [ପୀତ୍ୱନ ୱିସସ୍ସ ଥାଲଂ (ସୀ। ପୀ।), ପିତ୍ୱା ୱିସମିସ୍ସଥାଲଂ (ସ୍ୟା। କ।)], ତେନେୱ ସୋ ହୋତି ଦୁକ୍ଖୀ ପରତ୍ଥ।

୪୬୪।

‘‘ଯୋ ଚୀଧ ସଙ୍ଖାୟ ପିୟାନି ହିତ୍ୱା, କିଚ୍ଛେନପି ସେୱତି ଅରିୟଧମ୍ମେ [ଅରିୟଧମ୍ମଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ଦୁକ୍ଖିତୋୱ ପିତ୍ୱାନ ଯଥୋସଧାନି, ତେନେୱ ସୋ ହୋତି ସୁଖୀ ପରତ୍ଥ’’।

୪୬୫।

‘‘ଓହାଯହଂ ପିତରଂ ମାତରଞ୍ଚ, ମନାପିଯେ କାମଗୁଣେ ଚ [କାମଗୁଣେପି (ସ୍ଯା। କ।)] ପଞ୍ଚ;

ଏତସ୍ସ ହେତୁମ୍ହି ୱନଂ ପୱିଟ୍ଠୋ, ତଂ ତେ ୱରଂ କିନ୍ତି ମହଂ ଦଦାମି’’।

୪୬୬।

‘‘ନ ପଣ୍ଡିତା ଦିଗୁଣମାହୁ ୱାକ୍ୟଂ, ସଚ୍ଚପ୍ପଟିଞ୍ଞାୱ ଭୱନ୍ତି ସନ୍ତୋ;

ୱରସ୍ସୁ ସମ୍ମ ଇତି ମଂ ଅୱୋଚ, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱୀ ତ୍ୱଂ ନ ହି ତେ ସମେତି’’।

୪୬୭।

‘‘ଅପୁଞ୍ଞଲାଭଂ ଅଯସଂ ଅକିତ୍ତିଂ, ପାପଂ ବହୁଂ ଦୁଚ୍ଚରିତଂ କିଲେସଂ;

ମନୁସ୍ସମଂସସ୍ସ କତେ [ଭୱୋ (ସ୍ଯା। କ।)] ଉପାଗା, ତଂ ତେ ୱରଂ କିନ୍ତି ମହଂ ଦଦେଯ୍ୟଂ।

୪୬୮।

‘‘ନଂ ତଂ ୱରଂ ଅରହତି ଜନ୍ତୁ ଦାତୁଂ, ଯଂ ୱାପି ଦତ୍ୱାନ ଅୱାକରେଯ୍ୟ;

ୱରସ୍ସୁ ସମ୍ମ ଅୱିକମ୍ପମାନୋ, ପାଣଂ ଚଜିତ୍ୱାନପି ଦସ୍ସମେୱ’’।

୪୬୯।

‘‘ପାଣଂ ଚଜନ୍ତି ସନ୍ତୋ ନାପି ଧମ୍ମଂ, ସଚ୍ଚପ୍ପଟିଞ୍ଞାୱ ଭୱନ୍ତି ସନ୍ତୋ;

ଦତ୍ୱା ୱରଂ ଖିପ୍ପମୱାକରୋହି, ଏତେନ ସମ୍ପଜ୍ଜ ସୁରାଜସେଟ୍ଠ।

୪୭୦।

‘‘ଚଜେ ଧନଂ [ଧନଂ ଚଜେ (ସୀ।)] ଅଙ୍ଗୱରସ୍ସ ହେତୁ [ଯୋ ପନ ଅଙ୍ଗହେତୁ (ସୀ। ପୀ।)], ଅଙ୍ଗଂ ଚଜେ ଜୀୱିତଂ ରକ୍ଖମାନୋ;

ଅଙ୍ଗଂ ଧନଂ ଜୀୱିତଞ୍ଚାପି ସବ୍ବଂ, ଚଜେ ନରୋ ଧମ୍ମମନୁସ୍ସରନ୍ତୋ’’।

୪୭୧।

‘‘ଯସ୍ମା ହି ଧମ୍ମଂ ପୁରିସୋ ୱିଜଞ୍ଞା, ଯେ ଚସ୍ସ କଙ୍ଖଂ ୱିନଯନ୍ତି ସନ୍ତୋ;

ତଂ ହିସ୍ସ ଦୀପଞ୍ଚ ପରାଯଣଞ୍ଚ, ନ ତେନ ମିତ୍ତିଂ ଜିରଯେଥ [ଜରଯେଥ (ସୀ। ପୀ।)] ପଞ୍ଞୋ।

୪୭୨।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହି ସୋ ଭକ୍ଖୋ ମମ ମନାପୋ, ଏତସ୍ସ ହେତୁମ୍ହି ୱନଂ ପୱିଟ୍ଠୋ;

ସଚେ ଚ ମଂ ଯାଚସି ଏତମତ୍ଥଂ, ଏତମ୍ପି ତେ ସମ୍ମ ୱରଂ ଦଦାମି।

୪୭୩।

‘‘ସହାୟୋ ଚ ମେ ହୋସି ସଖା ଚ ମେସି, ୱଚନମ୍ପି ତେ ସମ୍ମ ଅହଂ ଅକାସିଂ;

ତୁୱମ୍ପି [ତ୍ୱଂପି (ସ୍ୟା। କ।)] ମେ ସମ୍ମ କରୋହି ୱାକ୍ୟଂ, ଉଭୋପି ଗନ୍ତ୍ୱାନ ପମୋଚୟାମ’’।

୪୭୪।

‘‘ସହାୟୋ ଚ ତେ ହୋମି ସଖା ଚ ତ୍ୟମ୍ହି, ୱଚନମ୍ପି ମେ ସମ୍ମ ତୁୱଂ ଅକାସି;

ଅହମ୍ପି ତେ ସମ୍ମ କରୋମି ୱାକ୍ୟଂ, ଉଭୋପି ଗନ୍ତ୍ୱାନ ପମୋଚୟାମ’’।

୪୭୫।

‘‘କମ୍ମାସପାଦେନଂ ୱିହେଠିତତ୍ଥ [ୱିହେଠିତମ୍ହା (ସ୍ୟା। କ।)], ତଲାୱୁତା ଅସ୍ସୁମୁଖା ରୁଦନ୍ତା;

ନ ଜାତୁ ଦୁବ୍ଭେଥ ଇମସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ, ସଚ୍ଚପ୍ପଟିଞ୍ଞଂ ମେ ପଟିସ୍ସୁଣାଥ’’।

୪୭୬।

‘‘କମ୍ମାସପାଦେନ ୱିହେଠିତମ୍ହା, ତଲାୱୁତା ଅସ୍ସୁମୁଖା ରୁଦନ୍ତା;

ନ ଜାତୁ ଦୁବ୍ଭେମ ଇମସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ, ସଚ୍ଚପ୍ପଟିଞ୍ଞଂ ତେ ପଟିସ୍ସୁଣାମ’’।

୪୭୭।

‘‘ୟଥା ପିତା ୱା ଅଥ ୱାପି ମାତା, ଅନୁକମ୍ପକା ଅତ୍ଥକାମା ପଜାନଂ;

ଏୱମେୱ ୱୋ [ଏୱମେୱ (ସୀ।), ଏୱମ୍ପି ୱୋ (ସ୍ୟା।)] ହୋତୁ ଅୟଞ୍ଚ ରାଜା, ତୁମ୍ହେ ଚ ୱୋ ହୋଥ ୟଥେୱ ପୁତ୍ତା’’।

୪୭୮।

‘‘ୟଥା ପିତା ୱା ଅଥ ୱାପି ମାତା, ଅନୁକମ୍ପକା ଅତ୍ଥକାମା ପଜାନଂ;

ଏୱମେୱ ନୋ ହୋତୁ [ଏୱମ୍ପି ନୋ (ସ୍ୟା।)] ଅୟଞ୍ଚ ରାଜା, ମୟମ୍ପି ହେସ୍ସାମ ୟଥେୱ [ତଥେୱ (ପୀ।)] ପୁତ୍ତା’’।

୪୭୯।

‘‘ଚତୁପ୍ପଦଂ ସକୁଣଞ୍ଚାପି ମଂସଂ, ସୂଦେହି ରନ୍ଧଂ ସୁକତଂ ସୁନିଟ୍ଠିତଂ;

ସୁଧଂୱ ଇନ୍ଦୋ ପରିଭୁଞ୍ଜିୟାନ, ହିତ୍ୱା କଥେକୋ ରମସୀ ଅରଞ୍ଞେ।

୪୮୦।

‘‘ତା ଖତ୍ତିୟା ୱଲ୍ଲିୱିଲାକମଜ୍ଝା, ଅଲଙ୍କତା ସମ୍ପରିୱାରୟିତ୍ୱା;

ଇନ୍ଦଂୱ ଦେୱେସୁ ପମୋଦୟିଂସୁ, ହିତ୍ୱା କଥେକୋ ରମସୀ ଅରଞ୍ଞେ।

୪୮୧।

‘‘ତମ୍ହିପଧାନେ ବହୁଗୋଣକମ୍ହି, ସୁଭମ୍ହି [ସୁଚିମ୍ହି (ସୀ। ପୀ।)] ସଵ୍ଵସ୍ସୟନମ୍ହି ସଙ୍ଗେ [ସଞ୍ଜୁତେ (ସୀ। ପୀ।), ଲଙ୍ଗତେ (ସ୍ୟା।)];

ସେୟ୍ୟସ୍ସ [ସୟନସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ମଜ୍ଝମ୍ହି ସୁଖଂ ସୟିତ୍ଵା, ହିତ୍ଵା କଥେକୋ ରମସୀ ଅରଞ୍ଞେ।

୪୮୨।

‘‘ପାଣିସ୍ସରଂ କୁମ୍ଭଥୂଣଂ ନିସୀଥେ, ଅଥୋପି ୱେ ନିପ୍ପୁରିସମ୍ପି ତୂରିୟଂ;

ବହୁଂ ସୁଗୀତଞ୍ଚ ସୁୱାଦିତଞ୍ଚ, ହିତ୍ଵା କଥେକୋ ରମସୀ ଅରଞ୍ଞେ।

୪୮୩।

‘‘ଉୟ୍ୟାନସମ୍ପନ୍ନଂ ପହୂତମାଲ୍ୟଂ, ମିଗାଜିନୂପେତପୁରଂ [ମିଗାଚିରୂପେତପୁରଂ (ସୀ। ପୀ।)] ସୁରମ୍ମଂ;

ହୟେହି ନାଗେହି ରଥେହୁପେତଂ, ହିତ୍ଵା କଥେକୋ ରମସୀ ଅରଞ୍ଞେ’’।

୪୮୪।

‘‘କାଳପକ୍ଖେ ୟଥା ଚନ୍ଦୋ, ହାୟତେୱ ସୁୱେ ସୁୱେ;

କାଳପକ୍ଖୂପମୋ ରାଜ, ଅସତଂ ହୋତି ସମାଗମୋ।

୪୮୫।

‘‘ୟଥାହଂ [ୟଥା (ସୀ।)] ରସକମାଗମ୍ମ, ସୂଦଂ କାପୁରିସାଧମଂ [ସୂଦକଂ ପୁରିସାଧମଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ଅକାସିଂ ପାପକଂ କମ୍ମଂ, ୟେନ ଗଚ୍ଛାମି ଦୁଗ୍ଗତିଂ।

୪୮୬।

‘‘ସୁକ୍କପକ୍ଖେ ୟଥା ଚନ୍ଦୋ, ୱଡ୍ଢତେୱ ସୁୱେ ସୁୱେ;

ସୁକ୍କପକ୍ଖୂପମୋ ରାଜ, ସତଂ ହୋତି ସମାଗମୋ।

୪୮୭।

‘‘ୟଥାହଂ ତୁୱମାଗମ୍ମ, ସୁତସୋମ ୱିଜାନହି;

କାହାମି କୁସଲଂ କମ୍ମଂ, ୟେନ ଗଚ୍ଛାମି ସୁଗ୍ଗତିଂ।

୪୮୮।

‘‘ଥଲେ ୟଥା ୱାରି ଜନିନ୍ଦ ୱୁଟ୍ଠଂ [ୱଟ୍ଟଂ (ସୀ। ପୀ।)], ଅନଦ୍ଧନେୟ୍ୟଂ ନ ଚିରଟ୍ଠିତୀକଂ;

ଏୱମ୍ପି ହୋତି ଅସତଂ ସମାଗମୋ, ଅନଦ୍ଧନେୟ୍ୟୋ ଉଦକଂ ଥଲେୱ।

୪୮୯।

‘‘ସରେ ଯଥା ୱାରି ଜନିନ୍ଦ ୱୁଟ୍ଠଂ, ଚିରଟ୍ଠିତୀକଂ ନରୱୀରସେଟ୍ଠ [ନରୱିରିଯସେଟ୍ଠ (ସୀ। ପୀ।)];

ଏୱମ୍ପି ୱେ [ଏୱମ୍ପି ମେ (ସ୍ଯା।), ଏୱମ୍ପି ଚେ (ପୀ। କ।)] ହୋତି ସତଂ ସମାଗମୋ, ଚିରଟ୍ଠିତୀକୋ [ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ (କ।)] ଉଦକଂ ସରେୱ।

୪୯୦।

‘‘ଅଦ୍ଧାଯିକୋ ହୋତି ସତଂ ସମାଗମୋ, ଯାୱମ୍ପି ତିଟ୍ଠେଯ୍ଯ ତଥେୱ ହୋତି;

ଖିପ୍ପଞ୍ହି ୱେତି ଅସତଂ ସମାଗମୋ, ତସ୍ମା ସତଂ ଧମ୍ମୋ ଅସବ୍ଭି ଆରକା’’।

୪୯୧।

‘‘ନ ସୋ ରାଜା ଯୋ [ରାଜା ନ ସୋ ଯୋ (କ।)] ଅଜେଯ୍ଯଂ ଜିନାତି, ନ ସୋ ସଖା ଯୋ ସଖାରଂ ଜିନାତି;

ନ ସା ଭରିଯା ଯା ପତିନୋ ନ ୱିଭେତି, ନ ତେ ପୁତ୍ତା [ପୁତ୍ତା ନ ତେ (କ।)] ଯେ ନ ଭରନ୍ତି ଜିଣ୍ଣଂ।

୪୯୨।

‘‘ନ ସା ସଭା ଯତ୍ଥ ନ ସନ୍ତି ସନ୍ତୋ, ନ ତେ ସନ୍ତୋ [ସନ୍ତୋ ନ ତେ (କ।)] ଯେ ନ ଭଣନ୍ତି ଧମ୍ମଂ;

ରାଗଞ୍ଚ ଦୋସଞ୍ଚ ପହାଯ ମୋହଂ, ଧମ୍ମଂ ଭଣନ୍ତାୱ ଭୱନ୍ତି ସନ୍ତୋ।

୪୯୩।

‘‘ନାଭାସମାନଂ ଜାନନ୍ତି, ମିସ୍ସଂ ବାଲେହି ପଣ୍ଡିତଂ;

ଭାସମାନଞ୍ଚ ଜାନନ୍ତି, ଦେସେନ୍ତଂ ଅମତଂ ପଦଂ।

୪୯୪।

‘‘ଭାସଯେ ଜୋତଯେ ଧମ୍ମଂ, ପଗ୍ଗଣ୍ହେ ଇସିନଂ ଧଜଂ;

ସୁଭାସିତଦ୍ଧଜା ଇସଯୋ, ଧମ୍ମୋ ହି ଇସିନଂ ଧଜୋ’’ତି।

ମହାସୁତସୋମଜାତକଂ ପଞ୍ଚମଂ।

ଅସୀତିନିପାତଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ସୁମୁଖୋ ପନ ହଂସୱରୋ ଚ ମହା, ସୁଧଭୋଜନିକୋ ଚ ପରୋ ପୱରୋ;

ସକୁଣାଲଦିଜାଧିପତିୱ୍ହଯନୋ, ସୁତସୋମୱରୁତ୍ତମସୱ୍ହଯନୋତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୨୨। ମହାନିପାତୋ

୫୩୮। ମୂଗପକ୍ଖଜାତକଂ (୧)

୧।

''ମା ପଣ୍ଡିଚ୍ଚଯଂ [ପଣ୍ଡିତିଯଂ (ସୀ।), ପଣ୍ଡିଚ୍ଚିଯଂ (ପୀ।)] ୱିଭାୱଯ, ବାଲମତୋ ଭୱ ସବ୍ବପାଣିନଂ;

ସବ୍ବୋ ତଂ ଜନୋ ଓଚିନାଯତୁ, ଏୱଂ ତୱ ଅତ୍ଥୋ ଭୱିସ୍ସତି''।

୨।

''କରୋମି ତେ ତଂ ୱଚନଂ, ଯଂ ମଂ ଭଣସି ଦେୱତେ;

ଅତ୍ଥକାମାସି ମେ ଅମ୍ମ, ହିତକାମାସି ଦେୱତେ''।

୩।

''କିଂ ନୁ ସନ୍ତରମାନୋୱ, କାସୁଂ ଖଣସି ସାରଥି;

ପୁଟ୍ଠୋ ମେ ସମ୍ମ ଅକ୍ଖାହି, କିଂ କାସୁଯା କରିସ୍ସସି''।

୪।

''ରଞ୍ଞୋ ମୂଗୋ ଚ ପକ୍ଖୋ ଚ, ପୁତ୍ତୋ ଜାତୋ ଅଚେତସୋ;

ସୋମ୍ହି ରଞ୍ଞା ସମଜ୍ଝିଟ୍ଠୋ, ପୁତ୍ତଂ ମେ ନିଖଣଂ ୱନେ''।

୫।

''ନ ବଧିରୋ ନ ମୂଗୋସ୍ମି, ନ ପକ୍ଖୋ ନ ଚ ୱୀକଲୋ [ନପି ପଙ୍ଗୁଲୋ (ସୀ। ପୀ।), ନ ଚ ପିଙ୍ଗଲୋ (ସ୍ୟା।)];

ଅଧମ୍ମଂ ସାରଥି କଯିରା, ମଂ ଚେ ତ୍ୱଂ ନିଖଣଂ ୱନେ''।

୬।

''ଊରୂ ବାହୁଂ [ବାହୂ (ସୀ। କ।)] ଚ ମେ ପସ୍ସ, ଭାସିତଞ୍ଚ ସୁଣୋହି ମେ;

ଅଧମ୍ମଂ ସାରଥି କଯିରା, ମଂ ଚେ ତ୍ୱଂ ନିଖଣଂ ୱନେ''।

୭।

''ଦେୱତା ନୁସି ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ଅଦୁ [ଆଦୁ (ସୀ।), ଆଦୂ (ସ୍ୟା।)] ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

କୋ ୱା ତ୍ୱଂ କସ୍ସ ୱା ପୁତ୍ତୋ, କଥଂ ଜାନେମୁ ତଂ ମଯଂ''।

୮।

‘‘ନମ୍ହି ଦେୱୋ ନ ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ନାପି ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

କାସିରଞ୍ଞୋ ଅହଂ ପୁତ୍ତୋ, ଯଂ କାସୁୟା ନିଖଞ୍ଞସି [ନିଘଞ୍ଞସି (ସୀ। ପୀ।), ନିଖଞ୍ଛସି (?)]।

୯।

‘‘ତସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ ଅହଂ ପୁତ୍ତୋ, ଯଂ ତ୍ୱଂ ସମ୍ପୂପଜୀୱସି [ସମୁପଜୀୱସି (ସୀ। ପୀ।)];

ଅଧମ୍ମଂ ସାରଥି କଯିରା, ମଂ ଚେ ତ୍ୱଂ ନିଖଣଂ ୱନେ।

୧୦।

‘‘ଯସ୍ସ ରୁକ୍ଖସ୍ସ ଛାଯାଯ, ନିସୀଦେଯ୍ୟ ସଯେଯ୍ୟ ୱା;

ନ ତସ୍ସ ସାଖଂ ଭଞ୍ଜେଯ୍ୟ, ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭୋ [ମିତ୍ତଦୂଭୋ (ସୀ। ପୀ।)] ହି ପାପକୋ।

୧୧।

‘‘ଯଥା ରୁକ୍ଖୋ ତଥା ରାଜା, ଯଥା ସାଖା ତଥା ଅହଂ;

ଯଥା ଛାଯୂପଗୋ ପୋସୋ, ଏୱଂ ତ୍ୱମସି ସାରଥି;

ଅଧମ୍ମଂ ସାରଥି କଯିରା, ମଂ ଚେ ତ୍ୱଂ ନିଖଣଂ ୱନେ।

୧୨।

‘‘ପହୂତଭକ୍ଖୋ [ବହୁତ୍ତଭକ୍ଖୋ (କା।)] ଭୱତି, ୱିପ୍ପୱୁଟ୍ଠୋ [ୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥୋ (ସୀ। ପୀ।), ୱିପ୍ପମୁତ୍ତୋ (କା।)] ସକଂ [ସକା (ସୀ। ପୀ।)] ଘରା;

ବହୂ ନଂ ଉପଜୀୱନ୍ତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି।

୧୩।

‘‘ଯଂ ଯଂ ଜନପଦଂ ଯାତି, ନିଗମେ ରାଜଧାନିଯୋ;

ସବ୍ବତ୍ଥ ପୂଜିତୋ ହୋତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି।

୧୪।

‘‘ନାସ୍ସ ଚୋରା ପସାହନ୍ତି [ପସହନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ନାତିମଞ୍ଞନ୍ତି ଖତ୍ତିଯା [ନାତିମଞ୍ଞେତି ଖତ୍ତିଯୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ସବ୍ବେ ଅମିତ୍ତେ ତରତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି।

୧୫।

‘‘ଅକ୍କୁଦ୍ଧୋ ସଘରଂ ଏତି, ସଭାଯଂ [ସଭାଯ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ପଟିନନ୍ଦିତୋ;

ଞାତୀନଂ ଉତ୍ତମୋ ହୋତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି।

୧୬।

‘‘ସକ୍କତ୍ୱା ସକ୍କତୋ ହୋତି, ଗରୁ ହୋତି ସଗାରୱୋ [ଗରୁକୋ ହୋତି ଗାରୱୋ (କ।)];

ୱଣ୍ଣକିତ୍ତିଭତୋ ହୋତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି।

୧୭।

‘‘ପୂଜକୋ ଲଭତେ ପୂଜଂ, ୱନ୍ଦକୋ ପଟିୱନ୍ଦନଂ;

ଯସୋ କିତ୍ତିଞ୍ଚ ପପ୍ପୋତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି।

୧୮।

‘‘ଅଗ୍ଗି ଯଥା ପଜ୍ଜଲତି, ଦେୱତାୱ ୱିରୋଚତି;

ସିରିଯା ଅଜହିତୋ ହୋତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି।

୧୯।

‘‘ଗାୱୋ ତସ୍ସ ପଜାଯନ୍ତି, ଖେତ୍ତେ ୱୁତ୍ତଂ ୱିରୂହତି;

ୱୁତ୍ତାନଂ ଫଲମସ୍ନାତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି।

୨୦।

‘‘ଦରିତୋ ପବ୍ବତାତୋ ୱା, ରୁକ୍ଖତୋ ପତିତୋ ନରୋ;

ଚୁତୋ ପତିଟ୍ଠଂ ଲଭତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି।

୨୧।

‘‘ୱିରୂଳ୍ହମୂଲସନ୍ତାନଂ, ନିଗ୍ରୋଧମିୱ ମାଲୁତୋ;

ଅମିତ୍ତା ନପ୍ପସାହନ୍ତି, ଯୋ ମିତ୍ତାନଂ ନ ଦୁବ୍ଭତି’’।

୨୨।

‘‘ଏହି ତଂ ପଟିନେସ୍ସାମି, ରାଜପୁତ୍ତ ସକଂ ଘରଂ;

ରଜ୍ଜଂ କାରେହି ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, କିଂ ଅରଞ୍ଞେ କରିସ୍ସସି’’।

୨୩।

‘‘ଅଲଂ ମେ ତେନ ରଜ୍ଜେନ, ଞାତକେହି [ଞାତକେନ (ସ୍ୟା। କ।)] ଧନେନ ୱା;

ଯଂ ମେ ଅଧମ୍ମଚରିଯାଯ, ରଜ୍ଜଂ ଲବ୍ଭେଥ ସାରଥି’’।

୨୪।

‘‘ପୁଣ୍ଣପତ୍ତଂ ମଂ ଲାଭେହି [ପଲାଭେହି (ସୀ। ପୀ।)], ରାଜପୁତ୍ତ ଇତୋ ଗତୋ;

ପିତା ମାତା ଚ ମେ ଦଜ୍ଜୁଂ, ରାଜପୁତ୍ତ ତଯୀ ଗତେ।

୨୫।

‘‘ଓରୋଧା ଚ କୁମାରା ଚ, ୱେସିଯାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ତେପି ଅତ୍ତମନା ଦଜ୍ଜୁଂ, ରାଜପୁତ୍ତ ତଯୀ ଗତେ।

୨୬।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହା [ହତ୍ଥାରୂହା (ସୀ। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

ତେପି ଅତ୍ତମନା ଦଜ୍ଜୁଂ [ତେପି ଦଜ୍ଜୁଂ ପତୀତାମେ (ସୀ। ପୀ।)], ରାଜପୁତ୍ତ ତଯୀ ଗତେ।

୨୭।

‘‘ବହୁଧଞ୍ଞା ଜାନପଦା [ବହୂ ଜାନପଦା ଚଞ୍ଞେ (ସୀ।), ବହୂ ଜନପଦା ଚଞ୍ଞେ (ପୀ।)], ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

ଉପାଯନାନି ମେ ଦଜ୍ଜୁଂ, ରାଜପୁତ୍ତ ତଯୀ ଗତେ’’।

୨୮।

‘‘ପିତୁ ମାତୁ ଚହଂ ଚତ୍ତୋ, ରଟ୍ଠସ୍ସ ନିଗମସ୍ସ ଚ;

ଅଥୋ ସବ୍ବକୁମାରାନଂ, ନତ୍ଥି ମଯ୍ହଂ ସକଂ ଘରଂ।

୨୯।

‘‘ଅନୁଞ୍ଞାତୋ ଅହଂ ମତ୍ୟା, ସଞ୍ଚତ୍ତୋ ପିତରା ମହଂ;

ଏକୋରଞ୍ଞେ ପବ୍ବଜିତୋ, ନ କାମେ ଅଭିପତ୍ଥଯେ।

୩୦।

‘‘ଅପି ଅତରମାନାନଂ, ଫଲାସାୱ ସମିଜ୍ଝତି;

ୱିପକ୍କବ୍ରହ୍ମଚରିଯୋସ୍ମି, ଏୱଂ ଜାନାହି ସାରଥି।

୩୧।

‘‘ଅପି ଅତରମାନାନଂ, ସମ୍ପଦତ୍ଥୋ ୱିପଚ୍ଚତି;

ୱିପକ୍କବ୍ରହ୍ମଚରିୟୋସ୍ମି, ନିକ୍ଖନ୍ତୋ ଅକୁତୋଭୟୋ’’।

୩୨।

‘‘ଏୱଂ ୱଗ୍ଗୁକଥୋ ସନ୍ତୋ, ୱିସଟ୍ଠୱଚନୋ ଚସି [ଚ ସୋ (ସ୍ୟା। କ।)];

କସ୍ମା ପିତୁ ଚ ମାତୁଚ୍ଚ, ସନ୍ତିକେ ନ ଭଣୀ ତଦା’’।

୩୩।

‘‘ନାହଂ ଅସନ୍ଧିତା [ଅସଦ୍ଧିତା (ସୀ।)] ପକ୍ଖୋ, ନ ବଧିରୋ ଅସୋତତା;

ନାହଂ ଅଜିୱ୍ହତା ମୂଗୋ, ମା ମଂ ମୂଗମଧାରୟି [ମୂଗୋ ଅଧାରୟି (ସୀ।)]।

୩୪।

‘‘ପୁରିମଂ ସରାମହଂ ଜାତିଂ, ୟତ୍ଥ ରଜ୍ଜମକାରୟିଂ;

କାରୟିତ୍ୱା ତହିଂ ରଜ୍ଜଂ, ପାପତ୍ଥଂ ନିରୟଂ ଭୁସଂ।

୩୫।

‘‘ୱୀସତିଞ୍ଚେୱ ୱସ୍ସାନି, ତହିଂ ରଜ୍ଜମକାରୟିଂ;

ଅସୀତିୱସ୍ସସହସ୍ସାନି, ନିରୟମ୍ହି ଅପଚ୍ଚିସଂ [ଅପଚ୍ଚସିଂ (ସ୍ୟା।), ଅପଚ୍ଚୟିଂ (ପୀ।)]।

୩୬।

‘‘ତସ୍ସ ରଜ୍ଜସ୍ସହଂ ଭୀତୋ, ମା ମଂ ରଜ୍ଜାଭିସେଚୟୁଂ [ରଜ୍ଜେଭିସେଚୟୁଂ (ସ୍ୟା। କ।)];

ତସ୍ମା ପିତୁ ଚ ମାତୁଚ୍ଚ, ସନ୍ତିକେ ନ ଭଣିଂ ତଦା।

୩୭।

‘‘ଉଚ୍ଛଙ୍ଗେ ମଂ ନିସାଦେତ୍ୱା, ପିତା ଅତ୍ଥାନୁସାସତି;

ଏକଂ ହନଥ ବନ୍ଧଥ, ଏକଂ ଖାରାପତଚ୍ଛିକଂ [ଖରାପତିଚ୍ଛକଂ (ସ୍ୟା।), ଖରାପଟିଚ୍ଛକଂ (କ।)];

ଏକଂ ସୂଲସ୍ମିଂ ଉପ୍ପେଥ [ଅପ୍ପେଥ (ସୀ।), ଉଦ୍ଦେଥ (ସ୍ୟା।), ଅଚ୍ଚେଥ (ପୀ।)], ଇଚ୍ଚସ୍ସ ମନୁସାସତି।

୩୮।

‘‘ତାୟାହଂ [ତସ୍ସାହଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଫରୁସଂ ସୁତ୍ୱା, ୱାଚାୟୋ ସମୁଦୀରିତା;

ଅମୂଗୋ ମୂଗଓଣ୍ଡେନ, ଅପକ୍କୋ ପକ୍ଖସମ୍ମତୋ;

ସକେ ମୁତ୍ତକରୀସସ୍ମିଂ, ଅଚ୍ଛାହଂ ସମ୍ପରିପ୍ଲୁତୋ।

୩୯।

‘‘କସିରଞ୍ଚ ପରିତ୍ତଞ୍ଚ, ତଞ୍ଚ ଦୁକ୍ଖେନ ସଂଯୁତଂ;

କୋମଂ [କୋ ତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଜୀୱିତମାଗମ୍ମ, ୱେରଂ କୟିରାଥ କେନଚି।

୪୦।

‘‘ପଞ୍ଞାୟ ଚ ଅଲାଭେନ, ଧମ୍ମସ୍ସ ଚ ଅଦସ୍ସନା;

କୋମଂ [କୋ ତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଜୀୱିତମାଗମ୍ମ, ୱେରଂ କୟିରାଥ କେନଚି।

୪୧।

‘‘ଅପି ଅତରମାନାନଂ, ଫଲାସାୱ ସମିଜ୍ଝତି;

ୱିପକ୍କବ୍ରହ୍ମଚରିୟୋସ୍ମି, ଏୱଂ ଜାନାହି ସାରଥି।

୪୨।

‘‘ଅପି ଅତରମାନାନଂ, ସମ୍ମଦତ୍ଥୋ ୱିପଚ୍ଚତି;

ୱିପକ୍କବ୍ରହ୍ମଚରିୟୋସ୍ମି, ନିକ୍ଖନ୍ତୋ ଅକୁତୋଭୟୋ’’।

୪୩।

‘‘ଅହମ୍ପି ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ରାଜପୁତ୍ତ ତୱନ୍ତିକେ;

ଅୱ୍ହାୟସ୍ସୁ [ଅୱ୍ହୟସ୍ସୁ (ସୀ। ପୀ।)] ମଂ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ପବ୍ବଜ୍ଜା ମମ ରୁଚ୍ଚତି’’।

୪୪।

‘‘ରଥଂ ନିୟ୍ୟାଦୟିତ୍ୱାନ, ଅନଣୋ ଏହି ସାରଥି;

ଅନଣସ୍ସ ହି ପବ୍ବଜ୍ଜା, ଏତଂ ଇସୀହି ୱଣ୍ଣିତଂ’’।

୪୫।

‘‘ଯଦେୱ ତ୍ୱାହଂ ୱଚନଂ, ଅକରଂ ଭଦ୍ଦମତ୍ଥୁ ତେ;

ତଦେୱ ମେ ତ୍ୱଂ ୱଚନଂ, ଯାଚିତୋ କତ୍ତୁମରହସି।

୪୬।

‘‘ଇଧେୱ ତାୱ ଅଚ୍ଛସ୍ସୁ, ଯାୱ ରାଜାନମାନୟେ;

ଅପ୍ପେୱ ତେ ପିତା ଦିସ୍ୱା, ପତୀତୋ ସୁମନୋ ସିୟା’’।

୪୭।

‘‘କରୋମି ତେତଂ ୱଚନଂ, ଯଂ ମଂ ଭଣସି ସାରଥି;

ଅହମ୍ପି ଦଟ୍ଠୁକାମୋସ୍ମି, ପିତରଂ ମେ ଇଧାଗତଂ।

୪୮।

‘‘ଏହି ସମ୍ମ ନିୱତ୍ତସ୍ସୁ, କୁସଲଂ ୱଜ୍ଜାସି ଞାତିନଂ;

ମାତରଂ ପିତରଂ ମୟ୍ହଂ, ୱୁତ୍ତୋ ୱଜ୍ଜାସି ୱନ୍ଦନଂ’’।

୪୯।

ତସ୍ସ ପାଦେ ଗହେତ୍ୱାନ, କତ୍ୱା ଚ ନଂ ପଦକ୍ଖିଣଂ;

ସାରଥି ରଥମାରୁୟ୍ହ, ରାଜଦ୍ୱାରଂ ଉପାଗମି।

୫୦।

‘‘ସୁଞ୍ଞଂ ମାତା ରଥଂ ଦିସ୍ୱା, ଏକଂ ସାରଥିମାଗତଂ;

ଅସ୍ସୁପୁଣ୍ଣେହି ନେତ୍ତେହି, ରୋଦନ୍ତୀ ନଂ ଉଦିକ୍ଖତି।

୫୧।

‘‘ଅୟଂ ସୋ ସାରଥି ଏତି, ନିହନ୍ତ୍ୱା ମମ ଅତ୍ରଜଂ;

ନିହତୋ ନୂନ ମେ ପୁତ୍ତୋ, ପଥବ୍ୟା ଭୂମିୱଡ୍ଢନୋ।

୫୨।

‘‘ଅମିତ୍ତା ନୂନ ନନ୍ଦନ୍ତି, ପତୀତା ନୂନ ୱେରିନୋ;

ଆଗତଂ ସାରଥିଂ ଦିସ୍ୱା, ନିହନ୍ତ୍ୱା ମମ ଅତ୍ରଜଂ।

୫୩।

‘‘ସୁଞ୍ଞଂ ମାତା ରଥଂ ଦିସ୍ୱା, ଏକଂ ସାରଥିମାଗତଂ;

ଅସ୍ସୁପୁଣ୍ଣେହି ନେତ୍ତେହି, ରୋଦନ୍ତୀ ପରିପୁଚ୍ଛି ନଂ [ରୋଦନ୍ତୀ ପରିପୁଚ୍ଛତି (ସୀ। ପୀ।), ରୋଦନ୍ତୀ ନଂ ପରିପୁଚ୍ଛତି (ସ୍ୟା।)]।

୫୪।

‘‘କିନ୍ନୁ ମୂଗୋ କିଂ ନୁ ପକ୍ଖୋ, କିନ୍ନୁ ସୋ ୱିଲପୀ ତଦା;

ନିହଞ୍ଞମାନୋ ଭୂମିଯା, ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ସାରଥି।

୫୫।

‘‘କଥଂ ହତ୍ଥେହି ପାଦେହି, ମୂଗପକ୍ଖୋ ୱିୱଜ୍ଜଯି;

ନିହଞ୍ଞମାନୋ ଭୂମିଯା, ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତୋ’’।

୫୬।

‘‘ଅକ୍ଖେଯ୍ୟଂ [ଅକ୍ଖିସ୍ସଂ (ସୀ। ପୀ।)] ତେ ଅହଂ ଅଯ୍ୟେ, ଦଜ୍ଜାସି ଅଭଯଂ ମମ;

ଯଂ ମେ ସୁତଂ ୱା ଦିଟ୍ଠଂ ୱା, ରାଜପୁତ୍ତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ’’।

୫୭।

‘‘ଅଭଯଂ ସମ୍ମ ତେ ଦମ୍ମି, ଅଭୀତୋ ଭଣ ସାରଥି;

ଯଂ ତେ ସୁତଂ ୱା ଦିଟ୍ଠଂ ୱା, ରାଜପୁତ୍ତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ’’।

୫୮।

‘‘ନ ସୋ ମୂଗୋ ନ ସୋ ପକ୍ଖୋ, ୱିସଟ୍ଠୱଚନୋ ଚ ସୋ;

ରଜ୍ଜସ୍ସ କିର ସୋ ଭୀତୋ, ଅକରା [ଅକରୀ (ସୀ। ପୀ।)] ଆଲଯେ ବହୂ।

୫୯।

‘‘ପୁରିମଂ ସରତି ସୋ ଜାତିଂ, ଯତ୍ଥ ରଜ୍ଜମକାରଯି;

କାରଯିତ୍ୱା ତହିଂ ରଜ୍ଜଂ, ପାପତ୍ଥ ନିରଯଂ ଭୁସଂ।

୬୦।

‘‘ୱୀସତିଞ୍ଚେୱ ୱସ୍ସାନି, ତହିଂ ରଜ୍ଜମକାରଯି;

ଅସୀତିୱସ୍ସସହସ୍ସାନି, ନିରଯମ୍ହି ଅପଚ୍ଚି ସୋ।

୬୧।

‘‘ତସ୍ସ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସୋ ଭୀତୋ, ମା ମଂ ରଜ୍ଜାଭିସେଚଯୁଂ;

ତସ୍ମା ପିତୁ ଚ ମାତୁଞ୍ଚ, ସନ୍ତିକେ ନ ଭଣୀ ତଦା।

୬୨।

‘‘ଅଙ୍ଗପଚ୍ଚଙ୍ଗସମ୍ପନ୍ନୋ, ଆରୋହପରିଣାହୱା;

ୱିସଟ୍ଟୱଚନୋ ପଞ୍ଞୋ, ମଗ୍ଗେ ସଗ୍ଗସ୍ସ ତିଟ୍ଠତି।

୬୩।

‘‘ସଚେ ତ୍ୱଂ ଦଟ୍ଠୁକାମାସି, ରାଜପୁତ୍ତଂ [ରାଜପୁତ୍ତି (ସୀ।)] ତୱତ୍ରଜଂ;

ଏହି ତଂ ପାପୟିସ୍ସାମି, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମତି ତେମିୟୋ’’।

୬୪।

‘‘ୟୋଜୟନ୍ତୁ ରଥେ ଅସ୍ସେ, କଚ୍ଛଂ ନାଗାନ [ନାଗାନି (ସ୍ୟା। କ।)] ବନ୍ଧଥ;

ଉଦୀରୟନ୍ତୁ ସଙ୍ଖପଣୱା, ୱାଦନ୍ତୁ [ୱଦନ୍ତୁ (ସୀ।), ନଦନ୍ତୁ (ସ୍ୟା। କ।), ୱଦତଂ (ପୀ।)] ଏକପୋକ୍ଖରା।

୬୫।

‘‘ୱାଦନ୍ତୁ [ନଦନ୍ତୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଭେରୀ ସନ୍ନଦ୍ଧା, ୱଗ୍ଗୂ ୱାଦନ୍ତୁ ଦୁନ୍ଦୁଭୀ;

ନେଗମା ଚ ମଂ ଅନ୍ୱେନ୍ତୁ, ଗଚ୍ଛଂ ପୁତ୍ତନିୱେଦକୋ [ନିୱାଦକୋ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୬୬।

‘‘ଓରୋଧା ଚ କୁମାରା ଚ, ୱେସିୟାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ଖିପ୍ପଂ ଯାନାନି ୟୋଜେନ୍ତୁ, ଗଚ୍ଛଂ ପୁତ୍ତନିୱେଦକୋ [ନିୱାଦକୋ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୬୭।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

ଖିପ୍ପଂ ଯାନାନି ୟୋଜେନ୍ତୁ, ଗଚ୍ଛଂ ପୁତ୍ତନିୱେଦକୋ [ନିୱାଦକୋ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୬୮।

‘‘ସମାଗତା ଜାନପଦା, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

ଖିପ୍ପଂ ଯାନାନି ୟୋଜେନ୍ତୁ, ଗଚ୍ଛଂ ପୁତ୍ତନିୱେଦକୋ’’ [ନିୱାଦକୋ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୬୯।

‘‘ଅସ୍ସେ ଚ ସାରଥୀ ୟୁତ୍ତେ, ସିନ୍ଧୱେ ସୀଘୱାହନେ;

ରାଜଦ୍ୱାରଂ ଉପାଗଚ୍ଛୁଂ, ଯୁତ୍ତା ଦେୱ ଇମେ ହଯା’’।

୭୦।

‘‘ଥୂଲା ଜୱେନ ହାଯନ୍ତି, କିସା ହାଯନ୍ତି ଥାମୁନା;

କିସେ ଥୂଲେ ୱିୱଜ୍ଜେତ୍ୱା, ସଂସଟ୍ଠା ଯୋଜିତା ହଯା’’।

୭୧।

‘‘ତତୋ ରାଜା ତରମାନୋ, ଯୁତ୍ତମାରୁଯ୍ହ ସନ୍ଦନଂ;

ଇତ୍ଥାଗାରଂ ଅଜ୍ଝଭାସି [ଅଭାସଥ (କ।)], ସବ୍ବାୱ ଅନୁଯାଥ ମଂ।

୭୨।

‘‘ୱାଲବୀଜନିମୁଣ୍ହୀସଂ, ଖଗ୍ଗଂ ଛତ୍ତଞ୍ଚ ପଣ୍ଡରଂ;

ଉପାଧି ରଥମାରୁଯ୍ହ [ଉପାଦିରଥମାରୁଯ୍ହ (ସୀ।), ଉପାଧୀ ରଥମାରୁଯ୍ହ (ସ୍ୟା।)], ସୁୱଣ୍ଣେହି ଅଲଙ୍କତା।

୭୩।

‘‘ତତୋ ସ [ଚ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ରାଜା ପାଯାସି, ପୁରକ୍ଖତ୍ୱାନ ସାରଥିଂ;

ଖିପ୍ପମେୱ ଉପାଗଚ୍ଛି, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମତି ତେମିଯୋ।

୭୪।

‘‘ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ଆଯନ୍ତଂ, ଜଲନ୍ତମିୱ ତେଜସା;

ଖତ୍ତସଙ୍ଘପରିବ୍ୟୂଳ୍ହଂ [ପରିକୂଳ୍ହଂ (ସୀ।)], ତେମିଯୋ ଏତଦବ୍ରୱି’’।

୭୫।

‘‘କଚ୍ଚି ନୁ ତାତ କୁସଲଂ, କଚ୍ଚି ତାତ ଅନାମଯଂ;

ସବ୍ବା ଚ [କଚ୍ଚିନ୍ନୁ (ସୀ। ପୀ।)] ରାଜକଞ୍ଞାଯୋ, ଅରୋଗା ମଯ୍ହ ମାତରୋ’’।

୭୬।

‘‘କୁସଲଞ୍ଚେୱ ମେ ପୁତ୍ତ, ଅଥୋ ପୁତ୍ତ ଅନାମଯଂ;

ସବ୍ବା ଚ ରାଜକଞ୍ଞାଯୋ, ଅରୋଗା ତୁଯ୍ହ ମାତରୋ’’।

୭୭।

‘‘କଚ୍ଚି ଅମଙ୍ଗପୋ [କଚ୍ଚିସ୍ସ’ମଙ୍ଗପୋ (ସୀ। ପୀ।)] ତାତ, କଚ୍ଚି ତେ ସୁରମପ୍ପିଯଂ;

କଚ୍ଚି ସଚ୍ଚେ ଚ ଧମ୍ମେ ଚ, ଦାନେ ତେ ରମତେ ମନୋ’’।

୭୮।

‘‘ଅମଙ୍ଗପୋ ଅହଂ ପୁତ୍ତ, ଅଥୋ ମେ ସୁରମପ୍ପିଯଂ;

ଅଥୋ ସଚ୍ଚେ ଚ ଧମ୍ମେ ଚ, ଦାନେ ମେ ରମତେ ମନୋ’’।

୭୯।

‘‘କଚ୍ଚି ଅରୋଗଂ ଯୋଗ୍ଗଂ ତେ, କଚ୍ଚି ୱହତି ୱାହନଂ;

କଚ୍ଚି ତେ ବ୍ଯାଧଯୋ ନତ୍ଥି, ସରୀରସ୍ସୁପତାପନା’’।

୮୦।

‘‘ଅଥୋ ଅରୋଗଂ ଯୋଗ୍ଗଂ ମେ, ଅଥୋ ୱହତି ୱାହନଂ;

ଅଥୋ ମେ ବ୍ଯାଧଯୋ ନତ୍ଥି, ସରୀରସ୍ସୁପତାପନା’’ [ସରୀରସ୍ସୁପତାପିଯା (ସ୍ଯା। କ।)]।

୮୧।

‘‘କଚ୍ଚି ଅନ୍ତା ଚ ତେ ଫୀତା, ମଜ୍ଝେ ଚ ବହଲା ତୱ;

କୋଟ୍ଠାଗାରଞ୍ଚ କୋସଞ୍ଚ, କଚ୍ଚି ତେ ପଟିସନ୍ଥତଂ’’ [ପଟିସଣ୍ଠିତଂ (ସ୍ଯା। କ।)]।

୮୨।

‘‘ଅଥୋ ଅନ୍ତା ଚ ମେ ଫୀତା, ମଜ୍ଝେ ଚ ବହଲା ମମ;

କୋଟ୍ଠାଗାରଞ୍ଚ କୋସଞ୍ଚ, ସବ୍ବଂ ମେ ପଟିସନ୍ଥତଂ’’।

୮୩।

‘‘ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାରାଜ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ପତିଟ୍ଠପେନ୍ତୁ [ପତିଟ୍ଠାପେନ୍ତୁ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ପଲ୍ଲଙ୍କଂ, ଯତ୍ଥ ରାଜା ନିସକ୍କତି’’।

୮୪।

‘‘ଇଧେୱ ତେ ନିସୀଦସ୍ସୁ [ନିସିନ୍ନସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।), ନିସିନ୍ନସ୍ସୁ (କ।)], ନିଯତେ ପଣ୍ଣସନ୍ଥରେ;

ଏତ୍ତୋ ଉଦକମାଦାଯ, ପାଦେ ପକ୍ଖାଲଯସ୍ସୁ [ପକ୍ଖାଲଯନ୍ତୁ (ସୀ।), ପକ୍ଖାଲଯନ୍ତି (ପୀ।)] ତେ’’।

୮୫।

‘‘ଇଦମ୍ପି ପଣ୍ଣକଂ ମୟ୍ହଂ, ରନ୍ଧଂ ରାଜ ଅଲୋଣକଂ;

ପରିଭୁଞ୍ଜ ମହାରାଜ, ପାହୁନୋ ମେସିଧାଗତୋ’’ [ଆଗତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)]।

୮୬।

‘‘ନ ଚାହଂ [ନ ୱାହଂ (କ।)] ପଣ୍ଣଂ ଭୁଞ୍ଜାମି, ନ ହେତଂ ମୟ୍ହ ଭୋଜନଂ;

ସାଲୀନଂ ଓଦନଂ ଭୁଞ୍ଜେ, ସୁଚିଂ ମଂସୂପସେଚନଂ’’।

୮୭।

‘‘ଅଚ୍ଛେରକଂ ମଂ ପଟିଭାତି, ଏକକମ୍ପି ରହୋଗତଂ;

ଏଦିସଂ ଭୁଞ୍ଜମାନାନଂ, କେନ ୱଣ୍ଣୋ ପସୀଦତି’’।

୮୮।

‘‘ଏକୋ ରାଜ ନିପଜ୍ଜାମି, ନିୟତେ ପଣ୍ଣସନ୍ଥରେ;

ତାୟ ମେ ଏକସେୟ୍ୟାୟ, ରାଜ ୱଣ୍ଣୋ ପସୀଦତି।

୮୯।

‘‘ନ ଚ ନେତ୍ତିଂସବନ୍ଧା [ନେତ୍ତିସବଦ୍ଧା (ସୀ। ପୀ।)] ମେ, ରାଜରକ୍ଖା ଉପଟ୍ଠିତା;

ତାୟ ମେ ସୁଖସେୟ୍ୟାୟ, ରାଜ ୱଣ୍ଣୋ ପସୀଦତି।

୯୦।

‘‘ଅତୀତଂ ନାନୁସୋଚାମି, ନପ୍ପଜପ୍ପାମିନାଗତଂ [ନପ୍ପଜପ୍ପାମ’ନାଗତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ପଚ୍ଚୁପ୍ପନ୍ନେନ ଯାପେମି, ତେନ ୱଣ୍ଣୋ ପସୀଦତି।

୯୧।

‘‘ଅନାଗତପ୍ପଜପ୍ପାୟ, ଅତୀତସ୍ସାନୁସୋଚନା;

ଏତେନ ବାଲା ସୁସ୍ସନ୍ତି, ନଳୋୱ ହରିତୋ ଲୁତୋ’’।

୯୨।

‘‘ହତ୍ଥାନୀକଂ ରଥାନୀକଂ, ଅସ୍ସେ ପତ୍ତୀ ଚ ୱମ୍ମିନୋ;

ନିୱେସନାନି ରମ୍ମାନି, ଅହଂ ପୁତ୍ତ ଦଦାମି ତେ।

୯୩।

‘‘ଇତ୍ଥାଗାରମ୍ହି ତେ ଦମ୍ମି, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତଂ;

ତା ପୁତ୍ତ ପଟିପଜ୍ଜସ୍ସୁ [ତାସୁ ପୁତ୍ତେ ପଟିପଜ୍ଜ (କ।)], ତ୍ୱଂ ନୋ ରାଜା ଭୱିସ୍ସସି।

୯୪।

‘‘କୁସଲା ନଚ୍ଚଗୀତସ୍ସ, ସିକ୍ଖିତା ଚାତୁରିତ୍ଥିୟୋ [ଚତୁରିତ୍ଥିୟୋ (ସୀ। ପୀ।)];

କାମେ ତଂ ରମୟିସ୍ସନ୍ତି, କିଂ ଅରଞ୍ଞେ କରିସ୍ସସି।

୯୫।

‘‘ପଟିରାଜୂହି ତେ କଞ୍ଞା, ଆନୟିସ୍ସଂ ଅଲଙ୍କତା;

ତାସୁ ପୁତ୍ତେ ଜନେତ୍ୱାନ, ଅଥ ପଚ୍ଛା ପବ୍ବଜିସ୍ସସି।

୯୬।

‘‘ୟୁୱା ଚ ଦହରୋ ଚାସି [ଚାପି (ସ୍ୟା। କ।)], ପଠମୁପ୍ପତ୍ତିକୋ [ପଠମୁପ୍ପତ୍ତିତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ସୁସୁ;

ରଜ୍ଜଂ କାରେହି ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, କିଂ ଅରଞ୍ଞେ କରିସ୍ସସି’’।

୯୭।

‘‘ୟୁୱା ଚରେ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ, ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ୟୁୱା ସିୟା;

ଦହରସ୍ସ ହି ପବ୍ବଜ୍ଜା, ଏତଂ ଇସୀହି ୱଣ୍ଣିତଂ।

୯୮।

‘‘ୟୁୱା ଚରେ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ, ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ୟୁୱା ସିୟା;

ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚରିସ୍ସାମି, ନାହଂ ରଜ୍ଜେନ ମତ୍ଥିକୋ।

୯୯।

‘‘ପସ୍ସାମି ୱୋହଂ ଦହରଂ, ଅମ୍ମ ତାତ ୱଦନ୍ତରଂ [ୱଦଂ ନରଂ (ସୀ।)];

କିଚ୍ଛାଲଦ୍ଧଂ ପିୟଂ ପୁତ୍ତଂ, ଅପ୍ପତ୍ୱାୱ ଜରଂ ମତଂ।

୧୦୦।

‘‘ପସ୍ସାମି ୱୋହଂ ଦହରିଂ, କୁମାରିଂ ଚାରୁଦସ୍ସନିଂ;

ନୱୱଂସକଳୀରଂୱ, ପଲୁଗ୍ଗଂ ଜୀୱିତକ୍ଖୟଂ [ଜୀୱିତକ୍ଖୟେ (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୦୧।

‘‘ଦହରାପି ହି ମିୟ୍ୟନ୍ତି, ନରା ଚ ଅଥ ନାରିୟୋ;

ତତ୍ଥ କୋ ୱିସ୍ସସେ ପୋସୋ, ଦହରୋମ୍ହୀତି ଜୀୱିତେ।

୧୦୨।

‘‘ଯସ୍ସ ରତ୍ୟା ୱିୱସାନେ, ଆୟୁ ଅପ୍ପତରଂ ସିଯା;

ଅପ୍ପୋଦକେୱ ମଚ୍ଛାନଂ, କିଂ ନୁ କୋମାରକଂ [କୋମାରତଂ (କ।)] ତହିଂ।

୧୦୩।

‘‘ନିଚ୍ଚମବ୍ଭାହତୋ ଲୋକୋ, ନିଚ୍ଚଞ୍ଚ ପରିୱାରିତୋ;

ଅମୋଘାସୁ ୱଜନ୍ତୀସୁ, କିଂ ମଂ ରଜ୍ଜେଭିସିଞ୍ଚସି’’ [ରଜ୍ଜେନ ସିଞ୍ଚସି (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୦୪।

‘‘କେନ ମବ୍ଭାହତୋ ଲୋକୋ, କେନ ଚ ପରିୱାରିତୋ;

କାୟୋ ଅମୋଘା ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତୋ’’।

୧୦୫।

‘‘ମଚ୍ଚୁନାବ୍ଭାହତୋ ଲୋକୋ, ଜରାୟ ପରିୱାରିତୋ;

ରତ୍ୟୋ ଅମୋଘା ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ଏୱଂ ଜାନାହି ଖତ୍ତିୟ।

୧୦୬।

‘‘ଯଥାପି ତନ୍ତେ ୱିତତେ [ୱିତନ୍ତେ (ସ୍ୟା। କ।)], ଯଂ ଯଦେୱୂପୱିୟ୍ୟତି [ଯଂ ଯଂ ଦେୱୂପୱିୟ୍ୟତି (ସୀ। ପୀ।)];

ଅପ୍ପକଂ ହୋତି ୱେତବ୍ବଂ, ଏୱଂ ମଚ୍ଚାନ ଜୀୱିତଂ।

୧୦୭।

‘‘ଯଥା ୱାରିୱହୋ ପୂରୋ, ଗଚ୍ଛଂ ନୁପନିୱତ୍ତତି [ନ ପରିୱତ୍ତତି (ସ୍ୟା।), ନୁପରିୱତ୍ତତି (କ।)];

ଏୱମାୟୁ ମନୁସ୍ସାନଂ, ଗଚ୍ଛଂ ନୁପନିୱତ୍ତତି।

୧୦୮।

‘‘ଯଥା ୱାରିୱହୋ ପୂରୋ, ୱହେ ରୁକ୍ଖେପକୂଲଜେ;

ଏୱଂ ଜରାମରଣେନ, ୱୁୟ୍ହନ୍ତେ ସବ୍ବପାଣିନୋ’’।

୧୦୯।

‘‘ହତ୍ଥାନୀକଂ ରଥାନୀକଂ, ଅସ୍ସେ ପତ୍ତୀ ଚ ୱମ୍ମିନୋ;

ନିୱେସନାନି ରମ୍ମାନି, ଅହଂ ପୁତ୍ତ ଦଦାମି ତେ।

୧୧୦।

‘‘ଇତ୍ଥାଗାରମ୍ପି ତେ ଦମ୍ମି, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତଂ;

ତା ପୁତ୍ତ ପଟିପଜ୍ଜସ୍ସୁ, ତ୍ୱଂ ନୋ ରାଜା ଭୱିସ୍ସସି।

୧୧୧।

‘‘କୁସଲା ନଚ୍ଚଗୀତସ୍ସ, ସିକ୍ଖିତା ଚାତୁରିତ୍ଥିୟୋ;

କାମେ ତଂ ରମୟିସ୍ସନ୍ତି, କିଂ ଅରଞ୍ଞେ କରିସ୍ସସି।

୧୧୨।

‘‘ପଟିରାଜୂହି ତେ କଞ୍ଞା, ଆନୟିସ୍ସଂ ଅଲଙ୍କତା;

ତାସୁ ପୁତ୍ତେ ଜନେତ୍ୱାନ, ଅଥ ପଚ୍ଛା ପବ୍ବଜିସ୍ସସି।

୧୧୩।

‘‘ୟୁୱା ଚ ଦହରୋ ଚାସି, ପଠମୁପ୍ପତ୍ତିକୋ ସୁସୁ;

ରଜ୍ଜଂ କାରେହି ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, କିଂ ଅରଞ୍ଞେ କରିସ୍ସସି।

୧୧୪।

‘‘କୋଟ୍ଠାଗାରଞ୍ଚ କୋସଞ୍ଚ, ୱାହନାନି ବଲାନି ଚ;

ନିୱେସନାନି ରମ୍ମାନି, ଅହଂ ପୁତ୍ତ ଦଦାମି ତେ।

୧୧୫।

‘‘ଗୋମଣ୍ଡଲପରିବ୍ବୂଳ୍ହୋ, ଦାସିସଙ୍ଘପୁରକ୍ଖତୋ;

ରଜ୍ଜଂ କାରେହି ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, କିଂ ଅରଞ୍ଞେ କରିସ୍ସସି’’।

୧୧୬।

‘‘କିଂ ଧନେନ ୟଂ ଖୀୟେଥ [କିଂ ଧନେନ ୟଂ ଜୀୟେଥ (ସୀ।), କିଂ ମଂ ଧନେନ କୀୟେଥ (ସ୍ୟା। କ।)], କିଂ ଭରିୟାୟ ମରିସ୍ସତି;

କିଂ ଯୋବ୍ବନେନ ଜିଣ୍ଣେନ [ଚିଣ୍ଣେନ (ସୀ। ପୀ।), ୱଣ୍ଣେନ (କ।)], ଯଂ ଜରାଯାଭିଭୁୟ୍ୟତି [ଯଂ ଜରା ଅଭିହେସ୍ସତି (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୧୭।

''ତତ୍ଥ କା ନନ୍ଦି କା ଖିଡ୍ଡା, କା ରତି କା ଧନେସନା;

କିଂ ମେ ପୁତ୍ତେହି ଦାରେହି, ରାଜ ମୁତ୍ତୋସ୍ମି ବନ୍ଧନା।

୧୧୮।

''ଯୋହଂ [ସୋହଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଏୱଂ ପଜାନାମି, ମଚ୍ଚୁ ମେ ନପ୍ପମଜ୍ଜତି;

ଅନ୍ତକେନାଧିପନ୍ନସ୍ସ, କା ରତୀ କା ଧନେସନା।

୧୧୯।

''ଫଲାନମିୱ ପକ୍କାନଂ, ନିଚ୍ଚଂ ପତନତୋ ଭଯଂ;

ଏୱଂ ଜାତାନ ମଚ୍ଚାନଂ, ନିଚ୍ଚଂ ମରଣତୋ ଭଯଂ।

୧୨୦।

''ସାଯମେକେ ନ ଦିସ୍ସନ୍ତି, ପାତୋ ଦିଟ୍ଠା ବହୂ ଜନା;

ପାତୋ ଏକେ ନ ଦିସ୍ସନ୍ତି, ସାଯଂ ଦିଟ୍ଠା ବହୂ ଜନା।

୧୨୧।

''ଅଜ୍ଜେୱ କିଚ୍ଚଂ ଆତପ୍ପଂ, କୋ ଜଞ୍ଞା ମରଣଂ ସୁୱେ;

ନ ହି ନୋ ସଙ୍ଗରଂ [ସଙ୍ଗରଂ (ସୀ। ପୀ।) ମ। ନି। ୩।୨୭୨] ତେନ, ମହାସେନେନ ମଚ୍ଚୁନା।

୧୨୨।

''ଚୋରା ଧନସ୍ସ ପତ୍ଥେନ୍ତି, ରାଜମୁତ୍ତୋସ୍ମି ବନ୍ଧନା;

ଏହି ରାଜ ନିୱତ୍ତସ୍ସୁ, ନାହଂ ରଜ୍ଜେନ ମତ୍ଥିକୋ''ତି।

ମୂଗପକ୍ଖଜାତକଂ ପଠମଂ।

୫୩୯। ମହାଜନକଜାତକଂ (୨)

୧୨୩।

''କୋଯଂ ମଜ୍ଝେ ସମୁଦ୍ଦସ୍ମିଂ, ଅପସ୍ସଂ ତୀରମାଯୁହେ;

କଂ [କିଂ (ସ୍ୟା। କା।)] ଵ୍ଂ ଅତ୍ଥଓସଂ ଞତ୍ଵା, ଏଓଂ ଓ୍ୱାଯମସେ ଭୁସଂ’’।

୧୨୪।

‘‘ନିସମ୍ମ ଓଓଂ ଲୋକସ୍ସ, ଓ୍ୱାଯାମସ୍ସ ଚ ଦେଓତେ;

ତସ୍ମା ମଜ୍ଝେ ସମୁଦ୍ଦସ୍ମିଂ, ଅପସ୍ସଂ ତୀରମାଯୁହେ’’।

୧୨୫।

‘‘ଗମ୍ଭୀରେ ଅପ୍ପମେଯ୍ୟସ୍ମିଂ, ତୀରଂ ଯସ୍ସ ନ ଦିସ୍ସତି;

ମୋଘୋ ତେ ପୁରିସଓ୍ୱାଯାମୋ, ଅପ୍ପତ୍ୱାଓ ମରିସ୍ସସି’’।

୧୨୬।

‘‘ଅନଣୋ ଞାତିନଂ ହୋତି, ଦେଓ୍ୱାନଂ ପିତୁନଞ୍ଚ [ପିତୁନୋ ଚ (ସୀ। ପୀ।)] ସୋ;

କରଂ ପୁରିସକିଚ୍ଚାନି, ନ ଚ ପଚ୍ଛାନୁତପ୍ପତି’’।

୧୨୭।

‘‘ଅପାରଣେଯ୍ୟଂ ଯଂ କମ୍ମଂ, ଅଫଲଂ କିଲମଥୁଦ୍ଦଯଂ;

ତତ୍ଥ କୋ ଓ୍ୱାଯମେନତ୍ଥୋ, ମଚ୍ଚୁ ଯସ୍ସାଭିନିପ୍ପତଂ’’ [ଯସ୍ସାଭିନିପ୍ଫୁତଂ (ସ୍ୟା।)]।

୧୨୮।

‘‘ଅପାରଣେଯ୍ୟମଚ୍ଚନ୍ତଂ , ଯୋ ଓ୍ୱିଦିତ୍ୱାନ ଦେଓତେ;

ନ ରକ୍ଖେ ଅତ୍ତନୋ ପାଣଂ, ଜଞ୍ଞା ସୋ ଯଦି ହାପଯେ।

୧୨୯।

‘‘ଅଧିପ୍ପାଯଫଲଂ ଏକେ, ଅସ୍ମିଂ ଲୋକସ୍ମି ଦେଓତେ;

ପଯୋଜଯନ୍ତି କମ୍ମାନି, ତାନି ଇଜ୍ଝନ୍ତି ଓ୍ୱା ନ ଓ୍ୱା।

୧୩୦।

‘‘ସନ୍ଦିଟ୍ଠିକଂ କମ୍ମଫଲଂ, ନନୁ ପସ୍ସସି ଦେଓତେ;

ସନ୍ନା ଅଞ୍ଞେ ତରାମହଂ, ତଞ୍ଚ ପସ୍ସାମି ସନ୍ତିକେ।

୧୩୧।

‘‘ସୋ ଅହଂ ଓ୍ୱାଯମିସ୍ସାମି, ଯଥାସତ୍ତି ଯଥାବଲଂ;

ଗଚ୍ଛଂ ପାରଂ ସମୁଦ୍ଦସ୍ସ, କସ୍ସଂ [କାସଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପୁରିସକାରିଯଂ’’।

୧୩୨।

‘‘ଯୋ ତ୍ୱଂ ଏୱଂ ଗତେ ଓଘେ, ଅପ୍ପମେଯ୍ୟେ ମହଣ୍ଣୱେ;

ଧମ୍ମୱାଯାମସମ୍ପନ୍ନୋ, କମ୍ମୁନା ନାୱସୀଦସି;

ସୋ ତ୍ୱଂ ତତ୍ଥେୱ ଗଚ୍ଛାହି, ଯତ୍ଥ ତେ ନିରତୋ ମନୋ’’।

୧୩୩।

‘‘ଆସୀସେଥେୱ [ଆସିଂସେଥେୱ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପୁରିସୋ, ନ ନିବ୍ବିନ୍ଦେଯ୍ୟ ପଣ୍ଡିତୋ;

ପସ୍ସାମି ୱୋହଂ ଅତ୍ତାନଂ, ଯଥା ଇଚ୍ଛିଂ ତଥା ଅହୁ।

୧୩୪।

‘‘ଆସୀସେଥେୱ ପୁରିସୋ, ନ ନିବ୍ବିନ୍ଦେଯ୍ୟ ପଣ୍ଡିତୋ;

ପସ୍ସାମି ୱୋହଂ ଅତ୍ତାନଂ, ଉଦକା ଥଲମୁବ୍ଭତଂ।

୧୩୫।

‘‘ୱାଯମେଥେୱ ପୁରିସୋ, ନ ନିବ୍ବିନ୍ଦେଯ୍ୟ ପଣ୍ଡିତୋ;

ପସ୍ସାମି ୱୋହଂ ଅତ୍ତାନଂ, ଯଥା ଇଚ୍ଛିଂ ତଥା ଅହୁ।

୧୩୬।

‘‘ୱାଯମେଥେୱ ପୁରିସୋ, ନ ନିବ୍ବିନ୍ଦେଯ୍ୟ ପଣ୍ଡିତୋ;

ପସ୍ସାମି ୱୋହଂ ଅତ୍ତାନଂ, ଉଦକା ଥଲମୁବ୍ଭତଂ।

୧୩୭।

‘‘ଦୁକ୍ଖୂପନୀତୋପି ନରୋ ସପଞ୍ଞୋ, ଆସଂ ନ ଛିନ୍ଦେଯ୍ୟ ସୁଖାଗମାଯ;

ବହୂ ହି ଫସ୍ସା ଅହିତା ହିତା ଚ, ଅୱିତକ୍କିତା ମଚ୍ଚୁମୁପବ୍ବଜନ୍ତି [ମଚ୍ଚୁମୁପ୍ପଜ୍ଜନ୍ତି (ସ୍ୟା।)]।

୧୩୮।

‘‘ଅଚିନ୍ତିତମ୍ପି ଭୱତି, ଚିନ୍ତିତମ୍ପି ୱିନସ୍ସତି;

ନ ହି ଚିନ୍ତାମଯା ଭୋଗା, ଇତ୍ଥିଯା ପୁରିସସ୍ସ ୱା’’।

୧୩୯।

‘‘ଅପୋରାଣଂ [ଅପୁରାଣଂ (ସୀ। ପୀ।)] ୱତ ଭୋ ରାଜା, ସବ୍ବଭୁମ୍ମୋ ଦିସମ୍ପତି;

ନାଜ୍ଜ ନଚ୍ଚେ [ନ ଚ ନଚ୍ଚେ (କ।)] ନିସାମେତି, ନ ଗୀତେ କୁରୁତେ ମନୋ।

୧୪୦।

‘‘ନ ମିଗେ [ମଗେ (କ।)] ନପି ଉୟ୍ୟାନେ, ନପି ହଂସେ ଉଦିକ୍ଖତି;

ମୂଗୋୱ ତୁଣ୍ହିମାସୀନୋ, ନ ଅତ୍ଥମନୁସାସତି’’।

୧୪୧।

‘‘ସୁଖକାମା ରହୋସୀଲା, ୱଧବନ୍ଧା ଉପାରତା [ଉପାରୁତା (ସ୍ୟା। କ।)];

କସ୍ସ [କେସଂ (ସୀ। ପୀ।)] ନୁ ଅଜ୍ଜ ଆରାମେ, ଦହରା ୱୁଦ୍ଧା ଚ ଅଚ୍ଛରେ।

୧୪୨।

‘‘ଅତିକ୍କନ୍ତୱନଥା ଧୀରା, ନମୋ ତେସଂ ମହେସିନଂ;

ଯେ ଉସ୍ସୁକମ୍ହି ଲୋକମ୍ହି, ୱିହରନ୍ତି ମନୁସ୍ସୁକା।

୧୪୩।

‘‘ତେ ଛେତ୍ୱା ମଚ୍ଚୁନୋ ଜାଲଂ, ତତଂ [ତନ୍ତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।), ତଂ ତଂ (କ।)] ମାୟାୱିନୋ ଦଳ୍ହଂ;

ଛିନ୍ନାଲୟତ୍ତା [ସନ୍ତାଲୟନ୍ତା (ସ୍ୟା। କ।)] ଗଚ୍ଛନ୍ତି, କୋ ତେସଂ ଗତିମାପୟେ’’ [ନେସଂ ଗତି ପାପୟେ (କ।)]।

୧୪୪।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ [ମିଧିଲଂ (କ।)] ଫୀତଂ, ୱିଭତ୍ତଂ ଭାଗସୋ ମିତଂ;

ପହାୟ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ [କଦାସ୍ସୁ (ସୀ। ପୀ।), କଦାସୁ (ସ୍ୟା।)] ଭୱିସ୍ସତି।

୧୪୫।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ୱିସାଲଂ ସବ୍ବତୋପଭଂ;

ପହାୟ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୪୬।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ବହୁପାକାରତୋରଣଂ;

ପହାୟ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୪୭।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ଦଳ୍ହମଟ୍ଟାଲକୋଟ୍ଠକଂ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୪୮।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ସୁଵିଭତ୍ତଂ ମହାପଥଂ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୪୯।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ସୁଵିଭତ୍ତନ୍ତରାପଣଂ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୦।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ଗଵସ୍ସରଥପୀଳିତଂ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୧।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ଆରାମଵନମାଲିନିଂ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୨।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ଉଯ୍ଯାନଵନମାଲିନିଂ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୩।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ପାସାଦଵନମାଲିନିଂ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୪।

‘‘କଦାହଂ ମିଥିଲଂ ଫୀତଂ, ତିପୁରଂ ରାଜବନ୍ଧୁନିଂ;

ମାପିତଂ ସୋମନସ୍ସେନ, ୱେଦେହେନ ଯସସ୍ସିନା;

ପହାଯ ପଵ୍ଵଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୫।

''କଦାହଂ ୱେଦେହେ ଫୀତେ, ନିଚିତେ ଧମ୍ମରକ୍ଖିତେ;

ପହାଯ ପଵ୍ଵଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୬।

''କଦାହଂ ୱେଦେହେ ଫୀତେ, ଅଜେଯ୍ୟେ ଧମ୍ମରକ୍ଖିତେ;

ପହାଯ ପଵ୍ଵଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୭।

''କଦାହଂ ଅନ୍ତେପୁରଂ [କଦା ଅନ୍ତେପୁରଂ (ସୀ। ପୀ।)] ରମ୍ମଂ, ୱିଭତ୍ତଂ ଭାଗସୋ ମିତଂ;

ପହାଯ ପଵ୍ଵଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୮।

''କଦାହଂ ଅନ୍ତେପୁରଂ ରମ୍ମଂ, ସୁଧାମତ୍ତିକଲେପନଂ;

ପହାଯ ପଵ୍ଵଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୫୯।

''କଦାହଂ ଅନ୍ତେପୁରଂ ରମ୍ମଂ, ସୁଚିଗନ୍ଧଂ ମନୋରମଂ;

ପହାଯ ପଵ୍ଵଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୬୦।

''କଦାହଂ କୂଟାଗାରେ ଚ, ୱିଭତ୍ତେ ଭାଗସୋ ମିତେ;

ପହାଯ ପଵ୍ଵଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୬୧।

''କଦାହଂ କୂଟାଗାରେ ଚ, ସୁଧାମତ୍ତିକଲେପନେ;

ପହାଯ ପଵ୍ଵଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଵିସ୍ସତି।

୧୬୨।

‘‘କଦାହଂ କୂଟାଗାରେ ଚ, ସୁଚିଗନ୍ଧେ ମନୋରମେ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୬୩।

‘‘କଦାହଂ କୂଟାଗାରେ ଚ, ଲିତ୍ତେ ଚନ୍ଦନଫୋସିତେ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୬୪।

‘‘କଦାହଂ ସୋଣ୍ଣପଲ୍ଲଙ୍କେ [ସୁୱଣ୍ଣପଲ୍ଲଙ୍କେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଗୋନକେ ଚିତ୍ତସନ୍ଥତେ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୬୫।

[ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି] ‘‘କଦାହଂ ମଣିପଲ୍ଲଙ୍କେ, ଗୋନକେ ଚିତ୍ତସନ୍ଥତେ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି [ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି]।

୧୬୬।

‘‘କଦାହଂ କପ୍ପାସକୋସେୟ୍ୟଂ, ଖୋମକୋଟୁମ୍ବରାନି ଚ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୬୭।

‘‘କଦାହଂ ପୋକ୍ଖରଣୀ ରମ୍ମା, ଚକ୍କୱାକପକୂଜିତା [ଚକ୍କୱାକୂପକୂଜିତା (ସୀ। ପୀ।)];

ମନ୍ଦାଲକେହି ସଞ୍ଛନ୍ନା, ପଦୁମୁପ୍ପଲକେହି ଚ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୬୮।

‘‘କଦାହଂ ହତ୍ଥିଗୁମ୍ବେ ଚ, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ସୁୱଣ୍ଣକଚ୍ଛେ ମାତଙ୍ଗେ, ହେମକପ୍ପନୱାସସେ।

୧୬୯।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀଯେହି, ତୋମରଙ୍କୁସପାଣିଭି;

ପହାଯ ପଟ୍କଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଓିସ୍ସତି।

୧୭୦।

‘‘କଦାହଂ ଅସ୍ସଗୁମ୍ବେ ଚ, ସଟ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ଆଜାନୀଯେଓ ଜାତିଯା, ସିନ୍ଧଓେ ସୀଘଓାହନେ।

୧୭୧।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀଯେହି, ଇଲ୍ଲିଯାଚାପଧାରିଭି;

ପହାଯ ପଟ୍କଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଓିସ୍ସତି।

୧୭୨।

‘‘କଦାହଂ ରଥସେନିଯୋ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ଓେଯ୍ୟଗ୍ଘେ, ସଟ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୭୩।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ଓମ୍ମିଭି;

ପହାଯ ପଟ୍କଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଓିସ୍ସତି।

୧୭୪।

‘‘କଦାହଂ ସୋଓଣ୍ଣରଥେ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ଓେଯ୍ୟଗ୍ଘେ, ସଟ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୭୫।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ଓମ୍ମିଭି;

ପହାଯ ପଟ୍କଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଓିସ୍ସତି।

୧୭୬।

‘‘କଦାହଂ ସଜ୍ଝୁରଥେ ଚ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ଓେଯ୍ୟଗ୍ଘେ, ସଟ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୭୭।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ଓମ୍ମିଭି;

ପହାଯ ପଙ୍କଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଖିସ୍ସତି।

୧୭୮।

‘‘କଦାହଂ ଅସ୍ସରଥେ ଚ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘେ, ସଦ୍ଧାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୭୯।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀୟେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ପହାଯ ପଙ୍କଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଖିସ୍ସତି।

୧୮୦।

‘‘କଦାହଂ ଓଟ୍ଠରଥେ ଚ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘେ, ସଦ୍ଧାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୮୧।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀୟେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ପହାଯ ପଙ୍କଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଖିସ୍ସତି।

୧୮୨।

‘‘କଦାହଂ ଗୋଣରଥେ ଚ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘେ, ସଦ୍ଧାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୮୩।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀୟେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ପହାଯ ପଙ୍କଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଖିସ୍ସତି।

୧୮୪।

‘‘କଦାହଂ ଅଜରଥେ ଚ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘେ, ସଦ୍ଧାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୮୫।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ପହାଯ ପଜ୍ଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୮୬।

‘‘କଦାହଂ ମେଣ୍ଡରଥେ ଚ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘେ, ସଜ୍ଜାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୮୭।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ପହାଯ ପଜ୍ଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୮୮।

‘‘କଦାହଂ ମିଗରଥେ ଚ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘେ, ସଜ୍ଜାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୮୯।

‘‘ଆରୂଳ୍ହେ ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ପହାଯ ପଜ୍ଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୯୦।

‘‘କଦାହଂ ହତ୍ଥାରୋହେ ଚ, ସଜ୍ଜାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ନୀଲୱମ୍ମଧରେ ସୂରେ, ତୋମରଙ୍କୁସପାଣିନେ [ପାଣିନୋ (ସ୍ୟା। କ।)];

ପହାଯ ପଜ୍ଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୯୧।

‘‘କଦାହଂ ଅସ୍ସାରୋହେ ଚ, ସଜ୍ଜାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ନୀଲୱମ୍ମଧରେ ସୂରେ, ଇଲ୍ଲିଯାଚାପଧାରିନେ [ଧାରିନୋ (ସ୍ୟା। କ।)];

ପହାଯ ପଜ୍ଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୯୨।

‘‘କଦାହଂ ରଥାରୋହେ ଚ, ସଜ୍ଜାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ନୀଲଓମ୍ପଧରେ ସୂରେ, ଚାପହତ୍ଥେ କଲାପିନେ [କଲାପିନୋ (ସ୍ୟା। କ।)];

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୯୩।

[ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି] ''କଦାହଂ ଧନୁଗ୍ଗହେ ଚ, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ନୀଲଓମ୍ପଧରେ ସୂରେ, ଚାପହତ୍ଥେ କଲାପିନେ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି [ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି]।

୧୯୪।

''କଦାହଂ ରାଜପୁତ୍ତେ ଚ, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ଚିତ୍ରଓମ୍ପଧରେ ସୂରେ, କଞ୍ଚନାୱେଠଅଧାରିନେ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୯୫।

''କଦାହଂ ଅରିଯଗଣେ ଚ, ୱତୱନ୍ତେ [ୱତ୍ତୱନ୍ତେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଅଲଙ୍କତେ;

ହରିଚନ୍ଦନଲିତ୍ତଙ୍ଗେ, କାସିକୁତ୍ତମଧାରିନେ;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୯୬।

[ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି] ''କଦାହଂ ଅମଚ୍ଚଗଣେ ଚ, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ପୀତଓମ୍ପଧରେ ସୂରେ, ପୁରତୋ ଗଚ୍ଛମାଲିନେ [ଗଚ୍ଛମାଲିନୋ (ସ୍ୟା। କ।)];

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି [ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି]।

୧୯୭।

''କଦାହଂ [କଦା (ସୀ। ପୀ।)] ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ପହାଯ ପବ୍ବଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୯୮।

''କଦାହଂ [କଦା (ସୀ। ପୀ।)] ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ସୁସଞ୍ଞା ତନୁମଜ୍ଝିମା;

ପହାଯ ପଜ୍ଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଗିସ୍ସତି।

୧୯୯।

‘‘କଦାହଂ [କଦା (ସୀ। ପୀ।)] ସଓସତା ଭରିଯା, ଅସ୍ସଓା ପିଯଭାଣିନୀ;

ପହାଯ ପଜ୍ଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଗିସ୍ସତି।

୨୦୦।

‘‘କଦାହଂ [କଦା (ସୀ। ପୀ।)] ସତପଲଂ କଂସଂ, ସୋଓଣ୍ଣଂ ସତରାଜିକଂ;

ପହାଯ ପଜ୍ଜିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଗିସ୍ସତି।

୨୦୧।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ହତ୍ଥିଗୁମ୍ବା, ସଜ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ସୁଓଣ୍ଣକଚ୍ଛା ମାତଙ୍ଗା, ହେମକପ୍ପନଓାସସା।

୨୦୨।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀଯେହି, ତୋମରଙ୍କୁସପାଣିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଗିସ୍ସତି।

୨୦୩।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ଅସ୍ସଗୁମ୍ବା, ସଜ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ଆଜାନୀଯାଓ ଜାତିଯା, ସିନ୍ଧଓା ସୀଘଓାହନା।

୨୦୪।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀଯେହି, ଇଲ୍ଲିଯାଚାପଧାରିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭଗିସ୍ସତି।

୨୦୫।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ରଥସେନୀ, ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ଓେଯ୍ଯଗ୍ଘା, ସଜ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୨୦୬।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ଓମ୍ମିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୦୭।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ସୋଣ୍ଣରଥା [ସୋୱଣ୍ଣରଥା (ପୀ। କ।)], ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘା, ସଙ୍ଖାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୨୦୮।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀୟେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୦୯।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ସଜ୍ଝୁରଥା, ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘା, ସଙ୍ଖାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୨୧୦।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀୟେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୧୧।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ଅସ୍ସରଥା, ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘା, ସଙ୍ଖାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୨୧୨।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀୟେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୧୩।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ଓଟ୍ଠରଥା, ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘା, ସଙ୍ଖାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୨୧୪।

''ଆରୂଢହା ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ଓମ୍ମିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୧୫।

''କଦାସ୍ସୁ ମଂ ଗୋଣରଥା, ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘା, ସଦ୍ଧାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୨୧୬।

''ଆରୂଢହା ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ଓମ୍ମିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୧୭।

''କଦାସ୍ସୁ ମଂ ଅଜରଥା, ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘା, ସଦ୍ଧାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୨୧୮।

''ଆରୂଢହା ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ଓମ୍ମିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୧୯।

''କଦାସ୍ସୁ ମଂ ମେଣ୍ଡରଥା, ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘା, ସଦ୍ଧାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୨୨୦।

''ଆରୂଢହା ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ଓମ୍ମିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୨୧।

''କଦାସ୍ସୁ ମଂ ମିଗରଥା, ସନ୍ନଦ୍ଧା ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜା;

ଦୀପା ଅଥୋପି ୱେୟ୍ୟଗ୍ଘା, ସଦ୍ଧାଲଙ୍କାରଭୂସିତା।

୨୨୨।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୨୩।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ହତ୍ଥାରୋହା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ନୀଲୱମ୍ମଧରା ସୂରା, ତୋମରଙ୍କୁସପାଣିନୋ;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୨୪।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ଅସ୍ସାରୋହା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ନୀଲୱମ୍ମଧରା ସୂରା, ଇଲ୍ଲିଯାଚାପଧାରିନୋ;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୨୫।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ରଥାରୋହା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ନୀଲୱମ୍ମଧରା ସୂରା, ଚାପହତ୍ଥା କଲାପିନୋ;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୨୬।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ଧନୁଗ୍ଗହା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ନୀଲୱମ୍ମଧରା ସୂରା, ଚାପହତ୍ଥା କଲାପିନୋ;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୨୭।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ରାଜପୁତ୍ତା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ଚିତ୍ରୱମ୍ମଧରା ସୂରା, କଞ୍ଚନାୱେଳଧାରିନୋ;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୨୮।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ଅରିଯଗଣା, ୱତୱନ୍ତା ଅଲଙ୍କତା;

ହରିଚନ୍ଦନଲିତ୍ତଙ୍ଗା, କାସିକୁତ୍ତମଧାରିନୋ;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୨୯।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ଅମଚ୍ଚଗଣା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ପୀତୱତ୍ଥଧରା ସୂରା, ପୁରତୋ ଗଚ୍ଛମାଲିନୋ [ଗଚ୍ଛମାଲିନୀ (ସ୍ଯା। କ।)];

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୦।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୧।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ସୁସଞ୍ଞା ତନୁମଜ୍ଝିମା;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୨।

‘‘କଦାସ୍ସୁ ମଂ ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ଅସ୍ସୱା ପିଯଭାଣିନୀ;

ଯନ୍ତଂ ମଂ ନାନୁଯିସ୍ସନ୍ତି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୩।

‘‘କଦାହଂ ପତ୍ତଂ ଗହେତ୍ୱାନ, ମୁଣ୍ଡୋ ସଙ୍ଘାଟିପାରୁତୋ;

ପିଣ୍ଡିକାଯ ଚରିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୪।

‘‘କଦାହଂ ପଂସୁକୂଲାନଂ, ଉଜ୍ଝିତାନଂ [ଉଜ୍ଝିଟ୍ଠାନଂ (କ।)] ମହାପଥେ;

ସଙ୍ଘାଟିଂ ଧାରଯିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୫।

‘‘କଦାହଂ ସତ୍ତାହସମ୍ମେଘେ [ସତ୍ତାହଂ ମେଘେ (ସୀ। ସ୍ଯା।)], ଓୱଟ୍ଟୋ ଅଲ୍ଲଚୀୱରୋ;

ପିଣ୍ଡିକାଯ ଚରିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୬।

‘‘କଦାହଂ ସଵ୍ବଦ୍ଧ ଗନ୍ତ୍ୱା [ସଵ୍ବହଂ ଠାନଂ (ସୀ।), ସଵ୍ବଣ୍ହଂ ଗନ୍ତ୍ୱା (ସ୍ୟା।), ସଵ୍ବାହଂ ଠାନଂ (ପୀ।), ସଵ୍ବଟ୍ଠାନଂ (କ।)], ରୁକ୍ଖା ରୁକ୍ଖଂ ୱନା ୱନଂ;

ଅନପେକ୍ଖୋ ଗମିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୭।

‘‘କଦାହଂ ଗିରିଦୁଗ୍ଗେସୁ, ପହୀନଭଯଭେରୱୋ;

ଅଦୁତିଯୋ ଗମିସ୍ସାମି [ୱିହରିସ୍ସାମି (ସୀ। ପୀ।)], ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୮।

‘‘କଦାହଂ ୱୀଣଂ ୱରୁଜ୍ଜକୋ [ୱୀଣରୁଜ୍ଜକୋ (ସ୍ୟା।), ୱୀଣଂ ୱିରୁଜ୍ଜକୋ (କ।)], ସତ୍ତତନ୍ତିଂ ମନୋରମଂ;

ଚିତ୍ତଂ ଉଜୁଂ କରିସ୍ସାମି, ତଂ କୁଦାସ୍ସୁ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୩୯।

‘‘କଦାହଂ ରଥକାରୋୱ, ପରିକନ୍ତଂ ଉପାହନଂ;

କାମସଞ୍ଞୋଜନେ ଛେଚ୍ଛଂ [ଛେତ୍ୱା (କ।)], ଯେ ଦିବ୍ବେ ଯେ ଚ ମାନୁସେ’’।

୨୪୦।

‘‘ତା ଚ ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ସଵ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ବାହା ପଗ୍ଗଯ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, କସ୍ମା ନୋ ୱିଜହିସ୍ସସି।

୨୪୧।

‘‘ତା ଚ ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ସୁସଞ୍ଞା ତନୁମଜ୍ଝିମା;

ବାହା ପଗ୍ଗଯ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, କସ୍ମା ନୋ ୱିଜହିସ୍ସସି।

୨୪୨।

‘‘ତା ଚ ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ଅସ୍ସୱା ପିଯଭାଣିନୀ;

ବାହା ପଗ୍ଗଯ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, କସ୍ମା ନୋ ୱିଜହିସ୍ସସି।

୨୪୩।

‘‘ତା ଚ ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ହିତ୍ୱା ସମ୍ପଦ୍ଦୱୀ [ସମ୍ପଦ୍ଦଯୀ (ସୀ।)] ରାଜା, ପବ୍ବଜ୍ଜାଯ ପୁରକ୍ଖତୋ।

୨୪୪।

‘‘ତା ଚ ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ସୁସଞ୍ଞା ତନୁମଜ୍ଝିମା;

ହିତ୍ୱା ସମ୍ପଦ୍ଦୱୀ ରାଜା, ପବ୍ବଜ୍ଜାଯ ପୁରକ୍ଖତୋ।

୨୪୫।

‘‘ତା ଚ ସତ୍ତସତା ଭରିଯା, ଅସ୍ସୱା ପିଯଭାଣିନୀ;

ହିତ୍ୱା ସମ୍ପଦ୍ଦୱୀ ରାଜା, ପବ୍ବଜ୍ଜାଯ ପୁରକ୍ଖତୋ’’।

୨୪୬।

‘‘ହିତ୍ୱା ସତପଲଂ କଂସଂ, ସୋୱଣ୍ଣଂ ସତରାଜିକଂ;

ଅଗ୍ଗହୀ ମତ୍ତିକଂ ପତ୍ତଂ, ତଂ ଦୁତିଯାଭିସେଚନଂ’’।

୨୪୭।

‘‘ଭେସ୍ମା [ୱେସ୍ମା (ସୀ।), ଭିଂସା (ପୀ।), ଭୀସା (କ।)] ଅଗ୍ଗିସମା ଜାଲା, କୋସା ଡଯ୍ହନ୍ତି ଭାଗସୋ;

ରଜତଂ ଜାତରୂପଞ୍ଚ, ମୁତ୍ତା ୱେଳୁରିଯା ବହୂ।

୨୪୮।

‘‘ମଣଯୋ ସଙ୍ଖମୁତ୍ତା ଚ, ୱତ୍ଥିକଂ ହରିଚନ୍ଦନଂ;

ଅଜିନଂ ଦଣ୍ଡଭଣ୍ଡଞ୍ଚ, ଲୋହଂ କାଳଆଯସଂ ବହୂ;

ଏହି ରାଜ ନିୱତ୍ତସ୍ସୁ, ମା ତେତଂ ୱିନସା ଧନଂ’’ [ୱିନସ୍ସା ଧନଂ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୨୪୯।

‘‘ସୁସୁଖଂ ୱତ ଜୀୱାମ, ଯେସଂ ନୋ ନତ୍ଥି କିଞ୍ଚନଂ;

ମିଥିଲାଯ ଦଯ୍ହମାନାଯ, ନ ମେ କିଞ୍ଚି ଅଦଯ୍ହଥ’’।

୨୫୦।

‘‘ଅଟୱିଯୋ ସମୁପ୍ପନ୍ନା, ରଟ୍ଠଂ ୱିଦ୍ଧଂସଯନ୍ତି ତଂ;

ଏହି ରାଜ ନିୱତ୍ତସ୍ସୁ, ମା ରଟ୍ଠଂ ୱିନସା ଇଦଂ’’।

୨୫୧।

‘‘ସୁସୁଖଂ ୱତ ଜୀୱାମ, ଯେସଂ ନୋ ନତ୍ଥି କିଞ୍ଚନଂ;

ରଟ୍ଠେ ୱିଲୁମ୍ପମାନମ୍ହି, ନ [ମା (କ।)] ମେ କିଞ୍ଚି ଅହୀରଥ।

୨୫୨।

‘‘ସୁସୁଖଂ ୱତ ଜୀୱାମ, ଯେସଂ ନୋ ନତ୍ଥି କିଞ୍ଚନଂ;

ପୀତିଭକ୍ଖା ଭୱିସ୍ସାମ, ଦେୱା ଆଭସ୍ସରା ଯଥା’’।

୨୫୩।

‘‘କିମ୍ହେସୋ ମହତୋ ଘୋସୋ, କା ନୁ ଗାମେୱ କୀଳିୟା [ଗାମେ କିଲୀଲିୟା (ସୀ।)];

ସମଣ ତେୱ [ସମଣଞ୍ଞେୱ (ସୀ। ପୀ।), ସମଣଦ୍ୱେୱ (ସ୍ୟା।)] ପୁଚ୍ଛାମ, କତ୍ଥେସୋ ଅଭିସଟୋ ଜନୋ’’।

୨୫୪।

‘‘ମମଂ ଓହାୟ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ, ଏତ୍ଥେସୋ ଅଭିସଟୋ ଜନୋ;

ସୀମାତିକ୍କମନଂ ଯନ୍ତଂ, ମୁନିମୋନସ୍ସ ପତ୍ତିୟା;

ମିସ୍ସଂ ନନ୍ଦୀହି ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ, କିଂ ଜାନମନୁପୁଚ୍ଛସି’’।

୨୫୫।

‘‘ମାସ୍ସୁ ତିଣ୍ଣୋ ଅମଞ୍ଞିତ୍ଥ [ଅମଞ୍ଞିତ୍ଥୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ସରୀରଂ ଧାରୟଂ ଇମଂ;

ଅତୀରଣେୟ୍ୟ ଯମିଦଂ [ଅତୀରଣେୟ୍ୟମିଦଂ କମ୍ମଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ବହୂ ହି ପରିପନ୍ଥୟୋ’’।

୨୫୬।

‘‘କୋ ନୁ ମେ ପରିପନ୍ଥସ୍ସ, ମମଂ ଏୱଂୱିହାରିନୋ;

ଯୋ ନେୱ ଦିଟ୍ଠେ ନାଦିଟ୍ଠେ, କାମାନମଭିପତ୍ଥୟେ’’।

୨୫୭।

‘‘ନିଦ୍ଦା ତନ୍ଦୀ ୱିଜମ୍ଭିତା, ଅରତୀ ଭତ୍ତସମ୍ମଦୋ;

ଆୱସନ୍ତି ସରୀରଟ୍ଠା, ବହୂ ହି ପରିପନ୍ଥୟୋ’’।

୨୫୮।

‘‘କଲ୍ୟାଣଂ ୱତ ମଂ ଭୱଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣ ମନୁସାସତି [ମନୁସାସସି (ସୀ॰)];

ବ୍ରାହ୍ମଣ ତେୱ [ବ୍ରାହ୍ମଣଞ୍ଞେୱ (ସୀ॰)] ପୁଚ୍ଛାମି, କୋ ନୁ ତ୍ୱମସି ମାରିସ’’।

୨୫୯।

‘‘ନାରଦୋ ଇତି ମେ ନାମଂ [ନାମେନ (ସ୍ୟା॰ କ॰)], କସ୍ସପୋ ଇତି ମଂ ୱିଦୂ;

ଭୋତୋ ସକାସମାଗଚ୍ଛିଂ, ସାଧୁ ସବ୍ଭି ସମାଗମୋ।

୨୬୦।

‘‘ତସ୍ସ ତେ ସବ୍ବୋ ଆନନ୍ଦୋ, ୱିହାରୋ ଉପୱତ୍ତତୁ;

ଯଂ ଊନଂ [ଯଦୂନଂ (ସୀ॰ ସ୍ୟା॰ ପୀ॰)] ତଂ ପରିପୂରେହି, ଖନ୍ତିଯା ଉପସମେନ ଚ।

୨୬୧।

‘‘ପସାରଯ ସନ୍ନତଞ୍ଚ, ଉନ୍ନତଞ୍ଚ ପସାରଯ [ପହାରଯ (ସ୍ୟା॰ ପୀ॰ କ॰)];

କମ୍ମଂ ୱିଜ୍ଜଞ୍ଚ ଧମ୍ମଞ୍ଚ, ସକ୍କତ୍ୱାନ ପରିବ୍ବଜ’’।

୨୬୨।

‘‘ବହୂ ହତ୍ଥୀ ଚ ଅସ୍ସେ ଚ, ନଗରେ ଜନପଦାନି ଚ;

ହିତ୍ୱା ଜନକ ପବ୍ବଜିତୋ, କପାଲେ [କପଲ୍ଲେ (ସୀ॰ ପୀ॰)] ରତିମଜ୍ଝଗା।

୨୬୩।

‘‘କଚ୍ଚି ନୁ ତେ ଜାନପଦା, ମିତ୍ତାମଚ୍ଚା ଚ ଞାତକା;

ଦୁବ୍ଭିମକଂସୁ ଜନକ, କସ୍ମା ତେ ତଂ ଅରୁଚ୍ଚଥ’’।

୨୬୪।

‘‘ନ ମିଗାଜିନ ଜାତୁଚ୍ଛେ [ଜାତୁଚ (ସୀ॰ ପୀ॰)], ଅହଂ କଞ୍ଚି କୁଦାଚନଂ;

ଅଧମ୍ମେନ ଜିନେ ଞାତିଂ, ନ ଚାପି ଞାତଯୋ ମମଂ।

୨୬୫।

‘‘ଦିସ୍ୱାନ ଲୋକୱତ୍ତନ୍ତଂ, ଖଜ୍ଜନ୍ତଂ କଦ୍ଦମୀକତଂ;

ହଞ୍ଞରେ ବଜ୍ଝରେ ଚେତ୍ଥ, ଯତ୍ଥ ସନ୍ନୋ [ସତ୍ତୋ (ସୀ॰)] ପୁଥୁଜ୍ଜନୋ;

ଏତାହଂ ଉପମଂ କତ୍ୱା, ଭିକ୍ଖକୋସ୍ମି ମିଗାଜିନ’’।

୨୬୬।

''କୋ ନୁ ତେ ଭଗଵା ସତ୍ଥା, କସ୍ସେତଂ ଵଚନଂ ସୁଚି;

ନ ହି କପ୍ପଂ ଵା ଵିଜ୍ଜଂ ଵା, ପଚ୍ଚକ୍ଖାଯ ରଥେସଭ;

ସମଣଂ ଆହୁ ଵଉନ୍ତଂ, ଯଥା ଦୁକ୍ଖସ୍ସତିକ୍କମୋ''।

୨୬୭।

''ନ ମିଗାଜିନ ଜାତୁଚ୍ଛେ, ଅହଂ କଞ୍ଚି କୁଦାଚନଂ;

ସମଣଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଵାପି, ସକ୍କତ୍ଵା ଅନୁପାଵିସିଂ''।

୨୬୮।

''ମହତା ଚାନୁଭାଵେନ, ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ସିରିଯା ଜଲଂ;

ଗୀଯମାନେସୁ ଗୀତେସୁ, ଵଜ୍ଜମାନେସୁ ଵଗ୍ଗୁସୁ।

୨୬୯।

''ତୂରିଯତାଳସଙ୍ଘୁଟ୍ଠେ [ତୁରିଯତାଳିତସଙ୍ଘୁଟ୍ଠେ (ସୀ। ପୀ।)], ସମ୍ମତାଲସମାହିତେ;

ସ ମିଗାଜିନ ମଦ୍ଦକ୍ଖିଂ, ଫଲିଂ [ଫଲଂ (ସୀ। ପୀ। କ।)] ଅମ୍ବଂ ତିରୋଚ୍ଛଦଂ;

ହଞ୍ଞମାନଂ [ତୁଜ୍ଜମାନଂ (ସୀ।), ତୁଦମାନଂ (ସ୍ଯା।), ତଦ୍ଦମାନଂ (ପୀ।), ହତମାନଂ (କ।)] ମନୁସ୍ସେହି, ଫଲକାମେହି ଜନ୍ତୁଭି।

୨୭୦।

''ସୋ ଖୋହଂ ତଂ ସିରିଂ ହିତ୍ଵା, ଓରୋହିତ୍ଵା ମିଗାଜିନ;

ମୂଲଂ ଅମ୍ବସ୍ସୁପାଗଚ୍ଛିଂ, ଫଲିନୋ ନିପ୍ଫଲସ୍ସ ଚ।

୨୭୧।

''ଫଲିଂ [ଫଲଂ (ସୀ। ପୀ। କ।)] ଅମ୍ବଂ ହତଂ ଦିସ୍ଵା, ଵିଦ୍ଧଂସ୍ତଂ ଵିନଳୀକତଂ;

ଅଥେକଂ [ଅଥେତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଇତରଂ ଅମ୍ବଂ, ନୀଲୋଭାସଂ ମନୋରମଂ।

୨୭୨।

''ଏଵମେଵ ନୂନମ୍ହେପି [ନୂନ ଅମ୍ହେ (ସୀ। ପୀ।)], ଇସ୍ସରେ ବହୁକଣ୍ଟକେ;

ଅମିତ୍ତା ନୋ ଵଧିସ୍ସନ୍ତି, ଯଥା ଅମ୍ବୋ ଫଲୀ ହତୋ।

୨୭୩।

‘‘ଅଜିନମ୍ହି ହଞ୍ଞତେ ଦୀପି, ନାଗୋ ଦନ୍ତେହି ହଞ୍ଞତେ;

ଧନମ୍ହି ଧନିନୋ ହନ୍ତି, ଅନିକେତମସନ୍ଥଵଂ;

ଫଲୀ ଅମ୍ବୋ ଅଫଲୋ ଚ, ତେ ସଞ୍ଛାରୋ ଉଭୋ ମମ’’।

୨୭୪।

‘‘ସବ୍ବୋ ଜନୋ ପବ୍ୟାଧିତୋ, ରାଜା ପବ୍ବଜିତୋ ଇତି;

ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା।

୨୭୫।

‘‘ଅସ୍ସାସୟିତ୍ୱା ଜନତଂ, ଠପୟିତ୍ୱା ପଟିଚ୍ଛଦଂ;

ପୁତ୍ତଂ ରଜ୍ଜେ ଠପେତ୍ୱାନ, ଅଥ ପଚ୍ଛା ପବ୍ବଜିସ୍ସସି’’।

୨୭୬।

‘‘ଚତ୍ତା ମୟା ଜାନପଦା, ମିତ୍ତାମଚ୍ଚା ଚ ଞାତକା;

ସନ୍ତି ପୁତ୍ତା ୱିଦେହାନଂ, ଦୀଘାଵୁ ରଟ୍ଠଵଡ୍ଢନୋ;

ତେ ରଜ୍ଜଂ କାରୟିସ୍ସନ୍ତି, ମିଥିଲାୟଂ ପଜାପତି’’।

୨୭୭।

‘‘ଏହି ତଂ ଅନୁସିକ୍ଖାମି, ୟଂ ୱାକ୍ୟଂ ମମ ରୁଚ୍ଚତି;

ରଜ୍ଜଂ ତୁଵଂ କାରୟସି [କାରୟନ୍ତୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ପାପଂ ଦୁଚ୍ଚରିତଂ ବହୁଂ;

କାୟେନ ୱାଚା ମନସା, ୟେନ ଗଚ୍ଛସି [ଗଞ୍ଛିସି (ସୀ। ପୀ।)] ଦୁଗ୍ଗତିଂ।

୨୭୮।

‘‘ପରଦିନ୍ନକେନ ପରନିଟ୍ଠିତେନ, ପିଣ୍ଡେନ ୟାପେହି ସ ଧୀରଧମ୍ମୋ’’।

୨୭୯।

‘‘ୟୋପି ଚତୁତ୍ଥେ ଭତ୍ତକାଲେ ନ ଭୁଞ୍ଜେ, ଅଜୁଟ୍ଠମାରୀଵ [ଅଜଦ୍ଧୁମାରୀଵ (ସୀ।), ଅଚ୍ଚୁଟ୍ଠମାରିଵ (ସ୍ୟା।), ଅଜଦ୍ଧୁମାରିଵ (ପୀ।) ମଜ୍ଝିମନିକାୟେ, ଅଙ୍ଗୁତ୍ତରନିକାୟେ ଚ ପସ୍ସିତବ୍ବଂ] ଖୁଦାୟ ମିୟ୍ୟେ;

ନ ତ୍ୱେଵ ପିଣ୍ଡଂ ଲୁଳିତଂ ଅନରିୟଂ, କୁଲପୁତ୍ତରୂପୋ ସପ୍ପୁରିସୋ ନ ସେୱେ;

ତଯିଦଂ ନ ସାଧୁ ତଯିଦଂ ନ ସୁଟ୍ଠୁ, ସୁନଖୁଚ୍ଛିଟ୍ଠକଂ ଜନକ ଭୁଞ୍ଜସେ ତୁୱଂ’’।

୨୮୦।

‘‘ନ ଚାପି ମେ ସୀୱଲି ସୋ ଅଭକ୍ଖୋ, ଯଂ ହୋତି ଚତ୍ତଂ ଗିହିନୋ ସୁନସ୍ସ ୱା;

ଯେ କେଚି ଭୋଗା ଇଧ ଧମ୍ମଲଦ୍ଧା, ସବ୍ବୋ ସୋ ଭକ୍ଖୋ ଅନୱଯୋତି [ଅନୱଜ୍ଜୋତି (ସୀ। ପୀ।)] ୱୁତ୍ତୋ’’।

୨୮୧।

‘‘କୁମାରିକେ ଉପସେନିୟେ, ନିଚ୍ଚଂ ନିଗ୍ଗଳମଣ୍ଡିତେ;

କସ୍ମା ତେ ଏକୋ ଭୁଜୋ ଜନତି, ଏକୋ ତେ ନ ଜନତୀ ଭୁଜୋ’’।

୨୮୨।

‘‘ଇମସ୍ମିଂ ମେ ସମଣ ହତ୍ଥେ, ପଟିମୁକ୍କା ଦୁନୀୱରା [ଦୁନୀଧୁରା (ସୀ। ପୀ।)];

ସଙ୍ଘାତା [ସଂଘଟ୍ଟା (ସ୍ୟା। କ।)] ଜାଯତେ ସଦ୍ଦୋ, ଦୁତିଯସ୍ସେୱ ସା ଗତି।

୨୮୩।

‘‘ଇମସ୍ମିଂ ମେ ସମଣ ହତ୍ଥେ, ପଟିମୁକ୍କୋ ଏକନୀୱରୋ [ଏକନୀଧୁରୋ (ସୀ। ପୀ।)];

ସୋ ଅଦୁତିଯୋ ନ ଜନତି, ମୁନିଭୂତୋୱ ତିଟ୍ଠତି।

୨୮୪।

‘‘ୱିୱାଦପ୍ପତ୍ତୋ [ୱିୱାଦମତ୍ତୋ (ପୀ।)] ଦୁତିଯୋ, କେନେକୋ ୱିୱଦିସ୍ସତି;

ତସ୍ସ ତେ ସଗ୍ଗକାମସ୍ସ, ଏକତ୍ତମୁପରୋଚତଂ’’।

୨୮୫।

‘‘ସୁଣାସି ସୀୱଲି କଥା [ଗାଥା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], କୁମାରିଯା ପୱେଦିତା;

ପେସିଯା [ପେସ୍ସିଯା (ସୀ। ପୀ।)] ମଂ ଗରହିତ୍ଥୋ, ଦୁତିଯସ୍ସେୱ ସା ଗତି।

୨୮୬।

‘‘ଅଯଂ ଦ୍ୱେଧାପଥୋ ଭଦ୍ଦେ, ଅନୁଚିଣ୍ଣୋ ପଥାୱିହି;

ତେସଂ ତ୍ୱଂ ଏକଂ ଗଣ୍ହାହି, ଅହମେକଂ ପୁନାପରଂ।

୨୮୭।

‘‘ମାୱଚ [ନେୱ (ସୀ। ପୀ।), ମା ଚ (ସ୍ୟା। କ।)] ମଂ ତ୍ୱଂ ପତି ମେତି, ନାହଂ [ମାହଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଭରିଯାତି ୱା ପୁନ’’;

‘‘ଇମମେୱ କଥଯନ୍ତା, ଥୂଣଂ ନଗରୁପାଗମୁଂ।

୨୮୮।

‘‘କୋଟ୍ଠକେ ଉସୁକାରସ୍ସ, ଭତ୍ତକାଲେ ଉପଟ୍ଠିତେ;

ତତ୍ରା ଚ ସୋ ଉସୁକାରୋ, (ଏକଂ ଦଣ୍ଡଂ ଉଜୁଂ କତଂ;) [( ) ନତ୍ଥି ବହୂସୁ]

ଏକଞ୍ଚ ଚକ୍ଖୁଂ ନିଗ୍ଗୟ୍ହ, ଜିମ୍ହମେକେନ ପେକ୍ଖତି’’।

୨୮୯।

‘‘ଏୱଂ ନୋ ସାଧୁ ପସ୍ସସି, ଉସୁକାର ସୁଣୋହି ମେ;

ଯଦେକଂ ଚକ୍ଖୁଂ ନିଗ୍ଗୟ୍ହ, ଜିମ୍ହମେକେନ ପେକ୍ଖସି’’।

୨୯୦।

‘‘ଦ୍ୱୀହି ସମଣ ଚକ୍ଖୂହି, ୱିସାଲଂ ୱିଯ ଖାଯତି;

ଅସମ୍ପତ୍ୱା ପରମଂ [ପରଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଲିଙ୍ଗଂ, ନୁଜୁଭାୱାଯ କପ୍ପତି।

୨୯୧।

‘‘ଏକଞ୍ଚ ଚକ୍ଖୁଂ ନିଗ୍ଗୟ୍ହ, ଜିମ୍ହମେକେନ ପେକ୍ଖତୋ;

ସମ୍ପତ୍ୱା ପରମଂ ଲିଙ୍ଗଂ, ଉଜୁଭାୱାଯ କପ୍ପତି।

୨୯୨।

‘‘ୱିୱାଦପ୍ପତ୍ତୋ [ୱିୱାଦମତ୍ତୋ (ପୀ।)] ଦୁତିଯୋ, କେନେକୋ ୱିୱଦିସ୍ସତି;

ତସ୍ସ ତେ ସଗ୍ଗକାମସ୍ସ, ଏକତ୍ତମୁପରୋଚତଂ’’’।

୨୯୩।

‘‘ସୁଣାସି ସୀୱଲି କଥା [ଗାଥା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଉସୁକାରେନ ୱେଦିତା;

ପେସିଯା ମଂ ଗରହିତ୍ଥୋ, ଦୁତିଯସ୍ସେୱ ସା ଗତି।

୨୯୪।

‘‘ଅଯଂ ଦ୍ୱେଧାପଥୋ ଭଦ୍ଦେ, ଅନୁଚିଣ୍ଣୋ ପଥାୱିହି;

ତେସଂ ତ୍ୱଂ ଏକଂ ଗଣ୍ହାହି, ଅହମେକଂ ପୁନାପରଂ।

୨୯୫।

‘‘ମାଓଚ ମଂ ତ୍ୱଂ ପତି ମେତି, ନାହଂ ଭରିଯାତି ୱା ପୁନ’’;

‘‘ମୁଞ୍ଜାୱେସିକା ପୱାଳ୍ହା, ଏକା ୱିହର ସୀୱଲୀ’’ତି।

ମହାଜନକଜାତକଂ ଦୁତିଯଂ।

୫୪୦। ସୁୱଣ୍ଣସାମଜାତକଂ (୩)

୨୯୬।

‘‘କୋ ନୁ ମଂ ଉସୁନା ୱିଜ୍ଝି, ପମତ୍ତଂ ଉଦହାରକଂ [ହାରିକଂ (ସ୍ଯା।), ହାରିଯଂ (କ।)];

ଖତ୍ତିଯୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ୱେସ୍ସୋ, କୋ ମଂ ୱିଦ୍ଧା ନିଲୀଯସି।

୨୯୭।

‘‘ନ ମେ ମଂସାନି ଖଜ୍ଜାନି, ଚମ୍ମେନତ୍ଥୋ ନ ୱିଜ୍ଜତି;

ଅଥ କେନ ନୁ ୱଣ୍ଣେନ, ୱିଦ୍ଧେଯ୍ଯଂ ମଂ ଅମଞ୍ଞଥ।

୨୯୮।

‘‘କୋ ୱା ତ୍ୱଂ କସ୍ସ ୱା ପୁତ୍ତୋ, କଥଂ ଜାନେମୁ ତଂ ମଯଂ;

ପୁଟ୍ଠୋ ମେ ସମ୍ମ ଅକ୍ଖାହି, କିଂ ମଂ ୱିଦ୍ଧା ନିଲୀଯସି’’।

୨୯୯।

‘‘ରାଜାହମସ୍ମି କାସୀନଂ, ପୀଳିଯକ୍ଖୋତି ମଂ ୱିଦୂ;

ଲୋଭା ରଟ୍ଠଂ ପହିତ୍ୱାନ, ମିଗମେସଂ ଚରାମହଂ।

୩୦୦।

‘‘ଇସ୍ସତ୍ଥେ ଚସ୍ମି କୁସଲୋ, ଦଳ୍ହଧମ୍ମୋତି ୱିସ୍ସୁତୋ;

ନାଗୋପି ମେ ନ ମୁଚ୍ଚେଯ୍ଯ, ଆଗତୋ ଉସୁପାତନଂ।

୩୦୧।

‘‘କୋ ୱା ତ୍ୱଂ କସ୍ସ ୱା ପୁତ୍ତୋ [ତ୍ୱଂ ଚ କସ୍ସ ୱା ପୁତ୍ତୋସି (ସୀ। ପୀ।)], କଥଂ ଜାନେମୁ ତଂ ମଯଂ;

ପିତୁନୋ ଅତ୍ତନୋ ଚାପି, ନାମଗୋତ୍ତଂ ପୱେଦଯ’’।

୩୦୨।

‘‘ନେସାଦପୁତ୍ତୋ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ସାମୋ ଇତି ମଂ ଞାତୟୋ;

ଆମନ୍ତୟିଂସୁ ଜୀୱନ୍ତଂ, ସ୍ୱଜ୍ଜେୱାହଂ ଗତୋ [ସ୍ୱାଜ୍ଜେୱଙ୍ଗତୋ (ସ୍ୟା।), ସ୍ୱଜ୍ଜେୱଙ୍ଗତେ (କ।)] ସୟୋ।

୩୦୩।

‘‘ୱିଦ୍ଧୋସ୍ମି ପୁଥୁସଲ୍ଲେନ, ସୱିସେନ ୟଥା ମିଗୋ;

ସକମ୍ହି ଲୋହିତେ ରାଜ, ପସ୍ସ ସେମି ପରିପ୍ଲୁତୋ।

୩୦୪।

‘‘ପଟିୱାମଗତଂ [ପଟିଧମ୍ମ ଗତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ସଲ୍ଲଂ, ପସ୍ସ ଧିମ୍ହାମି [ୱିହାମ୍ହି (ସୀ। ପୀ।)] ଲୋହିତଂ;

ଆତୁରୋ ତ୍ୟାନୁପୁଚ୍ଛାମି, କିଂ ମଂ ୱିଦ୍ଧା ନିଲୀୟସି।

୩୦୫।

‘‘ଅଜିନମ୍ହି ହଞ୍ଞତେ ଦୀପି, ନାଗୋ ଦନ୍ତେହି ହଞ୍ଞତେ;

ଅଥ କେନ ନୁ ୱଣ୍ଣେନ, ୱିଦ୍ଧେୟ୍ୟଂ ମଂ ଅମଞ୍ଞଥ’’।

୩୦୬।

‘‘ମିଗୋ ଉପଟ୍ଠିତୋ ଆସି, ଆଗତୋ ଉସୁପାତନଂ;

ତଂ ଦିସ୍ୱା ଉବ୍ବିଜୀ ସାମ, ତେନ କୋଧୋ ମମାୱିସି’’।

୩୦୭।

‘‘ୟତୋ ସରାମି ଅତ୍ତାନଂ, ୟତୋ ପତ୍ତୋସ୍ମି ୱିଞ୍ଞୁତଂ;

ନ ମଂ ମିଗା ଉତ୍ତସନ୍ତି, ଅରଞ୍ଞେ ସାପଦାନିପି।

୩୦୮।

‘‘ୟତୋ ନିଧିଂ ପରିହରିଂ, ୟତୋ ପତ୍ତୋସ୍ମି ୟୋବ୍ବନଂ;

ନ ମଂ ମିଗା ଉତ୍ତସନ୍ତି, ଅରଞ୍ଞେ ସାପଦାନିପି।

୩୦୯।

‘‘ଭୀରୂ କିମ୍ପୁରିସା ରାଜ, ପବ୍ବତେ ଗନ୍ଧମାଦନେ;

ସମ୍ମୋଦମାନା ଗଚ୍ଛାମ, ପବ୍ବତାନି ୱନାନି ଚ।

୩୧୦।

(‘‘ନ ମଂ ମିଗା ଉତ୍ତସନ୍ତି, ଅରଞ୍ଞେ ସାପଦାନିପି;) [( ) ନତ୍ଥି ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ]

ଅଥ କେନ ନୁ ୱଣ୍ଣେନ, ଉତ୍ରାସନ୍ତି ମିଗା ମମଂ’’ [ଉତ୍ରାସେ ସୋ ମିଗୋ ମମଂ (ସୀ। ପୀ।)]।

୩୧୧।

‘‘ନ ତଂ ତସ [ନ ତଦ୍ଦସା (ସୀ। ପୀ।)] ମିଗୋ ସାମ, କିଂ ତାହଂ ଅଲିକଂ ଭଣେ;

କୋଧଲୋଭାଭିଭୂତାହଂ, ଉସୁଂ ତେ ତଂ ଅୱସ୍ସଜିଂ [ଅୱିସ୍ସଜିଂ (ସ୍ୟା।)]।

୩୧୨।

‘‘କୁତୋ ନୁ ସାମ ଆଗମ୍ମ, କସ୍ସ ୱା ପହିତୋ ତୁୱଂ;

ଉଦହାରୋ ନଦିଂ ଗଚ୍ଛ, ଆଗତୋ ମିଗସମ୍ମତଂ’’।

୩୧୩।

‘‘ଅନ୍ଧା ମାତାପିତା ମୟ୍ହଂ, ତେ ଭରାମି ବ୍ରହାୱନେ;

ତେସାହଂ ଉଦକାହାରୋ, ଆଗତୋ ମିଗସମ୍ମତଂ।

୩୧୪।

‘‘ଅତ୍ଥି ନେସଂ ଉସାମତ୍ତଂ, ଅଥ ସାହସ୍ସ ଜୀୱିତଂ;

ଉଦକସ୍ସ ଅଲାଭେନ , ମଞ୍ଞେ ଅନ୍ଧା ମରିସ୍ସରେ।

୩୧୫।

‘‘ନ ମେ ଇଦଂ ତଥା ଦୁକ୍ଖଂ, ଲବ୍ଭା ହି ପୁମୁନା ଇଦଂ;

ଯଞ୍ଚ ଅମ୍ମଂ ନ ପସ୍ସାମି, ତଂ ମେ ଦୁକ୍ଖତରଂ ଇତୋ।

୩୧୬।

‘‘ନ ମେ ଇଦଂ ତଥା ଦୁକ୍ଖଂ, ଲବ୍ଭା ହି ପୁମୁନା ଇଦଂ;

ଯଞ୍ଚ ତାତଂ ନ ପସ୍ସାମି, ତଂ ମେ ଦୁକ୍ଖତରଂ ଇତୋ।

୩୧୭।

‘‘ସା ନୂନ କପଣା ଅମ୍ମା, ଚିରରତ୍ତାଯ ରୁଚ୍ଛତି [ରୁଚ୍ଚତି (କ।)];

ଅଡ୍ଢରତ୍ତେୱ ରତ୍ତେ ୱା, ନଦୀୱ ଅୱସୁଚ୍ଛତି [ଅୱସୁସ୍ସତି (ସ୍ୟା।)]।

୩୧୮।

‘‘ସୋ ନୂନ କପଣୋ ତାତୋ, ଚିରରତ୍ତାଯ ରୁଚ୍ଛତି [ରୁଦତି (କ।)];

ଅଡ୍ଢରତ୍ତେଵ ରତ୍ତେ ଵା, ନଦୀଵ ଅଵସୁଚ୍ଛତି [ଅଵସୁସ୍ସତି (ସ୍ୟା।)]।

୩୧୯।

‘‘ଉଟ୍ଠାନପାଦଚରିଯାଯ [ପାରିଚରିଯାଯ (ସୀ। ପୀ।)], ପାଦସମ୍ବାହନସ୍ସ ଚ;

ସାମ ତାତ ଵିଲପନ୍ତା, ହିଣ୍ଡିସ୍ସନ୍ତି ବ୍ରହାଵନେ।

୩୨୦।

‘‘ଇଦମ୍ପି ଦୁତିଯଂ ସଲ୍ଲଂ, କମ୍ପେତି ହଦଯଂ ମମଂ;

ଯଞ୍ଚ ଅନ୍ଧେ ନ ପସ୍ସାମି, ମଞ୍ଞେ ହିସ୍ସାମି [ଯଞ୍ଚ ହେସ୍ସାମି (ସୀ। ପୀ।), ତଂ ମେଂ ହିସ୍ସାମି (କ।)] ଜୀଵିତଂ’’।

୩୨୧।

‘‘ମା ବାଳ୍ହଂ ପରିଦେଵେସି, ସାମ କଲ୍ୟାଣଦସ୍ସନ;

ଅହଂ କମ୍ମକରୋ ହୁତ୍ଵା, ଭରିସ୍ସଂ ତେ ବ୍ରହାଵନେ।

୩୨୨।

‘‘ଇସ୍ସତ୍ଥେ ଚସ୍ମି କୁସଲୋ, ଦଳ୍ହଧମ୍ମୋତି ଵିସ୍ସୁତୋ;

ଅହଂ କମ୍ମକରୋ ହୁତ୍ଵା, ଭରିସ୍ସଂ ତେ ବ୍ରହାଵନେ।

୩୨୩।

‘‘ମିଗାନଂ [ମଗାନଂ (କ।)] ଵିଘାସମନ୍ୱେସଂ, ଵନମୂଲଫଲାନି ଚ;

ଅହଂ କମ୍ମକରୋ ହୁତ୍ଵା, ଭରିସ୍ସଂ ତେ ବ୍ରହାଵନେ।

୩୨୪।

‘‘କତମଂ ତଂ ଵନଂ ସାମ, ଯତ୍ଥ ମାତାପିତା ତଵ;

ଅହଂ ତେ ତଥା ଭରିସ୍ସଂ, ଯଥା ତେ ଅଭରୀ ତୁଵଂ’’।

୩୨୫।

‘‘ଅଯଂ ଏକପଦୀ ରାଜ, ଯୋଯଂ ଉସ୍ସୀସକେ ମମ;

ଇତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା ଅଡ୍ଢକୋସଂ, ତତ୍ଥ ନେସଂ ଅଗାରକଂ;

ଯତ୍ଥ ମାତାପିତା ମୟ୍ହଂ, ତେ ଭରସ୍ସୁ ଇତୋ ଗତୋ।

୩୨୬।

‘‘ନମୋ ତେ କାସିରାଜତ୍ଥୁ, ନମୋ ତେ କାସିୱଡ୍ଢନ;

ଅନ୍ଧା ମାତାପିତା ମୟ୍ହଂ, ତେ ଭରସ୍ସୁ ବ୍ରହାୱନେ।

୩୨୭।

‘‘ଅଞ୍ଜଲିଂ ତେ ପଗ୍ଗଣ୍ହାମି, କାସିରାଜ ନମତ୍ଥୁ ତେ;

ମାତରଂ ପିତରଂ ମୟ୍ହଂ, ୱୁତ୍ତୋ ୱଜ୍ଜାସି ୱନ୍ଦନଂ’’।

୩୨୮।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ସୋ ସାମୋ, ଯୁୱା କଲ୍ୟାଣଦସ୍ସନୋ;

ମୁଚ୍ଛିତୋ ୱିସୱେଗେନ, ୱିସଞ୍ଞୀ ସମପଜ୍ଜଥ।

୩୨୯।

‘‘ସ ରାଜା ପରିଦେୱେସି, ବହୁଂ କାରୁଞ୍ଞସଞ୍ହିତଂ;

ଅଜରାମରୋହଂ ଆସିଂ, ଅଜ୍ଜେତଂ ଞାମି [ଅଜ୍ଜହଞ୍ଞାମି (କ।)] ନୋ ପୁରେ;

ସାମଂ କାଲଙ୍କତଂ ଦିସ୍ୱା, ନତ୍ଥି ମଚ୍ଚୁସ୍ସ ନାଗମୋ।

୩୩୦।

‘‘ଯସ୍ସୁ ମଂ ପଟିମନ୍ତେତି, ସୱିସେନ ସମପ୍ପିତୋ;

ସ୍ୱଜ୍ଜେୱଂ ଗତେ କାଲେ, ନ କିଞ୍ଚି ମଭିଭାସତି।

୩୩୧।

‘‘ନିରୟଂ ନୂନ ଗଚ୍ଛାମି, ଏତ୍ଥ ମେ ନତ୍ଥି ସଂସୟୋ;

ତଦା ହି ପକତଂ ପାପଂ, ଚିରରତ୍ତାୟ କିବ୍ବିସଂ।

୩୩୨।

‘‘ଭୱନ୍ତି ତସ୍ସ ୱତ୍ତାରୋ, ଗାମେ କିବ୍ବିସକାରକୋ;

ଅରଞ୍ଞେ ନିମ୍ମନୁସ୍ସମ୍ହି, କୋ ମଂ ୱତ୍ତୁମରହତି।

୩୩୩।

‘‘ସାରଯନ୍ତି ହି କମ୍ମାନି, ଗାମେ ସଂଗଚ୍ଛ ମାଣୱା;

ଅରଞ୍ଞେ ନିମ୍ମନୁସ୍ସମ୍ହି, କୋ ନୁ ମଂ ସାରଯିସ୍ସତି’’।

୩୩୪।

‘‘ସା ଦେୱତା ଅନ୍ତରହିତା, ପଜ୍ଜତେ ଗନ୍ଧମାଦନେ;

ରଞ୍ଞୋୱ ଅନୁକମ୍ପାଯ, ଇମା ଗାଥା ଅଭାସଥ।

୩୩୫।

‘‘ଆଗୁଂ କିର ମହାରାଜ, ଅକରି [ଅକରା (ସୀ।)] କମ୍ମ ଦୁକ୍କଟଂ;

ଅଦୂସକା ପିତାପୁତ୍ତା, ତଯୋ ଏକୂସୁନା ହତା।

୩୩୬।

‘‘ଏହି ତଂ ଅନୁସିକ୍ଖାମି, ଯଥା ତେ ସୁଗତୀ ସିଯା;

ଧମ୍ମେନନ୍ଧେ ୱନେ ପୋସ, ମଞ୍ଞେହଂ ସୁଗତୀ ତଯା।

୩୩୭।

‘‘ସ ରାଜା ପରିଦେୱିତ୍ୱା, ବହୁଂ କାରୁଞ୍ଞସଞ୍ହିତଂ;

ଉଦକକୁମ୍ଭମାଦାଯ, ପକ୍କାମି ଦକ୍ଖିଣାମୁଖୋ।

୩୩୮।

‘‘କସ୍ସ ନୁ ଏସୋ ପଦସଦ୍ଦୋ, ମନୁସ୍ସସ୍ସେୱ ଆଗତୋ;

ନେସୋ ସାମସ୍ସ ନିଗ୍ଘୋସୋ, କୋ ନୁ ତ୍ୱମସି ମାରିସ।

୩୩୯।

‘‘ସନ୍ତଞ୍ହି ସାମୋ ୱଜତି, ସନ୍ତଂ ପାଦାନି ନେଯତି [ଉଦ୍ଧହି (ସୀ।)];

ନେସୋ ସାମସ୍ସ ନିଗ୍ଘୋସୋ, କୋ ନୁ ତ୍ୱମସି ମାରିସ’’।

୩୪୦।

‘‘ରାଜାହମସ୍ମି କାସୀନଂ, ପୀଳିଯକ୍ଖୋତି ମଂ ୱିଦୂ;

ଲୋଭା ରଟ୍ଠଂ ପହିତ୍ୱାନ, ମିଗମେସଂ ଚରାମହଂ।

୩୪୧।

''ଇସ୍ସତ୍ଥେ ଚସ୍ମି କୁସଲୋ, ଦଳ୍ହଧମ୍ମୋତି ୱିସ୍ସୁତୋ;

ନାଗୋପି ମେ ନ ମୁଚ୍ଚେୟ୍ୟ, ଆଗତୋ ଉସୁପାତନଂ''।

୩୪୨।

''ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାରାଜ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ଇସ୍ସରୋସି ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ, ଯଂ ଇଧତ୍ଥି ପୱେଦୟ।

୩୪୩।

''ତିନ୍ଦୁକାନି ପିୟାଲାନି, ମଧୁକେ କାସୁମାରିୟୋ;

ଫଲାନି ଖୁଦ୍ଦକପ୍ପାନି, ଭୁଞ୍ଜ ରାଜ ୱରଂ ୱରଂ।

୩୪୪।

''ଇଦମ୍ପି ପାନୀୟଂ ସୀତଂ, ଆଭତଂ ଗିରିଗବ୍ଭରା;

ତତୋ ପିୱ ମହାରାଜ, ସଚେ ତ୍ୱଂ ଅଭିକଙ୍ଖସି''।

୩୪୫।

''ନାଲଂ ଅନ୍ଧା ୱନେ ଦଟ୍ଠୁଂ, କୋ ନୁ ୱୋ ଫଲମାହରି;

ଅନନ୍ଧସ୍ସେୱୟଂ ସମ୍ମା, ନିୱାପୋ ମୟ୍ହ ଖାୟତି''।

୩୪୬।

''ଦହରୋ ୟୁୱା ନାତିବ୍ରହା, ସାମୋ କଲ୍ୟାଣଦସ୍ସନୋ;

ଦୀଘସ୍ସ କେସା ଅସିତା, ଅଥୋ ସୂନଗ୍ଗ [ସୋନଗ୍ଗ (କ।)] ୱେଲ୍ଲିତା।

୩୪୭।

''ସୋ ହୱେ ଫଲମାହରିତ୍ୱା, ଇତୋ ଆଦାୟ [ଆଦା (ସୀ। ପୀ।)] କମଣ୍ଡଲୁଂ;

ନଦିଂ ଗତୋ ଉଦହାରୋ, ମଞ୍ଞେ ନ ଦୂରମାଗତୋ''।

୩୪୮।

''ଅହଂ ତଂ ଅୱଧିଂ ସାମଂ, ୟୋ ତୁୟ୍ହଂ ପରିଚାରକୋ;

ଯଂ କୁମାରଂ ପୱେଦେଥ, ସାମଂ କଲ୍ୟାଣଦସ୍ସନଂ।

୩୪୯।

‘‘ଦୀଘସ୍ସ କେସା ଅସିତା, ଅଥୋ ସୂନଗ୍ଗୱେଲ୍ଲିତା;

ତେସୁ ଲୋହିତଲିତ୍ତେସୁ, ସେତି ସାମୋ ମଯା ହତୋ’’।

୩୫୦।

‘‘କେନ ଦୁକୂଲମନ୍ତେସି, ହତୋ ସାମୋତି ୱାଦିନା;

ହତୋ ସାମୋତି ସୁତ୍ୱାନ, ହଦଯଂ ମେ ପୱେଧତି।

୩୫୧।

‘‘ଅସ୍ସତ୍ଥସ୍ସେୱ ତରୁଣଂ, ପୱାଳଂ ମାଲୁତେରିତଂ;

ହତୋ ସାମୋତି ସୁତ୍ୱାନ, ହଦଯଂ ମେ ପୱେଧତି’’।

୩୫୨।

‘‘ପାରିକେ କାସିରାଜାଯଂ, ସୋ ସାମଂ ମିଗସମ୍ମତେ;

କୋଧସା ଉସୁନା ୱିଜ୍ଝି, ତସ୍ସ ମା ପାପମିଚ୍ଛିମ୍ହା’’।

୩୫୩।

‘‘କିଚ୍ଛା ଲଦ୍ଧୋ ପିଯୋ ପୁତ୍ତୋ, ଯୋ ଅନ୍ଧେ ଅଭରୀ ୱନେ;

ତଂ ଏକପୁତ୍ତଂ ଘାତିମ୍ହି, କଥଂ ଚିତ୍ତଂ ନ କୋପଯେ’’।

୩୫୪।

‘‘କିଚ୍ଛା ଲଦ୍ଧୋ ପିଯୋ ପୁତ୍ତୋ, ଯୋ ଅନ୍ଧେ ଅଭରୀ ୱନେ;

ତଂ ଏକପୁତ୍ତଂ ଘାତିମ୍ହି, ଅକ୍କୋଧଂ ଆହୁ ପଣ୍ଡିତା’’।

୩୫୫।

‘‘ମା ବାଳ୍ହଂ ପରିଦେୱେଥ, ହତୋ ସାମୋତି ୱାଦିନା;

ଅହଂ କମ୍ମକରୋ ହୁତ୍ୱା, ଭରିସ୍ସାମି ବ୍ରହାୱନେ।

୩୫୬।

‘‘ଇସ୍ସତ୍ଥେ ଚସ୍ମି କୁସଲୋ, ଦଳ୍ହଧମ୍ମୋତି ୱିସ୍ସୁତୋ;

ଅହଂ କମ୍ମକରୋ ହୁତ୍ୱା, ଭରିସ୍ସାମି ବ୍ରହାୱନେ।

୩୫୭।

‘‘ମିଗାନଂ ୱିଘାସମନ୍ୱେସଂ, ୱନମୂଲଫଲାନି ଚ;

ଅହଂ କମ୍ମକରୋ ହୁତ୍ୱା, ଭରିସ୍ସାମି ବ୍ରହାୱନେ’’।

୩୫୮।

‘‘ନେସ ଧମ୍ମୋ ମହାରାଜ, ନେତଂ ଅମ୍ହେସୁ କପ୍ପତି;

ରାଜା ତ୍ୱମସି ଅମ୍ହାକଂ, ପାଦେ ୱନ୍ଦାମ ତେ ମଯଂ’’।

୩୫୯।

‘‘ଧମ୍ମଂ ନେସାଦ ଭଣଥ, କତା ଅପଚିତୀ ତଯା;

ପିତା ତ୍ୱମସି [ତ୍ୱମହି (?)] ଅମ୍ହାକଂ, ମାତା ତ୍ୱମସି ପାରିକେ’’।

୩୬୦।

‘‘ନମୋ ତେ କାସିରାଜତ୍ଥୁ, ନମୋ ତେ କାସିୱଡ୍ଢନ;

ଅଞ୍ଜଲିଂ ତେ ପଗ୍ଗଣ୍ହାମ, ଯାୱ ସାମାନୁପାପଯ।

୩୬୧।

‘‘ତସ୍ସ ପାଦେ ସମଜ୍ଜନ୍ତା [ପୱଟ୍ଟନ୍ତା (ପୀ।)], ମୁଖଞ୍ଚ ଭୁଜଦସ୍ସନଂ;

ସଂସୁମ୍ଭମାନା ଅତ୍ତାନଂ, କାଲମାଗମଯାମସେ’’।

୩୬୨।

‘‘ବ୍ରହା ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣଂ, ଆକାସନ୍ତଂୱ ଦିସ୍ସତି;

ଯତ୍ଥ ସାମୋ ହତୋ ସେତି, ଚନ୍ଦୋୱ ପତିତୋ ଛମା।

୩୬୩।

‘‘ବ୍ରହା ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣଂ, ଆକାସନ୍ତଂୱ ଦିସ୍ସତି;

ଯତ୍ଥ ସାମୋ ହତୋ ସେତି, ସୂରିଯୋୱ ପତିତୋ ଛମା।

୩୬୪।

‘‘ବ୍ରହା ୱାଢଅମିଗାକିଣ୍ଣଂ, ଆକାସନ୍ତଂୱ ଦିସ୍ସତି;

ଯତ୍ଥ ସାମୋ ହତୋ ସେତି, ପଂସୁନା ପତିକୁନ୍ତିତୋ [କୁଣ୍ଠିତୋ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି]।

୩୬୫।

‘‘ବ୍ରହା ୱାଢଅମିଗାକିଣ୍ଣଂ, ଆକାସନ୍ତଂୱ ଦିସ୍ସତି;

ଯତ୍ଥ ସାମୋ ହତୋ ସେତି, ଇଧେୱ ୱସଥସ୍ସମେ’’।

୩୬୬।

‘‘ଯଦି ତତ୍ଥ ସହସ୍ସାନି, ସତାନି ନିଯୁତାନି [ନହୁତାନି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ଚ;

ନେୱମ୍ହାକଂ ଭଯଂ କୋଚି, ୱନେ ୱାଢଏସୁ ୱିଜ୍ଜତି’’।

୩୬୭।

‘‘ତତୋ ଅନ୍ଧାନମାଦାଯ, କାସିରାଜା ବ୍ରହାୱନେ;

ହତ୍ଥେ ଗହେତ୍ୱା ପକ୍କାମି, ଯତ୍ଥ ସାମୋ ହତୋ ଅହୁ।

୩୬୮।

‘‘ଦିସ୍ୱାନ ପତିତଂ ସାମଂ, ପୁତ୍ତକଂ ପଂସୁକୁନ୍ଥିତଂ;

ଅପୱିଦ୍ଧଂ ବ୍ରହାରଞ୍ଞେ, ଚନ୍ଦଂୱ ପତିତଂ ଛମା।

୩୬୯।

‘‘ଦିସ୍ୱାନ ପତିତଂ ସାମଂ, ପୁତ୍ତକଂ ପଂସୁକୁନ୍ଥିତଂ;

ଅପୱିଦ୍ଧଂ ବ୍ରହାରଞ୍ଞେ, ସୂରିଯଂୱ ପତିତଂ ଛମା।

୩୭୦।

‘‘ଦିସ୍ୱାନ ପତିତଂ ସାମଂ, ପୁତ୍ତକଂ ପଂସୁକୁନ୍ଥିତଂ;

ଅପୱିଦ୍ଧଂ ବ୍ରହାରଞ୍ଞେ, କଲୂନଂ [କରୁଣଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପରିଦେୱଯୁଂ।

୩୭୧।

‘‘ଦିସ୍ୱାନ ପତିତଂ ସାମଂ, ପୁତ୍ତକଂ ପଂସୁକୁନ୍ଥିତଂ;

ବାହା ପଗ୍ଗଯ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ଅଧମ୍ମୋ କିର ଭୋ ଇତି।

୩୭୨।

‘‘ବାଢହଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ ପମତ୍ତୋସି, ସାମ କଲ୍ଯାଣଦସ୍ସନ;

ଯୋ ଅଜ୍ଜେୱଂ [ସ୍ୱଜ୍ଜେୱଂ (କ।) ଏୱମୁପରିପି] ଗତେ କାଲେ, ନ କିଞ୍ଚି ମଭିଭାସସି।

୩୭୩।

‘‘ବାଢହଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ ପଦିତ୍ତୋସି, ସାମ କଲ୍ଯାଣଦସ୍ସନ;

ଯୋ ଅଜ୍ଜେୱଂ ଗତେ କାଲେ, ନ କିଞ୍ଚି ମଭିଭାସସି।

୩୭୪।

‘‘ବାଢହଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ ପକୁଦ୍ଧୋସି, ସାମ କଲ୍ଯାଣଦସ୍ସନ;

ଯୋ ଅଜ୍ଜେୱଂ ଗତେ କାଲେ, ନ କିଞ୍ଚି ମଭିଭାସସି।

୩୭୫।

‘‘ବାଢହଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ ପସୁତ୍ତୋସି, ସାମ କଲ୍ଯାଣଦସ୍ସନ;

ଯୋ ଅଜ୍ଜେୱଂ ଗତେ କାଲେ, ନ କିଞ୍ଚି ମଭିଭାସସି।

୩୭୬।

‘‘ବାଢହଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ ୱିମନୋସି, ସାମ କଲ୍ଯାଣଦସ୍ସନ;

ଯୋ ଅଜ୍ଜେୱଂ ଗତେ କାଲେ, ନ କିଞ୍ଚି ମଭିଭାସସି।

୩୭୭।

‘‘ଜଟଂ ୱଲିନଂ ପଂସୁଗତଂ [ପଙ୍କହତଂ (ସୀ। ପୀ।)], କୋ ଦାନି ସଣ୍ଠପେସ୍ସତି [ସଣ୍ଠପେସ୍ସତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ସାମୋ ଅଯଂ କାଲଙ୍କତୋ, ଅନ୍ଧାନଂ ପରିଚାରକୋ।

୩୭୮।

‘‘କୋ ମେ ସମ୍ମଜ୍ଜମାଦାଯ [ଚେ ସମ୍ମଜ୍ଜନାଦାଯ (ସୀ।), ନୋ ସମ୍ମଜ୍ଜନାଦାଯ (ସ୍ୟା।), ମେ ସମ୍ମଜ୍ଜନାଦାଯ (ପୀ।)], ସମ୍ମଜ୍ଜିସ୍ସତି ଅସ୍ସମଂ;

ସାମୋ ଅଯଂ କାଲଙ୍କତୋ, ଅନ୍ଧାନଂ ପରିଚାରକୋ।

୩୭୯।

‘‘କୋ ଦାନି ନ୍ହାପଯିସ୍ସତି, ସୀତେନୁଣ୍ହୋଦକେନ ଚ;

ସାମୋ ଅଯଂ କାଲଙ୍କତୋ, ଅନ୍ଧାନଂ ପରିଚାରକୋ।

୩୮୦।

‘‘କୋ ଦାନି ଭୋଜୟିସ୍ସତି, ୱନମୂଲଫଲାନି ଚ;

ସାମୋ ଅଯଂ କାଲଙ୍କତୋ, ଅନ୍ଧାନଂ ପରିଚାରକୋ’’।

୩୮୧।

‘‘ଦିସ୍ୱାନ ପତିତଂ ସାମଂ, ପୁତ୍ତକଂ ପଂସୁକୁଣ୍ଠିତଂ;

ଅଟ୍ଟିତା ପୁତ୍ତସୋକେନ, ମାତା ସଚ୍ଚଂ ଅଭାସଥ।

୩୮୨।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ଧମ୍ମଚାରୀ ପୁରେ ଅହୁ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୮୩।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ପୁରେ ଅହୁ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୮୪।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ସଚ୍ଚୱାଦୀ ପୁରେ ଅହୁ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୮୫।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ମାତାପେତ୍ତିଭରୋ [ମାତାପେତିଭରୋ (ସ୍ୟା।), ମାତାପିତ୍ତିଭରୋ (କ।)] ଅହୁ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୮୬।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, କୁଲେ ଜେଟ୍ଠାପଚାୟିକୋ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୮୭।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ପାଣା ପିୟତରୋ ମମ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୮୮।

‘‘ଯଂ କିଞ୍ଚିହି କତଂ ପୁଞ୍ଞଂ, ମୟ୍ହଞ୍ଚେୱ ପିତୁଚ୍ଚ ତେ;

ସବ୍ବେନ ତେନ କୁସଲେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ’’।

୩୮୯।

‘‘ଦିସ୍ୱାନ ପତିତଂ ସାମଂ, ପୁତ୍ତକଂ ପଂସୁକୁଣ୍ଠିତଂ;

ଅଟ୍ଟିତୋ ପୁତ୍ତସୋକେନ, ପିତା ସଚ୍ଚଂ ଅଭାସଥ।

୩୯୦।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ଧମ୍ମଚାରୀ ପୁରେ ଅହୁ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୯୧।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ପୁରେ ଅହୁ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୯୨।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ସଚ୍ଚୱାଦୀ ପୁରେ ଅହୁ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୯୩।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ମାତାପେତ୍ତିଭରୋ ଅହୁ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୯୪।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, କୁଲେ ଜେଟ୍ଠାପଚାୟିକୋ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୯୫।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନଯଂ ସାମୋ, ପାଣା ପିୟତରୋ ମମ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୯୬।

‘‘ଯଂ କିଞ୍ଚିତ୍ଥି [କିଞ୍ଚତ୍ଥି (ସୀ। ପୀ।)] କତଂ ପୁଞ୍ଞଂ, ମୟ୍ହଞ୍ଚେୱ ମାତୁଚ ତେ;

ସବ୍ବେନ ତେନ କୁସଲେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୯୭।

‘‘ସା ଦେୱତା ଅନ୍ତରହିତା, ପବ୍ବତେ ଗନ୍ଧମାଦନେ;

ସାମସ୍ସ ଅନୁକମ୍ପାଯ, ଇମଂ ସଚ୍ଚଂ ଅଭାସଥ।

୩୯୮।

‘‘ପବ୍ବତ୍ୟାହଂ ଗନ୍ଧମାଦନେ, ଚିରରତ୍ତନିୱାସିନୀ [ଚିରଂ ରତ୍ତଂ ନିୱାସିନୀ (ସ୍ୟା।)];

ନ ମେ ପିଯତରୋ କୋଚି, ଅଞ୍ଞୋ ସାମେନ [ସାମା ନ (ସୀ। ପୀ।)] ୱିଜ୍ଜତି;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ।

୩୯୯।

‘‘ସବ୍ବେ ୱନା ଗନ୍ଧମଯା, ପବ୍ବତେ ଗନ୍ଧମାଦନେ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ୱିସଂ ସାମସ୍ସ ହଞ୍ଞତୁ’’।

୪୦୦।

ତେସଂ ଲାଲପ୍ପମାନାନଂ, ବହୁଂ କାରୁଞ୍ଞସଞ୍ହିତଂ;

ଖିପ୍ପଂ ସାମୋ ସମୁଟ୍ଠାସି, ଯୁୱା କଲ୍ୟାଣଦସ୍ସନୋ।

୪୦୧।

‘‘ସାମୋହମସ୍ମି ଭଦ୍ଦଂ ୱୋ [ଭଦ୍ଦନ୍ତେ (କ।)], ସୋତ୍ଥିନାମ୍ହି ସମୁଟ୍ଠିତୋ;

ମା ବାଳ୍ହଂ ପରିଦେୱେଥ, ମଞ୍ଜୁନାଭିୱଦେଥ ମଂ’’।

୪୦୨।

‘‘ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାରାଜ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ଇସ୍ସରୋସି ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ, ଯଂ ଇଧତ୍ଥି ପୱେଦଯ।

୪୦୩।

‘‘ତିନ୍ଦୁକାନି ପିୟାଲାନି, ମଧୁକେ କାସୁମାରିୟୋ;

ଫଲାନି ଖୁଦ୍ଦକପ୍ପାନି, ଭୁଞ୍ଜ ରାଜ ୱରං ୱରଂ।

୪୦୪।

‘‘ଅତ୍ଥି ମେ ପାନିୟଂ ସୀତଂ, ଆଭତଂ ଗିରିଗବ୍ଭରା;

ତତୋ ପିୱ ମହାରାଜ, ସଚେ ତ୍ୱଂ ଅଭିକଙ୍ଖସି’’।

୪୦୫।

‘‘ସମ୍ମୁୟ୍ହାମି ପମୁୟ୍ହାମି, ସବ୍ବା ମୁୟ୍ହନ୍ତି ମେ ଦିସା;

ପେତଂ ତଂ ସାମମଦ୍ଦକ୍ଖିଂ, କୋ ନୁ ତ୍ୱଂ ସାମ ଜୀୱସି’’।

୪୦୬।

‘‘ଅପି ଜୀୱଂ ମହାରାଜ, ପୁରିସଂ ଗାଳ୍ହୱେଦନଂ;

ଉପନୀତମନସଙ୍କପ୍ପଂ, ଜୀୱନ୍ତଂ ମଞ୍ଞତେ ମତଂ।

୪୦୭।

‘‘ଅପି ଜୀୱଂ ମହାରାଜ, ପୁରିସଂ ଗାଳ୍ହୱେଦନଂ;

ତଂ ନିରୋଧଗତଂ ସନ୍ତଂ, ଜୀୱନ୍ତଂ ମଞ୍ଞତେ ମତଂ।

୪୦୮।

‘‘ୟୋ ମାତରଂ ପିତରଂ ୱା, ମଚ୍ଚୋ ଧମ୍ମେନ ପୋସତି;

ଦେୱାପି ନଂ ତିକିଚ୍ଛନ୍ତି, ମାତାପେତ୍ତିଭରଂ ନରଂ।

୪୦୯।

‘‘ୟୋ ମାତରଂ ପିତରଂ ୱା, ମଚ୍ଚୋ ଧମ୍ମେନ ପୋସତି;

ଇଧେୱ ନଂ ପସଂସନ୍ତି, ପେଚ୍ଚ ସଗ୍ଗେ ପମୋଦତି’’।

୪୧୦।

‘‘ଏସ ଭିୟ୍ୟୋ ପମୁୟ୍ହାମି, ସବ୍ବା ମୁୟ୍ହନ୍ତି ମେ ଦିସା;

ସରଣଂ ତଂ ସାମ ଗଚ୍ଛାମି [ସରଣଂ ସାମ ଗଚ୍ଛାମି (ସ୍ୟା। କ।)], ତ୍ୱଞ୍ଚ ମେ ସରଣଂ ଭୱ’’।

୪୧୧।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ମାତାପିତୂସୁ ଖତ୍ତିଯ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୧୨।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ପୁତ୍ତଦାରେସୁ ଖତ୍ତିଯ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୧୩।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ମିତ୍ତାମଚ୍ଚେସୁ ଖତ୍ତିଯ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୧୪।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ୱାହନେସୁ ବଲେସୁ ଚ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୧୫।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ଗାମେସୁ ନିଗମେସୁ ଚ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୧୬।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ରଟ୍ଠେସୁ ଜନପଦେସୁ ଚ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୧୭।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣେସୁ ଚ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୧୮।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ମିଗପକ୍ଖୀସୁ ଖତ୍ତିଯ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୧୯।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ଧମ୍ମୋ ଚିଣ୍ଣୋ ସୁଖାୱହୋ;

ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି।

୪୨୦।

‘‘ଧମ୍ମଂ ଚର ମହାରାଜ, ସୈନ୍ଦା ଦେୱା ସବ୍ରହ୍ମକା;

ସୁଚିଣ୍ଣେନ ଦିୱଂ ପତ୍ତା, ମା ଧମ୍ମଂ ରାଜ ପାମଦୋ’’ତି।

ସୁୱଣ୍ଣସାମଜାତକଂ [ସାମଜାତକଂ (ସୀ। ପୀ।)] ତତିଯଂ।

୫୪୧। ନିମିଜାତକଂ (୪)

୪୨୧।

‘‘ଅଚ୍ଛେରଂ ୱତ ଲୋକସ୍ମିଂ, ଉପ୍ପଜ୍ଜନ୍ତି ୱିଚକ୍ଖଣା;

ଯଦା ଅହୁ ନିମିରାଜା, ପଣ୍ଡିତୋ କୁସଲତ୍ଥିକୋ।

୪୨୨।

‘‘ରାଜା ସବ୍ବୱିଦେହାନଂ, ଅଦା ଦାନଂ ଅରିନ୍ଦମୋ;

ତସ୍ସ ତଂ ଦଦତୋ ଦାନଂ, ସଙ୍କପ୍ପୋ ଉଦପଜ୍ଜଥ;

ଦାନଂ ୱା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ୱା, କତମଂ ସୁ ମହପ୍ଫଲଂ।

୪୨୩।

ତସ୍ସ ସଙ୍କପ୍ପମଞ୍ଞାଯ, ମଘୱା ଦେୱକୁଞ୍ଜରୋ;

ସହସ୍ସନେତ୍ତୋ ପାତୁରହୁ, ୱଣ୍ଣେନ ୱିହନଂ [ନିହନଂ (ସୀ। ପୀ।), ୱିହତଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ତମଂ।

୪୨୪।

ସଲୋମହଟ୍ଠୋ ମନୁଜିନ୍ଦୋ, ୱାସୱଂ ଅୱଚା ନିମି;

‘‘ଦେୱତା ନୁସି ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ଅଦୁ ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ।

୪୨୫।

‘‘ନ ଚ ମେ ତାଦିସୋ ୱଣ୍ଣୋ, ଦିଟ୍ଠୋ ୱା ଯଦି ୱା ସୁତୋ;

[ନତ୍ଥି ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ] ଆଚିକ୍ଖ ମେ ତ୍ୱଂ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, କଥଂ ଜାନେମୁ ତଂ ମଯଂ’’ [ନତ୍ଥି ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ]।

୪୨୬।

ସଲୋମହଟ୍ଠଂ ଞତ୍ୱାନ, ୱାସୱୋ ଅଜ୍ଝଭାସଥ;

‘‘ସକ୍କୋହମସ୍ମି ଦେୱିନ୍ଦୋ, ଆଗତୋସ୍ମି ତୱନ୍ତିକେ;

ଅଲୋମହଟ୍ଠୋ ମନୁଜିନ୍ଦ, ପୁଚ୍ଛ ପଞ୍ହଂ ଯମିଚ୍ଛସି’’।

୪୨୭।

ସୋ ଚ ତେନ କତୋକାସୋ, ୱାସୱଂ ଅଜ୍ଝଭାସଥ ନିମି;

‘‘ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମହାରାଜ [ମହାବାହୁ (ସୀ। ପୀ।), ଦେୱରାଜ (କ।)], ସବ୍ବଭୂତାନମିସ୍ସର;

ଦାନଂ ୱା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ୱା, କତମଂ ସୁ ମହପ୍ଫଲଂ’’।

୪୨୮।

ସୋ ପୁଟ୍ଠୋ ନରଦେୱେନ, ୱାସୱୋ ଅଜ୍ଝଭାସଥ ନିମିଂ;

‘‘ୱିପାକଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯସ୍ସ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୨୯।

‘‘ହୀନେନ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯେନ, ଖତ୍ତିଯେ ଉପପଜ୍ଜତି;

ମଜ୍ଝିମେନ ଚ ଦେୱତ୍ତଂ, ଉତ୍ତମେନ ୱିସୁଜ୍ଝତି।

୪୩୦।

‘‘ନ ହେତେ ସୁଲଭା କାଯା, ଯାଚଯୋଗେନ କେନଚି;

ଯେ କାଯେ ଉପପଜ୍ଜନ୍ତି, ଅନାଗାରା ତପସ୍ସିନୋ।

୪୩୧।

‘‘ଦୁଦୀପୋ [ଦୁତିପୋ (କ।)] ସାଗରୋ ସେଲୋ, ମୁଜକିନ୍ଦୋ [ମୁଚଲିନ୍ଦୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।), ମୁଜକିନ୍ତୋ (କ।)] ଭଗୀରସୋ;

ଉସିନ୍ଦରୋ [ଉସୀନରୋ (ସୀ। ପୀ।)] କସ୍ସପୋ ଚ [ଅଟ୍ଠକୋ ଚ (ସୀ। ପୀ।), ଅଜ୍ଜକୋ ଚ (ସ୍ୟା।)], ଅସକୋ ଚ ପୁଥୁଜ୍ଜନୋ।

୪୩୨।

‘‘ଏତେ ଚଞ୍ଞେ ଚ ରାଜାନୋ, ଖତ୍ତିଯା ବ୍ରାହ୍ମଣା ବହୂ;

ପୁଥୁଯଞ୍ଞଂ ଯଜିତ୍ୱାନ, ପେତଭଂ [ପେତଂ ତେ (ସୀ। ପୀ।)] ନାତିୱତ୍ତିସୁଂ।

୪୩୩।

‘‘ଅଥ ଯୀମେ [ଅଦ୍ଧା ଇମେ (ସୀ। ପୀ।), ଅଦ୍ଧାଯିମେ (ସ୍ୟା।)] ଅୱତ୍ତିଂସୁ, ଅନାଗାରା ତପସ୍ସିନୋ;

ସତ୍ତିସଯୋ ଯାମହନୁ, ସୋମଯାମୋ [ସୋମଯାଗୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମନୋଜୱୋ।

୪୩୪।

‘‘ସମୁଦ୍ଦୋ ମାଘୋ ଭରତୋ ଚ, ଇସି କାଲପୁରକ୍ଖତୋ [କାଲିକରକ୍ଖିଯୋ (ସୀ। ପୀ।)];

ଅଙ୍ଗୀରସୋ କସ୍ସପୋ ଚ, କିସୱଚ୍ଛୋ ଅକତ୍ତି [ଅକିତ୍ତି (ସୀ। ପୀ।), ଅକନ୍ତି (ସ୍ୟା।)] ଚ।

୪୩୫।

‘‘ଉତ୍ତରେନ ନଦୀ ସୀଦା, ଗମ୍ଭୀରା ଦୁରତିକ୍କମା;

ନଳଅଗ୍ଗିୱଣ୍ଣା ଜୋତନ୍ତି, ସଦା କଞ୍ଚନପଙ୍କତା।

୪୩୬।

‘‘ପରୂଳ୍ହକଚ୍ଛା ତଗରା, ରୂଳ୍ହକଚ୍ଛା ୱନା ନଗା;

ତତ୍ରାସୁଂ ଦସସହସ୍ସା, ପୋରାଣା ଇସଯୋ ପୁରେ।

୪୩୭।

‘‘ଅହଂ ସେଟ୍ଠୋସ୍ମି ଦାନେନ, ସଂଯମେନ ଦମେନ ଚ;

ଅନୁତ୍ତରଂ ୱତଂ କତ୍ୱା, ପକିରଚାରୀ ସମାହିତୋ।

୪୩୮।

‘‘ଜାତିମନ୍ତଂ ଅଜଚ୍ଚଞ୍ଚ, ଅହଂ ଉଜୁଗତଂ ନରଂ;

ଅତିୱେଲଂ ନମସ୍ସିସ୍ସଂ, କମ୍ମବନ୍ଧୂ ହି ମାଣୱା [ମାତିଯା (ସୀ। ପୀ।)]।

୪୩୯।

‘‘ସବ୍ବେ ୱଣ୍ଣା ଅଧମ୍ମଟ୍ଠା, ପତନ୍ତି ନିରଯଂ ଅଧୋ;

ସବ୍ବେ ୱଣ୍ଣା ୱିସୁଜ୍ଝନ୍ତି, ଚରିତ୍ୱା ଧମ୍ମମୁତ୍ତମଂ’’।

୪୪୦।

ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ମଘୱା, ଦେୱରାଜା ସୁଜମ୍ପତି;

ୱେଦେହମନୁସାସିତ୍ୱା, ସଗ୍ଗକାଯଂ ଅପକ୍କମି।

୪୪୧।

‘‘ଇମଂ ଭୋନ୍ତୋ ନିସାମେଥ, ଯାୱନ୍ତେତ୍ଥ ସମାଗତା;

ଧମ୍ମିକାନଂ ମନୁସ୍ସାନଂ, ୱଣ୍ଣଂ ଉଚ୍ଚାୱଚଂ ବହୁଂ।

୪୪୨।

‘‘ଯଥା ଅଯଂ ନିମିରାଜା, ପଣ୍ଡିତୋ କୁସଲତ୍ଥିକୋ;

ରାଜା ସବ୍ବୱିଦେହାନଂ, ଅଦା ଦାନଂ ଅରିନ୍ଦମୋ।

୪୪୩।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ଦଦତୋ ଦାନଂ, ସଙ୍କପ୍ପୋ ଉଦପଜ୍ଜଥ;

ଦାନଂ ୱା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ୱା, କତମଂ ସୁ ମହପ୍ଫଲଂ’’।

୪୪୪।

ଅବ୍ଭୁତୋ ୱତ ଲୋକସ୍ମିଂ, ଉପ୍ପଜ୍ଜି ଲୋମହଂସନୋ;

ଦିବ୍ବୋ ରଥୋ ପାତୁରହୁ, ୱେଦେହସ୍ସ ଯସସ୍ସିନୋ।

୪୪୫।

ଦେୱପୁତ୍ତୋ ମହିଦ୍ଧିକୋ, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ନିମନ୍ତଯିତ୍ଥ ରାଜାନଂ, ୱେଦେହଂ ମିଥିଲଗ୍ଗହଂ।

୪୪୬।

‘‘ଏହିମଂ ରଥମାରୁଯ୍ହ, ରାଜସେଟ୍ଠ ଦିସମ୍ପତି;

ଦେୱା ଦସ୍ସନକାମା ତେ, ତାୱତିଂସା ସଇନ୍ଦକା;

ସରମାନା ହି ତେ ଦେୱା, ସୁଧମ୍ମାଯଂ ସମଚ୍ଛରେ’’।

୪୪୭।

ତତୋ ରାଜା ତରମାନୋ, ୱେଦେହୋ ମିଥିଲଗ୍ଗହୋ;

ଆସନା ୱୁଟ୍ଠହିତ୍ୱାନ, ପମୁଖୋ ରଥମାରୁହି।

୪୪୮।

ଅଭିରୂଳ୍ହଂ ରଥଂ ଦିବ୍ବଂ, ମାତଲି ଏତଦବ୍ରୱି;

''କେନ ତଂ ନେମି ମଗ୍ଗେନ, ରାଜସେଟ୍ଠ ଦିସମ୍ପତି;

ଯେନ ୱା ପାପକମ୍ମନ୍ତା, ପୁଞ୍ଞକମ୍ମା ଚ ଯେ ନରା''।

୪୪୯।

''ଉଭଯେନେୱ ମଂ ନେହି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଯେନ ୱା ପାପକମ୍ମନ୍ତା, ପୁଞ୍ଞକମ୍ମା ଚ ଯେ ନରା''।

୪୫୦।

''କେନ ତଂ ପଠମଂ ନେମି, ରାଜସେଟ୍ଠ ଦିସମ୍ପତି;

ଯେନ ୱା ପାପକମ୍ମନ୍ତା, ପୁଞ୍ଞକମ୍ମା ଚ ଯେ ନରା''।

୪୫୧।

''ନିରଯେ [ନିରିଯଂ (ସ୍ୟା। କା।)] ତାୱ ପସ୍ସାମି, ଆୱାସେ [ଆୱାସଂ (ସ୍ୟା। କା।)] ପାପକମ୍ମିନଂ;

ଠାନାନି ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମାନଂ, ଦୁସ୍ସୀଲାନଞ୍ଚ ଯା ଗତି''।

୪୫୨।

ଦସ୍ସେସି ମାତଲି ରଞ୍ଞୋ, ଦୁଗ୍ଗଂ ୱେତରଣିଂ ନଦିଂ;

କୁଥିତଂ ଖାରସଂଯୁତ୍ତଂ, ତତ୍ତଂ ଅଗ୍ଗିସିଖୂପମଂ [ଅଗ୍ଗିସମୋଦକଂ (କା।)]।

୪୫୩।

ନିମୀ ହୱେ ମାତଲିମଜ୍ଝଭାସଥ [ମାତଲିମଜ୍ଝଭାସି (ସ୍ୟା।)], ଦିସ୍ୱା ଜନଂ ପତମାନଂ ୱିଦୁଗ୍ଗେ;

''ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯେମେ ଜନା ୱେତରଣିଂ ପତନ୍ତି''।

୪୫୪।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୫୫।

‘‘ଯେ ଦୁଦ୍ଦଲେ ବଲଓ୍ୱନ୍ତା ଜୀଓ୍ୱଲୋକେ, ହିଂସନ୍ତି ରୋସନ୍ତି ସୁପାପଧମ୍ମା;

ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସଓ୍ୱେଦ୍ୱ ପାପଂ, ତେମେ ଜନା ଓ୍ୱେତରଣିଂ ପତନ୍ତି’’।

୪୫୬।

‘‘ସାମା ଚ ସୋଣା ସବଲା ଚ ଗିଜ୍ଝା, କାକୋଲସଙ୍ଘା ଅଦନ୍ତି [ଅଦେନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।) ଏଓ୍ୱମୁପରିପି] ଭେରଓ୍ୱା;

ଭଯଞ୍ହି ମଂ ଓ୍ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେଓ୍ୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯେମେ ଜନେ କାକୋଲସଙ୍ଘା ଅଦନ୍ତି’’।

୪୫୭।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ଓ୍ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେଓ୍ୱସାରଥି;

ଓ୍ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୫୮।

‘‘ଯେ କେଚିମେ ମଚ୍ଛରିନୋ କଦରିଯା, ପରିଭାସକା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ;

ହିଂସନ୍ତି ରୋସନ୍ତି ସୁପାପଧମ୍ମା, ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସଓ୍ୱେଦ୍ୱ ପାପଂ;

ତେମେ ଜନେ କାକୋଲସଙ୍ଘା ଅଦନ୍ତି’’।

୪୫୯।

‘‘ସଜୋତିଭୂତା ପଥଓ୍ୱିଂ କମନ୍ତି, ତତ୍ତେହି ଖନ୍ଧେହି ଚ ପୋଥଯନ୍ତି;

ଭଯଞ୍ହି ମଂ ଓ୍ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେଓ୍ୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯେମେ ଜନା ଖନ୍ଧହତା ସଯନ୍ତି’’।

୪୬୦।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ଓ୍ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେଓ୍ୱସାରଥି;

ଓ୍ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୬୧।

‘‘ଯେ ଜୀଓ୍ୱଲୋକସ୍ମି ସୁପାପଧମ୍ମିନୋ, ନରଞ୍ଚ ନାରିଞ୍ଚ ଅପାପଧମ୍ମଂ;

ହିଂସନ୍ତି ରୋସନ୍ତି ସୁପାପଧମ୍ମା [ସୁପାପଧମ୍ମିନୋ (କ।)], ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସଓ୍ୱେଦ୍ୱ ପାପଂ;

ତେମେ ଜନା ଖନ୍ଧହତା ସଯନ୍ତି’’।

୪୬୨।

‘‘ଅଙ୍ଗାରକାସୁଂ ଅପରେ ଫୁଣନ୍ତି [ଥୁନନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା।), ଫୁନନ୍ତି (ପୀ।)], ନରା ରୁଦନ୍ତା ପରିଦଡ୍ଢଗତ୍ତା;

ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦନ୍ତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯେମେ ଜନା ଅଙ୍ଗାରକାସୁଂ ଫୁଣନ୍ତି’’।

୪୬୩।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୬୪।

‘‘ଯେ କେଚି ପୂଗାଯ ଧନସ୍ସ [ପୂଗାଯତନସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)] ହେତୁ, ସକ୍ଖିଂ କରିତ୍ୱା ଇଣଂ ଜାପଯନ୍ତି;

ତେ ଜାପଯିତ୍ୱା ଜନତଂ ଜନିନ୍ଦ, ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସୱେତ୍ୱ ପାପଂ;

ତେମେ ଜନା ଅଙ୍ଗାରକାସୁଂ ଫୁଣନ୍ତି’’।

୪୬୫।

‘‘ସଜୋତିଭୂତା ଜଲିତା ପଦିତ୍ତା, ପଦିସ୍ସତି ମହତୀ ଲୋହକୁମ୍ଭୀ;

ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯେମେ ଜନା ଅୱଂସିରା ଲୋହକୁମ୍ଭିଂ ପତନ୍ତି’’।

୪୬୬।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୬୭।

‘‘ଯେ ସୀଲୱନ୍ତଂ [ସୀଲୱଂ (ପୀ।)] ସମଣଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ୱା, ହିଂସନ୍ତି ରୋସନ୍ତି ସୁପାପଧମ୍ମା;

ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସୱେତ୍ୱ ପାପଂ, ତେମେ ଜନା ଅୱଂସିରା ଲୋହକୁମ୍ଭିଂ ପତନ୍ତି’’।

୪୬୮।

‘‘ଲୁଞ୍ଚନ୍ତି ଗୀୱଂ ଅଥ ୱେଠଯିତ୍ୱା [ଅୱିୱେଠଯିତ୍ୱା (କ।)], ଉଣ୍ହୋଦକସ୍ମିଂ ପକିଲେଦଯିତ୍ୱା [ପକିଲେଦଯିତ୍ୱା (ସୀ। ପୀ।)];

ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯେମେ ଜନା ଲୁଭସିରା ସଯନ୍ତି’’।

୪୬୯।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୭୦।

‘‘ଯେ ଜୀୱଲୋକସ୍ମି ସୁପାପଧମ୍ମିନୋ, ପକ୍ଖୀ ଗହେତ୍ୱାନ ୱିହେଠଯନ୍ତି ତେ;

ୱିହେଠଯିତ୍ୱା ସକୁଣଂ ଜନିନ୍ଦ, ତେ ଲୁଦ୍ଦକାମା ପସୱେତ୍ୱ ପାପଂ;

ତେମେ ଜନା ଲୁଭସିରା ସଯନ୍ତି।

୪୭୧।

‘‘ପହୂତତୋଯା ଅନିଗାଧକୂଲା [ଅନିଖାତକୂଲା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ନଦୀ ଅଯଂ ସନ୍ଦତି ସୁପ୍ପତିତ୍ଥା;

ଘମ୍ମାଭିତତ୍ତା ମନୁଜା ପିୱନ୍ତି, ପୀତଞ୍ଚ [ପିୱତଂ ଚ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ତେସଂ ଭୁସ ହୋତି ପାନି।

୪୭୨।

‘‘ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ପୀତଞ୍ଚ ତେସଂ ଭୁସ ହୋତି ପାନି’’।

୪୭୩।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୭୪।

‘‘ଯେ ସୁଦ୍ଧଧଞ୍ଞଂ ପଲାସେନ ମିସ୍ସଂ, ଅସୁଦ୍ଧକମ୍ମା କଯିନୋ ଦଦନ୍ତି;

ଘମ୍ମାଭିତତ୍ତାନ ପିପାସିତାନଂ, ପୀତଞ୍ଚ ତେସଂ ଭୁସ ହୋତି ପାନି’’।

୪୭୫।

‘‘ଉସୂହି ସତ୍ତୀହି ଚ ତୋମରେହି, ଦୁଭଯାନି ପସ୍ସାନି ତୁଦନ୍ତି କନ୍ଦତଂ;

ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯେମେ ଜନା ସତ୍ତିହତା ସଯନ୍ତି’’।

୪୭୬।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୭୭।

‘‘ଯେ ଜୀୱଲୋକସ୍ମି ଅସାଧୁକମ୍ମିନୋ, ଅଦିନ୍ନମାଦାଯ କରୋନ୍ତି ଜୀୱିକଂ;

ଧଞ୍ଞଂ ଧନଂ ରଜତଂ ଜାତରୂପଂ, ଅଜେଳକଞ୍ଚାପି ପସୁଂ ମହିଂସଂ [ମହୀସଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସୱେତ୍ୱ ପାପଂ, ତେମେ ଜନା ସତ୍ତିହତା ସଯନ୍ତି’’।

୪୭୮।

‘‘ଗୀୱାଯ ବଦ୍ଧା କିସ୍ସ ଇମେ ପୁନେକେ, ଅଞ୍ଞେ ୱିକନ୍ତା [ୱିକତ୍ତା (ସୀ। ପୀ।)] ବିଲକତା ସଯନ୍ତି [ପୁନେକେ (ସୀ। ପୀ।)];

ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯେମେ ଜନା ବିଲକତା ସଯନ୍ତି’’।

୪୭୯।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୮୦।

‘‘ଓରବ୍ଭିକା ସୂକରିକା ଚ ମଚ୍ଛିକା, ପସୁଂ ମହିଂସଞ୍ଚ ଅଜେଳକଞ୍ଚ;

ହନ୍ତ୍ୱାନ ସୂନେସୁ ପସାରଯିଂସୁ, ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସୱେତ୍ୱ ପାପଂ;

ତେମେ ଜନା ବିଲକତା ସଯନ୍ତି।

୪୮୧।

‘‘ରହଦୋ ଅଯଂ ମୁତ୍ତକରୀସପୂରୋ, ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧରୂପୋ ଅସୁଚି ପୂତି ୱାତି;

ଖୁଦାପରେତା ମନୁଜା ଅଦନ୍ତି, ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି, ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ;

ଯେମେ ଜନା ମୁତ୍ତକରୀସଭକ୍ଖା’’।

୪୮୨।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୮୩।

‘‘ଯେ କେଚିମେ କାରଣିକା ୱିରୋସକା, ପରେସଂ ହିଂସାଯ ସଦା ନିୱିଟ୍ଠା;

ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସୱେତ୍ୱ ପାପଂ, ମିତ୍ତଦ୍ଦୁନୋ ମୀଳ୍ହମଦନ୍ତି ବାଲା।

୪୮୪।

‘‘ରହଦୋ ଅଯଂ ଲୋହିତପୁବ୍ବପୂରୋ, ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧରୂପୋ ଅସୁଚି ପୂତି ୱାତି;

ଘମ୍ମାଭିତତ୍ତା ମନୁଜା ପିୱନ୍ତି, ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି, ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ;

ଯେମେ ଜନା ଲୋହିତପୁବ୍ବଭକ୍ଖା’’।

୪୮୫।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୮୬।

‘‘ଯେ ମାତରଂ ୱା ପିତରଂ ୱା ଜୀୱଲୋକେ [ପିତରଂ ୱ ଜୀୱଲୋକେ (ସୀ।), ପିତରଂ ୱ ଲୋକେ (ପୀ।)], ପାରାଜିକା ଅରହନ୍ତେ ହନନ୍ତି;

ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସୱେତ୍ୱ ପାପଂ, ତେମେ ଜନା ଲୋହିତପୁବ୍ବଭକ୍ଖା’’।

୪୮୭।

‘‘ଜିୱ୍ହଞ୍ଚ ପସ୍ସ ବଳିସେନ ୱିଦ୍ଧଂ, ୱିହତଂ ଯଥା ସଙ୍କୁସତେନ ଚମ୍ମଂ;

ଫନ୍ଦନ୍ତି ମଚ୍ଛାୱ ଥଲମ୍ହି ଖିତ୍ତା, ମୁଞ୍ଚନ୍ତି ଖେଳଂ ରୁଦମାନା କିମେତେ।

୪୮୮।

‘‘ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯେମେ ଜନା ୱଙ୍କଘସ୍ତା ସଯନ୍ତି’’।

୪୮୯।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୯୦।

‘‘ଯେ କେଚି ସନ୍ଧାନଗତା [ସନ୍ଥାନଗତା (ସୀ। ପୀ।), ସଣ୍ଠାନଗତା (ସ୍ଯା।)] ମନୁସ୍ସା, ଅଗ୍ଘେନ ଅଗ୍ଘଂ କଯଂ ହାପଯନ୍ତି;

କୁଟେନ କୁଟଂ ଧନଲୋଭହେତୁ, ଛନ୍ନଂ ଯଥା ୱାରିଚରଂ ୱଧାଯ।

୪୯୧।

‘‘ନ ହି କୂଟକାରିସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ତାଣା, ସକେହି କମ୍ମେହି ପୁରକ୍ଖତସ୍ସ;

ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସୱେତ୍ୱ ପାପଂ, ତେମେ ଜନା ୱଙ୍କଘସ୍ତା ସଯନ୍ତି’’।

୪୯୨।

‘‘ନାରୀ ଇମା ସମ୍ପରିଭିନ୍ନଗତ୍ତା, ପଗ୍ଗଯ୍ହ କନ୍ଦନ୍ତି ଭୁଜେ ଦୁଜଚ୍ଚା;

ସମ୍ମକ୍ଖିତା [ସମକ୍ଖିତା (ସ୍ଯା।), ସମକ୍ଖିକା (କ।)] ଲୋହିତପୁବ୍ବଲିତ୍ତା, ଗାୱୋ ଯଥା ଆଘାତନେ ୱିକନ୍ତା;

ତା ଭୂମିଭାଗସ୍ମିଂ ସଦା ନିଖାତା, ଖନ୍ଧାତିୱତ୍ତନ୍ତି ସଜୋତିଭୂତା।

୪୯୩।

‘‘ଭଯଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମା ନୁ ନାରିଯୋ କିମକଂସୁ ପାପଂ, ଯା ଭୂମିଭାଗସ୍ମିଂ ସଦା ନିଖାତା;

ଖନ୍ଧାତିୱତ୍ତନ୍ତି ସଜୋତିଭୂତା’’।

୪୯୪।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୯୫।

‘‘କୋଲିତ୍ଥିଯାଯୋ [କୋଲିନିଯାଯୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଇଧ ଜୀୱଲୋକେ, ଅସୁଦ୍ଧକମ୍ମା ଅସତଂ ଅଚାରୁଂ;

ତା ଦିତ୍ତରୂପା [ଧୁତ୍ତରୂପା (କ।)] ପତି ୱିପ୍ପହାଯ, ଅଞ୍ଞଂ ଅଚାରୁଂ ରତିଖିଡ୍ଡହେତୁ;

ତା ଜୀୱଲୋକସ୍ମିଂ ରମାପୟିତ୍ୱା, ଖନ୍ଧାତିୱତ୍ତନ୍ତି ସଜୋତିଭୂତା।

୪୯୬।

‘‘ପାଦେ ଗହେତ୍ୱା କିସ୍ସ ଇମେ ପୁନେକେ, ଅୱଂସିରା ନରକେ ପାତୟନ୍ତି;

ଭୟଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ୟେମେ ଜନା ଅୱଂସିରା ନରକେ ପାତୟନ୍ତି’’।

୪୯୭।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିୟାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୪୯୮।

‘‘ୟେ ଜୀୱଲୋକସ୍ମି ଅସାଧୁକମ୍ମିନୋ, ପରସ୍ସ ଦାରାନି ଅତିକ୍କମନ୍ତି;

ତେ ତାଦିସା ଉତ୍ତମଭଣ୍ଡଥେନା, ତେମେ ଜନା ଅୱଂସିରା ନରକେ ପାତୟନ୍ତି।

୪୯୯।

‘‘ତେ ୱସ୍ସପୂଗାନି ବହୂନି ତତ୍ଥ, ନିରୟେସୁ ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ୱେଦୟନ୍ତି;

ନ ହି ପାପକାରିସ୍ସ [କୂଟକାରିସ୍ସ (କ।)] ଭୱନ୍ତି ତାଣା, ସକେହି କମ୍ମେହି ପୁରକ୍ଖତସ୍ସ;

ତେ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମା ପସୱେତ୍ୱ ପାପଂ, ତେମେ ଜନା ଅୱଂସିରା ନରକେ ପାତୟନ୍ତି’’।

୫୦୦।

‘‘ଉଚ୍ଚାୱଚାମେ ୱିୱିଧା ଉପକ୍କମା, ନିରୟେସୁ ଦିସ୍ସନ୍ତି ସୁଘୋରରୂପା;

ଭୟଞ୍ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ପାପଂ, ୟେମେ ଜନା ଅଧିମତ୍ତା ଦୁକ୍ଖା ତିବ୍ବା;

ଖରା କଟୁକା ୱେଦନା ୱେଦୟନ୍ତି’’।

୫୦୧।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିୟାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପାପକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୦୨।

‘‘ଯେ ଜୀୱଲୋକସ୍ମିଂ ସୁପାପଦିଟ୍ଠିନୋ, ୱିସ୍ସାସକମ୍ମାନି କରୋନ୍ତି ମୋହା;

ପରଞ୍ଚ ଦିଟ୍ଠୀସୁ ସମାଦପେନ୍ତି, ତେ ପାପଦିଟ୍ଠିଂ [ପାପଦିଟ୍ଠୀ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ପାପଦିଟ୍ଠୀସୁ (ପୀ।)] ପସୱେନ୍ତି ପାପଂ;

ତେମେ ଜନା ଅଧିମତ୍ତା ଦୁକ୍ଖା ତିବ୍ବା, ଖରା କଟୁକା ୱେଦନା ୱେଦୟନ୍ତି।

୫୦୩।

‘‘ୱିଦିତା ତେ ମହାରାଜ, ଆୱାସା ପାପକମ୍ମିନଂ;

ଠାନାନି ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମାନଂ, ଦୁସ୍ସୀଲାନଞ୍ଚ ଯା ଗତି;

ଉୟ୍ୟାହି ଦାନି ରାଜୀସି, ଦେୱରାଜସ୍ସ ସନ୍ତିକେ’’।

୫୦୪।

‘‘ପଞ୍ଚଥୂପଂ ଦିସ୍ସତିଦଂ ୱିମାନଂ, ମାଲାପିଳନ୍ଧା ସୟନସ୍ସ ମଜ୍ଝେ;

ତତ୍ଥଚ୍ଛତି ନାରୀ ମହାନୁଭାୱା, ଉଚ୍ଚାୱଚଂ ଇଦ୍ଧି ୱିକୁବ୍ବମାନା।

୫୦୫।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଅୟଂ ନୁ ନାରୀ କିମକାସି ସାଧୁଂ, ଯା ମୋଦତି ସଗ୍ଗପତ୍ତା ୱିମାନେ’’।

୫୦୬।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିୟାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୦୭।

‘‘ଯଦି ତେ ସୁତା ବୀରଣୀ ଜୀୱଲୋକେ, ଆମାୟଦାସୀ ଅହୁ ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ;

ସା ପତ୍ତକାଲେ [ପତ୍ତକାଲଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଅତିଥିଂ ୱିଦିତ୍ୱା, ମାତାୱ ପୁତ୍ତଂ ସକିମାଭିନନ୍ଦୀ;

ସଂୟମା ସଂୱିଭାଗା ଚ, ସା ୱିମାନସ୍ମିଂ ମୋଦତି।

୫୦୮।

‘‘ଦଦ୍ଦଲ୍ଲମାନା ଆଭେନ୍ତି [ଆଭନ୍ତି (ସ୍ୟା। କ।)], ୱିମାନା ସତ୍ତ ନିମ୍ମିତା;

ତତ୍ଥ ଯକ୍ଖୋ ମହିଦ୍ଧିକୋ, ସବ୍ବାଭରଣଭୂସିତୋ;

ସମନ୍ତା ଅନୁପରିଯାତି, ନାରୀଗଣପୁରକ୍ଖତୋ।

୫୦୯।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଅଯଂ ନୁ ମଚ୍ଚୋ କିମକାସି ସାଧୁଂ, ଯୋ ମୋଦତି ସଗ୍ଗପତ୍ତୋ ୱିମାନେ’’।

୫୧୦।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୧୧।

‘‘ସୋଣଦିନ୍ନୋ ଗହପତି, ଏସ ଦାନପତୀ ଅହୁ;

ଏସ ପଙ୍କଜିତୁଦ୍ଦିସ୍ସ, ୱିହାରେ ସତ୍ତ କାରଯି।

୫୧୨।

‘‘ସକ୍କଚ୍ଚଂ ତେ ଉପଟ୍ଠାସି, ଭିକ୍ଖୱୋ ତତ୍ଥ ୱାସିକେ;

ଅଚ୍ଛାଦନଞ୍ଚ ଭତ୍ତଞ୍ଚ, ସେନାସନଂ ପଦୀପିଯଂ।

ଅଦାସି ଉଜୁଭୂତେସୁ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା।

୫୧୩।

‘‘ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ, ଯା ଚ [ଯା ୱ (ସୀ। ପୀ।)] ପକ୍ଖସ୍ସ ଅଟ୍ଠମୀ [ଅଟ୍ଠମିଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ପାଟିହାରିଯପକ୍ଖଞ୍ଚ, ଅଟ୍ଠଙ୍ଗସୁସମାହିତଂ।

୫୧୪।

‘‘ଉପୋସଥଂ ଉପୱସୀ, ସଦା ସୀଲେସୁ ସଂୱୁତୋ;

ସଂଯମା ସଂୱିଭାଗା ଚ, ସୋ ୱିମାନସ୍ମି ମୋଦତି।

୫୧୫।

‘‘ପଭାସତି ମିଦଂ ବ୍ୟମ୍ହଂ, ଫଲିକାସୁ ସୁନିମ୍ମିତଂ;

ନାରୀୱରଗଣାକିଣ୍ଣଂ, କୂଟାଗାରୱରୋଚିତଂ;

ଉପେତଂ ଅନ୍ନପାନେହି, ନଚ୍ଚଗୀତେହି ଚୂଭଯଂ।

୫୧୬।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ସାଧୁଂ, ଯେ ମୋଦରେ ସଗ୍ଗପତ୍ତା ୱିମାନେ’’।

୫୧୭।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୧୮।

‘‘ଯା କାଚି ନାରିଯୋ ଇଧ ଜୀୱଲୋକେ, ସୀଲୱନ୍ତିଯୋ ଉପାସିକା;

ଦାନେ ରତା ନିଚ୍ଚଂ ପସନ୍ନଚିତ୍ତା, ସଚ୍ଚେ ଠିତା ଉପୋସଥେ ଅପ୍ପମତ୍ତା;

ସଂଯମା ସଂୱିଭାଗା ଚ, ତା ୱିମାନସ୍ମି ମୋଦରେ।

୫୧୯।

‘‘ପଭାସତି ମିଦଂ ବ୍ୟମ୍ହଂ, ୱେଳୁରିଯାସୁ ନିମ୍ମିତଂ;

ଉପେତଂ ଭୂମିଭାଗେହି, ୱିଭତ୍ତଂ ଭାଗସୋ ମିତଂ।

୫୨୦।

‘‘ଆଳମ୍ବରା ମୁଦିଙ୍ଗା ଚ, ନଚ୍ଚଗୀତା ସୁୱାଦିତା;

ଦିବ୍ବା ସଦ୍ଦା ନିଚ୍ଛରନ୍ତି, ସୱନୀଯା ମନୋରମା।

୫୨୧।

‘‘ନାହଂ ଏୱଂଗତଂ ଜାତୁ [ଜାତଂ (କ।)], ଏୱଂସୁରୁଚିରଂ ପୁରେ;

ସଦ୍ଦଂ ସମଭିଜାନାମି, ଦିଟ୍ଠଂ ୱା ଯଦି ୱା ସୁତଂ।

୫୨୨।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ସାଧୁଂ, ଯେ ମୋଦରେ ସଗ୍ଗପତ୍ତା ୱିମାନେ’’।

୫୨୩।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୨୪।

''ଯେ କେଚି ମଚ୍ଚା ଇଧ ଜୀୱଲୋକେ, ସୀଲୱନ୍ତା [ସୀଲୱନ୍ତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଉପାସକା;

ଆରାମେ ଉଦପାନେ ଚ, ପପା ସଙ୍କମନାନି ଚ;

ଅରହନ୍ତେ ସୀତିଭୂତେ [ଅରହନ୍ତେସୁ ସୀତିଭୂତେସୁ (କ।)], ସକ୍କଚ୍ଚଂ ପଟିପାଦଯୁଂ।

୫୨୫।

''ଚୀୱରଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚଯଂ ସଯନାସନଂ;

ଅଦଂସୁ ଉଜୁଭୂତେସୁ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା।

୫୨୬।

''ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ, ଯା ଚ ପକ୍ଖସ୍ସ ଅଟ୍ଠମୀ;

ପାଟିହାରିଯପକ୍ଖଞ୍ଚ, ଅଟ୍ଠଙ୍ଗସୁସମାହିତଂ।

୫୨୭।

''ଉପୋସଥଂ ଉପୱସୁଂ, ସଦା ସୀଲେସୁ ସଂୱୁତା;

ସଂଯମା ସଂୱିଭାଗା ଚ, ତେ ୱିମାନସ୍ମି ମୋଦରେ।

୫୨୮।

''ପଭାସତି ମିଦଂ ବ୍ୟମ୍ହଂ, ଫଲିକାସୁ ସୁନିମ୍ମିତଂ;

ନାରୀୱରଗଣାକିଣ୍ଣଂ, କୂଟାଗାରୱରୋଚିତଂ।

୫୨୯।

''ଉପେତଂ ଅନ୍ନପାନେହି, ନଚ୍ଚଗୀତେହି ଚୂଭଯଂ;

ନଜ୍ଜୋ ଚାନୁପରିଯାତି, ନାନାପୁପ୍ଫଦୁମାଯୁତା।

୫୩୦।

''ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଅଯଂ ନୁ ମଚ୍ଚୋ କିମକାସି ସାଧୁଂ, ଯୋ ମୋଦତୀ ସଗ୍ଗପତ୍ତୋ ୱିମାନେ’’।

୫୩୧।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୩୨।

‘‘ମିଥିଲାଯଂ ଗହପତି, ଏସ ଦାନପତୀ ଅହୁ;

ଆରାମେ ଉଦପାନେ ଚ, ପପା ସଙ୍କମନାନି ଚ;

ଅରହନ୍ତେ ସୀତିଭୂତେ, ସକ୍କଚ୍ଚଂ ପଟିପାଦଯି।

୫୩୩।

‘‘ଚୀୱରଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚଯଂ ସଯନାସନଂ;

ଅଦାସି ଉଜୁଭୂତେସୁ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା।

୫୩୪।

‘‘ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ, ଯା ଚ ପକ୍ଖସ୍ସ ଅଟ୍ଠମୀ;

ପାଟିହାରିଯପକ୍ଖଞ୍ଚ, ଅଟ୍ଠଙ୍ଗସୁସମାହିତଂ।

୫୩୫।

‘‘ଉପୋସଥଂ ଉପୱସୀ, ସଦା ସୀଲେସୁ ସଂୱୁତୋ;

ସଂଯମା ସଂୱିଭାଗା ଚ, ସୋ ୱିମାନସ୍ମି ମୋଦତି’’।

୫୩୬।

‘‘ପଭାସତି ମିଦଂ ବ୍ୟମ୍ହଂ, ଫଲିକାସୁ ସୁନିମ୍ମିତଂ [ୱେଳୁରିଯାସୁ ନିମ୍ମିତଂ (ପୀ।)];

ନାରୀୱରଗଣାକିଣ୍ଣଂ , କୂଟାଗାରୱରୋଚିତଂ।

୫୩୭।

‘‘ଉପେତଂ ଅନ୍ନପାନେହି, ନଚ୍ଚଗୀତେହି ଚୂଭଯଂ;

ନଜ୍ଜୋ ଚାନୁପରିଯାତି, ନାନାପୁପ୍ଫଦୁମାଯୁତା।

୫୩୮।

‘‘ରାଜାଯତନା କପିତ୍ଥା ଚ, ଅମ୍ବା ସାଲା ଚ ଜମ୍ବୁଯୋ;

ତିନ୍ଦୁକା ଚ ପିଯାଲା ଚ, ଦୁମା ନିଚ୍ଚଫଲା ବହୂ।

୫୩୯।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଅଯଂ ନୁ ମଚ୍ଚୋ କିମକାସି ସାଧୁଂ, ଯୋ ମୋଦତୀ ସଗ୍ଗପତ୍ତୋ ୱିମାନେ’’।

୫୪୦।

‘‘ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୪୧।

‘‘ମିଥିଲାଯଂ ଗହପତି, ଏସ ଦାନପତୀ ଅହୁ;

ଆରାମେ ଉଦପାନେ ଚ, ପପା ସଙ୍କମନାନି ଚ;

ଅରହନ୍ତେ ସୀତିଭୂତେ, ସକ୍କଚ୍ଚଂ ପଟିପାଦଯି।

୫୪୨।

‘‘ଚୀୱରଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚଯଂ ସଯନାସନଂ;

ଅଦାସି ଉଜୁଭୂତେସୁ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା।

୫୪୩।

‘‘ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ, ଯା ଚ ପକ୍ଖସ୍ସ ଅଟ୍ଠମୀ;

ପାଟିହାରିଯପକ୍ଖଞ୍ଚ, ଅଟ୍ଠଙ୍ଗସୁସମାହିତଂ।

୫୪୪।

‘‘ଉପୋସଥଂ ଉପୱସୀ, ସଦା ସୀଲେସୁ ସଂୱୁତୋ;

ସଂଯମା ସଂୱିଭାଗା ଚ, ସୋ ୱିମାନସ୍ମି ମୋଦତି’’।

୫୪୫।

‘‘ପଭାସତି ମିଦଂ ବ୍ୟମ୍ହଂ, ୱେଳୁରିଯାସୁ ନିମ୍ମିତଂ;

ଉପେତଂ ଭୂମିଭାଗେହି, ୱିଭତ୍ତଂ ଭାଗସୋ ମିତଂ।

୫୪୬।

‘‘ଆଳମ୍ବରା ମୁଦିଙ୍ଗା ଚ, ନଚ୍ଚଗୀତା ସୁୱାଦିତା;

ଦିବ୍ବା ସଦ୍ଦା ନିଚ୍ଛରନ୍ତି, ସୱନୀଯା ମନୋରମା।

୫୪୭।

‘‘ନାହଂ ଏୱଂଗତଂ ଜାତୁ [ଜାତଂ (କ।)], ଏୱଂସୁରୁଚିଯଂ ପୁରେ;

ସଦ୍ଦଂ ସମଭିଜାନାମି, ଦିଟ୍ଠଂ ୱା ଯଦି ୱା ସୁତଂ।

୫୪୮।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଅଯଂ ନୁ ମଚ୍ଚୋ କିମକାସି ସାଧୁଂ, ଯୋ ମୋଦତି ସଗ୍ଗପତ୍ତୋ ୱିମାନେ’’।

୫୪୯।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୫୦।

‘‘ବାରାଣସିଯଂ ଗହପତି, ଏସ ଦାନପତୀ ଅହୁ;

ଆରାମେ ଉଦପାନେ ଚ, ପପା ସଙ୍କମନାନି ଚ;

ଅରହନ୍ତେ ସୀତିଭୂତେ, ସକ୍କଚ୍ଚଂ ପଟିପାଦଯି।

୫୫୧।

‘‘ଚୀୱରଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚଯଂ ସଯନାସନଂ;

ଅଦାସି ଉଜୁଭୂତେସୁ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା।

୫୫୨।

‘‘ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ, ଯା ଚ ପକ୍ଖସ୍ସ ଅଟ୍ଠମୀ;

ପାଟିହାରିଯପକ୍ଖଞ୍ଚ, ଅଟ୍ଠଙ୍ଗସୁସମାହିତଂ।

୫୫୩।

‘‘ଉପୋସଥଂ ଉପୱସୀ, ସଦାସୀଲେସୁ ସଂୱୁତୋ;

ସଂଯମା ସଂୱିଭାଗା ଚ, ସୋ ୱିମାନସ୍ମି ମୋଦତି।

୫୫୪।

‘‘ଯଥା ଉଦଯମାଦିଚ୍ଚୋ, ହୋତି ଲୋହିତକୋ ମହା;

ତଥୂପମଂ ଇଦଂ ବ୍ଯମ୍ହଂ, ଜାତରୂପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୫୫୫।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଅଯଂ ନୁ ମଚ୍ଚୋ କିମକାସି ସାଧୁଂ, ଯୋ ମୋଦତୀ ସଗ୍ଗପତ୍ତୋ ୱିମାନେ’’।

୫୫୬।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୫୭।

‘‘ସାୱତ୍ଥିଯଂ ଗହପତି, ଏସ ଦାନପତୀ ଅହୁ;

ଆରାମେ ଉଦପାନେ ଚ, ପପା ସଙ୍କମନାନି ଚ;

ଅରହନ୍ତେ ସୀତିଭୂତେ, ସକ୍କଚ୍ଚଂ ପଟିପାଦଯି।

୫୫୮।

‘‘ଚୀୱରଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚଯଂ ସଯନାସନଂ;

ଅଦାସି ଉଜୁଭୂତେସୁ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା।

୫୫୯।

‘‘ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ, ଯା ଚ ପକ୍ଖସ୍ସ ଅଟ୍ଠମୀ;

ପାଟିହାରିଯପକ୍ଖଞ୍ଚ, ଅଟ୍ଠଙ୍ଗସୁସମାହିତଂ।

୫୬୦।

‘‘ଉପୋସଥଂ ଉପୱସୀ, ସଦା ସୀଲେସୁ ସଂୱୁତୋ;

ସଂଯମା ସଂୱିଭାଗା ଚ, ସୋ ୱିମାନସ୍ମି ମୋଦତି।

୫୬୧।

‘‘ୱେହାୟସା ମେ ବହୁକା, ଜାତରୂପସ୍ସ ନିମ୍ମିତା;

ଦଦ୍ଦଲ୍ଲମାନା ଆଭେନ୍ତି, ୱିଜ୍ଜୁୱବ୍ଭଘନନ୍ତରେ।

୫୬୨।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମେ ନୁ ମଚ୍ଚା କିମକଂସୁ ସାଧୁଂ, ଯେ ମୋଦରେ ସଗ୍ଗପତ୍ତା ୱିମାନେ’’।

୫୬୩।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୬୪।

‘‘ସଦ୍ଧାଯ ସୁନିୱିଟ୍ଠାଯ, ସଦ୍ଧମ୍ମେ ସୁପ୍ପୱେଦିତେ;

ଅକଂସୁ ସତ୍ଥୁ ୱଚନଂ, ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସାସନେ [ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସାୱକା (ସ୍ୟା।), ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସାସନଂ (ପୀ।)];

ତେସଂ ଏତାନି ଠାନାନି, ଯାନି ତ୍ୱଂ ରାଜ ପସ୍ସସି।

୫୬୫।

‘‘ୱିଦିତା ତେ ମହାରାଜ, ଆୱାସା ପାପକମ୍ମିନଂ;

ଅଥୋ କଲ୍ୟାଣକମ୍ମାନଂ, ଠାନାନି ୱିଦିତାନି ତେ;

ଉୟ୍ୟାହି ଦାନି ରାଜୀସି, ଦେୱରାଜସ୍ସ ସନ୍ତିକେ’’।

୫୬୬।

‘‘ସହସ୍ସଯୁତ୍ତଂ ହଯୱାହିଂ, ଦିବ୍ବଯାନମଧିଟ୍ଠିତୋ;

ଯାଯମାନୋ ମହାରାଜା, ଅଦ୍ଦା ସୀଦନ୍ତରେ ନଗେ;

ଦିସ୍ୱାନାମନ୍ତଯୀ ସୂତଂ, ‘‘ଇମେ କେ ନାମ ପବ୍ବତା’’।

୫୬୭।

[ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ଅଟ୍ଠକଥାଯଞ୍ଚ ନ ଦିସ୍ସତି] ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଛଞ୍ଛକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ [ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ଅଟ୍ଠକଥାଯଞ୍ଚ ନ ଦିସ୍ସତି]।

୫୬୮।

‘‘ସୁଦସ୍ସନୋ କରୱୀକୋ, ଈସଧରୋ [ଇସିନ୍ଧରୋ (ସ୍ୟା।), ଈସନ୍ଧରୋ (କ।)] ଯୁଗନ୍ଧରୋ;

ନେମିନ୍ଧରୋ ୱିନତକୋ, ଅସ୍ସକଣ୍ଣୋ ଗିରୀ ବ୍ରହା।

୫୬୯।

‘‘ଏତେ ସୀଦନ୍ତରେ ନଗା, ଅନୁପୁବ୍ବସମୁଗ୍ଗତା;

ମହାରାଜାନମାୱାସା , ଯାନି ତ୍ୱଂ ରାଜ ପସ୍ସସି।

୫୭୦।

‘‘ଅନେକରୂପଂ ରୁଚିରଂ, ନାନାଚିତ୍ରଂ ପକାସତି;

ଆକିଣ୍ଣଂ ଇନ୍ଦସଦିସେହି, ବ୍ୟଗ୍ଘେହେୱ ସୁରକ୍ଖିତଂ [ପୁରକ୍ଖିତଂ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୫୭୧।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମଂ ନୁ ଦ୍ୱାରଂ କିମଭଞ୍ଞମାହୁ [କିମଭିଞ୍ଞମାହୁ (ସୀ। ପୀ।)], (ମନୋରମ ଦିସ୍ସତି ଦୂରତୋୱ।) [( ) ଅଯଂ ପାଠୋ ସ୍ୟାମପୋତ୍ଥକେଯେୱ ଦିସ୍ସତି]

୫୭୨।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୭୩।

‘‘ଚିତ୍ରକୂଟୋତି ଯଂ ଆହୁ, ଦେୱରାଜପୱେସନଂ;

ସୁଦସ୍ସନସ୍ସ ଗିରିନୋ, ଦ୍ୱାରଞ୍ହେତଂ ପକାସତି।

୫୭୪।

‘‘ଅନେକରୂପଂ ରୁଚିରଂ, ନାନାଚିତ୍ରଂ ପକାସତି;

ଆକିଣ୍ଣଂ ଇନ୍ଦସଦିସେହି, ବ୍ୟଗ୍ଘେହେୱ ସୁରକ୍ଖିତଂ;

ପୱିସେତେନ ରାଜୀସି, ଅରଜଂ ଭୂମିମକ୍କମ’’।

୫୭୫।

‘‘ସହସ୍ସଯୁତ୍ତଂ ହଯୱାହିଂ, ଦିବ୍ବଯାନମଧିଟ୍ଠିତୋ;

ଯାଯମାନୋ ମହାରାଜା, ଅଦ୍ଦା ଦେୱସଭଂ ଇଦଂ।

୫୭୬।

‘‘ଯଥା ସରଦେ ଆକାସେ [ଆକାସୋ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)], ନୀଲୋଭାସୋ ପଦିସ୍ସତି;

ତଥୂପମଂ ଇଦଂ ବ୍ଯମ୍ହଂ, ୱେଳୁରିଯାସୁ ନିମ୍ମିତଂ।

୫୭୭।

‘‘ୱିତ୍ତୀ ହି ମଂ ୱିନ୍ଦତି ସୂତ ଦିସ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଇମଂ ନୁ ବ୍ଯମ୍ହଂ କିମଭଞ୍ଞମାହୁ [କିମଭିଞ୍ଞମାହୁ (ସୀ। ପୀ।)], (ମନୋରମ ଦିସ୍ସତି ଦୂରତୋୱ।) [( ) ଅଯଂ ପାଠୋ ସ୍ଯାମପୋତ୍ଥକେଯେୱ ଦିସ୍ସତି]

୫୭୮।

ତସ୍ସ ପୁଟ୍ଠୋ ୱିଯାକାସି, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ୱିପାକଂ ପୁଞ୍ଞକମ୍ମାନଂ, ଜାନଂ ଅକ୍ଖାସିଜାନତୋ।

୫୭୯।

‘‘ସୁଧମ୍ମା ଇତି ଯଂ ଆହୁ, ପସ୍ସେସା [ଏସେସା (ସ୍ଯା। କ।)] ଦିସ୍ସତେ ସଭା;

ୱେଳୁରିଯାରୁଚିରା ଚିତ୍ରା, ଧାରଯନ୍ତି ସୁନିମ୍ମିତା।

୫୮୦।

‘‘ଅଟ୍ଠଂସା ସୁକତା ଥମ୍ଭା, ସବ୍ବେ ୱେଳୁରିଯାମଯା;

ଯତ୍ଥ ଦେୱା ତାୱତିଂସା, ସବ୍ବେ ଇନ୍ଦପୁରୋହିତା।

୫୮୧।

‘‘ଅତ୍ଥଂ ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ, ଚିନ୍ତଯନ୍ତା ସମଚ୍ଛରେ;

ପୱିସେତେନ ରାଜୀସି, ଦେୱାନଂ ଅନୁମୋଦନଂ’’।

୫୮୨।

‘‘ତଂ ଦେୱା ପଟିନନ୍ଦିଂସୁ, ଦିସ୍ୱା ରାଜାନମାଗତଂ;

‘‘ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାରାଜ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ନିସୀଦ ଦାନି ରାଜୀସି, ଦେୱରାଜସ୍ସ ସନ୍ତିକେ’’।

୫୮୩।

‘‘ସକ୍କୋପି ପଟିନନ୍ଦିତ୍ଥ [ପଟିନନ୍ଦିତ୍ୱା (କ।)], ୱେଦେହଂ ମିଥିଲଗ୍ଗହଂ;

ନିମନ୍ତଯିତ୍ଥ [ନିମନ୍ତଯୀ ଚ (ସୀ। ପୀ।)] କାମେହି, ଆସନେନ ଚ ୱାସୱୋ।

୫୮୪।

‘‘ସାଧୁ ଖୋସି ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ, ଆୱାସଂ ୱସୱତ୍ତିନଂ;

ୱସ ଦେୱେସୁ ରାଜୀସି, ସଵ୍ବକାମସମିଦ୍ଧିସୁ;

ତାୱତିଂସେସୁ ଦେୱେସୁ, ଭୁଞ୍ଜ କାମେ ଅମାନୁସେ’’।

୫୮୫।

‘‘ଯଥା ଯାଚିତକଂ ଯାନଂ, ଯଥା ଯାଚିତକଂ ଧନଂ;

ଏୱଂସମ୍ପଦମେୱେତଂ, ଯଂ ପରତୋ ଦାନପଚ୍ଚଯା।

୫୮୬।

‘‘ନ ଚାହମେତମିଚ୍ଛାମି, ଯଂ ପରତୋ ଦାନପଚ୍ଚଯା;

ସଯଂକତାନି ପୁଞ୍ଞାନି, ତଂ ମେ ଆୱେଣିକଂ [ଆୱେଣିଯଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।), ଆୱେନିକଂ (କ।)] ଧନଂ।

୫୮୭।

‘‘ସୋହଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ମନୁସ୍ସେସୁ, କାହାମି କୁସଲଂ ବହୁଂ;

ଦାନେନ ସମଚରିଯାଯ, ସଂଯମେନ ଦମେନ ଚ;

ଯଂ କତ୍ୱା ସୁଖିତୋ ହୋତି, ନ ଚ ପଚ୍ଛାନୁତପ୍ପତି’’।

୫୮୮।

‘‘ବହୂପକାରୋ ନୋ ଭୱଂ, ମାତଲି ଦେୱସାରଥି;

ଯୋ ମେ କଲ୍ୟାଣକମ୍ମାନଂ, ପାପାନଂ ପଟିଦସ୍ସଯି’’ [ପଟିଦଂସଯି (ପୀ।)]।

୫୮୯।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱା ନିମିରାଜା, ୱେଦେହୋ ମିଥିଲଗ୍ଗହୋ;

ପୁଥୁଯଞ୍ଞଂ ଯଜିତ୍ୱାନ, ସଂଯମଂ ଅଜ୍ଝୁପାଗମୀ’’ତି।

ନିମିଜାତକଂ [ନେମିରାଜଜାତକଂ (ସ୍ୟା।)] ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫୪୨। ଉମଙ୍ଗଜାତକଂ (୫)

୫୯୦।

‘‘ପଞ୍ଚାଲୋ ସବ୍ବସେନାଯ, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତୋଯମାଗତୋ;

ସାଯଂ ପଞ୍ଚାଲିଯା ସେନା, ଅପ୍ପମେଯ୍ୟା ମହୋସଧ।

୫୯୧।

‘‘ୱୀଥିମତୀ [ପିଟ୍ଠିମତୀ (ସୀ। ପୀ।), ୱିଦ୍ଧିମତୀ (ସ୍ୟା।)] ପତ୍ତିମତୀ, ସବ୍ବସଙ୍ଗାମକୋୱିଦା;

ଓହାରିନୀ ସଦ୍ଦୱତୀ, ଭେରିସଙ୍ଖପ୍ପବୋଧନା।

୫୯୨।

‘‘ଲୋହୱିଜ୍ଜା ଅଲଙ୍କାରା, ଧଜିନୀ ୱାମରୋହିନୀ;

ସିପ୍ପିଯେହି ସୁସମ୍ପନ୍ନା, ସୂରେହି ସୁପ୍ପତିଟ୍ଠିତା।

୫୯୩।

‘‘ଦସେତ୍ଥ ପଣ୍ଡିତା ଆହୁ, ଭୂରିପଞ୍ଞା ରହୋଗମା [ରହୋଗତା (ସ୍ୟା। କ।)];

ମାତା ଏକାଦସୀ ରଞ୍ଞୋ, ପଞ୍ଚାଲିଯଂ ପସାସତି।

୫୯୪।

‘‘ଅଥେତ୍ଥେକସତଂ ଖତ୍ୟା, ଅନୁଯନ୍ତା ଯସସ୍ସିନୋ;

ଅଚ୍ଛିନ୍ନରଟ୍ଠା ବ୍ୟଥିତା, ପଞ୍ଚାଲିଯଂ [ପଞ୍ଚାଲୀନଂ (ବହୂସୁ)] ୱସଂ ଗତା।

୫୯୫।

‘‘ଯଂୱଦା-ତକ୍କରା ରଞ୍ଞୋ, ଅକାମା ପିଯଭାଣିନୋ;

ପଞ୍ଚାଲମନୁଯାଯନ୍ତି, ଅକାମା ୱସିନୋ ଗତା।

୫୯୬।

‘‘ତାଯ ସେନାଯ ମିଥିଲା, ତିସନ୍ଧିପରିୱାରିତା;

ରାଜଧାନୀ ୱିଦେହାନଂ, ସମନ୍ତା ପରିଖଞ୍ଞତି।

୫୯୭।

‘‘ଉଦ୍ଧଂ ତାରକଜାତାୱ, ସମନ୍ତା ପରିୱାରିତା;

ମହୋସଧ ୱିଜାନାହି, କଥଂ ମୋକ୍ଖୋ ଭୱିସ୍ସତି’’।

୫୯୮।

‘‘ପାଦେ ଦେୱ ପସାରେହି, ଭୁଞ୍ଜ କାମେ ରମସ୍ସୁ ଚ;

ହିତ୍ୱା ପଞ୍ଚାଲିୟଂ ସେନଂ, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତୋ ପଲାୟିତି’’ [ପଲାଯତି (ସୀ। ସ୍ୟା।)]।

୫୯୯।

‘‘ରାଜା ସନ୍ଥୱକାମୋ ତେ, ରତନାନି ପୱେଚ୍ଛତି;

ଆଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ଇତୋ [ତତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଦୂତା, ମଞ୍ଜୁକା ପିୟଭାଣିନୋ।

୬୦୦।

‘‘ଭାସନ୍ତୁ ମୁଦୁକା ୱାଚା, ଯା ୱାଚା ପଟିନନ୍ଦିତା;

ପଞ୍ଚାଲୋ ଚ ୱିଦେହୋ ଚ [ପଞ୍ଚାଲା ଚ ୱିଦେହା ଚ (ସୀ। ପୀ।)], ଉଭୋ ଏକା ଭୱନ୍ତୁ ତେ’’।

୬୦୧।

‘‘କଥଂ ନୁ କେୱଟ୍ଟ ମହୋସଧେନ, ସମାଗମୋ ଆସି ତଦିଙ୍ଘ ବ୍ରୂହି;

କଚ୍ଚି ତେ ପଟିନିଜ୍ଝତ୍ତୋ, କଚ୍ଚି ତୁଟ୍ଠୋ ମହୋସଧୋ’’।

୬୦୨।

‘‘ଅନରିୟରୂପୋ ପୁରିସୋ ଜନିନ୍ଦ, ଅସମ୍ମୋଦକୋ ଥଦ୍ଧୋ ଅସବ୍ଭିରୂପୋ;

ଯଥା ମୂଗୋ ଚ ବଧିରୋ ଚ, ନ କିଞ୍ଚିତ୍ଥଂ ଅଭାସଥ’’ [ଅଭାସିତ୍ଥ (କ।)]।

୬୦୩।

‘‘ଅଦ୍ଧା ଇଦଂ ମନ୍ତପଦଂ ସୁଦୁଦ୍ଦସଂ, ଅତ୍ଥୋ ସୁଦ୍ଧୋ ନରୱୀରିୟେନ ଦିଟ୍ଠୋ;

ତଥା ହି କାୟୋ ମମ ସମ୍ପୱେଧତି, ହିତ୍ୱା ସୟଂ କୋ ପରହତ୍ଥମେସ୍ସତି’’।

୬୦୪।

‘‘ଛନ୍ନଞ୍ହି ଏକାୱ ମତୀ ସମେତି, ଯେ ପଣ୍ଡିତା ଉତ୍ତମଭୂରିପତ୍ତା;

ଯାନଂ ଅଯାନଂ ଅଥ ୱାପି ଠାନଂ, ମହୋସଧ ତ୍ୱମ୍ପି ମତିଂ କରୋହି’’।

୬୦୫।

‘‘ଜାନାସି ଖୋ ରାଜ ମହାନୁଭାୱୋ, ମହବ୍ବଲୋ ଚୂଳନିବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତୋ;

ରାଜା ଚ ତଂ ଇଚ୍ଛତି ମାରଣତ୍ଥଂ [କାରଣତ୍ଥଂ (ସୀ। ପୀ।)], ମିଗଂ ଯଥା ଓକଚରେନ ଲୁଦ୍ଧୋ।

୬୦୬।

‘‘ଯଥାପି ମଚ୍ଛୋ ବଳିସଂ, ୱଙ୍କଂ ମଂସେନ ଛାଦିତଂ;

ଆମଗିଦ୍ଧୋ ନ ଜାନାତି, ମଚ୍ଛୋ ମରଣମତ୍ତନୋ।

୬୦୭।

‘‘ଏୱମେୱ ତୁୱଂ ରାଜ, ଚୂଳନେୟ୍ୟସ୍ସ ଧୀତରଂ;

କାମଗିଦ୍ଧୋ ନ ଜାନାସି, ମଚ୍ଛୋୱ ମରଣମତ୍ତନୋ।

୬୦୮।

‘‘ସଚେ ଗଚ୍ଛସି ପଞ୍ଚାଲଂ, ଖିପ୍ପମତ୍ତଂ ଜହିସ୍ସତି;

ମିଗଂ ପନ୍ଥାନୁବନ୍ଧଂୱ [ପଥାନୁପନ୍ନଂୱ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ମହନ୍ତଂ ଭଯମେସ୍ସତି’’।

୬୦୯।

‘‘ମଯମେୱ ବାଲମ୍ହସେ ଏଳମୂଗା, ଯେ ଉତ୍ତମତ୍ଥାନି ତଯୀ ଲପିମ୍ହା;

କିମେୱ ତ୍ୱଂ ନଙ୍ଗଲକୋଟିୱଡ୍ଢୋ, ଅତ୍ଥାନି ଜାନାସି ଯଥାପି ଅଞ୍ଞେ’’।

୬୧୦।

‘‘ଇମଂ ଗଲେ ଗହେତ୍ୱାନ, ନାସେଥ ୱିଜିତା ମମ;

ଯୋ ମେ ରତନଲାଭସ୍ସ, ଅନ୍ତରାଯାଯ ଭାସତି’’।

୬୧୧।

‘‘ତତୋ ଚ ସୋ ଅପକ୍କମ୍ମ, ୱେଦେହସ୍ସ ଉପନ୍ତିକା;

ଅଥ ଆମନ୍ତଯୀ ଦୂତଂ, ମାଧରଂ [ମଢରଂ (ସୀ।), ମାଧୁରଂ (ସ୍ୟା।), ମାଠରଂ (ପୀ।)] ସୁୱପଣ୍ଡିତଂ।

୬୧୨।

‘‘ଏହି ସମ୍ମ ହରିତପକ୍ଖ [ହରୀପକ୍ଖ (ସୀ। ପୀ।)], ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚଂ କରୋହି ମେ;

ଅତ୍ଥି ପଞ୍ଚାଲରାଜସ୍ସ, ସାଳିକା ସଯନପାଲିକା।

୬୧୩।

‘ତଂ ବନ୍ଧନେନ [ତଂ ପତ୍ଥରେନ (ସୀ। ପୀ।), ତଂ ସନ୍ଥଣେନ (ସ୍ଯା।)] ପୁଚ୍ଛସ୍ସୁ, ସା ହି ସଵ୍ବସ୍ସ କୋୱିଦା;

ସା ତେସଂ ସବ୍ବଂ ଜାନାତି, ରଞ୍ଞୋ ଚ କୋସିଯସ୍ସ ଚ।

୬୧୪।

‘‘‘ଆମୋ’ତି ସୋ ପଟିସ୍ସୁତ୍ୱା, ମାଧରୋ ସୁୱପଣ୍ଡିତୋ;

ଅଗମାସି ହରିତପକ୍ଖୋ [ହରୀପକ୍ଖୋ (ସୀ। ପୀ।)], ସାଳିକାଯ ଉପନ୍ତିକଂ।

୬୧୫।

‘‘ତତୋ ଚ ଖୋ ସୋ ଗନ୍ତ୍ୱାନ, ମାଧରୋ ସୁୱପଣ୍ଡିତୋ;

ଅଥାମନ୍ତଯି ସୁଘରଂ, ସାଳିକଂ ମଞ୍ଜୁଭାଣିକଂ।

୬୧୬।

‘କଚ୍ଚି ତେ ସୁଘରେ ଖମନୀଯଂ, କଚ୍ଚି ୱେସ୍ସେ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ତେ ମଧୁନା ଲାଜା, ଲବ୍ଭତେ ସୁଘରେ ତୁୱଂ’ [ତୱ (ସୀ। ପୀ।)]।

୬୧୭।

‘କୁସଲଞ୍ଚେୱ ମେ ସମ୍ମ, ଅଥୋ ସମ୍ମ ଅନାମଯଂ;

ଅଥୋ ମେ ମଧୁନା ଲାଜା, ଲବ୍ଭତେ ସୁୱପଣ୍ଡିତ।

୬୧୮।

‘କୁତୋ ନୁ ସମ୍ମ ଆଗମ୍ମ, କସ୍ସ ୱା ପହିତୋ ତୁୱଂ;

ନ ଚ ମେସି ଇତୋ ପୁବ୍ବେ, ଦିଟ୍ଠୋ ୱା ଯଦି ୱା ସୁତୋ’’।

୬୧୯।

‘‘ଅହୋସିଂ ସିୱିରାଜସ୍ସ, ପାସାଦେ ସଯନପାଲକୋ;

ତତୋ ସୋ ଧମ୍ମିକୋ ରାଜା, ବଦ୍ଧେ ମୋଚେସି ବନ୍ଧନା’’।

୬୨୦।

‘‘ତସ୍ସ ମେକା ଦୁତିଯାସି, ସାଳିକା ମଞ୍ଜୁଭାଣିକା;

ତଂ ତତ୍ଥ ଅୱଧୀ ସେନୋ, ପେକ୍ଖତୋ ସୁଘରେ ମମ’’।

୬୨୧।

‘‘ତସ୍ସା କାମା ହି ସମ୍ମତ୍ତୋ, ଆଗତୋସ୍ମି ତୱନ୍ତିକେ;

ସଚେ କରେଯ୍ୟ [କରେଯ୍ୟାସି (ସୀ।), କରେଯ୍ୟୁ (ସ୍ୟା।), କରେଯ୍ୟାସି ମେ (ପୀ।)] ଓକାସଂ, ଉଭଯୋୱ ୱସାମସେ’’।

୬୨୨।

‘‘ସୁୱୋୱ ସୁୱିଂ କାମେଯ୍ୟ, ସାଳିକୋ ପନ ସାଳିକଂ;

ସୁୱସ୍ସ ସାଳିକାଯେୱ [ସାଳିକାଯ ଚ (ସୀ। ପୀ।)], ସଂୱାସୋ ହୋତି କୀଦିସୋ’’।

୬୨୩।

‘‘ଯୋଯଂ କାମେ [ଯଂ ଯଂ କାମୀ (ସୀ। ପୀ।)] କାମଯତି, ଅପି ଚଣ୍ଡାଲିକାମପି;

ସବ୍ବୋ ହି ସଦିସୋ ହୋତି, ନତ୍ଥି କାମେ ଅସାଦିସୋ’’।

୬୨୪।

‘‘ଅତ୍ଥି ଜମ୍ପାୱତୀ [ଜମ୍ବାୱତୀ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ଚମ୍ପାୱତୀ (କ।)] ନାମ, ମାତା ସିୱିସ୍ସ [ସିବ୍ବିସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)] ରାଜିନୋ;

ସା ଭରିଯା ୱାସୁଦେୱସ୍ସ, କଣ୍ହସ୍ସ ମହେସୀ ପିଯା।

୬୨୫।

‘‘ରଟ୍ଠୱତୀ [ରଥୱତୀ (ସୀ। ପୀ।), ରତନୱତୀ (ସ୍ୟା।)] କିମ୍ପୁରିସୀ, ସାପି ୱଚ୍ଛଂ ଅକାମଯି;

ମନୁସ୍ସୋ ମିଗିଯା ସଦ୍ଧିଂ, ନତ୍ଥି କାମେ ଅସାଦିସୋ’’।

୬୨୬।

‘‘ହନ୍ଦ ଖ୍ୱାହଂ ଗମିସ୍ସାମି, ସାଳିକେ ମଞ୍ଜୁଭାଣିକେ;

ପଚ୍ଚକ୍ଖାନୁପଦଞ୍ହେତଂ, ଅତିମଞ୍ଞସି ନୂନ ମଂ’’।

୬୨୭।

‘‘ନ ସିରୀ ତରମାନସ୍ସ, ମାଧର ସୁୱପଣ୍ଡିତ;

ଇଧେୱ ତାୱ ଅଚ୍ଛସ୍ସୁ, ଯାୱ ରାଜାନ ଦକ୍ଖସି [ଦକ୍ଖିସି (ପୀ।)];

ସୋସ୍ସି [ସୋସ୍ସସି (ସୀ।)] ସଦ୍ଦଂ ମୁଦିଙ୍ଗାନଂ, ଆନୁଭାୱଞ୍ଚ ରାଜିନୋ’’।

୬୨୮।

‘‘ଯୋ ନୁ ଖ୍ୱାଯଂ ତିଙ୍କୋ ସଦ୍ଦୋ, ତିରୋଜନପଦେ [ତିରୋଜନପଦଂ (ପୀ। କ।)] ସୁତୋ;

ଧୀତା ପଞ୍ଚାଲରାଜସ୍ସ, ଓସଧୀ ୱିଯ ୱଣ୍ଣିନୀ;

ତଂ ଦସ୍ସତି ୱିଦେହାନଂ, ସୋ ୱିୱାହୋ ଭୱିସ୍ସତି’’।

୬୨୯।

‘‘ଏଦିସୋ ମା [ନେଦିସୋ ତେ (ସୀ।)] ଅମିତ୍ତାନଂ, ୱିୱାହୋ ହୋତୁ ମାଧର;

ଯଥା ପଞ୍ଚାଲରାଜସ୍ସ, ୱେଦେହେନ ଭୱିସ୍ସତି’’।

୬୩୦।

‘‘ଆନଯିତ୍ୱାନ ୱେଦେହଂ, ପଞ୍ଚାଲାନଂ ରଥେସଭୋ;

ତତୋ ନଂ ଘାତଯିସ୍ସତି, ନସ୍ସ ସଖୀ ଭୱିସ୍ସତି’’।

୬୩୧।

‘‘ହନ୍ଦ ଖୋ ମଂ ଅନୁଜାନାହି, ରତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତମତ୍ତିଯୋ;

ଯାୱାହଂ ସିୱିରାଜସ୍ସ, ଆରୋଚେମି ମହେସିନୋ;

ଲଦ୍ଧୋ ଚ ମେ ଆୱସଥୋ, ସାଳିକାଯ ଉପନ୍ତିକଂ’’ [ଉପନ୍ତିକା (ସୀ। କ।)]।

୬୩୨।

‘‘ହନ୍ଦ ଖୋ ତଂ ଅନୁଜାନାମି, ରତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତମତ୍ତିଯୋ;

ସଚେ ତ୍ୱଂ ସତ୍ତରତ୍ତେନ, ନାଗଚ୍ଛସି ମମନ୍ତିକେ;

ମଞ୍ଞେ ଓକ୍କନ୍ତସତ୍ତଂ [ଓକ୍କନ୍ତସନ୍ତଂ (ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ମଂ, ମତାଯ ଆଗମିସ୍ସସି’’।

୬୩୩।

‘‘ତତୋ ଚ ଖୋ ସୋ ଗନ୍ତ୍ୱାନ, ମାଧରୋ ସୁୱପଣ୍ଡିତୋ;

ମହୋସଧସ୍ସ ଅକ୍ଖାସି, ସାଳିକାୱଚନଂ ଇଦଂ’’।

୬୩୪।

‘‘ଯସ୍ସେୱ ଘରେ ଭୁଞ୍ଜେଯ୍ଯ ଭୋଗଂ, ତସ୍ସେୱ ଅତ୍ଥଂ ପୁରିସୋ ଚରେଯ୍ଯ’’;

‘‘ହନ୍ଦାହଂ ଗଚ୍ଛାମି ପୁରେ ଜନିନ୍ଦ, ପଞ୍ଚାଲରାଜସ୍ସ ପୁରଂ ସୁରମ୍ମଂ;

ନିୱେସନାନି ମାପେତୁଂ, ୱେଦେହସ୍ସ ଯସସ୍ସିନୋ।

୬୩୫।

‘‘ନିୱେସନାନି ମାପେତ୍ୱା, ୱେଦେହସ୍ସ ଯସସ୍ସିନୋ;

ଯଦା ତେ ପହିଣେୟ୍ୟାମି, ତଦା ଏୟ୍ୟାସି ଖତ୍ତିଯ’’।

୬୩୬।

‘‘ତତୋ ଚ ପାଯାସି ପୁରେ ମହୋସଧୋ, ପଞ୍ଚାଲରାଜସ୍ସ ପୁରଂ ସୁରମ୍ମଂ;

ନିୱେସନାନି ମାପେତୁଂ, ୱେଦେହସ୍ସ ଯସସ୍ସିନୋ’’।

୬୩୭।

‘‘ନିୱେସନାନି ମାପେତ୍ୱା, ୱେଦେହସ୍ସ ଯସସ୍ସିନୋ;

ଅଥସ୍ସ ପାହିଣୀ ଦୂତଂ, [ନତ୍ଥି ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ] ୱେଦେହଂ ମିଥିଲଗ୍ଗହଂ [ନତ୍ଥି ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ];

ଏହି ଦାନି ମହାରାଜ, ମାପିତଂ ତେ ନିୱେସନଂ’’।

୬୩୮।

‘‘ତତୋ ଚ ରାଜା ପାଯାସି, ସେନାଯ ଚତୁରଙ୍ଗିଯା [ଚତୁରଙ୍ଗିନିଯା (କ।)];

ଅନନ୍ତୱାହନଂ ଦଟ୍ଠୁଂ, ଫୀତଂ କପିଲିଯଂ [କମ୍ପିଲ୍ଲିଯଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପୁରଂ’’।

୬୩୯।

‘‘ତତୋ ଚ ଖୋ ସୋ ଗନ୍ତ୍ୱାନ, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତସ୍ସ ପାହିଣି;

‘ଆଗତୋ’ସ୍ମି ମହାରାଜ, ତୱ ପାଦାନି ୱନ୍ଦିତୁଂ।

୬୪୦।

‘ଦଦାହି ଦାନି ମେ ଭରିଯଂ, ନାରିଂ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭିନିଂ;

ସୁୱଣ୍ଣେନ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ, ଦାସୀଗଣପୁରକ୍ଖତଂ’’’।

୬୪୧।

‘‘ସ୍ୱାଗତଂ ତେୱ [ତେ (ସୀ।), ତେପି (ସ୍ୟା।), ତେନ (ପୀ।)] ୱେଦେହ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ନକ୍ଖତ୍ତଂଯେୱ ପରିପୁଚ୍ଛ, ଅହଂ କଞ୍ଞଂ ଦଦାମି ତେ;

ସୁୱଣ୍ଣେନ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ, ଦାସୀଗଣପୁରକ୍ଖତଂ’’।

୬୪୨।

‘‘ତତୋ ଚ ରାଜା ୱେଦେହୋ, ନକ୍ଖତ୍ତଂ ପରିପୁଚ୍ଛଥ [ପରିପୁଚ୍ଛତି (ସ୍ୟା। କ।)];

ନକ୍ଖତ୍ତଂ ପରିପୁଚ୍ଛିତ୍ୱା, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତସ୍ସ ପାହିଣି।

୬୪୩।

‘‘ଦଦାହି ଦାନି ମେ ଭରିଯଂ, ନାରିଂ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭିନିଂ;

ସୁୱଣ୍ଣେନ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ, ଦାସୀଗଣପୁରକ୍ଖତଂ’’।

୬୪୪।

‘‘ଦଦାମି ଦାନି ତେ ଭରିଯଂ, ନାରିଂ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭିନିଂ;

ସୁୱଣ୍ଣେନ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ, ଦାସୀଗଣପୁରକ୍ଖତଂ’’।

୬୪୫।

‘‘ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସା ରଥା ପତ୍ତୀ, ସେନା ତିଟ୍ଠନ୍ତି ୱମ୍ମିତା [ୱମ୍ମିକା (ସ୍ୟା। କ।)];

ଉକ୍କା ପଦିତ୍ତା ଝାଯନ୍ତି, କିନ୍ନୁ ମଞ୍ଞନ୍ତି ପଣ୍ଡିତା।

୬୪୬।

‘‘ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସା ରଥା ପତ୍ତୀ, ସେନା ତିଟ୍ଠନ୍ତି ୱମ୍ମିତା [ୱମ୍ମିକା (ସ୍ୟା। କ।)];

ଉକ୍କା ପଦିତ୍ତା ଝାଯନ୍ତି, କିଂ ନୁ କାହନ୍ତି [କାହତି (କ।)] ପଣ୍ଡିତ’’।

୬୪୭।

‘‘ରକ୍ଖତି ତଂ ମହାରାଜ, ଚୂଳନେଯ୍ୟୋ ମହବ୍ବଲୋ;

ପଦୁଟ୍ଠୋ ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତେନ [ପଦୁଟ୍ଠୋ ତେ ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ପାତୋ ତଂ ଘାତଯିସ୍ସତି’’।

୬୪୮।

‘‘ଉବ୍ବେଧତି ମେ ହଦଯଂ, ମୁଖଞ୍ଚ ପରିସୁସ୍ସତି;

ନିବ୍ବୁତିଂ ନାଧିଗଚ୍ଛାମି, ଅଗ୍ଗିଦଡ୍ଢୋୱ ଆତପେ।

୬୪୯।

‘‘କମ୍ମାରାନଂ ଯଥା ଉକ୍କା, ଅନ୍ତୋ ଝାଯତି ନୋ ବହି;

ଏୱମ୍ପି ହଦଯଂ ମୟ୍ହଂ, ଅନ୍ତୋ ଝାଯତି ନୋ ବହି’’।

୬୫୦।

‘‘ପମତ୍ତୋ ମନ୍ତନାତୀତୋ, ଭିନ୍ନମନ୍ତୋସି ଖତ୍ତିଯ;

ଇଦାନି ଖୋ ତଂ ତାଯନ୍ତୁ, ପଣ୍ଡିତା ମନ୍ତିନୋ ଜନା।

୬୫୧।

‘‘ଅକତ୍ୱାମଚ୍ଚସ୍ସ ୱଚନଂ, ଅତ୍ଥକାମହିତେସିନୋ;

ଅତ୍ତପୀତିରତୋ ରାଜା, ମିଗୋ କୂଟେୱ ଓହିତୋ।

୬୫୨।

‘‘ଯଥାପି ମଚ୍ଛୋ ବଳିସଂ, ୱଙ୍କଂ ମଂସେନ ଛାଦିତଂ;

ଆମଗିଦ୍ଧୋ ନ ଜାନାତି, ମଚ୍ଛୋ ମରଣମତ୍ତନୋ।

୬୫୩।

‘‘ଏୱମେୱ ତୁୱଂ ରାଜ, ଚୂଳନେୟ୍ୟସ୍ସ ଧୀତରଂ;

କାମଗିଦ୍ଧୋ ନ ଜାନାସି, ମଚ୍ଛୋୱ ମରଣମତ୍ତନୋ।

୬୫୪।

‘‘ସଚେ ଗଚ୍ଛସି ପଞ୍ଚାଲଂ, ଖିପ୍ପମତ୍ତଂ ଜହିସ୍ସସି;

ମିଗଂ ପନ୍ଥାନୁବନ୍ଧଂୱ, ମହନ୍ତଂ ଭଯମେସ୍ସତି।

୬୫୫।

‘‘ଅନରିଯରୂପୋ ପୁରିସୋ ଜନିନ୍ଦ, ଅହୀୱ ଉଚ୍ଛଙ୍ଗଗତୋ ଡସେଯ୍ୟ;

ନ ତେନ ମିତ୍ତିଂ କଯିରାଥ ଧୀରୋ [ପଞ୍ଞୋ (ପୀ।)], ଦୁକ୍ଖୋ ହୱେ କାପୁରିସେନ [କାପୁରିସେହି (କ।)] ସଙ୍ଗମୋ।

୬୫୬।

‘‘ଯଦେୱ [ଯଂ ତ୍ୱେୱ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଜଞ୍ଞା ପୁରିସଂ [ପୁରିସୋ (ସ୍ୟା। କ।)] ଜନିନ୍ଦ, ସୀଲୱାଯଂ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ତେନେୱ ମିତ୍ତିଂ କଯିରାଥ ଧୀରୋ, ସୁଖୋ ହୱେ ସପ୍ପୁରିସେନ ସଙ୍ଗମୋ’’।

୬୫୭।

‘‘ବାଲୋ ତୁୱଂ ଏଳଅମୂଗୋସି ରାଜ, ଯୋ ଉତ୍ତମତ୍ଥାନି ମଯୀ ଲପିତ୍ଥୋ;

କିମେୱହଂ ନଙ୍ଗଲକୋଟିୱଡ୍ଢୋ, ଅତ୍ଥାନି ଜାନାମି [ଜାନିସ୍ସଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଯଥାପି ଅଞ୍ଞେ।

୬୫୮।

‘‘ଇମଂ ଗଲେ ଗହେତ୍ୱାନ, ନାସେଥ ୱିଜିତା ମମ;

ଯୋ ମେ ରତନଲାଭସ୍ସ, ଅନ୍ତରାଯାଯ ଭାସତି’’।

୬୫୯।

‘‘ମହୋସଧ ଅତୀତେନ, ନାନୁୱିଜ୍ଝନ୍ତି ପଣ୍ଡିତା;

କିଂ ମଂ ଅସ୍ସଂୱ ସମ୍ବନ୍ଧଂ, ପତୋଦେନେୱ ୱିଜ୍ଝସି।

୬୬୦।

‘‘ସଚେ ପସ୍ସସି ମୋକ୍ଖଂ ୱା, ଖେମଂ ୱା ପନ ପସ୍ସସି;

ତେନେୱ ମଂ ଅନୁସାସ, କିଂ ଅତୀତେନ ୱିଜ୍ଝସି’’।

୬୬୧।

‘‘ଅତୀତଂ ମାନୁସଂ କମ୍ମଂ, ଦୁକ୍କରଂ ଦୁରଭିସମ୍ଭୱଂ;

ନ ତଂ ସକ୍କୋମି ମୋଚେତୁଂ, ତ୍ୱଂ ପଜାନସ୍ସୁ [ତ୍ୱମ୍ପି ଜାନସ୍ସୁ (ସୀ। ପୀ।)] ଖତ୍ତିଯ।

୬୬୨।

‘‘ସନ୍ତି ୱେହାଯସା [ୱେହାସଯା (ସୀ। ପୀ।)] ନାଗା, ଇଦ୍ଧିମନ୍ତୋ ଯସସ୍ସିନୋ;

ତେପି ଆଦାଯ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟୁଂ, ଯସ୍ସ ହୋନ୍ତି ତଥାୱିଧା।

୬୬୩।

‘‘ସନ୍ତି ୱେହାଯସା ଅସ୍ସା, ଇଦ୍ଧିମନ୍ତୋ ଯସସ୍ସିନୋ;

ତେପି ଆଦାଯ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟୁଂ, ଯସ୍ସ ହୋନ୍ତି ତଥାୱିଧା।

୬୬୪।

‘‘ସନ୍ତି ୱେହାଯସା ପକ୍ଖୀ, ଇଦ୍ଧିମନ୍ତୋ ଯସସ୍ସିନୋ;

ତେପି ଆଦାଯ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟୁଂ, ଯସ୍ସ ହୋନ୍ତି ତଥାୱିଧା।

୬୬୫।

‘‘ସନ୍ତି ୱେହାଯସା ଯକ୍ଖା, ଇଦ୍ଧିମନ୍ତୋ ଯସସ୍ସିନୋ;

ତେପି ଆଦାଯ ଗଚ୍ଛେଯ୍ୟୁଂ, ଯସ୍ସ ହୋନ୍ତି ତଥାୱିଧା।

୬୬୬।

‘‘ଅତୀତଂ ମାନୁସଂ କମ୍ମଂ, ଦୁକ୍କରଂ ଦୁରଭିସମ୍ଭୱଂ;

ନ ତଂ ସକ୍କୋମି ମୋଚେତୁଂ, ଅନ୍ତଲିକ୍ଖେନ ଖତ୍ତିଯ’’।

୬୬୭।

‘‘ଅତୀରଦସ୍ସୀ ପୁରିସୋ, ମହନ୍ତେ ଉଦକଣ୍ଣୱେ;

ଯତ୍ଥ ସୋ ଲଭତେ ଗାଧଂ [ନାୱଂ (କ।)], ତତ୍ଥ ସୋ ୱିନ୍ଦତେ ସୁଖଂ।

୬୬୮।

‘‘ଏୱଂ ଅମ୍ହଞ୍ଚ ରଞ୍ଞୋ ଚ, ତ୍ୱଂ ପତିଟ୍ଠା ମହୋସଧ;

ତ୍ୱଂ ନୋସି ମନ୍ତିନଂ ସେଟ୍ଠୋ, ଅମ୍ହେ ଦୁକ୍ଖା ପମୋଚଯ’’।

୬୬୯।

‘‘ଅତୀତଂ ମାନୁସଂ କମ୍ମଂ, ଦୁକ୍କରଂ ଦୁରଭିସମ୍ଭୱଂ;

ନ ତଂ ସକ୍କୋମି ମୋଚେତୁଂ, ତ୍ୱଂ ପଜାନସ୍ସୁ ସେନକ’’।

୬୭୦।

‘‘ସୁଣୋହି ମେତଂ [ଏତଂ (ସୀ। କ।)] ୱଚନଂ, ପସ୍ସ ସେନଂ [ପସ୍ସସେ’ତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ମହବ୍ଭଯଂ;

ସେନକଂ ଦାନି ପୁଚ୍ଛାମି, କିଂ କିଚ୍ଚଂ ଇଧ ମଞ୍ଞସି’’।

୬୭୧।

‘‘ଅଗ୍ଗିଂ ୱା ଦ୍ୱାରତୋ ଦେମ, ଗଣ୍ହାମସେ ୱିକନ୍ତନଂ [ୱିକଉନଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ୱଧିତ୍ୱାନ, ଖିପ୍ପଂ ହିସ୍ସାମ ଜୀୱିତଂ;

ମା ନୋ ରାଜା ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତୋ, ଚିରଂ ଦୁକ୍ଖେନ ମାରଯି’’।

୬୭୨।

‘‘ସୁଣୋହି ମେତଂ ୱଚନଂ, ପସ୍ସ ସେନଂ ମହବ୍ଭଯଂ;

ପୁକ୍କୁସଂ ଦାନି ପୁଚ୍ଛାମି, କିଂ କିଚ୍ଚଂ ଇଧ ମଞ୍ଞସି’’।

୬୭୩।

‘‘ୱିସଂ ଖାଦିତ୍ୱା ମିୟ୍ୟାମ, ଖିପ୍ପଂ ହିସ୍ସାମ ଜୀୱିତଂ;

ମା ନୋ ରାଜା ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତୋ, ଚିରଂ ଦୁକ୍ଖେନ ମାରୟି’’।

୬୭୪।

‘‘ସୁଣୋହି ମେତଂ ୱଚନଂ, ପସ୍ସ ସେନଂ ମହବ୍ଭୟଂ;

କାମିନ୍ଦଂ [କାୱିନ୍ଦଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଦାନି ପୁଚ୍ଛାମି, କିଂ କିଚ୍ଚଂ ଇଧ ମଞ୍ଞସି’’।

୬୭୫।

‘‘ରଜ୍ଜୁୟା ବଜ୍ଝ ମିୟ୍ୟାମ, ପପାତା ପପତାମସେ [ପପତେମସେ (ସୀ। ପୀ।)];

ମା ନୋ ରାଜା ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତୋ, ଚିରଂ ଦୁକ୍ଖେନ ମାରୟି’’।

୬୭୬।

‘‘ସୁଣୋହି ମେତଂ ୱଚନଂ, ପସ୍ସ ସେନଂ ମହବ୍ଭୟଂ;

ଦେୱିନ୍ଦଂ ଦାନି ପୁଚ୍ଛାମି, କିଂ କିଚ୍ଚଂ ଇଧ ମଞ୍ଞସି’’।

୬୭୭।

‘‘ଅଗ୍ଗିଂ ୱା ଦ୍ୱାରତୋ ଦେମ, ଗଣ୍ହାମସେ ୱିକନ୍ତନଂ;

ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ୱଧିତ୍ୱାନ, ଖିପ୍ପଂ ହିସ୍ସାମ ଜୀୱିତଂ;

ନ ନୋ ସକ୍କୋତି ମୋଚେତୁଂ, ସୁଖେନେୱ ମହୋସଧୋ’’।

୬୭୮।

‘‘ୟଥା କଦଲିନୋ ସାରଂ, ଅନ୍ୱେସଂ ନାଧିଗଚ୍ଛତି;

ଏୱଂ ଅନ୍ୱେସମାନା ନଂ, ପଞ୍ହଂ ନଜ୍ଝଗମାମସେ।

୬୭୯।

‘‘ୟଥା ସିମ୍ବଲିନୋ ସାରଂ, ଅନ୍ୱେସଂ ନାଧିଗଚ୍ଛତି;

ଏୱଂ ଅନ୍ୱେସମାନା ନଂ, ପଞ୍ହଂ ନଜ୍ଝଗମାମସେ।

୬୮୦।

‘‘ଅଦେସେ ୱତ ନୋ ୱୁଟ୍ଠଂ, କୁଞ୍ଜରାନଂୱନୋଦକେ;

ସକାସେ ଦୁମ୍ମନୁସ୍ସାନଂ, ବାଲାନଂ ଅୱିଜାନତଂ।

୬୮୧।

‘‘ଉବ୍ବେଧତି ମେ ହଦଯଂ, ମୁଖଞ୍ଚ ପରିସୁସ୍ସତି;

ନିବ୍ବୁତିଂ ନାଧିଗଚ୍ଛାମି, ଅଗ୍ଗିଦଡ୍ଢୋୱ ଆତପେ।

୬୮୨।

‘‘କମ୍ମାରାନଂ ଯଥା ଉକ୍କା, ଅନ୍ତୋ ଝାଯତି ନୋ ବହି;

ଏୱମ୍ପି ହଦଯଂ ମଯ୍ହଂ, ଅନ୍ତୋ ଝାଯତି ନୋ ବହି’’।

୬୮୩।

‘‘ତତୋ ସୋ ପଣ୍ଡିତୋ ଧୀରୋ, ଅତ୍ଥଦସ୍ସୀ ମହୋସଧୋ;

ୱେଦେହଂ ଦୁକ୍ଖିତଂ ଦିସ୍ୱା, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୬୮୪।

‘ମା ତ୍ୱଂ ଭାଯି ମହାରାଜ, ମା ତ୍ୱଂ ଭାଯି ରଥେସଭ;

ଅହଂ ତଂ ମୋଚଯିସ୍ସାମି, ରାହୁଗ୍ଗହଂୱ [ରାହୁଗହିତଂୱ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଚନ୍ଦିମଂ।

୬୮୫।

‘ମା ତ୍ୱଂ ଭାଯି ମହାରାଜ, ମା ତ୍ୱଂ ଭାଯି ରଥେସଭ;

ଅହଂ ତଂ ମୋଚଯିସ୍ସାମି, ରାହୁଗ୍ଗହଂୱ ସୂରିଯଂ।

୬୮୬।

‘‘ମା ତ୍ୱଂ ଭାଯି ମହାରାଜ, ମା ତ୍ୱଂ ଭାଯି ରଥେସଭ;

ଅହଂ ତଂ ମୋଚଯିସ୍ସାମି, ପଙ୍କେ ସନ୍ନଂୱ କୁଞ୍ଜରଂ।

୬୮୭।

‘ମା ତ୍ୱଂ ଭାଯି ମହାରାଜ, ମା ତ୍ୱଂ ଭାଯି ରଥେସଭ;

ଅହଂ ତଂ ମୋଚଯିସ୍ସାମି, ପେଳାବଦ୍ଧଂୱ ପନ୍ନଗଂ।

୬୮୮।

[ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି] ‘ମା ତ୍ୱଂ ଭାୟି ମହାରାଜ, ମା ତ୍ୱଂ ଭାୟି ରଥେସଭ;

ଅହଂ ତଂ ମୋଚୟିସ୍ସାମି, ପକ୍ଖିଂ ବଦ୍ଧଂୱ ପଞ୍ଜରେ [ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି]।

୬୮୯।

‘ମା ତ୍ୱଂ ଭାୟି ମହାରାଜ, ମା ତ୍ୱଂ ଭାୟି ରଥେସଭ;

ଅହଂ ତଂ ମୋଚୟିସ୍ସାମି, ମଚ୍ଛେ ଜାଲଗତେରିୱ।

୬୯୦।

‘ମା ତ୍ୱଂ ଭାୟି ମହାରାଜ, ମା ତ୍ୱଂ ଭାୟି ରଥେସଭ;

ଅହଂ ତଂ ମୋଚୟିସ୍ସାମି, ସୟୋଗ୍ଗବଲୱାହନଂ।

୬୯୧।

‘ମା ତ୍ୱଂ ଭାୟି ମହାରାଜ, ମା ତ୍ୱଂ ଭାୟି ରଥେସଭ;

ପଞ୍ଚାଲଂ ୱାହୟିସ୍ସାମି [ବାହୟିସ୍ସାମି (ସ୍ୟା।), ୱାରୟିସ୍ସାମି (କ।)], କାକସେନଂୱ ଲେଡ୍ଡୁନା।

୬୯୨।

‘ଅଦୁ ପଞ୍ଞା କିମତ୍ଥିୟା, ଅମଚ୍ଚୋ ୱାପି ତାଦିସୋ;

ୟୋ ତଂ ସମ୍ବାଧପକ୍ଖନ୍ଦଂ [ସମ୍ବାଧପକ୍କନ୍ତଂ (ସୀ। ପୀ।)], ଦୁକ୍ଖା ନ ପରିମୋଚୟେ’’’।

୬୯୩।

‘‘ଏଥ ମାଣୱା ଉଟ୍ଠେଥ, ମୁଖଂ ସୋଧେଥ ସନ୍ଧିନୋ;

ୱେଦେହୋ ସହମଚ୍ଚେହି, ଉମଙ୍ଗେନ [ଉମ୍ମଗ୍ଗେନ (ସୀ। ପୀ।), ଉମ୍ମଙ୍ଗେ (ସ୍ୟା।) ଏୱମୁପରିପି] ଗମିସ୍ସତି’’।

୬୯୪।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ପଣ୍ଡିତସ୍ସାନୁଚାରିନୋ [ପଣ୍ଡିତସ୍ସାନୁସାରିନୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ଉମଙ୍ଗଦ୍ୱାରଂ ୱିୱରିଂସୁ, ୟନ୍ତୟୁତ୍ତେ ଚ ଅଗ୍ଗଳେ’’।

୬୯୫।

‘‘ପୁରତୋ ସେନକୋ ୟାତି, ପଚ୍ଛତୋ ଚ ମହୋସଧୋ;

ମଞ୍ଚେ ଚ ରାଜା ୱେଦେହୋ, ଅମଚ୍ଚପରିୱାରିତୋ’’।

୬୯୬।

‘‘ଉମଙ୍ଗା ନିକ୍ଖମିତ୍ୱାନ, ୱେଦେହୋ ନାୱମାରୁହି;

ଅଭିରୂଳ୍ହଞ୍ଚ ତଂ ଞତ୍ୱା [ଅଭିରୁୟ୍ହଞ୍ଚ ଞତ୍ୱାନ (ସ୍ୟା। କ।)], ଅନୁସାସି ମହୋସଧୋ।

୬୯୭।

‘ଅୟଂ ତେ ସସୁରୋ ଦେୱ, ଅୟଂ ସସ୍ସୁ ଜନାଧିପ;

ୟଥା ମାତୁ ପଟିପତ୍ତି, ଏୱଂ ତେ ହୋତୁ ସସ୍ସୁୟା।

୬୯୮।

‘ୟଥାପି ନିୟକୋ ଭାତା, ସୌଦରିୟୋ ଏକମାତୁକୋ;

ଏୱଂ ପଞ୍ଚାଲଚନ୍ଦୋ ତେ, ଦୟିତବ୍ବୋ ରଥେସଭ।

୬୯୯।

‘ଅୟଂ ପଞ୍ଚାଲଚନ୍ଦୀ ତେ, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଅଭିଚ୍ଛିତା [ଅଭିଜ୍ଝିତା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

କାମଂ କରୋହି ତେ ତାୟ, ଭରିୟା ତେ ରଥେସଭ’’’।

୭୦୦।

‘‘ଆରୁୟ୍ହ ନାୱଂ ତରମାନୋ, କିନ୍ନୁ ତୀରମ୍ହି ତିଟ୍ଠସି;

କିଚ୍ଛା ମୁତ୍ତାମ୍ହ ଦୁକ୍ଖତୋ, ୟାମ ଦାନି ମହୋସଧ’’।

୭୦୧।

‘‘ନେସ ଧମ୍ମୋ ମହାରାଜ, ୟୋହଂ ସେନାୟ ନାୟକୋ;

ସେନଙ୍ଗଂ ପରିହାପେତ୍ୱା, ଅତ୍ତାନଂ ପରିମୋଚୟେ।

୭୦୨।

‘‘ନିୱେସନମ୍ହି ତେ ଦେୱ, ସେନଙ୍ଗଂ ପରିହାପିତଂ;

ତଂ ଦିନ୍ନଂ ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତେନ, ଆନୟିସ୍ସଂ ରଥେସଭ’’।

୭୦୩।

‘‘ଅପ୍ପସେନୋ ମହାସେନଂ, କଥଂ ୱିଗ୍ଗୟ୍ହ [ନିଗ୍ଗୟ୍ହ (ସ୍ୟା। କ।)] ଠସ୍ସସି;

ଦୁଢବଲୋ ବଲୱନ୍ତେନ, ୱିହଞ୍ଞିସ୍ସସି ପଣ୍ଡିତ’’।

୭୦୪।

‘‘ଅପ୍ପସେନୋପି ଚେ ମନ୍ତୀ, ମହାସେନଂ ଅମନ୍ତିନଂ;

ଜିନାତି ରାଜା ରାଜାନୋ, ଆଦିଚ୍ଚୋୱୁଦଯଂ ତମଂ’’।

୭୦୫।

‘‘ସୁସୁଖଂ ୱତ ସଂୱାସୋ, ପଣ୍ଡିତେହୀତି ସେନକ;

ପକ୍ଖୀୱ ପଞ୍ଜରେ ବଦ୍ଧେ, ମଚ୍ଛେ ଜାଲଗତେରିୱ;

ଅମିତ୍ତହତ୍ଥତ୍ତଗତେ [ଅମିତ୍ତସ୍ସ ହତ୍ଥଗତେ (କ।)], ମୋଚଯୀ ନୋ ମହୋସଧୋ’’।

୭୦୬।

‘‘ଏୱମେତଂ [ଏୱମେୱ (ସ୍ୟା।)] ମହାରାଜ, ପଣ୍ଡିତା ହି ସୁଖାୱହା;

ପକ୍ଖୀୱ ପଞ୍ଜରେ ବଦ୍ଧେ, ମଚ୍ଛେ ଜାଲଗତେରିୱ;

ଅମିତ୍ତହତ୍ଥତ୍ତଗତେ, ମୋଚଯୀ ନୋ ମହୋସଧୋ’’।

୭୦୭।

‘‘ରକ୍ଖିତ୍ୱା କସିଣଂ ରତ୍ତିଂ, ଚୂଳନେୟ୍ୟୋ ମହବ୍ବଲୋ;

ଉଦେନ୍ତଂ ଅରୁଣୁଗ୍ଗସ୍ମିଂ, ଉପକାରିଂ ଉପାଗମି।

୭୦୮।

‘‘ଆରୁଯ୍ହ ପୱରଂ ନାଗଂ, ବଲୱନ୍ତଂ ସଟ୍ଠିହାଯନଂ;

ରାଜା ଅୱୋଚ ପଞ୍ଚାଲୋ, ଚୂଳନେୟ୍ୟୋ ମହବ୍ବଲୋ।

୭୦୯।

‘‘ସନ୍ନଦ୍ଧୋ ମଣିୱମ୍ମେନ [ମଣିଚମ୍ମେନ (ସ୍ୟା।)], ସରମାଦାଯ ପାଣିନା;

ପେସିଯେ ଅଜ୍ଝଭାସିତ୍ଥ, ପୁଥୁଗୁମ୍ବେ ସମାଗତେ।

୭୧୦।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହେ ଅନୀକଟ୍ଠେ, ରଥିକେ ପତ୍ତିକାରକେ;

ଉପାସନମ୍ହି କତହତ୍ଥେ, ୱାଲୱେଧେ ସମାଗତେ’’।

୭୧୧।

‘‘ପେସେଥ କୁଞ୍ଜରେ ଦନ୍ତୀ, ବଲୱନ୍ତେ ସଟ୍ଠିହାଯନେ;

ମଦ୍ଦନ୍ତୁ କୁଞ୍ଜରା ନଗରଂ, ୱେଦେହେନ ସୁମାପିତଂ।

୭୧୨।

‘‘ୱଚ୍ଛଦନ୍ତମୁଖା ସେତା, ତିକ୍ଖଗ୍ଗା ଅଟ୍ଠିୱେଧିନୋ;

ପଣୁନ୍ନା ଧନୁୱେଗେନ, ସମ୍ପତନ୍ତୁତରୀତରା।

୭୧୩।

‘‘ମାଣୱା ୱମ୍ମିନୋ ସୂରା, ଚିତ୍ରଦଣ୍ଡଯୁତାୱୁଧା;

ପକ୍ଖନ୍ଦିନୋ ମହାନାଗା, ହତ୍ଥୀନଂ ହୋନ୍ତୁ ସମ୍ମୁଖା।

୭୧୪।

‘‘ସତ୍ତିଯୋ ତେଲଧୋତାଯୋ, ଅଚ୍ଚିମନ୍ତା [ଅଚ୍ଚିମନ୍ତୀ (ସୀ।)] ପଭସ୍ସରା;

ୱିଜ୍ଜୋତମାନା ତିଟ୍ଠନ୍ତୁ, ସତରଂସୀୱ [ସତରଂସା ୱିଯ (ସୀ।)] ତାରକା।

୭୧୫।

‘‘ଆୱୁଧବଲୱନ୍ତାନଂ, ଗୁଣିକାଯୂରଧାରିନଂ;

ଏତାଦିସାନଂ ଯୋଧାନଂ, ସଙ୍ଗାମେ ଅପଲାଯିନଂ;

ୱେଦେହୋ କୁତୋ ମୁଚ୍ଚିସ୍ସତି, ସଚେ ପକ୍ଖୀୱ କାହିତି।

୭୧୬।

‘‘ତିଂସ ମେ ପୁରିସନାୱୁତ୍ୟୋ, ସବ୍ବେୱେକେକନିଚ୍ଚିତା;

ଯେସଂ ସମଂ ନ ପସ୍ସାମି, କେୱଲଂ ମହିମଂ ଚରଂ।

୭୧୭।

‘‘ନାଗା ଚ କପ୍ପିତା ଦନ୍ତୀ, ବଲୱନ୍ତୋ ସଟ୍ଠିହାଯନା;

ଯେସଂ ଖନ୍ଧେସୁ ସୋଭନ୍ତି, କୁମାରା ଚାରୁଦସ୍ସନା;

୭୧୮।

‘‘ପୀତାଲଙ୍କାରା ପୀତଓ୍ୱସନା, ପୀତୁତ୍ତରନିୱାସନା;

ନାଗଖନ୍ଧେସୁ ସୋଭନ୍ତି, ଦେୱପୁତ୍ତାୱ ନନ୍ଦନେ।

୭୧୯।

‘‘ପାଠୀନୱଣ୍ଣା ନେତ୍ତିଂସା, ତେଲଧୋତା ପଭସ୍ସରା;

ନିଟ୍ଠିତା ନରଧୀରେହି [ନରୱୀରେହି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ସମଧାରା ସୁନିସ୍ସିତା।

୭୨୦।

‘‘ୱେଲ୍ଲାଲିନୋ ୱୀତମଲା, ସିକ୍କାଯସମଯା ଦଳ୍ହା;

ଗହିତା ବଲୱନ୍ତେହି, ସୁପ୍ପହାରପ୍ପହାରିଭି।

୭୨୧।

‘‘ସୁୱଣ୍ଣଥରୁସମ୍ପନ୍ନା, ଲୋହିତକଞ୍ଚୁପଧାରିତା;

ୱିୱତ୍ତମାନା ସୋଭନ୍ତି, ୱିଜ୍ଜୁୱବ୍ଭଘନନ୍ତରେ।

୭୨୨।

‘‘ପଟାକା [ପତାକା (ସୀ। ପୀ।), ପଥକା (ସ୍ୟା।)] ୱମ୍ମିନୋ ସୂରା, ଅସିଚମ୍ମସ୍ସ କୋୱିଦା;

ଧନୁଗ୍ଗହା ସିକ୍ଖିତରା [ଥରୁଗ୍ଗହା ସିକ୍ଖିତାରୋ (ସୀ। ପୀ।)], ନାଗଖନ୍ଧେ ନିପାତିନୋ [ନାଗଖନ୍ଧାତିପାତିନୋ (ସୀ। ପୀ।)]।

୭୨୩।

‘‘ଏତାଦିସେହି ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ, ନତ୍ଥି ମୋକ୍ଖୋ ଇତୋ ତୱ;

ପଭାୱଂ ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଯେନ ତ୍ୱଂ ମିଥିଲଂ ୱଜେ’’।

୭୨୪।

‘‘କିଂ ନୁ ସନ୍ତରମାନୋୱ, ନାଗଂ ପେସେସି କୁଞ୍ଜରଂ;

ପହଟ୍ଠରୂପୋ ଆପତସି [ଆଗମସି (ସ୍ୟା।), ଆତପସି (କ।)], ସିଦ୍ଧତ୍ଥୋସ୍ମୀତି [ଲଦ୍ଧତ୍ଥୋସ୍ମୀତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମଞ୍ଞସି।

୭୨୫।

‘‘ଓହରେତଂ ଧନୁଂ ଚାପଂ, ଖୁରପ୍ପଂ ପଟିସଂହର;

ଓହରେତଂ ସୁଭଂ ୱମ୍ମଂ, ୱେଳୁରିଯମଣିସନ୍ଥତଂ’’ [ୱେଳୁରିଯମଣିସନ୍ନିଭଂ (ସ୍ୟା।)]।

୭୨୬।

‘‘ପସନ୍ନମୁଖଵଣ୍ଣୋସି, ମିତପୁବ୍ବଞ୍ଚ ଭାସସି;

ହୋତି ଖୋ ମରଣକାଲେ, ଏଦିସୀ [ତାଦିସୀ (ସୀ। ପୀ।)] ଵଣ୍ଣସମ୍ପଦା’’।

୭୨୭।

‘‘ମୋଘଂ ତେ ଗଜ୍ଜିତଂ ରାଜ, ଭିନ୍ନମନ୍ତୋସି ଖତ୍ତିଯ;

ଦୁଗ୍ଗଣ୍ହୋସି [ଦୁଗ୍ଗଣ୍ହୋ ହି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ତଯା ରାଜା, ଖଳୁଙ୍କେନେଵ [ଖଳୁଙ୍ଗେନେଵ (କ।)] ସିନ୍ଧଵୋ।

୭୨୮।

‘‘ତିଣ୍ଣୋ ହିଯ୍ଯୋ ରାଜା ଗଙ୍ଗଂ, ସାମଚ୍ଚୋ ସପରିଜ୍ଜନୋ;

ହଂସରାଜଂ ଯଥା ଧଙ୍କୋ, ଅନୁଜ୍ଜଵଂ ପତିସ୍ସସି’’।

୭୨୯।

‘‘ସିଙ୍ଗାଲା ରତ୍ତିଭାଗେନ, ଫୁଲ୍ଲଂ ଦିସ୍ଵାନ କିଂସୁକଂ;

ମଂସପେସୀତି ମଞ୍ଞନ୍ତା, ପରିବ୍ଯୂଳ୍ହା ମିଗାଧମା।

୭୩୦।

‘‘ଵୀତିଵତ୍ତାସୁ ରତ୍ତୀସୁ, ଉଗ୍ଗତସ୍ମିଂ ଦିଵାକରେ [ଦିଵାକରେ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)];

କିଂସୁକଂ ଫୁଲ୍ଲିତଂ ଦିସ୍ଵା, ଆସଚ୍ଛିନ୍ନା ମିଗାଧମା।

୭୩୧।

‘‘ଏଵମେଵ ତୁଵଂ ରାଜ, ଵେଦେହଂ ପରିଵାରିଯ [ପରିଵାରଯ (ସ୍ଯା। ପୀ।), ପରିଵାରିତଂ (କ।)];

ଆସଚ୍ଛିନ୍ନୋ ଗମିସ୍ସସି, ସିଙ୍ଗାଲା କିଂସୁକଂ ଯଥା’’।

୭୩୨।

‘‘ଇମସ୍ସ ହତ୍ଥେ ପାଦେ ଚ, କଣ୍ଣନାସଞ୍ଚ ଛିନ୍ଦଥ;

ଯୋ ମେ ଅମିତ୍ତଂ ହତ୍ଥଗତଂ, ଵେଦେହଂ ପରିମୋଚଯି।

୭୩୩।

‘‘ଇମଂ ମଂସଂଵ ପାତବ୍ଯଂ [ମଂସଂଵ ପାତଙ୍କଂ (ସୀ। ପୀ।), ମଂସଞ୍ଚ ପାତବ୍ଯଂ (କ।)], ସୂଲେ କତ୍ଵା ପଚନ୍ତୁ ନଂ;

ଯୋ ମେ ଅମିତ୍ତଂ ହତ୍ଥଗତଂ, ଵେଦେହଂ ପରିମୋଚଯି।

୭୩୪।

‘‘ଯଥାପି ଆସଭଂ ଚମ୍ମଂ, ପଥବ୍ୟା ୱିତନିୟ୍ୟତି;

ସୀହସ୍ସ ଅଥୋ ବ୍ୟଗ୍ଘସ୍ସ, ହୋତି ସଙ୍କୁସମାହତଂ।

୭୩୫।

‘‘ଏୱଂ ତଂ ୱିତନିତ୍ୱାନ, ୱେଧୟିସ୍ସାମି ସତ୍ତିୟା;

ଯୋ ମେ ଅମିତ୍ତଂ ହତ୍ଥଗତଂ, ୱେଦେହଂ ପରିମୋଚୟି’’।

୭୩୬।

‘‘ସଚେ ମେ ହତ୍ଥେ ପାଦେ ଚ, କଣ୍ଣନାସଞ୍ଚ ଛେଚ୍ଛସି;

ଏୱଂ ପଞ୍ଚାଲଚନ୍ଦସ୍ସ, ୱେଦେହୋ ଛେଦୟିସ୍ସତି।

୭୩୭।

‘‘ସଚେ ମେ ହତ୍ଥେ ପାଦେ ଚ, କଣ୍ଣନାସଞ୍ଚ ଛେଚ୍ଛସି;

ଏୱଂ ପଞ୍ଚାଲଚନ୍ଦିୟା, ୱେଦେହୋ ଛେଦୟିସ୍ସତି।

୭୩୮।

‘‘ସଚେ ମେ ହତ୍ଥେ ପାଦେ ଚ, କଣ୍ଣନାସଞ୍ଚ ଛେଚ୍ଛସି;

ଏୱଂ ନନ୍ଦାୟ ଦେୱିୟା, ୱେଦେହୋ ଛେଦୟିସ୍ସତି।

୭୩୯।

‘‘ସଚେ ମେ ହତ୍ଥେ ପାଦେ ଚ, କଣ୍ଣନାସଞ୍ଚ ଛେଚ୍ଛସି;

ଏୱଂ ତେ ପୁତ୍ତଦାରସ୍ସ, ୱେଦେହୋ ଛେଦୟିସ୍ସତି।

୭୪୦।

‘‘ସଚେ ମଂସଂୱ ପାତବ୍ୟଂ, ସୂଲେ କତ୍ୱା ପଚିସ୍ସସି;

ଏୱଂ ପଞ୍ଚାଲଚନ୍ଦସ୍ସ, ୱେଦେହୋ ପାଚୟିସ୍ସତି।

୭୪୧।

‘‘ସଚେ ମଂସଂୱ ପାତବ୍ୟଂ, ସୂଲେ କତ୍ୱା ପଚିସ୍ସସି;

ଏୱଂ ପଞ୍ଚାଲଚନ୍ଦିଯା, ୱେଦେହୋ ପାଚଯିସ୍ସତି।

୭୪୨।

‘‘ସଚେ ମଂସଂୱ ପାତବ୍ଭଂ, ସୂଲେ କତ୍ୱା ପଚିସ୍ସସି;

ଏୱଂ ନନ୍ଦାଯ ଦେୱିଯା, ୱେଦେହୋ ପାଚଯିସ୍ସତି।

୭୪୩।

‘‘ସଚେ ମଂସଂୱ ପାତବ୍ଭଂ, ସୂଲେ କତ୍ୱା ପଚିସ୍ସସି;

ଏୱଂ ତେ ପୁତ୍ତଦାରସ୍ସ, ୱେଦେହୋ ପାଚଯିସ୍ସତି।

୭୪୪।

‘‘ସଚେ ମଂ ୱିତନିତ୍ୱାନ, ୱେଧଯିସ୍ସସି ସତ୍ତିଯା;

ଏୱଂ ପଞ୍ଚାଲଚନ୍ଦସ୍ସ, ୱେଦେହୋ ୱେଧଯିସ୍ସତି।

୭୪୫।

‘‘ସଚେ ମଂ ୱିତନିତ୍ୱାନ, ୱେଧଯିସ୍ସସି ସତ୍ତିଯା;

ଏୱଂ ପଞ୍ଚାଲଚନ୍ଦିଯା, ୱେଦେହୋ ୱେଧଯିସ୍ସତି।

୭୪୬।

‘‘ସଚେ ମଂ ୱିତନିତ୍ୱାନ, ୱେଧଯିସ୍ସସି ସତ୍ତିଯା;

ଏୱଂ ନନ୍ଦାଯ ଦେୱିଯା, ୱେଦେହୋ ୱେଧଯିସ୍ସତି।

୭୪୭।

‘‘ସଚେ ମଂ ୱିତନିତ୍ୱାନ, ୱେଧଯିସ୍ସସି ସତ୍ତିଯା;

ଏୱଂ ତେ ପୁତ୍ତଦାରସ୍ସ, ୱେଦେହୋ ୱେଧଯିସ୍ସତି;

ଏୱଂ ନୋ ମନ୍ତିତଂ ରହୋ, ୱେଦେହେନ ମଯା ସହ।

୭୪୮।

‘‘ଯଥାପି ପଲସତଂ ଚମ୍ମଂ, କୋନ୍ତିମନ୍ତାସୁନିଟ୍ଠିତଂ [କୋନ୍ତୀମନ୍ତୀସୁନିଟ୍ଠିତଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ଉପେତି ତନୁତାଣାଯ, ସରାନଂ ପଟିହନ୍ତୱେ।

୭୪୯।

‘‘ସୁଖାଓହୋ ଦୁକ୍ଖନୁଦୋ, ୱେଦେହସ୍ସ ଯସସ୍ସିନୋ;

ମତିଂ ତେ ପଟିହଞ୍ଛାମି, ଉସୁଂ ପଲସତେନ ୱା’’।

୭୫୦।

‘‘ଇଙ୍ଘ ପସ୍ସ ମହାରାଜ, ସୁଞ୍ଞଂ ଅନ୍ତେପୁରଂ ତୱ;

ଓରୋଧା ଚ କୁମାରା ଚ, ତୱ ମାତା ଚ ଖତ୍ତିଯ;

ଉମଙ୍ଗା ନୀହରିତ୍ୱାନ, ୱେଦେହସ୍ସୁପନାମିତା’’।

୭୫୧।

‘‘ଇଙ୍ଘ ଅନ୍ତେପୁରଂ ମୟ୍ହଂ, ଗନ୍ତ୍ୱାନ ୱିଚିନାଥ ନଂ;

ଯଥା ଇମସ୍ସ ୱଚନଂ, ସଚ୍ଚଂ ୱା ଯଦି ୱା ମୁସା’’।

୭୫୨।

‘‘ଏୱମେତଂ ମହାରାଜ, ଯଥା ଆହ ମହୋସଧୋ;

ସୁଞ୍ଞଂ ଅନ୍ତେପୁରଂ ସବ୍ବଂ, କାକପଟ୍ଟନକଂ ଯଥା’’।

୭୫୩।

‘‘ଇତୋ ଗତା ମହାରାଜ, ନାରୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା;

କୋସମ୍ବଫଲକସୁସ୍ସୋଣୀ [କୋସୁମ୍ଭଫଲକସୁସ୍ସୋଣୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ହଂସଗଗ୍ଗରଭାଣିନୀ।

୭୫୪।

‘‘ଇତୋ ନୀତା ମହାରାଜ, ନାରୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା;

କୋସେୟ୍ୟୱସନା ସାମା, ଜାତରୂପସୁମେଖଲା।

୭୫୫।

‘‘ସୁରତ୍ତପାଦା କଲ୍ୟାଣୀ, ସୁୱଣ୍ଣମଣିମେଖଲା;

ପାରେୱତକ୍ଖୀ ସୁତନୂ, ବିମ୍ବୋଟ୍ଠା ତନୁମଜ୍ଝିମା।

୭୫୬।

‘‘ସୁଜାତା ଭୁଜଲଟ୍ଠୀୱ, ୱେଦୀୱ [ୱେଲ୍ଲୀୱ (ସୀ। ପୀ।)] ତନୁମଜ୍ଝିମା;

ଦୀଘସ୍ସା କେସା ଅସିତା, ଈସକଗ୍ଗପଓ୍ୱେଲ୍ଲିତା।

୭୫୭।

‘‘ସୁଜାତା ମିଗଛାପାଓ୍ୱ, ହେମନ୍ତଗ୍ଗିସିଖାରିଓ୍ୱ;

ନଦୀଓ୍ୱ ଗିରିଦୁଗ୍ଗେସୁ, ସଞ୍ଚନ୍ନା ଖୁଦ୍ଦଓ୍ୱେଳୁଭି।

୭୫୮।

‘‘ନାଗନାସୂରୁ କଲ୍ୟାଣୀ, ପରମା [ପଠମା (ସୀ। ପୀ।)] ତିମ୍ବରୁତ୍ଥନୀ;

ନାତିଦୀଘା ନାତିରସ୍ସା, ନାଲୋମା ନାତିଲୋମସା’’।

୭୫୯।

‘‘ନନ୍ଦାଯ ନୂନ ମରଣେନ, ନନ୍ଦସି ସିରିଓ୍ୱାହନ;

ଅହଞ୍ଚ ନୂନ ନନ୍ଦା ଚ, ଗଚ୍ଛାମ ଯମସାଧନଂ’’।

୭୬୦।

‘‘ଦିବ୍ବଂ ଅଧୀଯସେ ମାଯଂ, ଅକାସି ଚକ୍ଖୁମୋହନଂ;

ଯୋ ମେ ଅମିତ୍ତଂ ହତ୍ଥଗତଂ, ଓ୍ୱେଦେହଂ ପରିମୋଚଯି’’।

୭୬୧।

‘‘ଅଧୀଯନ୍ତି ମହାରାଜ [ଅଧିଯନ୍ତି ଓ୍ୱେ ମହାରାଜ (ସ୍ୟା। କ।)], ଦିବ୍ବମାଯିଧ ପଣ୍ଡିତା;

ତେ ମୋଚଯନ୍ତି ଅତ୍ତାନଂ, ପଣ୍ଡିତା ମନ୍ତିନୋ ଜନା।

୭୬୨।

‘‘ସନ୍ତି ମାଣଓ୍ୱପୁତ୍ତା ମେ, କୁସଲା ସନ୍ଧିଚ୍ଛେଦକା;

ଯେସଂ କତେନ ମଗ୍ଗେନ, ଓ୍ୱେଦେହୋ ମିଥିଲଂ ଗତୋ’’।

୭୬୩।

‘‘ଇଙ୍ଘ ପସ୍ସ ମହାରାଜ, ଉମଙ୍ଗଂ ସାଧୁ ମାପିତଂ;

ହତ୍ଥୀନଂ ଅଥ ଅସ୍ସାନଂ, ରଥାନଂ ଅଥ ପତ୍ତିନଂ;

ଆଲୋକଭୂତଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତଂ, ଉମଙ୍ଗଂ ସାଧୁ ମାପିତଂ’’ [ନିଟ୍ଠିତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୭୬୪।

‘‘ଲାଭା ୱତ ୱିଦେହାନଂ, ଯସ୍ସିମେଦିସା ପଣ୍ଡିତା;

ଘରେ ୱସନ୍ତି ୱିଜିତେ, ଯଥା ତ୍ୱଂସି ମହୋସଧ’’।

୭୬୫।

‘‘ୱୁତ୍ତିଞ୍ଚ ପରିହାରଞ୍ଚ, ଦିଗୁଣଂ ଭତ୍ତୱେତନଂ;

ଦଦାମି ୱିପୁଲେ ଭୋଗେ, ଭୁଞ୍ଜ କାମେ ରମସ୍ସୁ ଚ;

ମା ୱିଦେହଂ ପଚ୍ଚଗମା, କିଂ ୱିଦେହୋ କରିସ୍ସତି’’।

୭୬୬।

‘‘ଯୋ ଚଜେଥ ମହାରାଜ, ଭତ୍ତାରଂ ଧନକାରଣା;

ଉଭିନ୍ନଂ ହୋତି ଗାରୟ୍ହୋ, ଅତ୍ତନୋ ଚ ପରସ୍ସ ଚ;

ଯାୱ ଜୀୱେୟ୍ୟ ୱେଦେହୋ, ନାଞ୍ଞସ୍ସ ପୁରିସୋ ସିୟା।

୭୬୭।

‘‘ଯୋ ଚଜେଥ ମହାରାଜ, ଭତ୍ତାରଂ ଧନକାରଣା;

ଉଭିନ୍ନଂ ହୋତି ଗାରୟ୍ହୋ, ଅତ୍ତନୋ ଚ ପରସ୍ସ ଚ;

ଯାୱ ତିଟ୍ଠେୟ୍ୟ ୱେଦେହୋ, ନାଞ୍ଞସ୍ସ ୱିଜିତେ ୱସେ’’।

୭୬୮।

‘‘ଦମ୍ମି ନିକ୍ଖସହସ୍ସଂ ତେ, ଗାମାସୀତିଞ୍ଚ କାସିସୁ;

ଦାସିସତାନି ଚତ୍ତାରି, ଦମ୍ମି ଭରିୟାସତଞ୍ଚ ତେ;

ସବ୍ବଂ ସେନଙ୍ଗମାଦାୟ, ସୋତ୍ଥିଂ ଗଚ୍ଛ ମହୋସଧ।

୭୬୯।

‘‘ଯାୱ ଦଦନ୍ତୁ ହତ୍ଥୀନଂ, ଅସ୍ସାନଂ ଦିଗୁଣଂ ୱିଧଂ;

ତପ୍ପେନ୍ତୁ ଅନ୍ନପାନେନ, ରଥିକେ ପତ୍ତିକାରକେ’’।

୭୭୦।

‘‘ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସେ ରଥେ ପତ୍ତୀ, ଗଚ୍ଛେୱାଦାୟ ପଣ୍ଡିତ;

ପସ୍ସତୁ ତଂ ମହାରାଜା, ୱେଦେହୋ ମିଥିଲଂ ଗତଂ [ମିଥିଲଗ୍ଗହଂ (କ।)]।

୭୭୧।

‘‘ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସା ରଥା ପତ୍ତୀ, ସେନା ପଦିସ୍ସତେ ମହା;

ଚତୁରଙ୍ଗିନୀ ଭୀସରୂପା, କିଂ ନୁ ମଞ୍ଞସି ପଣ୍ଡିତ’’ [ମଞ୍ଞନ୍ତି ପଣ୍ଡିତା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୭୭୨।

‘‘ଆନନ୍ଦୋ ତେ ମହାରାଜ, ଉତ୍ତମୋ ପଟିଦିସ୍ସତି;

ସବ୍ବଂ ସେନଙ୍ଗମାଦାୟ, ସୋତ୍ଥିଂ ପତ୍ତୋ ମହୋସଧୋ’’।

୭୭୩।

‘‘ଯଥା ପେତଂ ସୁସାନସ୍ମିଂ, ଛଡ୍ଡେତ୍ୱା ଚତୁରୋ ଜନା;

ଏୱଂ କପିଲୟେ ତ୍ୟମ୍ହ [କପ୍ପିଲିୟେ ତ୍ୟମ୍ହା (ସ୍ୟା।), କମ୍ପିଲ୍ଲିୟେ ତ୍ୟମ୍ହା (ସୀ।), କମ୍ପିଲ୍ଲିୟରଟ୍ଠେ (ପୀ।)], ଛଡ୍ଡୟିତ୍ୱା ଇଧାଗତା।

୭୭୪।

‘‘ଅଥ ତ୍ୱଂ କେନ ୱଣ୍ଣେନ, କେନ ୱା ପନ ହେତୁନା;

କେନ ୱା ଅତ୍ଥଜାତେନ, ଅତ୍ତାନଂ ପରିମୋଚୟି’’।

୭୭୫।

‘‘ଅତ୍ଥଂ ଅତ୍ଥେନ ୱେଦେହ, ମନ୍ତଂ ମନ୍ତେନ ଖତ୍ତିୟ;

ପରିୱାରୟିଂ [ପରିୱାରୟିସ୍ସଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ରାଜାନଂ, ଜମ୍ବୁଦୀପଂୱ ସାଗରୋ’’।

୭୭୬।

‘‘ଦିନ୍ନଂ ନିକ୍ଖସହସ୍ସଂ ମେ, ଗାମାସୀତି ଚ କାସିସୁ;

ଦାସୀସତାନି ଚତ୍ତାରି, ଦିନ୍ନଂ ଭରିୟାସତଞ୍ଚ ମେ;

ସବ୍ବଂ ସେନଙ୍ଗମାଦାୟ, ସୋତ୍ଥିନାମ୍ହି ଇଧାଗତୋ’’।

୭୭୭।

‘‘ସୁସୁଖଂ ୱତ ସଂୱାସୋ, ପଣ୍ଡିତେହୀତି ସେନକ;

ପକ୍ଖୀୱ ପଞ୍ଜରେ ବଦ୍ଧେ, ମଚ୍ଛେ ଜାଲଗତେରିୱ;

ଅମିତ୍ତହତ୍ଥତ୍ତଗତେ [ଅମିତ୍ତସ୍ସ ହତ୍ଥଗତେ (କ।)], ମୋଚୟୀ ନୋ ମହୋସଧୋ’’।

୭୭୮।

‘‘ଏୱମେତଂ ମହାରାଜ, ପଣ୍ଡିତା ହି ସୁଖାୱହା;

ପକ୍ଖୀୱ ପଞ୍ଜରେ ବଦ୍ଧେ, ମଚ୍ଛେ ଜାଲଗତେରିୱ;

ଅମିତ୍ତହତ୍ଥତ୍ତଗତେ, ମୋଚୟୀ ନୋ ମହୋସଧୋ’’।

୭୭୯।

‘‘ଆହଞ୍ଞନ୍ତୁ ସବ୍ବୱୀଣା, ଭେରିୟୋ ଦିନ୍ଦିମାନି ଚ;

ଧମେନ୍ତୁ ମାଗଧା ସଙ୍ଖା, ୱଗ୍ଗୂ ନଦନ୍ତୁ ଦୁନ୍ଦୁଭୀ’’।

୭୮୦।

‘‘ଓରୋଧା ଚ କୁମାରା ଚ, ୱେସିୟାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ବହୁଂ ଅନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ, ପଣ୍ଡିତସ୍ସାଭିହାରୟୁଂ।

୭୮୧।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

ବହୁଂ ଅନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ, ପଣ୍ଡିତସ୍ସାଭିହାରୟୁଂ।

୭୮୨।

‘‘ସମାଗତା ଜାନପଦା, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

ବହୁଂ ଅନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ, ପଣ୍ଡିତସ୍ସାଭିହାରୟୁଂ।

୭୮୩।

‘‘ବହୁଜନୋ ପସନ୍ନୋସି, ଦିସ୍ୱା ପଣ୍ଡିତମାଗତଂ;

ପଣ୍ଡିତମ୍ହି ଅନୁପ୍ପତ୍ତେ, ଚେଲୁକ୍ଖେପୋ ଅୱତ୍ତଥା’’ତି।

ଉମଙ୍ଗଜାତକଂ [ମହାଉମ୍ମଗ୍ଗଜାତକଂ (ସୀ। ପୀ।), ମହୋସଧଜାତକଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ପଞ୍ଚମଂ।

୫୪୩। ଭୂରିଦତ୍ତଜାତକଂ (୬)

୭୮୪।

‘‘ୟଂ କିଞ୍ଚି ରତନଂ ଅତ୍ଥି, ଧତରଟ୍ଠନିୱେସନେ;

ସଙ୍ଖାନି ତେ ଉପଯନ୍ତୁ, ଧୀତରଂ ଦେହି ରାଜିନୋ’’।

୭୮୫।

‘‘ନ ନୋ ୱିୱାହୋ ନାଗେହି, କତପୁବ୍ବୋ କୁଦାଚନଂ;

ତଂ ୱିୱାହଂ ଅସଂଯୁତ୍ତଂ, କଥଂ ଅମ୍ହେ କରୋମସେ’’।

୭୮୬।

‘‘ଜୀୱିତଂ ନୂନ ତେ ଚତ୍ତଂ, ରଟ୍ଠଂ ୱା ମନୁଜାଧିପ;

ନ ହି ନାଗେ କୁପିତମ୍ହି, ଚିରଂ ଜୀୱନ୍ତି ତାଦିସା।

୭୮୭।

‘‘ଯୋ ତ୍ୱଂ ଦେୱ ମନୁସ୍ସୋସି, ଇଦ୍ଧିମନ୍ତଂ ଅନିଦ୍ଧିମା;

ୱରୁଣସ୍ସ ନିଯଂ ପୁତ୍ତଂ, ଯାମୁନଂ ଅତିମଞ୍ଞସି’’।

୭୮୮।

‘‘ନାତିମଞ୍ଞାମି ରାଜାନଂ, ଧତରଟ୍ଠଂ ଯସସ୍ସିନଂ;

ଧତରଟ୍ଠୋ ହି ନାଗାନଂ, ବହୂନମପି ଇସ୍ସରୋ।

୭୮୯।

‘‘ଅହି ମହାନୁଭାୱୋପି, ନ ମେ ଧୀତରମାରହୋ;

ଖତ୍ତିଯୋ ଚ ୱିଦେହାନଂ, ଅଭିଜାତା ସମୁଦ୍ଦଜା’’।

୭୯୦।

‘‘କମ୍ବଲସ୍ସତରା ଉଟ୍ଠେନ୍ତୁ, ସବ୍ବେ ନାଗେ ନିୱେଦଯ;

ବାରାଣସିଂ ପୱଜ୍ଜନ୍ତୁ, ମା ଚ କଞ୍ଚି [କିଞ୍ଚି (ସୀ। ପୀ। କ।)] ୱିହେଠଯୁଂ’’।

୭୯୧।

‘‘ନିୱେସନେସୁ ସୋବ୍ଭେସୁ, ରଥିଯା ଚଚ୍ଚରେସୁ ଚ;

ରୁକ୍ଖଗ୍ଗେସୁ ଚ ଲମ୍ବନ୍ତୁ, ୱିତତା ତୋରଣେସୁ ଚ।

୭୯୨।

‘‘ଅହମ୍ପି ସବ୍ବସେତେନ, ମହତା ସୁମହଂ ପୁରଂ;

ପରିକ୍ଖିପିସ୍ସଂ ଭୋଗେହି, କାସୀନଂ ଜନଯଂ ଭଯଂ’’।

୭୯୩।

ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ଉରଗାନେକୱଣ୍ଣିନୋ;

ବାରାଣସିଂ ପୱଜ୍ଜିଂସୁ, ନ ଚ କଞ୍ଚି ୱିହେଠଯୁଂ।

୭୯୪।

ନିୱେସନେସୁ ସୋବ୍ଭେସୁ, ରଥିଯା ଚଚ୍ଚରେସୁ ଚ;

ରୁକ୍ଖଗ୍ଗେସୁ ଚ ଲମ୍ବିଂସୁ, ୱିତତା ତୋରଣେସୁ ଚ।

୭୯୫।

ତେସୁ ଦିସ୍ୱାନ ଲମ୍ବନ୍ତେ, ପୁଥୂ କନ୍ଦିଂସୁ ନାରିଯୋ;

ନାଗେ ସୋଣ୍ଡିକତେ ଦିସ୍ୱା, ପସ୍ସସନ୍ତେ ମୁହୁଂ ମୁହୁଂ।

୭୯୬।

ବାରାଣସୀ ପବ୍ଯଧିତା, ଆତୁରା ସମପଜ୍ଜଥ;

ବାହା ପଗ୍ଗଯ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ‘‘ଧୀତରଂ ଦେହି ରାଜିନୋ’’।

୭୯୭।

‘‘ପୁପ୍ଫାଭିହାରସ୍ସ ୱନସ୍ସ ମଜ୍ଝେ, କୋ ଲୋହିତକ୍ଖୋ ୱିତତନ୍ତରଂସୋ;

କା କମ୍ବୁକାଯୂରଧରା ସୁୱତ୍ଥା, ତିଟ୍ଠନ୍ତି ନାରିଯୋ ଦସ ୱନ୍ଦମାନା।

୭୯୮।

‘‘କୋ ତ୍ୱଂ ବ୍ରହାବାହୁ ୱନସ୍ସ ମଜ୍ଝେ, ୱିରୋଚସି ଘତସିତ୍ତୋୱ ଅଗ୍ଗି;

ମହେସକ୍ଖୋ ଅଞ୍ଞତରୋସି ଯକ୍ଖୋ, ଉଦାହୁ ନାଗୋସି ମହାନୁଭାୱୋ’’।

୭୯୯।

‘‘ନାଗୋହମସ୍ମି ଇଦ୍ଧିମା, ତେଜସ୍ସୀ [ତେଜସୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ଦୁରତିକ୍କମୋ;

ଡଂସେଯ୍ୟଂ ତେଜସା କୁଦ୍ଧୋ, ଫୀତଂ ଜନପଦଂ ଅପି।

୮୦୦।

‘‘ସମୁଦ୍ଦଜା ହି ମେ ମାତା, ଧତରଟ୍ଠୋ ଚ ମେ ପିତା;

ସୁଦସ୍ସନକନିଟ୍ଠୋସ୍ମି, ଭୂରିଦତ୍ତୋତି ମଂ ୱିଦୂ’’।

୮୦୧।

‘‘ଯଂ ଗମ୍ଭୀରଂ ସଦାୱଟ୍ଟଂ, ରହଦଂ ଭିସ୍ମଂ ପେକ୍ଖସି;

ଏସ ଦିବ୍ବୋ ମମାୱାସୋ, ଅନେକସତପୋରିସୋ।

୮୦୨।

‘‘ମଯୂରକୋଞ୍ଚାଭିରୁଦଂ, ନୀଲୋଦଂ ୱନମଜ୍ଝତୋ;

ଯମୁନଂ ପୱିସ ମା ଭୀତୋ, ଖେମଂ ୱତ୍ତୱତଂ [ୱତ୍ତୱତିଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ସିୱଂ’’।

୮୦୩।

‘‘ତତ୍ଥ ପତ୍ତୋ ସାନୁଚରୋ, ସହ ପୁତ୍ତେନ ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ପୂଜିତୋ ମଯ୍ହଂ କାମେହି, ସୁଖଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ ୱଚ୍ଛସି’’।

୮୦୪।

‘‘ସମା ସମନ୍ତପରିତୋ, ପହୂତତଗରା [ବହୁକା ତଗ୍ଗରା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମହୀ;

ଇନ୍ଦଗୋପକସଞ୍ଛନ୍ନା, ସୋଭତି ହରିତୁତ୍ତମା।

୮୦୫।

‘‘ରମ୍ମାନି ୱନଚେତ୍ୟାନି, ରମ୍ମା ହଂସୂପକୂଜିତା;

ଓପୁପ୍ଫପଦ୍ମା ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ପୋକ୍ଖରଞ୍ଞୋ [ପୋକ୍ଖରଞ୍ଞା (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସୁନିମ୍ମିତା।

୮୦୬।

‘‘ଅଟ୍ଠଂସା ସୁକତା ଥମ୍ଭା, ସବ୍ବେ ୱେଳୁରିଯାମଯା;

ସହସ୍ସଥମ୍ଭା ପାସାଦା, ପୂରା କଞ୍ଞାହି ଜୋତରେ।

୮୦୭।

‘‘ୱିମାନଂ ଉପପନ୍ନୋସି, ଦିବ୍ବଂ ପୁଞ୍ଞେହି ଅତ୍ତନୋ;

ଅସମ୍ବାଧଂ ସିୱଂ ରମ୍ମଂ, ଅଚ୍ଚନ୍ତସୁଖସଂହିତଂ।

୮୦୮।

‘‘ମଞ୍ଞେ ସହସ୍ସନେତ୍ତସ୍ସ, ୱିମାନଂ ନାଭିକଙ୍ଖସି;

ଇଦ୍ଧୀ ହି ତ୍ୟାଯଂ ୱିପୁଲା, ସକ୍କସ୍ସେୱ ଜୁତୀମତୋ’’।

୮୦୯।

‘‘ମନସାପି ନ ପତ୍ତବ୍ବୋ, ଆନୁଭାୱୋ ଜୁତୀମତୋ;

ପରିଚାରଯମାନାନଂ, ସଇନ୍ଦାନଂ [ଇନ୍ଦାନଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ୱସୱତ୍ତିନଂ’’।

୮୧୦।

‘‘ତଂ ୱିମାନଂ ଅଭିଜ୍ଝାଯ, ଅମରାନଂ ସୁଖେସିନଂ;

ଉପୋସଥଂ ଉପୱସନ୍ତୋ, ସେମି ୱମ୍ମିକମୁଦ୍ଧନି’’।

୮୧୧।

‘‘ଅହଞ୍ଚ ମିଗମେସାନୋ, ସପୁତ୍ତୋ ପାୱିସିଂ ୱନଂ;

ତଂ ମଂ ମତଂ ୱା ଜୀୱଂ ୱା, ନାଭିୱେଦେନ୍ତି ଞାତକା।

୮୧୨।

‘‘ଆମନ୍ତଯେ ଭୂରିଦତ୍ତଂ, କାସିପୁତ୍ତଂ ଯସସ୍ସିନଂ;

ତଯା ନୋ ସମନୁଞ୍ଞାତା, ଅପି ପସ୍ସେମୁ ଞାତକେ’’।

୮୧୩।

‘‘ଏସୋ ହି ୱତ ମେ ଛନ୍ଦୋ, ଯଂ ୱସେସି ମମନ୍ତିକେ;

ନ ହି ଏତାଦିସା କାମା, ସୁଲଭା ହୋନ୍ତି ମାନୁସେ।

୮୧୪।

‘‘ସଚେ ତ୍ୱଂ ନିଚ୍ଛସେ ୱତ୍ଥୁଂ, ମମ କାମେହି ପୂଜିତୋ;

ମଯା ତ୍ୱଂ ସମନୁଞ୍ଞାତୋ, ସୋତ୍ଥିଂ ପସ୍ସାହି ଞାତକେ’’।

୮୧୫।

‘‘ଧାରଯିମଂ ମଣିଂ ଦିବ୍ବଂ, ପସୁଂ ପୁତ୍ତେ ଚ ୱିନ୍ଦତି;

ଅରୋଗୋ ସୁଖିତୋ ହୋତି [ହୋହି (ସ୍ୟା।)], ଗଚ୍ଛେୱାଦାଯ ବ୍ରାହ୍ମଣ’’।

୮୧୬।

‘‘କୁସଲଂ ପଟିନନ୍ଦାମି, ଭୂରିଦତ୍ତ ୱଚୋ ତୱ;

ପଟ୍ଟଜିସ୍ସାମି ଜିଣ୍ଣୋସ୍ମି, ନ କାମେ ଅଭିପତ୍ଥୟେ’’।

୮୧୭।

‘‘ବ୍ରହ୍ମଚରିୟସ୍ସ ଚେ ଭଙ୍ଗୋ, ହୋତି ଭୋଗେହି କାରିୟଂ;

ଅୱିକମ୍ପମାନୋ ଏୟ୍ୟାସି, ବହୁଂ ଦସ୍ସାମି ତେ ଧନଂ’’।

୮୧୮।

‘‘କୁସଲଂ ପଟିନନ୍ଦାମି, ଭୂରିଦତ୍ତ ୱଚୋ ତୱ;

ପୁନପି ଆଗମିସ୍ସାମି, ସଚେ ଅତ୍ଥୋ ଭୱିସ୍ସତି’’।

୮୧୯।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱା ଭୂରିଦତ୍ତୋ, ପେସେସି ଚତୁରୋ ଜନେ;

ଏଥ ଗଚ୍ଛଥ ଉଟ୍ଠେଥ, ଖିପ୍ପଂ ପାପେଥ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ।

୮୨୦।

ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ଉଟ୍ଠାୟ ଚତୁରୋ ଜନା;

ପେସିତା ଭୂରିଦତ୍ତେନ, ଖିପ୍ପଂ ପାପେସୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ।

୮୨୧।

‘‘ମଣିଂ ପଗ୍ଗୟ୍ହ ମଙ୍ଗଲ୍ୟଂ, ସାଧୁୱିତ୍ତଂ [ସାଧୁଚିତ୍ତଂ (ପୀ।)] ମନୋରମଂ;

ସେଲଂ ବ୍ୟଞ୍ଜନସମ୍ପନ୍ନଂ, କୋ ଇମଂ ମଣିମଜ୍ଝଗା’’।

୮୨୨।

‘‘ଲୋହିତକ୍ଖସହସ୍ସାହି, ସମନ୍ତା ପରିୱାରିତଂ;

ଅଜ୍ଜ କାଲଂ ପଥଂ [ପଦଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଗଚ୍ଛଂ, ଅଜ୍ଝଗାହଂ ମଣିଂ ଇମଂ’’।

୮୨୩।

‘‘ସୁପଚିଣ୍ଣୋ ଅୟଂ ସେଲୋ, ଅଚ୍ଚିତୋ ମହିତୋ [ମାନିତୋ (କ।)] ସଦା;

ସୁଧାରିତୋ ସୁନିକ୍ଖିତ୍ତୋ, ସବ୍ବତ୍ଥମଭିସାଧୟେ।

୮୨୪।

‘‘ଉପଚାରୱିପନ୍ନସ୍ସ, ନିକ୍ଖେପେ ଧାରଣାଯ ୱା;

ଅଯଂ ସେଲୋ ୱିନାସାଯ, ପରିଚିଣ୍ଣୋ ଅଯୋନିସୋ।

୮୨୫।

‘‘ନ ଇମଂ ଅକୁସଲୋ [କୁସଲଂ (କ।)] ଦିବ୍ବଂ, ମଣିଂ ଧାରେତୁମାରହୋ;

ପଟିପଜ୍ଜ ସତଂ ନିକ୍ଖଂ, ଦେହିମଂ ରତନଂ ମମ’’।

୮୨୬।

‘‘ନ ଚ ମ୍ୟାଯଂ ମଣୀ କେଯ୍ୟୋ, ଗୋହି [କେହି (କ।)] ୱା ରତନେହି ୱା;

ସେଲୋ ବ୍ୟଞ୍ଜନସମ୍ପନ୍ନୋ, ନେୱ କେଯ୍ୟୋ ମଣୀ ମମ’’।

୮୨୭।

‘‘ନୋ ଚେ ତଯା ମଣୀ କେଯ୍ୟୋ, ଗୋହି [କେହି (କ।)] ୱା ରତନେହି ୱା;

ଅଥ କେନ ମଣୀ କେଯ୍ୟୋ, ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତୋ’’।

୮୨୮।

‘‘ଯୋ ମେ ସଂସେ ମହାନାଗଂ, ତେଜସ୍ସିଂ ଦୁରତିକ୍କମଂ;

ତସ୍ସ ଦଜ୍ଜଂ ଇମଂ ସେଲଂ, ଜଲନ୍ତମିୱ ତେଜସା’’।

୮୨୯।

‘‘କୋ ନୁ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣେନ, ସୁପଣ୍ଣୋ ପତତଂ ୱରୋ;

ନାଗଂ ଜିଗୀସମନ୍ୱେସି, ଅନ୍ୱେସଂ ଭକ୍ଖମତ୍ତନୋ।

୮୩୦।

‘‘ନାହଂ ଦିଜାଧିପୋ ହୋମି, ନ ଦିଟ୍ଠୋ ଗରୁଳଓ ମଯା;

ଆସୀୱିସେନ ୱିତ୍ତୋତି [ୱିତ୍ତୋସ୍ମି (ସ୍ୟା। କ।)], ୱେଜ୍ଜୋ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମଂ ୱିଦୂ’’।

୮୩୧।

‘‘କିଂ ନୁ ତୁଯ୍ହଂ ବଲଂ ଅତ୍ଥି, କିଂ ସିପ୍ପଂ ୱିଜ୍ଜତେ ତୱ;

କିସ୍ମିଂ ୱା ତ୍ୱଂ ପରନ୍ତପ୍ପୋ, ଉରଗଂ ନାପଚାଯସି’’।

୮୩୨।

‘‘ଆରଞ୍ଞିକସ୍ସ ଇସିନୋ, ଚିରରତ୍ତଂ ତପସ୍ସିନୋ;

ସୁପଣ୍ଣୋ କୋସିଯସ୍ସକ୍ଖା, ୱିସୱିଜ୍ଜଂ ଅନୁତ୍ତରଂ।

୮୩୩।

‘‘ତଂ ଭାୱିତତ୍ତଞ୍ଞତରଂ, ସମ୍ମନ୍ତଂ ପବ୍ବତନ୍ତରେ;

ସକ୍କଚ୍ଚଂ ତଂ ଉପଟ୍ଠାସିଂ, ରତ୍ତିନ୍ଦିୱମତନ୍ଦିତୋ।

୮୩୪।

‘‘ସୋ ତଦା ପରିଚିଣ୍ଣୋ ମେ, ୱତ୍ତୱା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯୱା;

ଦିବ୍ବଂ ପାତୁକରୀ ମନ୍ତଂ, କାମସା ଭଗୱା ମମ।

୮୩୫।

‘‘ତ୍ୟାହଂ ମନ୍ତେ ପରନ୍ତପ୍ପୋ, ନାହଂ ଭାଯାମି ଭୋଗିନଂ;

ଆଚରିଯୋ ୱିସଘାତାନଂ, ଅଲମ୍ପାନୋତି [ଆଲମ୍ବାନୋତି (ସୀ। ପୀ।), ଆଲମ୍ବାଯନୋତି (ସ୍ୟା।)] ମଂ ୱିଦୂ’’।

୮୩୬।

‘‘ଗଣ୍ହାମସେ ମଣିଂ ତାତ, ସୋମଦତ୍ତ ୱିଜାନହି;

ମା ଦଣ୍ଡେନ ସିରିଂ ପତ୍ତଂ, କାମସା ପଜହିମ୍ହସେ’’।

୮୩୭।

‘‘ସକଂ ନିୱେସନଂ ପତ୍ତଂ, ଯୋ ତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୂଜଯି;

ଏୱଂ କଲ୍ଯାଣକାରିସ୍ସ, କିଂ ମୋହା ଦୁବ୍ଭିମିଚ୍ଛସି’’।

୮୩୮।

‘‘ସଚେ ତ୍ୱଂ [ସଚେ ହି (ସୀ। ପୀ। କ।)] ଧନକାମୋସି, ଭୂରିଦତ୍ତୋ ପଦସ୍ସତି [ଭୂରିଦତ୍ତଂ ପଦିସ୍ସସି (କ।)];

ତମେୱ ଗନ୍ତ୍ୱା ଯାଚସ୍ସୁ, ବହୁଂ ଦସ୍ସତି ତେ ଧନଂ’’।

୮୩୯।

‘‘ହତ୍ଥଗତଂ ପତ୍ତଗତଂ, ନିକିଣ୍ଣଂ ଖାଦିତୁଂ ୱରଂ;

ମା ନୋ ସନ୍ଦିଟ୍ଠିକୋ ଅହୋ, ସୋମଦତ୍ତ ଉପଚ୍ଚଗା’’।

୮୪୦।

‘‘ପଚ୍ଚତି ନିରଯେ ଘୋରେ, ମହିସ୍ସମପି ୱିୱରତି [ମହିସ୍ସମୱ ଦୀଯତି (ସୀ। ପୀ।), ମହିମସ୍ସ ୱିନ୍ଦ୍ରୀଯତି (ସ୍ଯା।)];

ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭୀ ହିତଚ୍ଚାଗୀ, ଜୀୱରେୱାପି ସୁସ୍ସତି [ଜୀୱରେ ଚାପି ସୁସ୍ସରେ (ସୀ। ପୀ।)]।

୮୪୧।

‘‘ସଚେ ତ୍ୱଂ [ସଚେ ହି (ସୀ। ପୀ। କ।)] ଧନକାମୋସି, ଭୂରିଦତ୍ତୋ ପଦସ୍ସତି;

ମଞ୍ଞେ ଅତ୍ତକତଂ ୱେରଂ, ନଚିରଂ ୱେଦଯିସ୍ସସି’’।

୮୪୨।

‘‘ମହାଯଞ୍ଞଂ ଯଜିତ୍ୱାନ, ଏୱଂ ସୁଜ୍ଝନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ମହାଯଞ୍ଞଂ ଯଜିସ୍ସାମ, ଏୱଂ ମୋକ୍ଖାମ ପାପକା’’।

୮୪୩।

‘‘ହନ୍ଦ ଦାନି ଅପାଯାମି, ନାହଂ ଅଜ୍ଜ ତଯା ସହ;

ପଦମ୍ପେକଂ [ପଦମେକଂ (ସ୍ଯା। କ।)] ନ ଗଚ୍ଛେଯ୍ଯଂ, ଏୱଂ କିବ୍ବିସକାରିନା’’।

୮୪୪।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ପିତରଂ, ସୋମଦତ୍ତୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ଉଜ୍ଝାପେତ୍ୱାନ ଭୂତାନି, ତମ୍ହା ଠାନା ଅପକ୍କମି।

୮୪୫।

‘‘ଗଣ୍ହାହେତଂ ମହାନାଗଂ, ଆହରେତଂ ମଣିଂ ମମ;

ଇନ୍ଦଗୋପକୱଣ୍ଣାଭୋ, ଯସ୍ସ ଲୋହିତକୋ ସିରୋ।

୮୪୬।

‘‘କପ୍ପାସପିଚୁରାସୀୱ, ଏସୋ କାଯୋ ପଦିସ୍ସତି [କାଯ’ସ୍ସ ଦିସ୍ସତି (ସୀ। ପୀ।)];

ୱମ୍ମିକଗ୍ଗଗତୋ ସେତି, ତଂ ତ୍ୱଂ ଗଣ୍ହାହି ବ୍ରାହ୍ମଣ’’।

୮୪୭।

‘‘ଅଥୋସଧେହି ଦିବ୍ବେହି, ଜପ୍ପଂ ମନ୍ତପଦାନି ଚ;

ଏୱଂ ତଂ ଅସକ୍ଖି ସଜ୍ଝୁଂ [ସଟ୍ଠୁଂ (ସୀ। ପୀ।), ଯୁଟ୍ଠୁଂ (ସ୍ୟା।), ସୁଦ୍ଧୁଂ (କ।)], କତ୍ୱା ପରିତ୍ତମତ୍ତନୋ’’।

୮୪୮।

‘‘ମମଂ ଦିସ୍ୱାନ ଆଯନ୍ତଂ, ସବ୍ବକାମସମିଦ୍ଧିନଂ;

ଇନ୍ଦ୍ରିଯାନି ଅହଟ୍ଠାନି, ସାୱଂ [ସାମଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଜାତଂ ମୁଖଂ ତୱ।

୮୪୯।

‘‘ପଦ୍ମଂ ଯଥା ହତ୍ଥଗତଂ, ପାଣିନା ପରିମଦ୍ଦିତଂ;

ସାୱଂ ଜାତଂ [ଯନ୍ତଂ (କ।)] ମୁଖଂ ତୁଯ୍ହଂ, ମମଂ ଦିସ୍ୱାନ ଏଦିସଂ।

୮୫୦।

‘‘କଚ୍ଚି ନୁ ତେ ନାଭିସସି [ତେ ନାଭିସଯି (ସୀ।), ତେ ନାଭିସ୍ସସି (ସ୍ୟା।)], କଚ୍ଚି ତେ ଅତ୍ଥି ୱେଦନା;

ଯେନ ସାୱଂ ମୁଖଂ ତୁଯ୍ହଂ, ମମଂ ଦିସ୍ୱାନ ଆଗତଂ’’।

୮୫୧।

‘‘ସୁପିନଂ ତାତ ଅଦ୍ଦକ୍ଖିଂ, ଇତୋ ମାସଂ ଅଧୋଗତଂ;

ଦକ୍ଖିଣଂ ୱିଯ ମେ ବାହୁଂ, ଛେତ୍ୱା ରୁହିରମକ୍ଖିତଂ;

ପୁରିସୋ ଆଦାଯ ପକ୍କାମି, ମମ ରୋଦନ୍ତିଯା ସତି।

୮୫୨।

‘‘ଯତୋହଂ [ଯତୋ ତଂ (ସୀ।)] ସୁପିନମଦ୍ଦକ୍ଖିଂ, ସୁଦସ୍ସନ ୱିଜାନହି;

ତତୋ ଦିୱା ୱା ରତ୍ତିଂ ୱା, ସୁଖଂ ମେ ନୋପଲବ୍ଭତି’’।

୮୫୩।

‘‘ଯଂ ପୁବ୍ବେ ପରିୱାରିଂସୁ [ପରିଚାରିଂସୁ (ସୀ। ପୀ।)], କଞ୍ଞା ରୁଚିରୱିଗ୍ଗହା;

ହେମଜାଲପଟିଚ୍ଛନ୍ନା, ଭୂରିଦତ୍ତୋ ନ ଦିସ୍ସତି।

୮୫୪।

‘‘ଯଂ ପୁବ୍ବେ ପରିୱାରିଂସୁ [ପରିଚାରିଂସୁ (ସୀ। ପୀ।)], ନେତ୍ତିଂସୱରଧାରିନୋ;

କଣିକାରାୱ ସମ୍ଫୁଲ୍ଲା, ଭୂରିଦତ୍ତୋ ନ ଦିସ୍ସତି।

୮୫୫।

''ହନ୍ଦ ଦାନି ଗମିସ୍ସାମ, ଭୂରିଦତ୍ତନିୱେସନଂ;

ଧମ୍ମଟ୍ଠଂ ସୀଲସମ୍ପନ୍ନଂ, ପସ୍ସାମ ତୱ ଭାତରଂ''।

୮୫୬।

''ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ଆଯନ୍ତିଂ, ଭୂରିଦତ୍ତସ୍ସ ମାତରଂ;

ବାହା ପଗ୍ଗଯ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ଭୂରିଦତ୍ତସ୍ସ ନାରିଯୋ।

୮୫୭।

''ପୁତ୍ତଂ ତେଯ୍ୟେ ନ ଜାନାମ, ଇତୋ ମାସଂ ଅଧୋଗତଂ;

ମତଂ ୱା ଯଦି ୱା ଜୀୱଂ, ଭୂରିଦତ୍ତଂ ଯସସ୍ସିନଂ''।

୮୫୮।

''ସକୁଣୀ ହତପୁତ୍ତାୱ, ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା କୁଲାୱକଂ;

ଚିରଂ ଦୁକ୍ଖେନ ଝାଯିସ୍ସଂ, ଭୂରିଦତ୍ତଂ ଅପସ୍ସତୀ [ଇମିସ୍ସା ଗାଥାଯାନନ୍ତରେ ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ – ''ସକୁଣୀ ହତପୁତ୍ତାୱ, ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା କୁଲାୱକଂ; ତେନ ତେନ ପଧାୱିସ୍ସ, ପିଯପୁତ୍ତଂ ଅପସ୍ସତୀ''ତି ଇତି ଅଯମ୍ପି ଗାଥା ଆଗତା]।

୮୫୯।

''କୁରରୀ ହତଛାପାୱ, ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା କୁଲାୱକଂ;

ଚିରଂ ଦୁକ୍ଖେନ ଝାଯିସ୍ସଂ, ଭୂରିଦତ୍ତଂ ଅପସ୍ସତୀ।

୮୬୦।

''ସା ନୂନ ଚକ୍କୱାକୀୱ, ପଲ୍ଲଲସ୍ମିଂ ଅନୋଦକେ;

ଚିରଂ ଦୁକ୍ଖେନ ଝାଯିସ୍ସଂ, ଭୂରିଦତ୍ତଂ ଅପସ୍ସତୀ।

୮୬୧।

''କମ୍ମାରାନଂ ଯଥା ଉକ୍କା, ଅନ୍ତୋ ଝାଯତି ନୋ ବହି;

ଏୱଂ ଝାଯାମି ସୋକେନ, ଭୂରିଦତ୍ତଂ ଅପସ୍ସତୀ''।

୮୬୨।

''ସାଲାୱ ସମ୍ପମଥିତା [ସମ୍ପମଦ୍ଦିତା (ସ୍ୟା। କ।)], ମାଲୁତେନ ପମଦ୍ଦିତା;

ସେନ୍ତି ପୁତ୍ତା ଚ ଦାରା ଚ, ଭୂରିଦତ୍ତନିୱେସନେ’’।

୮୬୩।

‘‘ଇଦଂ ସୁତ୍ୱାନ ନିଗ୍ଘୋସଂ, ଭୂରିଦତ୍ତନିୱେସନେ;

ଅରିଟ୍ଠୋ ଚ ସୁଭୋଗୋ [ସୁଭଗୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଚ, ପଧାୱିଂସୁ ଅନନ୍ତରା [ଉପଧାୱିଂସୁ ଅନନ୍ତରା (ସୀ। ପୀ।)]।

୮୬୪।

‘‘ଅମ୍ମ ଅସ୍ସାସ ମା ସୋଚି, ଏୱଂଧମ୍ମା ହି ପାଣିନୋ;

ଚୱନ୍ତି ଉପପଜ୍ଜନ୍ତି, ଏସସ୍ସ ପରିଣାମିତା’’।

୮୬୫।

‘‘ଅହମ୍ପି ତାତ ଜାନାମି, ଏୱଂଧମ୍ମା ହି ପାଣିନୋ;

ସୋକେନ ଚ ପରେତସ୍ମି, ଭୂରିଦତ୍ତଂ ଅପସ୍ସତୀ।

୮୬୬।

‘‘ଅଜ୍ଜ ଚେ ମେ ଇମଂ ରତ୍ତିଂ, ସୁଦସ୍ସନ ୱିଜାନହି;

ଭୂରିଦତ୍ତଂ ଅପସ୍ସନ୍ତୀ, ମଞ୍ଞେ ହିସ୍ସାମି ଜୀୱିତଂ’’।

୮୬୭।

‘‘ଅମ୍ମ ଅସ୍ସାସ ମା ସୋଚି, ଆନୟିସ୍ସାମ ଭାତରଂ;

ଦିସୋଦିସଂ ଗମିସ୍ସାମ, ଭାତୁପରିୟେସନଂ ଚରଂ।

୮୬୮।

‘‘ପବ୍ବତେ ଗିରିଦୁଗ୍ଗେସୁ, ଗାମେସୁ ନିଗମେସୁ ଚ;

ଓରେନ ସତ୍ତରତ୍ତସ୍ସ [ଓରେନ ଦସରତ୍ତସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)], ଭାତରଂ ପସ୍ସ ଆଗତଂ’’।

୮୬୯।

‘‘ହତ୍ଥା ପମୁତ୍ତୋ ଉରଗୋ, ପାଦେ ତେ ନିପତୀ ଭୁସଂ;

କଚ୍ଚି ନୁ ତଂ ଡଂସୀ ତାତ [କଚ୍ଚି ତଂ ନୁ ଡସୀ ତାତ (ସୀ।), କଚ୍ଚି ନୁ ଡଂସିତୋ ତାତ (ସ୍ୟା।), କଚ୍ଚିତାନୁଡସୀ ତାତ (ପୀ।)], ମା ଭାୟି ସୁଖିତୋ ଭୱ’’।

୮୭୦।

‘‘ନେଓ ମଯ୍ହଂ ଅଯଂ ନାଗୋ, ଅଲଂ ଦୁକ୍ଖାଯ କାଯଚି;

ଯାଓତତ୍ଥି ଅହିଗ୍ଗାହୋ, ମଯା ଭିଯ୍ୟୋ ନ ୱିଜ୍ଜତି’’।

୮୭୧।

‘‘କୋ ନୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଓଣ୍ଣେନ, ଦିତ୍ତୋ [ଦତ୍ତୋ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ପରିସମାଗତୋ;

ଅୱ୍ହାଯନ୍ତୁ ସୁଯୁଦ୍ଧେନ, ସୁଣନ୍ତୁ ପରିସା ମମ’’।

୮୭୨।

‘‘ତ୍ୱଂ ମଂ ନାଗେନ ଆଲମ୍ପ, ଅହଂ ମଣ୍ଡୂକଛାପିଯା;

ହୋତୁ ନୋ ଅବ୍ଭୁତଂ ତତ୍ଥ, ଆସହସ୍ସେହି ପଞ୍ଚହି’’।

୮୭୩।

‘‘ଅହଞ୍ହି ୱସୁମା ଅଡ୍ଢୋ, ତ୍ୱଂ ଦଲିଦ୍ଦୋସି ମାଣଓ;

କୋ ନୁ ତେ ପାଟିଭୋଗତ୍ଥି, ଉପଜୂତଞ୍ଚ କିଂ ସିଯା।

୮୭୪।

‘‘ଉପଜୂତଞ୍ଚ ମେ ଅସ୍ସ, ପାଟିଭୋଗୋ ଚ ତାଦିସୋ;

ହୋତୁ ନୋ ଅବ୍ଭୁତଂ ତତ୍ଥ, ଆସହସ୍ସେହି ପଞ୍ଚହି’’।

୮୭୫।

‘‘ସୁଣୋହି ମେ ମହାରାଜ, ୱଚନଂ ଭଦ୍ଦମତ୍ଥୁ ତେ;

ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ମେ ସହସ୍ସାନଂ, ପାଟିଭୋଗୋ ହି କିତ୍ତିମ’’।

୮୭୬।

‘‘ପେତ୍ତିକଂ ୱା ଇଣଂ ହୋତି, ଯଂ ୱା ହୋତି ସଯଂକତଂ;

କିଂ ତ୍ୱଂ ଏୱଂ ବହୁଂ ମଯ୍ହଂ, ଧନଂ ଯାଚସି ବ୍ରାହ୍ମଣ’’।

୮୭୭।

‘‘ଅଲମ୍ପାନୋ ହି ନାଗେନ, ମମଂ ଅଭିଜିଗୀସତି [ଅଭିଜିଗିଂସତି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)];

ଅହଂ ମଣ୍ଡୂକଛାପିଯା, ଡଂସଯିସ୍ସାମି ବ୍ରାହ୍ମଣଂ।

୮୭୮।

‘‘ତଂ ତ୍ୱଂ ଦଟ୍ଠୁଂ ମହାରାଜ, ଅଜ୍ଜ ରଟ୍ଠାଭିୱଡ୍ଢନ;

ଖତ୍ତସଙ୍ଘପରିବ୍ୟୂଳ୍ହୋ, ନିୟ୍ୟାହି ଅହିଦସ୍ସନଂ’’ [ଅଭିଦସ୍ସନଂ (ସୀ। ପୀ।)]।

୮୭୯।

‘‘ନେୱ ତଂ ଅତିମଞ୍ଞାମି, ସିପ୍ପୱାଦେନ ମାଣୱ;

ଅତିମତ୍ତୋସି ସିପ୍ପେନ, ଉରଗଂ ନାପଚାୟସି’’।

୮୮୦।

‘‘ଅହମ୍ପି ନାତିମଞ୍ଞାମି, ସିପ୍ପୱାଦେନ ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ଅୱିସେନ ଚ ନାଗେନ, ଭୁସଂ ୱଞ୍ଚୟସେ ଜନଂ।

୮୮୧।

‘‘ଏୱଂ ଚେତଂ ଜନୋ ଜଞ୍ଞା, ୟଥା ଜାନାମି ତଂ ଅହଂ;

ନ ତ୍ୱଂ ଲଭସି ଆଲମ୍ପ, ଭୁସମୁଟ୍ଠିଂ [ଥୁସମୁଟ୍ଠିଂ (ସ୍ୟା।), ସତ୍ତୁମୁଟ୍ଠିଂ (ସୀ। ପୀ।)] କୁତୋ ଧନଂ’’।

୮୮୨।

‘‘ଖରାଜିନୋ ଜଟୀ ଦୁମ୍ମୀ [ରୁମ୍ମୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଦିତ୍ତୋ ପରିସମାଗତୋ;

ୟୋ ତ୍ୱଂ ଏୱଂ ଗତଂ ନାଗଂ, ଅୱିସୋ ଅତିମଞ୍ଞସି।

୮୮୩।

‘‘ଆସଜ୍ଜ ଖୋ ନଂ ଜଞ୍ଞାସି, ପୁଣ୍ଣଂ ଉଗ୍ଗସ୍ସ ତେଜସୋ;

ମଞ୍ଞେ ତଂ ଭସ୍ମରାସିଂୱ, ଖିପ୍ପମେସୋ କରିସ୍ସତି’’।

୮୮୪।

‘‘ସିୟା ୱିସଂ ସିଲୁତ୍ତସ୍ସ, ଦେଡ୍ଡୁଭସ୍ସ ସିଲାଭୁନୋ;

ନେୱ ଲୋହିତସୀସସ୍ସ, ୱିସଂ ନାଗସ୍ସ ୱିଜ୍ଜତି’’।

୮୮୫।

‘‘ସୁତମେତଂ ଅରହତଂ, ସଞ୍ଞତାନଂ ତପସ୍ସିନଂ;

ଇଧ ଦାନାନି ଦତ୍ୱାନ, ସଗ୍ଗଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଦାୟକା;

ଜୀୱନ୍ତୋ ଦେହି ଦାନାନି, ଯଦି ତେ ଅତ୍ଥି ଦାତୱେ।

୮୮୬।

‘‘ଅଯଂ ନାଗୋ ମହିଦ୍ଧିକୋ, ତେଜସ୍ସୀ ଦୁରତିକ୍କମୋ;

ତେନ ତଂ ଡଂସଯିସ୍ସାମି, ସୋ ତଂ ଭସ୍ମଂ କରିସ୍ସତି’’।

୮୮୭।

‘‘ମଯାପେତଂ ସୁତଂ ସମ୍ମ, ସଞ୍ଞତାନଂ ତପସ୍ସିନଂ;

ଇଧ ଦାନାନି ଦତ୍ୱାନ, ସଗ୍ଗଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଦାଯକା;

ତ୍ୱମେୱ ଦେହି ଜୀୱନ୍ତୋ, ଯଦି ତେ ଅତ୍ଥି ଦାତୱେ।

୮୮୮।

‘‘ଅଯଂ ଅଜମୁଖୀ [ଅଚ୍ଚିମୁଖୀ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ନାମ, ପୁଣ୍ଣା ଉଗ୍ଗସ୍ସ ତେଜସୋ;

ତାଯ ତଂ ଡଂସଯିସ୍ସାମି, ସା ତଂ ଭସ୍ମଂ କରିସ୍ସତି’’।

୮୮୯।

‘‘ଯା ଧୀତା ଧତରଟ୍ଠସ୍ସ, ୱେମାତା ଭଗିନୀ ମମ;

ସା ତଂ ଡଂସତ୍ୱଜମୁଖୀ [ସା ଦିସ୍ସତୁ ଅଚ୍ଚିମୁଖୀ (ସୀ। ପୀ।)], ପୁଣ୍ଣା ଉଗ୍ଗସ୍ସ ତେଜସୋ’’।

୮୯୦।

‘‘ଛମାଯଂ ଚେ ନିସିଞ୍ଚିସ୍ସଂ, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତ ୱିଜାନହି;

ତିଣଲତାନି ଓସଧ୍ୟୋ, ଉସ୍ସୁସ୍ସେଯ୍ୟୁଂ ଅସଂସଯଂ।

୮୯୧।

‘‘ଉଦ୍ଧଂ ଚେ ପାତଯିସ୍ସାମି, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତ ୱିଜାନହି;

ସତ୍ତ ୱସ୍ସାନିଯଂ ଦେୱୋ, ନ ୱସ୍ସେ ନ ହିମଂ ପତେ।

୮୯୨।

‘‘ଉଦକେ ଚେ ନିସିଞ୍ଚିସ୍ସଂ, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତ ୱିଜାନହି;

ଯାୱନ୍ତୋଦକଜା [ଯାୱତା ଓଦକା (ସୀ।), ଯାୱତା ଉଦକଜା (ପୀ।)] ପାଣା, ମରେଯ୍ୟୁଂ ମଚ୍ଛକଚ୍ଛପା’’।

୮୯୩।

‘‘ଲୋକ୍ଯଂ ସଜନ୍ତଂ ଉଦକଂ, ପଯାଗସ୍ମିଂ ପତିଟ୍ଠିତଂ;

କୋମଂ ଅଜ୍ଝୋହରୀ ଭୂତୋ, ଓଗାଳ୍ହଂ ଯମୁନଂ ନଦିଂ’’।

୮୯୪।

‘‘ଯଦେସ ଲୋକାଧିପତୀ ଯସସ୍ସୀ, ବାରାଣସିଂ ପକ୍ରିଯ [ପକିରପରୀ (ସୀ। ପୀ।), ପକିରହରୀ (ସ୍ୟା।)] ସମନ୍ତତୋ;

ତସ୍ସାହ ପୁତ୍ତୋ ଉରଗୂସଭସ୍ସ, ସୁଭୋଗୋତି ମଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ ୱେଦଯନ୍ତି’’।

୮୯୫।

‘‘ସଚେ ହି ପୁତ୍ତୋ ଉରଗୂସଭସ୍ସ, କାସିସ୍ସ [କଂସସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)] ରଞ୍ଞୋ ଅମରାଧିପସ୍ସ;

ମହେସକ୍ଖୋ ଅଞ୍ଞତରୋ ପିତା ତେ, ମଚ୍ଚେସୁ ମାତା ପନ ତେ ଅତୁଲ୍ୟା;

ନ ତାଦିସୋ ଅରହତି ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ, ଦାସମ୍ପି ଓହାରିତୁଂ [ଓହାତୁଂ (ସୀ। ପୀ।)] ମହାନୁଭାୱୋ’’।

୮୯୬।

‘‘ରୁକ୍ଖଂ ନିସ୍ସାଯ ୱିଜ୍ଝିତ୍ଥୋ, ଏଣେଯ୍ୟଂ ପାତୁମାଗତଂ;

ସୋ ୱିଦ୍ଧୋ ଦୂରମଚରି [ଦୂର’ମସରା (ସୀ। ପୀ।)], ସରୱେଗେନ ସୀଘୱା [ସେଖୱା (ସୀ। ପୀ।), ପେକ୍ଖୱା (ସ୍ୟା। କ।)]।

୮୯୭।

‘‘ତଂ ତ୍ୱଂ ପତିତମଦ୍ଦକ୍ଖି, ଅରଞ୍ଞସ୍ମିଂ ବ୍ରହାୱନେ;

ସମଂ ସକାଜମାଦାଯ, ସାଯଂ ନିଗ୍ରୋଧୁପାଗମି।

୮୯୮।

‘‘ସୁକସାଳିକସଙ୍ଘୁଟ୍ଠଂ, ପିଙ୍ଗଲଂ [ପିଙ୍ଗିଯଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସନ୍ଥତାଯୁତଂ;

କୋକିଲାଭିରୁଦଂ ରମ୍ମଂ, ଧୁୱଂ ହରିତସଦ୍ଦଲଂ।

୮୯୯।

‘‘ତତ୍ଥ ତେ ସୋ ପାତୁରହୁ, ଇଦ୍ଧିଯା ଯସସା ଜଲଂ;

ମହାନୁଭାୱୋ ଭାତା ମେ, କଞ୍ଞାହି ପରିୱାରିତୋ।

୯୦୦।

‘‘ସୋ ତେନ ପରିଚିଣ୍ଣୋ ତ୍ୱଂ, ସବ୍ବକାମେହି ତପ୍ପିତୋ;

ଅଦୁଟ୍ଠସ୍ସ ତୁୱଂ ଦୁଟ୍ଠି, ତଂ ତେ ୱେରଂ ଇଧାଗତଂ।

୯୦୧।

''ଖିପ୍ପଂ ଗୀୱଂ ପସାରେହି, ନ ତେ ଦସ୍ସାମି ଜୀୱିତଂ;

ଭାତୁ ପରିସରଂ ୱେରଂ, ଛେଦଯିସ୍ସାମି ତେ ସିରଂ''।

୯୦୨।

''ଅଜ୍ଝାଯକୋ ଯାଚଯୋଗୀ, ଆହୁତଗ୍ଗି ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ;

ଏତେହି ତୀହି ଠାନେହି, ଅୱଜ୍ଝୋ ହୋତି [ଭୱତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ବ୍ରାହ୍ମଣୋ''।

୯୦୩।

''ଯଂ ପୂରଂ ଧତରଟ୍ଠସ୍ସ, ଓଗାଢହଂ ଯମୁନଂ ନଦିଂ;

ଜୋତତେ ସବ୍ବସୋୱଣ୍ଣଂ, ଗିରିମାହଚ୍ଚ ଯାମୁନଂ।

୯୦୪।

''ତତ୍ଥ ତେ ପୁରିସବ୍ୟଗ୍ଘା, ସୋଦରିଯା ମମ ଭାତରୋ;

ଯଥା ତେ ତତ୍ଥ ୱକ୍ଖନ୍ତି, ତଥା ହେସ୍ସସି ବ୍ରାହ୍ମଣ''।

୯୦୫।

''ଅନିତ୍ତରା ଇତ୍ତରସମ୍ପଯୁତ୍ତା, ଯଞ୍ଞା ଚ ୱେଦା ଚ ସୁଭୋଗଲୋକେ;

ତଦଗ୍ଗରଯ୍ହଞ୍ହି ୱିନିନ୍ଦମାନୋ, ଜହାତି ୱିତ୍ତଞ୍ଚ ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମଂ।

୯୦୬।

''ଅଜ୍ଝେନମରିଯା ପଥୱିଂ ଜନିନ୍ଦା, ୱେସ୍ସା କସିଂ ପାରିଚରିଯଞ୍ଚ ସୁଦ୍ଦା;

ଉପାଗୁ ପଚ୍ଚେକଂ ଯଥାପଦେସଂ, କତାହୁ ଏତେ ୱସିନାତି ଆହୁ''।

୯୦୭।

''ଧାତା ୱିଧାତା ୱରୁଣୋ କୁୱେରୋ, ସୋମୋ ଯମୋ ଚନ୍ଦିମା ୱାଯୁ ସୂରିଯୋ;

ଏତେପି ଯଞ୍ଞଂ ପୁଥୁସୋ ଯଜିତ୍ୱା, ଅଜ୍ଝାଯକାନଂ ଅଥୋ ସବ୍ବକାମେ।

୯୦୮।

''ୱିକାସିତା ଚାପସତାନି ପଞ୍ଚ, ଯୋ ଅଜ୍ଜୁନୋ ବଲୱା ଭୀମସେନୋ;

ସହସ୍ସବାହୁ ଅସମୋ ପଥବ୍ୟା, ସୋପି ତଦା ମାଦହି ଜାତୱେଦଂ’’।

୯୦୯।

‘‘ଯୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଭୋଜୟି ଦୀଘରତ୍ତଂ, ଅନ୍ନେନ ପାନେନ ଯଥାନୁଭାୱଂ;

ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ ଅନୁମୋଦମାନୋ, ସୁଭୋଗ ଦେୱଞ୍ଞତରୋ ଅହୋସି’’।

୯୧୦।

‘‘ମହାସନଂ ଦେୱମନୋମୱଣ୍ଣଂ, ଯୋ ସପ୍ପିନା ଅସକ୍ଖି ଭୋଜେତୁମଗ୍ଗିଂ [ଜେତୁମଗ୍ଗିଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ସ ଯଞ୍ଞତନ୍ତଂ ୱରତୋ ଯଜିତ୍ୱା, ଦିବ୍ଯଂ ଗତିଂ ମୁଚଲିନ୍ଦଜ୍ଝଗଚ୍ଛି’’।

୯୧୧।

‘‘ମହାନୁଭାୱୋ ୱସ୍ସସହସ୍ସଜୀୱୀ, ଯୋ ପବ୍ବଜୀ ଦସ୍ସନେଯ୍ୟୋ ଉଳାରୋ;

ହିତ୍ୱା ଅପରିଯନ୍ତରଟ୍ଠଂ [ରଥଂ (ସୀ। ପୀ।)] ସସେନଂ, ରାଜା ଦୁଦୀପୋପି ଜଗାମ [ଦୁଦୀପୋପଜ୍ଝଗାମି (ସ୍ଯା।)] ସଗ୍ଗଂ’’।

୯୧୨।

‘‘ଯୋ ସାଗରନ୍ତଂ ସାଗରୋ ୱିଜିତ୍ୱା, ଯୂପଂ ସୁଭଂ ସୋଣ୍ଣମଯଂ [ସୋୱଣ୍ଣମଯଂ (ସ୍ଯା। କ।)] ଉଳାରଂ;

ଉସ୍ସେସି ୱେସ୍ସାନରମାଦହାନୋ, ସୁଭୋଗ ଦେୱଞ୍ଞତରୋ ଅହୋସି।

୯୧୩।

‘‘ଯସ୍ସାନୁଭାୱେନ ସୁଭୋଗ ଗଙ୍ଗା, ପୱତ୍ତଥ [ପୱତ୍ତତି (ସ୍ଯା। କ।)] ଦଧିସନ୍ନିସିନ୍ନଂ [ଦଧିସନ୍ନ (ସୀ। ପୀ।)] ସମୁଦ୍ଦଂ;

ସଲୋମପାଦୋ ପରିଚରିଯମଗ୍ଗିଂ, ଅଙ୍ଗୋ ସହସ୍ସକ୍ଖପୁରଜ୍ଝଗଚ୍ଛି’’।

୯୧୪।

‘‘ମହିଦ୍ଧିକୋ ଦେୱୱରୋ ଯସସ୍ସୀ, ସେନାପତି ତିଦିୱେ ୱାସୱସ୍ସ;

ସୋ ସୋମଯାଗେନ ମଲଂ ୱିହନ୍ତ୍ୱା, ସୁଭୋଗ ଦେୱଞ୍ଞତରୋ ଅହୋସି’’।

୯୧୫।

‘‘ଅକାରଯି ଲୋକମିମଂ ପରଞ୍ଚ, ଭାଗୀରଥିଂ ହିମୱନ୍ତଞ୍ଚ ଗିଜ୍ଝଂ [ଗିଜ୍ଝଂ (ସ୍ଯା। କ।), ୱିଞ୍ଝଂ (?)];

ଯୋ ଇଦ୍ଧିମା ଦେୱୱରୋ ଯସସ୍ସୀ, ସୋପି ତଦା ଆଦହି ଜାତୱେଦଂ।

୯୧୬।

‘‘ମାଲାଗିରୀ ହିମୱା ଯୋ ଚ ଗିଜ୍ଝୋ [ୱିଜ୍ଝୋ (କ।), ୱିଜ୍ଝା (ସ୍ୟା।)], ସୁଦସ୍ସନୋ ନିସଭୋ କୁୱେରୁ [କାକନେରୁ (ସୀ। ପୀ।), କାକୱେରୁ (ସ୍ୟା।)];

ଏତେ ଚ ଅଞ୍ଞେ ଚ ନଗା ମହନ୍ତା, ଚିତ୍ୟା କତା ଯଞ୍ଞକରେହି ମାହୁ’’।

୯୧୭।

‘‘ଅଜ୍ଝାଯକଂ ମନ୍ତଗୁଣୂପପନ୍ନଂ, ତପସ୍ସିନଂ ଯାଚଯୋଗୋତିଧାହୁ [ତିଚାହ (ସୀ। ପୀ।), ତି ଚାହୁ (କ।)];

ତୀରେ ସମୁଦ୍ଦସ୍ସୁଦକଂ ସଜନ୍ତଂ [ସିଞ୍ଚନ୍ତଂ (କ।)], ସାଗରୋଜ୍ଝୋହରି ତେନପେଯ୍ୟୋ।

୯୧୮।

‘‘ଆଯାଗୱତ୍ଥୂନି ପୁଥୂ ପଥବ୍ୟା, ସଂୱିଜ୍ଜନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣା ୱାସୱସ୍ସ;

ପୁରିମଂ ଦିସଂ ପଚ୍ଛିମଂ ଦକ୍ଖିଣୁତ୍ତରଂ, ସଂୱିଜ୍ଜମାନା ଜନଯନ୍ତି ୱେଦଂ’’।

୯୧୯।

‘‘କଲୀ ହି ଧୀରାନ କଟଂ ମଗାନଂ, ଭୱନ୍ତି ୱେଦଜ୍ଝଗତାନରିଟ୍ଠ;

ମରୀଚିଧମ୍ମଂ ଅସମେକ୍ଖିତତ୍ତା, ମାଯାଗୁଣା ନାତିୱହନ୍ତି ପଞ୍ଞଂ।

୯୨୦।

‘‘ୱେଦା ନ ତାଣାଯ ଭୱନ୍ତି ଦସ୍ସ, ମିତ୍ତଦ୍ଦୁନୋ ଭୂନହୁନୋ ନରସ୍ସ;

ନ ତାଯତେ ପରିଚିଣ୍ଣୋ ଚ ଅଗ୍ଗି, ଦୋସନ୍ତରଂ ମଚ୍ଚମନରିଯକମ୍ମଂ।

୯୨୧।

‘‘ସବ୍ବଞ୍ଚ ମଚ୍ଚା ସଧନଂ ସଭୋଗଂ [ସଧନା ସଭୋଗା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)], ଆଦୀପିତଂ ଦାରୁ ତିଣେନ ମିସ୍ସଂ;

ଦହଂ ନ ତପ୍ପେ [ନ ତପ୍ପେ ଅଗ୍ଗି (କ।)] ଅସମତ୍ଥତେଜୋ, କୋ ତଂ ସୁଭିକ୍ଖଂ ଦ୍ୱିରସଞ୍ଞୁ କଯିରା [ଦିରସଞ୍ଞ କୁରିଯା (ସୀ।), ଦିରସଞ୍ଞୁ କୁରିଯା (ପୀ।)]।

୯୨୨।

‘‘ଯଥାପି ଖୀରଂ ୱିପରିଣାମଧମ୍ମଂ, ଦଧି ଭୱିତ୍ୱା ନୱନୀତମ୍ପି ହୋତି;

ଏୱମ୍ପି ଅଗ୍ଗି ୱିପରିଣାମଧମ୍ମୋ, ତେଜୋ ସମୋରୋହତୀ ଯୋଗଯୁତ୍ତୋ।

୯୨୩।

‘‘ନ ଦିସ୍ସତୀ ଅଗ୍ଗିମନୁପ୍ପୱିଟ୍ଠୋ, ସୁକ୍ଖେସୁ କଟ୍ଠେସୁ ନୱେସୁ ଚାପି;

ନାମନ୍ଥମାନୋ [ନାମଚ୍ଛମାନୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଅରଣୀନରେନ, ନାକମ୍ମୁନା ଜାଯତି ଜାତୱେଦୋ।

୯୨୪।

‘‘ସଚେ ହି ଅଗ୍ଗି ଅନ୍ତରତୋ ୱସେୟ୍ୟ, ସୁକ୍କେସୁ କଟ୍ଠେସୁ ନୱେସୁ ଚାପି;

ସବ୍ବାନି ସୁସ୍ସେୟ୍ୟ ୱନାନି ଲୋକେ, ସୁକ୍ଖାନି କଟ୍ଠାନି ଚ ପଜ୍ଜଲେୟ୍ୟୁଂ।

୯୨୫।

‘‘କରୋତି ଚେ ଦାରୁତିଣେନ ପୁଞ୍ଞଂ, ଭୋଜଂ ନରୋ ଧୂମସିଖିଂ ପତାପୱଂ;

ଅଙ୍ଗାରିକା ଲୋଣକରା ଚ ସୂଦା, ସରୀରଦାହାପି କରେୟ୍ୟୁ ପୁଞ୍ଞଂ।

୯୨୬।

‘‘ଅଥ ଚେ ହି ଏତେ ନ କରୋନ୍ତି ପୁଞ୍ଞଂ, ଅଜ୍ଝେନମଗ୍ଗିଂ ଇଧ ତପ୍ପୟିତ୍ୱା;

ନ କୋଚି ଲୋକସ୍ମିଂ କରୋତି ପୁଞ୍ଞଂ, ଭୋଜଂ ନରୋ ଧୂମସିଖିଂ ପତାପୱଂ।

୯୨୭।

‘‘କଥଞ୍ହି ଲୋକାପଚିତୋ ସମାନୋ, ଅମନୁଞ୍ଞଗନ୍ଧଂ ବହୂନଂ ଅକନ୍ତଂ;

ୟଦେୱ ମଚ୍ଚା ପରିୱଜ୍ଜୟନ୍ତି, ତଦପ୍ପସତ୍ଥଂ ଦ୍ୱିରସଞ୍ଞୁ ଭୁଞ୍ଜେ।

୯୨୮।

‘‘ସିଖିମ୍ପି ଦେୱେସୁ ୱଦନ୍ତି ହେକେ, ଆପଂ ମିଲକ୍ଖୂ [ମିଲକ୍ଖା (ସୀ। ପୀ।)] ପନ ଦେୱମାହୁ;

ସବ୍ବେୱ ଏତେ ୱିତଥଂ ଭଣନ୍ତି [ଗଣ୍ହନ୍ତି (କ।)], ଅଗ୍ଗୀ ନ ଦେୱଞ୍ଞତରୋ ନ ଚାପୋ।

୯୨୯।

‘‘ଅନିନ୍ଦ୍ରିୟବଦ୍ଧମସଞ୍ଞକାୟଂ [ନିରିନ୍ଦ୍ରିୟଂ ଅନ୍ତଂ ଅସଞ୍ଞକାୟଂ (ସୀ। ପୀ।), ଅନିନ୍ଦ୍ରିୟଂ ସନ୍ତମସଞ୍ଞକାୟଂ (ସ୍ୟା।)], ୱେସ୍ସାନରଂ କମ୍ମକରଂ ପଜାନଂ;

ପରିଚରିୟ ମଗ୍ଗିଂ ସୁଗତିଂ କଥଂ ୱଜେ, ପାପାନି କମ୍ମାନି ପକୁବ୍ବମାନୋ [ପକୂବ୍ବମାନୋ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୯୩୦।

‘‘ସବ୍ବାଭିଭୂ ତାହୁଧ ଜୀୱିକତ୍ଥା, ଅଗ୍ଗିସ୍ସ ବ୍ରହ୍ମା ପରିଚାରକୋତି;

ସବ୍ବାନୁଭାୱୀ ଚ ୱସୀ କିମତ୍ଥଂ, ଅନିମ୍ମିତୋ ନିମ୍ମିତଂ ୱନ୍ଦିତସ୍ସ।

୯୩୧।

‘‘ହସ୍ସଂ ଅନିଜ୍ଝାନଖମଂ ଅତଚ୍ଛଂ, ସକ୍କାରହେତୁ ପକିରିଂସୁ ପୁବ୍ବେ;

ତେ ଲାଭସକ୍କାରେ ଅପାତୁଭୋନ୍ତେ, ସନ୍ଧାପିତା [ସଣ୍ଠପିତା (ସୀ। ପୀ।), ସନ୍ଧାଭିତା (ସ୍ୟା।), ସନ୍ତାପିତା (କ।)] ଜନ୍ତୁଭି ସନ୍ତିଧମ୍ମଂ।

୯୩୨।

‘‘ଅଚ୍ଛେନମରିଯା ପଥୱିଂ ଜନିନ୍ଦା, ୱେସ୍ସା କସିଂ ପାରିଚରିଯଞ୍ଚ ସୁଦ୍ଦା;

ଉପାଗୁ ପଚ୍ଚେକଂ ଯଥାପଦେସଂ, କତାହୁ ଏତେ ୱସିନାତି ଆହୁ।

୯୩୩।

‘‘ଏତଞ୍ଚ ସଚ୍ଚଂ ୱଚନଂ ଭୱେଯ୍ଯ, ଯଥା ଇଦଂ ଭାସିତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣେହି;

ନାଖତ୍ତିଯୋ ଜାତୁ ଲଭେଥ ରଜ୍ଜଂ, ନାବ୍ରାହ୍ମଣୋ ମନ୍ତପଦାନି ସିକ୍ଖେ;

ନାଞ୍ଞତ୍ର ୱେସ୍ସେହି କସିଂ କରେଯ୍ଯ, ସୁଦ୍ଦୋ ନ ମୁଚ୍ଚେ ପରପେସନାଯ [ପରପେସ୍ସିତାଯ (ସୀ। ପୀ।)]।

୯୩୪।

‘‘ଯସ୍ମା ଚ ଏତଂ ୱଚନଂ ଅଭୂତଂ, ମୁସାୱିମେ ଓଦରିଯା ଭଣନ୍ତି;

ତଦପ୍ପପଞ୍ଞା ଅଭିସଦ୍ଦହନ୍ତି, ପସ୍ସନ୍ତି ତଂ ପଣ୍ଡିତା ଅତ୍ତନାୱ।

୯୩୫।

‘‘ଖତ୍ଯା ହି ୱେସ୍ସାନଂ [ଖତ୍ତା ନ ୱେସ୍ସା ନ (ସୀ। ପୀ।)] ବଲିଂ ହରନ୍ତି, ଆଦାଯ ସତ୍ଥାନି ଚରନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ତଂ ତାଦିସଂ ସଙ୍ଖୁଭିତଂ ପଭିନ୍ନଂ, କସ୍ମା ବ୍ରହ୍ମା ନୁଜ୍ଜୁ କରୋତି ଲୋକଂ।

୯୩୬।

‘‘ସଚେ ହି ସୋ ଇସ୍ସରୋ ସବ୍ବଲୋକେ, ବ୍ରହ୍ମା ବହୂଭୂତପତୀ [ବ୍ରହ୍ମପହୂ ଭୂତପତୀ (ସ୍ଯା।)] ପଜାନଂ;

କିଂ ସବ୍ବଲୋକଂ ୱିଦହୀ ଅଲକ୍ଖିଂ, କିଂ ସବ୍ବଲୋକଂ ନ ସୁଖିଂ ଅକାସି।

୯୩୭।

‘‘ସଚେ ହି ସୋ ଇସ୍ସରୋ ସବ୍ବଲୋକେ, ବ୍ରହ୍ମା ବହୂଭୂତପତୀ ପଜାନଂ;

ମାଯା ମୁସାୱଜ୍ଜମଦେନ [ମୁସାୱଞ୍ଚନପଦେନ (କ।)] ଚାପି, ଲୋକଂ ଅଧମ୍ମେନ କିମତ୍ଥମକାରି [କିମଦ୍ଧ’କାସି (ସୀ। ପୀ।), କିମତ୍ଥକାରୀ (ସ୍ଯା।)]।

୯୩୮।

‘‘ସଚେ ହି ସୋ ଇସ୍ସରୋ ସବ୍ବଲୋକେ, ବ୍ରହ୍ମା ବହୂଭୂତପତୀ ପଜାନଂ;

ଅଧମ୍ମିକୋ ଭୂତପତୀ ଅରିଟ୍ଠ, ଧମ୍ମେ ସତି ଯୋ ୱିଦହୀ ଅଧମ୍ମଂ।

୯୩୯।

‘‘କୀଟା ପଟଙ୍ଗା ଉରଗା ଚ ଭେକା [ଭିଙ୍ଗା (ସ୍ୟା॰)], ହନ୍ତ୍ୱା କିମୀ ସୁଜ୍ଝତି ମକ୍ଖିକା ଚ;

ଏତେପି ଧମ୍ମା ଅନରିୟରୂପା, କମ୍ବୋଜକାନଂ ୱିତଥା ବହୂନଂ।

୯୪୦।

‘‘ସଚେ ହି ସୋ ସୁଜ୍ଝତି ଯୋ ହନାତି, ହତୋପି ସୋ ସଗ୍ଗମୁପେତି ଠାନଂ;

ଭୋୱାଦି ଭୋୱାଦିନ ମାରୟେୟ୍ୟୁଂ [ମାରଭେୟ୍ୟୁଂ (କ॰)], ଯେ ଚାପି ତେସଂ ଅଭିସଦ୍ଦହେୟ୍ୟୁଂ।

୯୪୧।

‘‘ନେୱ ମିଗା ନ ପସୂ ନୋପି ଗାୱୋ, ଆୟାଚନ୍ତି ଅତ୍ତୱଧାୟ କେଚି;

ୱିପ୍ଫନ୍ଦମାନେ ଇଧ ଜୀୱିକତ୍ଥା, ୟଞ୍ଞେସୁ ପାଣେ ପସୁମାରଭନ୍ତି [ମାହରନ୍ତି (ସୀ॰ ସ୍ୟା॰ ପୀ॰)]।

୯୪୨।

‘‘ୟୂପୁସ୍ସନେ [ୟୂପସ୍ସ ତେ (ସୀ॰), ୟୂପସ୍ସ ନେ (ପୀ॰)] ପସୁବନ୍ଧେ ଚ ବାଲା, ଚିତ୍ତେହି ୱଣ୍ଣେହି ମୁଖଂ ନୟନ୍ତି;

ଅୟଂ ତେ ୟୂପୋ କାମଦୁହୋ ପରତ୍ଥ, ଭୱିସ୍ସତି ସସ୍ସତୋ ସମ୍ପରାୟେ।

୯୪୩।

‘‘ସଚେ ଚ ୟୂପେ ମଣିସଙ୍ଖମୁତ୍ତଂ, ଧଞ୍ଞଂ ଧନଂ ରଜତଂ ଜାତରୂପଂ;

ସୁକ୍ଖେସୁ କଟ୍ଠେସୁ ନୱେସୁ ଚାପି, ସଚେ ଦୁହେ ତିଦିୱେ ସବ୍ବକାମେ;

ତେୱିଜ୍ଜସଙ୍ଘାୱ ପୁଥୂ ୟଜେୟ୍ୟୁଂ, ଅବ୍ରାହ୍ମଣଂ [ନ ବ୍ରାହ୍ମଣା (ସୀ॰ ସ୍ୟା॰)] କଞ୍ଚି ନ ୟାଜୟେୟ୍ୟୁଂ।

୯୪୪।

‘‘କୁତୋ ଚ ୟୂପେ ମଣିସଙ୍ଖମୁତ୍ତଂ, ଧଞ୍ଞଂ ଧନଂ ରଜତଂ ଜାତରୂପଂ;

ସୁକ୍ଖେସୁ କଟ୍ଠେସୁ ନୱେସୁ ଚାପି, କୁତୋ ଦୁହେ ତିଦିୱେ ସବ୍ବକାମେ।

୯୪୫।

‘‘ସଠା ଚ ଲୁଦ୍ଦା ଚ ପଲୁଦ୍ଧବାଲା [ଉପଲଦ୍ଧବାଲା (ସୀ॰ ପୀ॰)], ଚିତ୍ତେହି ୱଣ୍ଣେହି ମୁଖଂ ନୟନ୍ତି;

ଆଦାୟ ଅଗ୍ଗିଂ ମମ ଦେହି ୱିତ୍ତଂ, ତତୋ ସୁଖୀ ହୋହିସି ସବ୍ବକାମେ।

୯୪୬।

‘‘ତମଗ୍ଗିହୁତ୍ତଂ ସରଣଂ ପୱିସ୍ସ, ଚିତ୍ତେହି ୱଣ୍ଣେହି ମୁଖଂ ନୟନ୍ତି;

ଓରୋପୟିତ୍ୱା କେସମସ୍ସୁଂ ନଖଞ୍ଚ, ୱେଦେହି ୱିତ୍ତଂ ଅତିଗାଳ୍ହୟନ୍ତି [ଅତିଗାଳ୍ହଅୟନ୍ତି (ସୀ॰ ପୀ॰)]।

୯୪୭।

‘‘କାକା ଉଲୂକଂଓ ରହୋ ଲଭିତ୍ୱା, ଏକଂ ସମାନଂ ବହୁକା ସମେଚ୍ଚ;

ଅନ୍ନାନି ଭୁତ୍ୱା କୁହକା କୁହିତ୍ୱା, ମୁଣ୍ଡଂ କରିତ୍ୱା ଯଞ୍ଞପଥୋସ୍ସଜନ୍ତି।

୯୪୮।

‘‘ଏଓଞ୍ଚି ସୋ ଓଞ୍ଚିତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେହି, ଏକୋ ସମାନୋ ବହୁକା [ବହୁହୀ (ସୀ।)] ସମେଚ୍ଚ;

ତେ ଯୋଗଯୋଗେନ ୱିଲୁମ୍ପମାନା, ଦିଟ୍ଠଂ ଅଦିଟ୍ଠେନ ଧନଂ ହରନ୍ତି।

୯୪୯।

‘‘ଅକାସିଯା ରାଜୂହିୱାନୁସିଟ୍ଠା, ତଦସ୍ସ ଆଦାଯ ଧନଂ ହରନ୍ତି;

ତେ ତାଦିସା ଚୋରସମା ଅସନ୍ତା, ୱଜ୍ଝା ନ ହଞ୍ଞନ୍ତି ଅରିଟ୍ଠ ଲୋକେ।

୯୫୦।

‘‘ଇନ୍ଦସ୍ସ ବାହାରସି ଦକ୍ଖିଣାତି, ଯଞ୍ଞେସୁ ଛିନ୍ଦନ୍ତି ପଲାସଯଟ୍ଠିଂ;

ତଂ ଚେପି ସଚ୍ଚଂ ମଘୱା ଛିନ୍ନବାହୁ, କେନସ୍ସ ଇନ୍ଦୋ ଅସୁରେ ଜିନାତି।

୯୫୧।

‘‘ତଞ୍ଚେୱ ତୁଚ୍ଛଂ ମଘୱା ସମଙ୍ଗୀ, ହନ୍ତା ଅୱଜ୍ଝୋ ପରମୋ ସ ଦେୱୋ [ସୁଦେୱୋ (ସ୍ୟା। କ।)];

ମନ୍ତା ଇମେ ବ୍ରାହ୍ମଣା ତୁଚ୍ଛରୂପା, ସନ୍ଦିଟ୍ଠିକା ୱଞ୍ଚନା ଏସ ଲୋକେ।

୯୫୨।

‘‘ମାଲାଗିରି ହିମୱା ଯୋ ଚ ଗିଜ୍ଝୋ, ସୁଦସ୍ସନୋ ନିସଭୋ କୁୱେରୁ;

ଏତେ ଚ ଅଞ୍ଞେ ଚ ନଗା ମହନ୍ତା, ଚିତ୍ୟା କତା ଯଞ୍ଞକରେହି ମାହୁ।

୯୫୩।

‘‘ଯଥାପକାରାନି ହି ଇଟ୍ଠକାନି, ଚିତ୍ୟା କତା ଯଞ୍ଞକରେହି ମାହୁ;

ନ ପବ୍ବତା ହୋନ୍ତି ତଥାପକାରା, ଅଞ୍ଞା ଦିସା ଅଚଲା ତିଟ୍ଠସେଲା।

୯୫୪।

‘‘ନ ଇଟ୍ଠକା ହୋନ୍ତି ସିଲା ଚିରେନ [ଚିରେନପି (ସୀ। ପୀ।)], ନ ତତ୍ଥ ସଞ୍ଜାଯତି ଅଯୋ ନ ଲୋହଂ;

ଯଞ୍ଞଞ୍ଞ ଏତଂ ପରିଓଣ୍ଡଯନ୍ତା, ଚିତ୍ବା କତା ଯଞ୍ଞଞ୍ଞକରେହି ମାହୁ।

୯୫୫।

‘‘ଅଜ୍ଝାଯକଂ ମନ୍ତଗୁଣୂପପନ୍ନଂ, ତପସ୍ସିନଂ ଯାଚଯୋଗୋତିଧାହୁ;

ତୀରେ ସମୁଦ୍ଦସ୍ସୁଦକଂ ସଜନ୍ତଂ, ତଂ ସାଗରୋଜ୍ଝୋହରି ତେନପେୟ୍ୟୋ।

୯୫୬।

‘‘ପରୋସହସ୍ସମ୍ପି ସମନ୍ତୱେଦେ, ମନ୍ତୂପପନ୍ନେ ନଦିଯୋ ୱହନ୍ତି;

ନ ତେନ ବ୍ୟାପନ୍ନରସୂଦକା ନ, କସ୍ମା ସମୁଦ୍ଦୋ ଅତୁଲୋ ଅପେୟ୍ୟୋ।

୯୫୭।

‘‘ଯେ କେଚି କୂପା ଇଧ ଜୀୱଲୋକେ, ଲୋଣୂଦକା କୂପଖଣେହି ଖାତା;

ନ ବ୍ରାହ୍ମଣଜ୍ଝୋହରଣେନ [ବ୍ରାହ୍ମଣଜ୍ଝୋହରି ତେନ (କ।)] ତେସୁ, ଆପୋ ଅପେୟ୍ୟୋ ଦ୍ୱିରସଞ୍ଞୁ ମାହୁ।

୯୫୮।

‘‘ପୁରେ ପୁରତ୍ଥା କା କସ୍ସ ଭରିଯା, ମନୋ ମନୁସ୍ସଂ ଅଜନେସି ପୁବ୍ବେ;

ତେନାପି ଧମ୍ମେନ ନ କୋଚି ହୀନୋ, ଏୱମ୍ପି ୱୋସ୍ସଗ୍ଗୱିଭଙ୍ଗମାହୁ [ୱୋସ୍ସଗ୍ଗୱିଭାଗମାହୁ (ସୀ।)]।

୯୫୯।

‘‘ଚଣ୍ଡାଲପୁତ୍ତୋପି ଅଧିଚ୍ଚ ୱେଦେ, ଭାସେଯ୍ୟ ମନ୍ତେ କୁସଲୋ ମତୀମା [ମୁତୀମା (ସୀ। ପୀ।)];

ନ ତସ୍ସ ମୁଦ୍ଧାପି ଫଲେଯ୍ୟ ସତ୍ତଧା, ମନ୍ତା ଇମେ ଅତ୍ତୱଧାଯ କତା [କତ୍ତ (ସୀ। ପୀ।)]।

୯୬୦।

‘‘ୱାଚାକତା ଗିଦ୍ଧିକତା [ଗିଦ୍ଧିଗତା (କ।)] ଗହୀତା, ଦୁମ୍ମୋଚଯା କବ୍ୟପଥାନୁପନ୍ନା;

ବାଲାନ ଚିତ୍ତଂ ୱିସମେ ନିୱିଟ୍ଠଂ, ତଦପ୍ପପଞ୍ଞା ଅଭିସଦ୍ଦହନ୍ତି।

୯୬୧।

‘‘ସୀହସ୍ସ ବ୍ୟଗ୍ଘସ୍ସ ଚ ଦୀପିନୋ ଚ, ନ ୱିଜ୍ଜତୀ ପୋରିସିଯଂବଲେନ;

ମନୁସ୍ସଭାୱୋ ଚ ଗୱଂୱ ପେକ୍ଖୋ, ଜାତୀ ହି ତେସଂ ଅସମା ସମାନା [ସମାନଂ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୯୬୨।

‘‘ସଚେ ଚ ରାଜା ପଥୱିଂ ୱିଜିତ୍ୱା, ସଜୀୱୱା ଅସ୍ସୱପାରିସଜ୍ଜୋ;

ସଯମେଓ ସୋ ସତ୍ତୁସଙ୍ଘଂ ୱିଜେଯ୍ୟ, ତସ୍ସପ୍ପଜା ନିଚ୍ଚସୁଖୀ [ନିଚ୍ଚସୁଖା (ପୀ।)] ଭୱେଯ୍ୟ।

୯୬୩।

‘‘ଖତ୍ତିଯମନ୍ତା ଚ ତଯୋ ଚ ୱେଦା, ଅତ୍ଥେନ ଏତେ ସମକା ଭୱନ୍ତି;

ତେସଞ୍ଚ ଅତ୍ଥଂ ଅୱିନିଚ୍ଛିନିତ୍ୱା, ନ ବୁଜ୍ଝତୀ ଓଘପଥଂୱ ଛନ୍ନଂ।

୯୬୪।

‘‘ଖତ୍ତିଯମନ୍ତା ଚ ତଯୋ ଚ ୱେଦା, ଅତ୍ଥେନ ଏତେ ସମକା ଭୱନ୍ତି;

ଲାଭୋ ଅଲାଭୋ ଅଯସୋ ଯସୋ ଚ, ସବ୍ବେୱ ତେସଂ ଚତୁନ୍ନଞ୍ଚ [ସବ୍ବେ ତେ ସବ୍ବେସଂ ଚତୁନ୍ନ (ସୀ। ପୀ।)] ଧମ୍ମା।

୯୬୫।

‘‘ଯଥାପି ଇବ୍ଭା ଧନଧଞ୍ଞହେତୁ, କମ୍ମାନି କରୋନ୍ତି [କାରେନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ପୁଥୂ ପଥବ୍ୟା;

ତେୱିଜ୍ଜସଙ୍ଘା ଚ ତଥେୱ ଅଜ୍ଜ, କମ୍ମାନି କରୋନ୍ତି [କାରେନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ପୁଥୂ ପଥବ୍ୟା।

୯୬୬।

‘‘ଇବ୍ଭେହି ଯେ ତେ [ଏତେ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ସମକା ଭୱନ୍ତି, ନିଚ୍ଚୁସ୍ସୁକା କାମଗୁଣେସୁ ଯୁତ୍ତା;

କମ୍ମାନି କରୋନ୍ତି [କାରେନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ପୁଥୂ ପଥବ୍ୟା, ତଦପ୍ପପଞ୍ଞା ଦ୍ୱିରସଞ୍ଞୁରା ତେ’’।

୯୬୭।

‘‘କସ୍ସ ଭେରୀ ମୁଦିଙ୍ଗା ଚ, ସଙ୍ଖାପଣୱଦିନ୍ଦିମା;

ପୁରତୋ ପଟିପନ୍ନାନି, ହାସଯନ୍ତା ରଥେସଭଂ।

୯୬୮।

‘‘କସ୍ସ କଞ୍ଚନପଟ୍ଟେନ, ପୁଥୁନା ୱିଜ୍ଜୁୱଣ୍ଣିନା;

ଯୁତ୍ତୋ କଲାପସନ୍ନଦ୍ଧୋ, କୋ ଏତି ସିରିଯା ଜଲଂ।

୯୬୯।

‘‘ଉକ୍କାମୁଖପହଟ୍ଠଂୱ , ଖଦିରଙ୍ଗାରସନ୍ନିଭଂ;

ମୁଖଞ୍ଚ ରୁଚିରା ଭାତି, କୋ ଏତି ସିରିଯା ଜଲଂ।

୯୭୦।

‘‘କସ୍ସ ଜମ୍ବୋନଦଂ ଛତ୍ତଂ, ସସଲାକଂ ମନୋରମଂ;

ଆଦିଚ୍ଚରଂସାୱରଣଂ, କୋ ଏତି ସିରିଯା ଜଲଂ।

୯୭୧।

‘‘କସ୍ସ ଅଙ୍ଗଂ [ଅଙ୍କଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପରିଗ୍ଗୟ୍ହ, ୱାଳବୀଜନିମୁତ୍ତମଂ;

ଉଭତୋ ୱରପୁଞ୍ଞସ୍ସ [ଚରତେ ୱରପଞ୍ଞସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)], ମୁଦ୍ଧନି ଉପରୂପରି।

୯୭୨।

‘‘କସ୍ସ ପେଖୁଣହତ୍ଥାନି, ଚିତ୍ରାନି ଚ ମୁଦୂନି ଚ;

କଞ୍ଚନମଣିଦଣ୍ଡାନି [ତପଞ୍ଞମଣିଦଣ୍ଡାନି (ସୀ। ପୀ।), ସୁୱଣ୍ଣମଣିଦଣ୍ଡାନି (ସ୍ୟା। କ।)], ଚରନ୍ତି ଦୁଭତୋ ମୁଖଂ।

୯୭୩।

‘‘ଖଦିରଙ୍ଗାରୱଣ୍ଣାଭା, ଉକ୍କାମୁଖପହଂସିତା;

କସ୍ସେତେ କୁଣ୍ଡଲା ୱଗ୍ଗୂ, ସୋଭନ୍ତି ଦୁଭତୋ ମୁଖଂ।

୯୭୪।

‘‘କସ୍ସ ୱାତେନ ଛୁପିତା, ନିଦ୍ଧନ୍ତା ମୁଦୁକାଳକା [ମୁଦୁକାଳକଂ (ସୀ।), ମୁଦୁ କାଳକା (ସ୍ୟା।)];

ସୋଭଯନ୍ତି ନଲାଟନ୍ତଂ, ନଭା ୱିଜ୍ଜୁରିୱୁଗ୍ଗତା।

୯୭୫।

‘‘କସ୍ସ ଏତାନି ଅକ୍ଖୀନି, ଆଯତାନି ପୁଥୂନି ଚ;

କୋ ସୋଭତି ୱିସାଲକ୍ଖୋ, କସ୍ସେତଂ ଉଣ୍ଣଜଂ ମୁଖଂ।

୯୭୬।

‘‘କସ୍ସେତେ ଲପନଜାତା [ଲପନଜା ସୁଦ୍ଧା (ସୀ। ପୀ।)], ସୁଦ୍ଧା ସଙ୍ଖୱରୂପମା;

ଭାସମାନସ୍ସ ସୋଭନ୍ତି, ଦନ୍ତା କୁପ୍ପିଲସାଦିସା।

୯୭୭।

‘‘କସ୍ସ ଲାଖାରସସମା, ହତ୍ଥପାଦା ସୁଖେଧିତା;

କୋ ସୋ ବିମ୍ବୋଟ୍ଠସମ୍ପନ୍ନୋ, ଦିୱା ସୂରିଯୋୱ ଭାସତି।

୯୭୮।

‘‘ହିମଚ୍ଚଯେ ହିମୱତି [ହେମୱତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ମହାସାଲୋୱ ପୁପ୍ଫିତୋ;

କୋ ସୋ ଓଦାତପାୱାରୋ, ଜଯଂ ଇନ୍ଦୋୱ ସୋଭତି।

୯୭୯।

‘‘ସୁୱଣ୍ଣପୀଠଅକାକିଣ୍ଣଂ , ମଣିଦଣ୍ଡୱିଚିତ୍ତକଂ;

କୋ ସୋ ପରିସମୋଗୟ୍ହ, ଇସଂ ଖଗ୍ଗଂ ପମୁଞ୍ଚତି [ଇସୋ ଖଗ୍ଗଂୱ ମୁଞ୍ଚତି (ସୀ। ପୀ।), ଭନ୍ତେ ଖଗ୍ଗଂ ପମୁଞ୍ଚତି (ସ୍ୟା।)]।

୯୮୦।

‘‘ସୁୱଣ୍ଣୱିକତା ଚିତ୍ତା, ସୁକତା ଚିତ୍ତସିଦ୍ଦିନା [ସିଦ୍ଦିନୀ (ସ୍ୟା। କ।)];

କୋ ସୋ ଓମୁଞ୍ଚତେ ପାଦା, ନମୋ କତ୍ୱା ମହେସିନୋ’’।

୯୮୧।

‘‘ଧତରଟ୍ଠା ହି ତେ ନାଗା, ଇଦ୍ଧିମନ୍ତୋ ଯସସ୍ସିନୋ;

ସମୁଦ୍ଦଜାଯ ଉପ୍ପନ୍ନା, ନାଗା ଏତେ ମହିଦ୍ଧିକା’’ତି।

ଭୂରିଦତ୍ତଜାତକଂ ଛଟ୍ଠଂ।

୫୪୪। ଚନ୍ଦକୁମାରଜାତକଂ (୭)

୯୮୨।

‘‘ରାଜାସି ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମୋ, ଏକରାଜା ପୁପ୍ଫୱତୀଯା;

ସୋ ପୁଚ୍ଛି ବ୍ରହ୍ମବନ୍ଧୁଂ, ଖଣ୍ଡହାଲଂ ପୁରୋହିତଂ ମୂଳ୍ହଂ।

୯୮୩।

‘ସଗ୍ଗାନ ମଗ୍ଗମାଚିକ୍ଖ [ସଗ୍ଗମଗ୍ଗମାଚିକ୍ଖ (ସୀ। ପୀ।)], ତ୍ୱଂସି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଧମ୍ମୱିନଯକୁସଲୋ;

ଯଥା ଇତୋ ୱଜନ୍ତି ସୁଗତିଂ, ନରା ପୁଞ୍ଞାନି କତ୍ୱାନ’।

୯୮୪।

‘ଅତିଦାନଂ ଦଦିତ୍ୱାନ, ଅୱଜ୍ଝେ ଦେୱ ଘାତେତ୍ୱା;

ଏୱଂ ୱଜନ୍ତି ସୁଗତିଂ, ନରା ପୁଞ୍ଞାନି କତ୍ୱାନ’।

୯୮୫।

‘କିଂ ପନ ତଂ ଅତିଦାନଂ, କେ ଚ ଅଓଞ୍ଛା ଇମସ୍ମି ଲୋକସ୍ମିଂ;

ଏତଞ୍ଚ ଖୋ ନୋ ଅକ୍ଖାହି, ଯଜିସ୍ସାମି ଦଦାମି [ଯଜିସ୍ସାମ ଦଦାମ (ସୀ। ପୀ।)] ଦାନାନି’।

୯୮୬।

‘ପୁତ୍ତେହି ଦେୱ ଯଜିତଙ୍ଗଂ, ମହେସୀହି ନେଗମେହି ଚ;

ଉସଭେହି ଆଜାନିଯେହି ଚତୂହି, ସଙ୍ଗଚତୁକ୍କେନ ଦେୱ ଯଜିତଙ୍ଗଂ’’’।

୯୮୭।

‘‘ତଂ ସୁତ୍ୱା ଅନ୍ତେପୁରେ, କୁମାରା ମହେସିଯୋ ଚ ହଞ୍ଞନ୍ତୁ;

ଏକୋ ଅହୋସି ନିଗ୍ଘୋସୋ, ଭିସ୍ମା ଅଚ୍ଚୁଗ୍ଗତୋ ସଦ୍ଦୋ’’।

୯୮୮।

‘‘ଗଚ୍ଛଥ ୱଦେଥ କୁମାରେ, ଚନ୍ଦଂ ସୂରିଯଞ୍ଚ ଭଦ୍ଦସେନଞ୍ଚ;

ସୂରଞ୍ଚ ୱାମଗୋତ୍ତଞ୍ଚ, ପଚୁରା [ପସୁରା (ସୀ। ପୀ। କ।)] କିର ହୋଥ ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ।

୯୮୯।

‘‘କୁମାରିଯୋପି ୱଦେଥ, ଉପସେନଂ [ଉପସେନିଂ (ସୀ।), ଉପସେଣିଂ (ପୀ।)] କୋକିଲଞ୍ଚ ମୁଦିତଞ୍ଚ;

ନନ୍ଦଞ୍ଚାପି କୁମାରିଂ, ପଚୁରା [ପସୁରା (ସୀ। ପୀ। କ।)] କିର ହୋଥ ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ।

୯୯୦।

‘‘ୱିଜଯମ୍ପି ମଯ୍ହଂ ମହେସିଂ, ଏରାୱତିଂ [ଏକପତିଂ (ପୀ।), ଏରାପତିଂ (କ।)] କେସିନିଂ ସୁନନ୍ଦଞ୍ଚ;

ଲକ୍ଖଣୱରୂପପନ୍ନା, ପଚୁରା କିର ହୋଥ ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ।

୯୯୧।

‘‘ଗହପତଯୋ ଚ ୱଦେଥ, ପୁଣ୍ଣମୁଖଂ ଭଦ୍ଦିଯଂ ସିଙ୍ଗାଲଞ୍ଚ;

ୱଡ୍ଢଞ୍ଚାପି ଗହପତିଂ, ପଚୁରା କିର ହୋଥ ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ’’।

୯୯୨।

‘‘ତେ ତତ୍ଥ ଗହପତଯୋ, ଅୱୋଚିସୁଂ ସମାଗତା ପୁତ୍ତଦାରପରିକିଣ୍ଣା;

ସବ୍ବେୱ ସିଖିନୋ ଦେୱ କରୋହି, ଅଥ ୱା ନୋ ଦାସେ ସାୱେହି’’।

୯୯୩।

‘‘ଅଭୟଂକରମ୍ପି ମେ ହତ୍ଥିଂ, ନାଳାଗିରିଂ ଅଚ୍ଚୁଗ୍ଗତଂ ୱରୁଣଦନ୍ତଂ [ନାଳାଗିରିଂ ଅଚ୍ଚୁତଂ ୱରୁଣଦନ୍ତଂ (ସୀ।), ରାଜଗିରିଂ ଅଚ୍ଚୁତୱରୁଣଦନ୍ତଂ (ପୀ।)];

ଆନେଥ ଖୋ ନେ ଖିପ୍ପଂ, ଯଞ୍ଞତ୍ଥାୟ ଭୱିସ୍ସନ୍ତି।

୯୯୪।

‘‘ଅସ୍ସରତନମ୍ପି [ଅସ୍ସତରମ୍ପି (ସୀ। ପୀ।), ଅସ୍ସରତନମ୍ପି ମେ (ସ୍ୟା।)] କେସିଂ, ସୁରାମୁଖଂ ପୁଣ୍ଣକଂ ୱିନତକଞ୍ଚ;

ଆନେଥ ଖୋ ନେ ଖିପ୍ପଂ, ଯଞ୍ଞତ୍ଥାୟ ଭୱିସ୍ସନ୍ତି।

୯୯୫।

‘‘ଉସଭମ୍ପି [ଉସଭମ୍ପି ମେ (ସ୍ୟା।)] ଯୂଥପତିଂ ଅନୋଜଂ, ନିସଭଂ ଗୱମ୍ପତିଂ ତେପି ମୟ୍ହଂ ଆନେଥ;

ସମୂହ [ସମୁପା (ସୀ। ପୀ।), ସମ୍ମୁଖା (ସ୍ୟା।)] କରୋନ୍ତୁ ସବ୍ବଂ, ଯଜିସ୍ସାମି ଦଦାମି ଦାନାନି।

୯୯୬।

‘‘ସବ୍ବଂ [ସବ୍ବମ୍ପି (ସ୍ୟା।)] ପଟିଯାଦେଥ, ଯଞ୍ଞଂ ପନ ଉଗ୍ଗତମ୍ହି ସୂରିୟମ୍ହି;

ଆଣାପେଥ ଚ କୁମାରେ [ଆଣାପେଥ ଚନ୍ଦକୁମାରେ (ସ୍ୟା। କ।)], ଅଭିରମନ୍ତୁ ଇମଂ ରତ୍ତିଂ।

୯୯୭।

‘‘ସବ୍ବଂ [ସବ୍ବମ୍ପି (ସ୍ୟା।)] ଉପଟ୍ଠପେଥ, ଯଞ୍ଞଂ ପନ ଉଗ୍ଗତମ୍ହି ସୂରିୟମ୍ହି;

ୱଦେଥ ଦାନି କୁମାରେ, ଅଜ୍ଜ ଖୋ [ୱୋ (ପୀ।)] ପଚ୍ଛିମା ରତ୍ତି’’।

୯୯୮।

‘‘ତଂତଂ ମାତା ଅୱଚ, ରୋଦନ୍ତୀ ଆଗନ୍ତ୍ୱା ୱିମାନତୋ;

ଯଞ୍ଞୋ କିର ତେ ପୁତ୍ତ, ଭୱିସ୍ସତି ଚତୂହି ପୁତ୍ତେହି’’।

୯୯୯।

‘‘ସବ୍ବେପି ମୟ୍ହଂ ପୁତ୍ତା ଚତ୍ତା, ଚନ୍ଦସ୍ମିଂ ହଞ୍ଞମାନସ୍ମିଂ;

ପୁତ୍ତେହି ଯଞ୍ଞଂ ଯଜିତ୍ୱାନ, ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସାମି’’।

୧୦୦୦।

‘‘ମା ତଂ [ମା (ସୀ। ପୀ।)] ପୁତ୍ତ ସଦ୍ଦହେସି, ସୁଗତି କିର ହୋତି ପୁତ୍ତଯଞ୍ଞେନ;

ନିରୟାନେସୋ ମଗ୍ଗୋ, ନେସୋ ମଗ୍ଗୋ ହି ସଗ୍ଗାନଂ।

୧୦୦୧।

''ଦାନାନି ଦେହି କୋଣ୍ଡଞ୍ଞ, ଅହିଂସା ସବ୍ବଭୂତଭବ୍ୟାନଂ'';

ଏସ ମଗ୍ଗୋ ସୁଗତିଯା, ନ ଚ ମଗ୍ଗୋ ପୁତ୍ତଯଞ୍ଞେନ''।

୧୦୦୨।

''ଆଚରିଯାନଂ ୱଚନା, ଘାତେସ୍ସଂ ଚନ୍ଦଞ୍ଚ ସୂରିଯଞ୍ଚ;

ପୁତ୍ତେହି ଯଞ୍ଞଂ [ପୁତ୍ତେହି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଯଜିତ୍ୱାନ ଦୁଚ୍ଚଜେହି, ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସାମି''।

୧୦୦୩।

''ତଂତଂ ପିତାପି ଅୱଚ, ୱସୱତ୍ତୀ ଓରସଂ ସକଂ ପୁତ୍ତଂ;

ଯଞ୍ଞୋ କିର ତେ ପୁତ୍ତ, ଭୱିସ୍ସତି ଚତୂହି ପୁତ୍ତେହି''।

୧୦୦୪।

''ସବ୍ବେପି ମଯ୍ହଂ ପୁତ୍ତା ଚତ୍ତା, ଚନ୍ଦସ୍ମିଂ ହଞ୍ଞମାନସ୍ମିଂ;

ପୁତ୍ତେହି ଯଞ୍ଞଂ ଯଜିତ୍ୱାନ, ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସାମି''।

୧୦୦୫।

''ମା ତଂ ପୁତ୍ତ ସଦ୍ଦହେସି, ସୁଗତି କିର ହୋତି ପୁତ୍ତଯଞ୍ଞେନ;

ନିରଯାନେସୋ ମଗ୍ଗୋ, ନେସୋ ମଗ୍ଗୋ ହି ସଗ୍ଗାନଂ।

୧୦୦୬।

''ଦାନାନି ଦେହି କୋଣ୍ଡଞ୍ଞ, ଅହିଂସା ସବ୍ବଭୂତଭବ୍ୟାନଂ;

ଏସ ମଗ୍ଗୋ ସୁଗତିଯା, ନ ଚ ମଗ୍ଗୋ ପୁତ୍ତଯଞ୍ଞେନ''।

୧୦୦୭।

''ଆଚରିଯାନଂ ୱଚନା, ଘାତେସ୍ସଂ ଚନ୍ଦଞ୍ଚ ସୂରିଯଞ୍ଚ;

ପୁତ୍ତେହି ଯଞ୍ଞଂ ଯଜିତ୍ୱାନ ଦୁଚ୍ଚଜେହି, ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସାମି''।

୧୦୦୮।

''ଦାନାନି ଦେହି କୋଣ୍ଡଞ୍ଞ, ଅହିଂସା ସବ୍ବଭୂତଭବ୍ୟାନଂ;

ପୁତ୍ତପରିୱୁତୋ ତୁୱଂ, ରଟ୍ଠଂ ଜନପଦଞ୍ଚ ପାଲେହି''।

୧୦୦୯।

''ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଅପି ନିଗଳଅବନ୍ଧକାପି, ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସେ ଚ ପାଲେମ।

୧୦୧୦।

''ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଅପି ନିଗଳଅବନ୍ଧକାପି, ହତ୍ଥିଛକଣାନି ଉଜ୍ଝେମ।

୧୦୧୧।

''ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଅପି ନିଗଳଅବନ୍ଧକାପି, ଅସ୍ସଛକଣାନି ଉଜ୍ଝେମ।

୧୦୧୨।

''ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ [ଇଦଂ ପଦଂ ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନତ୍ଥି];

ଯସ୍ସ ହୋନ୍ତି ତୱ କାମା, ଅପି ରଟ୍ଠା ପବ୍ବାଜିତା;

ଭିକ୍ଖାଚରିୟଂ ଚରିସ୍ସାମ''।

୧୦୧୩।

''ଦୁକ୍ଖଂ ଖୋ ମେ ଜନୟଥ, ୱିଲପନ୍ତା ଜୀୱିତସ୍ସ କାମା ହି;

ମୁଞ୍ଚେଥ [ମୁଞ୍ଚଥ (ସୀ। ପୀ।)] ଦାନି କୁମାରେ, ଅଲମ୍ପି ମେ ହୋତୁ ପୁତ୍ତୟଞ୍ଞେନ''।

୧୦୧୪।

''ପୁବ୍ବେୱ ଖୋସି ମେ ୱୁତ୍ତୋ, ଦୁକ୍କରଂ ଦୁରଭିସମ୍ଭୱଞ୍ଚେତଂ;

ଅଥ ନୋ ଉପକ୍ଖଟସ୍ସ ୟଞ୍ଞସ୍ସ, କସ୍ମା କରୋସି ୱିକ୍ଖେପଂ।

୧୦୧୫।

''ସବ୍ବେ ୱଜନ୍ତି ସୁଗତିଂ, ୟେ ୟଜନ୍ତି ୟେପି ୟାଜେନ୍ତି;

ୟେ ଚାପି ଅନୁମୋଦନ୍ତି, ୟଜନ୍ତାନଂ ଏଦିସଂ ମହାୟଞ୍ଞଂ''।

୧୦୧୬।

‘‘ଅଥ କିସ୍ସ ଜନୋ [ଚ ନୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପୁଦ୍ଧେ, ସୋତ୍ଥାନଂ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଅୱାଚେସି;

ଅଥ ନୋ ଅକାରଣସ୍ମା, ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ ଦେୱ ଘାତେସି।

୧୦୧୭।

‘‘ପୁବ୍ବେୱ ନୋ ଦହରକାଲେ [ଦହରକେ ସମାନେ (ସୀ। ପୀ।)], ନ ହନେସି [ନ ମାରେସି (ସୀ। ପୀ।)] ନ ଘାତେସି;

ଦହରମ୍ହା ଯୋବ୍ବନଂ ପତ୍ତା, ଅଦୂସକା ତାତ ହଞ୍ଞାମ।

୧୦୧୮।

‘‘ହତ୍ଥିଗତେ ଅସ୍ସଗତେ, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ପସ୍ସ ନୋ ମହାରାଜ;

ଯୁଦ୍ଧେ ୱା ଯୁଜ୍ଝମାନେ ୱା, ନ ହି ମାଦିସା ସୂରା ହୋନ୍ତି ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ।

୧୦୧୯।

‘‘ପଚ୍ଚନ୍ତେ ୱାପି କୁପିତେ, ଅଟୱୀସୁ ୱା ମାଦିସେ ନିଯୋଜେନ୍ତି;

ଅଥ ନୋ ଅକାରଣସ୍ମା, ଅଭୂମିଯଂ ତାତ ହଞ୍ଞାମ।

୧୦୨୦।

‘‘ଯାପି ହି ତା ସକୁଣିଯୋ, ୱସନ୍ତି ତିଣଘରାନି କତ୍ୱାନ;

ତାସମ୍ପି ପିଯା ପୁତ୍ତା, ଅଥ ନୋ ତ୍ୱଂ ଦେୱ ଘାତେସି।

୧୦୨୧।

‘‘ମା ତସ୍ସ ସଦ୍ଦହେସି, ନ ମଂ ଖଣ୍ଡହାଲୋ ଘାତେଯ୍ୟ;

ମମଞ୍ହି ସୋ ଘାତେତ୍ୱାନ, ଅନନ୍ତରା ତମ୍ପି ଦେୱ ଘାତେଯ୍ୟ।

୧୦୨୨।

‘‘ଗାମୱରଂ ନିଗମୱରଂ ଦଦନ୍ତି, ଭୋଗମ୍ପିସ୍ସ ମହାରାଜ;

ଅଥଗ୍ଗପିଣ୍ଡିକାପି, କୁଲେ କୁଲେ ହେତେ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି।

୧୦୨୩।

‘‘ତେସମ୍ପି ତାଦିସାନଂ, ଇଚ୍ଛନ୍ତି ଦୁବ୍ଭିତୁଂ ମହାରାଜ;

ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଏତେ, ଅକତଞ୍ଞୁନୋ ବ୍ରାହ୍ମଣା ଦେୱ।

୧୦୨୪।

‘‘ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଅପି ନିଗଳଅବନ୍ଧକାପି, ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସେ ଚ ପାଲେମ।

୧୦୨୫।

‘‘ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଅପି ନିଗଳଅବନ୍ଧକାପି, ହତ୍ଥିଛକଣାନି ଉଜ୍ଝେମ।

୧୦୨୬।

‘‘ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଅପି ନିଗଳଅବନ୍ଧକାପି, ଅସ୍ସଛକଣାନି ଉଜ୍ଝେମ।

୧୦୨୭।

‘‘ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଯସ୍ସ ହୋନ୍ତି ତୱ କାମା, ଅପି ରଟ୍ଠା ପବ୍ବାଜିତା;

ଭିକ୍ଖାଚରିଯଂ ଚରିସ୍ସାମ’’।

୧୦୨୮।

‘‘ଦୁକ୍ଖଂ ଖୋ ମେ ଜନଯଥ, ୱିଲପନ୍ତା ଜୀୱିତସ୍ସ କାମା ହି;

ମୁଞ୍ଚେଥ ଦାନି କୁମାରେ, ଅଲମ୍ପି ମେ ହୋତୁ ପୁତ୍ତଯଞ୍ଞେନ’’।

୧୦୨୯।

‘‘ପୁବ୍ବେୱ ଖୋସି ମେ ୱୁତ୍ତୋ, ଦୁକ୍କରଂ ଦୁରଭିସମ୍ଭୱଞ୍ଚେତଂ;

ଅଥ ନୋ ଉପକ୍ଖଟସ୍ସ ଯଞ୍ଞସ୍ସ, କସ୍ମା କରୋସି ୱିକ୍ଖେପଂ।

୧୦୩୦।

‘‘ସବ୍ବେ ୱଜନ୍ତି ସୁଗତିଂ, ଯେ ଯଜନ୍ତି ଯେପି ଯାଜେନ୍ତି;

ଯେ ଚାପି ଅନୁମୋଦନ୍ତି, ଯଜନ୍ତାନଂ ଏଦିସଂ ମହାଯଞ୍ଞଂ’’।

୧୦୩୧।

‘‘ଯଦି କିର ଯଜିତ୍ୱା ପୁତ୍ତେହି, ଦେୱଲୋକଂ ଇତୋ ଚୁତା ଯନ୍ତି;

ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ତାୱ ଯଜତୁ, ପଚ୍ଛାପି ଯଜସି ତୁୱଂ ରାଜା।

୧୦୩୨।

‘‘ଯଦି କିର ଯଜିତ୍ୱା ପୁତ୍ତେହି, ଦେୱଲୋକଂ ଇତୋ ଚୁତା ଯନ୍ତି;

ଏସ୍ୱେୱ ଖଣ୍ଡହାଲୋ, ଯଜତଂ ସକେହି ପୁତ୍ତେହି।

୧୦୩୩।

‘‘ଏୱଂ ଜାନନ୍ତୋ ଖଣ୍ଡହାଲୋ, କିଂ ପୁତ୍ତକେ ନ ଘାତେସି;

ସବ୍ବଞ୍ଚ ଞାତିଜନଂ, ଅତ୍ତାନଞ୍ଚ ନ ଘାତେସି।

୧୦୩୪।

‘‘ସବ୍ବେ ୱଜନ୍ତି ନିରଯଂ, ଯେ ଯଜନ୍ତି ଯେପି ଯାଜେନ୍ତି;

ଯେ ଚାପି ଅନୁମୋଦନ୍ତି, ଯଜନ୍ତାନଂ ଏଦିସଂ ମହାଯଞ୍ଞଂ।

୧୦୩୫।

[ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି] ‘‘ସଚେ ହି ସୋ ସୁଜ୍ଝତି ଯୋ ହନାତି, ହତୋପି ସୋ ସଗ୍ଗମୁପେତି ଠାନଂ;

ଭୋୱାଦି ଭୋୱାଦିନ ମାରଯେୟ୍ୟୁଂ, ଯେ ଚାପି ତେସଂ ଅଭିସଦ୍ଦହେୟ୍ୟୁଂ’’ [ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି]।

୧୦୩୬।

‘‘କଥଞ୍ଚ କିର ପୁତ୍ତକାମାଯୋ, ଗହପତଯୋ ଘରଣିଯୋ ଚ;

ନଗରମ୍ହି ନ ଉପରୱନ୍ତି ରାଜାନଂ, ମା ଘାତଯି ଓରସଂ ପୁତ୍ତଂ।

୧୦୩୭।

‘‘କଥଞ୍ଚ କିର ପୁତ୍ତକାମାଯୋ, ଗହପତଯୋ ଘରଣିଯୋ ଚ;

ନଗରମ୍ହି ନ ଉପରୱନ୍ତି ରାଜାନଂ, ମା ଘାତଯି ଅତ୍ରଜଂ ପୁତ୍ତଂ।

୧୦୩୮।

‘‘ରଞ୍ଞୋ ଚମ୍ହି ଅତ୍ଥକାମୋ, ହିତୋ ଚ ସବ୍ବଜନପଦସ୍ସ [ସବ୍ବଦା ଜନପଦସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)];

ନ କୋଚି ଅସ୍ସ ପଟିଘଂ, ମଯା ଜାନପଦୋ ନ ପୱେଦେତି’’।

୧୦୩୯।

‘‘ଗଚ୍ଛଥ ୱୋ ଘରଣିଯୋ, ତାତଞ୍ଚ ୱଦେଥ ଖଣ୍ଡହାଲଞ୍ଚ;

ମା ଘାତେଥ କୁମାରେ, ଅଦୂସକେ ସୀହସଙ୍କାସେ।

୧୦୪୦।

''ଗଚ୍ଛଥ ୱୋ ଘରଣିଯୋ, ତାତଞ୍ଚ ୱଦେଥ ଖଣ୍ଡହାଲଞ୍ଚ;

ମା ଘାତେଥ କୁମାରେ, ଅପେକ୍ଖିତେ ସବ୍ବଲୋକସ୍ସ''।

୧୦୪୧।

''ଯଂ ନୂନାହଂ ଜାଯେଯ୍ୟଂ, ରଥକାରକୁଲେସୁ ୱା;

ପୁକ୍କୁସକୁଲେସୁ ୱା ୱେସ୍ସେସୁ ୱା ଜାଯେଯ୍ୟଂ;

ନ ହଜ୍ଜ ମଂ ରାଜ ଯଞ୍ଞେ [ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ (ସୀ। ପୀ।)] ଘାତେଯ୍ୟ''।

୧୦୪୨।

''ସବ୍ବା ସୀମନ୍ତିନିଯୋ ଗଚ୍ଛଥ, ଅୟ୍ୟସ୍ସ ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ପାଦେସୁ ନିପତଥ, ଅପରାଧାହଂ ନ ପସ୍ସାମି।

୧୦୪୩।

''ସବ୍ବା ସୀମନ୍ତିନିଯୋ ଗଚ୍ଛଥ, ଅୟ୍ୟସ୍ସ ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ପାଦେସୁ ନିପତଥ, କିନ୍ତେ ଭନ୍ତେ ମଯଂ ଅଦୂସେମ''।

୧୦୪୪।

''କପଣା [କପଣଂ (ସୀ। ପୀ।)] ୱିଲପତି ସେଲା, ଦିସ୍ୱାନ ଭାତରେ [ଭାତରୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ଉପନୀତତ୍ତେ;

ଯଞ୍ଞୋ କିର ମେ ଉକ୍ଖିପିତୋ, ତାତେନ ସଗ୍ଗକାମେନ''।

୧୦୪୫।

''ଆୱତ୍ତି ପରିୱତ୍ତି ଚ, ୱସୁଲୋ ସମ୍ମୁଖା ରଞ୍ଞୋ;

ମା ନୋ ପିତରଂ ଅୱଧି, ଦହରମ୍ହା ଯୋବ୍ବନଂ ପତ୍ତା''।

୧୦୪୬।

''ଏସୋ ତେ ୱସୁଲ ପିତା, ସମେହି ପିତରା ସହ;

ଦୁକ୍ଖଂ ଖୋ ମେ ଜନଯସି, ୱିଲପନ୍ତୋ ଅନ୍ତେପୁରସ୍ମିଂ;

ମୁଞ୍ଚେଥ ଦାନି କୁମାରେ, ଅଲମ୍ପି ମେ ହୋତୁ ପୁତ୍ତଯଞ୍ଞେନ’’।

୧୦୪୭।

‘‘ପୁଜ୍ଞେୱ ଖୋସି ମେ ୱୁତ୍ତୋ, ଦୁକ୍କରଂ ଦୁରଭିସମ୍ଭୱଞ୍ଚେତଂ;

ଅଥ ନୋ ଉପକ୍ଖଟସ୍ସ ଯଞ୍ଞସ୍ସ, କସ୍ମା କରୋସି ୱିକ୍ଖେପଂ।

୧୦୪୮।

‘‘ସବ୍ବେ ୱଜନ୍ତି ସୁଗତିଂ, ଯେ ଯଜନ୍ତି ଯେପି ଯାଜେନ୍ତି;

ଯେ ଚାପି ଅନୁମୋଦନ୍ତି, ଯଜନ୍ତାନଂ ଏଦିସଂ ମହାଯଞ୍ଞଂ’’।

୧୦୪୯।

‘‘ସବ୍ବରତନସ୍ସ ଯଞ୍ଞୋ ଉପକ୍ଖଟୋ, ଏକରାଜ ତୱ ପଟିଯତ୍ତୋ;

ଅଭିନିକ୍ଖମସ୍ସୁ ଦେୱ, ସଗ୍ଗଂ ଗତୋ ତ୍ୱଂ ପମୋଦିସ୍ସସି’’।

୧୦୫୦।

‘‘ଦହରା ସତ୍ତସତା ଏତା, ଚନ୍ଦକୁମାରସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ;

କେସେ ପକିରିତ୍ୱାନ [ପରିକିରିତ୍ୱାନ (ସୀ। ପୀ।), ୱିକିରିତ୍ୱାନ (ସ୍ୟା। କ।)], ରୋଦନ୍ତିଯୋ ମଗ୍ଗମନୁଯାଯିଂସୁ [ମଗ୍ଗମନୁଯନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।), ମଗ୍ଗମନୁଯାଯନ୍ତି (ସ୍ୟା।)]।

୧୦୫୧।

‘‘ଅପରା ପନ ସୋକେନ, ନିକ୍ଖନ୍ତା ନନ୍ଦନେ ୱିଯ ଦେୱା;

କେସେ ପକିରିତ୍ୱାନ [ପରିକିରିତ୍ୱାନ (ସୀ। ପୀ।), ୱିକିରିତ୍ୱାନ (ସ୍ୟା। କ।)], ରୋଦନ୍ତିଯୋ ମଗ୍ଗମନୁଯାଯିଂସୁ’’ [ମଗ୍ଗମନୁଯନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।), ମଗ୍ଗମନୁଯାଯନ୍ତି (ସ୍ୟା।)]।

୧୦୫୨।

‘‘କାସିକସୁଚିୱତ୍ଥଧରା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନୱିଲିତ୍ତା;

ନିଯ୍ୟନ୍ତି ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ ଏକରାଜସ୍ସ।

୧୦୫୩।

‘‘କାସିକସୁଚିୱତ୍ଥଧରା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନୱିଲିତ୍ତା;

ନିଯ୍ୟନ୍ତି ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ମାତୁ କତ୍ୱା ହଦଯସୋକଂ।

୧୦୫୪।

‘‘କାସିକସୁଚିୱତ୍ଥଧରା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନୱିଲିତ୍ତା;

ନିୟ୍ୟନ୍ତି ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଜନସ୍ସ କତ୍ୱା ହଦଯସୋକଂ।

୧୦୫୫।

‘‘ମଂସରସଭୋଜନା ନ୍ହାପକସୁନ୍ହାପିତା [ନହାପକସୁନହାତା (ପୀ।)], କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନୱିଲିତ୍ତା;

ନିୟ୍ୟନ୍ତି ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ ଏକରାଜସ୍ସ।

୧୦୫୬।

[ଇମା ଦ୍ୱେ ଗାଥା ନତ୍ଥି ପୀ ପୋତ୍ଥକେ] ‘‘ମଂସରସଭୋଜନା ନ୍ହାପକସୁନ୍ହାପିତା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନୱିଲିତ୍ତା;

ନିୟ୍ୟନ୍ତି ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ମାତୁ କତ୍ୱା ହଦଯସୋକଂ।

୧୦୫୭।

‘‘ମଂସରସଭୋଜନା ନ୍ହାପକସୁନ୍ହାପିତା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନୱିଲିତ୍ତା;

ନିୟ୍ୟନ୍ତି ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଜନସ୍ସ କତ୍ୱା ହଦଯସୋକଂ [ଇମା ଦ୍ୱେ ଗାଥା ନତ୍ଥି ପୀ ପୋତ୍ଥକେ]।

୧୦୫୮।

‘‘ଯସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ ହତ୍ଥିୱରଧୁରଗତେ, ହତ୍ଥୀହି [ହତ୍ଥିକା (ସ୍ୟା।), ପତ୍ତିକା (ପୀ।)] ଅନୁୱଜନ୍ତି;

ତ୍ୟଜ୍ଜ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଉଭୋୱ ପତ୍ତିକା ଯନ୍ତି।

୧୦୫୯।

‘‘ଯସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ ଅସ୍ସୱରଧୁରଗତେ, ଅସ୍ସେହି [ଅସ୍ସକା (ସ୍ୟା।), ପତ୍ତିକା (ପୀ।)] ଅନୁୱଜନ୍ତି;

ତ୍ୟଜ୍ଜ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଉଭୋୱ ପତ୍ତିକା ଯନ୍ତି।

୧୦୬୦।

‘‘ଯସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ ରଥୱରଧୁରଗତେ, ରଥେହି [ରଥିକା (ସ୍ୟା।), ପତ୍ତିକା (ପୀ।)] ଅନୁୱଜନ୍ତି;

ତ୍ୟଜ୍ଜ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଉଭୋୱ ପତ୍ତିକା ଯନ୍ତି।

୧୦୬୧।

‘‘ଯେହିସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ ନୀଯିଂସୁ [ନିୟ୍ୟଂସୁ (ସୀ। ପୀ।)], ତପନୀଯକପ୍ପନେହି ତୁରଙ୍ଗେହି;

ତ୍ୟଜ୍ଜ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଉଭୋୱ ପତ୍ତିକା ଯନ୍ତି’’।

୧୦୬୨।

‘‘ଯଦି ସକୁଣି ମଂସମିଚ୍ଛସି, ଡଯସ୍ସୁ [ଡଯ୍ହସ୍ସୁ (ସ୍ୟା। କା।)] ପୁଙ୍କେନ ପୁପ୍ଫୱତିଯା;

ଯଜତେହ ଏକରାଜା, ସମ୍ମୂଢହୋ ଚତୂହି ପୁତ୍ତେହି।

୧୦୬୩।

‘‘ଯଦି ସକୁଣି ମଂସମିଚ୍ଛସି, ଡଯସ୍ସୁ ପୁଙ୍କେନ ପୁପ୍ଫୱତିଯା;

ଯଜତେହ ଏକରାଜା, ସମ୍ମୂଢହୋ ଚତୂହି କଞ୍ଞାହି।

୧୦୬୪।

‘‘ଯଦି ସକୁଣି ମଂସମିଚ୍ଛସି, ଡଯସ୍ସୁ ପୁଙ୍କେନ ପୁପ୍ଫୱତିଯା;

ଯଜତେହ ଏକରାଜା, ସମ୍ମୂଢହୋ ଚତୂହି ମହେସୀହି।

୧୦୬୫।

‘‘ଯଦି ସକୁଣି ମଂସମିଚ୍ଛସି, ଡଯସ୍ସୁ ପୁଙ୍କେନ ପୁପ୍ଫୱତିଯା;

ଯଜତେହ ଏକରାଜା, ସମ୍ମୂଢହୋ ଚତୂହି ଗହପତୀହି।

୧୦୬୬।

‘‘ଯଦି ସକୁଣି ମଂସମିଚ୍ଛସି, ଡଯସ୍ସୁ ପୁଙ୍କେ ପୁପ୍ଫୱତିଯା;

ଯଜତେହ ଏକରାଜା, ସମ୍ମୂଢହୋ ଚତୂହି ହତ୍ଥୀହି।

୧୦୬୭।

‘‘ଯଦି ସକୁଣି ମଂସମିଚ୍ଛସି, ଡଯସ୍ସୁ ପୁଙ୍କେନ ପୁପ୍ଫୱତିଯା;

ଯଜତେହ ଏକରାଜା, ସମ୍ମୂଢହୋ ଚତୂହି ଅସ୍ସେହି।

୧୦୬୮।

‘‘ଯଦି ସକୁଣି ମଂସମିଚ୍ଛସି, ଡଯସ୍ସୁ ପୁଙ୍କେନ ପୁପ୍ଫୱତିଯା;

ଯଜତେହ ଏକରାଜା, ସମ୍ମୂଢହୋ ଚତୂହି ଉସଭେହି।

୧୦୬୯।

‘‘ଯଦି ସକୁଣି ମଂସମିଚ୍ଛସି, ଡଯସ୍ସୁ ପୁଙ୍କେନ ପୁପ୍ଫୱତିଯା;

ଯଜତେହ ଏକରାଜା, ସମ୍ମୂଢହୋ ସବ୍ବଚତୁକ୍କେନ’’।

୧୦୭୦।

‘‘ଅଯମସ୍ସ ପାସାଦୋ, ଇଦଂ ଅନ୍ତେପୁରଂ ସୁରମଣୀଯଂ [ସୋଓଣ୍ଣୋ ପୁପ୍ଫମଲ୍ଲୱିକିଣ୍ଣୋ (କ।)];

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୭୧।

‘‘ଇଦମସ୍ସ କୂଟାଗାରଂ, ସୋଓଣ୍ଣଂ ପୁପ୍ଫମଲ୍ଲୱିକିଣ୍ଣଂ;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୭୨।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ଉଯ୍ୟାନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସବ୍ବକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୭୩।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ଅସୋକୱନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସବ୍ବକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୭୪।

‘‘ଇଦମସ୍ସ କଣିକାରୱନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସବ୍ବକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୭୫।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ପାଟଲିୱନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସବ୍ବକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୭୬।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ଅମ୍ବୱନଂ, ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ସବ୍ବକାଲିକଂ ରମ୍ମଂ;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୭୭।

‘‘ଅଯମସ୍ସ ପୋକ୍ଖରଣୀ, ସଞ୍ଛନ୍ନା ପଦୁମପୁଣ୍ଡରୀକେହି;

ନାୱା ଚ ସୋୱଣ୍ଣୱିକତା, ପୁପ୍ଫୱଲ୍ଲିୟା [ପୁପ୍ଫାୱଲିୟା (ସୀ। ପୀ।)] ଚିତ୍ତା ସୁରମଣୀୟା;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାୟ ନିନ୍ନୀତା’’।

୧୦୭୮।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ହତ୍ଥିରତନଂ, ଏରାୱଣୋ ଗଜୋ ବଲୀ ଦନ୍ତୀ;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାୟ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୭୯।

‘‘ଇଦମସ୍ସ ଅସ୍ସରତନଂ, ଏକଖୂରୋ [ଏକଖୂରୋ ୱେଗୋ (ସ୍ୟା।)] ଅସ୍ସୋ;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାୟ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୮୦।

‘‘ଅୟମସ୍ସ ଅସ୍ସରଥୋ, ସାଳିୟ [ସାଳିୟ ୱିୟ (ସ୍ୟା।)] ନିଗ୍ଘୋସୋ ସୁଭୋ ରତନୱିଚିତ୍ତୋ;

ୟତ୍ଥସ୍ସୁ ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ସୋଭିଂସୁ ନନ୍ଦନେ ୱିୟ ଦେୱା;

ତେଦାନି ଅଯ୍ୟପୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ୱଧାୟ ନିନ୍ନୀତା।

୧୦୮୧।

‘‘କଥଂ ନାମ ସାମସମସୁନ୍ଦରେହି, ଚନ୍ଦନମୁଦୁକଗତ୍ତେହି [ଚନ୍ଦନମରକତଗତ୍ତେହି (ସୀ। ପୀ।)];

ରାଜା ୟଜିସ୍ସତେ ୟଞ୍ଞଂ, ସମ୍ମୂଳ୍ହୋ ଚତୂହି ପୁତ୍ତେହି।

୧୦୮୨।

‘‘କଥଂ ନାମ ସାମସମସୁନ୍ଦରାହି, ଚନ୍ଦନମୁଦୁକଗତ୍ତାହି;

ରାଜା ୟଜିସ୍ସତେ ୟଞ୍ଞଂ, ସମ୍ମୂଳ୍ହୋ ଚତୂହି କଞ୍ଞାହି।

୧୦୮୩।

‘‘କଥଂ ନାମ ସାମସମସୁନ୍ଦରାହି, ଚନ୍ଦନମୁଦୁକଗତ୍ତାହି;

ରାଜା ୟଜିସ୍ସତେ ୟଞ୍ଞଂ, ସମ୍ମୂଳ୍ହୋ ଚତୂହି ମହେସୀହି।

୧୦୮୪।

‘‘କଥଂ ନାମ ସାମସମସୁନ୍ଦରେହି, ଚନ୍ଦନମୁଦୁକଗତ୍ତେହି;

ରାଜା ୟଜିସ୍ସତେ ୟଞ୍ଞଂ, ସମ୍ମୂଳ୍ହୋ ଚତୂହି ଗହପତୀହି।

୧୦୮୫।

‘‘ଯଥା ହୋନ୍ତି ଗାମନିଗମା, ସୁଞ୍ଞା ଅମନୁସ୍ସକା ବ୍ରହାରଞ୍ଞା;

ତଥା ହେସ୍ସତି ପୁପ୍ଫୱତିଯା, ଯିଟ୍ଠେସୁ ଚନ୍ଦସୂରିଯେସୁ’’।

୧୦୮୬।

‘‘ଉମ୍ମତ୍ତିକା ଭୱିସ୍ସାମି, ଭୂନହତା ପଂସୁନା ଚ [ପଂସୁନାୱ (ସ୍ୟା। କ।)] ପରିକିଣ୍ଣା;

ସଚେ ଚନ୍ଦୱରଂ [ଚନ୍ଦକୁମାରଂ (ସ୍ୟା।)] ହନ୍ତି, ପାଣା ମେ ଦେୱ ରୁଜ୍ଝନ୍ତି [ନିରୁଜ୍ଝନ୍ତି (ସୀ।), ଭିଜ୍ଜନ୍ତି (ସ୍ୟା।)]।

୧୦୮୭।

‘‘ଉମ୍ମତ୍ତିକା ଭୱିସ୍ସାମି, ଭୂନହତା ପଂସୁନା ଚ ପରିକିଣ୍ଣା;

ସଚେ ସୂରିଯୱରଂ ହନ୍ତି, ପାଣା ମେ ଦେୱ ରୁଜ୍ଝନ୍ତି’’।

୧୦୮୮।

‘‘କିଂ ନୁ ମା ନ ରମାପେଯ୍ୟୁଂ, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ପିଯଂୱଦା;

ଘଟ୍ଟିକା ଉପରିକ୍ଖୀ ଚ, ପୋକ୍ଖରଣୀ ଚ ଭାରିକା [ଘଟ୍ଟିଯା ଓପରକ୍ଖୀ ଚ ପୋକ୍ଖରକ୍ଖୀ ଚ ନାଯିକା (ସୀ।) ଘଟ୍ଟିଯା ଓପରକ୍ଖୀ ଚ ପୋକ୍ଖରକ୍ଖୀ ଚ ଗାଯିକା (ପୀ।)];

ଚନ୍ଦସୂରିଯେସୁ ନଚ୍ଚନ୍ତିଯୋ, ସମା ତାସଂ ନ ୱିଜ୍ଜତି’’।

୧୦୮୯।

‘‘ଇମଂ ମଯ୍ହଂ ହଦଯସୋକଂ, ପଟିମୁଞ୍ଚତୁ [ପଟିମୁଚ୍ଚତୁ (କ।)] ଖଣ୍ଡହାଲ ତୱ ମାତା;

ଯୋ ମଯ୍ହଂ ହଦଯସୋକୋ, ଚନ୍ଦମ୍ହି ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତେ।

୧୦୯୦।

‘‘ଇମଂ ମଯ୍ହଂ ହଦଯସୋକଂ, ପଟିମୁଞ୍ଚତୁ ଖଣ୍ଡହାଲ ତୱ ମାତା;

ଯୋ ମଯ୍ହଂ ହଦଯସୋକୋ, ସୂରିଯମ୍ହି ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତେ।

୧୦୯୧।

‘‘ଇମଂ ମଯ୍ହଂ ହଦଯସୋକଂ, ପଟିମୁଞ୍ଚତୁ ଖଣ୍ଡହାଲ ତୱ ଜାଯା;

ଯୋ ମଯ୍ହଂ ହଦଯସୋକୋ, ଚନ୍ଦମ୍ହି ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତେ।

୧୦୯୨।

‘‘ଇମଂ ମୟ୍ହଂ ହଦଯସୋକଂ, ପଟିମୁଞ୍ଚତୁ ଖଣ୍ଡହାଲ ତୱ ଜାଯା;

ଯୋ ମୟ୍ହଂ ହଦଯସୋକୋ, ସୂରିଯମ୍ହି ୱଧାଯ ନିନ୍ନୀତେ।

୧୦୯୩।

‘‘ମା ଚ ପୁତ୍ତେ ମା ଚ ପତିଂ, ଅଦ୍ଦକ୍ଖି ଖଣ୍ଡହାଲ ତୱ ମାତା;

ଯୋ ଘାତେସି କୁମାରେ, ଅଦୂସକେ ସୀହସଙ୍କାସେ।

୧୦୯୪।

‘‘ମା ଚ ପୁତ୍ତେ ମା ଚ ପତିଂ, ଅଦ୍ଦକ୍ଖି ଖଣ୍ଡହାଲ ତୱ ମାତା;

ଯୋ ଘାତେସି କୁମାରେ, ଅପେକ୍ଖିତେ ସଵ୍ଵଲୋକସ୍ସ।

୧୦୯୫।

‘‘ମା ଚ ପୁତ୍ତେ ମା ଚ ପତିଂ, ଅଦ୍ଦକ୍ଖି ଖଣ୍ଡହାଲ ତୱ ଜାଯା;

ଯୋ ଘାତେସି କୁମାରେ, ଅଦୂସକେ ସୀହସଙ୍କାସେ।

୧୦୯୬।

‘‘ମା ଚ ପୁତ୍ତେ ମା ଚ ପତିଂ, ଅଦ୍ଦକ୍ଖି ଖଣ୍ଡହାଲ ତୱ ଜାଯା;

ଯୋ ଘାତେସି କୁମାରେ, ଅପେକ୍ଖିତେ ସଵ୍ଵଲୋକସ୍ସ’’।

୧୦୯୭।

‘‘ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଅପି ନିଗଳଅବନ୍ଧକାପି, ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସେ ଚ ପାଲେମ।

୧୦୯୮।

‘‘ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଅପି ନିଗଳଅବନ୍ଧକାପି, ହତ୍ଥିଛକଣାନି ଉଜ୍ଝେମ।

୧୦୯୯।

‘‘ମା ନୋ ଦେୱ ଅୱଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଅପି ନିଗଳଅବନ୍ଧକାପି, ଅସ୍ସଛକଣାନି ଉଜ୍ଝେମ।

୧୧୦୦।

‘‘ମା ନୋ ଦେଵ ଅଵଧି, ଦାସେ ନୋ ଦେହି ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ;

ଯସ୍ସ ହୋନ୍ତି ତଵ କାମା, ଅପି ରଟ୍ଠା ପଵ୍ଵାଜିତା;

ଭିକ୍ଖାଚରିଯଂ ଚରିସ୍ସାମ।

୧୧୦୧।

‘‘ଦିବ୍ବଂ ଦେଵ ଉପଯାଚନ୍ତି, ପୁତ୍ତତ୍ଥିକାପି ଦଲିଦ୍ଦା;

ପଟିଭାନାନିପି ହିତ୍ଵା, ପୁତ୍ତେ ନ ଲଭନ୍ତି ଏକଚ୍ଚା।

୧୧୦୨।

‘‘ଆସୀସିକାନି [ଅସ୍ସାସକାନି (ସୀ। ପୀ।), ଆସାସକାନି (ସ୍ଯା।)] କରୋନ୍ତି, ପୁତ୍ତା ନୋ ଜାଯନ୍ତୁ ତତୋ ପପୁତ୍ତା [ପୁତ୍ତା (ସୀ। ପୀ।)];

ଅଥ ନୋ ଅକାରଣସ୍ମା, ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ ଦେଵ ଘାତେସି।

୧୧୦୩।

‘‘ଉପଯାଚିତକେନ ପୁତ୍ତଂ ଲଭନ୍ତି, ମା ତାତ ନୋ ଅଘାତେସି;

ମା କିଚ୍ଛାଲଦ୍ଧକେହି ପୁତ୍ତେହି, ଯଜିତ୍ଥୋ ଇମଂ ଯଞ୍ଞଂ।

୧୧୦୪।

‘‘ଉପଯାଚିତକେନ ପୁତ୍ତଂ ଲଭନ୍ତି, ମା ତାତ ନୋ ଅଘାତେସି;

ମା କପଣଲଦ୍ଧକେହି ପୁତ୍ତେହି, ଅମ୍ମାଯ ନୋ ଵିପ୍ପଵାସେସି’’।

୧୧୦୫।

‘‘ବହୁଦୁକ୍ଖା [ବହୁଦୁକ୍ଖଂ (ସ୍ଯା। କ।)] ପୋସିଯ ଚନ୍ଦଂ, ଅମ୍ମ ତୁଵଂ ଜୀଯସେ ପୁତ୍ତଂ;

ଵନ୍ଦାମି ଖୋ ତେ ପାଦେ, ଲଭତଂ ତାତୋ ପରଲୋକଂ।

୧୧୦୬।

‘‘ହନ୍ଦ ଚ ମଂ ଉପଗୁଯ୍ହ, ପାଦେ ତେ ଅମ୍ମ ଵନ୍ଦିତୁଂ ଦେହି;

ଗଚ୍ଛାମି ଦାନି ପଵାସଂ [ଵିପ୍ପଵାସଂ (କ।)], ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ ଏକରାଜସ୍ସ।

୧୧୦୭।

‘‘ହନ୍ଦ ଚ ମଂ ଉପଗୁଯ୍ହ [ଉପଗୁଯ୍ହ (ସ୍ଯା। କ।)], ପାଦେ ତେ ଅମ୍ମ ଵନ୍ଦିତୁଂ ଦେହି;

ଗଚ୍ଛାମି ଦାନି ପଵାସଂ, ମାତୁ କତ୍ଵା ହଦଯସୋକଂ।

୧୧୦୮।

ହନ୍ଦ ଚ ମଂ ଉପଗୁଯ୍ହ [ଉପଗୁଯ୍ହ (ସ୍ଯା। କ।)], ପାଦେ ତେ ଅମ୍ମ ଵନ୍ଦିତୁଂ ଦେହି;

ଗଚ୍ଛାମି ଦାନି ପଵାସଂ, ଜନସ୍ସ କତ୍ଵା ହଦଯସୋକଂ’’।

୧୧୦୯।

‘‘ହନ୍ଦ ଚ ପଦୁମପତ୍ତାନଂ, ମୋଳିଂ ବନ୍ଧସ୍ସୁ ଗୋତମିପୁତ୍ତ;

ଚମ୍ପକଦଲମିସ୍ସାଯୋ [ଚମ୍ପକଦଲିଵୀତିମିସ୍ସାଯୋ (ସୀ। ପୀ।), ଚମ୍ପକଦଲିମିସ୍ସାଯୋ (କ।)], ଏସା ତେ ପୋରାଣିକା ପକତି।

୧୧୧୦।

‘‘ହନ୍ଦ ଚ ଵିଲେପନଂ ତେ, ପଚ୍ଛିମକଂ ଚନ୍ଦନଂ ଵିଲିମ୍ପସ୍ସୁ;

ଯେହି ଚ ସୁଵିଲିତ୍ତୋ, ସୋଭସି ରାଜପରିସାଯଂ।

୧୧୧୧।

‘‘ହନ୍ଦ ଚ ମୁଦୁକାନି ଵତ୍ଥାନି, ପଚ୍ଛିମକଂ କାସିକଂ ନିଵାସେହି;

ଯେହି ଚ ସୁନିଵତ୍ଥୋ, ସୋଭସି ରାଜପରିସାଯଂ।

୧୧୧୨।

‘‘ମୁତ୍ତାମଣିକନକଵିଭୂସିତାନି, ଗଣ୍ହସ୍ସୁ ହତ୍ଥାଭରଣାନି;

ଯେହି ଚ ହତ୍ଥାଭରଣେହି, ସୋଭସି ରାଜପରିସାଯଂ’’।

୧୧୧୩।

‘‘ନ ହି ନୂନାଯଂ ରଟ୍ଠପାଲୋ, ଭୂମିପତି ଜନପଦସ୍ସ ଦାଯାଦୋ;

ଲୋକିସ୍ସରୋ ମହନ୍ତୋ, ପୁତ୍ତେ ସ୍ନେହଂ ଜନଯତି’’।

୧୧୧୪।

‘‘ମଯ୍ହମ୍ପି ପିଯା ପୁତ୍ତା, ଅତ୍ତା ଚ ପିଯୋ ତୁମ୍ହେ ଚ ଭରିଯାଯୋ;

ସଗ୍ଗଞ୍ଚ ପତ୍ଥଯାନୋ [ପତ୍ଥଯମାନୋ (ସ୍ଯା। କ।)], ତେନାହଂ ଘାତଯିସ୍ସାମି’’।

୧୧୧୫।

‘‘ମଂ ପଠମଂ ଘାତେହି, ମା ମେ ହଦଯଂ ଦୁକ୍ଖଂ ଫାଲେସି;

ଅଲଙ୍କତୋ [ଅନଲଙ୍କତୋ (କ।)] ସୁନ୍ଦରକୋ, ପୁତ୍ତୋ ଦେଵ ତଵ ସୁଖୁମାଲୋ।

୧୧୧୬।

‘‘ହନ୍ଦଯ୍ଯ ମଂ ହନସ୍ସୁ, ପରଲୋକେ [ସଲୋକା (ସୀ। ସ୍ଯା। କ।)] ଚନ୍ଦକେନ [ଚନ୍ଦିଯେନ (ସୀ। ପୀ। କ।)] ହେସ୍ସାମି;

ପୁଞ୍ଞଂ କରସ୍ସୁ ଵିପୁଲଂ, ଵିଚରାମ ଉଭୋପି ପରଲୋକେ’’।

୧୧୧୭।

‘‘ମା ତ୍ଵଂ ଚନ୍ଦେ ରୁଚ୍ଚି ମରଣଂ [ଇଦଂ ପଦଂ ନତ୍ଥି ସୀ। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ], ବହୁକା ତଵ ଦେଵରା ଵିସାଲକ୍ଖି;

ତେ ତଂ ରମଯିସ୍ସନ୍ତି, ଯିଟ୍ଠସ୍ମିଂ ଗୋତମିପୁତ୍ତେ’’।

୧୧୧୮।

‘‘ଏଵଂ ଵୁତ୍ତେ ଚନ୍ଦା ଅତ୍ତାନଂ, ହନ୍ତି ହତ୍ଥତଲକେହି’’;

‘‘ଅଲମେତ୍ଥ [ଅଲମତ୍ଥୁ (ସୀ। ପୀ।)] ଜୀଵିତେନ, ପିସ୍ସାମି [ପାଯାମି (ସୀ। ପୀ।)] ଵିସଂ ମରିସ୍ସାମି।

୧୧୧୯।

‘‘ନ ହି ନୂନିମସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ, ମିତ୍ତାମଚ୍ଚା ଚ ଵିଜ୍ଜରେ ସୁହଦା;

ଯେ ନ ଵଦନ୍ତି ରାଜାନଂ, ମା ଘାତଯି ଓରସେ ପୁତ୍ତେ।

୧୧୨୦।

‘‘ନ ହି ନୂନିମସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ, ଞାତୀ ମିତ୍ତା ଚ ଵିଜ୍ଜରେ ସୁହଦା;

ଯେ ନ ଵଦନ୍ତି ରାଜାନଂ, ମା ଘାତଯି ଅତ୍ରଜେ ପୁତ୍ତେ।

୧୧୨୧।

‘‘ଇମେ ତେପି ମଯ୍ହଂ ପୁତ୍ତା, ଗୁଣିନୋ କାଯୂରଧାରିନୋ ରାଜ;

ତେହିପି ଯଜସ୍ସୁ ଯଞ୍ଞଂ, ଅଥ ମୁଞ୍ଚତୁ [ମୁଚ୍ଚତୁ (ପୀ। କ।)] ଗୋତମିପୁତ୍ତେ।

୧୧୨୨।

‘‘ବିଲସତଂ ମଂ କତ୍ଵାନ, ଯଜସ୍ସୁ ସତ୍ତଧା ମହାରାଜ;

ମା ଜେଟ୍ଠପୁତ୍ତମଵଧି, ଅଦୂସକଂ ସୀହସଙ୍କାସଂ।

୧୧୨୩।

‘‘ଵିଲସତଂ ମଂ କତ୍ଵାନ, ଯଜସ୍ସୁ ସଓଧା ମହାରାଜ;

ମା ଜେଟ୍ଠପୁତ୍ତମଓଧି, ଅପେକ୍ଖିତଂ ସଵ୍ଵଲୋକସ୍ସ’’।

୧୧୨୪।

‘‘ବହୁକା ତଓ ଦିନ୍ନାଭରଣା, ଉଚ୍ଚାଓଚା ସୁଭଣିତମ୍ହି;

ମୁତ୍ତାମଣିଓେଳୁରିଯା, ଏତଂ ତେ ପଚ୍ଛିମକଂ ଦାନଂ’’।

୧୧୨୫।

‘‘ଯେସଂ ପୁଵ୍ଵେ ଖନ୍ଧେସୁ, ଫୁଲ୍ଲା ମାଲାଗୁଣା ଓିଓତ୍ତିଂସୁ;

ତେସଜ୍ଜପି ସୁନିସିତୋ [ପିତନିସିତୋ (ସୀ। ପୀ।)], ନେତ୍ତିଂସୋ ଓିଓତ୍ତିସ୍ସତି ଖନ୍ଧେସୁ।

୧୧୨୬।

‘‘ଯେସଂ ପୁଵ୍ଵେ ଖନ୍ଧେସୁ, ଚିତ୍ତା ମାଲାଗୁଣା ଓିଓତ୍ତିଂସୁ;

ତେସଜ୍ଜପି ସୁନିସିତୋ, ନେତ୍ତିଂସୋ ଓିଓତ୍ତିସ୍ସତି ଖନ୍ଧେସୁ।

୧୧୨୭।

‘‘ଅଚିରଂ [ଅଚିରା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଓତ ନେତ୍ତିଂସୋ, ଓିଓତ୍ତିସ୍ସତି ରାଜପୁତ୍ତାନଂ ଖନ୍ଧେସୁ;

ଅଥ ମମ ହଦଯଂ ନ ଫଲତି, ତାଓ ଦଳ୍ହବନ୍ଧଞ୍ଚ ମେ ଆସି।

୧୧୨୮।

‘‘କାସିକସୁଚିଓତ୍ଥଧରା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନଓିଲିତ୍ତା;

ନିଯ୍ୟାଥ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ ଏକରାଜସ୍ସ।

୧୧୨୯।

‘‘କାସିକସୁଚିଓତ୍ଥଧରା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନଓିଲିତ୍ତା;

ନିଯ୍ୟାଥ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ମାତୁ କତ୍ଵା ହଦଯସୋକଂ।

୧୧୩୦।

‘‘କାସିକସୁଚିଓତ୍ଥଧରା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନଓିଲିତ୍ତା;

ନିଯ୍ୟାଥ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଜନସ୍ସ କତ୍ଵା ହଦଯସୋକଂ।

୧୧୩୧।

‘‘ମଂସରସଭୋଜନା ନ୍ହାପକସୁନ୍ହାପିତା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନୱିଲିତ୍ତା;

ନିୟ୍ୟାଥ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ ଏକରାଜସ୍ସ।

୧୧୩୨।

‘‘ମଂସରସଭୋଜନା ନ୍ହାପକସୁନ୍ହାପିତା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନୱିଲିତ୍ତା;

ନିୟ୍ୟାଥ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ମାତୁ କତ୍ୱା ହଦଯସୋକଂ।

୧୧୩୩।

‘‘ମଂସରସଭୋଜନା ନ୍ହାପକସୁନ୍ହାପିତା, କୁଣ୍ଡଲିନୋ ଅଗଲୁଚନ୍ଦନୱିଲିତ୍ତା;

ନିୟ୍ୟାଥ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ଜନସ୍ସ କତ୍ୱା ହଦଯସୋକଂ’’।

୧୧୩୪।

‘‘ସବ୍ବସ୍ମିଂ ଉପକ୍ଖଟସ୍ମିଂ, ନିସୀଦିତେ ଚନ୍ଦସ୍ମିଂ [ଚନ୍ଦିଯସ୍ମିଂ (ସୀ। ପୀ।), ଚନ୍ଦସୂରିଯସ୍ମିଂ (ସ୍ୟା।)] ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ;

ପଞ୍ଚାଲରାଜଧୀତା ପଞ୍ଚାଲିକା, ସବ୍ବପରିସାଯ ସମନୁପରିଯାଯି [ସବ୍ବପରିସମନୁପରିଯାସି (ସୀ। ପୀ।), ସବ୍ବପରିସନ୍ତରମନୁପରିଯାସି (ସ୍ୟା।)]।

୧୧୩୫।

‘‘ଯେନ ସଚ୍ଚେନ ଖଣ୍ଡହାଲୋ, ପାପକମ୍ମଂ କରୋତି ଦୁମ୍ମେଧୋ;

ଏତେନ ସଚ୍ଚୱଜ୍ଜେନ, ସମଙ୍ଗିନୀ ସାମିକେନ ହୋମି।

୧୧୩୬।

‘‘ଯେ ଇଧତ୍ଥି ଅମନୁସ୍ସା, ଯାନି ଚ ଯକ୍ଖଭୂତଭବ୍ୟାନି;

କରୋନ୍ତୁ ମେ ୱେୟ୍ୟାୱଟିକଂ, ସମଙ୍ଗିନୀ ସାମିକେନ ହୋମି।

୧୧୩୭।

‘‘ଯା ଦେୱତା ଇଧାଗତା, ଯାନି ଚ ଯକ୍ଖଭୂତଭବ୍ୟାନି;

ସରଣେସିନିଂ ଅନାଥଂ ତାଯଥ ମଂ, ଯାଚାମହଂ ପତିମାହଂ ଅଜେଯଂ’’ [ଅଜିୟ୍ୟଂ (ସୀ।)]।

୧୧୩୮।

‘‘ତଂ ସୁତ୍ୱା ଅମନୁସ୍ସୋ, ଅଯୋକୂଟଂ ପରିବ୍ଭମେତ୍ୱାନ;

ଭଯମସ୍ସ ଜନଯନ୍ତୋ, ରାଜାନଂ ଇଦମୱୋଚ।

୧୧୩୯।

‘‘ବୁଜ୍ଝସ୍ସୁ ଖୋ ରାଜକଲି, ମା ତାହଂ [ମା ତେହଂ (ସ୍ୟା।)] ମଦ୍ଧକଂ ନିତାଢଏସିଂ [ନିତାଳେମି (ସୀ। ପୀ।), ନିପ୍ଫାଲେସିଂ (କ।)];

ମା ଜେଟ୍ଠପୁତ୍ତମଵଧି, ଅଦୂସକଂ ସୀହସଙ୍କାସଂ।

୧୧୪୦।

‘‘କୋ ତେ ଦିଟ୍ଠୋ ରାଜକଲି, ପୁତ୍ତଭରିଯାଯୋ ହଞ୍ଞମାନାଯୋ [ହଞ୍ଞମାନା (କ।)];

ସେଟ୍ଠି ଚ ଗହପତଯୋ, ଅଦୂସକା ସଗ୍ଗକାମା ହି।

୧୧୪୧।

‘‘ତଂ ସୁତ୍ୱା ଖଣ୍ଡହାଲୋ, ରାଜା ଚ ଅବ୍ଭୁତମିଦଂ ଦିସ୍ୱାନ;

ସବ୍ବେସଂ ବନ୍ଧନାନି ମୋଚେସୁଂ, ଯଥା ତଂ ଅନୁପଘାତଂ [ଅପାପାନଂ (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୧୪୨।

‘‘ସବ୍ବେସୁ ୱିପ୍ପମୁତ୍ତେସୁ, ଯେ ତତ୍ଥ ସମାଗତା ତଦା ଆସୁଂ;

ସବ୍ବେ ଏକେକଲେଡ୍ଡୁକମଦଂସୁ, ଏସ ୱଧୋ ଖଣ୍ଡହାଲସ୍ସ’’।

୧୧୪୩।

‘‘ସବ୍ବେ ପୱିଟ୍ଠା [ପତିଂସୁ (ସୀ।), ପତିତ୍ୱା (ପୀ।)] ନିରଯଂ, ଯଥା ତଂ ପାପକଂ କରିତ୍ୱାନ;

ନ ହି ପାପକମ୍ମଂ କତ୍ୱା, ଲବ୍ଭା ସୁଗତିଂ ଇତୋ ଗନ୍ତୁଂ’’।

୧୧୪୪।

‘‘ସବ୍ବେସୁ ୱିପ୍ପମୁତ୍ତେସୁ, ଯେ ତତ୍ଥ ସମାଗତା ତଦା ଆସୁଂ;

ଚନ୍ଦଂ ଅଭିସିଞ୍ଚିଂସୁ, ସମାଗତା ରାଜପରିସା [ରାଜପୁରିସା (ସ୍ୟା।)] ଚ।

୧୧୪୫।

‘‘ସବ୍ବେସୁ ୱିପ୍ପମୁତ୍ତେସୁ, ଯେ [ଯା (ସ୍ୟା।)] ତତ୍ଥ ସମାଗତା ତଦା ଆସୁଂ;

ଚନ୍ଦଂ ଅଭିସିଞ୍ଚିଂସୁ, ସମାଗତା ରାଜକଞ୍ଞାଯୋ ଚ।

୧୧୪୬।

‘‘ସବ୍ବେସୁ ୱିପ୍ପମୁତ୍ତେସୁ, ଯେ ତତ୍ଥ ସମାଗତା ତଦା ଆସୁଂ;

ଚନ୍ଦଂ ଅଭିସିଞ୍ଚିଂସୁ, ସମାଗତା ଦେୱପରିସା [ଦେୱପୁରିସା (ସ୍ୟା।)] ଚ।

୧୧୪୭।

‘‘ସଙ୍କେସୁ ୱିପ୍ପମୁଣ୍ଡେସୁ, ଯେ [ଯା (ସ୍ୟା।)] ତତ୍ଥ ସମାଗତା ତଦା ଆସୁଂ;

ଚନ୍ଦଂ ଅଭିସିଞ୍ଚିଂସୁ, ସମାଗତା ଦେୱକଞ୍ଞାୟୋ ଚ।

୧୧୪୮।

‘‘ସଙ୍କେସୁ ୱିପ୍ପମୁଣ୍ଡେସୁ, ଯେ ତତ୍ଥ ସମାଗତା ତଦା ଆସୁଂ;

ଚେଲୁକ୍ଖେପମକରୁଂ, ସମାଗତା ରାଜପରିସା [ରାଜପୁରିସା (ସ୍ୟା।)] ଚ।

୧୧୪୯।

‘‘ସଙ୍କେସୁ ୱିପ୍ପମୁଣ୍ଡେସୁ, ଯେ [ଯା (ସ୍ୟା।)] ତତ୍ଥ ସମାଗତା ତଦା ଆସୁଂ;

ଚେଲୁକ୍ଖେପମକରୁଂ, ସମାଗତା ରାଜକଞ୍ଞାୟୋ ଚ।

୧୧୫୦।

‘‘ସଙ୍କେସୁ ୱିପ୍ପମୁଣ୍ଡେସୁ, ଯେ ତତ୍ଥ ସମାଗତା ତଦା ଆସୁଂ;

ଚେଲୁକ୍ଖେପମକରୁଂ, ସମାଗତା ଦେୱପରିସା [ଦେୱପୁରିସା (ସ୍ୟା।)] ଚ।

୧୧୫୧।

‘‘ସଙ୍କେସୁ ୱିପ୍ପମୁଣ୍ଡେସୁ, ଯେ [ଯା (ସ୍ୟା।)] ତତ୍ଥ ସମାଗତା ତଦା ଆସୁଂ;

ଚେଲୁକ୍ଖେପମକରୁଂ, ସମାଗତା ଦେୱକଞ୍ଞାୟୋ ଚ।

୧୧୫୨।

‘‘ସଙ୍କେସୁ ୱିପ୍ପମୁଣ୍ଡେସୁ, ବହୂ ଆନନ୍ଦିତା ଅହୁଂ [ବହୁ ଆନନ୍ଦନୋ ଅହୁ ୱଂସୋ (ସୀ।), ବହୁ ଆନନ୍ଦିତୋ ଅହୁ ୱଂସୋ (ପୀ।)];

ନନ୍ଦିଂ ପୱେସି ନଗରଂ [ୱାଦିଂସୁ ନନ୍ଦିପୱେସନଗରଂ (ସ୍ୟା।), ନନ୍ଦିଂ ପୱେସି ନଗରେ (କ।)], ବନ୍ଧନା ମୋକ୍ଖୋ ଅଘୋସିତ୍ଥା’’ତି।

ଚନ୍ଦକୁମାରଜାତକଂ [ଖଣ୍ଡହାଲଜାତକଂ (ସୀ। ପୀ।)] ସତ୍ତମଂ।

୫୪୫। ମହାନାରଦକସ୍ସପଜାତକଂ (୮)

୧୧୫୩।

‘‘ଅହୁ ରାଜା ୱିଦେହାନଂ, ଅଙ୍ଗତି [ଅଙ୍ଗାତି (ସୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ନାମ ଖତ୍ତିୟୋ;

ପହୂତଯୋଗ୍ଗୋ ଧନିମା, ଅନନ୍ତବଲପୋରିସୋ।

୧୧୫୪।

ସୋ ଚ ପନ୍ନରସିଂ [ପନ୍ନରସେ (ସ୍ୟା। କ।)] ରତ୍ତିଂ, ପୁରିମଯାମେ ଅନାଗତେ;

ଚାତୁମାସା [ଚାତୁମସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)] କୋମୁଦିଯା, ଅମଚ୍ଚେ ସନ୍ନିପାତଯି।

୧୧୫୫।

''ପଣ୍ଡିତେ ସୁତସମ୍ପନ୍ନେ, ମିତପୁବ୍ବେ [ମିହିତପୁବ୍ବେ (ସୀ। ପୀ।)] ୱିଚକ୍ଖଣେ;

ୱିଜଯଞ୍ଚ ସୁନାମଞ୍ଚ, ସେନାପତିଂ ଅଲାତକଂ।

୧୧୫୬।

''ତମନୁପୁଚ୍ଛି ୱେଦେହୋ, ''ପଚ୍ଚେକଂ ବ୍ରୂଥ ସଂ ରୁଚିଂ;

ଚାତୁମାସା କୋମୁଦଜ୍ଜ, ଜୁଣ୍ହଂ ବ୍ୟପହତଂ [ବ୍ୟପଗତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ତମଂ;

କାଯଜ୍ଜ ରତିଯା ରତ୍ତିଂ, ୱିହରେମୁ ଇମଂ ଉତୁଂ''।

୧୧୫୭।

''ତତୋ ସେନାପତି ରଞ୍ଞୋ, ଅଲାତୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

''ହଟ୍ଠଂ ଯୋଗ୍ଗଂ ବଲଂ ସବ୍ବଂ, ସେନଂ ସନ୍ନାହଯାମସେ।

୧୧୫୮।

''ନିଯ୍ୟାମ ଦେୱ ଯୁଦ୍ଧାଯ, ଅନନ୍ତବଲପୋରିସା;

ଯେ ତେ ୱସଂ ନ ଆଯନ୍ତି, ୱସଂ ଉପନଯାମସେ [ଉପନିଯ୍ୟାମସେ (କ।)];

ଏସା ମଯ୍ହଂ ସକା ଦିଟ୍ଠି, ଅଜିତଂ ଓଜିନାମସେ।

୧୧୫୯।

ଅଲାତସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ସୁନାମୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

''ସବ୍ବେ ତୁଯ୍ହଂ ମହାରାଜ, ଅମିତ୍ତା ୱସମାଗତା।

୧୧୬୦।

''ନିକ୍ଖିତ୍ତସତ୍ଥା ପଚ୍ଚତ୍ଥା, ନିୱାତମନୁୱତ୍ତରେ;

ଉତ୍ତମୋ ଉସ୍ସୱୋ ଅଜ୍ଜ, ନ ଯୁଦ୍ଧଂ ମମ ରୁଚ୍ଚତି।

୧୧୬୧।

‘‘ଅନ୍ନପାନଞ୍ଚ ଖଜ୍ଜଞ୍ଚ, ଖିପ୍ପଂ ଅଭିହରନ୍ତୁ ତେ;

ରମସ୍ସୁ ଦେଓ କାମେହି, ନଚ୍ଚଗୀତେ ସୁୱାଦିତେ’’।

୧୧୬୨।

ସୁନାମସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ୱିଜୟୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

‘‘ସବ୍ବେ କାମା ମହାରାଜ, ନିଚ୍ଚଂ ତଓ ମୁପଟ୍ଠିତା।

୧୧୬୩।

‘‘ନ ହେତେ ଦୁଲ୍ଲଭା ଦେଓ, ତଓ କାମେହି ମୋଦିତୁଂ;

ସଦାପି କାମା ସୁଲଭା, ନେତଂ ଚିତ୍ତମତଂ [ଚିତ୍ତଂ ମତୀ (କ।)] ମମ।

୧୧୬୪।

‘‘ସମଣଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ୱାପି, ଉପାସେମୁ ବହୁସ୍ସୁତଂ;

ଯୋ ନଜ୍ଜ ୱିନଯେ କଙ୍ଖଂ, ଅତ୍ଥଧମ୍ମୱିଦୂ ଇସେ’’।

୧୧୬୫।

ୱିଜୟସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ରାଜା ଅଙ୍ଗତି ମବ୍ରୱି;

‘‘ଯଥା ୱିଜୟୋ ଭଣତି, ମୟ୍ହମ୍ପେତଂୱ ରୁଚ୍ଚତି।

୧୧୬୬।

‘‘ସମଣଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ୱାପି, ଉପାସେମୁ ବହୁସ୍ସୁତଂ;

ଯୋ ନଜ୍ଜ ୱିନଯେ କଙ୍ଖଂ, ଅତ୍ଥଧମ୍ମୱିଦୂ ଇସେ।

୧୧୬୭।

‘‘ସବ୍ବେୱ ସନ୍ତା କରୋଥ ମତିଂ, କଂ ଉପାସେମୁ ପଣ୍ଡିତଂ;

ଯୋ [କୋ (ସୀ। ପୀ।)] ନଜ୍ଜ ୱିନଯେ କଙ୍ଖଂ, ଅତ୍ଥଧମ୍ମୱିଦୂ ଇସେ’’।

୧୧୬୮।

‘‘ୱେଦେହସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ଅଲାତୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

‘‘ଅତ୍ଥାୟଂ ମିଗଦାୟସ୍ମିଂ, ଅଚେଲୋ ଧୀରସମ୍ମତୋ।

๑๑๖๙।

‘‘ଗୁଣୋ କସ୍ସପଗୋତ୍ତାଯଂ, ସୁତୋ ଚିତ୍ରକଥୀ ଗଣୀ;

ତଂ ଦେୱ [ତଦେୱ (କ।)] ପଯିରୁପାସେମୁ [ପଯିରୁପାସଯ (ସୀ। ପୀ।)], ସୋ ନୋ କଙ୍ଖଂ ୱିନେସ୍ସତି’’।

๑๑๗๐।

‘‘ଅଲାତସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ରାଜା ଚୋଦେସି ସାରଥିଂ;

‘‘ମିଗଦାଯଂ ଗମିସ୍ସାମ, ଯୁତ୍ତଂ ଯାନଂ ଇଧାନଯ’’।

๑๑๗๑।

ତସ୍ସ ଯାନଂ ଅଯୋଜେସୁଂ, ଦନ୍ତଂ ରୂପିଯପକ୍ଖରଂ [ରୂପିଯୁପକ୍ଖରଂ (କ।)];

ସୁକ୍କମଟ୍ଠପରିୱାରଂ, ପଣ୍ଡରଂ ଦୋସିନାମୁଖଂ।

๑๑๗๒।

‘‘ତତ୍ରାସୁଂ କୁମୁଦାଯୁତ୍ତା, ଚତ୍ତାରୋ ସିନ୍ଧୱା ହଯା;

ଅନିଲୂପମସମୁପ୍ପାତା [ଅନିଲୂପମସମୁପ୍ପାଦା (କ।)], ସୁଦନ୍ତା ସୋଣ୍ଡମାଲିନୋ।

๑๑๗๓।

‘‘ସେତଚ୍ଛତ୍ତଂ ସେତରଥୋ, ସେତସ୍ସା ସେତବୀଜନୀ;

ୱେଦେହୋ ସହମଚ୍ଚେହି, ନିଯ୍ୟଂ ଚନ୍ଦୋୱ ସୋଭତି।

๑๑๗๔।

‘‘ତମନୁଯାଯିଂସୁ ବହୱୋ, ଇନ୍ଦିଖଗ୍ଗଧରା [ଇନ୍ଦଖଗ୍ଗଧରା (ସୀ।), ଇଟ୍ଠିଖଗ୍ଗଧରା (ପୀ।)] ବଲୀ;

ଅସ୍ସପିଟ୍ଠିଗତା ୱୀରା, ନରା ନରୱରାଧିପଂ।

๑๑๗๕।

ସୋ ମୁହୁତ୍ତଂୱ ଯାଯିତ୍ୱା, ଯାନା ଓରୁଯ୍ହ ଖତ୍ତିଯୋ;

ୱେଦେହୋ ସହମଚ୍ଚେହି, ପତ୍ତୀ ଗୁଣମୁପାଗମି।

๑๑๗๖।

ଯେପି ତତ୍ଥ ତଦା ଆସୁଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣିବ୍ଭା ସମାଗତା;

ନ ତେ ଅପନଯୀ ରାଜା, ଅକତଂ ଭୂମିମାଗତୋ।

୧୧୭୭।

‘‘ତତୋ ସୋ ମୁଦୁକା ଭିସିଯା, ମୁଦୁଚିତ୍ତକସନ୍ଥତେ [ମୁଦୁଚିତ୍ତକଠଅନ୍ଦକେ (ସୀ। ପୀ।)];

ମୁଦୁପଚ୍ଚତ୍ଥତେ ରାଜା, ଏକମନ୍ତଂ ଉପାୱିସି।

୧୧୭୮।

‘‘ନିସଜ୍ଜ ରାଜା ସମ୍ମୋଦି, କଥଂ ସାରଣିଯଂ ତତୋ;

‘‘କଚ୍ଚି ଯାପନିଯଂ ଭନ୍ତେ, ୱାତାନମୱିଯଗ୍ଗତା [ୱାତାନମୱିସଗ୍ଗତା (ସୀ। ପୀ।), ୱାତାନମୱିଯତ୍ତତା (ସ୍ୟା।)]।

୧୧୭୯।

‘‘କଚ୍ଚି ଅକସିରା ୱୁତ୍ତି, ଲଭସି [ଲବ୍ଭତି (ସୀ। ପୀ।)] ପିଣ୍ଡଯାପନଂ [ପିଣ୍ଡିଯାପନଂ (ସ୍ୟା। କ।)];

ଅପାବାଧୋ ଚସି କଚ୍ଚି, ଚକ୍ଖୁଂ ନ ପରିହାଯତି’’।

୧୧୮୦।

ତଂ ଗୁଣୋ ପଟିସମ୍ମୋଦି, ୱେଦେହଂ ୱିନଯେ ରତଂ;

‘‘ଯାପନୀଯଂ ମହାରାଜ, ସବ୍ବମେତଂ ତଦୂଭଯଂ।

୧୧୮୧।

‘‘କଚ୍ଚି ତୁଯ୍ହମ୍ପି ୱେଦେହ, ପଚ୍ଚନ୍ତା ନ ବଲୀଯରେ;

କଚ୍ଚି ଅରୋଗଂ ଯୋଗ୍ଗଂ ତେ, କଚ୍ଚି ୱହତି ୱାହନଂ;

କଚ୍ଚି ତେ ବ୍ୟାଧଯୋ ନତ୍ଥି, ସରୀରସ୍ସୁପତାପିଯା’’ [ସରୀରସ୍ସୁପତାପିକା (ସୀ। ପୀ।), ସରୀରସ୍ସୁପତାପନା (?)]।

୧୧୮୨।

ପଟିସମ୍ମୋଦିତୋ ରାଜା, ତତୋ ପୁଚ୍ଛି ଅନନ୍ତରା;

ଅତ୍ଥଂ ଧମ୍ମଞ୍ଚ ଞାଯଞ୍ଚ, ଧମ୍ମକାମୋ ରଥେସଭୋ।

୧୧୮୩।

‘‘କଥଂ ଧମ୍ମଂ ଚରେ ମଚ୍ଚୋ, ମାତାପିତୂସୁ କସ୍ସପ;

କଥଂ ଚରେ ଆଚରିଯେ, ପୁତ୍ତଦାରେ କଥଂ ଚରେ।

୧୧୮୪।

‘‘କଥଂ ଚରେୟ୍ୟ ଖ୍ଖୁଡ୍ଢେସୁ, କଥଂ ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣେ;

କଥଞ୍ଚ ବଲକାଯସ୍ମିଂ, କଥଂ ଜନପଦେ ଚରେ।

୧୧୮୫।

‘‘କଥଂ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ମଚ୍ଚା ଗଚ୍ଛନ୍ତି [ପେଚ୍ଚ ଗଚ୍ଛତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସୁଗ୍ଗତିଂ;

କଥଞ୍ଚେକେ ଅଧମ୍ମଟ୍ଠା, ପତନ୍ତି ନିରଯଂ ଅଥୋ’’।

୧୧୮୬।

‘‘ୱେଦେହସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, କସ୍ସପୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

‘‘‘ସୁଣୋହି ମେ ମହାରାଜ, ସଚ୍ଚଂ ଅୱିତଥଂ ପଦଂ।

୧୧୮୭।

‘‘‘ନତ୍ଥି ଧମ୍ମଚରିତସ୍ସ [ଧମ୍ମସ୍ସ ଚିଣ୍ଣସ୍ସ (ସୀ।)], ଫଲଂ କଲ୍ୟାଣପାପକଂ;

ନତ୍ଥି ଦେୱ ପରୋ ଲୋକୋ, କୋ ତତୋ ହି ଇଧାଗତୋ।

୧୧୮୮।

‘‘‘ନତ୍ଥି ଦେୱ ପିତରୋ ୱା, କୁତୋ ମାତା କୁତୋ ପିତା;

ନତ୍ଥି ଆଚରିଯୋ ନାମ, ଅଦନ୍ତଂ କୋ ଦମେସ୍ସତି।

୧୧୮୯।

‘‘‘ସମତୁଲ୍ୟାନି ଭୂତାନି, ନତ୍ଥି ଜେଟ୍ଠାପଚାଯିକା;

ନତ୍ଥି ବଲଂ ୱୀରିଯଂ ୱା, କୁତୋ ଉଟ୍ଠାନପୋରିସଂ;

ନିଯତାନି ହି ଭୂତାନି, ଯଥା ଗୋଟୱିସୋ ତଥା।

୧୧୯୦।

‘‘‘ଲଦ୍ଧେଯ୍ୟଂ ଲଭତେ ମଚ୍ଚୋ, ତତ୍ଥ ଦାନଫଲଂ କୁତୋ;

ନତ୍ଥି ଦାନଫଲଂ ଦେୱ, ଅୱସୋ ଦେୱୱୀରିଯୋ।

୧୧୯୧।

‘‘‘ବାଲେହି ଦାନଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, ପଣ୍ଡିତେହି ପଟିଚ୍ଛିତଂ;

ଅୱସା ଦେନ୍ତି ଧୀରାନଂ, ବାଲା ପଣ୍ଡିତମାନିନୋ।

୧୧୯୨।

‘‘‘ସତ୍ତିମେ ସସ୍ସତା କାଯା, ଅଛେଜ୍ଜା ଅୱିକୋପିନୋ;

ତେଜୋ ପଥୱୀ ଆପୋ ଚ, ୱାଯୋ ସୁଖଂ ଦୁଖଞ୍ଚିମେ;

ଜୀୱେ ଚ ସତ୍ତିମେ କାଯା, ଯେସଂ ଛେତ୍ତା ନ ୱିଜ୍ଜତି।

୧୧୯୩।

‘‘‘ନତ୍ଥି ହନ୍ତା ୱ ଛେତ୍ତା ୱା, ହଞ୍ଙେ ଯେୱାପି [ହଞ୍ଞରେ ୱାପି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] କୋଚି ନଂ;

ଅନ୍ତରେନେୱ କାଯାନଂ, ସତ୍ଥାନି ୱୀତିୱତ୍ତରେ।

୧୧୯୪।

‘‘‘ଯୋ ଚାପି [ଯୋପାଯଂ (ସୀ। ପୀ।), ଯୋ ଚାଯଂ (ସ୍ଯା। କ।)] ସିରମାଦାଯ, ପରେସଂ ନିସିତାସିନା;

ନ ସୋ ଛିନ୍ଦତି ତେ କାଯେ, ତତ୍ଥ ପାପଫଲଂ କୁତୋ।

୧୧୯୫।

‘‘‘ଚୁଲ୍ଲାସୀତିମହାକପ୍ପେ, ସବ୍ବେ ସୁଜ୍ଝନ୍ତି ସଂସରଂ;

ଅନାଗତେ ତମ୍ହି କାଲେ, ସଞ୍ଞତୋପି ନ ସୁଜ୍ଝତି।

୧୧୯୬।

‘‘‘ଚରିତ୍ୱାପି ବହୁଂ ଭଦ୍ରଂ, ନେୱ ସୁଜ୍ଝନ୍ତିନାଗତେ;

ପାପଞ୍ଚେପି ବହୁଂ କତ୍ୱା, ତଂ ଖଣଂ ନାତିୱତ୍ତରେ।

୧୧୯୭।

‘‘‘ଅନୁପୁବ୍ବେନ ନୋ ସୁଦ୍ଧି, କପ୍ପାନଂ ଚୁଲ୍ଲସୀତିଯା;

ନିଯତିଂ ନାତିୱତ୍ତାମ, ୱେଲନ୍ତମିୱ ସାଗରୋ’’’।

୧୧୯୮।

କସ୍ସପସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ଅଲାତୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

‘‘ଯଥା ଭଦନ୍ତୋ ଭଣତି, ମଯ୍ହମ୍ପେତଂୱ ରୁଚ୍ଚତି।

୧୧୯୯।

‘‘ଅହମ୍ପି ପୁରିମଂ ଜାତିଂ, ସରେ ସଂସରିତତ୍ତନୋ;

ପିଙ୍ଗଲୋ ନାମହଂ ଆସିଂ, ଲୁଦ୍ଦୋ ଗୋଘାତକୋ ପୁରେ।

୧୨୦୦।

‘‘ବାରାଣସିଯଂ ଫୀତାଯଂ, ବହୁଂ ପାପଂ କତଂ ମଯା;

ବହୂ ମଯା ହତା ପାଣା, ମହିଂସା ସୂକରା ଅଜା।

୧୨୦୧।

‘‘ତତୋ ଚୁତୋ ଇଧ ଜାତୋ, ଇଦ୍ଧେ ସେନାପତୀକୁଲେ;

ନତ୍ଥି ନୂନ ଫଲଂ ପାପଂ, ଯୋହଂ [ପାପେ ସୋହଂ (ସୀ। ପୀ।)] ନ ନିରଯଂ ଗତୋ।

୧୨୦୨।

ଅଥେତ୍ଥ ବୀଜକୋ ନାମ, ଦାସୋ ଆସି ପଟଚ୍ଚରୀ [ପଠଅଚ୍ଚରୀ (ସୀ। ପୀ।), ପଟଜ୍ଜରୀ (କ।)];

ଉପୋସଥଂ ଉପୱସନ୍ତୋ, ଗୁଣସନ୍ତିକୁପାଗମି।

୧୨୦୩।

କସ୍ସପସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ଅଲାତସ୍ସ ଚ ଭାସିତଂ;

ପସ୍ସସନ୍ତୋ ମୁହୁଂ ଉଣ୍ହଂ, ରୁଦଂ ଅସ୍ସୂନି ୱତ୍ତଯି।

୧୨୦୪।

ତମନୁପୁଚ୍ଛି ୱେଦେହୋ, ‘‘କିମତ୍ଥଂ ସମ୍ମ ରୋଦସି;

କିଂ ତେ ସୁତଂ ୱା ଦିଟ୍ଠଂ ୱା, କିଂ ମଂ ୱେଦେସି ୱେଦନଂ’’।

୧୨୦୫।

ୱେଦେହସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ବୀଜକୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

‘‘ନତ୍ଥି ମେ ୱେଦନା ଦୁକ୍ଖା, ମହାରାଜ ସୁଣୋହି ମେ।

୧୨୦୬।

‘‘ଅହମ୍ପି ପୁରିମଂ ଜାତିଂ, ସରାମି ସୁଖମତ୍ତନୋ;

ସାକେତାହଂ ପୁରେ ଆସିଂ, ଭାୱସେଟ୍ଠି ଗୁଣେ ରତୋ।

୧୨୦୭।

‘‘ସମ୍ମତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣିବ୍ଭାନଂ, ସଂୱିଭାଗରତୋ ସୁଚି;

ନ ଚାପି ପାପକଂ କମ୍ମଂ, ସରାମି କତମତ୍ତନୋ।

୧୨୦୮।

‘‘ତତୋ ଚୁତାହଂ ୱେଦେହ, ଇଧ ଜାତୋ ଦୁରିତ୍ଥିଯା;

ଗବ୍ଭମ୍ହି କୁମ୍ଭଦାସିଯା, ଯତୋ ଜାତୋ ସୁଦୁଗ୍ଗତୋ।

୧୨୦୯।

‘‘ଏୱମ୍ପି ଦୁଗ୍ଗତୋ ସନ୍ତୋ, ସମଚରିଯଂ ଅଧିଟ୍ଠିତୋ;

ଉପଡ୍ଢଭାଗଂ ଭତ୍ତସ୍ସ, ଦଦାମି ଯୋ ମେ ଇଚ୍ଛତି।

୧୨୧୦।

‘‘ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ, ସଦା ଉପୱସାମହଂ;

ନ ଚାପି [ନ ଅହଂ (କ।)] ଭୂତେ ହିଂସାମି, ଥେଯ୍ୟଞ୍ଚାପି ୱିୱଜ୍ଜଯିଂ।

୧୨୧୧।

‘‘ସବ୍ବମେୱ ହି ନୂନେତଂ, ସୁଚିଣ୍ଣଂ ଭୱତି ନିପ୍ଫଲଂ;

ନିରତ୍ଥଂ ମଞ୍ଞିଦଂ ସୀଲଂ, ଅଲାତୋ ଭାସତୀ ଯଥା।

୧୨୧୨।

‘‘କଲିମେୱ ନୂନ ଗଣ୍ହାମି, ଅସିପ୍ପୋ ଧୁତ୍ତକୋ ଯଥା;

କଟଂ ଅଲାତୋ ଗଣ୍ହାତି, କିତୱୋସିକ୍ଖିତୋ ଯଥା।

୧୨୧୩।

‘‘ଦ୍ୱାରଂ ନପ୍ପଟିପସ୍ସାମି, ଯେନ ଗଚ୍ଛାମି ସୁଗ୍ଗତିଂ;

ତସ୍ମା ରାଜ ପରୋଦାମି, ସୁତ୍ୱା କସ୍ସପଭାସିତଂ’’।

୧୨୧୪।

ବୀଜକସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ରାଜା ଅଙ୍ଗତି ମବ୍ରୱି;

‘‘ନତ୍ଥି ଦ୍ୱାରଂ ସୁଗତିଯା, ନିଯତିଂ [ନିଯତଂ (ସ୍ୟା।)] କଙ୍ଖ ବୀଜକ।

୧୨୧୫।

''ସୁଖଂ ୱା ଯଦି ୱା ଦୁକ୍ଖଂ, ନିଯତିଯା କିର ଲବ୍ଭତି;

ସଂସାରସୁଦ୍ଧି ସବ୍ବେସଂ, ମା ତୁରିତ୍ଥୋ [ତୁରିତୋ (ସ୍ୟା।)] ଅନାଗତେ।

୧୨୧୬।

''ଅହମ୍ପି ପୁବ୍ବେ କଲ୍ୟାଣୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣିବ୍ଭେସୁ ବ୍ୟାୱଟୋ [ୱାୱଟୋ (କ।)];

ୱୋହାରମନୁସାସନ୍ତୋ , ରତିହୀନୋ ତଦନ୍ତରା''।

୧୨୧୭।

''ପୁନପି ଭନ୍ତେ ଦକ୍ଖେମୁ, ସଙ୍ଗତି ଚେ ଭୱିସ୍ସତି'';

ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ୱେଦେହୋ, ପଚ୍ଚଗା ସନିୱେସନଂ।

୧୨୧୮।

ତତୋ ରତ୍ୟା ୱିୱସାନେ, ଉପଟ୍ଠାନମ୍ହି ଅଙ୍ଗତି;

ଅମଚ୍ଚେ ସନ୍ନିପାତେତ୍ୱା, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୧୨୧୯।

''ଚନ୍ଦକେ ମେ ୱିମାନସ୍ମିଂ, ସଦା କାମେ ୱିଧେନ୍ତୁ ମେ;

ମା ଉପଗଚ୍ଛୁଂ ଅତ୍ଥେସୁ, ଗୁଯ୍ହପ୍ପକାସିଯେସୁ ଚ।

୧୨୨୦।

''ୱିଜଯୋ ଚ ସୁନାମୋ ଚ, ସେନାପତି ଅଲାତକୋ;

ଏତେ ଅତ୍ଥେ ନିସୀଦନ୍ତୁ, ୱୋହାରକୁସଲା ତଯୋ''।

୧୨୨୧।

ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ୱେଦେହୋ, କାମେୱ ବହୁମଞ୍ଞଥ;

ନ ଚାପି ବ୍ରାହ୍ମଣିବ୍ଭେସୁ, ଅତ୍ଥେ କିସ୍ମିଞ୍ଚି ବ୍ୟାୱଟୋ।

୧୨୨୨।

ତତୋ ଦ୍ୱେସତ୍ତରତ୍ତସ୍ସ, ୱେଦେହସ୍ସତ୍ରଜା ପିଯା;

ରାଜକଞ୍ଞା ରୁଚା [ରୁଜା (ସୀ। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ନାମ, ଧାତିମାତରମବ୍ରୱି।

୧୨୨୩।

‘ଅଲଙ୍କରୋଥ ମଂ ଖିପ୍ପଂ, ସଖିୟୋ ଚାଲଙ୍କରୋନ୍ତୁ [ଚ କରୋନ୍ତୁ (ସୀ। ପୀ।)] ମେ;

ସୁୱେ ପନ୍ନରସୋ ଦିବ୍ୟୋ, ଗଚ୍ଛଂ ଇସ୍ସରସନ୍ତିକେ’ [ପିତୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ (ସ୍ୟା।)]।

୧୨୨୪।

ତସ୍ସା ମାଲ୍ୟଂ ଅଭିହରିଂସୁ, ଚନ୍ଦନଞ୍ଚ ମହାରହଂ;

ମଣିସଙ୍ଖମୁତ୍ତାରତନଂ, ନାନାରତ୍ତେ ଚ ଅମ୍ବରେ।

୧୨୨୫।

ତଞ୍ଚ ସୋୱଣ୍ଣୟେ [ସୋଣ୍ଣମୟେ (କ।)] ପୀଠେ, ନିସିନ୍ନଂ ବହୁକିତ୍ଥିୟୋ;

ପରିକିରିଯ ପସୋଭିଂସୁ [ଅସୋଭିଂସୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ରୁଚଂ ରୁଚିରୱଣ୍ଣିନିଂ।

୧୨୨୬।

ସା ଚ ସଖିମଜ୍ଝଗତା, ସବ୍ବାଭରଣଭୂସିତା;

ସତେରତା ଅବ୍ଭମିୱ, ଚନ୍ଦକଂ ପାୱିସୀ ରୁଚା।

୧୨୨୭।

ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ୱେଦେହଂ, ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ୱିନଯେ ରତଂ;

ସୁୱଣ୍ଣଖଚିତେ [ସୁୱଣ୍ଣୱିକତେ (ସୀ। ପୀ।)] ପୀଠେ, ଏକମନ୍ତଂ ଉପାୱିସି’’।

୧୨୨୮।

ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ୱେଦେହୋ, ଅଚ୍ଛରାନଂୱ ସଙ୍ଗମଂ;

ରୁଚଂ ସଖିମଜ୍ଝଗତଂ, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୧୨୨୯।

‘‘କଚ୍ଚି ରମସି ପାସାଦେ, ଅନ୍ତୋପୋକ୍ଖରଣିଂ ପତି;

କଚ୍ଚି ବହୁୱିଧଂ ଖଜ୍ଜଂ, ସଦା ଅଭିହରନ୍ତି ତେ।

୧୨୩୦।

‘‘କଚ୍ଚି ବହୁୱିଧଂ ମାଲ୍ୟଂ, ଓଚିନିତ୍ୱା କୁମାରିୟୋ;

ଘରକେ କରୋଥ ପଢେକଂ, ଖିଡ୍ଡାରତିରତା ମୁହୁଂ [ଅହୁ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୧୨୩୧।

''କେନ ୱା ୱିକଲଂ ତୁୟ୍ହଂ, କିଂ ଖିପ୍ପଂ ଆହରନ୍ତୁ ତେ;

ମନୋକରସ୍ସୁ କୁଙ୍କମୁଖୀ [କୁଙ୍କମୁଖୀ (ସୀ। ପୀ।)], ଅପି ଚନ୍ଦସମମ୍ହିପି'' [ଅପି ଚନ୍ଦସମମ୍ପି ତେ (କ।)]।

୧୨୩୨।

ୱେଦେହସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ରୁଚା ପିତରମବ୍ରୱି;

''ସବ୍ବମେତଂ ମହାରାଜ, ଲବ୍ଭତିସ୍ସରସନ୍ତିକେ।

୧୨୩୩।

''ସୁୱେ ପନ୍ନରସୋ ଦିବ୍ବୋ, ସହସ୍ସଂ ଆହରନ୍ତୁ ମେ;

ଯଥାଦିନ୍ନଞ୍ଚ ଦସ୍ସାମି, ଦାନଂ ସବ୍ବୱନୀସ୍ୱହଂ'' [ସବ୍ବୱଣୀସ୍ୱହଂ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୧୨୩୪।

ରୁଚାଯ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ରାଜା ଅଙ୍ଗତି ମବ୍ରୱି;

''ବହୁଂ ୱିନାସିତଂ ୱିତ୍ତଂ, ନିରତ୍ଥଂ ଅଫଲଂ ତଯା।

୧୨୩୫।

''ଉପୋସଥେ ୱସଂ ନିଚ୍ଚଂ, ଅନ୍ନପାନଂ ନ ଭୁଞ୍ଜସି;

ନିଯତେତଂ ଅଭୁତ୍ତବ୍ବଂ, ନତ୍ଥି ପୁଞ୍ଞଂ ଅଭୁଞ୍ଜତୋ''।

୧୨୩୬।

''ବୀଜକୋପି ହି ସୁତ୍ୱାନ, ତଦା କସ୍ସପଭାସିତଂ;

ପସ୍ସସନ୍ତୋ ମୁହୁଂ ଉଣ୍ହଂ, ରୁଦଂ ଅସ୍ସୂନି ୱତ୍ତଯି।

୧୨୩୭।

''ଯାୱ ରୁଚେ ଜୀୱମାନା [ଜୀୱସିନୋ (ସୀ। ପୀ।)], ମା ଭତ୍ତମପନାମଯି;

ନତ୍ଥି ଭଦ୍ଦେ ପରୋ ଲୋକୋ, କିଂ ନିରତ୍ଥଂ ୱିହଞ୍ଞସି''।

୧୨୩୮।

ୱେଦେହସ୍ସ ୱଚୋ ସୁତ୍ୱା, ରୁଚା ରୁଚିରଓଣ୍ଡିନୀ;

ଜାନଂ ପୁବ୍ବାପରଂ ଧମ୍ମଂ, ପିତରଂ ଏତଦବ୍ରୱି।

୧୨୩୯।

''ସୁତମେୱ ପୁରେ ଆସି, ସକ୍ଖି [ପଚ୍ଚକ୍ଖଂ (କ।)] ଦିଟ୍ଠମିଦଂ ମଯା;

ବାଲୂପସେୱୀ ଯୋ ହୋତି, ବାଲୋୱ ସମପଜ୍ଜଥ।

୧୨୪୦।

''ମୂଳ୍ହୋ ହି ମୂଳ୍ହମାଗମ୍ମ, ଭିଯ୍ୟୋ ମୋହଂ ନିଗଚ୍ଛତି;

ପତିରୂପଂ ଅଲାତେନ, ବୀଜକେନ ଚ ମୁଯ୍ହିତୁଂ।

୧୨୪୧।

''ତ୍ୱଞ୍ଚ ଦେୱାସି ସପ୍ପଞ୍ଞୋ, ଧୀରୋ ଅତ୍ଥସ୍ସ କୋୱିଦୋ;

କଥଂ ବାଲେହି ସଦିସଂ, ହୀନଦିଟ୍ଠିଂ ଉପାଗମି।

୧୨୪୨।

''ସଚେପି ସଂସାରପଥେନ ସୁଜ୍ଝତି, ନିରତ୍ଥିଯା ପବ୍ବଜ୍ଜା ଗୁଣସ୍ସ;

କୀଟୋୱ ଅଗ୍ଗିଂ ଜଲିତଂ ଅପାପତଂ, ଉପପଜ୍ଜତି ମୋହମୂଳ୍ହୋ [ମୋମୁହୋ (ସୀ। ପୀ।)] ନଗ୍ଗଭାୱଂ।

୧୨୪୩।

''ସଂସାରସୁଦ୍ଧୀତି ପୁରେ ନିୱିଟ୍ଠା, କମ୍ମଂ ୱିଦୂସେନ୍ତି ବହୂ ଅଜାନଂ [ବହୂ ପଜା (କ।)];

ପୁବ୍ବେ କଲୀ ଦୁଗ୍ଗହିତୋୱଅତ୍ଥା [ଅତ୍ଥୋ (କ।), ଦୁଗ୍ଗହିତୋୱ'ନତ୍ଥା (?)], ଦୁମ୍ମୋ ଚ ଯା ବଲିସା ଅମ୍ବୁଜୋୱ।

୧୨୪୪।

''ଉପମଂ ତେ କରିସ୍ସାମି, ମହାରାଜ ତଦତ୍ଥିଯା;

ଉପମାଯ ମିଧେକଚ୍ଚେ, ଅତ୍ଥଂ ଜାନନ୍ତି ପଣ୍ଡିତା।

୧୨୪୫।

''ୱାଣିଜାନଂ ଯଥା ନାୱା, ଅପ୍ପମାଣଭରା [ଅପ୍ପମାଣହରା (ପୀ।)] ଗରୁ;

ଅତିଭାରଂ ସମାଦାଯ, ଅଣ୍ଣୱେ ଅୱସୀଦତି।

୧୨୪୬।

‘‘ଏୱମେୱ ନରୋ ପାପଂ, ଥୋକଂ ଥୋକମ୍ପି ଆଚିନଂ;

ଅତିଭାରଂ ସମାଦାୟ, ନିରୟେ ଅୱସୀଦତି।

୧୨୪୭।

‘‘ନ ତାୱ ଭାରୋ ପରିପୂରୋ, ଅଲାତସ୍ସ ମହୀପତି;

ଆଚିନାତି ଚ ତଂ ପାପଂ, ଯେନ ଗଚ୍ଛତି ଦୁଗ୍ଗତିଂ।

୧୨୪୮।

‘‘ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ କତଂ ପୁଞ୍ଞଂ, ଅଲାତସ୍ସ ମହୀପତି;

ତସ୍ସେୱ ଦେୱ ନିସ୍ସନ୍ଦୋ, ଯଞ୍ଚେସୋ ଲଭତେ ସୁଖଂ।

୧୨୪୯।

‘‘ଖୀୟତେ ଚସ୍ସ ତଂ ପୁଞ୍ଞଂ, ତଥା ହି ଅଗୁଣେ ରତୋ;

ଉଜୁମଗ୍ଗଂ ଅୱହାୟ [ଅପାହାୟ (ସୀ।)], କୁମ୍ମଗ୍ଗମନୁଧାୱତି।

୧୨୫୦।

‘‘ତୁଲା ଯଥା ପଗ୍ଗହିତା, ଓହିତେ ତୁଲମଣ୍ଡଲେ;

ଉନ୍ନମେତି ତୁଲାସୀସଂ, ଭାରେ ଓରୋପିତେ ସତି।

୧୨୫୧।

‘‘ଏୱମେୱ ନରୋ ପୁଞ୍ଞଂ, ଥୋକଂ ଥୋକମ୍ପି ଆଚିନଂ;

ସଗ୍ଗାତିମାନୋ ଦାସୋୱ, ବୀଜକୋ ସାତୱେ [ସାଧୱେ (କ।)] ରତୋ।

୧୨୫୨।

‘‘ଯମଜ୍ଜ ବୀଜକୋ ଦାସୋ, ଦୁକ୍ଖଂ ପସ୍ସତି ଅତ୍ତନି;

ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ [ପୁବ୍ବେ ତସ୍ସ (ସୀ। ପୀ।)] କତଂ ପାପଂ, ତମେସୋ ପଟିସେୱତି।

୧୨୫୩।

‘‘ଖୀୟତେ ଚସ୍ସ ତଂ ପାପଂ, ତଥା ହି ୱିନୟେ ରତୋ;

କସ୍ସପଞ୍ଚ ସମାପଜ୍ଜ, ମା ହେୱୁପ୍ପଥମାଗମା।

୧୨୫୪।

‘‘ଯଂ ଯଞ୍ହି ରାଜ ଭଜତି, ସନ୍ତଂ ୱା ଯଦି ୱା ଅସଂ;

ସୀଲୱନ୍ତଂ ୱିସୀଲଂ ୱା, ୱସଂ ତସ୍ସେୱ ଗଚ୍ଛତି।

୧୨୫୫।

‘‘ଯାଦିସଂ କୁରୁତେ ମିତ୍ତଂ, ଯାଦିସଂ ଚୂପସେୱତି;

ସୋପି ତାଦିସକୋ ହୋତି, ସହୱାସୋ ହି [ସହୱାସୋପି (କ।)] ତାଦିସୋ।

୧୨୫୬।

‘‘ସେୱମାନୋ ସେୱମାନଂ, ସମ୍ଫୁଟ୍ଠୋ ସମ୍ଫୁସଂ ପରଂ;

ସରୋ ଦିଦ୍ଧୋ କଲାପଂୱ, ଅଲିତ୍ତମୁପଲିମ୍ପତି;

ଉପଲେପଭଯା [ଉପଲିମ୍ପଭଯା (କ।)] ଧୀରୋ, ନେୱ ପାପସଖା ସିଯା।

୧୨୫୭।

‘‘ପୂତିମଚ୍ଛଂ କୁସଗ୍ଗେନ, ଯୋ ନରୋ ଉପନଯ୍ହତି;

କୁସାପି ପୂତି ୱାଯନ୍ତି, ଏୱଂ ବାଲୂପସେୱନା।

୧୨୫୮।

‘‘ତଗରଞ୍ଚ ପଲାସେନ, ଯୋ ନରୋ ଉପନଯ୍ହତି;

ପତ୍ତାପି ସୁରଭି ୱାଯନ୍ତି, ଏୱଂ ଧୀରୂପସେୱନା।

୧୨୫୯।

‘‘ତସ୍ମା ପତ୍ତପୁଟସ୍ସେୱ [ଫଲପୁଟସ୍ସେୱ (ସୀ। ପୀ।)], ଞତ୍ୱା ସମ୍ପାକମତ୍ତନୋ;

ଅସନ୍ତେ ନୋପସେୱେଯ୍ଯ, ସନ୍ତେ ସେୱେଯ୍ଯ ପଣ୍ଡିତୋ;

ଅସନ୍ତୋ ନିରଯଂ ନେନ୍ତି, ସନ୍ତୋ ପାପେନ୍ତି ସୁଗ୍ଗତିଂ’’।

୧୨୬୦।

ଅହମ୍ପି ଜାତିଯୋ ସତ୍ତ, ସରେ ସଂସରିତତ୍ତନୋ;

ଅନାଗତାପି ସତ୍ତେୱ, ଯା ଗମିସ୍ସଂ ଇତୋ ଚୁତା।

୧୨୬୧।

‘‘ଯା ମେ ସା ସତ୍ତମୀ ଜାତି, ଅହୁ ପୁବ୍ବେ ଜନାଧିପ;

କମ୍ମାରପୁତ୍ତୋ ମଗଧେସୁ, ଅହୁଂ ରାଜଗହେ ପୁରେ।

୧୨୬୨।

‘‘ପାପଂ ସହାଯମାଗମ୍ମ, ବହୁଂ ପାପଂ କତଂ ମଯା;

ପରଦାରସ୍ସ ହେଠେନ୍ତୋ, ଚରିମ୍ହା ଅମରା ଓ୍ୱିଯ।

୧୨୬୩।

‘‘ତଂ କମ୍ମଂ ନିହିତଂ ଅଟ୍ଠା, ଭସ୍ମଚ୍ଛନ୍ନୋଓ୍ୱ ପାଓ୍ୱକୋ;

ଅଥ ଅଞ୍ଞେହି କମ୍ମେହି, ଅଜାଯିଂ ଓ୍ୱଂସଭୂମିଯଂ।

୧୨୬୪।

‘‘କୋସମ୍ବିଯଂ ସେଟ୍ଠିକୁଲେ, ଇଦ୍ଧେ ଫୀତେ ମହଦ୍ଧନେ;

ଏକପୁତ୍ତୋ ମହାରାଜ, ନିଚ୍ଚଂ ସକ୍କତପୂଜିତୋ।

୧୨୬୫।

‘‘ତତ୍ଥ ମିତ୍ତଂ ଅସେଓ୍ୱିସ୍ସଂ, ସହାଯଂ ସାତଓ୍ୱେ ରତଂ;

ପଣ୍ଡିତଂ ସୁତସମ୍ପନ୍ନଂ, ସୋ ମଂ ଅତ୍ଥେ ନିଓ୍ୱେସଯି।

୧୨୬୬।

‘‘ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ, ବହୁଂ ରତ୍ତିଂ ଉପାଓ୍ୱସିଂ;

ତଂ କମ୍ମଂ ନିହିତଂ ଅଟ୍ଠା, ନିଧୀଓ୍ୱ ଉଦକନ୍ତିକେ।

୧୨୬୭।

‘‘ଅଥ ପାପାନ କମ୍ମାନଂ, ଯମେତଂ ମଗଧେ କତଂ;

ଫଲଂ ପରିଯାଗ ମଂ [ପରିଯାଗ ତଂ (ସୀ।), ପରିଯାଗତଂ (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପଚ୍ଛା, ଭୁତ୍ୱା ଦୁଟ୍ଠଓ୍ୱିସଂ ଯଥା।

୧୨୬୮।

‘‘ତତୋ ଚୁତାହଂ ଓ୍ୱେଦେହ, ରୋରୁଓ୍ୱେ ନିରଯେ ଚିରଂ;

ସକମ୍ମୁନା ଅପଚ୍ଚିସ୍ସଂ, ତଂ ସରଂ ନ ସୁଖଂ ଲଭେ।

୧୨୬୯।

‘‘ବହୁଓସ୍ସଗଣେ ତତ୍ଥ, ଖେପଯିତ୍ୱା ବହୁଂ ଦୁଖଂ;

ଭିନ୍ନାଗତେ [ଭେଣ୍ଣାକଟେ (ସୀ। ପୀ।)] ଅହୁଂ ରାଜ, ଛଗଲୋ ଉଦ୍ଧତପ୍ଫଲୋ [ଛକଲୋ ଉଦ୍ଧିତପ୍ଫଲୋ (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୨୭୦।

‘‘ସାତପୁତ୍ତା ମଯା ୱୂଳ୍ହା, ପିଟ୍ଠିଯା ଚ ରଥେନ ଚ;

ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ନିସ୍ସନ୍ଦୋ, ପରଦାରଗମନସ୍ସ ମେ।

୧୨୭୧।

‘‘ତତୋ ଚୁତାହଂ ୱେଦେହ, କପି ଆସିଂ ବ୍ରହାୱନେ;

ନିଲୁଞ୍ଚିତଫଲୋ [ନିଲିଛ୍ଛିତଫଲୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଯେୱ, ଯୂଥପେନ ପଗବ୍ଭିନା;

ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ନିସ୍ସନ୍ଦୋ, ପରଦାରଗମନସ୍ସ ମେ।

୧୨୭୨।

‘‘ତତୋ ଚୁତାହଂ ୱେଦେହ, ଦସ୍ସନେସୁ [ଦସଣ୍ଣେସୁ (ସୀ। ପୀ।), ଦସନ୍ନେସୁ (ସ୍ୟା।)] ପସୂ ଅହୁଂ;

ନିଲୁଞ୍ଚିତୋ ଜୱୋ ଭଦ୍ରୋ, ଯୋଗ୍ଗଂ ୱୂଳ୍ହଂ ଚିରଂ ମଯା;

ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ନିସ୍ସନ୍ଦୋ, ପରଦାରଗମନସ୍ସ ମେ।

୧୨୭୩।

‘‘ତତୋ ଚୁତାହଂ ୱେଦେହ, ୱଜ୍ଜୀସୁ କୁଲମାଗମା;

ନେୱିତ୍ଥୀ ନ ପୁମା ଆସିଂ, ମନୁସ୍ସତ୍ତେ ସୁଦୁଲ୍ଲଭେ;

ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ନିସ୍ସନ୍ଦୋ, ପରଦାରଗମନସ୍ସ ମେ।

୧୨୭୪।

‘‘ତତୋ ଚୁତାହଂ ୱେଦେହ, ଅଜାଯିଂ ନନ୍ଦନେ ୱନେ;

ଭୱନେ ତାୱତିଂସାହଂ, ଅଚ୍ଛରା କାମୱଣ୍ଣିନୀ [ୱରୱଣ୍ଣିନୀ (କ।)]।

୧୨୭୫।

‘‘ୱିଚିତ୍ତୱତ୍ଥାଭରଣା, ଆମୁତ୍ତମଣିକୁଣ୍ଡଲା;

କୁସଲା ନଚ୍ଚଗୀତସ୍ସ, ସକ୍କସ୍ସ ପରିଚାରିକା।

୧୨୭୬।

‘‘ତତ୍ଥ ଠିତାହଂ ୱେଦେହ, ସରାମି ଜାତିଯୋ ଇମା;

ଅନାଗତାପି ସତ୍ତେୱ, ଯା ଗମିସ୍ସଂ ଇତୋ ଚୁତା।

୧୨୭୭।

‘‘ପରିଯାଗତଂ ତଂ କୁସଲଂ, ଯଂ ମେ କୋସମ୍ବିଯଂ କତଂ;

ଦେୱେ ଚେୱ ମନୁସ୍ସେ ଚ, ସନ୍ଧାୱିସ୍ସଂ ଇତୋ ଚୁତା।

୧୨୭୮।

‘‘ସତ୍ତ ଜଚ୍ଚୋ [ଜଚ୍ଚା (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମହାରାଜ, ନିଚ୍ଚଂ ସକ୍କତପୂଜିତା;

ଥୀଭାୱାପି ନ ମୁଚ୍ଚିସ୍ସଂ, ଛଟ୍ଠା ନିଗତିଯୋ [ଛଟ୍ଠା ଗତିଯୋ (ସ୍ୟା।)] ଇମା।

୧୨୭୯।

‘‘ସତ୍ତମୀ ଚ ଗତି ଦେୱ, ଦେୱପୁତ୍ତୋ ମହିଦ୍ଧିକୋ;

ପୁମା ଦେୱୋ ଭୱିସ୍ସାମି [ଭୱିସ୍ସତି (କ।)], ଦେୱକାଯସ୍ମିମୁତ୍ତମୋ।

୧୨୮୦।

‘‘ଅଜ୍ଜାପି ସନ୍ତାନମଯଂ, ମାଲଂ ଗନ୍ଥେନ୍ତି ନନ୍ଦନେ;

ଦେୱପୁତ୍ତୋ ଜୱୋ ନାମ, ଯୋ ମେ ମାଲଂ ପଟିଚ୍ଛତି।

୧୨୮୧।

‘‘ମୁହୁତ୍ତୋ ୱିଯ ସୋ ଦିବ୍ୟୋ, ଇଧ ୱସ୍ସାନି ସୋଳସ;

ରତ୍ତିନ୍ଦିୱୋ ଚ ସୋ ଦିବ୍ୟୋ, ମାନୁସିଂ ସରଦୋସତଂ।

୧୨୮୨।

‘‘ଇତି କମ୍ମାନି ଅନ୍ୱେନ୍ତି, ଅସଙ୍ଖେଯ୍ୟାପି ଜାତିଯୋ;

କଲ୍ଯାଣଂ ଯଦି ୱା ପାପଂ, ନ ହି କମ୍ମଂ ୱିନସ୍ସତି [ପନସ୍ସତି (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୨୮୩।

‘‘ଯୋ ଇଚ୍ଛେ ପୁରିସୋ ହୋତୁଂ, ଜାତିଂ ଜାତିଂ [ଜାତିଜାତିଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପୁନପ୍ପୁନଂ;

ପରଦାରଂ ୱିୱଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ଧୋତପାଦୋୱ କଦ୍ଦମଂ।

୧୨୮୪।

‘‘ଯା ଇଚ୍ଛେ ପୁରିସୋ ହୋତୁଂ, ଜାତିଂ ଜାତିଂ ପୁନପ୍ପୁନଂ;

ସାମିକଂ ଅପଚାୟେୟ୍ୟ, ଇନ୍ଦଂୱ ପରିଚାରିକା।

୧୨୮୫।

‘‘ଯୋ ଇଚ୍ଛେ ଦିବ୍ବଭୋଗଞ୍ଚ, ଦିବ୍ବମାୟୁଂ ଯସଂ ସୁଖଂ;

ପାପାନି ପରିୱଜ୍ଜେତ୍ୱା [ପରିୱଜ୍ଜେୟ୍ୟ (କ।)], ତିୱିଧଂ ଧମ୍ମମାଚରେ।

୧୨୮୬।

‘‘କାୟେନ ୱାଚା ମନସା, ଅପ୍ପମତ୍ତୋ ୱିଚକ୍ଖଣୋ;

ଅତ୍ତନୋ ହୋତି ଅତ୍ଥାୟ, ଇତ୍ଥୀ ୱା ଯଦି ୱା ପୁମା।

୧୨୮୭।

‘‘ଯେ କେଚିମେ ମାନୁଜା ଜୀୱଲୋକେ, ଯସସ୍ସିନୋ ସବ୍ବସମନ୍ତଭୋଗା;

ଅସଂସଯଂ ତେହି ପୁରେ ସୁଚିଣ୍ଣଂ, କମ୍ମସ୍ସକାସେ ପୁଥୁ ସବ୍ବସତ୍ତା।

୧୨୮୮।

‘‘ଇଙ୍ଘାନୁଚିନ୍ତେସି ସଯମ୍ପି ଦେୱ, କୁତୋନିଦାନା ତେ ଇମା ଜନିନ୍ଦ;

ଯା ତେ ଇମା ଅଚ୍ଛରାସନ୍ନିକାସା, ଅଲଙ୍କତା କଞ୍ଚନଜାଲଛନ୍ନା’’।

୧୨୮୯।

ଇଚ୍ଚେୱଂ ପିତରଂ କଞ୍ଞା, ରୁଚା ତୋସେସି ଅଙ୍ଗତିଂ;

ମୂଳ୍ହସ୍ସ ମଗ୍ଗମାଚିକ୍ଖି, ଧମ୍ମମକ୍ଖାସି ସୁବ୍ବତା।

୧୨୯୦।

ଅଥାଗମା ବ୍ରହ୍ମଲୋକା, ନାରଦୋ ମାନୁସିଂ ପଜଂ;

ଜମ୍ବୁଦୀପଂ ଅୱେକ୍ଖନ୍ତୋ, ଅଦ୍ଦା ରାଜାନମଙ୍ଗତିଂ।

୧୨୯୧।

‘‘ତତୋ ପତିଟ୍ଠା ପାସାଦେ, ୱେଦେହସ୍ସ ପୁରତ୍ଥତୋ [ପୁରକ୍ଖତୋ (ସ୍ୟା। କ।)];

ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନାନୁପ୍ପତ୍ତଂ, ରୁଚା ଇସିମଓ୍ୱନ୍ଦଥ।

୧୨୯୨।

‘‘ଅଥାସନମ୍ହା ଓରୁୟ୍ହ, ରାଜା ବ୍ୟଥିତମାନସୋ [ବ୍ୟମ୍ହିତମାନସୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ନାରଦଂ ପରିପୁଚ୍ଛନ୍ତୋ, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୧୨୯୩।

‘‘କୁତୋ ନୁ ଆଗଚ୍ଛସି ଦେୱୱଣ୍ଣି, ଓଭାସୟଂ ସବ୍ବଦିସା [ସଂୱରିଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଚନ୍ଦିମାୱ;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ପୁଚ୍ଛିତୋ ନାମଗୋତ୍ତଂ, କଥଂ ତଂ ଜାନନ୍ତି ମନୁସ୍ସଲୋକେ’’।

୧୨୯୪।

‘‘ଅହଞ୍ହି ଦେୱତୋ ଇଦାନି ଏମି, ଓଭାସୟଂ ସବ୍ବଦିସା [ସଂୱରିଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଚନ୍ଦିମାୱ;

ଅକ୍ଖାମି ତେ ପୁଚ୍ଛିତୋ ନାମଗୋତ୍ତଂ, ଜାନନ୍ତି ମଂ ନାରଦୋ କସ୍ସପୋ ଚ’’।

୧୨୯୫।

‘‘ଅଚ୍ଛେରରୂପଂ ତୱ [ୱତ (ସୀ। ପୀ।)] ୟାଦିସଞ୍ଚ, ୱେହାୟସଂ ଗଚ୍ଛସି ତିଟ୍ଠସୀ ଚ;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ନାରଦ ଏତମତ୍ଥଂ, ଅଥ କେନ ୱଣ୍ଣେନ ତୱାୟମିଦ୍ଧି’’।

୧୨୯୬।

‘‘ସଚ୍ଚଞ୍ଚ ଧମ୍ମୋ ଚ ଦମୋ ଚ ଚାଗୋ, ଗୁଣା ମମେତେ ପକତା ପୁରାଣା;

ତେହେୱ ଧମ୍ମେହି ସୁସେୱିତେହି, ମନୋଜୱୋ ୟେନ କାମଂ ଗତୋସ୍ମି’’।

୧୨୯୭।

‘‘ଅଚ୍ଛେରମାଚିକ୍ଖସି ପୁଞ୍ଞସିଦ୍ଧିଂ, ସଚେ ହି ଏତେହି [ଏତେ ତ୍ୱଂ (ସୀ। ପୀ।)] ୟଥା ୱଦେସି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ନାରଦ ଏତମତ୍ଥଂ, ପୁଟ୍ଠୋ ଚ ମେ ସାଧୁ ୱିୟାକରୋହି’’।

୧୨୯୮।

‘‘ପୁଚ୍ଛସ୍ସୁ ମଂ ରାଜ ତୱେସ ଅତ୍ଥୋ, ୟଂ ସଂସୟଂ କୁରୁସେ ଭୂମିପାଲ;

ଅହଂ ତଂ ନିସ୍ସଂସୟତଂ ଗମେମି, ନୟେହି ଞାୟେହି ଚ ହେତୁଭୀ ଚ’’।

୧୨୯୯।

‘‘ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ନାରଦ ଏତମତ୍ଥଂ, ପୁଟ୍ଠୋ ଚ ମେ ନାରଦ ମା ମୁସା ଭଣି;

ଅତ୍ଥି ନୁ ଦେୱା ପିତରୋ ନୁ ଅତ୍ଥି, ଲୋକୋ ପରୋ ଅତ୍ଥି ଜନୋ ଯମାହୁ’’।

୧୩୦୦।

‘‘ଅତ୍ଥେୱ ଦେୱା ପିତରୋ ଚ ଅତ୍ଥି, ଲୋକୋ ପରୋ ଅତ୍ଥି ଜନୋ ଯମାହୁ;

କାମେସୁ ଗିଦ୍ଧା ଚ ନରା ପମୂଳ୍ହା, ଲୋକଂ ପରଂ ନ ୱିଦୂ ମୋହଯୁତ୍ତା’’।

୧୩୦୧।

‘‘ଅତ୍ଥୀତି ଚେ ନାରଦ ସଦ୍ଦହାସି, ନିୱେସନଂ ପରଲୋକେ ମତାନଂ;

ଇଧେୱ ମେ ପଞ୍ଚ ସତାନି ଦେହି, ଦସ୍ସାମି ତେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ’’।

୧୩୦୨।

‘‘ଦଜ୍ଜେମୁ ଖୋ ପଞ୍ଚ ସତାନି ଭୋତୋ, ଜଞ୍ଞାମୁ ଚେ ସୀଲୱନ୍ତଂ ୱଦଞ୍ଞୁଂ [ୱତଞ୍ଞୁଂ (କ।)];

ଲୁଦ୍ଦଂ ତଂ ଭୋନ୍ତଂ ନିରଯେ ୱସନ୍ତଂ, କୋ ଚୋଦଯେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ।

୧୩୦୩।

‘‘ଇଧେୱ ଯୋ ହୋତି ଅଧମ୍ମସୀଲୋ [ଅକମ୍ମସୀଲୋ (ପୀ।)], ପାପାଚାରୋ ଅଲସୋ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମୋ;

ନ ପଣ୍ଡିତା ତସ୍ମିଂ ଇଣଂ ଦଦନ୍ତି, ନ ହି ଆଗମୋ ହୋତି ତଥାୱିଧମ୍ହା।

୧୩୦୪।

‘‘ଦକ୍ଖଞ୍ଚ ପୋସଂ ମନୁଜା ୱିଦିତ୍ୱା, ଉଟ୍ଠାନକଂ [ଉଟ୍ଠାହକଂ (ସୀ।)] ସୀଲୱନ୍ତଂ ୱଦଞ୍ଞୁଂ;

ସଯମେୱ ଭୋଗେହି ନିମନ୍ତଯନ୍ତି, କମ୍ମଂ କରିତ୍ୱା ପୁନ ମାହରେସି’’।

୧୩୦୫।

‘‘ଇତୋ ଚୁତୋ [ଗତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଦକ୍ଖସି ତତ୍ଥ ରାଜ, କାକୋଲସଙ୍ଘେହି ୱିକସ୍ସମାନଂ [କାକୋଳଅସଙ୍ଘେହିପି କଡ୍ଢମାନଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ତଂ ଖଜ୍ଜମାନଂ ନିରଯେ ୱସନ୍ତଂ, କାକେହି ଗିଜ୍ଝେହି ଚ ସେନକେହି [ସୋଣକେହି (ସ୍ୟା। କ।)];

ସଞ୍ଛିନ୍ନଗତ୍ତଂ ରୁହିରଂ ସୱନ୍ତଂ, କୋ ଚୋଦଯେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ।

୧୩୦୬।

‘‘ଅନ୍ଧଂତମଂ ତତ୍ଥ ନ ଚନ୍ଦସୂରିଯା, ନିରଯୋ ସଦା ତୁମୁଲୋ ଘୋରରୂପୋ;

ସା ନେୱ ରତ୍ତୀ ନ ଦିୱା ପଞ୍ଞାଯତି, ତଥାୱିଧେ କୋ ୱିଚରେ ଧନତ୍ଥିକୋ।

୧୩୦୭।

‘‘ସବଲୋ ଚ ସାମୋ ଚ ଦୁୱେ ସୁୱାନା, ପୱଦ୍ଧକାୟା ବଲିନୋ ମହନ୍ତା;

ଖାଦନ୍ତି ଦନ୍ତେହି ଅୟୋମୟେହି, ଇତୋ ପଣୁନ୍ନଂ ପରଲୋକପତ୍ତଂ [ପରଲୋକେ ପତନ୍ତଂ (କ।)]।

୧୩୦୮।

‘‘ତଂ ଖଜ୍ଜମାନଂ ନିରୟେ ୱସନ୍ତଂ, ଲୁଦ୍ଦେହି ୱାଳେହି ଅଘମ୍ମିଗେହି ଚ;

ସଞ୍ଛିନ୍ନଗତ୍ତଂ ରୁହିରଂ ସୱନ୍ତଂ, କୋ ଚୋଦୟେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ।

୧୩୦୯।

‘‘ଉସୂହି ସତ୍ତୀହି ଚ ସୁନିସିତାହି, ହନନ୍ତି ୱିଜ୍ଝନ୍ତି ଚ ପଚ୍ଛମିତ୍ତା [ପୋଥୟନ୍ତି (କ।)];

କାଳୂପକାଳା ନିରୟମ୍ହି ଘୋରେ, ପୁବ୍ବେ ନରଂ ଦୁକ୍କଟକମ୍ମକାରିଂ।

୧୩୧୦।

‘‘ତଂ ହଞ୍ଞମାନଂ ନିରୟେ ୱଜନ୍ତଂ, କୁଚ୍ଛିସ୍ମିଂ ପସ୍ସସ୍ମିଂ ୱିପ୍ଫାଲିତୂଦରଂ;

ସଞ୍ଛିନ୍ନଗତ୍ତଂ ରୁହିରଂ ସୱନ୍ତଂ, କୋ ଚୋଦୟେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ।

୧୩୧୧।

‘‘ସତ୍ତୀ ଉସୂ ତୋମରଭିଣ୍ଡିୱାଲା, ୱିୱିଧାୱୁଧା ୱସ୍ସନ୍ତି ତତ୍ଥ ଦେୱା;

ପତନ୍ତି ଅଙ୍ଗାରମିୱଚ୍ଚିମନ୍ତୋ, ସିଲାସନୀ ୱସ୍ସତି ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମେ।

୧୩୧୨।

‘‘ଉଣ୍ହୋ ଚ ୱାତୋ ନିରୟମ୍ହି ଦୁସ୍ସହୋ, ନ ତମ୍ହି ସୁଖଂ ଲବ୍ଭତି [ସେତି (କ।)] ଇତ୍ତରମ୍ପି;

ତଂ ତଂ ୱିଧାୱନ୍ତମଲେନମାତୁରଂ, କୋ ଚୋଦୟେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ।

୧୩୧୩।

‘‘ସନ୍ଧାୱମାନମ୍ପି [ସନ୍ଧାୱମାନଂ ତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ରଥେସୁ ଯୁତ୍ତଂ, ସଜୋତିଭୂତଂ ପଥୱିଂ କମନ୍ତଂ;

ପତୋଦଲଟ୍ଠୀହି ସୁଚୋଦୟନ୍ତଂ [ସୁଚୋଦିୟନ୍ତଂ (ସୀ। ପୀ।)], କୋ ଚୋଦୟେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ।

୧୩୧୪।

‘‘ତମାରୁହନ୍ତଂ ଖୁରସଞ୍ଚିତଂ ଗିରିଂ, ୱିଭିଂସନଂ ପଜ୍ଜଲିତଂ ଭୟାନକଂ;

ସଞ୍ଛିନ୍ନଗତ୍ତଂ ରୁହିରଂ ସଵନ୍ତଂ, କୋ ଚୋଦୟେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ।

୧୩୧୫।

''ତମାରୁହନ୍ତଂ ପଵ୍ବତସନ୍ନିକାସଂ, ଅଙ୍ଗାରରାସିଂ ଜଲିତଂ ଭୟାନକଂ;

ସୁଦଡ୍ଢଗତ୍ତଂ କପଣଂ ରୁଦନ୍ତଂ, କୋ ଚୋଦୟେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ।

୧୩୧୬।

''ଅବ୍ଭକୂଟସମା ଉଚ୍ଚା, କଣ୍ଟକନିଚିତା [କଣ୍ଟକାପଚିତା (ସୀ। ପୀ।), କଣ୍ଟକାହିଚିତା (ସ୍ୟା।)] ଦୁମା;

ଅୟୋମୟେହି ତିକ୍ଖେହି, ନରଲୋହିତପାୟିଭି।

୧୩୧୭।

''ତମାରୁହନ୍ତି ନାରିୟୋ, ନରା ଚ ପରଦାରଗୂ;

ଚୋଦିତା ସତ୍ତିହତ୍ଥେହି, ୟମନିଦ୍ଦେସକାରିଭି।

୧୩୧୮।

''ତମାରୁହନ୍ତଂ ନିରୟଂ, ସିମ୍ବଲିଂ ରୁହିରମକ୍ଖିତଂ;

ୱିଦଡ୍ଢକାୟଂ [ୱିଦୁଟ୍ଠକାୟଂ (ପୀ।)] ୱିତଚଂ, ଆତୁରଂ ଗାଳ୍ହୱେଦନଂ।

୧୩୧୯।

''ପସ୍ସସନ୍ତଂ ମୁହୁଂ ଉଣ୍ହଂ, ପୁବ୍ବକମ୍ମାପରାଧିକଂ;

ଦୁମଗ୍ଗେ ୱିତଚଂ ଗତ୍ତଂ [ଦୁମଗ୍ଗୱିଟପଗ୍ଗତଂ (ସୀ।)], କୋ ତଂ ୟାଚେୟ୍ୟ ତଂ ଧନଂ।

୧୩୨୦।

''ଅବ୍ଭକୂଟସମା ଉଚ୍ଚା, ଅସିପତ୍ତାଚିତା ଦୁମା;

ଅୟୋମୟେହି ତିକ୍ଖେହି, ନରଲୋହିତପାୟିଭି।

୧୩୨୧।

''ତମାରୁହନ୍ତଂ ଅସିପତ୍ତପାଦପଂ, ଅସୀହି ତିକ୍ଖେହି ଚ ଛିଜ୍ଜମାନଂ [ପଭିଜ୍ଜମାନଂ (କ।)];

ସଞ୍ଛିନ୍ନଗତ୍ତଂ ରୁହିରଂ ସଵନ୍ତଂ, କୋ ଚୋଦୟେ ପରଲୋକେ ସହସ୍ସଂ।

୧୩୨୨।

''ତତୋ ନିକ୍ଖନ୍ତମତ୍ତଂ ତଂ, ଅସିପତ୍ତାଚିତା ଦୁମା [ଅସିପତ୍ତନିରୟା ଦୁଖା (ସୀ। ପୀ।)];

ସମ୍ପତିତଂ ୱେତରଣିଂ, କୋ ତଂ ଯାଚେଯ୍ୟ ତଂ ଧନଂ।

୧୩୨୩।

‘‘ଖରା ଖରୋଦକା [ଖାରୋଦିକା (ସୀ।), ଖରୋଦିକା (ପୀ।)] ତତ୍ତା, ଦୁଗ୍ଗା ୱେତରଣୀ ନଦୀ;

ଅୟୋପୋକ୍ଖରସଞ୍ଛନ୍ନା, ତିକ୍ଖା ପତ୍ତେହି ସନ୍ଦତି।

୧୩୨୪।

‘‘ତତ୍ଥ ସଞ୍ଛିନ୍ନଗତ୍ତଂ ତଂ, ୱୁୟ୍ହନ୍ତଂ ରୁହିରମକ୍ଖିତଂ;

ୱେତରଞ୍ଞେ ଅନାଲମ୍ବେ, କୋ ତଂ ଯାଚେଯ୍ୟ ତଂ ଧନଂ’’।

୧୩୨୫।

‘‘ୱେଧାମି ରୁକ୍ଖୋ ୱିଯ ଛିଜ୍ଜମାନୋ, ଦିସଂ ନ ଜାନାମି ପମୂଳ୍ହସଞ୍ଞୋ;

ଭଯାନୁତପ୍ପାମି ମହା ଚ ମେ ଭଯା, ସୁତ୍ୱାନ କଥା [ଗାଥା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ତୱ ଭାସିତା ଇସେ।

୧୩୨୬।

‘‘ଆଦିତ୍ତେ ୱାରିମଜ୍ଝଂୱ, ଦୀପଂୱୋଘେ ମହଣ୍ଣୱେ;

ଅନ୍ଧକାରେୱ ପଜ୍ଜୋତୋ, ତ୍ୱଂ ନୋସି ସରଣଂ ଇସେ।

୧୩୨୭।

‘‘ଅତ୍ଥଞ୍ଚ ଧମ୍ମଂ ଅନୁସାସ ମଂ ଇସେ, ଅତୀତମଦ୍ଧା ଅପରାଧିତଂ ମଯା;

ଆଚିକ୍ଖ ମେ ନାରଦ ସୁଦ୍ଧିମଗ୍ଗଂ, ଯଥା ଅହଂ ନୋ ନିରଯଂ ପତେଯ୍ୟଂ’’।

୧୩୨୮।

‘‘ଯଥା ଅହୁ ଧତରଟ୍ଠୋ ( ) [ଏତ୍ଥ କିଞ୍ଚି ଊନଂ ୱିଯ ଦିସ୍ସତି], ୱେସ୍ସାମିତ୍ତୋ ଅଟ୍ଠକୋ ଯାମତଗ୍ଗି;

ଉସିନ୍ଦରୋ ଚାପି ସିୱୀ ଚ ରାଜା, ପରିଚାରକା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ।

୧୩୨୯।

‘‘ଏତେ ଚଞ୍ଞେ ଚ ରାଜାନୋ, ଯେ ସଗ୍ଗୱିସଯଂ [ସକ୍କୱିସଯଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଗତା;

ଅଧମ୍ମଂ ପରିୱଜ୍ଜେତ୍ୱା, ଧମ୍ମଂ ଚର ମହୀପତି।

୧୩୩୦।

‘‘ଅନ୍ନହତ୍ଥା ଚ ତେ ବ୍ରହ୍ମେ, ଘୋସଯନ୍ତୁ ପୁରେ ତୱ;

କୋ ଛାତୋ କୋ ଚ ତସିତୋ, କୋ ମାଲଂ କୋ ୱିଲେପନଂ;

ନାନାରତ୍ତାନଂ ୱତ୍ଥାନଂ, କୋ ନଗ୍ଗୋ ପରିଦହିସ୍ସତି।

୧୩୩୧।

‘‘କୋ ପନ୍ଥେ ଛତ୍ତମାନେତି [ଛତ୍ତ’ମାଦେତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ପାଦୁକା ଚ ମୁଦୂ ସୁଭା;

ଇତି ସାଯଞ୍ଚ ପାତୋ ଚ, ଘୋସଯନ୍ତୁ ପୁରେ ତୱ।

୧୩୩୨।

‘‘ଜିଣ୍ଣଂ ପୋସଂ ଗୱସ୍ସଞ୍ଚ, ମାସ୍ସୁ ଯୁଞ୍ଜ ଯଥା ପୁରେ;

ପରିହାରଞ୍ଚ ଦଜ୍ଜାସି, ଅଧିକାରକତୋ ବଲୀ।

୧୩୩୩।

‘‘କାଯୋ ତେ ରଥସଞ୍ଞାତୋ, ମନୋସାରଥିକୋ ଲହୁ;

ଅୱିହିଂସାସାରିତକ୍ଖୋ, ସଂୱିଭାଗପଟିଚ୍ଛଦୋ।

୧୩୩୪।

‘‘ପାଦସଞ୍ଞମନେମିଯୋ, ହତ୍ଥସଞ୍ଞମପକ୍ଖରୋ;

କୁଚ୍ଛିସଞ୍ଞମନବ୍ଭନ୍ତୋ, ୱାଚାସଞ୍ଞମକୂଜନୋ।

୧୩୩୫।

‘‘ସଚ୍ଚୱାକ୍କସମତ୍ତଙ୍ଗୋ, ଅପେସୁଞ୍ଞସୁସଞ୍ଞତୋ;

ଗିରାସଖିଲନେଲଙ୍ଗୋ, ମିତଭାଣିସିଲେସିତୋ।

୧୩୩୬।

‘‘ସଦ୍ଧାଲୋଭସୁସଙ୍ଖାରୋ, ନିୱାତଞ୍ଜଲିକୁବ୍ବରୋ;

ଅଥଦ୍ଧତାନତୀସାକୋ [ଅତ୍ଥଦ୍ଧତାନତୀସାକୋ (ସୀ। ପୀ।)], ସୀଲସଂୱରନନ୍ଧନୋ।

୧୩୩୭।

‘‘ଅକ୍କୋଧନମନୁଗ୍ଘାତୀ, ଧମ୍ମପଣ୍ଡରଛତ୍ତକୋ;

ବାହୁସଚ୍ଚମପାଲମ୍ବୋ, ଠିତଚିତ୍ତମୁପାଧିଯୋ [ଧିତିଚିତ୍ତମୁପାଧିଯୋ (କ।)]।

୧୩୩୮।

‘‘କାଲଞ୍ଜୁତାଚିତ୍ତସାରୋ, ୱେସାରଜ୍ଜତିଦଣ୍ଡକୋ;

ନିୱାତୱୁତ୍ତିଯୋତ୍ତକୋ [ନିୱାତୱୁତ୍ତିଯୋତ୍ତଙ୍ଗୋ (କ।)], ଅନତିମାନଯୁଗୋ ଲହୁ।

୧୩୩୯।

‘‘ଅଲୀନଚିତ୍ତସନ୍ଥାରୋ , ୱୁଦ୍ଧିସେୱୀ ରଜୋହତୋ;

ସତି ପତୋଦୋ ଧୀରସ୍ସ, ଧିତି ଯୋଗୋ ଚ ରସ୍ମିଯୋ।

୧୩୪୦।

‘‘ମନୋ ଦନ୍ତଂ ପଥଂ ନେତି [ପଥ’ନ୍ୱେତି (ସୀ। ପୀ।)], ସମଦନ୍ତେହି ୱାହିଭି;

ଇଚ୍ଛା ଲୋଭୋ ଚ କୁମ୍ମଗ୍ଗୋ, ଉଜୁମଗ୍ଗୋ ଚ ସଂଯମୋ।

୧୩୪୧।

‘‘ରୂପେ ସଦ୍ଦେ ରସେ ଗନ୍ଧେ, ୱାହନସ୍ସ ପଧାୱତୋ;

ପଞ୍ଞା ଆକୋଟନୀ ରାଜ, ତତ୍ଥ ଅତ୍ତାୱ ସାରଥି।

୧୩୪୨।

‘‘ସଚେ ଏତେନ ଯାନେନ, ସମଚରିଯା ଦଳ୍ହା ଧିତି;

ସଦ୍ଦକାମଦୁହୋ ରାଜ, ନ ଜାତୁ ନିରଯଂ ୱଜେ’’।

୧୩୪୩।

‘‘ଅଲାତୋ ଦେୱଦତ୍ତୋସି, ସୁନାମୋ ଆସି ଭଦ୍ଦଜି;

ୱିଜଯୋ ସାରିପୁତ୍ତୋସି, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋସି ବୀଜକୋ।

୧୩୪୪।

‘‘ସୁନକ୍ଖତ୍ତୋ ଲିଚ୍ଛୱିପୁତ୍ତୋ, ଗୁଣୋ ଆସି ଅଚେଲକୋ;

ଆନନ୍ଦୋ ସା ରୁଚା ଆସି, ଯା ରାଜାନଂ ପସାଦଯି।

୧୩୪୫।

‘‘ଉରୁୱେଳକସ୍ସପୋ ରାଜା, ପାପଦିଟ୍ଠି ତଦା ଅହୁ;

ମହାବ୍ରହ୍ମା ବୋଧିସତ୍ତୋ, ଏୱଂ ଧାରେଥ ଜାତକ’’ନ୍ତି।

ମହାନାରଦକସ୍ସପଜାତକଂ ଅଟ୍ଠମଂ।

୫୪୬। ୱିଧୁରଜାତକଂ (୯)

ଦୋହଳଅକଣ୍ଡଂ

୧୩୪୬।

‘‘ପଣ୍ଡୁ କିସିୟାସି ଦୁବ୍ବଲା, ୱଣ୍ଣରୂପଂ [ୱଣ୍ଣରୂପେ (କ।)] ନତୱେଦିସଂ ପୁରେ;

ୱିମଲେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତା, କୀଦିସୀ ତୁୟ୍ହଂ ସରୀରୱେଦନା’’।

୧୩୪୭।

‘‘ଧମ୍ମୋ ମନୁଜେସୁ ମାତୀନଂ [ମାତିନଂ (ସୀ। ପୀ।)], ଦୋହଳଓ ନାମ ଜନିନ୍ଦ ୱୁଚ୍ଚତି;

ଧମ୍ମାହଟଂ ନାଗକୁଞ୍ଜର, ୱିଧୁରସ୍ସ ହଦୟାଭିପତ୍ଥୟେ’’।

୧୩୪୮।

‘‘ଚନ୍ଦଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ ଦୋହଳଆୟସି, ସୂରିୟଂ ୱା ଅଥ ୱାପି ମାଲୁତଂ;

ଦୁଲ୍ଲଭଞ୍ହି [ଦୁଲ୍ଲଭେ (ସୀ। ପୀ।)] ୱିଧୁରସ୍ସ ଦସ୍ସନଂ [ଦସ୍ସନେ (ସୀ। ପୀ।)], କୋ ୱିଧୁରମିଧ ମାନୟିସ୍ସତି’’।

୧୩୪୯।

‘‘କିନ୍ନୁ ତାତ ତୁୱଂ ପଜ୍ଝାୟସି, ପଦୁମଂ ହତ୍ଥଗତଂୱ ତେ ମୁଖଂ;

କିନ୍ନୁ ଦୁମ୍ମନରୂପୋସି ଇସ୍ସର, ମା ତ୍ୱଂ ସୋଚି ଅମିତ୍ତତାପନ’’।

୧୩୫୦।

‘‘ମାତା ହି ତୱ ଇରନ୍ଧତି [ଇରନ୍ଦତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ୱିଧୁରସ୍ସ ହଦୟଂ ଧନିୟତି;

ଦୁଲ୍ଲଭଞ୍ହି ୱିଧୁରସ୍ସ ଦସ୍ସନଂ, କୋ ୱିଧୁରମିଧ ମାନୟିସ୍ସତି’’।

୧୩୫୧।

‘‘ତସ୍ସ ଭତ୍ତୁପରିୟେସନଂ [ଭତ୍ତୁପରିୟେସନଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଚର, ଯୋ ୱିଧୁରମିଧ ମାନୟିସ୍ସତି’’;

‘‘ପିତୁନୋ ଚ ସା ସୁତ୍ୱାନ ୱାକ୍ୟଂ, ରତ୍ତିଂ ନିକ୍ଖମ୍ମ ଅୱସ୍ସୁତିଂ ଚରି’’।

୧୩୫୨।

‘‘କେ ଗନ୍ଧବ୍ବେ ରକ୍ଖସେ ଚ ନାଗେ, କେ କିମ୍ପୁରିସେ ଚାପି ମାନୁସେ;

କେ ପଣ୍ଡିତେ ସବ୍ବକାମଦଦେ [ସବ୍ବକାମଦେ (ସୀ। ପୀ।)], ଦୀଘରତ୍ତଂ ଭତ୍ତା ମେ ଭଵିସ୍ସତି’’।

୧୩୫୩।

‘‘ଅସ୍ସାସ ହେସ୍ସାମି ତେ ପତି, ଭତ୍ତା ତେ ହେସ୍ସାମି ଅନିନ୍ଦଲୋଚନେ;

ପଞ୍ଞା ହି ମମଂ ତଥାଵିଧା, ଅସ୍ସାସ ହେସ୍ସସି ଭରିଯା ମମ।

୧୩୫୪।

‘‘ଅଵଚାସି ପୁଣ୍ଣକଂ ଇରନ୍ଧତୀ [ଇରନ୍ଦତୀ (ସୀ। ପୀ।)], ପୁବ୍ବପଥାନୁଗତେନ ଚେତସା;

ଏହି ଗଚ୍ଛାମ ପିତୁ ମମନ୍ତିକେ [ପିତୁ ମମ ସନ୍ତିକଂ (କ।)], ଏସୋଵ ତେ ଏତମତ୍ଥଂ ପଵକ୍ଖତି।

୧୩୫୫।

‘‘ଅଲଙ୍କତା ସୁଵସନା, ମାଲିନୀ ଚନ୍ଦନୁସ୍ସଦା;

ଯକ୍ଖଂ ହତ୍ଥେ ଗହେତ୍ଵାନ, ପିତୁସନ୍ତିକୁପାଗମି’’।

୧୩୫୬।

‘‘ନାଗଵର ଵଚୋ ସୁଣୋହି ମେ, ପତିରୂପଂ ପଟିପଜ୍ଜ ସୁଙ୍କିଯଂ;

ପତ୍ଥେମି ଅହଂ ଇରନ୍ଧତିଂ, ତାଯ ସମଙ୍ଗିଂ କରୋହି ମଂ ତୁଵଂ।

୧୩୫୭।

‘‘ସତଂ ହତ୍ଥୀ ସତଂ ଅସ୍ସା, ସତଂ ଅସ୍ସତରୀରଥା;

ସତଂ ଵଲଭିଯୋ ପୁଣ୍ଣା, ନାନାରତ୍ନସ୍ସ କେଵଲା;

ତେ ନାଗ ପଟିପଜ୍ଜସ୍ସୁ, ଧୀତରଂ ଦେହିରନ୍ଧତିଂ’’।

୧୩୫୮।

‘‘ଯାଵ ଆମନ୍ତଯେ ଞାତୀ, ମିତ୍ତେ ଚ ସୁହଦଜ୍ଜନେ [ସୁହଦଂଜନଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ଅନାମନ୍ତ କତଂ କମ୍ମଂ, ତଂ ପଚ୍ଛା ଅନୁତପ୍ପତି’’।

୧୩୫୯।

ତତୋ ସୋ ଵରୁଣୋ ନାଗୋ, ପଵିସିତ୍ଵା ନିଵେସନଂ;

ଭରିଯଂ ଆମନ୍ତଯିତ୍ଵାନ, ଇଦଂ ଵଚନମବ୍ରଵି।

୧୩୬୦।

''ଅଯଂ ସୋ ପୁଣ୍ଣକୋ ଯକ୍ଖୋ, ଯାଚତୀ ମଂ ଇରନ୍ଧତିଂ;

ବହୁନା ୱିତ୍ତଲାଭେନ, ତସ୍ସ ଦେମ ପିଯଂ ମମଂ''।

୧୩୬୧।

''ନ ଧନେନ ନ ୱିତ୍ତେନ, ଲବ୍ଭା ଅମ୍ହଂ ଇରନ୍ଧତୀ;

ସଚେ ଚ ଖୋ ହଦଯଂ ପଣ୍ଡିତସ୍ସ, ଧମ୍ମେନ ଲଦ୍ଧା ଇଧ ମାହରେଯ୍ୟ;

ଏତେନ ୱିତ୍ତେନ କୁମାରି ଲବ୍ଭା, ନାଞ୍ଞଂ ଧନଂ ଉତ୍ତରି ପତ୍ଥଯାମ''।

୧୩୬୨।

ତତୋ ସୋ ୱରୁଣୋ ନାଗୋ, ନିକ୍ଖମିତ୍ୱା ନିୱେସନା;

ପୁଣ୍ଣକାମନ୍ତଯିତ୍ୱାନ, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୧୩୬୩।

''ନ ଧନେନ ନ ୱିତ୍ତେନ, ଲବ୍ଭା ଅମ୍ହଂ ଇରନ୍ଧତୀ;

ସଚେ ତୁୱଂ ହଦଯଂ ପଣ୍ଡିତସ୍ସ, ଧମ୍ମେନ ଲଦ୍ଧା ଇଧ ମାହରେସି;

ଏତେନ ୱିତ୍ତେନ କୁମାରି ଲବ୍ଭା, ନାଞ୍ଞଂ ଧନଂ ଉତ୍ତରି ପତ୍ଥଯାମ''।

୧୩୬୪।

''ଯଂ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୟେକେ ୱଦନ୍ତି ଲୋକେ, ତମେୱ ବାଲୋତି ପୁନାହୁ ଅଞ୍ଞେ;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ୱିପ୍ପୱଦନ୍ତି ଏତ୍ଥ, କଂ ପଣ୍ଡିତଂ ନାଗ ତୁୱଂ ୱଦେସି''।

୧୩୬୫।

''କୋରବ୍ୟରାଜସ୍ସ ଧନଞ୍ଚଯସ୍ସ [ଧନଞ୍ଜଯସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଯଦି ତେ ସୁତୋ ୱିଧୁରୋ ନାମ କତ୍ତା;

ଆନେହି ତଂ ପଣ୍ଡିତଂ ଧମ୍ମଲଦ୍ଧା, ଇରନ୍ଧତୀ ପଦଚରା [ପଦ୍ଧଚରା (ସୀ। ପୀ।), ପଟ୍ଟଚରା (ସ୍ୟା। କ।)] ତେ ହୋତୁ।

୧୩୬୬।

''ଇଦଞ୍ଚ ସୁତ୍ୱା ୱରୁଣସ୍ସ ୱାକ୍ୟଂ, ଉଟ୍ଠାଯ ଯକ୍ଖୋ ପରମପ୍ପତୀତୋ;

ତତ୍ଥେୱ ସନ୍ତୋ ପୁରିସଂ ଅସଂସି, ଆନେହି ଆଜଞ୍ଞମିଧେୱ ଯୁତ୍ତଂ।

୧୩୬୭।

‘‘ଜାତରୂପମଯା କଣ୍ଡା, କାଚମ୍ହିଚମଯା [କାଚମ୍ଭମଯା (ସୀ।), କାଚମ୍ଭମଯା (ପୀ।)] ଖୁରା;

ଜମ୍ବୋନଦସ୍ସ ପାକସ୍ସ, ସୁୱଣ୍ଣସ୍ସ ଉରଚ୍ଛଦୋ’’।

୧୩୬୮।

‘‘ଦେୱୱାହୱହଂ ଯାନଂ, ଅସ୍ସମାରୁଯ୍ହ ପୁଣ୍ଣକୋ;

ଅଲଙ୍କତୋ କପ୍ପିତକେସମସ୍ସୁ, ପକ୍କାମି ୱେହାଯସମନ୍ତଲିକ୍ଖେ [ଅନ୍ତଲିକ୍ଖଂ (କ।)]।

୧୩୬୯।

‘‘ସୋ ପୁଣ୍ଣକୋ କାମରାଗେନ [କାମୱେଗେନ (ସୀ। ପୀ।)] ଗିଦ୍ଧୋ, ଇରନ୍ଧତିଂ ନାଗକଞ୍ଞଂ ଜିଗୀସଂ [ଜିଗିଂସଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)];

ଗନ୍ତ୍ୱାନ ତଂ ଭୂତପତିଂ ଯସସ୍ସିଂ, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱୀ ୱେସ୍ସୱଣଂ କୁୱେରଂ।

୧୩୭୦।

‘‘ଭୋଗୱତୀ ନାମ ମନ୍ଦିରେ, ୱାସା ହିରଞ୍ଞୱତୀତି ୱୁଚ୍ଚତି;

ନଗରେ ନିମ୍ମିତେ କଞ୍ଚନମଯେ, ମଣ୍ଡଲସ୍ସ ଉରଗସ୍ସ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୧୩୭୧।

‘‘ଅଟ୍ଟାଲକା ଓଟ୍ଟଗୀୱିଯୋ, ଲୋହିତଙ୍କସ୍ସ ମସାରଗଲ୍ଲିନୋ;

ପାସାଦେତ୍ଥ ସିଲାମଯା, ସୋୱଣ୍ଣରତନେହି ଛାଦିତା।

୧୩୭୨।

‘‘ଅମ୍ବା ତିଲକା ଚ ଜମ୍ବୁଯୋ, ସତ୍ତପଣ୍ଣା ମୁଚଲିନ୍ଦକେତକା;

ପିଯଙ୍ଗୁ [ପିଯକା (ସୀ। ପୀ।), ପିଯଙ୍ଗୁକା (ସ୍ଯା।)] ଉଦ୍ଦାଲକା ସହା, ଉପରିଭଦ୍ଦକା ସିନ୍ଦୁୱାରକା [ଭିନ୍ଦୁୱାରିତା (ସ୍ଯା। ପୀ।), ଭିନ୍ଧୱାରିତା (କ।)]।

୧୩୭୩।

‘‘ଚମ୍ପେଯ୍ଯକା ନାଗମଲ୍ଲିକା, ଭଗିନୀମାଲା ଅଥ ମେତ୍ଥ କୋଲିଯା;

ଏତେ ଦୁମା ପରିଣାମିତା, ସୋଭଯନ୍ତି ଉରଗସ୍ସ ମନ୍ଦିରଂ [ମନ୍ଦିରେ (ସ୍ଯା। କ।)]।

୧୩୭୪।

‘‘ଖଜ୍ଜୁରେତ୍ଥ ସିଲାମଯା, ସୋୱଣ୍ଣଧୁୱପୁପ୍ଫିତା ବହୂ;

ଯତ୍ଥ ୱସତୋ ପପାତିକୋ, ନାଗରାଜା ୱରୁଣୋ ମହିଦ୍ଧିକୋ।

୧୩୭୫।

‘‘ତସ୍ସ କୋମାରିକା ଭରିଯା, ୱିମଲା କଞ୍ଚନୱେଲ୍ଲିୱିଗ୍ଗହା;

କାଲା ତରୁଣାୱ ଉଗ୍ଗତା, ପୁଚିମନ୍ଦଫଲନୀ ଚାରୁଦସ୍ସନା।

୧୩୭୬।

‘‘ଲାଖାରସରତ୍ତସୁଚ୍ଛୱୀ , କଣିକାରାୱ ନିୱାତପୁପ୍ଫିତା [କଣିକାରୋୱ ନିୱାତପୁପ୍ଫିତୋ (ସୀ। ପୀ।)];

ତିଦିୱୋକଚରାୱ ଅଚ୍ଛରା, ୱିଜ୍ଜୁୱବ୍ଭଘନା ୱିନିସ୍ସଟା।

୧୩୭୭।

‘‘ସା ଦୋହଳିନୀ ସୁୱିମ୍ହିତା, ୱିଧୁରସ୍ସ ହଦଯଂ ଧନିଯତି;

ତଂ ତେସଂ ଦେମି ଇସ୍ସର, ତେନ ତେ ଦେନ୍ତି ଇରନ୍ଧତିଂ ମମଂ’’।

୧୩୭୮।

‘‘ସୋ ପୁଣ୍ଣକୋ ଭୂତପତିଂ ଯସସ୍ସିଂ, ଆମନ୍ତଯ ୱେସ୍ସୱଣଂ କୁୱେରଂ;

ତତ୍ଥେୱ ସନ୍ତୋ [ସନ୍ତଂ (ପୀ।)] ପୁରିସଂ ଅସଂସି, ଆନେହି ଆଜଞ୍ଞମିଧେୱ ଯୁତ୍ତଂ।

୧୩୭୯।

‘‘ଜାତରୂପମଯା କଣ୍ଣା, କାଚମ୍ହିଚମଯା ଖୁରା;

ଜମ୍ବୋନଦସ୍ସ ପାକସ୍ସ, ସୁୱଣ୍ଣସ୍ସ ଉରଚ୍ଛଦୋ।

୧୩୮୦।

‘‘ଦେୱୱାହୱହଂ ଯାନଂ, ଅସ୍ସମାରୁଯ୍ହ ପୁଣ୍ଣକୋ;

ଅଲଙ୍କତୋ କପ୍ପିତକେସମସ୍ସୁ, ପକ୍କାମି ୱେହାଯସମନ୍ତଲିକ୍ଖେ’’।

୧୩୮୧।

‘‘ସୋ ଅଗ୍ଗମା ରାଜଗହଂ ସୁରମ୍ମଂ, ଅଙ୍ଗସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ ନଗରଂ ଦୁରାଯୁତଂ [ଦୁରାସଦଂ (ସ୍ୟା।)];

ପହୂତଭକ୍ଖଂ ବହୁଅନ୍ନପାନଂ, ମସକ୍କସାରଂ ୱିଯ ୱାସୱସ୍ସ।

୧୩୮୨।

‘‘ମଯୂରକୋଞ୍ଚାଗଣସମ୍ପଘୁଟ୍ଠଂ, ଦିଜାଭିଘୁଟ୍ଠଂ ଦିଜସଙ୍ଘସେୱିତଂ;

ନାନାସକୁନ୍ତାଭିରୁଦଂ ସୁୱଙ୍ଗଣଂ [ସୁଭଙ୍ଗଣଂ (ସୀ। ପୀ।)], ପୁପ୍ଫାଭିକିଣ୍ଣଂ ହିମୱଂୱ ପବ୍ବତଂ।

୧୩୮୩।

‘‘ସୋ ପୁଣ୍ଣକୋ ୱେପୁଲମାଭିରୂହି [ୱେପୁଲ୍ଲମାଭିରୁଚ୍ଛି (ସୀ। ପୀ।)], ସିଲୁଚ୍ଚଯଂ କିମ୍ଭୁରିସାନୁଚିଣ୍ଣଂ;

ଅନ୍ୱେସମାନୋ ମଣିରତନଂ ଉଳାରଂ, ତମଦ୍ଦସା ପବ୍ବତକୂଟମଜ୍ଝେ।

୧୩୮୪।

‘‘ଦିସ୍ୱା ମଣିଂ ପଭସ୍ସରଂ ଜାତିମନ୍ତଂ [ଜାତିୱନ୍ତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ମନୋହରଂ [ଧନାହରଂ (ସୀ। ପୀ। କ।)] ମଣିରତନଂ ଉଳାରଂ;

ଦଦ୍ଦଲ୍ଲମାନଂ ଯସସା ଯସସ୍ସିନଂ, ଓଭାସତୀ ୱିଜ୍ଜୁରିୱନ୍ତଲିକ୍ଖେ।

୧୩୮୫।

‘‘ତମଗ୍ଗହୀ ୱେଳୁରିଯଂ ମହଗ୍ଘଂ, ମନୋହରଂ ନାମ ମହାନୁଭାୱଂ;

ଆଜଞ୍ଞମାରୁଯ୍ହ ମନୋମୱଣ୍ଣୋ, ପକ୍କାମି ୱେହାଯସମନ୍ତଲିକ୍ଖେ।

୧୩୮୬।

‘‘ସୋ ଅଗ୍ଗମା [ଅଗମା (ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ନଗରମିନ୍ଦପତ୍ଥଂ, ଓରୁଯ୍ହୁପାଗଚ୍ଛି ସଭଂ କୁରୂନଂ;

ସମାଗତେ ଏକସତଂ ସମଗ୍ଗେ, ଅୱ୍ହେତ୍ଥ ଯକ୍ଖୋ ଅୱିକମ୍ପମାନୋ।

୧୩୮୭।

‘‘କୋ ନୀଧ ରଞ୍ଞଂ ୱରମାଭିଜେତି, କମାଭିଜେଯ୍ୟାମ ୱରଦ୍ଧନେନ [ୱରଂଧନେନ (ସୀ। ପୀ।)];

କମନୁତ୍ତରଂ ରତନୱରଂ ଜିନାମ, କୋ ୱାପି ନୋ ଜେତି ୱରଦ୍ଧନେନ’’।

୧୩୮୮।

‘‘କୁହିଂ ନୁ ରଟ୍ଠେ ତୱ ଜାତିଭୂମି, ନ କୋରବ୍ୟସ୍ସେୱ ୱଚୋ ତୱେଦଂ;

ଅଭୀତୋସି [ଅଭିଭୋସି (ସୀ। ପୀ।)] ନୋ ୱଣ୍ଣନିଭାଯ ସବ୍ବେ, ଅକ୍ଖାହି ମେ ନାମଞ୍ଚ ବନ୍ଧୱେ ଚ’’।

୧୩୮୯।

‘‘କଚ୍ଚାଯନୋ ମାଣୱକୋସ୍ମି ରାଜ, ଅନୂନନାମୋ ଇତି ମୱ୍ହଯନ୍ତି;

ଅଙ୍ଗେସୁ ମେ ଞାତଯୋ ବନ୍ଧୱା ଚ, ଅକ୍ଖେନ ଦେୱସ୍ମି ଇଧାନୁପତ୍ତୋ’’।

୧୩୯୦।

‘‘କିଂ ମାଣୱସ୍ସ ରତନାନି ଅତ୍ଥି, ଯେ ତଂ ଜିନନ୍ତୋ ହରେ ଅକ୍ଖଧୁତ୍ତୋ;

ବହୂନି ରଞ୍ଞୋ ରତନାନି ଅତ୍ଥି, ତେ ତ୍ୱଂ ଦଲିଦ୍ଦୋ କଥମଙ୍ଗ୍ୱେସି’’।

୧୩୯୧।

‘‘ମନୋହରୋ ନାମ ମଣୀ ମମାୟଂ, ମନୋହରଂ ମଣିରତନଂ ଉଳାରଂ;

ଇମଞ୍ଚ ଆଜଞ୍ଞମମିତ୍ତତାପନଂ, ଏତଂ ମେ ଜିନିତ୍ୱା ହରେ ଅକ୍ଖଧୁତ୍ତୋ’’।

୧୩୯୨।

‘‘ଏକୋ ମଣୀ ମାଣଵ କିଂ କରିସ୍ସତି, ଆଜାନିଯେକୋ ପନ କିଂ କରିସ୍ସତି;

ବହୂନି ରଞ୍ଞୋ ମଣିରତନାନି ଅତ୍ଥି, ଆଜାନିଯା ୱାତଜଵା ଅନପ୍ପକା’’।

ଦୋହଳଅକଣ୍ଡଂ ନାମ।

ମଣିକଣ୍ଡଂ

୧୩୯୩।

‘‘ଇଦଞ୍ଚ ମେ ମଣିରତନଂ, ପସ୍ସ ତ୍ୱଂ ଦ୍ୱିପଦୁତ୍ତମ;

ଇତ୍ଥୀନଂ ୱିଗ୍ଗହା ଚେତ୍ଥ, ପୁରିସାନଞ୍ଚ ୱିଗ୍ଗହା।

୧୩୯୪।

‘‘ମିଗାନଂ ୱିଗ୍ଗହା ଚେତ୍ଥ, ସକୁଣାନଞ୍ଚ ୱିଗ୍ଗହା;

ନାଗରାଜା ସୁପଣ୍ଣା ଚ [ନାଗରାଜେ ସୁପଣ୍ଣେ ଚ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୩୯୫।

‘‘ହତ୍ଥାନୀକଂ ରଥାନୀକଂ, ଅସ୍ସେ ପତ୍ତୀ ଚ ୱମ୍ମିନେ [ଧଜାନି ଚ (ପୀ।)];

ଚତୁରଙ୍ଗିନିମଂ ସେନଂ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୩୯୬।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହେ ଅନୀକଟ୍ଠେ, ରଥିକେ ପତ୍ତିକାରକେ;

ବଲଗ୍ଗାନି ୱିୟୂଳହାନି [ୱିୟୂହାନି (ସ୍ୟା। କ।)], ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୩୯୭।

‘‘ପୁରଂ ଉଦ୍ଧାପସମ୍ପନ୍ନଂ [ଉଦ୍ଦାପସମ୍ପନ୍ନଂ (ସୀ। ପୀ।), ଅଟ୍ଟାଲସମ୍ପନ୍ନଂ (ସ୍ୟା।)], ବହୁପାକାରତୋରଣଂ;

ସିଙ୍ଘାଟକେସୁ ଭୂମିୟୋ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୩୯୮।

‘‘ଏସିକା ପରିଖାଯୋ ଚ, ପଲିଖଂ ଅଗ୍ଗଳଆନି ଚ;

ଅଟ୍ଟାଲକେ ଚ ଦ୍ୱାରେ ଚ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୩୯୯।

‘‘ପସ୍ସ ତୋରଣମଗ୍ଗେସୁ, ନାନାଦିଜା ଗଣା ବହୂ;

ହଂସା କୋଞ୍ଚା ମୟୂରା ଚ, ଚକ୍କୱାକା ଚ କୁକ୍କୁହା।

୧୪୦୦।

‘‘କୁଣାଲକା ବହୂ ଚିତ୍ରା, ସିଖଣ୍ଡୀ ଜୀୱଜୀୱକା;

ନାନାଦିଜଗଣାକିଣ୍ଣଂ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୦୧।

‘‘ପସ୍ସ ନଗରଂ ସୁପାକାରଂ, ଅବ୍ଭୁତଂ ଲୋମହଂସନଂ;

ସମୁସ୍ସିତଧଜଂ ରମ୍ମଂ, ସୋଣ୍ଣୱାଲୁକସନ୍ଥତଂ।

୧୪୦୨।

‘‘ପସ୍ସେତ୍ଥ [ପସ୍ସ ତ୍ୱଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପଣ୍ଣସାଲାଯୋ, ୱିଭତ୍ତା ଭାଗସୋ ମିତା;

ନିୱେସନେ ନିୱେସେ ଚ, ସନ୍ଧିବ୍ୟୂହେ ପଥଦ୍ଧିଯୋ।

୧୪୦୩।

‘‘ପାନାଗାରେ ଚ ସୋଣ୍ଡେ ଚ, ସୂନା [ସୂଣା (ସୀ। ପୀ।), ସୁଦ୍ଧା (ସ୍ୟା। କ।)] ଓଦନିଯା ଘରା;

ୱେସୀ ଚ ଗଣିକାଯୋ ଚ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୦୪।

‘‘ମାଲାକାରେ ଚ ରଜକେ, ଗନ୍ଧିକେ ଅଥ ଦୁସ୍ସିକେ;

ସୁୱଣ୍ଣକାରେ ମଣିକାରେ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୦୫।

‘‘ଆଳାରିକେ ଚ ସୂଦେ ଚ, ନଟନାଟକଗାଯିନୋ;

ପାଣିସ୍ସରେ କୁମ୍ଭଥୂନିକେ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୦୬।

‘‘ପସ୍ସ ଭେରୀ ମୁଦିଙ୍ଗା ଚ, ସଙ୍ଖା ପଣୱଦିନ୍ଦିମା;

ସବ୍ବଞ୍ଚ ତାଳଆୱଚରଂ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୦୭।

‘‘ସମ୍ମତାଲଞ୍ଚ ୱୀଣଞ୍ଚ, ନଚ୍ଚଗୀତଂ ସୁୱାଦିତଂ;

ତୂରିଯତାଳିତସଙ୍ଘୁଟ୍ଠଂ , ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୦୮।

‘‘ଲଙ୍ଘିକା ମୁଟ୍ଠିକା ଚେତ୍ଥ, ମାଯାକାରା ଚ ସୋଭିଯା;

ୱେତାଲିକେ [ୱେଲ୍ଲଲିକେ (କ।)] ଚ ଜଲ୍ଲେ ଚ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୦୯।

‘‘ସମଜ୍ଜା ଚେତ୍ଥ ୱତ୍ତନ୍ତି, ଆକିଣ୍ଣା ନରନାରିଭି;

ମଞ୍ଚାତିମଞ୍ଚେ ଭୂମିଯୋ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୧୦।

‘‘ପସ୍ସ ମଲ୍ଲେ ସମଜ୍ଜସ୍ମିଂ, ଫୋଟେନ୍ତେ [ପାଠେନ୍ତେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଦିଗୁଣଂ ଭୁଜଂ;

ନିହତେ ନିହତମାନେ ଚ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୧୧।

‘‘ପସ୍ସ ପବ୍ବତପାଦେସୁ, ନାନାମିଗଗଣା ବହୂ;

ସୀହା ବ୍ୟଗ୍ଘା ୱରାହା ଚ, ଅଚ୍ଛକୋକତରଚ୍ଛଯୋ।

୧୪୧୨।

‘‘ପଲାସାଦା ଗୱଜା ଚ, ମହିଂସା ରୋହିତା ରୁରୂ;

ଏଣେଯ୍ୟା ଚ ୱରାହା [ସରଭା (ସ୍ୟା।)] ଚ, ଗଣିନୋ ନୀକ [ନିଙ୍କ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସୂକରା।

୧୪୧୩।

‘‘କଦଲିମିଗା ବହୂ ଚିତ୍ରା, ବିଳାରା ସସକଣ୍ଣିକା;

ନାନାମିଗଗଣାକିଣ୍ଣଂ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୧୪।

‘‘ନଜ୍ଜାଯୋ ସୁପତିତ୍ଥାଯୋ, ସୋଣ୍ଣୱାଲୁକସନ୍ଥତା;

ଅଚ୍ଛା ସୱନ୍ତି ଅମ୍ବୂନି, ମଚ୍ଛଗୁମ୍ବନିସେୱିତା।

୧୪୧୫।

‘‘କୁମ୍ଭୀଲା ମକରା ଚେତ୍ଥ, ସୁସୁମାରା ଚ କଚ୍ଛପା;

ପାଠୀନା ପାୱୁସା ମଚ୍ଛା, ବଲଜା [ୱଲଜା (ସୀ।), ୱାଲଜା (ପୀ।)] ମୁଞ୍ଜରୋହିତା।

୧୪୧୬।

‘‘ନାନାଦିଜଗଣାକିଣ୍ଣା, ନାନାଦୁମଗଣାଯୁତା;

ୱେଳୁରିଯକ-ରୋଦାଯୋ [ୱେଳୁରିଯଫଲକରୋଦାଯୋ (ସୀ।)], ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୧୭।

‘‘ପସ୍ସେତ୍ଥ ପୋକ୍ଖରଣିଯୋ, ସୁୱିଭତ୍ତା ଚତୁଦ୍ଦିସା;

ନାନାଦିଜଗଣାକିଣ୍ଣା, ପୁଥୁଲୋମନିସେୱିତା।

୧୪୧୮।

‘‘ସମନ୍ତୋଦକସମ୍ପନ୍ନଂ , ମହିଂ ସାଗରକୁଣ୍ଡଲଂ;

ଉପେତଂ ୱନରାଜେହି, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୧୯।

‘‘ପୁରତୋ ୱିଦେହେ ପସ୍ସ, ଗୋଯାନିଯେ ଚ ପଚ୍ଛତୋ;

କୁରୁଯୋ ଜମ୍ବୁଦୀପଞ୍ଚ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୦।

‘‘ପସ୍ସ ଚନ୍ଦଂ ସୂରିଯଞ୍ଚ, ଓଭାସନ୍ତେ ଚତୁଦ୍ଦିସା;

ସିନେରୁଂ ଅନୁପରିଯନ୍ତେ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୧।

‘‘ସିନେରୁଂ ହିମୱନ୍ତଞ୍ଚ, ସାଗରଞ୍ଚ ମହୀତଲଂ [ମହିଦ୍ଧିକଂ (ସୀ। ପୀ।), ମହିଦ୍ଧିଯଂ (ସ୍ୟା।)];

ଚତ୍ତାରୋ ଚ ମହାରାଜେ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୨।

‘‘ଆରାମେ ୱନଗୁମ୍ବେ ଚ, ପାଟିଯେ [ପିଟ୍ଠିଯେ (କ।)] ଚ ସିଲୁଚ୍ଚଯେ;

ରମ୍ମେ କିମ୍ପୁରିସାକିଣ୍ଣେ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୩।

‘‘ଫାରୁସକଂ ଚିତ୍ତଲତଂ, ମିସ୍ସକଂ ନନ୍ଦନଂ ୱନଂ;

ୱେଜଯନ୍ତଞ୍ଚ ପାସାଦଂ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୪।

‘‘ସୁଧମ୍ମଂ ତାୱତିଂସଞ୍ଚ, ପାରିଛତ୍ତଞ୍ଚ ପୁପ୍ଫିତଂ;

ଏରାୱଣଂ ନାଗରାଜଂ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୫।

‘‘ପସ୍ସେତ୍ଥ ଦେୱକଞ୍ଞାଯୋ, ନଭା ୱିଜ୍ଜୁରିୱୁଗ୍ଗତା;

ନନ୍ଦନେ ୱିଚରନ୍ତିଯୋ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୬।

‘‘ପସ୍ସେତ୍ଥ ଦେୱକଞ୍ଞାଯୋ, ଦେୱପୁତ୍ତପଲୋଭିନୀ;

ଦେୱପୁତ୍ତେ ରମମାନେ [ଚରମାନେ (ସୀ। ପୀ।)], ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୭।

‘‘ପରୋସହସ୍ସପାସାଦେ, ୱେଳୁରିଯଫଲସନ୍ଥତେ;

ପଜ୍ଜଲନ୍ତେ ଚ [ପଜ୍ଜଲନ୍ତେନ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ୱଣ୍ଣେନ, ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୮।

‘‘ତାୱତିଂସେ ଚ ଯାମେ ଚ, ତୁସିତେ ଚାପି ନିମ୍ମିତେ;

ପରନିମ୍ମିତୱସୱତ୍ତିନୋ [ପରନିମ୍ମିତାଭିରତିନୋ (ସୀ। ପୀ।)], ମଣିମ୍ହି ପସ୍ସ ନିମ୍ମିତଂ।

୧୪୨୯।

‘‘ପସ୍ସେନ୍ତି ପୋକ୍ଖରଣିଯୋ, ୱିପ୍ପସନ୍ନୋଦିକା ସୁଚୀ;

ମନ୍ଦାଲକେହି ସଞ୍ଛନ୍ନା, ପଦୁମୁପ୍ପଲକେହି ଚ।

୧୪୩୦।

‘‘ଦସେତ୍ଥ ରାଜିଯୋ ସେତା, ଦସନୀଲା [ଦସ୍ସନୀଯା (କ।)] ମନୋରମା;

ଛ ପିଙ୍ଗଲା ପନ୍ନରସ, ହଲିଦ୍ଦା ଚ ଚତୁଦ୍ଦସ।

୧୪୩୧।

‘‘ୱୀସତି ତତ୍ଥ ସୋୱଣ୍ଣା, ୱୀସତି ରଜତାମଯା;

ଇନ୍ଦଗୋପକୱଣ୍ଣାଭା, ତାୱ ଦିସ୍ସନ୍ତି ତିଂସତି।

୧୪୩୨।

‘‘ଦସେତ୍ଥ କାଳଇଯୋ ଛଚ୍ଚ, ମଞ୍ଜେଟ୍ଠା ପନ୍ନୱୀସତି;

ମିସ୍ସା ବନ୍ଧୁକପୁପ୍ଫେହି, ନୀଲୁପ୍ପଲୱିଚିତ୍ତିକା।

୧୪୩୩।

‘‘ଏୱଂ ସବ୍ବଙ୍ଗସମ୍ପନ୍ନଂ, ଅଚ୍ଚିମନ୍ତଂ ପଭସ୍ସରଂ;

ଓଧିସୁଙ୍କଂ ମହାରାଜ, ପସ୍ସ ତ୍ୱଂ ଦ୍ୱିପଦୁତ୍ତମ’’।

ମଣିକଣ୍ଡଂ ନାମ।

ଅକ୍ଖକଣ୍ଡଂ

୧୪୩୪।

‘‘ଉପାଗତଂ ରାଜ ମୁପେହି ଲକ୍ଖଂ, ନେତାଦିସଂ ମଣିରତନଂ ତୱତ୍ଥି;

ଧମ୍ମେନ ଜିସ୍ସାମ [ଜିଯ୍ୟାମ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଅସାହସେନ, ଜିତୋ ଚ ନୋ ଖିପ୍ପମୱାକରୋହି।

୧୪୩୫।

‘‘ପଞ୍ଚାଲ -ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗତ-ସୂରସେନ, ମଚ୍ଛା [ମଜ୍ଝା (କ।)] ଚ ମଦ୍ଦା ସହ କେକକେଭି;

ପସ୍ସନ୍ତୁ ନୋତେ ଅସଠେନ ଯୁଦ୍ଧଂ, ନ ନୋ ସଭାଯଂ ନ କରୋନ୍ତି କିଞ୍ଚି’’।

୧୪୩୬।

‘‘ତେ ପାଣ୍ଡିସୁଂ ଅକ୍ଖମଦେନ ମତ୍ତା, ରାଜା କୁରୂନଂ ପୁଣ୍ଣକୋ ଚାପି ଯକ୍ଖୋ;

ରାଜା କଲିଂ ୱିଚିନମଗ୍ଗହେସି, କଟଂ ଅଗ୍ଗହୀ ପୁଣ୍ଣକୋ ନାମ ଯକ୍ଖୋ।

୧୪୩୭।

‘‘ତେ ତତ୍ଥ ଜୂତେ ଉଭଯେ ସମାଗତେ, ରଞ୍ଞଂ ସକାସେ ସଖୀନଞ୍ଚ ମଜ୍ଝେ;

ଅଜେସି ଯକ୍ଖୋ ନରୱୀରସେଟ୍ଠଂ, ତତ୍ଥପ୍ପନାଦୋ ତୁମୁଲୋ ବଭୂୱ’’।

୧୪୩୮।

‘‘ଜଯୋ ମହାରାଜ ପରାଜଯୋ ଚ, ଆଯୂହତଂ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ହୋତି;

ଜନିନ୍ଦ ଜୀନୋସି [ଜିନୋସି (ସ୍ୟା।), ଜିତୋସି (ପୀ।) ଜିନୋମ୍ହି (କ।)] ୱରଦ୍ଧନେନ, ଜିତୋ ଚ ମେ ଖିପ୍ପମୱାକରୋହି’’।

୧୪୩୯।

‘‘ହତ୍ଥୀ ଗୱସ୍ସା ମଣିକୁଣ୍ଡଲା ଚ, ଯଞ୍ଚାପି ମଯ୍ହଂ [ଅଞ୍ଞଂ (କ।)] ରତନଂ ପଥବ୍ୟା;

ଗଣ୍ହାହି କଚ୍ଚାନ ୱରଂ ଧନାନଂ, ଆଦାଯ ଯେନିଚ୍ଛସି ତେନ ଗଚ୍ଛ’’।

୧୪୪୦।

‘‘ହତ୍ଥୀ ଗୱସ୍ସା ମଣିକୁଣ୍ଡଲା ଚ, ଯଞ୍ଚାପି ତୁଯ୍ହଂ ରତନଂ ପଥବ୍ୟା;

ତେସଂ ୱରୋ ୱିଧୁରୋ ନାମ କତ୍ତା, ସୋ ମେ ଜିତୋ ତଂ ମେ ଅୱାକରୋହି’’।

୧୪୪୧।

‘‘ଅତ୍ତା ଚ ମେ ସୋ ସରଣଂ ଗତୀ ଚ, ଦୀପୋ ଚ ଲେଣୋ ଚ ପରାଯଣୋ ଚ;

ଅସନ୍ତୁଲେଯ୍ୟୋ ମମ ସୋ ଧନେନ, ପାଣେନ ମେ ସାଦିସୋ ଏସ କତ୍ତା’’।

୧୪୪୨।

‘‘ଚିରଂ ୱିୱାଦୋ ମମ ତୁଯ୍ହଞ୍ଚସ୍ସ, କାମଞ୍ଚ ପୁଚ୍ଛାମ ତମେୱ ଗନ୍ତ୍ୱା;

ଏସୋୱ ନୋ ୱିୱରତୁ ଏତମତ୍ଥଂ, ଯଂ ୱକ୍ଖତୀ ହୋତୁ କଥା [ତଥା (ସ୍ୟା। କ।)] ଉଭିନ୍ନଂ’’।

୧୪୪୩।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହି ସଚ୍ଚଂ ଭଣସି, ନ ଚ ମାଣୱ ସାହସଂ;

ତମେୱ ଗନ୍ତ୍ୱା ପୁଚ୍ଛାମ, ତେନ ତୁସ୍ସାମୁଭୋ ଜନା’’।

୧୪୪୪।

‘‘ସଚ୍ଚଂ ନୁ ଦେୱା ୱିଦହୂ କୁରୂନଂ, ଧମ୍ମେ ଠିତଂ ୱିଧୁରଂ ନାମମଚ୍ଚଂ;

ଦାସୋସି ରଞ୍ଞୋ ଉଦ ୱାସି ଞାତି, ୱିଧୁରୋତି ସଙ୍ଖା କତମାସି ଲୋକେ’’।

୧୪୪୫।

‘‘ଆମାଯଦାସାପି ଭୱନ୍ତି ହେକେ, ଧନେନ କୀତାପି ଭୱନ୍ତି ଦାସା;

ସଯମ୍ପି ହେକେ ଉପଯନ୍ତି ଦାସା, ଭଯା ପଣୁନ୍ନାପି ଭୱନ୍ତି ଦାସା।

୧୪୪୬।

‘‘ଏତେ ନରାନଂ ଚତୁରୋୱ ଦାସା, ଅଦ୍ଧା ହି ଯୋନିତୋ ଅହମ୍ପି ଜାତୋ;

ଭୱୋ ଚ ରଞ୍ଞୋ ଅଭୱୋ ଚ ରଞ୍ଞୋ, ଦାସାହଂ ଦେୱସ୍ସ ପରମ୍ପି ଗନ୍ତ୍ୱା;

ଧମ୍ମେନ ମଂ ମାଣୱ ତୁଯ୍ହ ଦଜ୍ଜା’’।

୧୪୪୭।

‘‘ଅଯଂ [ଅଯମ୍ପି (ସ୍ୟା। କ।)] ଦୁତୀଯୋ ୱିଜଯୋ ମମଜ୍ଜ, ପୁଟ୍ଠୋ ହି କତ୍ତା ୱିୱରେତ୍ଥ [ୱିୱରିତ୍ଥ (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)] ପଞ୍ହଂ;

ଅଧମ୍ମରୂପୋ ୱତ ରାଜସେଟ୍ଠୋ, ସୁଭାସିତଂ ନାନୁଜାନାସି ମଯ୍ହଂ’’।

୧୪୪୮।

‘‘ଏୱଂ ଚେ ନୋ ସୋ ୱିୱରେତ୍ଥ ପଞ୍ହଂ, ଦାସୋହମସ୍ମି ନ ଚ ଖୋସ୍ମି ଞାତି;

ଗଣ୍ହାହି କଚ୍ଚାନ ୱରଂ ଧନାନଂ, ଆଦାଯ ଯେନିଚ୍ଛସି ତେନ ଗଚ୍ଛ’’।

ଅକ୍ଖକଣ୍ଡଂ ନାମ।

ଘରାୱାସପଞ୍ହା

୧୪୪୯।

‘‘ୱିଧୁର ୱସମାନାସ୍ସ, ଗହଟ୍ଠସ୍ସ ସକଂ ଘରଂ;

ଖେମା ୱୁତ୍ତି କଥଂ ଅସ୍ସ, କଥନ୍ନୁ ଅସ୍ସ ସଙ୍ଗହୋ।

୧୪୫୦।

‘‘ଅବ୍ୟାବଜ୍ଝଂ [ଅବ୍ୟାପଜ୍ଝଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] କଥଂ ଅସ୍ସ, ସଚ୍ଚୱାଦୀ ଚ ମାଣୱୋ;

ଅସ୍ମା ଲୋକା ପରଂ ଲୋକଂ, କଥଂ ପେଚ୍ଚ ନ ସୋଚତି’’।

୧୪୫୧।

ତଂ ତତ୍ଥ ଗତିମା ଧିତିମା, ମତିମା ଅତ୍ଥଦସ୍ସିମା;

ସଙ୍ଖାତା [ସଙ୍ଖାତୋ (କ।)] ସବ୍ବଧମ୍ମାନଂ, ୱିଧୁରୋ ଏତଦବ୍ରୱି।

୧୪୫୨।

‘‘ନ ସାଧାରଣଦାରସ୍ସ, ନ ଭୁଞ୍ଜେ ସାଦୁମେକକୋ;

ନ ସେୱେ ଲୋକାଯତିକଂ, ନେତଂ ପଞ୍ଞାଯ ୱଡ୍ଢନଂ।

୧୪୫୩।

‘‘ସୀଲୱା ୱତ୍ତସମ୍ପନ୍ନୋ, ଅପ୍ପମତ୍ତୋ ୱିଚକ୍ଖଣୋ;

ନିୱାତୱୁତ୍ତି ଅତ୍ଥଦ୍ଧୋ, ସୁରତୋ ସଖିଲୋ ମୁଦୁ।

୧୪୫୪।

‘‘ସଙ୍ଗହେତା ଚ ମିତ୍ତାନଂ, ସଂୱିଭାଗୀ ୱିଧାନୱା;

ତପ୍ପେଯ୍ଯ ଅନ୍ନପାନେନ, ସଦା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣେ।

୧୪୫୫।

‘‘ଧମ୍ମକାମୋ ସୁତାଧାରୋ, ଭୱେଯ୍ଯ ପରିପୁଚ୍ଛକୋ;

ସକ୍କଚ୍ଚଂ ପଯିରୁପାସେଯ୍ଯ, ସୀଲୱନ୍ତେ ବହୁସ୍ସୁତେ।

୧୪୫୬।

‘‘ଘରମାୱସମାନସ୍ସ, ଗହଟ୍ଠସ୍ସ ସକଂ ଘରଂ;

ଖେମା ୱୁତ୍ତି ସିଯା ଏୱଂ, ଏୱଂ ନୁ ଅସ୍ସ ସଙ୍ଗହୋ।

୧୪୫୭।

‘‘ଅବ୍ଯାବଜ୍ଝଂ ସିଯା ଏୱଂ, ସଚ୍ଚୱାଦୀ ଚ ମାଣୱୋ;

ଅସ୍ମା ଲୋକା ପରଂ ଲୋକଂ, ଏୱଂ ପେଚ୍ଚ ନ ସୋଚତି’’।

ଘରାୱାସପଞ୍ହୋ ନାମ।

ଲକ୍ଖଣକଣ୍ଡଂ

୧୪୫୮।

‘‘ଏହି ଦାନି ଗମିସ୍ସାମ, ଦିନ୍ନୋ ନୋ ଇସ୍ସରେନ ମେ;

ମମେଓଞ୍ଚଂ [ତମେଓଞ୍ଚଂ (ପୀ।)] ପଟିପଜ୍ଜ, ଏସ ଧମ୍ମୋ ସନନ୍ତନୋ’’।

୧୪୫୯।

‘‘ଜାନାମି ମାଣଓ ତଯାହମସ୍ମି, ଦିନ୍ନୋହମସ୍ମି ତଓ ଇସ୍ସରେନ;

ତୀହଞ୍ଚ ତଂ ୱାସଯେମୁ ଅଗାରେ, ଯେନଦ୍ଧୁନା ଅନୁସାସେମୁ ପୁତ୍ତେ’’।

୧୪୬୦।

‘‘ତଂ ମେ ତଥା ହୋତୁ ୱସେମୁ ତୀହଂ, କୁରୁତଂ ଭଓଜ୍ଜ ଘରେସୁ କିଚ୍ଚଂ;

ଅନୁସାସତଂ ପୁତ୍ତଦାରେ ଭଓଜ୍ଜ, ଯଥା ତଯୀ ପେଚ୍ଚ [ପଚ୍ଛା (ସୀ। ପୀ।)] ସୁଖୀ ଭଓେଯ୍ଯ’’।

୧୪୬୧।

‘‘ସାଧୂତି ୱତ୍ୱାନ ପହୂତକାମୋ, ପକ୍କାମି ଯକ୍ଖୋ ୱିଧୁରେନ ସଦ୍ଧିଂ;

ତଂ କୁଞ୍ଜରାଜଞ୍ଞହଯାନୁଚିଣ୍ଣଂ, ପାୱେକ୍ଖି ଅନ୍ତେପୁରମରିଯସେଟ୍ଠୋ’’।

୧୪୬୨।

‘‘କୋଞ୍ଚଂ ମଯୂରଞ୍ଚ ପିଯଞ୍ଚ କେତଂ, ଉପାଗମି ତତ୍ଥ ସୁରମ୍ମରୂପଂ;

ପହୂତଭକ୍ଖଂ ବହୁଅନ୍ନପାନଂ, ମସକ୍କସାରଂ ୱିଯ ୱାସଓସ୍ସ’’।

୧୪୬୩।

‘‘ତତ୍ଥ ନଚ୍ଚନ୍ତି ଗାଯନ୍ତି, ଅୱ୍ହାଯନ୍ତି ୱରାୱରଂ;

ଅଚ୍ଛରା ୱିଯ ଦେୱେସୁ, ନାରିଯୋ ସମଲଙ୍କତା।

୧୪୬୪।

‘‘ସମଙ୍ଗିକତ୍ୱା ପମଦାହି ଯକ୍ଖଂ, ଅନ୍ନେନ ପାନେନ ଚ ଧମ୍ମପାଲୋ;

ଅତ୍ଥତ୍ଥ [ଅଗ୍ଗତ୍ଥ (ସ୍ୟା। ଅଟ୍ଠ।)] ମେୱାନୁୱିଚିନ୍ତଯନ୍ତୋ, ପାୱେକ୍ଖି ଭରିଯାଯ ତଦା ସକାସେ।

୧୪୬୫।

‘‘ତଂ ଚନ୍ଦନଗନ୍ଧରସାନୁଲିତ୍ତଂ, ସୁୱଣ୍ଣଜମ୍ବୋନଦନିକ୍ଖସାଦିସଂ;

ଭରିଯଂୱଚା ଏହି ସୁଣୋହି ଭୋତି, ପୁତ୍ତାନି ଆମନ୍ତଯ ତମ୍ବନେତ୍ତେ।

୧୪୬୬।

‘‘ସුତ୍ୱାନ ୱାକ୍କଂ ପତିନୋ ଅନୁଜ୍ଜା [ଅନୋଜା (ସ୍ଯା। କା।)], ସୁଣିସଂୱଚ ତମ୍ବନଖୀଂ ସୁନେତ୍ତଂ;

ଆମନ୍ତଯ ୱମ୍ମଧରାନି ଚେତେ, ପୁତ୍ତାନି ଇନ୍ଦୀୱରପୁପ୍ଫସାମେ’’।

୧୪୬୭।

‘‘ତେ ଆଗତେ ମୁଦ୍ଧନି ଧମ୍ମପାଲୋ, ଚୁମ୍ବିତ୍ୱା ପୁତ୍ତେ ଅୱିକମ୍ପମାନୋ;

ଆମନ୍ତଯିତ୍ୱାନ ଅୱୋଚ ୱାକ୍କଂ, ଦିନ୍ନାହଂ ରଞ୍ଞା ଇଧ ମାଣୱସ୍ସ।

୧୪୬୮।

‘‘ତସ୍ସଜ୍ଜହଂ ଅତ୍ତସୁଖୀ ୱିଧେଯ୍ୟୋ, ଆଦାଯ ଯେନିଚ୍ଛତି ତେନ ଗଚ୍ଛତି;

ଅହଞ୍ଚ ୱୋ ସାସିତୁମାଗତୋସ୍ମି [ଅନୁସାସିତୁଂ ଆଗତୋସ୍ମି (ସ୍ଯା। କା।)], କଥଂ ଅହଂ ଅପରିତ୍ତାଯ ଗଚ୍ଛେ।

୧୪୬୯।

‘‘ସଚେ ୱୋ ରାଜା କୁରୁରଟ୍ଠୱାସୀ [କୁରୁଖେତ୍ତୱାସୀ (ସୀ। ପୀ।)], ଜନସନ୍ଧୋ ପୁଚ୍ଛେଯ୍ୟ ପହୂତକାମୋ;

କିମାଭିଜାନାଥ ପୁରେ ପୁରାଣଂ, କିଂ ୱୋ ପିତା ଅନୁସାସେ ପୁରତ୍ଥା।

୧୪୭୦।

‘‘ସମାସନା ହୋଥ ମଯାୱ ସବ୍ବେ, କୋନୀଧ ରଞ୍ଞୋ ଅବ୍ଭୁତିକୋ ମନୁସ୍ସୋ;

ତମଞ୍ଜଲିଂ କରିଯ ୱଦେଥ ଏୱଂ, ମା ହେୱଂ ଦେୱ ନ ହି ଏସ ଧମ୍ମୋ;

ୱିଯଗ୍ଘରାଜସ୍ସ ନିହୀନଜଚ୍ଚୋ, ସମାସନୋ ଦେୱ କଥଂ ଭୱେଯ୍ୟ’’।

ଲକ୍ଖଣକଣ୍ଡଂ [ପେକ୍ଖଣକଣ୍ଡଂ (ସୀ। କା।)] ନାମ।

ରାଜୱସତି

୧୪୭୧।

‘‘ସୋ ଚ ପୁତ୍ତେ [ମିତ୍ତେ (ସୀ। ପୀ।)] ଅମଚ୍ଚେ ଚ, ଞାତଯୋ ସୁହଦଜ୍ଜନେ;

ଅଲୀନମନସଙ୍କପ୍ପୋ, ୱିଧୁରୋ ଏତଦବ୍ରୱି।

୧୪୭୨।

‘‘ଏଥଯ୍ୟୋ [ଏଥଯ୍ଯା (ସ୍ଯା।)] ରାଜୱସତିଂ, ନିସୀଦିତ୍ୱା ସୁଣାଥ ମେ;

ଯଥା ରାଜକୁଲଂ ପତ୍ତୋ, ଯସଂ ପୋସୋ ନିଗଚ୍ଛତି।

୧୪୭୩।

‘‘ନ ହି ରାଜକୁଲଂ ପତ୍ତୋ, ଅଞ୍ଞାତୋ ଲଭତେ ଯସଂ;

ନାସୂରୋ ନାପି ଦୁମ୍ମେଧୋ, ନପ୍ପମତ୍ତୋ କୁଦାଚନଂ।

୧୪୭୪।

‘‘ଯଦାସ୍ସ ସୀଲଂ ପଞ୍ଞଞ୍ଚ, ସୋଚେୟ୍ୟଂ ଚାଧିଗଚ୍ଛତି;

ଅଥ ୱିସ୍ସସତେ ତ୍ୱମ୍ହି, ଗୁୟ୍ହଞ୍ଚସ୍ସ ନ ରକ୍ଖତି।

୧୪୭୫।

‘‘ତୁଲା ଯଥା ପଗ୍ଗହିତା, ସମଦଣ୍ଡା ସୁଧାରିତା;

ଅଜ୍ଝିଟ୍ଠୋ ନ ୱିକମ୍ପେୟ୍ୟ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୭୬।

‘‘ତୁଲା ଯଥା ପଗ୍ଗହିତା, ସମଦଣ୍ଡା ସୁଧାରିତା;

ସବ୍ବାନି ଅଭିସମ୍ଭୋନ୍ତୋ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୭୭।

‘‘ଦିୱା ୱା ଯଦି ୱା ରତ୍ତିଂ, ରାଜକିଚ୍ଚେସୁ ପଣ୍ଡିତୋ;

ଅଜ୍ଝିଟ୍ଠୋ ନ ୱିକମ୍ପେୟ୍ୟ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୭୮।

‘‘ଦିୱା ୱା ଯଦି ୱା ରତ୍ତିଂ, ରାଜକିଚ୍ଚେସୁ ପଣ୍ଡିତୋ;

ସବ୍ବାନି ଅଭିସମ୍ଭୋନ୍ତୋ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୭୯।

‘‘ଯୋ ଚସ୍ସ ସୁକତୋ ମଗ୍ଗୋ, ରଞ୍ଞୋ ସୁପ୍ପଟିଯାଦିତୋ;

ନ ତେନ ୱୁତ୍ତୋ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୮୦।

‘‘ନ ରଞ୍ଞୋ ସଦିସଂ [ସମକଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଭୁଞ୍ଜେ, କାମଭୋଗେ କୁଦାଚନଂ;

ସଙ୍ଗଷ୍ଠ ପଚ୍ଛତୋ ଗଚ୍ଛେ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୮୧।

‘‘ନ ରଞ୍ଞୋ ସଦିସଂ ୱତ୍ଥଂ, ନ ମାଲଂ ନ ୱିଲେପନଂ;

ଆକପ୍ପଂ ସରକୁତ୍ତିଂ ୱା, ନ ରଞ୍ଞୋ ସଦିସମାଚରେ;

ଅଞ୍ଞଂ କରେଯ୍ୟ ଆକପ୍ପଂ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୮୨।

‘‘କୀଳେ ରାଜା ଅମଚ୍ଚେହି, ଭରିଯାହି ପରିୱାରିତୋ;

ନାମଚ୍ଚୋ ରାଜଭରିଯାସୁ, ଭାୱଂ କୁବ୍ବେଥ ପଣ୍ଡିତୋ।

୧୪୮୩।

‘‘ଅନୁଦ୍ଧତୋ ଅଚପଲୋ, ନିପକୋ ସଂୱୁତିନ୍ଦ୍ରିଯୋ;

ମନୋପଣିଧିସମ୍ପନ୍ନୋ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୮୪।

‘‘ନାସ୍ସ ଭରିଯାହି କୀଳେଯ୍ୟ, ନ ମନ୍ତେଯ୍ୟ ରହୋଗତୋ;

ନାସ୍ସ କୋସା ଧନଂ ଗଣ୍ହେ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୮୫।

‘‘ନ ନିଦ୍ଦଂ ବହୁ ମଞ୍ଞେଯ୍ୟ [ନ ନିଦ୍ଦନ୍ତଂ ବହୁଂ ମଞ୍ଞେ (ସୀ। ପୀ।)], ନ ମଦାଯ ସୁରଂ ପିୱେ;

ନାସ୍ସ ଦାଯେ ମିଗେ ହଞ୍ଞେ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୮୬।

‘‘ନାସ୍ସ ପୀଠଂ ନ ପଲ୍ଲଙ୍କଂ, ନ କୋଚ୍ଛଂ ନ ନାୱଂ [ନାଗଂ (ସୀ। ପୀ।)] ରଥଂ;

ସମ୍ମତୋମ୍ହୀତି ଆରୂହେ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୮୭।

‘‘ନାତିଦୂରେ ଭଜେ [ଭୱେ (ସୀ। ପୀ।)] ରଞ୍ଞୋ, ନାଚ୍ଚାସନ୍ନେ ୱିଚକ୍ଖଣୋ;

ସମ୍ମୁଖଞ୍ଚସ୍ସ ତିଟ୍ଠେଯ୍ୟ, ସନ୍ଦିସ୍ସନ୍ତୋ ସଭତ୍ତୁନୋ।

୧୪୮୮।

‘‘ନ ୱେ [ମେ (ସ୍ୟା। କ।)] ରାଜା ସଖା ହୋତି, ନ ରାଜା ହୋତି ମେଥୁନୋ;

ଖିପ୍ପଂ କୁଜ୍ଝନ୍ତି ରାଜାନୋ, ସୂକେନ’କ୍ଖୀୱ ଘଟ୍ଟିତଂ।

୧୪୮୯।

‘‘ନ ପୂଜିତୋ ମଞ୍ଞମାନୋ, ମେଧାୱୀ ପଣ୍ଡିତୋ ନରୋ;

ଫରୁସଂ ପତିମନ୍ତେୟ୍ୟ, ରାଜାନଂ ପରିସଂଗତଂ।

୧୪୯୦।

‘‘ଲଦ୍ଧଦ୍ୱାରୋ ଲଭେ ଦ୍ୱାରଂ [ଲଦ୍ଧୱାରୋଲଭେ ୱାରଂ (ପୀ।)], ନେୱ ରାଜୂସୁ ୱିସ୍ସସେ;

ଅଗ୍ଗୀୱ ସଂଯତୋ ତିଟ୍ଠେ [ଅଗ୍ଗୀୱ ଯତୋ ତିଟ୍ଠେୟ୍ୟ (ସୀ। ପୀ।)], ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୯୧।

‘‘ପୁତ୍ତଂ ୱା ଭାତରଂ ୱା ସଂ, ସମ୍ପଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଖତ୍ତିୟୋ;

ଗାମେହି ନିଗମେହି ୱା, ରଟ୍ଠେହି ଜନପଦେହି ୱା;

ତୁଣ୍ହୀଭୂତୋ ଉପେକ୍ଖେୟ୍ୟ, ନ ଭଣେ ଛେକପାପକଂ।

୧୪୯୨।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହେ ଅନୀକଟ୍ଠେ, ରଥିକେ ପତ୍ତିକାରକେ;

ତେସଂ କମ୍ମାୱଦାନେନ [କମ୍ମାପଦାଦେନ (ସ୍ୟା।)], ରାଜା ୱଡ୍ଢେତି ୱେତନଂ;

ନ ତେସଂ ଅନ୍ତରା ଗଚ୍ଛେ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୯୩।

‘‘ଚାପୋୱୂନୁଦରୋ ଧୀରୋ [ଚାପୋୱ ଓନମେ ଧୀରୋ (ସ୍ୟା।)], ୱଂସୋୱାପି ପକମ୍ପୟେ;

ପଟିଲୋମଂ ନ ୱତ୍ତେୟ୍ୟ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୯୪।

‘‘ଚାପୋୱୂନୁଦରୋ ଅସ୍ସ, ମଚ୍ଛୋୱସ୍ସ ଅଜିୱ୍ହୱା [ଅଜିୱ୍ହତା (ସ୍ୟା। କ।)];

ଅପ୍ପାସୀ ନିପକୋ ସୂରୋ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୯୫।

‘‘ନ ବାଳ୍ହଂ ଇତ୍ଥିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ସମ୍ପସ୍ସଂ ତେଜସଙ୍ଖଯଂ;

କାସଂ ସାସଂ ଦରଂ ବଲ୍ୟଂ, ଖୀଣମେଧୋ ନିଗଚ୍ଛତି।

୧୪୯୬।

‘‘ନାତିୱେଲଂ ପଭାସେୟ୍ୟ, ନ ତୁଣ୍ହୀ ସବ୍ବଦା ସିଯା;

ଅୱିକିଣ୍ଣଂ ମିତଂ ୱାଚଂ, ପତ୍ତେ କାଲେ ଉଦୀରଯେ।

୧୪୯୭।

‘‘ଅକ୍କୋଧନୋ ଅସଙ୍ଘଟ୍ଟୋ, ସଚ୍ଚୋ ସଣ୍ହୋ ଅପେସୁଣୋ;

ସମ୍ଫଂ ଗିରଂ ନ ଭାସେୟ୍ୟ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୪୯୮।

[ଅଯଂ ଗାଥା ନତ୍ଥି ପୀ। ପୋତ୍ଥକେ] ‘‘ମାତାପେତ୍ତିଭରୋ ଅସ୍ସ, କୁଲେ ଜେଟ୍ଠାପଚାଯିକୋ;

ସଣ୍ହୋ ସଖିଲସମ୍ଭାସୋ [ହିରିଓତ୍ତପ୍ପସମ୍ପନ୍ନୋ (ସୀ। କ।)], ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ [ଅଯଂ ଗାଥା ନତ୍ଥି ପୀ। ପୋତ୍ଥକେ]।

୧୪୯୯।

‘‘ୱିନୀତୋ ସିପ୍ପୱା ଦନ୍ତୋ, କତତ୍ତୋ ନିଯତୋ ମୁଦୁ;

ଅପ୍ପମତ୍ତୋ ସୁଚି ଦକ୍ଖୋ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୦୦।

‘‘ନିୱାତୱୁତ୍ତି ୱୁଦ୍ଧେସୁ, ସପ୍ପତିସ୍ସୋ ସଗାରୱୋ;

ସୁରତୋ ସୁଖସଂୱାସୋ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୦୧।

‘‘ଆରକା ପରିୱଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ସହିତୁଂ ପହିତଂ ଜନଂ;

ଭତ୍ତାରଞ୍ଞେୱୁଦିକ୍ଖେୟ୍ୟ, ନ ଚ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ରାଜିନୋ।

୧୫୦୨।

‘‘ସମଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଚାପି, ସୀଲୱନ୍ତେ ବହୁସ୍ସୁତେ;

ସକ୍କଚ୍ଚଂ ପଯିରୁପାସେୟ୍ୟ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୦୩।

‘‘ସମଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଚାପି, ସୀଲୱନ୍ତେ ବହୁସ୍ସୁତେ;

ସକ୍କଚ୍ଚଂ ଅନୁୱାସେଯ୍ୟ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୦୪।

‘‘ସମଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଚାପି, ସୀଲୱନ୍ତେ ବହୁସ୍ସୁତେ;

ତପ୍ପେଯ୍ୟ ଅନ୍ନପାନେନ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୦୫।

‘‘ସମଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଚାପି, ସୀଲୱନ୍ତେ ବହୁସ୍ସୁତେ;

ଆସଜ୍ଜ ପଞ୍ଞେ ସେୱେଥ, ଆକଙ୍ଖଂ ୱୁଦ୍ଧିମତ୍ତନୋ।

୧୫୦୬।

‘‘ଦିନ୍ନପୁବ୍ବଂ ନ ହାପେଯ୍ୟ, ଦାନଂ ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣେ;

ନ ଚ କିଞ୍ଚି ନିୱାରେଯ୍ୟ, ଦାନକାଲେ ୱଣିବ୍ବକେ।

୧୫୦୭।

‘‘ପଞ୍ଞୱା ବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନୋ, ୱିଧାନୱିଧିକୋୱିଦୋ;

କାଲଞ୍ଞୂ ସମଯଞ୍ଞୂ ଚ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୦୮।

‘‘ଉଟ୍ଠାତା କମ୍ମଧେଯ୍ୟେସୁ, ଅପ୍ପମତ୍ତୋ ୱିଚକ୍ଖଣୋ;

ସୁସଂୱିହୀତକମ୍ମନ୍ତୋ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୦୯।

‘‘ଖଲଂ ସାଲଂ ପସୁଂ ଖେତ୍ତଂ, ଗନ୍ତା ଚସ୍ସ ଅଭିକ୍ଖଣଂ;

ମିତଂ ଧଞ୍ଞଂ ନିଧାପେଯ୍ୟ, ମିତଂୱ ପାଚଯେ ଘରେ।

୧୫୧୦।

‘‘ପୁତ୍ତଂ ୱା ଭାତରଂ ୱା ସଂ, ସୀଲେସୁ ଅସମାହିତଂ;

ଅନଙ୍ଗୱା ହି ତେ ବାଲା, ଯଥା ପେତା ତଥେୱ ତେ;

ଚୋଙଅଞ୍ଚ ନେସଂ ପିଣ୍ଡଞ୍ଚ, ଆସୀନାନଂ ପଦାପଯେ।

୧୫୧୧।

‘‘ଦାସେ କମ୍ମକରେ ପେସ୍ସେ, ସୀଲେସୁ ସୁସମାହିତେ;

ଦକ୍ଖେ ଉଟ୍ଠାନସମ୍ପନ୍ନେ, ଆଧିପଚ୍ଚମ୍ହି ଠାପଯେ।

୧୫୧୨।

‘‘ସୀଲଞ୍ଚ ଚ ଅଲୋଲୋ [ଅଲୋଭୋ (ସ୍ଯା। କ।)] ଚ, ଅନୁରକ୍ଖୋ [ଅନୁରତ୍ତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଚ ରାଜିନୋ;

ଆୱୀ ରହୋ ହିତୋ ତସ୍ସ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୧୩।

‘‘ଛନ୍ଦଞ୍ଞୂ ରାଜିନୋ ଚସ୍ସ, ଚିତ୍ତଟ୍ଠୋ ଅସ୍ସ ରାଜିନୋ;

ଅସଙ୍କୁସକୱୁତ୍ତି’ସ୍ସ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୧୪।

‘‘ଉଚ୍ଛାଦଯେ ଚ ନ୍ହାପଯେ [ଅଚ୍ଛାଦନେ ଚ ନ୍ହାପେ ଚ (ସ୍ଯା। କ।)], ଧୋୱେ ପାଦେ ଅଧୋସିରଂ;

ଆହତୋପି ନ କୁପ୍ପେଯ୍ଯ, ସ ରାଜୱସତିଂ ୱସେ।

୧୫୧୫।

‘‘କୁମ୍ଭମ୍ପଞ୍ଜଲିଂ କରିଯା [କୁରିଯା (ସୀ।)], ଚାଟଞ୍ଚାପି [ୱାଯସଂ ୱା (ସୀ। ପୀ।)] ପଦକ୍ଖିଣଂ;

କିମେୱ ସବ୍ବକାମାନଂ, ଦାତାରଂ ଧୀରମୁତ୍ତମଂ।

୧୫୧୬।

‘‘ଯୋ ଦେତି ସଯନଂ ୱତ୍ଥଂ, ଯାନଂ ଆୱସଥଂ ଘରଂ;

ପଜ୍ଜୁନ୍ନୋରିୱ ଭୂତାନି, ଭୋଗେହି ଅଭିୱସ୍ସତି।

୧୫୧୭।

‘‘ଏସଯ୍ୟୋ ରାଜୱସତି, ୱତ୍ତମାନୋ ଯଥା ନରୋ;

ଆରାଧଯତି ରାଜାନଂ, ପୂଜଂ ଲଭତି ଭତ୍ତୁସୁ’’।

ରାଜୱସତି ନାମ।

ଅନ୍ତରପେଯ୍ୟାଲଂ

୧୫୧୮।

‘‘ଏୱଂ ସମନୁସାସିତ୍ୱା, ଞାତିସଙ୍ଘଂ ୱିଚକ୍ଖଣୋ;

ପରିକିଣ୍ଣୋ ସୁହଦେହି, ରାଜାନମୁପସଙ୍କମି।

୧୫୧୯।

‘‘ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ସିରସା ପାଦେ, କତ୍ୱା ଚ ନଂ ପଦକ୍ଖିଣଂ;

ୱିଧୁରୋ ଅୱଚ ରାଜାନଂ, ପଗ୍ଗହେତ୍ୱାନ ଅଞ୍ଜଲିଂ।

୧୫୨୦।

‘‘ଅଯଂ ମଂ ମାଣୱୋ ନେତି, କତ୍ତୁକାମୋ [ଗନ୍ତୁକାମୋ (କ।)] ଯଥାମତି;

ଞାତୀନତ୍ଥଂ ପୱକ୍ଖାମି, ତଂ ସୁଣୋହି ଅରିନ୍ଦମ।

୧୫୨୧।

‘‘ପୁତ୍ତେ ଚ ମେ ଉଦିକ୍ଖେସି, ଯଞ୍ଚ ମଞ୍ଞଂ ଘରେ ଧନଂ;

ଯଥା ପେଚ୍ଚ [ପଚ୍ଛା (ସ୍ୟା। କ।)] ନ ହାଯେଥ, ଞାତିସଙ୍ଘୋ ମଯୀ ଗତେ।

୧୫୨୨।

‘‘ଯଥେୱ ଖଲତୀ ଭୂମ୍ୟା, ଭୂମ୍ୟାଯେୱ ପତିଟ୍ଠତି;

ଏୱେତଂ ଖଲିତଂ ମଯ୍ହଂ, ଏତଂ ପସ୍ସାମି ଅଚ୍ଚଯଂ’’।

୧୫୨୩।

‘‘ସକ୍କା ନ ଗନ୍ତୁଂ ଇତି ମଯ୍ହ ହୋତି, ଛେତ୍ୱା [ଝତ୍ୱା (ସୀ। ପୀ।)] ୱଧିତ୍ୱା ଇଧ କାତିଯାନଂ;

ଇଧେୱ ହୋହୀ ଇତି ମଯ୍ହ ରୁଚ୍ଚତି, ମା ତ୍ୱଂ ଅଗା ଉତ୍ତମଭୂରିପଞ୍ଞ’’।

୧୫୨୪।

‘‘ମା ହେୱଧମ୍ମେସୁ ମନଂ ପଣୀଦହି, ଅତ୍ଥେ ଚ ଧମ୍ମେ ଚ ଯୁତ୍ତୋ ଭୱସ୍ସୁ;

ଧିରତ୍ଥୁ କମ୍ମଂ ଅକୁସଲଂ ଅନରିଯଂ, ଯଂ କତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ନିରଯଂ ୱଜେୟ୍ୟ।

୧୫୨୫।

‘‘ନେୱେସ ଧମ୍ମୋ ନ ପୁନେତ [ପୁନେତି (ସ୍ୟା। କ।)] କିଚ୍ଚଂ, ଅଯିରୋ ହି ଦାସସ୍ସ ଜନିନ୍ଦ ଇସ୍ସରୋ;

ଘାତେତୁଂ ଝାପେତୁଂ ଅଥୋପି ହନ୍ତୁଂ, ନ ଚ ମୟ୍ହ କୋଧଛି ୱଜାମି ଚାହଂ’’।

୧୫୨୬।

‘‘ଜେଟ୍ଠପୁତ୍ତଂ ଉପଗୁୟ୍ହ, ୱିନେୟ୍ୟ ହଦଯେ ଦରଂ;

ଅସ୍ସୁପୁଣ୍ଣେହି ନେତ୍ତେହି, ପାୱିସୀ ସୋ ମହାଘରଂ’’।

୧୫୨୭।

‘‘ସାଲାୱ ସମ୍ମପତିତା [ସମ୍ପମଥିତା (ସୀ। ପୀ।)], ମାଲୁତେନ ପମଦ୍ଦିତା;

ସେନ୍ତି ପୁତ୍ତା ଚ ଦାରା ଚ, ୱିଧୁରସ୍ସ ନିୱେସନେ।

୧୫୨୮।

‘‘ଇତ୍ଥିସହସ୍ସଂ ଭରିଯାନଂ, ଦାସିସତ୍ତସତାନି ଚ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ୱିଧୁରସ୍ସ ନିୱେସନେ।

୧୫୨୯।

‘‘ଓରୋଧା ଚ କୁମାରା ଚ, ୱେସିଯାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ୱିଧୁରସ୍ସ ନିୱେସନେ।

୧୫୩୦।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ୱିଧୁରସ୍ସ ନିୱେସନେ।

୧୫୩୧।

‘‘ସମାଗତା ଜାନପଦା, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ୱିଧୁରସ୍ସ ନିୱେସନେ।

୧୫୩୨।

‘‘ଇତ୍ଥିସହସ୍ସଂ ଭରିଯାନଂ, ଦାସିସତ୍ତସତାନି ଚ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, କସ୍ମା ନୋ ୱିଜହିସ୍ସସି।

୧୫୩୩।

‘‘ଓରୋଧା ଚ କୁମାରା ଚ, ଦାସିସତ୍ତସତାନି ଚ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, କସ୍ମା ନୋ ୱିଜହିସ୍ସସି।

୧୫୩୪।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ଦାସିସଓ୍ଉସତାନି ଚ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, କସ୍ମା ନୋ ୱିଜହିସ୍ସସି।

୧୫୩୫।

‘‘ସମାଗତା ଜାନପଦା, ଦାସିସଓ୍ଉସତାନି ଚ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, କସ୍ମା ନୋ ୱିଜହିସ୍ସସି’’।

୧୫୩୬।

‘‘କତ୍ୱା ଘରେସୁ କିଚ୍ଚାନି, ଅନୁସାସିତ୍ୱା ସକଂ ଜନଂ;

ମିତ୍ତାମଚ୍ଚେ ଚ ଭଚ୍ଚେ ଚ [ସୁହଜ୍ଜେ (ପୀ। କ।)], ପୁତ୍ତଦାରେ ଚ ବନ୍ଧୱେ।

୧୫୩୭।

‘‘କମ୍ମନ୍ତଂ ସଂୱିଧେତ୍ୱାନ, ଆଚିକ୍ଖିତ୍ୱା ଘରେ ଧନଂ;

ନିଧିଞ୍ଚ ଇଣଦାନଞ୍ଚ, ପୁଣ୍ଣକଂ ଏତଦବ୍ରୱି।

୧୫୩୮।

‘‘ଅୱସୀ ତୁୱଂ ମୟ୍ହ ତୀହଂ ଅଗାରେ, କତାନି କିଚ୍ଚାନି ଘରେସୁ ମୟ୍ହଂ;

ଅନୁସାସିତା ପୁତ୍ତଦାରା ମୟା ଚ, କରୋମ କଚ୍ଚାନ [କିଚ୍ଚାନି (ସ୍ୟା। କ।)] ଯଥାମତିଂ ତେ’’।

୧୫୩୯।

‘‘ସଚେ ହି କତ୍ତେ ଅନୁସାସିତା ତେ, ପୁତ୍ତା ଚ ଦାରା ଅନୁଜୀୱିନୋ ଚ;

ହନ୍ଦେହି ଦାନୀ ତରମାନରୂପୋ, ଦୀଘୋ ହି ଅଦ୍ଧାପି ଅୟଂ ପୁରତ୍ଥା।

୧୫୪୦।

‘‘ଅଛମ୍ଭିତୋୱ [ଅସମ୍ଭିତୋୱ (ସୀ। ପୀ।)] ଗଣ୍ହାହି, ଆଜାନେୟ୍ୟସ୍ସ ୱାଲଧିଂ;

ଇଦଂ ପଚ୍ଛିମକଂ ତୁୟ୍ହଂ, ଜୀୱଲୋକସ୍ସ ଦସ୍ସନଂ’’।

୧୫୪୧।

‘‘ସୋହଂ କିସ୍ସ ନୁ ଭାୟିସ୍ସଂ, ଯସ୍ସ ମେ ନତ୍ଥି ଦୁକ୍କଟଂ;

କାୟେନ ୱାଚା ମନସା, ଯେନ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ ଦୁଗ୍ଗତିଂ’’।

୧୫୪୨।

‘‘ସୋ ଅସ୍ସରାଜା ୱିଧୁରଂ ୱହନ୍ତୋ, ପକ୍କାମି ୱେହାୟସମନ୍ତଲିକ୍ଖେ;

ସାଖାସୁ ସେଲେସୁ ଅସଜ୍ଜମାନୋ, କାଳାଗିରିଂ ଖିପ୍ପମୁପାଗମାସି’’।

୧୫୪୩।

‘‘ଇତ୍ଥିସହସ୍ସଂ ଭରିୟାନଂ, ଦାସିସତ୍ତସତାନି ଚ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ଯକ୍ଖୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣେନ;

ୱିଧୁରଂ ଆଦାୟ ଗଚ୍ଛତି।

୧୫୪୪।

‘‘ସମାଗତା ଜାନପଦା, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ଯକ୍ଖୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣେନ;

ୱିଧୁରଂ ଆଦାୟ ଗଚ୍ଛତି।

୧୫୪୫।

‘‘ଇତ୍ଥିସହସ୍ସଂ ଭରିୟାନଂ, ଦାସିସତ୍ତସତାନି ଚ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ପଣ୍ଡିତୋ ସୋ କୁହିଂ ଗତୋ।

୧୫୪୬।

‘‘ସମାଗତା ଜାନପଦା, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ପଣ୍ଡିତୋ ସୋ କୁହିଂ ଗତୋ’’।

୧୫୪୭।

‘‘ସଚେ ସୋ ସତ୍ତରତ୍ତେନ, ନାଗଚ୍ଛିସ୍ସତି ପଣ୍ଡିତୋ;

ସବ୍ବେ ଅଗ୍ଗିଂ ପୱେକ୍ଖାମ [ପୱିସ୍ସାମ (ସ୍ୟା।)], ନତ୍ଥତ୍ଥୋ ଜୀୱିତେନ ନୋ’’।

୧୫୪୮।

‘‘ପଣ୍ଡିତୋ ଚ ୱିୟତ୍ତୋ ଚ, ୱିଭାୱୀ ଚ ୱିଚକ୍ଖଣୋ;

ଖ୍ପଂ ମୋଚିଯ ଅଭାନଂ, ମା ଭାଯିଛାଗମିସ୍ସତି’’ [ଖ୍ପଂ ମୋଚେସ୍ସତ’ଭାନଂ, ମା ଭାଥ ଆଗମିସ୍ସତି (ସୀ। ପୀ।)]।

ଅନ୍ତରପେୟ୍ୟାଲଂ ନାମ।

ସାଧୁନରଧମ୍ମକଣ୍ଡଂ

୧୫୪୯।

‘‘ସୋ ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱାନ ୱିଚିନ୍ତଯନ୍ତୋ, ଉଚ୍ଚାୱଚା ଚେତନକା [ଚେତନତା (କ।)] ଭୱନ୍ତି;

ନଯିମସ୍ସ ଜୀୱେନ ମମତ୍ଥି କିଞ୍ଚି, ହନ୍ତ୍ୱାନିମଂ ହଦଯମାନଯିସ୍ସଂ’’ [ଆଦିଯିସ୍ସଂ (ସୀ। ପୀ।)]।

୧୫୫୦।

‘‘ସୋ ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱା ପବ୍ବତନ୍ତରସ୍ମିଂ [ପବ୍ବତପାଦସ୍ମିଂ (କ।)], ଅନ୍ତୋ ପୱିସିତ୍ୱାନ ପଦୁଟ୍ଠଚିତ୍ତୋ;

ଅସଂୱୁତସ୍ମିଂ ଜଗତିପ୍ପଦେସେ, ଅଧୋସିରଂ ଧାରଯି କାତିଯାନୋ।

୧୫୫୧।

‘‘ସୋ ଲମ୍ବମାନୋ ନରକେ ପପାତେ, ମହବ୍ଭଯେ ଲୋମହଂସେ ୱିଦୁଗ୍ଗେ;

ଅସନ୍ତସନ୍ତୋ କୁରୂନଂ କତ୍ତୁସେଟ୍ଠୋ, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱି ପୁଣ୍ଣକଂ ନାମ ଯକ୍ଖଂ।

୧୫୫୨।

‘‘ଅରିଯାୱକାସୋସି ଅନରିଯରୂପୋ, ଅସଞ୍ଞତୋ ସଞ୍ଞତସନ୍ନିକାସୋ;

ଅଚ୍ଚାହିତଂ କମ୍ମଂ କରୋସି ଲୁଦ୍ଦଂ, ଭାୱେ ଚ ତେ କୁସଲଂ ନତ୍ଥି କିଞ୍ଚି।

୧୫୫୩।

‘‘ଯଂ ମଂ ପପାତସ୍ମିଂ ପପାତୁମିଚ୍ଛସି, କୋ ନୁ ତୱତ୍ଥୋ ମରଣେନ ମଯ୍ହଂ;

ଅମାନୁସସ୍ସେୱ ତୱଜ୍ଜ ୱଣ୍ଣୋ, ଆଚିକ୍ଖ ମେ ତ୍ୱଂ କତମାସି ଦେୱତା’’।

୧୫୫୪।

‘‘ଯଦି ତେ ସୁତୋ ପୁଣ୍ଣକୋ ନାମ ଯକ୍ଖୋ, ରଞ୍ଞୋ କୁୱେରସ୍ସ ହି ସୋ ସଜିଵୋ [ସଜୀୱୋ (ସୀ। ପୀ।)];

ଭୂମିନ୍ଧରୋ ୱରୁଣୋ ନାମ ନାଗୋ, ବ୍ରହା ସୁଚୀ ୱଣ୍ଣବଲୂପପନ୍ନୋ।

୧୫୫୫।

‘‘ତସ୍ସାନୁଜଂ ଧୀତରଂ କାମଯାମି, ଇରନ୍ଧତୀ ନାମ ସା ନାଗକଞ୍ଞା;

ତସ୍ମା ସୁମଜ୍ଝାଯ ପିଯାଯ ହେତୁ, ପତାରଯିଂ ତୁୟ୍ହ ୱଧାଯ ଧୀର’’।

୧୫୫୬।

‘‘ମା ହେୱ ତ୍ୱଂ [ତେ (ସ୍ୟା। କ।)] ଯକ୍ଖ ଅହୋସି ମୂଳ୍ହୋ, ନଟ୍ଠା ବହୂ ଦୁଗ୍ଗହୀତେନ ଲୋକେ [ଲୋକା (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)];

କିଂ ତେ ସୁମଜ୍ଝାଯ ପିଯାଯ କିଚ୍ଚଂ, ମରଣେନ ମେ ଇଙ୍ଘ ସୁଣୋମି [ସୁଣୋମ (ସୀ। ପୀ।)] ସବ୍ବଂ’’।

୧୫୫୭।

‘‘ମହାନୁଭାୱସ୍ସ ମହୋରଗସ୍ସ, ଧୀତୁକାମୋ ଞାତିଭତୋ [ଞାତିଗତୋ (ପୀ।)] ହମସ୍ମି;

ତଂ ଯାଚମାନଂ ସସୁରୋ ଅୱୋଚ, ଯଥା ମମଞ୍ଞିଂସୁ ସୁକାମନୀତଂ।

୧୫୫୮।

‘‘ଦଜ୍ଜେମୁ ଖୋ ତେ ସୁତନୁଂ ସୁନେତ୍ତଂ, ସୁଚିମ୍ହିତଂ ଚନ୍ଦନଲିତ୍ତଗତ୍ତଂ;

ସଚେ ତୁୱଂ ହଦଯଂ ପଣ୍ଡିତସ୍ସ, ଧମ୍ମେନ ଲଦ୍ଧା ଇଧ ମାହରେସି;

ଏତେନ ୱିତ୍ତେନ କୁମାରି ଲବ୍ଭା, ନଞ୍ଞଂ ଧନଂ ଉତ୍ତରି ପତ୍ଥଯାମ।

୧୫୫୯।

‘‘ଏୱଂ ନ ମୂଳ୍ହୋସ୍ମି ସୁଣୋହି କତ୍ତେ, ନ ଚାପି ମେ ଦୁଗ୍ଗହିତତ୍ଥି କିଞ୍ଚି;

ହଦଯେନ ତେ ଧମ୍ମଲଦ୍ଧେନ ନାଗା, ଇରନ୍ଧତିଂ ନାଗକଞ୍ଞଂ ଦଦନ୍ତି।

୧୫୬୦।

‘‘ତସ୍ମା ଅହଂ ତୁୟ୍ହଂ ୱଧାଯ ଯୁତ୍ତୋ, ଏୱଂ ମମତ୍ଥୋ ମରଣେନ ତୁୟ୍ହଂ;

ଇଧେୱ ତଂ ନରକେ ପାତଯିତ୍ୱା, ହନ୍ତ୍ୱାନ ତଂ ହଦଯମାନଯିସ୍ସଂ’’।

୧୫୬୧।

‘‘ଖିପ୍ପଂ ମମଂ ଉଦ୍ଧର କାତିଯାନ, ହଦଯେନ ମେ ଯଦି ତେ ଅତ୍ଥି କିଚ୍ଚଂ;

ଯେ କେଚିମେ ସାଧୁନରସ୍ସ ଧମ୍ମା, ସବ୍ବେୱ ତେ ପାତୁକରୋମି ଅଜ୍ଜ’’।

୧୫୬୨।

‘‘ସୋ ପୁଣ୍ଣକୋ କୁରୂନଂ କତ୍ତୁସେଟ୍ଠଂ, ନଗମୁଦ୍ଧନି ଖିପ୍ପଂ ପତିଟ୍ଠପେତ୍ୱା;

ଅସ୍ସତ୍ଥମାସୀନଂ ସମେକ୍ଖିଯାନ, ପରିପୁଚ୍ଛି କତ୍ତାରମନୋମପଞ୍ଞଂ।

୧୫୬୩।

‘‘ସମୁଦ୍ଦତୋ ମେସି ତୁୱଂ ପପାତା, ହଦଯେନ ତେ ଅଜ୍ଜ ମମତ୍ଥି କିଞ୍ଚଂ;

ଯେ କେଚିମେ ସାଧୁନରସ୍ସ ଧମ୍ମା, ସବ୍ବେୱ ମେ ପାତୁକରୋହି ଅଜ୍ଜ’’।

୧୫୬୪।

‘‘ସମୁଦ୍ଦତୋ ତ୍ୱମ୍ହି ଅହଂ ପପାତା, ହଦଯେନ ମେ ଯଦି ତେ ଅତ୍ଥି କିଞ୍ଚଂ;

ଯେ କେଚିମେ ସାଧୁନରସ୍ସ ଧମ୍ମା, ସବ୍ବେୱ ତେ ପାତୁକରୋମି ଅଜ୍ଜ’’।

୧୫୬୫।

‘‘ଯାତାନୁଯାଯୀ ଚ ଭୱାହି ମାଣୱ, ଅଲ୍ଲଞ୍ଚ [ଅଦ୍ଦଞ୍ଚ (ସୀ। ପୀ।)] ପାଣିଂ ପରିୱଜ୍ଜଯସ୍ସୁ;

ମା ଚସ୍ସୁ ମିତ୍ତେସୁ କଦାଚି ଦୁବ୍ଭୀ, ମା ଚ ୱସଂ ଅସତୀନଂ ନିଗଚ୍ଛେ’’।

୧୫୬୬।

‘‘କଥଂ ନୁ ଯାତଂ ଅନୁଯାଯୀ ହୋତି, ଅଲ୍ଲଞ୍ଚ ପାଣିଂ ଦହତେ କଥଂ ସୋ;

ଅସତୀ ଚ କା କୋ ପନ ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭୋ, ଅକ୍ଖାହି ମେ ପୁଚ୍ଛିତୋ ଏତମତ୍ଥଂ’’।

୧୫୬୭।

‘‘ଅସନ୍ଥୁତଂ [ଅସନ୍ଧୱଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ନୋପି ଚ ଦିଟ୍ଠପୁବ୍ବଂ, ଯୋ ଆସନେନାପି ନିମନ୍ତଯେୟ୍ୟ;

ତସ୍ସେୱ ଅତ୍ଥଂ ପୁରିସୋ କରେୟ୍ୟ, ଯାତାନୁଯାଯୀତି ତମାହୁ ପଣ୍ଡିତା।

୧୫୬୮।

‘‘ଯସ୍ସେକରତ୍ତମ୍ପି ଘରେ ୱସେୟ୍ୟ, ଯତ୍ଥନ୍ନପାନଂ ପୁରିସୋ ଲଭେୟ୍ୟ;

ନ ତସ୍ସ ପାପଂ ମନସାପି ଚିନ୍ତଯେ, ଅଦୁବ୍ଭୀ ପାଣିଂ ଦହତେ ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭୋ।

୧୫୬୯।

‘‘ଯସ୍ସ ରୁକ୍ଖସ୍ସ ଛାଯାଯ, ନିସୀଦେୟ୍ୟ ସଯେୟ୍ୟ ୱା;

ନ ତସ୍ସ ସାଖଂ ଭଞ୍ଜେୟ୍ୟ, ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭୋ ହି ପାପକୋ।

୧୫୭୦।

‘‘ପୁଣ୍ଣମ୍ପି ଚେମଂ ପଥୱିଂ ଧନେନ, ଦଜ୍ଜିତ୍ଥିଯା ପୁରିସୋ ସମ୍ମତାଯ;

ଲଦ୍ଧା ଖଣଂ ଅତିମଞ୍ଞେୟ୍ୟ ତମ୍ପି, ତାସଂ ୱସଂ ଅସତୀନଂ ନ ଗଚ୍ଛେ।

୧୫୭୧।

‘‘ଏୱଂ ଖୋ ଯାତଂ ଅନୁଯାଯୀ ହୋତି, ଅଲଞ୍ଚ ପାଣିଂ ଦହତେ ପୁନେୱଂ;

ଅସତୀ ଚ ସା ସୋ ପନ ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭୋ, ସୋ ଧମ୍ମିକୋ ହୋତି କଥଂ ଅଧମ୍ମଂ’’।

ସାଧୁନରଧମ୍ମକଣ୍ଡଂ ନାମ।

କାଳାଗିରିକଣ୍ଡଂ

୧୫୭୨।

‘‘ଅୱସିଂ ଅହଂ ତୁଯ୍ହଂ ତୀହଂ ଅଗାରେ, ଅନ୍ନେନ ପାନେନ ଉପଟ୍ଠିତୋସ୍ମି;

ମିତ୍ତୋ ମମାସୀ ୱିସଜ୍ଜାମହଂ ତଂ, କାମଂ ଘରଂ ଉତ୍ତମପଞ୍ଞ ଗଚ୍ଛ।

୧୫୭୩।

‘‘ଅପି ହାଯତୁ ନାଗକୁଲା [ନାଗକୁଲସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଅତ୍ଥୋ, ଅଲମ୍ପି ମେ ନାଗକଞ୍ଞାଯ ହୋତୁ;

ସୋ ତ୍ୱଂ ସକେନେୱ ସୁଭାସିତେନ, ମୁତ୍ତୋସି ମେ ଅଜ୍ଜ ୱଧାଯ ପଞ୍ଞ’’।

୧୫୭୪।

‘‘ହନ୍ଦ ତୁୱଂ ଯକ୍ଖ ମମମ୍ପି ନେହି, ସସୁରଂ ତେ [ସସ୍ସୁରଂ ନୁ ତେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। କ।)] ଅତ୍ଥଂ ମଯି ଚରସ୍ସୁ;

ମଯଞ୍ଚ ନାଗାଧିପତିଂ ୱିମାନଂ, ଦକ୍ଖେମୁ ନାଗସ୍ସ ଅଦିଟ୍ଠପୁବ୍ବଂ’’।

୧୫୭୫।

‘‘ଯଂ ୱେ ନରସ୍ସ ଅହିତାଯ ଅସ୍ସ, ନ ତଂ ପଞ୍ଞୋ ଅରହତି ଦସ୍ସନାଯ;

ଅଥ କେନ ୱଣ୍ଣେନ ଅମିତ୍ତଗାମଂ, ତୁୱମିଚ୍ଛସି ଉତ୍ତମପଞ୍ଞ ଗନ୍ତୁଂ’’।

୧୫୭୬।

‘‘ଅଦ୍ଧା ପଜାନାମି ଅହମ୍ପି ଏତଂ, ନ ତଂ ପଞ୍ଞୋ ଅରହତି ଦସ୍ସନାଯ;

ପାପଞ୍ଚ ମେ ନତ୍ଥି କତଂ କୁହିଞ୍ଚି, ତସ୍ମା ନ ସଙ୍କେ ମରଣାଗମାଯ’’।

୧୫୭୭।

‘‘ହନ୍ଦ ଚ ଠାନଂ ଅତୁଲାନୁଭାୱଂ, ମଯା ସହ ଦକ୍ଖସି ଏହି କତ୍ତେ;

ଯତ୍ଥଚ୍ଛତି ନଚ୍ଚଗୀତେହି ନାଗୋ, ରାଜା ଯଥା ୱେସ୍ସୱଣୋ ନଳିଞ୍ଞଂ [ନିଳିଞ୍ଞଂ (ସ୍ୟା।), ନିଳଞ୍ଞଂ (କ।)]।

୧୫୭୮।

‘‘ତଂ ନାଗକଞ୍ଞା ଚରିତଂ ଗଣେନ, ନିକୀଳିତଂ ନିଚ୍ଚମହୋ ଚ ରତ୍ତିଂ;

ପହୂତମାଲ୍ୟଂ [ବହୁତ୍ତମଲ୍ୟଂ (କ।)] ବହୁପୁପ୍ଫଛନ୍ନଂ [ବହୁପୁପ୍ଫସଞ୍ଛନ୍ନଂ (କ।)], ଓଭାସତୀ ୱିଜ୍ଜୁରିୱନ୍ତଲିକ୍ଖେ।

୧୫୭୯।

‘‘ଅନ୍ନେନ ପାନେନ ଉପେତରୂପଂ, ନଚ୍ଚେହି ଗୀତେହି ଚ ୱାଦିତେହି;

ପରିପୂରଂ କଞ୍ଞାହି ଅଲଙ୍କତାହି, ଉପସୋଭତି ୱତ୍ଥପିଲନ୍ଧନେନ [ୱତ୍ଥପିଲନ୍ଧନେହି (କ।)]।

୧୫୮୦।

‘‘ସୋ ପୁଣ୍ଣକୋ କୁରୂନଂ କଚ୍ଚୁସେଟ୍ଠଂ, ନିସୀଦୟୀ ପଚ୍ଛତୋ ଆସନସ୍ମିଂ;

ଆଦାୟ କତ୍ତାରମନୋମପଞ୍ଞଂ, ଉପାନୟୀ ଭୱନଂ ନାଗରଞ୍ଞୋ।

୧୫୮୧।

‘‘ପତ୍ୱାନ ଠାନଂ ଅତୁଲାନୁଭାୱଂ, ଅଟ୍ଠାସି କତ୍ତା ପଚ୍ଛତୋ ପୁଣ୍ଣକସ୍ସ;

ସାମଗ୍ଗି ପେକ୍ଖମାନୋ [ସାମଗ୍ଗିପେକ୍ଖୀ ପନ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ନାଗରାଜା, ପୁବ୍ବେୱ ଜାମାତରମଜ୍ଝଭାସଥ’’।

୧୫୮୨।

‘‘ଯନ୍ନୁ ତୁୱଂ ଅଗମା ମଚ୍ଚଲୋକଂ, ଅନ୍ୱେସମାନୋ ହଦୟଂ ପଣ୍ଡିତସ୍ସ;

କଚ୍ଚି ସମିଦ୍ଧେନ ଇଧାନୁପତ୍ତୋ, ଆଦାୟ କତ୍ତାରମନୋମପଞ୍ଞଂ’’।

୧୫୮୩।

‘‘ଅୟଞ୍ହି ସୋ ଆଗତୋ ଯଂ ତ୍ୱମିଚ୍ଛସି, ଧମ୍ମେନ ଲଦ୍ଧୋ ମମ ଧମ୍ମପାଲୋ;

ତଂ ପସ୍ସଥ ସମ୍ମୁଖା [ତଂ ପସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ସମୁଖା (କ।)] ଭାସମାନଂ, ସୁଖୋ ହୱେ [ଭୱେ (ପୀ।)] ସପ୍ପୁରିସେହି ସଙ୍ଗମୋ’’।

କାଲାଗିରିକଣ୍ଡଂ ନାମ।

୧୫୮୪।

‘‘ଅଦିଟ୍ଠପୁବ୍ବଂ ଦିସ୍ୱାନ, ମଚ୍ଚୋ ମଚ୍ଚୁଭୟଜ୍ଜିତୋ [ଭୟଦ୍ଦିତୋ (ସୀ। ପୀ।)];

ବ୍ୟମ୍ହିତୋ ନାଭିୱାଦେସି, ନୟିଦଂ ପଞ୍ଞୱତାମିୱ’’।

୧୫୮୫।

‘‘ନ ଚମ୍ହି ବ୍ୟମ୍ହିତୋ ନାଗ, ନ ଚ ମଚ୍ଚୁଭୟଜ୍ଜିତୋ;

ନ ୱନ୍ଦୋ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟ, ୱଜ୍ଝଂ ୱା ନାଭିୱାଦୟେ।

୧୫୮୬।

‘‘କଥଂ ନୋ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟ, ଅଭିୱାଦାପୟେଥ ୱେ;

ଯଂ ନରୋ ହନ୍ତୁମିଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ତଂ କମ୍ମଂ ନୁପପଜ୍ଜତି’’।

୧୫୮୭।

‘‘ଏୱମେତଂ ଯଥା ବ୍ରୂସି, ସଚ୍ଚଂ ଭାସସି ପଣ୍ଡିତ;

ନ ୱନ୍ଦୋ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟ, ୱଜ୍ଝଂ ୱା ନାଭିୱାଦୟେ।

୧୫୮୮।

‘‘କଥଂ ନୋ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟ, ଅଭିୱାଦାପୟେଥ ୱେ;

ଯଂ ନରୋ ହନ୍ତୁମିଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ତଂ କମ୍ମଂ ନୁପପଜ୍ଜତି’’।

୧୫୮୯।

‘‘ଅସସ୍ସତଂ ସସ୍ସତଂ ନୁ ତୱୟିଦଂ, ଇଦ୍ଧୀଜୁତୀବଲୱୀରିୟୂପପତ୍ତି [ଇଦ୍ଧିଂ ଜୁତିଂ ବଲଂ ୱୀରିୟୂପପତ୍ତି (କ।)];

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ନାଗରାଜେତମତ୍ଥଂ, କଥଂ ନୁ ତେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ।

୧୫୯୦।

‘‘ଅଧିଚ୍ଚଲଦ୍ଧଂ ପରିଣାମଜଂ ତେ, ସୟଂକତଂ ଉଦାହୁ ଦେୱେହି ଦିନ୍ନଂ;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ନାଗରାଜେତମତ୍ଥଂ, ଯଥେୱ ତେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ।

୧୫୯୧।

‘‘ନାଧିଚ୍ଚଲଦ୍ଧଂ ନ ପରିଣାମଜଂ ମେ, ନ ସୟଂକତଂ ନାପି ଦେୱେହି ଦିନ୍ନଂ;

ସକେହି କମ୍ମେହି ଅପାପକେହି, ପୁଞ୍ଞେହି ମେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ’’।

୧୫୯୨।

‘‘କିଂ ତେ ୱତଂ କିଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ, କିସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅୟଂ ୱିପାକୋ;

ଇଦ୍ଧୀଜୁତୀବଲୱୀରିୟୂପପତ୍ତି, ଇଦଞ୍ଚ ତେ ନାଗ ମହାୱିମାନଂ’’।

୧୫୯୩।

‘‘ଅହଞ୍ଚ ଭରିୟା ଚ ମନୁସ୍ସଲୋକେ, ସଦ୍ଧା ଉଭୋ ଦାନପତୀ ଅହୁମ୍ହା;

ଓପାନଭୂତଂ ମେ ଘରଂ ତଦାସି, ସନ୍ତପ୍ପିତା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ।

୧୫୯୪।

‘‘ମାଲଞ୍ଚ ଗନ୍ଧଞ୍ଚ ୱିଲେପନଞ୍ଚ, ପଦୀପିଯଂ ସେଯ୍ୟମୁପସ୍ସଯଞ୍ଚ;

ଅଚ୍ଛାଦନଂ ସାଯନମନ୍ନପାନଂ, ସକ୍କଚ୍ଚ ଦାନାନି ଅଦମ୍ହ ତତ୍ଥ।

୧୫୯୫।

‘‘ତଂ ମେ ୱତଂ ତଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ, ତସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ;

ଇଦ୍ଧୀଜୁତୀବଲୱୀରିଯୂପପତ୍ତି, ଇଦଞ୍ଚ ମେ ଧୀର ମହାୱିମାନଂ’’।

୧୫୯୬।

‘‘ଏୱଂ ଚେ ତେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ, ଜାନାସି ପୁଞ୍ଞାନଂ ଫଲୂପପତ୍ତିଂ;

ତସ୍ମା ହି ଧମ୍ମଂ ଚର ଅପ୍ପମତ୍ତୋ, ଯଥା ୱିମାନଂ ପୁନ ମାୱସେସି’’।

୧୫୯୭।

‘‘ନଯିଧ ସନ୍ତି ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ, ଯେସନ୍ନପାନାନି ଦଦେମୁ କତ୍ତେ;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ପୁଚ୍ଛିତୋ ଏତମତ୍ଥଂ, ଯଥା ୱିମାନଂ ପୁନ ମାୱସେମ’’।

୧୫୯୮।

‘‘ଭୋଗୀ ହି ତେ ସନ୍ତି ଇଧୂପପନ୍ନା, ପୁତ୍ତା ଚ ଦାରା ଅନୁଜୀୱିନୋ ଚ;

ତେସୁ ତୁୱଂ ୱଚସା କମ୍ମୁନା ଚ, ଅସମ୍ପଦୁଟ୍ଠୋ ଚ ଭୱାହି ନିଚ୍ଚଂ।

୧୫୯୯।

‘‘ଏୱଂ ତୁୱଂ ନାଗ ଅସମ୍ପଦୋସଂ, ଅନୁପାଲଯ ୱଚସା କମ୍ମୁନା ଚ;

ଠତ୍ୱା ଇଧ ଯାୱତାଯୁକଂ ୱିମାନେ, ଉଦ୍ଧଂ ଇତୋ ଗଚ୍ଛସି ଦେୱଲୋକଂ’’।

୧୬୦୦।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହି ସୋ ସୋଚତି ରାଜସେଟ୍ଠୋ, ତଯା ୱିନା ଯସ୍ସ ତୁୱଂ ସଜିଚ୍ଚୋ;

ଦୁକ୍ଖୂପନୀତୋପି ତଯା ସମେଚ୍ଚ, ୱିନ୍ଦେଯ୍ଯ ପୋସୋ ସୁଖମାତୁରୋପି’’।

୧୬୦୧।

‘‘ଅଦ୍ଧା ସତଂ ଭାସସି ନାଗ ଧମ୍ମଂ, ଅନୁତ୍ତରଂ ଅତ୍ଥପଦଂ ସୁଚିଣ୍ଣଂ;

ଏତାଦିସିଯାସୁ ହି ଆପଦାସୁ, ପଞ୍ଞାଯତେ ମାଦିସାନଂ ୱିସେସୋ’’।

୧୬୦୨।

‘‘ଅକ୍ଖାହି ନୋ ତାଯଂ ମୁଧା ନୁ ଲଦ୍ଧୋ, ଅକ୍ଖେହି ନୋ ତାଯଂ ଅଜେସି ଜୂତେ;

ଧମ୍ମେନ ଲଦ୍ଧୋ ଇତି ତାଯମାହ [ମା’ଯ’ମାହ (ସ୍ୟା।)], କଥଂ ନୁ ତ୍ୱଂ ହତ୍ଥମିମସ୍ସ ମାଗତୋ’’।

୧୬୦୩।

‘‘ଯୋ ମିସ୍ସରୋ ତତ୍ଥ ଅହୋସି ରାଜା, ତମାଯମକ୍ଖେହି ଅଜେସି ଜୂତେ;

ସୋ ମଂ ଜିତୋ ରାଜା ଇମସ୍ସଦାସି, ଧମ୍ମେନ ଲଦ୍ଧୋସ୍ମି ଅସାହସେନ।

୧୬୦୪।

‘‘ମହୋରଗୋ ଅତ୍ତମନୋ ଉଦଗ୍ଗୋ, ସୁତ୍ୱାନ ଧୀରସ୍ସ ସୁଭାସିତାନି;

ହଟ୍ଠେ ଗହେତ୍ୱାନ ଅନୋମପଞ୍ଞଂ, ପାୱେକ୍ଖି ଭରିଯାଯ ତଦା ସକାସେ।

୧୬୦୫।

‘‘ଯେନ ତ୍ୱଂ ୱିମଲେ ପଣ୍ଡୁ, ଯେନ ଭତ୍ତଂ ନ ରୁଚ୍ଚତି;

ନ ଚ ମେ ତାଦିସୋ ୱଣ୍ଣୋ, ଅଯମେସୋ ତମୋନୁଦୋ।

୧୬୦୬।

‘‘ଯସ୍ସ ତେ ହଦଯେନତ୍ଥୋ, ଆଗତାଯଂ ପଭଙ୍କରୋ;

ତସ୍ସ ୱାକ୍ୟଂ ନିସାମେହି, ଦୁଲ୍ଲଭଂ ଦସ୍ସନଂ ପୁନ।

୧୬୦୭।

‘‘ଦିସ୍ୱାନ ତଂ ୱିମଲା ଭୂରିପଞ୍ଞଂ, ଦସଙ୍ଗୁଲୀ ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା;

ହଟ୍ଠେନ ଭାୱେନ ପତୀତରୂପା, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱି କୁରୂନଂ କତ୍ତୁସେଟ୍ଠଂ।

୧୬୦୮।

‘‘ଅଦିଟ୍ଠପୁବ୍ବଂ ଦିସ୍ୱାନ, ମଚ୍ଚୋ ମଚ୍ଚୁଭଯଟ୍ଟିତୋ;

ବ୍ୟମ୍ହିତୋ ନାଭିୱାଦେସି, ନଯିଦଂ ପଞ୍ଞୱତାମିୱ’’।

୧୬୦୯।

‘‘ନ ଚମ୍ମି ବ୍ରହ୍ମିତୋ ନାଗି, ନ ଚ ମଚ୍ଚୁଭୟଜ୍ଜିତୋ;

ନ ୱଜ୍ଝୋ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟ, ୱଜ୍ଝଂ ୱା ନାଭିୱାଦୟେ।

୧୬୧୦।

‘‘କଥଂ ନୋ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟ, ଅଭିୱାଦାପୟେଥ ୱେ;

ଯଂ ନରୋ ହନ୍ତୁମିଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ତଂ କମ୍ମଂ ନୁପପଜ୍ଜତି’’।

୧୬୧୧।

‘‘ଏୱମେତଂ ଯଥା ବ୍ରୂସି, ସଚ୍ଚଂ ଭାସସି ପଣ୍ଡିତ;

ନ ୱଜ୍ଝୋ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟ, ୱଜ୍ଝଂ ୱା ନାଭିୱାଦୟେ।

୧୬୧୨।

‘‘କଥଂ ନୋ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟ, ଅଭିୱାଦାପୟେଥ ୱେ;

ଯଂ ନରୋ ହନ୍ତୁମିଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ତଂ କମ୍ମଂ ନୁପପଜ୍ଜତି’’।

୧୬୧୩।

‘‘ଅସସ୍ସତଂ ସସ୍ସତଂ ନୁ ତୱୟିଦଂ, ଇଦ୍ଧୀଜୁତୀବଲୱୀରିୟୂପପତ୍ତି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ନାଗକଞ୍ଞେତମତ୍ଥଂ, କଥଂ ନୁ ତେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ।

୧୬୧୪।

‘‘ଅଧିଚ୍ଚଲଦ୍ଧଂ ପରିଣାମଜଂ ତେ, ସୟଂକତଂ ଉଦାହୁ ଦେୱେହି ଦିନ୍ନଂ;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ନାଗକଞ୍ଞେତମତ୍ଥଂ, ଯଥେୱ ତେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ’’।

୧୬୧୫।

‘‘ନାଧିଚ୍ଚଲଦ୍ଧଂ ନ ପରିଣାମଜଂ ମେ, ନ ସୟଂ କତଂ ନାପି ଦେୱେହି ଦିନ୍ନଂ;

ସକେହି କମ୍ମେହି ଅପାପକେହି, ପୁଞ୍ଞେହି ମେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ’’।

୧୬୧୬।

‘‘କିଂ ତେ ୱତଂ କିଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ, କିସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅୟଂ ୱିପାକୋ;

ଇଦ୍ଧୀଜୁତୀବଲୱୀରିୟୂପପତ୍ତି, ଇଦଞ୍ଚ ତେ ନାଗି ମହାୱିମାନଂ’’।

୧୬୧୭।

‘‘ଅହଞ୍ଚ ଖୋ ସାମିକୋ ଚାପି ମୟ୍ହଂ, ସଦ୍ଧା ଉଭୋ ଦାନପତୀ ଅହୁମ୍ହା;

ଓପାନଭୂତଂ ମେ ଘରଂ ତଦାସି, ସନ୍ତପ୍ପିତା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ।

୧୬୧୮।

‘‘ମାଲଞ୍ଚ ଗନ୍ଧଞ୍ଚ ୱିଲେପନଞ୍ଚ, ପଦୀପିଯଂ ସେୟ୍ୟମୁପସ୍ସଯଞ୍ଚ;

ଅଚ୍ଛାଦନଂ ସାଯନମନ୍ନପାନଂ, ସକ୍କଚ୍ଚଂ ଦାନାନି ଅଦମ୍ହ ତତ୍ଥ।

୧୬୧୯।

‘‘ତଂ ମେ ୱତଂ ତଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ, ତସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ;

ଇଦ୍ଧୀଜୁତୀବଲୱୀରିଯୂପପତ୍ତି , ଇଦଞ୍ଚ ମେ ଧୀର ମହାୱିମାନଂ’’।

୧୬୨୦।

‘‘ଏୱଂ ଚେ ତେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ, ଜାନାସି ପୁଞ୍ଞାନଂ ଫଲୂପପତ୍ତିଂ;

ତସ୍ମା ହି ଧମ୍ମଂ ଚର ଅପ୍ପମତ୍ତା, ଯଥା ୱିମାନଂ ପୁନ ମାୱସେସି’’।

୧୬୨୧।

‘‘ନଯିଧ ସନ୍ତି ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ, ଯେସନ୍ନପାନାନି ଦଦେମୁ କତ୍ତେ;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ପୁଚ୍ଛିତୋ ଏତମତ୍ଥଂ, ଯଥା ୱିମାନଂ ପୁନ ମାୱସେମ’’।

୧୬୨୨।

‘‘ଭୋଗୀ ହି ତେ ସନ୍ତି ଇଧୂପପନ୍ନା, ପୁତ୍ତା ଚ ଦାରା ଅନୁଜୀୱିନୋ ଚ;

ତେସୁ ତୁୱଂ ୱଚସା କମ୍ମୁନା ଚ, ଅସମ୍ପଦୁଟ୍ଠା ଚ ଭୱାହି ନିଚ୍ଚଂ।

୧୬୨୩।

‘‘ଏୱଂ ତୁୱଂ ନାଗି ଅସମ୍ପଦୋସଂ, ଅନୁପାଲଯ ୱଚସା କମ୍ମୁନା ଚ;

ଠତ୍ୱା ଇଧ ଯାୱତାଯୁକଂ ୱିମାନେ, ଉଦ୍ଧଂ ଇତୋ ଗଚ୍ଛସି ଦେୱଲୋକଂ’’।

୧୬୨୪।

‘‘ଅଦ୍ଧା ହି ସୋ ସୋଚତି ରାଜସେଟ୍ଠୋ, ତଯା ୱିନା ଯସ୍ସ ତୁୱଂ ସଜିବ୍ଭୋ;

ଦୁକ୍ଖୂପନୀତୋପି ତଯା ସମେଚ୍ଚ, ୱିନ୍ଦେୟ୍ୟ ପୋସୋ ସୁଖମାତୁରୋପି’’।

୧୬୨୫।

‘‘ଅଦ୍ଧା ସଚ୍ଚଂ ଭାସସି ନାଗି ଧମ୍ମଂ, ଅନୁତ୍ତରଂ ଅତ୍ଥପଦଂ ସୁଚିଣ୍ଣଂ;

ଏତାଦିସିୟାସୁ ହି ଆପଦାସୁ, ପଞ୍ଞାୟତେ ମାଦିସାନଂ ୱିସେସୋ’’।

୧୬୨୬।

‘‘ଅକ୍ଖାହି ନୋ ତାୟଂ ମୁଧା ନୁ ଲଦ୍ଧୋ, ଅକ୍ଖେହି ନୋ ତାୟଂ ଅଜେସି ଜୂତେ;

ଧମ୍ମେନ ଲଦ୍ଧୋ ଇତି ତାୟମାହ, କଥଂ ନୁ ତ୍ୱଂ ହତ୍ଥମିମସ୍ସ ମାଗତୋ’’।

୧୬୨୭।

‘‘ୟୋ ମିସ୍ସରୋ ତତ୍ଥ ଅହୋସି ରାଜା, ତମାୟମକ୍ଖେହି ଅଜେସି ଜୂତେ;

ସୋ ମଂ ଜିତୋ ରାଜା ଇମସ୍ସଦାସି, ଧମ୍ମେନ ଲଦ୍ଧୋସ୍ମି ଅସାହସେନ।

୧୬୨୮।

‘‘ୟଥେୱ ୱରୁଣୋ ନାଗୋ, ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛିତ୍ଥ ପଣ୍ଡିତଂ;

ତଥେୱ ନାଗକଞ୍ଞାପି, ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛିତ୍ଥ ପଣ୍ଡିତଂ।

୧୬୨୯।

‘‘ୟଥେୱ ୱରୁଣଂ ନାଗଂ, ଧୀରୋ ତୋସେସି ପୁଚ୍ଛିତୋ;

ତଥେୱ ନାଗକଞ୍ଞମ୍ପି, ଧୀରୋ ତୋସେସି ପୁଚ୍ଛିତୋ।

୧୬୩୦।

‘‘ଉଭୋପି ତେ ଅତ୍ତମନେ ୱିଦିତ୍ୱା, ମହୋରଗଂ ନାଗକଞ୍ଞଞ୍ଚ ଧୀରୋ [ୱିଧୂରୋ (କ।)];

ଅଛମ୍ଭୀ ଅଭୀତୋ ଅଲୋମହଟ୍ଠୋ, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱି ୱରୁଣଂ ନାଗରାଜାନଂ।

୧୬୩୧।

‘‘ମା ରୋଧୟି [ମା ହେଠୟି (ପୀ।)] ନାଗ ଆୟାହମସ୍ମି, ୟେନ ତୱତ୍ଥୋ ଇଦଂ ସରୀରଂ;

ହଦୟେନ ମଂସେନ କରୋହି କିଚ୍ଚଂ, ସୟଂ କରିସ୍ସାମି ୟଥାମତି ତେ’’।

୧୬୩୨।

‘‘ପଞ୍ଞା ହୱେ ହଦୟଂ ପଣ୍ଡିତାନଂ, ତେ ତ୍ୟମ୍ହ ପଞ୍ଞାୟ ମୟଂ ସୁତୁଟ୍ଠା;

ଅନୂନନାମୋ ଲଭତଜ୍ଜ ଦାରଂ, ଅଜ୍ଜେୱ ତଂ କୁରୁଯୋ ପାପଯାତୁ’’।

୧୬୩୩।

‘‘ସ ପୁଣ୍ଣକୋ ଅତ୍ତମନୋ ଉଦଗ୍ଗୋ, ଇରନ୍ଧତିଂ ନାଗକଞ୍ଞଂ ଲଭିତ୍ୱା;

ହଟ୍ଠେନ ଭାୱେନ ପତୀତରୂପୋ, ଇଚ୍ଚବ୍ରୱି କୁରୂନଂ କତ୍ତୁସେଟ୍ଠଂ।

୧୬୩୪।

‘‘ଭରିଯାଯ ମଂ ତ୍ୱଂ ଅକରି ସମଙ୍ଗିଂ, ଅହଞ୍ଚ ତେ ୱିଧୁର କରୋମି କିଚ୍ଚଂ;

ଇଦଞ୍ଚ ତେ ମଣିରତନଂ ଦଦାମି, ଅଜ୍ଜେୱ ତଂ କୁରୁଯୋ ପାପଯାମି’’।

୧୬୩୫।

‘‘ଅଜେଯ୍ୟମେସା ତୱ ହୋତୁ ମେତ୍ତି, ଭରିଯାଯ କଚ୍ଚାନ ପିଯାଯ ସଦ୍ଧିଂ;

ଆନନ୍ଦି ୱିତ୍ତୋ [ଆନନ୍ଦଚିତ୍ତୋ (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ସୁମନୋ ପତୀତୋ, ଦତ୍ୱା ମଣିଂ ମଞ୍ଚ ନଯିନ୍ଦପତ୍ଥଂ।

୧୬୩୬।

‘‘ସ ପୁଣ୍ଣକୋ କୁରୂନଂ କତ୍ତୁସେଟ୍ଠଂ, ନିସୀଦଯୀ ପୁରତୋ ଆସନସ୍ମିଂ;

ଆଦାଯ କତ୍ତାରମନୋମପଞ୍ଞଂ, ଉପାନଯୀ ନଗରଂ ଇନ୍ଦପତ୍ଥଂ।

୧୬୩୭।

‘‘ମନୋ ମନୁସ୍ସସ୍ସ ଯଥାପି ଗଚ୍ଛେ, ତତୋପିସ୍ସ ଖିପ୍ପତରଂ [ତତୋପି ସଂଖିପ୍ପତରଂ (ସୀ। ପୀ।)] ଅହୋସି;

ସ ପୁଣ୍ଣକୋ କୁରୂନଂ କତ୍ତୁସେଟ୍ଠଂ, ଉପାନଯୀ ନଗରଂ ଇନ୍ଦପତ୍ଥଂ’’।

୧୬୩୮।

‘‘ଏତିନ୍ଦପତ୍ଥଂ ନଗରଂ ପଦିସ୍ସତି, ରମ୍ମାନି ଚ ଅମ୍ବୱନାନି ଭାଗସୋ;

ଅହଞ୍ଚ ଭରିଯାଯ ସମଙ୍ଗିଭୂତୋ, ତୁୱଞ୍ଚ ପତ୍ତୋସି ସକଂ ନିକେତଂ’’।

୧୬୩୯।

‘‘ସ ପୁଣ୍ଣକୋ କୁରୂନଂ କତ୍ତୁସେଟ୍ଠଂ, ଓରୋପିଯ ଧମ୍ମସଭାଯ ମଜ୍ଝେ;

ଆଜଞ୍ଞମାରୁଯ୍ହ ଅନୋମୱଣ୍ଣୋ, ପକ୍କାମି ୱେହାଯସମନ୍ତଲିକ୍ଖେ।

୧୬୪୦।

‘‘ତଂ ଦିସ୍ୱା ରାଜା ପରମପ୍ପତୀତୋ, ଉଟ୍ଠାଯ ବାହାହି ପଲିସ୍ସଜିତ୍ୱା;

ଅଞ୍ଞିକମ୍ପଯଂ ଧମ୍ମସଭାଯ ମଜ୍ଝେ, ନିସୀଦଯୀ ପମୁଖମାସନସ୍ମିଂ’’।

୧୬୪୧।

‘‘ତ୍ୱଂ ନୋ ୱିନେତାସି ରଥଂୱ ନଦ୍ଧଂ, ନନ୍ଦନ୍ତି ତଂ କୁରୁଯୋ ଦସ୍ସନେନ;

ଅକ୍ଖାହି ମେ ପୁଚ୍ଛିତୋ ଏତମତ୍ଥଂ, କଥଂ ପମୋକ୍ଖୋ ଅହୁ ମାଣୱସ୍ସ’’।

୧୬୪୨।

‘‘ଯଂ ମାଣୱୋତ୍ୟାଭିୱଦୀ ଜନିନ୍ଦ, ନ ସୋ ମନୁସ୍ସୋ ନରୱୀରସେଟ୍ଠ;

ଯଦି ତେ ସୁତୋ ପୁଣ୍ଣକୋ ନାମ ଯକ୍ଖୋ, ରଞ୍ଞୋ କୁୱେରସ୍ସ ହି ସୋ ସଜିବ୍ବୋ।

୧୬୪୩।

‘‘ଭୂମିନ୍ଧରୋ ୱରୁଣୋ ନାମ ନାଗୋ, ବ୍ରହା ସୁଚୀ ୱଣ୍ଣବଲୂପପନ୍ନୋ;

ତସ୍ସାନୁଜଂ ଧୀତରଂ କାମଯାନୋ, ଇରନ୍ଧତୀ ନାମ ସା ନାଗକଞ୍ଞା।

୧୬୪୪।

‘‘ତସ୍ସା ସୁମଜ୍ଝାଯ ପିଯାଯ ହେତୁ, ପତାରଯିତ୍ଥ ମରଣାଯ ମୟ୍ହଂ;

ସୋ ଚେୱ ଭରିଯାଯ ସମଙ୍ଗିଭୂତୋ, ଅହଞ୍ଚ ଅନୁଞ୍ଞାତୋ ମଣି ଚ ଲଦ୍ଧୋ’’।

୧୬୪୫।

‘‘ରୁକ୍ଖୋ ହି ମୟ୍ହଂ ପଦ୍ୱାରେ [ଘରଦ୍ୱାରେ (ସ୍ୟା।)] ସୁଜାତୋ, ପଞ୍ଞାକ୍ଖନ୍ଧୋ ସୀଲମଯସ୍ସ ସାଖା;

ଅତ୍ଥେ ଚ ଧମ୍ମେ ଚ ଠିତୋ ନିପାକୋ, ଗୱପ୍ଫଲୋ ହତ୍ଥିଗୱସ୍ସଛନ୍ନୋ।

୧୬୪୬।

‘‘ନଚ୍ଚଗୀତତୂରିଯାଭିନାଦିତେ, ଉଚ୍ଛିଜ୍ଜ ସେନଂ [ମେନଂ (ସୀ। ପୀ।)] ପୁରିସୋ ଅହାସି;

ସୋ ନୋ ଅଯଂ ଆଗତୋ ସନ୍ନିକେତଂ, ରୁକ୍ଖସ୍ସିମସ୍ସାପଚିତିଂ କରୋଥ।

୧୬୪୭।

‘‘ଯେ କେଚି ୱିତ୍ତା ମମ ପଚ୍ଚଯେନ, ସବ୍ବେୱ ତେ ପାତୁକରୋନ୍ତୁ ଅଜ୍ଜ;

ତିବ୍ବାନି କତ୍ୱାନ ଉପାଯନାନି, ରୁକ୍ଖସ୍ସିମସ୍ସାପଚିତିଂ କରୋଥ।

୧୬୪୮।

‘‘ଯେ କେଚି ବଦ୍ଧା ମମ ଅତ୍ଥି ରଟ୍ଠେ, ସବ୍ବେୱ ତେ ବନ୍ଧନା ମୋଚଯନ୍ତୁ;

ଯଥେୱ ଯଂ ବନ୍ଧନସ୍ମା ପମୁତ୍ତୋ, ଏୱମେତେ ମୁଞ୍ଚରେ ବନ୍ଧନସ୍ମା।

୧୬୪୯।

‘‘ଉନ୍ନଙ୍ଗଲା ମାସମିମଂ କରୋନ୍ତୁ, ମଂସୋଦନଂ ବ୍ରାହ୍ମଣା ଭକ୍ଖଯନ୍ତୁ;

ଅମଜ୍ଜପା ମଜ୍ଜରହା ପିୱନ୍ତୁ, ପୁଣ୍ଣାହି ଥାଲାହି ପଲିସ୍ସୁତାହି।

୧୬୫୦।

‘‘ମହାପଥଂ ନିଚ୍ଚ ସମୱ୍ହଯନ୍ତୁ, ତିବ୍ବଞ୍ଚ ରକ୍ଖଂ ୱିଦହନ୍ତୁ ରଟ୍ଠେ;

ଯଥାଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ନ ୱିହେଠଯେଯ୍ୟୁଂ, ରୁକ୍ଖସ୍ସିମସ୍ସାପଚିତିଂ କରୋଥ’’।

୧୬୫୧।

ଓରୋଧା ଚ କୁମାରା ଚ, ୱେସିଯାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ବହୁଂ ଅନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ, ପଣ୍ଡିତସ୍ସାଭିହାରଯୁଂ।

୧୬୫୨।

ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

ବହୁଂ ଅନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ, ପଣ୍ଡିତସ୍ସାଭିହାରଯୁଂ।

୧୬୫୩।

ସମାଗତା ଜାନପଦା, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

ବହୁଂ ଅନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ, ପଣ୍ଡିତସ୍ସାଭିହାରଯୁଂ।

୧୬୫୪।

ବହୁଜନୋ ପସନ୍ନୋସି, ଦିସ୍ୱା ପଣ୍ଡିତମାଗତେ;

ପଣ୍ଡିତମ୍ହି ଅନୁପ୍ପତ୍ତେ, ଚେଲୁକ୍ଖେପୋ ପୱତ୍ତଥାତି।

ୱିଧୁରଜାତକଂ ନୱମଂ।

୫୪୭। ୱେସ୍ସନ୍ତରଜାତକଂ (୧୦)

ଦସୱରକଥା

୧୬୫୫।

‘‘ଫୁସ୍ସତୀ [ଫୁସତି (ସୀ। ପୀ।)] ୱରୱଣ୍ଣାଭେ, ୱରସ୍ସୁ ଦସଧା ୱରେ;

ପଥବ୍ୟା ଚାରୁପୁବ୍ବଙ୍ଗି, ଯଂ ତୁଯ୍ହଂ ମନସୋ ପିଯଂ’’।

୧୬୫୬।

‘‘ଦେୱରାଜ ନମୋ ତ୍ୟତ୍ଥୁ, କିଂ ପାପଂ ପକତଂ ମଯା;

ରମ୍ମା ଚାୱେସି ମଂ ଠାନା, ୱାତୋୱ ଧରଣୀରୁହଂ’’।

୧୬୫୭।

‘‘ନ ଚେୱ ତେ କତଂ ପାପଂ, ନ ଚ ମେ ତ୍ୱମସି ଅପ୍ପିଯା;

ପୁଞ୍ଞଞ୍ଚ ତେ ପରିକ୍ଖୀଣଂ, ଯେନ ତେୱଂ ୱଦାମହଂ।

୧୬୫୮।

‘‘ସନ୍ତିକେ ମରଣଂ ତୁଯ୍ହଂ, ୱିନାଭାୱୋ ଭୱିସ୍ସତି;

ପଟିଗଣ୍ହାହି ମେ ଏତେ, ୱରେ ଦସ ପୱେଚ୍ଛତୋ’’।

୧୬୫୯।

‘‘ୱରଂ ଚେ ମେ ଅଦୋ ସକ୍କ, ସବ୍ବଭୂତାନମିସ୍ସର;

ସିୱିରାଜସ୍ସ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ତତ୍ଥ ଅସ୍ସଂ ନିୱେସନେ।

୧୬୬୦।

‘‘ନୀଲନେତ୍ତା ନୀଲଭମୁ, ନିଲକ୍ଖୀ ଚ ଯଥା ମିଗୀ;

ଫୁସ୍ସତୀ ନାମ ନାମେନ, ତତ୍ଥପସ୍ସଂ ପୁରିନ୍ଦଦ।

୧୬୬୧।

‘‘ପୁତ୍ତଂ ଲଭେଥ ୱରଦଂ, ଯାଚଯୋଗଂ [ଯାଚଯୋଗିଂ (କ।)] ଅମଚ୍ଛରିଂ;

ପୂଜିତଂ ପଟିରାଜୂହି, କିତ୍ତିମନ୍ତଂ ଯସସ୍ସିନଂ।

୧୬୬୨।

‘‘ଗବ୍ଭଂ ମେ ଧାରଯନ୍ତିଯା, ମଜ୍ଝିମଙ୍ଗଂ ଅନୁନ୍ନତଂ;

କୁଚ୍ଛି ଅନୁନ୍ନତୋ ଅସ୍ସ, ଚାପଂୱ ଲିଖିତଂ ସମଂ।

୧୬୬୩।

‘‘ଥନା ମେ ନପ୍ପପତେୟୁଂ, ପଲିତା ନ ସନ୍ତୁ ୱାସଵ;

କାଯେ ରଜୋ ନ ଲିମ୍ପେଥ, ୱଜ୍ଝଞ୍ଚାପି ପମୋଚଯେ।

୧୬୬୪।

‘‘ମଯୂରକୋଞ୍ଚାଭିରୁଦେ, ନାରିୱରଗଣାଯୁତେ;

ଖୁଜ୍ଜଚେଲାପକାକିଣ୍ଣେ , ସୂଦମାଗଧୱଣ୍ଣିତେ।

୧୬୬୫।

‘‘ଚିତ୍ରଗ୍ଗଳଏରୁଘୁସିତେ, ସୁରାମଂସପବୋଧନେ;

ସିୱିରାଜସ୍ସ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ତତ୍ଥସ୍ସଂ ମହେସୀ ପିଯା’’।

୧୬୬୬।

‘‘ଯେ ତେ ଦସ ୱରା ଦିନ୍ନା, ମଯା ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନେ;

ସିୱିରାଜସ୍ସ ୱିଜିତେ, ସବ୍ବେ ତେ ଲଚ୍ଛସୀ ୱରେ।

୧୬୬୭।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ମଘୱା, ଦେୱରାଜା ସୁଜମ୍ପତି;

ଫୁସ୍ସତିଯା ୱରଂ ଦତ୍ୱା, ଅନୁମୋଦିତ୍ଥ ୱାସୱୋ।

ଦସୱରକଥା ନାମ।

ହେମୱନ୍ତଂ

୧୬୬୮।

‘‘ପରୂଳହକଚ୍ଛନଖଲୋମା , ପଙ୍କଦନ୍ତା ରଜସ୍ସିରା;

ପଗ୍ଗଯ୍ହ ଦକ୍ଖିଣଂ ବାହୁଂ, କିଂ ମଂ ଯାଚନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣା’’।

୧୬୬୯।

‘‘ରତନଂ ଦେୱ ଯାଚାମ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନଂ;

ଦଦାହି ପୱରଂ ନାଗଂ, ଈସାଦନ୍ତଂ ଉରୂଳହୱଂ’’।

୧୬୭୦।

‘‘ଦଦାମି ନ ୱିକମ୍ପାମି, ଯଂ ମଂ ଯାଚନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ପଭିନ୍ନଂ କୁଞ୍ଜରଂ ଦନ୍ତିଂ, ଓପଓୟ୍ହଂ ଗଜୁତ୍ତମଂ’’।

୧୬୭୧।

‘‘ହତ୍ଥିକ୍ଖନ୍ଧତୋ ଓରୁୟ୍ହ, ରାଜା ଚାଗାଧିମାନସୋ;

ବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ ଅଦା ଦାନଂ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ’’।

୧୬୭୨।

‘‘ତଦାସି ଯଂ ଭିଂସନକଂ, ତଦାସି ଲୋମହଂସନଂ;

ହତ୍ଥିନାଗେ ପଦିନ୍ନମ୍ହି, ମେଦନୀ ସମ୍ପକମ୍ପଥ।

୧୬୭୩।

‘‘ତଦାସି ଯଂ ଭିଂସନକଂ, ତଦାସି ଲୋମହଂସନଂ;

ହତ୍ଥିନାଗେ ପଦିନ୍ନମ୍ହି, ଖୁଭିତ୍ଥ ନଗରଂ ତଦା।

୧୬୭୪।

‘‘ସମାକୁଲଂ ପୁରଂ ଆସି, ଘୋସୋ ଚ ୱିପୁଲୋ ମହା;

ହତ୍ଥିନାଗେ ପଦିନ୍ନମ୍ହି, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ’’।

୧୬୭୫।

‘‘ଉଗ୍ଗା ଚ ରାଜପୁତ୍ତା ଚ, ୱେସିଯାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା।

୧୬୭୬।

‘‘କେୱଲୋ ଚାପି ନିଗମୋ, ସିୱଯୋ ଚ ସମାଗତା;

ଦିସ୍ୱା ନାଗଂ ନୀଯମାନଂ, ତେ ରଞ୍ଞୋ ପଟିୱେଦଯୁଂ।

୧୬୭୭।

‘‘ୱିଧମଂ ଦେୱ ତେ ରଟ୍ଠଂ, ପୁତ୍ତୋ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ତୱ;

କଥଂ ନୋ ହତ୍ଥିନଂ ଦଜ୍ଜା, ନାଗଂ ରଟ୍ଠସ୍ସ ପୂଜିତଂ।

୧୬୭୮।

‘‘କଥଂ ନୋ କୁଞ୍ଜରଂ ଦଜ୍ଜା, ଈସାଦନ୍ତଂ ଉରୂଳ୍ହଵଂ;

ଖେତ୍ତଞ୍ଞୁଂ ସବ୍ବଯୁଦ୍ଧାନଂ, ସବ୍ବସେତଂ ଗଜୁତ୍ତମଂ।

୧୬୭୯।

‘‘ପଣ୍ଡୁକମ୍ବଲସଞ୍ଛନ୍ନଂ, ପଭିନ୍ନଂ ସତ୍ତୁମଦ୍ଦନଂ;

ଦନ୍ତିଂ ସୱାଳଵୀଜନିଂ, ସେତଂ କେଲାସସାଦିସଂ।

୧୬୮୦।

‘‘ସସେତଚ୍ଛତ୍ତଂ ସଉପାଧେଯ୍ୟଂ, ସାଥବ୍ବନଂ ସହତ୍ଥିପଂ;

ଅଗ୍ଗଯାନଂ ରାଜୱାହିଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ ଅଦା ଗଜଂ [ଧନଂ (ସୀ। ପୀ।), ଦାନଂ (ସ୍ୟା।)]।

୧୬୮୧।

‘‘ଅନ୍ନଂ ପାନଞ୍ଚ ଯୋ [ସୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)] ଦଜ୍ଜା, ୱତ୍ଥସେନାସନାନି ଚ;

ଏତଂ ଖୋ ଦାନଂ ପତିରୂପଂ, ଏତଂ ଖୋ ବ୍ରାହ୍ମଣାରହଂ।

୧୬୮୨।

‘‘ଅଯଂ ତେ ୱଂସରାଜା ନୋ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ [ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନଂ (ସୀ।), ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନ (ପୀ।)];

କଥଂ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ପୁତ୍ତୋ, ଗଜଂ ଭାଜେତି ସଞ୍ଜଯ।

୧୬୮୩।

‘‘ସଚେ ତ୍ୱଂ ନ କରିସ୍ସସି, ସିୱୀନଂ ୱଚନଂ ଇଦଂ;

ମଞ୍ଞେ ତଂ ସହ ପୁତ୍ତେନ, ସିୱୀ ହତ୍ଥେ କରିସ୍ସରେ’’।

୧୬୮୪।

‘‘କାମଂ ଜନପଦୋ ମାସି, ରଟ୍ଠଞ୍ଚାପି ୱିନସ୍ସତୁ;

ନାହଂ ସିୱୀନଂ ୱଚନା, ରାଜପୁତ୍ତଂ ଅଦୂସକଂ;

ପବ୍ବାଜେଯ୍ୟଂ ସକା ରଟ୍ଠା, ପୁତ୍ତୋ ହି ମମ ଓରସୋ।

୧୬୮୫।

‘‘କାମଂ ଜନପଦୋ ମାସି, ରଟ୍ଠଞ୍ଚାପି ୱିନସ୍ସତୁ;

ନାହଂ ସିୱୀନଂ ୱଚନା, ରାଜପୁତ୍ତଂ ଅଦୂସକଂ;

ପଟ୍ଟାଜେୟ୍ୟଂ ସକା ରଟ୍ଠା, ପୁତ୍ତୋ ହି ମମ ଅତ୍ରଜୋ।

୧୬୮୬।

‘‘ନ ଚାହଂ ତସ୍ମିଂ ଦୁବ୍ଭେୟ୍ୟଂ, ଅରିୟସୀଲୱତୋ ହି ସୋ;

ଅସିଲୋକୋପି ମେ ଅସ୍ସ, ପାପଞ୍ଚ ପସୱେ ବହୁଂ;

କଥଂ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ପୁତ୍ତଂ, ସତ୍ଥେନ ଘାତୟାମସେ’’।

୧୬୮୭।

‘‘ମା ନଂ ଦଣ୍ଡେନ ସତ୍ଥେନ, ନ ହି ସୋ ବନ୍ଧନାରହୋ;

ପଟ୍ଟାଜେହି ଚ ନଂ ରଟ୍ଠା, ୱଙ୍କେ ୱସତୁ ପଟ୍ଟତେ’’।

୧୬୮୮।

‘‘ଏସୋ ଚେ ସିୱୀନଂ ଛନ୍ଦୋ, ଛନ୍ଦଂ ନ ପନୁଦାମସେ;

ଇମଂ ସୋ ୱସତୁ ରତ୍ତିଂ, କାମେ ଚ ପରିଭୁଞ୍ଜତୁ।

୧୬୮୯।

‘‘ତତୋ ରତ୍ୟା ୱିୱସାନେ, ସୂରିୟସ୍ସୁଗ୍ଗମନଂ ପତି [ସୂରିୟୁଗ୍ଗମନେ ସତି (କ।)];

ସମଗ୍ଗା ସିୱୟୋ ହୁତ୍ୱା, ରଟ୍ଠା ପଟ୍ଟାଜୟନ୍ତୁ ନଂ’’।

୧୬୯୦।

‘‘ଉଟ୍ଠେହି କତ୍ତେ ତରମାନୋ, ଗନ୍ତ୍ୱା ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱଦ;

ସିୱୟୋ ଦେୱ ତେ କୁଦ୍ଧା, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା।

୧୬୯୧।

‘‘ଉଗ୍ଗା ଚ ରାଜପୁତ୍ତା ଚ, ୱେସିୟାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

କେୱଲୋ ଚାପି ନିଗମୋ, ସିୱୟୋ ଚ ସମାଗତା।

୧୬୯୨।

‘‘ଅସ୍ମା ରଟ୍ଠା ୱିଓସାନେ, ସୂରିଯସ୍ସୁଗ୍ଗମନଂ ପତି;

ସମଗ୍ଗା ସିୱଯୋ ହୁତ୍ୱା, ରଟ୍ଠା ପଦ୍ବାଜଯନ୍ତି ତଂ।

୧୬୯୩।

‘‘ସ କତ୍ୱା ତରମାନୋୱ, ସିୱିରାଜେନ ପେସିତୋ;

ଆମୁତ୍ତହତ୍ଥାଭରଣୋ, ସୁୱତ୍ଥୋ ଚନ୍ଦନଭୂସିତୋ।

୧୬୯୪।

‘‘ସୀସଂ ନ୍ହାତୋ ଉଦକେ ସୋ, ଆମୁତ୍ତମଣିକୁଣ୍ଡଲୋ;

ଉପାଗମି ପୁରଂ ରମ୍ମଂ, ୱେସ୍ସନ୍ତରନିୱେସନଂ।

୧୬୯୫।

‘‘ତତ୍ଥଦ୍ଦସ କୁମାରଂ ସୋ, ରମମାନଂ ସକେ ପୁରେ;

ପରିକିଣ୍ଣଂ ଅମଚ୍ଚେହି, ତିଦସାନଂୱ ୱାସୱଂ।

୧୬୯୬।

‘‘ସୋ ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱା ତରମାନୋ, କତ୍ତା ୱେସ୍ସନ୍ତରଂବ୍ରୱି;

ଦୁକ୍ଖଂ ତେ ୱେଦଯିସ୍ସାମି, ମା ମେ କୁଜ୍ଝି ରଥେସଭ।

୧୬୯୭।

‘‘ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ରୋଦମାନୋ ସୋ, କତ୍ତା ରାଜାନମବ୍ରୱି;

ଭତ୍ତା ମେସି ମହାରାଜ, ସବ୍ବକାମରସାହରୋ।

୧୬୯୮।

‘‘ଦୁକ୍ଖଂ ତେ ୱେଦଯିସ୍ସାମି, ତତ୍ଥ ଅସ୍ସାସଯନ୍ତୁ ମଂ;

ସିୱଯୋ ଦେୱ ତେ କୁଦ୍ଧା, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା।

୧୬୯୯।

‘‘ଉଗ୍ଗା ଚ ରାଜପୁତ୍ତା ଚ, ୱେସିଯାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

କେୱଲୋ ଚାପି ନିଗମୋ, ସିୱଯୋ ଚ ସମାଗତା।

୧୭୦୦।

‘‘ଅସ୍ମା ରଟ୍ଠା ୱିଓସାନେ, ସୂରିୟସ୍ସୁଗ୍ଗମନଂ ପତି;

ସମଗ୍ଗା ସିୱୟୋ ହୁତ୍ୱା, ରଟ୍ଠା ପବ୍ବାଜୟନ୍ତି ତଂ’’।

୧୭୦୧।

‘‘କିସ୍ମିଂ ମେ ସିୱୟୋ କୁଦ୍ଧା, ନାହଂ ପସ୍ସାମି ଦୁକ୍କଟଂ;

ତଂ ମେ କତ୍ତେ ୱିୟାଚିକ୍ଖ, କସ୍ମା ପବ୍ବାଜୟନ୍ତି ମଂ’’।

୧୭୦୨।

‘‘ଉଗ୍ଗା ଚ ରାଜପୁତ୍ତା ଚ, ୱେସିୟାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

ନାଗଦାନେନ ଖିୟ୍ୟନ୍ତି, ତସ୍ମା ପବ୍ବାଜୟନ୍ତି ତଂ’’।

୧୭୦୩।

‘‘ହଦୟଂ ଚକ୍ଖୁମ୍ପହଂ ଦଜ୍ଜଂ, କିଂ ମେ ବାହିରକଂ ଧନଂ;

ହିରଞ୍ଞଂ ୱା ସୁୱଣ୍ଣଂ ୱା, ମୁତ୍ତା ୱେଳୁରିୟା ମଣି।

୧୭୦୪।

‘‘ଦକ୍ଖିଣଂ ୱାପହଂ ବାହୁଂ, ଦିସ୍ୱା ୟାଚକମାଗତେ;

ଦଦେୟ୍ୟଂ ନ ୱିକମ୍ପେୟ୍ୟଂ, ଦାନେ ମେ ରମତେ ମନୋ।

୧୭୦୫।

‘‘କାମଂ ମଂ ସିୱୟୋ ସବ୍ବେ, ପବ୍ବାଜେନ୍ତୁ ହନନ୍ତୁ ୱା;

ନେୱ ଦାନା ୱିରମିସ୍ସଂ, କାମଂ ଛିନ୍ଦନ୍ତୁ ସତ୍ତଧା’’।

୧୭୦୬।

‘‘ଏୱଂ ତଂ ସିୱୟୋ ଆହୁ, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

କୋନ୍ତିମାରାୟ ତୀରେନ, ଗିରିମାରଞ୍ଜରଂ ପତି;

ୟେନ ପବ୍ବାଜିତା ୟନ୍ତି, ତେନ ଗଚ୍ଛତୁ ସୁବ୍ବତୋ’’।

୧୭୦୭।

‘‘ସୋହଂ ତେନ ଗମିସ୍ସାମି, ଯେନ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଦୂସକା;

ରତ୍ତିନ୍ଦିୱଂ ମେ ଖମଥ, ଯାୱ ଦାନଂ ଦଦାମହଂ’’।

୧୭୦୮।

‘‘ଆମନ୍ତୟିତ୍ଥ ରାଜାନଂ, ମଦ୍ଦିଂ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନଂ;

ଯଂ ତେ କିଞ୍ଚି ମୟା ଦିନ୍ନଂ, ଧନଂ ଧଞ୍ଞଞ୍ଚ ୱିଜ୍ଜତି।

୧୭୦୯।

‘‘ହିରଞ୍ଞଂ ୱା ସୁୱଣ୍ଣଂ ୱା, ମୁତ୍ତା ୱେଳୁରିୟା ବହୂ;

ସବ୍ବଂ ତଂ ନିଦହେୟ୍ୟାସି, ଯଞ୍ଚ ତେ ପେତ୍ତିକଂ ଧନଂ।

୧୭୧୦।

‘‘ତମବ୍ରୱି ରାଜପୁତ୍ତୀ, ମଦ୍ଦୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା;

କୁହିଂ ଦେୱ ନିଦହାମି, ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତୋ’’।

୧୭୧୧।

‘‘ସୀଲୱନ୍ତେସୁ ଦଜ୍ଜାସି, ଦାନଂ ମଦ୍ଦି ଯଥାରହଂ;

ନ ହି ଦାନା ପରଂ ଅତ୍ଥି, ପତିଟ୍ଠା ସବ୍ବପାଣିନଂ।

୧୭୧୨।

‘‘ପୁତ୍ତେସୁ ମଦ୍ଦି ଦୟେସି, ସସ୍ସୁୟା ସସୁରମ୍ହି ଚ;

ଯୋ ଚ ତଂ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଞେୟ୍ୟ, ସକ୍କଚ୍ଚଂ ତଂ ଉପଟ୍ଠହେ।

୧୭୧୩।

‘‘ନୋ ଚେ ତଂ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଞେୟ୍ୟ, ମୟା ୱିପ୍ପୱସେନ ତେ;

ଅଞ୍ଞଂ ଭତ୍ତାରଂ ପରିୟେସ, ମା କିସିତ୍ଥୋ [ମା କିଲିତ୍ଥ (ସୀ। ପୀ।)] ମୟା ୱିନା’’।

୧୭୧୪।

‘‘ଅହଞ୍ହି ୱନଂ ଗଚ୍ଛାମି, ଘୋରଂ ୱାଳମିଗାୟୁତଂ;

ସଂସୟୋ ଜୀୱିତଂ ମୟ୍ହଂ, ଏକକସ୍ସ ବ୍ରହାୱନେ’’।

១៧១៥।

‘‘ତମବ୍ରଵି ରାଜପୁତ୍ତୀ, ମଦ୍ଦୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା;

‘‘ଅଭୁମ୍ମେ କଥଂ ନୁ ଭଣସି, ପାପକଂ ଵତ ଭାସସି।

୧୭୧୬।

‘‘ନେସ ଧମ୍ମୋ ମହାରାଜ, ଯଂ ତ୍ୱଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ ଏକକୋ;

ଅହମ୍ପି ତେନ ଗଚ୍ଛାମି, ଯେନ ଗଚ୍ଛସି ଖତ୍ତିଯ।

୧୭୧୭।

‘‘ମରଣଂ ଵା ତଯା ସଦ୍ଧିଂ, ଜୀଵିତଂ ଵା ତଯା ଵିନା;

ତଦେଵ ମରଣଂ ସେୟ୍ୟୋ, ଯଂ ଚେ ଜୀଵେ ତଯା ଵିନା।

୧୭୧୮।

‘‘ଅଗ୍ଗିଂ ଉଜ୍ଜାଲୟିତ୍ୱାନ [ନିଜ୍ଜାଲୟିତ୍ୱାନ (ସୀ। ପୀ।)], ଏକଜାଲସମାହିତଂ;

ତତ୍ଥ ମେ [ତତ୍ଥେଵ (ସ୍ୟା। କ।)] ମରଣଂ ସେୟ୍ୟୋ, ଯଂ ଚେ ଜୀଵେ ତଯା ଵିନା।

୧୭୧୯।

‘‘ଯଥା ଆରଞ୍ଞକଂ ନାଗଂ, ଦନ୍ତିଂ ଅନ୍ୱେତି ହତ୍ଥିନୀ;

ଜେସ୍ସନ୍ତଂ ଗିରିଦୁଗ୍ଗେସୁ, ସମେସୁ ଵିସମେସୁ ଚ।

୧୭୨୦।

‘‘ଏଵଂ ତଂ ଅନୁଗଚ୍ଛାମି, ପୁତ୍ତେ ଆଦାଯ ପଚ୍ଛତୋ;

ସୁଭରା ତେ ଭଵିସ୍ସାମି, ନ ତେ ହେସ୍ସାମି ଦୁବ୍ଭରା।

୧୭୨୧।

‘‘ଇମେ କୁମାରେ ପସ୍ସନ୍ତୋ, ମଞ୍ଜୁକେ ପିଯଭାଣିନେ;

ଆସୀନେ [ଆସନେ (କ।)] ଵନଗୁମ୍ବସ୍ମିଂ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୨୨।

‘‘ଇମେ କୁମାରେ ପସ୍ସନ୍ତୋ, ମଞ୍ଜୁକେ ପିଯଭାଣିନେ;

କୀଳଅନ୍ତେ ୱନଗୁମ୍ବସ୍ମିଂ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୨୩।

‘‘ଇମେ କୁମାରେ ପସ୍ସନ୍ତୋ, ମଞ୍ଜୁକେ ପିଯଭାଣିନେ;

ଅସ୍ସମେ ରମଣୀଯମ୍ହି, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୨୪।

‘‘ଇମେ କୁମାରେ ପସ୍ସନ୍ତୋ, ମଞ୍ଜୁକେ ପିଯଭାଣିନେ;

କୀଳଅନ୍ତେ ଅସ୍ସମେ ରମ୍ମେ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୨୫।

‘‘ଇମେ କୁମାରେ ପସ୍ସନ୍ତୋ, ମାଲଧାରୀ ଅଲଙ୍କତେ;

ଅସ୍ସମେ ରମଣୀଯମ୍ହି, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୨୬।

‘‘ଇମେ କୁମାରେ ପସ୍ସନ୍ତୋ, ମାଲଧାରୀ ଅଲଙ୍କତେ;

କୀଳଅନ୍ତେ ଅସ୍ସମେ ରମ୍ମେ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୨୭।

‘‘ଯଦା ଦକ୍ଖିସି ନଚ୍ଚନ୍ତେ, କୁମାରେ ମାଲଧାରିନେ;

ଅସ୍ସମେ ରମଣୀଯମ୍ହି, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୨୮।

‘‘ଯଦା ଦକ୍ଖିସି ନଚ୍ଚନ୍ତେ, କୁମାରେ ମାଲଧାରିନେ;

କୀଳଅନ୍ତେ ଅସ୍ସମେ ରମ୍ମେ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୨୯।

‘‘ଯଦା ଦକ୍ଖିସି ମାତଙ୍ଗଂ, କୁଞ୍ଜରଂ ସଟ୍ଠିହାଯନଂ;

ଏକଂ ଅରଞ୍ଞେ ଚରନ୍ତଂ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୦।

‘‘ଯଦା ଦକ୍ଖିସି ମାତଙ୍ଗଂ, କୁଞ୍ଜରଂ ସଟ୍ଠିହାଯନଂ;

ସାଯଂ ପାତୋ ୱିଚରନ୍ତଂ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୧।

‘‘ଯଦା କରେଣୁସଙ୍ଘସ୍ସ, ଯୂଥସ୍ସ ପୁରତୋ ୱଜଂ;

କୋଞ୍ଚଂ କାହତି ମାତଙ୍ଗୋ, କୁଞ୍ଜରୋ ସଟ୍ଠିହାଯନୋ;

ତସ୍ସ ତଂ ନଦତୋ ସୁତ୍ୱା, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୨।

‘‘ଦୁଭତୋ ୱନୱିକାସେ, ଯଦା ଦକ୍ଖିସି କାମଦୋ;

ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୩।

‘‘ମିଗଂ ଦିସ୍ୱାନ ସାଯନ୍ହଂ, ପଞ୍ଚମାଲିନମାଗତଂ;

କିମ୍ପୁରିସେ ଚ ନଚ୍ଚନ୍ତେ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୪।

‘‘ଯଦା ସୋସ୍ସସି ନିଗ୍ଘୋସଂ, ସନ୍ଦମାନାଯ ସିନ୍ଧୁଯା;

ଗୀତଂ କିମ୍ପୁରିସାନଞ୍ଚ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୫।

‘‘ଯଦା ସୋସ୍ସସି ନିଗ୍ଘୋସଂ, ଗିରିଗବ୍ଭରଚାରିନୋ;

ୱସ୍ସମାନସ୍ସୁଲୂକସ୍ସ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୬।

‘‘ଯଦା ସୀହସ୍ସ ବ୍ଯଗ୍ଘସ୍ସ, ଖଗ୍ଗସ୍ସ ଗଣ୍ଡଯସ୍ସ ଚ;

ୱନେ ସୋସ୍ସସି ୱାଳାନଂ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୭।

‘‘ଯଦା ମୋରୀହି ପରିକିଣ୍ଣଂ, ବରିହୀନଂ ମତ୍ଥକାସିନଂ;

ମୋରଂ ଦକ୍ଖିସି ନଚ୍ଚନ୍ତଂ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୮।

‘‘ଯଦା ମୋରୀହି ପରିକିଣ୍ଣଂ, ଅଣ୍ଡଜଂ ଚିତ୍ରପକ୍ଖିନଂ;

ମୋରଂ ଦକ୍ଖିସି ନଚ୍ଚନ୍ତଂ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୩୯।

‘‘ଯଦା ମୋରୀହି ପରିକିଣ୍ଣଂ, ନୀଲଗୀୱଂ ସିଖଣ୍ଡିନଂ;

ମୋରଂ ଦକ୍ଖିସି ନଚ୍ଚନ୍ତଂ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୪୦।

‘‘ଯଦା ଦକ୍ଖିସି ହେମନ୍ତେ, ପୁପ୍ଫିତେ ଧରଣୀରୁହେ;

ସୁରଭିଂ ସମ୍ପୱାଯନ୍ତେ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୪୧।

‘‘ଯଦା ହେମନ୍ତିକେ ମାସେ, ହରିତଂ ଦକ୍ଖିସି ମେଦନିଂ [ମେଦିନିଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ଇନ୍ଦଗୋପକସଞ୍ଛନ୍ନଂ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୪୨।

‘‘ଯଦା ଦକ୍ଖିସି ହେମନ୍ତେ, ପୁପ୍ଫିତେ ଧରଣୀରୁହେ;

କୁଟଜଂ ବିମ୍ବଜାଲଞ୍ଚ, ପୁପ୍ଫିତଂ ଲୋଦ୍ଦପଦ୍ମକଂ [ଲୋମପଦ୍ଧକଂ (ସୀ। ପୀ।)];

ସୁରଭିଂ ସମ୍ପୱାଯନ୍ତେ, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି।

୧୭୪୩।

‘‘ଯଦା ହେମନ୍ତିକେ ମାସେ, ୱନଂ ଦକ୍ଖିସି ପୁପ୍ଫିତଂ;

ଓପୁପ୍ଫାନି ଚ ପଦ୍ମାନି, ନ ରଜ୍ଜସ୍ସ ସରିସ୍ସସି’’।

ହେମୱନ୍ତଂ ନାମ।

ଦାନକଣ୍ଡଂ

୧୭୪୪।

‘‘ତେସଂ ଲାଲପ୍ପିତଂ ସୁତ୍ୱା, ପୁତ୍ତସ୍ସ ସୁଣିସାଯ ଚ;

କଲୁନଂ [କରୁଣଂ (ସୀ। ପୀ।), କଲୂନଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ପରିଦେୱେସି, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଯସସ୍ସିନୀ।

୧୭୪୫।

‘‘ସେଯ୍ୟୋ ୱିସଂ ମେ ଖାଯିତଂ, ପପାତା ପପତେଯ୍ୟହଂ;

ରଜ୍ଜୁଯା ବଜ୍ଝ ମିଯ୍ୟାହଂ, କସ୍ମା ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ପୁତ୍ତଂ;

ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଅଦୂସକଂ।

୧୭୪୬।

‘‘ଅଜ୍ଝାଯକଂ ଦାନପତିଂ, ଯାଚଯୋଗଂ ଅମଚ୍ଛରିଂ;

ପୂଜିତଂ ପଟିରାଜୂହି, କିତ୍ତିମନ୍ତଂ ଯସସ୍ସିନଂ;

କସ୍ମା ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ପୁତ୍ତଂ, ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଅଦୂସକଂ।

୧୭୪୭।

‘‘ମାତାପେତ୍ତିଭରଂ ଜନ୍ତୁଂ, କୁଲେ ଜେଟ୍ଠାପଚାଯିକଂ;

କସ୍ମା ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ପୁତ୍ତଂ, ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଅଦୂସକଂ।

୧୭୪୮।

‘‘ରଞ୍ଞୋ ହିତଂ ଦେୱିହିତଂ, ଞାତୀନଂ ସଖିନଂ ହିତଂ;

ହିତଂ ସବ୍ବସ୍ସ ରଟ୍ଠସ୍ସ, କସ୍ମା ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ପୁତ୍ତଂ;

ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଅଦୂସକଂ।

୧୭୪୯।

‘‘ମଧୂନିୱ ପଲାତାନି, ଅମ୍ବାୱ ପତିତା ଛମା;

ଏୱଂ ହେସ୍ସତି ତେ ରଟ୍ଠଂ, ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଅଦୂସକଂ।

୧୭୫୦।

‘‘ହଂସୋ ନିଖୀଣପତ୍ତୋୱ, ପଲ୍ଲଲସ୍ମିଂ ଅନୂଦକେ;

ଅପୱିଟ୍ଠୋ ଅମଚ୍ଚେହି, ଏକୋ ରାଜା ୱିହିଯ୍ୟସି।

୧୭୫୧।

‘‘ତଂ ତଂ ବ୍ରୂମି ମହାରାଜ, ଅତ୍ଥୋ ତେ ମା ଉପଚ୍ଚଗା;

ମା ନଂ ସିୱୀନଂ ୱଚନା, ପଙ୍କାଜେସି ଅଦୂସକଂ’’।

୧୭୫୨।

‘‘ଧମ୍ମସ୍ସାପଚିତିଂ କୁମ୍ମି, ସିୱୀନଂ ୱିନଯଂ ଧଜଂ;

ପଙ୍କାଜେମି ସକଂ ପୁତ୍ତଂ, ପାଣା ପିଯତରୋ ହି ମେ’’।

୧୭୫୩।

‘‘ଯସ୍ସ ପୁଙ୍ବେ ଧଜଗ୍ଗାନି, କଣିକାରାୱ ପୁପ୍ଫିତା;

ଯାଯନ୍ତମନୁଯାଯନ୍ତି, ସ୍ୱଜ୍ଜେକୋୱ ଗମିସ୍ସତି।

୧୭୫୪।

‘‘ଯସ୍ସ ପୁଙ୍ବେ ଧଜଗ୍ଗାନି, କଣିକାରୱନାନିୱ;

ଯାଯନ୍ତମନୁଯାଯନ୍ତି , ସ୍ୱଜ୍ଜେକୋୱ ଗମିସ୍ସତି।

୧୭୫୫।

‘‘ଯସ୍ସ ପୁଙ୍ବେ ଅନୀକାନି, କଣିକାରାୱ ପୁପ୍ଫିତା;

ଯାଯନ୍ତମନୁଯାଯନ୍ତି, ସ୍ୱଜ୍ଜେକୋୱ ଗମିସ୍ସତି।

୧୭୫୬।

‘‘ଯସ୍ସ ପୁଙ୍ବେ ଅନୀକାନି, କଣିକାରୱନାନିୱ;

ଯାଯନ୍ତମନୁଯାଯନ୍ତି, ସ୍ୱଜ୍ଜେକୋୱ ଗମିସ୍ସତି।

୧୭୫୭।

‘‘ଇନ୍ଦଗୋପକୱଣ୍ଣାଭା, ଗନ୍ଧାରା ପଣ୍ଡୁକମ୍ବଲା;

ଯାଯନ୍ତମନୁଯାଯନ୍ତି, ସ୍ୱଜ୍ଜେକୋୱ ଗମିସ୍ସତି।

୧୭୫୮।

‘‘ଯୋ ପୁଙ୍ବେ ହତ୍ଥିନା ଯାତି, ସିୱିକାଯ ରଥେନ ଚ;

ସ୍ୱଜ୍ଜ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, କଥଂ ଗଚ୍ଛତି ପତ୍ତିକୋ।

୧୭୫୯।

‘‘କଥଂ ଚନ୍ଦନଲିତ୍ତଙ୍ଗୋ, ନଚ୍ଚଗୀତପ୍ପବୋଧନୋ;

ଖୁରାଜିନଂ ଫରସୁଞ୍ଚ, ଖାରିକାଜଞ୍ଚ ହାହିତି [ହାରିତି (ସ୍ୟା। କ।)]।

୧୭୬୦।

‘‘କସ୍ମା ନାଭିହରିସ୍ସନ୍ତି, କାସାୱ ଅଜିନାନି ଚ;

ପୱିସନ୍ତଂ ବ୍ରହାରଞ୍ଞଂ, କସ୍ମା ଚୀରଂ ନ ବଜ୍ଝରେ।

୧୭୬୧।

‘‘କଥଂ ନୁ ଚୀରଂ ଧାରେନ୍ତି, ରାଜପବ୍ବାଜିତା ଜନା;

କଥଂ କୁସମଯଂ ଚୀରଂ, ମଦ୍ଦୀ ପରିଦହିସ୍ସତି।

୧୭୬୨।

‘‘କାସିଯାନି ଚ ଧାରେତ୍ୱା, ଖୋମକୋଟୁମ୍ବରାନି ଚ;

କୁସଚୀରାନି ଧାରେନ୍ତୀ, କଥଂ ମଦ୍ଦୀ କରିସ୍ସତି।

୧୭୬୩।

‘‘ୱୟ୍ହାହି ପରିଯାଯିତ୍ୱା, ସିୱିକାଯ ରଥେନ ଚ;

ସା କଥଜ୍ଜ ଅନୁଜ୍ଝଙ୍ଗୀ, ପଥଂ ଗଚ୍ଛତି ପତ୍ତିକା।

୧୭୬୪।

‘‘ଯସ୍ସା ମୁଦୁତଲା ହତ୍ଥା, ଚରଣା ଚ ସୁଖେଧିତା;

ସା କଥଜ୍ଜ ଅନୁଜ୍ଝଙ୍ଗୀ, ପଥଂ ଗଚ୍ଛତି ପତ୍ତିକା।

୧୭୬୫।

‘‘ଯସ୍ସା ମୁଦୁତଲା ପାଦା, ଚରଣା ଚ ସୁଖେଧିତା;

ପାଦୁକାହି ସୁୱଣ୍ଣାହି, ପୀଳମାନାୱ ଗଚ୍ଛତି;

ସା କଥଜ୍ଜ ଅନୁଜ୍ଝଙ୍ଗୀ, ପଥଂ ଗଚ୍ଛତି ପତ୍ତିକା।

୧୭୬୬।

‘‘ଯାସ୍ସୁ ଇତ୍ଥିସହସ୍ସାନଂ, ପୁରତୋ ଗଚ୍ଛତି ମାଲିନୀ;

ସା କଥଜ୍ଜ ଅନୁଜ୍ଝଙ୍ଗୀ, ୱନଂ ଗଚ୍ଛତି ଏକିକା।

୧୭୬୭।

‘‘ଯାସ୍ସୁ ସିୱାଯ ସୁତ୍ୱାନ, ମୁହୁଂ ଉତ୍ତସତେ ପୁରେ;

ସା କଥଜ୍ଜ ଅନୁଛ୍ଛଙ୍ଗୀ, ୱନଂ ଗଚ୍ଛତି ଭୀରୁକା।

୧୭୬୮।

‘‘ଯାସ୍ସୁ ଇନ୍ଦସଗୋତ୍ତସ୍ସ, ଉଲୂକସ୍ସ ପୱସ୍ସତୋ;

ସୁତ୍ୱାନ ନଦତୋ ଭୀତା, ୱାରୁଣୀୱ ପୱେଧତି;

ସା କଥଜ୍ଜ ଅନୁଛ୍ଛଙ୍ଗୀ, ୱନଂ ଗଚ୍ଛତି ଭୀରୁକା।

୧୭୬୯।

‘‘ସକୁଣୀ ହତପୁତ୍ତାୱ, ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା କୁଲାୱକଂ;

ଚିରଂ ଦୁକ୍ଖେନ ଝାଯିସ୍ସଂ, ସୁଞ୍ଞଂ ଆଗମ୍ମିମଂ ପୁରଂ।

୧୭୭୦।

‘‘ସକୁଣୀ ହତପୁତ୍ତାୱ, ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା କୁଲାୱକଂ;

କିସା ପଣ୍ଡୁ ଭୱିସ୍ସାମି, ପିଯେ ପୁତ୍ତେ ଅପସ୍ସତୀ।

୧୭୭୧।

‘‘ସକୁଣୀ ହତପୁତ୍ତାୱ, ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା କୁଲାୱକଂ;

ତେନ ତେନ ପଧାୱିସ୍ସଂ, ପିଯେ ପୁତ୍ତେ ଅପସ୍ସତୀ।

୧୭୭୨।

‘‘କୁରରୀ [କୁରୁରୀ (ସ୍ୟା। କ।)] ହତଛାପାୱ, ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା କୁଲାୱକଂ;

ଚିରଂ ଦୁକ୍ଖେନ ଝାଯିସ୍ସଂ, ସୁଞ୍ଞଂ ଆଗମ୍ମିମଂ ପୁରଂ।

୧୭୭୩।

‘‘କୁରରୀ ହତଛାପାୱ, ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା କୁଲାୱକଂ;

କିସା ପଣ୍ଡୁ ଭୱିସ୍ସାମି, ପିଯେ ପୁତ୍ତେ ଅପସ୍ସତୀ।

୧୭୭୪।

‘‘କୁରରୀ ହତଛାପାୱ, ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱା କୁଲାୱକଂ;

ତେନ ତେନ ପଧାୱିସ୍ସଂ, ପିଯେ ପୁତ୍ତେ ଅପସ୍ସତୀ।

୧୭୭୫।

‘‘ସା ନୂନ ଚକ୍କୱାକୀୱ, ପଲ୍ଲଲସ୍ମିଂ ଅନୂଦକେ;

ଚିରଂ ଦୁକ୍ଖେନ ଝାଯିସ୍ସଂ, ସୁଞ୍ଞଂ ଆଗମ୍ମିମଂ ପୁରଂ।

୧୭୭୬।

‘‘ସା ନୂନ ଚକ୍କୱାକୀୱ, ପଲ୍ଲଲସ୍ମିଂ ଅନୂଦକେ;

କିସା ପଣ୍ଡୁ ଭୱିସ୍ସାମି, ପିଯେ ପୁତ୍ତେ ଅପସ୍ସତୀ।

୧୭୭୭।

‘‘ସା ନୂନ ଚକ୍କୱାକୀୱ, ପଲ୍ଲଲସ୍ମିଂ ଅନୂଦକେ;

ତେନ ତେନ ପଧାୱିସ୍ସଂ, ପିଯେ ପୁତ୍ତେ ଅପସ୍ସତୀ।

୧୭୭୮।

‘‘ଏୱଂ ମେ ୱିଲପନ୍ତିଯା, ରାଜା ପୁତ୍ତଂ ଅଦୂସକଂ;

ପବ୍ବାଜେସି ୱନଂ ରଟ୍ଠା, ମଞ୍ଞେ ହିସ୍ସାମି ଜୀୱିତଂ’’।

୧୭୭୯।

‘‘ତସ୍ସା ଲାଲପ୍ପିତଂ ସୁତ୍ୱା, ସବ୍ବା ଅନ୍ତେପୁରେ ବହୂ [ଅହୁ (ସ୍ୟା। କ।)];

ବାହା ପଗ୍ଗଯ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ସିୱିକଞ୍ଞା ସମାଗତା।

୧୭୮୦।

‘‘ସାଲାୱ ସମ୍ପମଥିତା, ମାଲୁତେନ ପମଦ୍ଦିତା;

ସେନ୍ତି ପୁତ୍ତା ଚ ଦାରା ଚ, ୱେସ୍ସନ୍ତରନିୱେସନେ।

୧୭୮୧।

‘‘ଓରୋଧା ଚ କୁମାରା ଚ, ୱେସିଯାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ବାହା ପଗ୍ଗଯ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ୱେସ୍ସନ୍ତରନିୱେସନେ।

୧୭୮୨।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ୱେସ୍ସନ୍ତରନିୱେସନେ।

୧୭୮୩।

‘‘ତତୋ ରତ୍ୟା ୱିୱସାନେ, ସୂରିଯସ୍ସୁଗ୍ଗମନଂ ପତି;

ଅଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ଦାନଂ ଦାତୁଂ ଉପାଗମି।

୧୭୮୪।

‘‘ୱତ୍ଥାନି ୱତ୍ଥକାମାନଂ, ସୋଣ୍ଡାନଂ ଦେଥ ୱାରୁଣିଂ;

ଭୋଜନଂ ଭୋଜନତ୍ଥୀନଂ, ସମ୍ମଦେୱ ପୱେଚ୍ଛଥ।

୧୭୮୫।

‘‘ମା ଚ କିଞ୍ଚି ୱନିବ୍ବକେ, ହେଟ୍ଠଯିତ୍ଥ ଇଧାଗତେ;

ତପ୍ପେଥ ଅନ୍ନପାନେନ, ଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ପଟିପୂଜିତା।

୧୭୮୬।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ୱତ୍ତତୀ ସଦ୍ଦୋ, ତୁମୁଲୋ ଭେରୱୋ ମହା;

ଦାନେନ ତଂ ନୀହରନ୍ତି, ପୁନ ଦାନଂ ଅଦା ତୁୱଂ [ଅଯଂ ଗାଥା ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ। ପୋତ୍ଥକେସୁ ନ ଦିସ୍ସତି]।

୧୭୮୭।

‘‘ତେସୁ ମତ୍ତା କିଲନ୍ତାୱ, ସମ୍ପତନ୍ତି ୱନିବ୍ବକା;

ନିକ୍ଖମନ୍ତେ ମହାରାଜେ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୧୭୮୮।

‘‘ଅଚ୍ଛେଚ୍ଛୁଂ ୱତ ଭୋ ରୁକ୍ଖଂ, ନାନାଫଲଧରଂ ଦୁମଂ;

ଯଥା ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ରଟ୍ଠା, ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଅଦୂସକଂ।

୧୭୮୯।

‘‘ଅଚ୍ଛେଚ୍ଛୁଂ ୱତ ଭୋ ରୁକ୍ଖଂ, ସବ୍ବକାମଦଦଂ ଦୁମଂ;

ଯଥା ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ରଟ୍ଠା, ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଅଦୂସକଂ।

୧୭୯୦।

‘‘ଅଚ୍ଛେଚ୍ଛୁଂ ୱତ ଭୋ ରୁକ୍ଖଂ, ସଵ୍ଵକାମରସାହରଂ;

ଯଥା ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ରଟ୍ଠା, ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଅଦୂସକଂ।

୧୭୯୧।

‘‘ଯେ ୱୁଡ୍ଢା ଯେ ଚ ଦହରା, ଯେ ଚ ମଜ୍ଝିମପୋରିସା;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ନିକ୍ଖମନ୍ତେ ମହାରାଜେ;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୧୭୯୨।

‘‘ଅତିଯକ୍ଖା ୱସ୍ସୱରା, ଇତ୍ଥାଗାରା ଚ ରାଜିନୋ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ନିକ୍ଖମନ୍ତେ ମହାରାଜେ;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୧୭୯୩।

‘‘ଥିୟୋପି ତତ୍ଥ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ଯା ତମ୍ହି ନଗରେ ଅହୁ;

ନିକ୍ଖମନ୍ତେ ମହାରାଜେ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୧୭୯୪।

‘‘ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣା ଯେ ଚ ସମଣା, ଅଞ୍ଞେ ୱାପି ୱନିବ୍ବକା;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପକ୍କନ୍ଦୁଂ, ଅଧମ୍ମୋ କିର ଭୋ ଇତି।

୧୭୯୫।

‘‘ଯଥା ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ଯଜମାନୋ ସକେ ପୁରେ;

ସିୱୀନଂ ୱଚନତ୍ଥେନ, ସମ୍ହା ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୭୯୬।

‘‘ସତ୍ତ ହତ୍ଥିସତେ ଦତ୍ୱା, ସଵ୍ଵାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ସୁୱଣ୍ଣକଚ୍ଛେ ମାତଙ୍ଗେ, ହେମକପ୍ପନୱାସସେ।

୧୭୯୭।

‘‘ଆରୂଢହେ ଗାମଣୀଯେହି, ତୋମରଙ୍କୁସପାଣିଭି;

ଏସ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସମ୍ହା ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୭୯୮।

‘‘ସତ୍ତ ଅସ୍ସସତେ ଦତ୍ୱା, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ;

ଆଜାନୀଯେଓ ଜାତିଯା, ସିନ୍ଧୱେ ସୀଘୱାହନେ।

୧୭୯୯।

‘‘ଆରୂଢହେ ଗାମଣୀଯେହି, ଇଲ୍ଲିଯାଚାପଧାରିଭି;

ଏସ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସମ୍ହା ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୮୦୦।

‘‘ସତ୍ତ ରଥସତେ ଦତ୍ୱା, ସନ୍ନଦ୍ଧେ ଉସ୍ସିତଦ୍ଧଜେ;

ଦୀପେ ଅଥୋପି ୱେଯଗ୍ଘେ, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତେ।

୧୮୦୧।

‘‘ଆରୂଢହେ ଗାମଣୀଯେହି, ଚାପହତ୍ଥେହି ୱମ୍ମିଭି;

ଏସ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସମ୍ହା ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୮୦୨।

‘‘ସତ୍ତ ଇତ୍ଥିସତେ ଦତ୍ୱା, ଏକମେକା ରଥେ ଠିତା;

ସନ୍ନଦ୍ଧା ନିକ୍ଖରଜ୍ଜୂହି, ସୁୱଣ୍ଣେହି ଅଲଙ୍କତା।

୧୮୦୩।

‘‘ପୀତାଲଙ୍କାରା ପୀତୱସନା, ପୀତାଭରଣୱିଭୂସିତା;

ଅଳାରପମ୍ହା ହସୁଲା, ସୁସଞ୍ଞା ତନୁମଜ୍ଝିମା;

ଏସ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସମ୍ହା ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୮୦୪।

‘‘ସତ୍ତ ଧେନୁସତେ ଦତ୍ୱା, ସବ୍ବା କଂସୁପଧାରଣା [କୁସୁମଧାରିନେ (କ।)];

ଏସ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସମ୍ହା ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୮୦୫।

‘‘ସତ୍ତ ଦାସିସତେ ଦତ୍ୱା, ସତ୍ତ ଦାସସତାନି ଚ;

ଏସ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସମ୍ହା ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୮୦୬।

‘‘ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସରଥେ [ଅସ୍ସେ ରଥେ (ସ୍ୟା।)] ଦତ୍ୱା, ନାରିୟୋ ଚ ଅଲଙ୍କତା;

ଏସ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସମ୍ହା ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୮୦୭।

‘‘ତଦାସି ଯଂ ଭିଂସନକଂ, ତଦାସି ଲୋମହଂସନଂ;

ମହାଦାନେ ପଦିନ୍ନମ୍ହି, ମେଦନୀ ସମ୍ପକମ୍ପଥ।

୧୮୦୮।

‘‘ତଦାସି ଯଂ ଭିଂସନକଂ, ତଦାସି ଲୋମହଂସନଂ;

ଯଂ ପଞ୍ଜଲିକତୋ ରାଜା, ସମ୍ହା ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୮୦୯।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ୱତ୍ତତୀ ସଦ୍ଦୋ, ତୁମୁଲୋ ଭେରଣ୍ଡୋ ମହା;

ଦାନେନ ତଂ ନୀହରନ୍ତି, ପୁନ ଦାନଂ ଅଦା ତୁୱଂ।

୧୮୧୦।

‘‘ତେସୁ ମତ୍ତା କିଲନ୍ତାୱ, ସମ୍ପତନ୍ତି ୱନିଦ୍ଧକା;

ନିକ୍ଖମନ୍ତେ ମହାରାଜେ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ’’।

୧୮୧୧।

‘‘ଆମନ୍ତୟିତ୍ଥ ରାଜାନଂ, ସଞ୍ଜୟଂ ଧମ୍ମିନଂ ୱରଂ [ଧମ୍ମିକଂୱରଂ (ସ୍ୟା। କ।)];

ଅୱରୁଦ୍ଧସି ମଂ ଦେୱ, ୱଙ୍କଂ ଗଚ୍ଛାମି ପବ୍ବତଂ।

୧୮୧୨।

‘‘ଯେ ହି କେଚି ମହାରାଜ, ଭୂତା ଯେ ଚ ଭୱିସ୍ସରେ;

ଅତିଓ୍ୱାଯେଓ କାମେହି, ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଯମସାଧନଂ।

୧୮୧୩।

‘‘ସ୍ୱାହଂ ସକେ ଅଭିସ୍ସସିଂ, ଯଜମାନୋ ସକେ ପୁରେ;

ସିଓ୍ୱୀନଂ ୱଚନତ୍ଥେନ, ସମ୍ମୁ ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୮୧୪।

‘‘ଅଘଂ ତଂ ପଟିସେୱିସ୍ସଂ, ୱନେ ୱାଳଅମିଗାକିଣ୍ଣେ;

ଖଗ୍ଗଦୀପିନିସେୱିତେ, ଅହଂ ପୁଞ୍ଞାନି କରୋମି;

ତୁମ୍ହେ ପଙ୍କମ୍ହି ସୀଦଥ’’।

୧୮୧୫।

‘‘ଅନୁଜାନାହି ମଂ ଅମ୍ମ, ପବ୍ବଜ୍ଜା ମମ ରୁଚ୍ଚତି;

ସ୍ୱାହଂ ସକେ ଅଭିସ୍ସସିଂ, ଯଜମାନୋ ସକେ ପୁରେ;

ସିଓ୍ୱୀନଂ ୱଚନତ୍ଥେନ, ସମ୍ମୁ ରଟ୍ଠା ନିରଜ୍ଜତି।

୧୮୧୬।

‘‘ଅଘଂ ତଂ ପଟିସେୱିସ୍ସଂ, ୱନେ ୱାଳଅମିଗାକିଣ୍ଣେ;

ଖଗ୍ଗଦୀପିନିସେୱିତେ, ଅହଂ ପୁଞ୍ଞାନି କରୋମି;

ତୁମ୍ହେ ପଙ୍କମ୍ହି ସୀଦଥ [ୱଙ୍କଂ ଗଚ୍ଛାମି ପବ୍ବତଂ (କ।)]।

୧୮୧୭।

‘‘ଅନୁଜାନାମି ତଂ ପୁତ୍ତ, ପବ୍ବଜ୍ଜା ତେ ସମିଜ୍ଝତୁ;

ଅଯଞ୍ଚ ମଦ୍ଦୀ କଲ୍ୟାଣୀ, ସୁସଞ୍ଞା ତନୁମଜ୍ଝିମା;

ଅଚ୍ଛତଂ ସହ ପୁତ୍ତେହି, କିଂ ଅରଞ୍ଞେ କରିସ୍ସତି’’।

୧୮୧୮।

‘‘ନାହଂ ଅକାମା ଦାସିମ୍ପି, ଅରଞ୍ଞଂ ନେତୁମୁସ୍ସହେ;

ସଚେ ଇଚ୍ଛତି ଅନ୍ୱେତୁ, ସଚେ ନିଚ୍ଛତି ଅଚ୍ଛତୁ’’।

୧୮୧୯।

‘‘ତତୋ ସୁଣ୍ହଂ ମହାରାଜା, ଯାଚିତୁଂ ପଟିପଜ୍ଜଥ;

ମା ଚନ୍ଦନସମାଚାରେ, ରଜୋଜଲ୍ଲଂ ଅଧାରୟି।

୧୮୨୦।

‘‘ମା କାସିୟାନି ଧାରେତ୍ୱା [କାସିୟାନି ଚ ଧାରେତ୍ୱା (କ।)], କୁସଚୀରଂ ଅଧାରୟି;

ଦୁକ୍ଖୋ ୱାସୋ ଅରଞ୍ଞସ୍ମିଂ, ମା ହି ତ୍ୱଂ ଲକ୍ଖଣେ ଗମି।

୧୮୨୧।

‘‘ତମବ୍ରୱି ରାଜପୁତ୍ତୀ, ମଦ୍ଦୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା;

ନାହଂ ତଂ ସୁଖମିଚ୍ଛେୟ୍ୟଂ, ଯଂ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିନା’’।

୧୮୨୨।

‘‘ତମବ୍ରୱି ମହାରାଜା, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ;

ଇଙ୍ଘ ମଦ୍ଦୀ ନିସାମେହି, ୱନେ ଯେ ହୋନ୍ତି ଦୁସ୍ସହା।

୧୮୨୩।

‘‘ବହୂ କୀଟା ପଟଙ୍ଗା ଚ, ମକସା ମଧୁମକ୍ଖିକା;

ତେପି ତଂ ତତ୍ଥ ହିଂସେୟ୍ୟୁଂ, ତଂ ତେ ଦୁକ୍ଖତରଂ ସିୟା।

୧୮୨୪।

‘‘ଅପରେ ପସ୍ସ ସନ୍ତାପେ, ନଦୀନୁପନିସେୱିତେ;

ସପ୍ପା ଅଜଗରା ନାମ, ଅୱିସା ତେ ମହବ୍ବଲା।

୧୮୨୫।

‘‘ତେ ମନୁସ୍ସଂ ମିଗଂ ୱାପି, ଅପି ମାସନ୍ନମାଗତଂ;

ପରିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଭୋଗେହି, ୱସମାନେନ୍ତି ଅତ୍ତନୋ।

୧୮୨୬।

‘‘ଅଞ୍ଞେପି କଣ୍ହଜଟିନୋ [କଣ୍ହଜଟିଲା (କ।)], ଅଚ୍ଛା ନାମ ଅଘମ୍ମିଗା;

ନ ତେହି ପୁରିସୋ ଦିଟ୍ଠୋ, ରୁକ୍ଖମାରୁୟ୍ହ ମୁଚ୍ଚତି।

୧୮୨୭।

‘‘ସଙ୍ଘଟ୍ଟଯନ୍ତା ସିଙ୍ଗାନି, ତିକ୍ଖଗ୍ଗାତିପ୍ପହାରିନୋ [ତିକ୍ଖଗ୍ଗାନି ପହାରିନୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

ମହିଂସା ୱିଚରନ୍ତେତ୍ଥ, ନଦିଂ ସୋତୁମ୍ବରଂ ପତି।

୧୮୨୮।

‘‘ଦିସ୍ୱା ମିଗାନଂ ଯୂଥାନଂ, ଗୱଂ ସଞ୍ଚରତଂ ୱନେ;

ଧେନୁଂୱ ୱଚ୍ଛଗିଦ୍ଧାୱ, କଥଂ ମଦ୍ଦି କରିସ୍ସସି।

୧୮୨୯।

‘‘ଦିସ୍ୱା ସମ୍ପତିତେ ଘୋରେ, ଦୁମଗ୍ଗେସୁ ପ୍ଲୱଙ୍ଗମେ;

ଅଖେତ୍ତଞ୍ଞାଯ ତେ ମଦ୍ଦି, ଭୱିସ୍ସତେ ମହବ୍ଭଯଂ।

୧୮୩୦।

‘‘ଯା ତ୍ୱଂ ସିୱାଯ ସୁତ୍ୱାନ, ମୁହୁଂ ଉତ୍ତସଯୀ [ଉତ୍ତସସେ (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)] ପୁରେ;

ସା ତ୍ୱଂ ୱଙ୍କମନୁପ୍ପତ୍ତା, କଥଂ ମଦ୍ଦି କରିସ୍ସସି।

୧୮୩୧।

‘‘ଠିତେ ମଜ୍ଝନ୍ହିକେ [ମଜ୍ଝନ୍ତିକେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] କାଲେ, ସନ୍ନିସିନ୍ନେସୁ ପକ୍ଖିସୁ;

ସଣତେୱ ବ୍ରହାରଞ୍ଞଂ, ତତ୍ଥ କିଂ ଗନ୍ତୁମିଚ୍ଛସି’’।

୧୮୩୨।

‘‘ତମବ୍ରୱି ରାଜପୁତ୍ତୀ, ମଦ୍ଦୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା;

ଯାନି ଏତାନି ଅକ୍ଖାସି, ୱନେ ପଟିଭଯାନି ମେ;

ସବ୍ବାନି ଅଭିସମ୍ଭୋସ୍ସଂ, ଗଚ୍ଛଞ୍ଞେୱ ରଥେସଭ।

୧୮୩୩।

‘‘କାସଂ କୁସଂ ପୋଟକିଲଂ, ଉସିରଂ ମୁଞ୍ଜପବ୍ବଜଂ [ମୁଞ୍ଜବବ୍ବଜଂ (ସୀ।)];

ଉରସା ପନୁଦହିସ୍ସାମି, ନସ୍ସ ହେସ୍ସାମି ଦୁନ୍ନଯା।

୧୮୩୪।

‘‘ବହୂହି ୱତ ଚରିଯାହି, କୁମାରୀ ୱିନ୍ଦତେ ପତିଂ;

ଉଦରସ୍ସୁପରୋଧେନ, ଗୋହନୁଓ୍ଭେଠନେନ ଚ।

୧୮୩୫।

‘‘ଅଗ୍ଗିସ୍ସ ପାରିଚରିୟାଯ, ଉଦକୁମ୍ମୁଜ୍ଜନେନ ଚ;

ଓ୍ଭେଧବ୍ଯଂ [ଓ୍ଭେଧଵ୍ଯଂ (ସୀ। ପୀ।)] କଟୁକଂ ଲୋକେ, ଗଚ୍ଛଞ୍ଞେଓ୍ଭ ରଥେସଭ।

୧୮୩୬।

‘‘ଅପିସ୍ସା ହୋତି ଅପ୍ପତ୍ତୋ, ଉଚ୍ଛିଟ୍ଠମପି ଭୁଞ୍ଜିତୁଂ;

ଯୋ ନଂ ହତ୍ଥେ ଗହେତ୍ଵାନ, ଅକାମଂ ପରିକଡ୍ଢତି;

ଓ୍ଭେଧବ୍ଯଂ କଟୁକଂ ଲୋକେ, ଗଚ୍ଛଞ୍ଞେଓ୍ଭ ରଥେସଭ।

୧୮୩୭।

‘‘କେସଗ୍ଗହଣମୁକ୍ଖେପା , ଭୂମ୍ୟା ଚ ପରିସୁମ୍ଭନା;

ଦତ୍ଵା ଚ ନୋପକ୍କମତି, ବହୁଦୁକ୍ଖଂ ଅନପ୍ପକଂ;

ଓ୍ଭେଧବ୍ଯଂ କଟୁକଂ ଲୋକେ, ଗଚ୍ଛଞ୍ଞେଓ୍ଭ ରଥେସଭ।

୧୮୩୮।

‘‘ସୁକଚ୍ଛଓ୍ଭୀ ଓ୍ଭେଧଓ୍ଭେରା, ଦତ୍ଵା ସୁଭଗମାନିନୋ;

ଅକାମଂ ପରିକଡ୍ଢନ୍ତି, ଉଲୂକଞ୍ଞେଓ୍ଭ ଓ୍ଭାଯସା;

ଓ୍ଭେଧବ୍ଯଂ କଟୁକଂ ଲୋକେ, ଗଚ୍ଛଞ୍ଞେଓ୍ଭ ରଥେସଭ।

୧୮୩୯।

‘‘ଅପି ଞାତିକୁଲେ ଫୀତେ, କଂସପଜ୍ଜୋତନେ ଓ୍ଭସଂ;

ନେଓ୍ଭାଭିଓ୍ଭାକ୍ଯଂ ନ ଲଭେ, ଭାତୂହି ସଖିନୀହିପି [ସଖିକାହି ଚ (ସୀ। ପୀ।)];

ଓ୍ଭେଧବ୍ଯଂ କଟୁକଂ ଲୋକେ, ଗଚ୍ଛଞ୍ଞେଓ୍ଭ ରଥେସଭ।

୧୮୪୦।

‘‘ନଗ୍ଗା ନଦୀ ଅନୂଦକା, ନଗ୍ଗଂ ରଟ୍ଠଂ ଅରାଜକଂ;

ଇତ୍ଥୀପି ଓ୍ଭିଧଓ୍ଭା ନଗ୍ଗା, ଯସ୍ସାପି ଦସ ଭାତରୋ;

ୱେଧବ୍ଭଂ କଟୁକଂ ଲୋକେ, ଗଚ୍ଛଞ୍ଚେୱ ରଥେସଭା।

୧୮୪୧।

‘‘ଧଜୋ ରଥସ୍ସ ପଞ୍ଞାଣଂ, ଧୂମୋ ପଞ୍ଞାଣମଗ୍ଗିନୋ;

ରାଜା ରଥସ୍ସ ପଞ୍ଞାଣଂ, ଭତ୍ତା ପଞ୍ଞାଣମିତ୍ଥିଯା;

ୱେଧବ୍ଭଂ କଟୁକଂ ଲୋକେ, ଗଚ୍ଛଞ୍ଚେୱ ରଥେସଭା।

୧୮୪୨।

‘‘ଯା ଦଲିଦ୍ଦୀ ଦଲିଦ୍ଦସ୍ସ, ଅଡ୍ଢା ଅଡ୍ଢସ୍ସ କିତ୍ତିମଂ;

ତଂ ୱେ ଦେୱା ପସଂସନ୍ତି, ଦୁକ୍କରଞ୍ହି କରୋତି ସା।

୧୮୪୩।

‘‘ସାମିକଂ ଅନୁବନ୍ଧିସ୍ସଂ, ସଦା କାସାଯୱାସିନୀ;

ପଥବ୍ୟାପି ଅଭିଜ୍ଜନ୍ତ୍ୟା [ଅଭେଜ୍ଜନ୍ତ୍ୟା (ସୀ। ପୀ।)], ୱେଧବ୍ଭଂ କଟୁକିତ୍ଥିଯା।

୧୮୪୪।

‘‘ଅପି ସାଗରପରିଯନ୍ତଂ, ବହୁୱିତ୍ତଧରଂ ମହିଂ;

ନାନାରତନପରିପୂରଂ , ନିଚ୍ଛେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିନା।

୧୮୪୫।

‘‘କଥଂ ନୁ ତାସଂ ହଦଯଂ, ସୁଖରା ୱତ ଇତ୍ଥିଯୋ;

ଯା ସାମିକେ ଦୁକ୍ଖିତମ୍ହି, ସୁଖମିଚ୍ଛନ୍ତି ଅତ୍ତନୋ।

୧୮୪୬।

‘‘ନିକ୍ଖମନ୍ତେ ମହାରାଜେ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ;

ତମହଂ ଅନୁବନ୍ଧିସ୍ସଂ, ସବ୍ବକାମଦଦୋ ହି ମେ’’।

୧୮୪୭।

‘‘ତମବ୍ରୱି ମହାରାଜା, ମଦ୍ଦିଂ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନଂ;

ଇମେ ତେ ଦହରା ପୁତ୍ତା, ଜାଲୀ କଣ୍ହାଜିନା ଚୁଭୋ;

ନିକ୍ଖିପ୍ପ ଲକ୍ଖଣେ ଗଚ୍ଛ, ମଯଂ ତେ ପୋସଯାମସେ’’ [ପୋସିଯାମସେ (ସୀ। ପୀ। କ।)]।

୧୮୪୮।

‘‘ତମବ୍ରୱି ରାଜପୁତ୍ତୀ, ମଦ୍ଦୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା;

ପିଯା ମେ ପୁତ୍ତକା ଦେୱ, ଜାଲୀ କଣ୍ହାଜିନା ଚୁଭୋ;

ତ୍ୱମ୍ହଂ ତତ୍ଥ ରମେସ୍ସନ୍ତି, ଅରଞ୍ଞେ ଜୀୱସୋକିନଂ’’।

୧୮୪୯।

‘‘ତମବ୍ରୱି ମହାରାଜା, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ;

ସାଲୀନଂ ଓଦନଂ ଭୁତ୍ୱା, ସୁଚିଂ ମଂସୂପସେଚନଂ;

ରୁକ୍ଖଫଲାନି ଭୁଞ୍ଜନ୍ତା, କଥଂ କାହନ୍ତି ଦାରକା।

୧୮୫୦।

‘‘ଭୁତ୍ୱା ସତପଲେ କଂସେ, ସୋୱଣ୍ଣେ ସତରାଜିକେ;

ରୁକ୍ଖପତ୍ତେସୁ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତା, କଥଂ କାହନ୍ତି ଦାରକା।

୧୮୫୧।

‘‘କାସିଯାନି ଚ ଧାରେତ୍ୱା, ଖୋମକୋଟୁମ୍ବରାନି ଚ;

କୁସଚୀରାନି ଧାରେନ୍ତା, କଥଂ କାହନ୍ତି ଦାରକା।

୧୮୫୨।

‘‘ୱଯ୍ହାହି ପରିଯାଯିତ୍ୱା, ସିୱିକାଯ ରଥେନ ଚ;

ପତ୍ତିକା ପରିଧାୱନ୍ତା, କଥଂ କାହନ୍ତି ଦାରକା।

୧୮୫୩।

‘‘କୂଟାଗାରେ ସଯିତ୍ୱାନ, ନିୱାତେ ଫୁସିତଗ୍ଗଳେ;

ସଯନ୍ତା ରୁକ୍ଖମୂଲସ୍ମିଂ, କଥଂ କାହନ୍ତି ଦାରକା।

୧୮୫୪।

‘‘ପଲ୍ଲଙ୍କେସୁ ସଯିତ୍ୱାନ, ଗୋନକେ ଚିତ୍ତସନ୍ଥତେ;

ସଯନ୍ତା ତିଣସନ୍ଥାରେ, କଥଂ କାହନ୍ତି ଦାରକା।

୧୮୫୫।

‘‘ଗନ୍ଧକେନ ୱିଲିମ୍ପିତ୍ୱା, ଅଗରୁଚନ୍ଦନେନ ଚ;

ରଜୋଜଲ୍ଲାନି ଧାରେନ୍ତା, କଥଂ କାହନ୍ତି ଦାରକା।

୧୮୫୬।

‘‘ଚାମରମୋରହତ୍ଥେହି, ବୀଜିତଙ୍ଗା ସୁଖେଧିତା [ସୁଖେ ଠିତା (ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ଫୁଟ୍ଠା ଡଂସେହି ମକସେହି, କଥଂ କାହନ୍ତି ଦାରକା’’।

୧୮୫୭।

‘‘ତମବ୍ରୱି ରାଜପୁତ୍ତୀ, ମଦ୍ଦୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା;

ମା ଦେୱ ପରିଦେୱେସି, ମା ଚ ତ୍ୱଂ ୱିମନୋ ଅହୁ;

ଯଥା ମଯଂ ଭୱିସ୍ସାମ, ତଥା ହେସ୍ସନ୍ତି ଦାରକା।

୧୮୫୮।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ପକ୍କାମି, ମଦ୍ଦୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା;

ସିୱିମଗ୍ଗେନ ଅନ୍ୱେସି, ପୁତ୍ତେ ଆଦାଯ ଲକ୍ଖଣା’’।

୧୮୫୯।

ତତୋ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ଦାନଂ ଦତ୍ୱାନ ଖତ୍ତିଯୋ;

ପିତୁ ମାତୁ ଚ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା, କତ୍ୱା ଚ ନଂ ପଦକ୍ଖିଣଂ।

୧୮୬୦।

ଚତୁୱାହିଂ ରଥଂ ଯୁତ୍ତଂ, ସୀଘମାରୁଯ୍ହ ସନ୍ଦନଂ;

ଆଦାଯ ପୁତ୍ତଦାରଞ୍ଚ, ୱଙ୍କଂ ପାଯାସି ପବ୍ବତଂ।

୧୮୬୧।

ତତୋ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ଯେନାସି ବହୁକୋ ଜନୋ;

‘‘ଆମନ୍ତ ଖୋ ତଂ ଗଚ୍ଛାମ, ଅରୋଗା ହୋନ୍ତୁ ଞାତଯୋ’’।

୧୮୬୨।

‘‘ଇଙ୍ଘ ମଦ୍ଦି ନିସାମେହି, ରମ୍ମରୂପଂୱ ଦିସ୍ସତି;

ଆୱାସଂ ସିୱିସେଟ୍ଟସ୍ସ, ପେତ୍ତିକଂ ଭୱନଂ ମମ’’।

୧୮୬୩।

‘‘ତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣା ଅନ୍ୱଗମୁଂ, ତେ ନଂ ଅସ୍ସେ ଅଯାଚିସୁଂ;

ଯାଚିତୋ ପଟିପାଦେସି, ଚତୁନ୍ନଂ ଚତୁରୋ ହଯେ’’’।

୧୮୬୪।

‘‘ଇଙ୍ଘ ମଦ୍ଦି ନିସାମେହି, ଚିତ୍ତରୂପଂୱ ଦିସ୍ସତି;

ମିଗରୋହିଚ୍ଚୱଣ୍ଣେନ, ଦକ୍ଖିଣସ୍ସା ୱହନ୍ତି ମଂ’’।

୧୮୬୫।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ପଞ୍ଚମୋ ଆଗା, ସୋ ତଂ ରଥମଯାଚଥ;

ତସ୍ସ ତଂ ଯାଚିତୋଦାସି, ନ ଚସ୍ସୁପହତୋ ମନୋ।

୧୮୬୬।

‘‘ତତୋ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ଓରୋପେତ୍ୱା [ଓତାରେତ୍ୱା (କ।)] ସକଂ ଜନଂ;

ଅସ୍ସାସଯି ଅସ୍ସରଥଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଧନେସିନୋ’’।

୧୮୬୭।

‘‘ତ୍ୱଂ ମଦ୍ଦି କଣ୍ହଂ ଗଣ୍ହାହି, ଲହୁ ଏସା କନିଟ୍ଠିକା;

ଅହଂ ଜାଲିଂ ଗହେସ୍ସାମି, ଗରୁକୋ ଭାତିକୋ ହି ସୋ’’।

୧୮୬୮।

‘‘ରାଜା କୁମାରମାଦାଯ, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଚ ଦାରିକଂ;

ସମ୍ମୋଦମାନା ପକ୍କାମୁଂ, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ପିଯଂୱଦା’’।

ଦାନକଣ୍ଡଂ ନାମ।

ୱନପୱେସନଂ

୧୮୬୯।

‘‘ଯଦି କେଚି ମନୁଜା ଏନ୍ତି, ଅନୁମଗ୍ଗେ ପଟିପଥେ;

ମଗ୍ଗଂ ତେ ପଟିପୁଚ୍ଛାମ, କୁହିଂ ୱଙ୍କତପବ୍ବତୋ।

୧୮୭୦।

‘‘ତେ ତତ୍ଥ ଅମ୍ହେ ପସ୍ସିତ୍ୱା, କଲୁନଂ ପରିଦେୱୟୁଂ;

ଦୁକ୍ଖଂ ତେ ପଟିୱେଦେନ୍ତି, ଦୂରେ ୱଙ୍କତପବ୍ବତୋ’’।

୧୮୭୧।

‘‘ଯଦି ପସ୍ସନ୍ତି ପୱନେ, ଦାରକା ଫଲିନେ [ଫଲିତେ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଦୁମେ;

ତେସଂ ଫଲାନଂ ହେତୁମ୍ହି, ଉପରୋଦନ୍ତି ଦାରକା।

୧୮୭୨।

‘‘ରୋଦନ୍ତେ ଦାରକେ ଦିସ୍ୱା, ଉବ୍ବିଦ୍ଧା [ଉବ୍ବିଗ୍ଗା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ୱିପୁଲା ଦୁମା;

ସଯମେୱୋନମିତ୍ୱାନ, ଉପଗଚ୍ଛନ୍ତି ଦାରକେ।

୧୮୭୩।

‘‘ଇଦଂ ଅଚ୍ଛେରକଂ ଦିସ୍ୱା, ଅବ୍ଭୁତଂ ଲୋମହଂସନଂ;

ସାଧୁକାରଂ ପୱତ୍ତେସି, ମଦ୍ଦୀ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନା।

୧୮୭୪।

‘‘ଅଚ୍ଛେରଂ ୱତ ଲୋକସ୍ମିଂ, ଅବ୍ଭୁତଂ ଲୋମହଂସନଂ;

ୱେସ୍ସନ୍ତରସ୍ସ ତେଜେନ, ସଯମେୱୋନତା ଦୁମା’’।

୧୮୭୫।

‘‘ସଙ୍ଖିପିଂସୁ ପଥଂ ଯକ୍ଖା, ଅନୁକମ୍ପାଯ ଦାରକେ;

ନିକ୍ଖନ୍ତଦିୱସେନେୱ, ଚେତରଟ୍ଠଂ ଉପାଗମୁଂ’’।

୧୮୭୬।

‘‘ତେ ଗନ୍ତ୍ୱା ଦୀଘମଦ୍ଧାନଂ, ଚେତରଟ୍ଠଂ ଉପାଗମୁଂ;

ଇଦ୍ଧଂ ଫୀତଂ ଜନପଦଂ, ବହୁମଂସସୁରୋଦନଂ’’।

୧୮୭୭।

‘‘ଚେତିଯୋ ପରିୱାରିଂସୁ, ଦିସ୍ୱା ଲକ୍ଖଣମାଗତଂ;

ସୁଖୁମାଲୀ ୱତ ଅୟ୍ୟା, ପତ୍ତିକା ପରିଧାୱତି।

୧୮୭୮।

‘‘ୱୟ୍ହି ପରିଯାଯିତ୍ୱା, ସିୱିକାଯ ରଥେନ ଚ;

ସାଜ୍ଜ ମଦ୍ଦୀ ଅରଞ୍ଞସ୍ମିଂ, ପତ୍ତିକା ପରିଧାୱତି’’।

୧୮୭୯।

‘‘ତଂ ଦିସ୍ୱା ଚେତପାମୋକ୍ଖା, ରୋଦମାନା ଉପାଗମୁଂ;

କଚ୍ଚି ନୁ ଦେୱ କୁସଲଂ, କଚ୍ଚି ଦେୱ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ପିତା ଅରୋଗୋ ତେ, ସିୱୀନଞ୍ଚ ଅନାମଯଂ।

୧୮୮୦।

‘‘କୋ ତେ ବଲଂ ମହାରାଜ, କୋ ନୁ ତେ ରଥମଣ୍ଡଲଂ;

ଅନସ୍ସକୋ ଅରଥକୋ, ଦୀଘମଦ୍ଧାନମାଗତୋ;

କଚ୍ଚାମିତ୍ତେହି ପକତୋ, ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋସିମଂ ଦିସଂ’’।

୧୮୮୧।

‘‘କୁସଲଞ୍ଚେୱ ମେ ସମ୍ମ, ଅଥୋ ସମ୍ମ ଅନାମଯଂ;

ଅଥୋ ପିତା ଅରୋଗୋ ମେ, ସିୱୀନଞ୍ଚ ଅନାମଯଂ।

୧୮୮୨।

‘‘ଅହଞ୍ହି କୁଞ୍ଜରଂ ଦଜ୍ଜଂ, ଈସାଦନ୍ତଂ ଉରୂଳ୍ହୱଂ;

ଖେତ୍ତଞ୍ଞୁଂ ସବ୍ବଯୁଦ୍ଧାନଂ, ସବ୍ବସେତଂ ଗଜୁତ୍ତମଂ।

୧୮୮୩।

‘‘ପଣ୍ଡୁକମ୍ବଲସଞ୍ଛନ୍ନଂ, ପଭିନ୍ନଂ ସତ୍ତୁମଦ୍ଦନଂ;

ଦନ୍ତିଂ ସୱାଳବୀଜନିଂ, ସେତଂ କେଲାସସାଦିସଂ।

୧୮୮୪।

‘‘ସସେତଚ୍ଛତ୍ତଂ ସଉପାଧେୟ୍ୟଂ, ସାଥବ୍ବନଂ ସହତ୍ଥିପଂ;

ଅଗ୍ଗୟାନଂ ରାଜୱାହିଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ ଅଦାସହଂ।

୧୮୮୫।

‘‘ତସ୍ମିଂ ମେ ସିୱଯୋ କୁଦ୍ଧା, ପିତା ଚୁପହତୋମନୋ;

ଅୱରୁଦ୍ଧସି ମଂ ରାଜା, ୱଙ୍କଂ ଗଚ୍ଛାମି ପଦ୍ବତଂ;

ଓକାସଂ ସମ୍ମା ଜାନାଥ, ୱନେ ଯତ୍ଥ ୱସାମସେ’’।

୧୮୮୬।

‘‘ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାରାଜ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ଇସ୍ସରୋସି ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ, ଯଂ ଇଧତ୍ଥି ପୱେଦଯ।

୧୮୮୭।

‘‘ସାକଂ ଭିସଂ ମଧୁଂ ମଂସଂ, ସୁଦ୍ଧଂ ସାଲିନମୋଦନଂ;

ପରିଭୁଞ୍ଜ ମହାରାଜ, ପାହୁନୋ ନୋସି ଆଗତୋ’’।

୧୮୮୮।

‘‘ପଟିଗ୍ଗହିତଂ ଯଂ ଦିନ୍ନଂ, ସବ୍ବସ୍ସ ଅଗ୍ଘିଯଂ କତଂ;

ଅୱରୁଦ୍ଧସି ମଂ ରାଜା, ୱଙ୍କଂ ଗଚ୍ଛାମି ପଦ୍ବତଂ;

ଓକାସଂ ସମ୍ମା ଜାନାଥ, ୱନେ ଯତ୍ଥ ୱସାମସେ’’।

୧୮୮୯।

‘‘ଇଧେୱ ତାୱ ଅଚ୍ଛସ୍ସୁ, ଚେତରଟ୍ଠେ ରଥେସଭ;

ଯାୱ ଚେତା ଗମିସ୍ସନ୍ତି, ରଞ୍ଞୋ ସନ୍ତିକ ଯାଚିତୁଂ।

୧୮୯୦।

‘‘ନିଜ୍ଝାପେତୁଂ ମହାରାଜଂ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନଂ;

ତଂ ତଂ ଚେତା ପୁରକ୍ଖତ୍ୱା, ପତୀତା ଲଦ୍ଧପଚ୍ଚଯା;

ପରିୱାରେତ୍ୱାନ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ଏୱଂ ଜାନାହି ଖତ୍ତିଯ’’।

୧୮୯୧।

‘‘ମା ୱୋ ରୁଚ୍ଚିତ୍ଥ ଗମନଂ, ରଞ୍ଞୋ ସନ୍ତିକ ଯାଚିତୁଂ;

ନିଜ୍ଝାପେତୁଂ ମହାରାଜଂ, ରାଜାପି ତତ୍ଥ ନିସ୍ସରୋ।

୧୮୯୨।

''ଅକ୍କୁଦ୍ଧା ହି ସିୱଯୋ, ବଲଗ୍ଗା ନେଗମା ଚ ଯେ;

ତେ ୱିଧଂସେତୁମିଚ୍ଛନ୍ତି, ରାଜାନଂ ମମ କାରଣା''।

୧୮୯୩।

''ସଚେ ଏସା ପୱତ୍ତେତ୍ଥ, ରଟ୍ଠସ୍ମିଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନ;

ଇଧେୱ ରଜ୍ଜଂ କାରେହି, ଚେତେହି ପରିୱାରିତୋ।

୧୮୯୪।

''ଇଦ୍ଧଂ ଫୀତଞ୍ଚିଦଂ ରଟ୍ଠଂ, ଇଦ୍ଧୋ ଜନପଦୋ ମହା;

ମତିଂ କରୋହି ତ୍ୱଂ ଦେୱ, ରଜ୍ଜସ୍ସ ମନୁସାସିତୁଂ''।

୧୮୯୫।

''ନ ମେ ଛନ୍ଦୋ ମତି ଅତ୍ଥି, ରଜ୍ଜସ୍ସ ଅନୁସାସିତୁଂ;

ପବ୍ବାଜିତସ୍ସ ରଟ୍ଠସ୍ମା, ଚେତପୁତ୍ତା ସୁଣାଥ ମେ।

୧୮୯୬।

''ଅତୁଟ୍ଠା ସିୱଯୋ ଆସୁଂ, ବଲଗ୍ଗା ନେଗମା ଚ ଯେ;

ପବ୍ବାଜିତସ୍ସ ରଟ୍ଠସ୍ମା, ଚେତା ରଜ୍ଜେଭିସେଚୟୁଂ।

୧୮୯୭।

''ଅସମ୍ମୋଦିୟମ୍ପି ୱୋ ଅସ୍ସ, ଅଚ୍ଚନ୍ତଂ ମମ କାରଣା;

ସିୱୀହି ଭଣ୍ଡନଞ୍ଚାପି, ୱିଗ୍ଗହୋ ମେ ନ ରୁଚ୍ଚତି।

୧୮୯୮।

''ଅଥସ୍ସ ଭଣ୍ଡନଂ ଘୋରଂ, ସମ୍ପହାରୋ ଅନପ୍ପକୋ;

ଏକସ୍ସ କାରଣା ମୟ୍ହଂ, ହିଂସେୟ୍ୟ ବହୁକୋ ଜନୋ।

୧୮୯୯।

‘‘ପଟିଗ୍ଗହିତଂ ଯଂ ଦିନ୍ନଂ, ସବ୍ବସ୍ସ ଅଗ୍ଘିଯଂ କତଂ;

ଅଓରୁଦ୍ଧସି ମଂ ରାଜା, ଓଙ୍କଂ ଗଚ୍ଛାମି ପବ୍ବତଂ;

ଓକାସଂ ସମ୍ମା ଜାନାଥ, ଓନେ ଯତ୍ଥ ଓସାମସେ’’।

୧୯୦୦।

‘‘ତଗ୍ଘ ତେ ମଯମକ୍ଖାମ, ଯଥାପି କୁସଲା ତଥା;

ରାଜିସୀ ଯତ୍ଥ ସମ୍ମନ୍ତି, ଆହୁତଗ୍ଗୀ ସମାହିତା।

୧୯୦୧।

‘‘ଏସ ସେଲୋ ମହାରାଜ, ପବ୍ବତୋ ଗନ୍ଧମାଦନୋ;

ଯତ୍ଥ ତ୍ୱଂ ସହ ପୁତ୍ତେହି, ସହ ଭରିଯାଯ ଚଚ୍ଛସି।

୧୯୦୨।

‘‘ତଂ ଚେତା ଅନୁସାସିଂସୁ, ଅସ୍ସୁନେତ୍ତା ରୁଦଂମୁଖା;

ଇତୋ ଗଚ୍ଛ ମହାରାଜ, ଉଜୁଂ ଯେନୁତ୍ତରା ମୁଖୋ।

୧୯୦୩।

‘‘ଅଥ ଦକ୍ଖିସି ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ୱେପୁଲ୍ଲଂ ନାମ ପବ୍ବତଂ;

ନାନାଦୁମଗଣାକିଣ୍ଣଂ, ସୀତଚ୍ଛାଯଂ ମନୋରମଂ।

୧୯୦୪।

‘‘ତମତିକ୍କମ୍ମ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ଅଥ ଦକ୍ଖିସି ଆପଗଂ;

ନଦିଂ କେତୁମତିଂ ନାମ, ଗମ୍ଭୀରଂ ଗିରିଗବ୍ଭରଂ।

୧୯୦୫।

‘‘ପୁଥୁଲୋମମଚ୍ଛାକିଣ୍ଣଂ, ସୁପତିତ୍ଥଂ ମହୋଦକଂ;

ତତ୍ଥ ନ୍ହତ୍ୱା ପିୱିତ୍ୱା ଚ, ଅସ୍ସାସେତ୍ୱା ସପୁତ୍ତକେ।

୧୯୦୬।

‘‘ଅଥ ଦକ୍ଖିସି ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ନିଗ୍ରୋଧଂ ମଧୁପିପ୍ଫଲଂ;

ରମ୍ମକେ ସିଖରେ ଜାତଂ, ସୀତଚ୍ଛାଯଂ ମନୋରମଂ।

୧୯୦୭।

‘‘ଅଥ ଦକ୍ଖିସି ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ନାଳିକଂ ନାମ ପବ୍ବତଂ;

ନାନାଦିଜଗଣାକିଣ୍ଣଂ, ସେଲଂ କିମ୍ପୁରିସାଯୁତଂ।

୧୯୦୮।

‘‘ତସ୍ସ ଉତ୍ତରପୁବ୍ବେନ, ମୁଚଲିନ୍ଦୋ ନାମ ସୋ ସରୋ;

ପୁଣ୍ଡରୀକେହି ସଞ୍ଛନ୍ନୋ, ସେତସୋଗନ୍ଧିକେହି ଚ।

୧୯୦୯।

‘‘ସୋ ୱନଂ ମେଘସଙ୍କାସଂ, ଧୁୱଂ ହରିତସଦ୍ଦଲଂ;

ସୀହୋୱାମିସପେକ୍ଖୀୱ ୱନସଣ୍ଡଂ ୱିଗାହଯ;

ପୁପ୍ଫରୁକ୍ଖେହି ସଞ୍ଛନ୍ନଂ, ଫଲରୁକ୍ଖେହି ଚୂଭଯଂ।

୧୯୧୦।

‘‘ତତ୍ଥ ବିନ୍ଦୁସ୍ସରା ୱଗ୍ଗୂ, ନାନାୱଣ୍ଣା ବହୂ ଦିଜା;

କୂଜନ୍ତମୁପକୂଜନ୍ତି, ଉତୁସଂପୁପ୍ଫିତେ ଦୁମେ।

୧୯୧୧।

‘‘ଗନ୍ତ୍ୱା ଗିରିୱିଦୁଗ୍ଗାନଂ, ନଦୀନଂ ପଭୱାନି ଚ;

ସୋ ଅଦ୍ଦସ [ଦକ୍ଖସି (ସୀ। ପୀ।)] ପୋକ୍ଖରଣିଂ, କରଞ୍ଜକକୁଧାଯୁତଂ।

୧୯୧୨।

‘‘ପୁଥୁଲୋମମଚ୍ଛାକିଣ୍ଣଂ, ସୁପତିତ୍ଥଂ ମହୋଦକଂ;

ସମଞ୍ଚ ଚତୁରଂସଞ୍ଚ, ସାଦୁଂ ଅପ୍ପଟିଗନ୍ଧିଯଂ।

୧୯୧୩।

‘‘ତସ୍ସା ଉତ୍ତରପୁବ୍ବେନ, ପଣ୍ଣସାଲଂ ଅମାପଯ;

ପଣ୍ଣସାଲଂ ଅମାପେତ୍ୱା, ଉଞ୍ଛାଚରିଯାଯ ଈହଥ’’।

ୱନପୱେସନଂ ନାମ।

ଜୂଜକପଙ୍କଂ

୧୯୧୪।

‘‘ଅହୁ ୱାସୀ କଲିଙ୍ଗେସୁ, ଜୂଜକୋ ନାମ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ;

ତସ୍ସାସି ଦହରା ଭରିୟା, ନାମେନାମିତ୍ତତାପନା।

୧୯୧୫।

‘‘ତା ନଂ ତତ୍ଥ ଗତାୱୋଚୁଂ, ନଦିଂ ଉଦକହାରିୟା;

ଥିୟୋ ନଂ ପରିଭାସିଂସୁ, ସମାଗନ୍ତ୍ୱା କୁତୂହଲା।

୧୯୧୬।

‘‘ଅମିତ୍ତା ନୂନ ତେ ମାତା, ଅମିତ୍ତୋ ନୂନ ତେ ପିତା;

ଯେ ତଂ ଜିଣ୍ଣସ୍ସ ପାଦଂସୁ, ଏୱଂ ଦହରିୟଂ ସତିଂ।

୧୯୧୭।

‘‘ଅହିତଂ ୱତ ତେ ଞାତୀ, ମନ୍ତୟିଂସୁ ରହୋଗତା;

ଯେ ତଂ ଜିଣ୍ଣସ୍ସ ପାଦଂସୁ, ଏୱଂ ଦହରିୟଂ ସତିଂ।

୧୯୧୮।

‘‘ଅମିତ୍ତା ୱତ ତେ ଞାତୀ, ମନ୍ତୟିଂସୁ ରହୋଗତା;

ଯେ ତଂ ଜିଣ୍ଣସ୍ସ ପାଦଂସୁ, ଏୱଂ ଦହରିୟଂ ସତିଂ।

୧୯୧୯।

‘‘ଦୁକ୍କଟଂ ୱତ ତେ ଞାତୀ, ମନ୍ତୟିଂସୁ ରହୋଗତା;

ଯେ ତଂ ଜିଣ୍ଣସ୍ସ ପାଦଂସୁ, ଏୱଂ ଦହରିୟଂ ସତିଂ।

୧୯୨୦।

‘‘ପାପକଂ ୱତ ତେ ଞାତୀ, ମନ୍ତୟିଂସୁ ରହୋଗତା;

ଯେ ତଂ ଜିଣ୍ଣସ୍ସ ପାଦଂସୁ, ଏୱଂ ଦହରିୟଂ ସତିଂ।

୧୯୨୧।

‘‘ଅମନାପଂ ୱତ ତେ ଞାତୀ, ମନ୍ତୟିଂସୁ ରହୋଗତା;

ଯେ ତଂ ଜିଣ୍ଣସ୍ସ ପାଦଂସୁ, ଏୱଂ ଦହରିଯଂ ସତିଂ।

୧୯୨୨।

‘‘ଅମନାପୱାସଂ ୱସି, ଜିଣ୍ଣେନ ପତିନା ସହ [ଏୱଂ ଦହରିଯା ସତୀ (ସୀ। ପୀ।)];

ଯା ତ୍ୱଂ ୱସସି ଜିଣ୍ଣସ୍ସ, ମତଂ ତେ ଜୀୱିତା ୱରଂ।

୧୯୨୩।

‘‘ନ ହି ନୂନ ତୁଯ୍ହଂ କଲ୍ୟାଣି, ପିତା ମାତା ଚ ସୋଭନେ;

ଅଞ୍ଞଂ ଭତ୍ତାରଂ ୱିନ୍ଦିଂସୁ, ଯେ ତଂ ଜିଣ୍ଣସ୍ସ ପାଦଂସୁ;

ଏୱଂ ଦହରିଯଂ ସତିଂ।

୧୯୨୪।

‘‘ଦୁଯିଟ୍ଠଂ ତେ ନୱମିଯଂ, ଅକତଂ ଅଗ୍ଗିହୁତ୍ତକଂ;

ଯେ ତଂ ଜିଣ୍ଣସ୍ସ ପାଦଂସୁ, ଏୱଂ ଦହରିଯଂ ସତିଂ।

୧୯୨୫।

‘‘ସମଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ନୂନ, ବ୍ରହ୍ମଚରିଯପରାଯଣେ;

ସା ତ୍ୱଂ ଲୋକେ ଅଭିସପି, ସୀଲୱନ୍ତେ ବହୁସ୍ସୁତେ;

ଯା ତ୍ୱଂ ୱସସି ଜିଣ୍ଣସ୍ସ, ଏୱଂ ଦହରିଯା ସତୀ।

୧୯୨୬।

‘‘ନ ଦୁକ୍ଖଂ ଅହିନା ଦଟ୍ଠଂ, ନ ଦୁକ୍ଖଂ ସତ୍ତିଯା ହତଂ;

ତଞ୍ଚ ଦୁକ୍ଖଞ୍ଚ ତିବ୍ବଞ୍ଚ, ଯଂ ପସ୍ସେ ଜିଣ୍ଣକଂ ପତିଂ।

୧୯୨୭।

‘‘ନତ୍ଥି ଖିଡ୍ଡା ନତ୍ଥି ରତି, ଜିଣ୍ଣେନ ପତିନା ସହ;

ନତ୍ଥି ଅଲ୍ଲାପସଲ୍ଲାପୋ, ଜଗ୍ଘିତୁମ୍ପି [ଜଗ୍ଘିତମ୍ପି (ସୀ। ପୀ।)] ନ ସୋଭତି।

୧୯୨୮।

‘‘ଯଦା ଚ ଦହରୋ ଦହରା, ମନ୍ତଯନ୍ତି [ମନ୍ତଯିଂସୁ (ସ୍ୟା। କ।)] ରହୋଗତା;

ସଙ୍କେସଂ ସୋକା ନସ୍ସନ୍ତି, ଯେ କେଚି ହଦଯସ୍ସିତା।

୧୯୨୯।

‘‘ଦହରା ତ୍ୱଂ ରୂପୱତୀ, ପୁରିସାନଂଭିପତ୍ଥିତା;

ଗଚ୍ଛ ଞାତିକୁଲେ ଅଚ୍ଛ, କିଂ ଜିଣ୍ଣୋ ରମଯିସ୍ସତି’’।

୧୯୩୦।

‘‘ନ ତେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗଚ୍ଛାମି, ନଦିଂ ଉଦକହାରିଯା;

ଥିଯୋ ମଂ ପରିଭାସନ୍ତି, ତଯା ଜିଣ୍ଣେନ ବ୍ରାହ୍ମଣ’’।

୧୯୩୧।

‘‘ମା ମେ ତ୍ୱଂ ଅକରା କମ୍ମଂ, ମା ମେ ଉଦକମାହରି;

ଅହଂ ଉଦକମାହିସ୍ସଂ, ମା ଭୋତି କୁପିତା ଅହୁ’’।

୧୯୩୨।

‘‘ନାହଂ ତମ୍ହି କୁଲେ ଜାତା, ଯଂ ତ୍ୱଂ ଉଦକମାହରେ;

ଏୱଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜାନାହି, ନ ତେ ୱଚ୍ଛାମହଂ ଘରେ।

୧୯୩୩।

‘‘ସଚେ ମେ ଦାସଂ ଦାସିଂ ୱା, ନାନଯିସ୍ସସି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ଏୱଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜାନାହି, ନ ତେ ୱଚ୍ଛାମି ସନ୍ତିକେ’’।

୧୯୩୪।

‘‘ନତ୍ଥି ମେ ସିପ୍ପଠାନଂ ୱା, ଧନଂ ଧଞ୍ଞଞ୍ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣି;

କୁତୋହଂ ଦାସଂ ଦାସିଂ ୱା, ଆନଯିସ୍ସାମି ଭୋତିଯା;

ଅହଂ ଭୋତିଂ ଉପଟ୍ଠିସ୍ସଂ, ମା ଭୋତି କୁପିତା ଅହୁ’’।

୧୯୩୫।

‘‘ଏହି ତେ ଅହମକ୍ଖିସ୍ସଂ, ଯଥା ମେ ୱଚନଂ ସୁତଂ;

ଏସ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ୱଙ୍କେ ୱସତି ପବ୍ବତେ।

୧୯୩୬।

‘‘ତଂ ତ୍ୱଂ ଗନ୍ତ୍ୱାନ ଯାଚସ୍ସୁ, ଦାସଂ ଦାସିଞ୍ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ସୋ ତେ ଦସ୍ସତି ଯାଚିତୋ, ଦାସଂ ଦାସିଞ୍ଚ ଖତ୍ତିୟୋ’’।

୧୯୩୭।

‘‘ଜିଣ୍ଣୋହମସ୍ମି ଦୁବ୍ବଲୋ [ଅବଲୋ (ସୀ। ପୀ। କ।)], ଦୀଘୋ ଚଦ୍ଧା ସୁଦୁଗ୍ଗମୋ;

ମା ଭୋତି ପଟିଦେୱେସି, ମା ଚ ତ୍ୱଂ [ମା ଭୋତି (ସ୍ୟା। କ।)] ୱିମନା ଅହୁ;

ଅହଂ ଭୋତିଂ ଉପଟ୍ଠିସ୍ସଂ, ମା ଭୋତି କୁପିତା ଅହୁ’’।

୧୯୩୮।

‘‘ଯଥା ଅଗନ୍ତ୍ୱା ସଙ୍ଗାମଂ, ଅଯୁଦ୍ଧୋୱ ପରାଜିତୋ;

ଏୱମେୱ ତୁୱଂ ବ୍ରହ୍ମେ, ଅଗନ୍ତ୍ୱାୱ ପରାଜିତୋ।

୧୯୩୯।

‘‘ସଚେ ମେ ଦାସଂ ଦାସିଂ ୱା, ନାନୟିସ୍ସସି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ଏୱଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜାନାହି, ନ ତେ ୱଚ୍ଛାମହଂ ଘରେ;

ଅମନାପଂ ତେ କରିସ୍ସାମି, ତଂ ତେ ଦୁକ୍ଖଂ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୯୪୦।

‘‘ନକ୍ଖତ୍ତେ ଉତୁପୁବ୍ବେସୁ, ଯଦା ମଂ ଦକ୍ଖିସିଲଙ୍କତଂ;

ଅଞ୍ଞେହି ସଦ୍ଧିଂ ରମମାନଂ, ତଂ ତେ ଦୁକ୍ଖଂ ଭୱିସ୍ସତି।

୧୯୪୧।

‘‘ଅଦସ୍ସନେନ ମୟ୍ହଂ ତେ, ଜିଣ୍ଣସ୍ସ ପରିଦେୱତୋ;

ଭିୟ୍ୟୋ ୱଙ୍କା ଚ ପଲିତା, ବହୂ ହେସ୍ସନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ’’।

୧୯୪୨।

‘‘ତତୋ ସୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭୀତୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣିଯା ୱସାନୁଗୋ;

ଅଟ୍ଟିତୋ କାମରାଗେନ, ବ୍ରାହ୍ମଣିଂ ଏତଦବ୍ରୱି’’।

୧୯୪୩।

‘‘ପାଥେୟ୍ୟଂ ମେ କରୋହି ଦ୍ୱଂ, ସଂକୁଲ୍ଲା ସଗୁଳଆନି ଚ [ସଙ୍କୁଲା ସଗୁଳଆନି ଚ (ସ୍ୟା।), ଅଗୁଳଆ ସକଲାନି ଚ (କ।)];

ମଧୁପିଣ୍ଡିକା ଚ ସୁକତାୟୋ, ସତ୍ତୁଭତ୍ତଞ୍ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣି।

୧୯୪୪।

‘‘ଆନୟିସ୍ସଂ ମେଥୁନକେ, ଉଭୋ ଦାସକୁମାରକେ;

ତେ ତଂ ପରିଚରିସ୍ସନ୍ତି, ରତ୍ତିନ୍ଦିୱମତନ୍ଦିତା’’।

୧୯୪୫।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱା ବ୍ରହ୍ମବନ୍ଧୁ, ପଟିମୁଞ୍ଚି ଉପାହନା;

ତତୋ ସୋ ମନ୍ତୟିତ୍ୱାନ, ଭରିୟଂ କତ୍ୱା ପଦକ୍ଖିଣଂ।

୧୯୪୬।

‘‘ପକ୍କାମି ସୋ ରୁଣ୍ଣମୁଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ସହିତବ୍ବତୋ;

ସିୱୀନଂ ନଗରଂ ଫୀତଂ, ଦାସପରିୟେସନଂ ଚରଂ’’।

୧୯୪୭।

‘‘ସୋ ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱା ଅୱଚ [ଅୱଚାସି (ସ୍ୟା। କ।)], ୟେ ତତ୍ଥାସୁଂ ସମାଗତା;

କୁହିଂ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, କତ୍ଥ ପସ୍ସେମୁ ଖତ୍ତିୟଂ’’।

୧୯୪୮।

‘‘ତେ ଜନା ତଂ ଅୱଚିଂସୁ, ୟେ ତତ୍ଥାସୁଂ ସମାଗତା;

ତୁମ୍ହେହି ବ୍ରହ୍ମେ ପକତୋ, ଅତିଦାନେନ ଖତ୍ତିୟୋ;

ପବ୍ବାଜିତୋ ସକା ରଟ୍ଠା, ୱଙ୍କେ ୱସତି ପବ୍ବତେ।

୧୯୪୯।

‘‘ତୁମ୍ହେହି ବ୍ରହ୍ମେ ପକତୋ, ଅତିଦାନେନ ଖତ୍ତିୟୋ;

ଆଦାୟ ପୁତ୍ତଦାରଞ୍ଚ, ୱଙ୍କେ ୱସତି ପବ୍ବତେ’’।

୧୯୫୦।

‘‘ସୋ ଚୋଦିତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣିୟା, ବ୍ରାହ୍ମଣୋ କାମଗିଦ୍ଧିମା;

ଅଘଂ ତଂ ପଟିସେୱିତ୍ଥ, ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ;

ଖଗ୍ଗଦୀପିନିସେୱିତେ।

୧୯୫୧।

‘‘ଆଦାଯ ବେଠଉୱଂ ଦଣ୍ଡଂ, ଅଗ୍ଗିହୁତ୍ତଂ କମଣ୍ଡଲୁଂ;

ସୋ ପାୱିସି ବ୍ରହାରଞ୍ଞଂ, ଯତ୍ଥ ଅସ୍ସୋସି କାମଦଂ।

୧୯୫୨।

‘‘ତଂ ପୱିଟ୍ଠଂ ବ୍ରହାରଞ୍ଞଂ, କୋକା ନଂ ପରିୱାରଯୁଂ;

ୱିକ୍କନ୍ଦି ସୋ ୱିପ୍ପନଟ୍ଠୋ, ଦୂରେ ପନ୍ଥା ଅପକ୍କମି।

୧୯୫୩।

‘‘ତତୋ ସୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଭୋଗଲୁଦ୍ଧୋ ଅସଞ୍ଞତୋ;

ୱଙ୍କସ୍ସୋରୋହଣେ ନଟ୍ଠେ, ଇମା ଗାଥା ଅଭାସଥ’’।

୧୯୫୪।

‘‘କୋ ରାଜପୁତ୍ତଂ ନିସଭଂ, ଜଯନ୍ତମପରାଜିତଂ;

ଭଯେ ଖେମସ୍ସ ଦାତାରଂ, କୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିଦୂ।

୧୯୫୫।

‘‘ଯୋ ଯାଚତଂ ପତିଟ୍ଠାସି, ଭୂତାନଂ ଧରଣୀରିୱ;

ଧରଣୂପମଂ ମହାରାଜଂ, କୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିଦୂ।

୧୯୫୬।

‘‘ଯୋ ଯାଚତଂ ଗତୀ ଆସି, ସୱନ୍ତୀନଂୱ ସାଗରୋ;

ସାଗରୂପମଂ [ଉଦଧୂପମଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।), ତଥୂପମଂ (କ।)] ମହାରାଜଂ, କୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିଦୂ।

୧୯୫୭।

‘‘କଲ୍ୟାଣତିତ୍ଥଂ ସୁଚିମଂ, ସୀତୂଦକଂ ମନୋରମଂ;

ପୁଣ୍ଡରୀକେହି ସଞ୍ଛନ୍ନଂ, ଯୁତ୍ତଂ କିଞ୍ଜକ୍ଖରେଣୁନା;

ରହଦୂପମଂ [ସରୂପମଂ (କ।)] ମହାରାଜଂ, କୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିଦୂ।

୧୯୫୮।

‘‘ଅସ୍ସତ୍ଥଂୱ ପଥେ ଜାତଂ, ସୀତଚ୍ଛାୟଂ ମନୋରମଂ;

ସନ୍ତାନଂ ୱିସମେତାରଂ, କିଲନ୍ତାନଂ ପଟିଗ୍ଗହଂ;

ତଥୂପମଂ ମହାରାଜଂ, କୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିଦୂ।

୧୯୫୯।

‘‘ନିଗ୍ରୋଧଂୱ ପଥେ ଜାତଂ, ସୀତଚ୍ଛାୟଂ ମନୋରମଂ;

ସନ୍ତାନଂ ୱିସମେତାରଂ, କିଲନ୍ତାନଂ ପଟିଗ୍ଗହଂ;

ତଥୂପମଂ ମହାରାଜଂ, କୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିଦୂ।

୧୯୬୦।

‘‘ଅମ୍ବଂ ଇୱ ପଥେ ଜାତଂ, ସୀତଚ୍ଛାୟଂ ମନୋରମଂ;

ସନ୍ତାନଂ ୱିସମେତାରଂ, କିଲନ୍ତାନଂ ପଟିଗ୍ଗହଂ;

ତଥୂପମଂ ମହାରାଜଂ, କୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିଦୂ।

୧୯୬୧।

‘‘ସାଲଂ ଇୱ ପଥେ ଜାତଂ, ସୀତଚ୍ଛାୟଂ ମନୋରମଂ;

ସନ୍ତାନଂ ୱିସମେତାରଂ, କିଲନ୍ତାନଂ ପଟିଗ୍ଗହଂ;

ତଥୂପମଂ ମହାରାଜଂ, କୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିଦୂ।

୧୯୬୨।

‘‘ଦୁମଂ ଇୱ ପଥେ ଜାତଂ, ସୀତଚ୍ଛାୟଂ ମନୋରମଂ;

ସନ୍ତାନଂ ୱିସମେତାରଂ, କିଲନ୍ତାନଂ ପଟିଗ୍ଗହଂ;

ତଥୂପମଂ ମହାରାଜଂ, କୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରଂ ୱିଦୂ।

୧୯୬୩।

‘‘ଏୱଞ୍ଚ ମେ ୱିଲପତୋ, ପୱିଟ୍ଠସ୍ସ ବ୍ରହାୱନେ;

ଅହଂ ଜାନନ୍ତି ଯୋ ୱଜ୍ଜା, ନନ୍ଦିଂ ସୋ ଜନଯେ ମମ।

୧୯୬୪।

‘‘ଏୱଞ୍ଚ ମେ ୱିଲପତୋ, ପୱିଟ୍ଟସ୍ସ ବ୍ରହାୱନେ;

ଅହଂ ଜାନନ୍ତି ଯୋ ୱଜ୍ଜା, ତାଯ ସୋ ଏକୱାଚାଯ;

ପସୱେ ପୁଞ୍ଜଞ୍ଜଂ ଅନପ୍ପକଂ’’।

୧୯୬୫।

‘‘ତସ୍ସ ଚେତୋ ପଟିସ୍ସୋସି, ଅରଞ୍ଜେ ଲୁଦ୍ଦକୋ ଚରଂ;

ତୁମ୍ହେହି ବ୍ରହ୍ମେ ପକତୋ, ଅତିଦାନେନ ଖଭିଯୋ;

ପଦ୍ଧାଜିତୋ ସକା ରଟ୍ଠା, ୱଙ୍କେ ୱସତି ପଦ୍ଧତୋ।

୧୯୬୬।

‘‘ତୁମ୍ହେହି ବ୍ରହ୍ମେ ପକତୋ, ଅତିଦାନେନ ଖଭିଯୋ;

ଆଦାଯ ପୁତ୍ତଦାରଞ୍ଚ, ୱଙ୍କେ ୱସତି ପଦ୍ଧତୋ।

୧୯୬୭।

‘‘ଅକିଚ୍ଚକାରୀ ଦୁମ୍ମେଧୋ, ରଟ୍ଠା ପୱନମାଗତୋ;

ରାଜପୁତ୍ତଂ ଗୱେସନ୍ତୋ, ବକୋ ମଚ୍ଛମିୱୋଦକେ।

୧୯୬୮।

‘‘ତସ୍ସ ତ୍ୟାହଂ ନ ଦସ୍ସାମି, ଜୀୱିତଂ ଇଧ ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ଅଯଞ୍ହି ତେ ମଯା ନୁନ୍ନୋ [ମଯା’ରୁଳ୍ହୋ (କ।)], ସରୋ ପିସ୍ସତି ଲୋହିତଂ।

୧୯୬୯।

‘‘ସିରୋ ତେ ୱଜ୍ଝଯିତ୍ୱାନ, ହଦଯଂ ଛେତ୍ୱା ସବନ୍ଧନଂ;

ପନ୍ଥସକୁଣଂ [ବନ୍ଧସକୁଣଂ (କ।)] ଯଜିସ୍ସାମି, ତୁଯ୍ହଂ ମଂସେନ ବ୍ରାହ୍ମଣ।

୧୯୭୦।

‘‘ତୁଯ୍ହଂ ମଂସେନ ମେଦେନ, ମତ୍ଥକେନ ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ଆହୁତିଂ ପଗ୍ଗହେସ୍ସାମି, ଛେତ୍ୱାନ ହଦଯଂ ତୱ।

୧୯୭୧।

‘‘ତଂ ମେ ସୁଯିଟ୍ଠଂ ସୁହୁତଂ, ତୁଯ୍ହଂ ମଂସେନ ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ନ ଚ ଡ୍ୱଂ ରାଜପୁତ୍ତସ୍ସ, ଭରିଯଂ ପୁତ୍ତେ ଚ ନେସ୍ସସି’’।

୧୯୭୨।

‘‘ଅୱଜ୍ଝୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଦୂତୋ, ଚେତପୁତ୍ତ ସୁଣୋହି ମେ;

ତସ୍ମା ହି ଦୂତଂ ନ ହନ୍ତି, ଏସ ଧମ୍ମୋ ସନନ୍ତନୋ।

୧୯୭୩।

‘‘ନିଜ୍ଝତ୍ତା ସିୱଯୋ ସବ୍ବେ, ପିତା ନଂ ଦଟ୍ଠୁମିଚ୍ଛତି;

ମାତା ଚ ଦୁବ୍ବଲା ତସ୍ସ, ଅଚିରା ଚକ୍ଖୂନି ଜୀଯରେ।

୧୯୭୪।

‘‘ତେସାହଂ ପହିତୋ ଦୂତୋ, ଚେତପୁତ୍ତ ସୁଣୋହି ମେ;

ରାଜପୁତ୍ତଂ ନଯିସ୍ସାମି, ଯଦି ଜାନାସି ସଂସ ମେ।

‘‘ପିଯସ୍ସ ମେ ପିଯୋ ଦୂତୋ, ପୁଣ୍ଣପତ୍ତଂ ଦଦାମି ତେ’’;

୧୯୭୫।

‘‘ଇମଞ୍ଚ ମଧୁନୋ ତୁମ୍ବଂ, ମିଗସତ୍ଥିଞ୍ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ତଞ୍ଚ ତେ ଦେସମକ୍ଖିସ୍ସଂ, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମତି କାମଦୋ’’।

ଜୂଜକପବ୍ବଂ ନାମ।

ଚୂଳଅୱନୱଣ୍ଣନା

୧୯୭୬।

‘‘ଏସ ସେଲୋ ମହାବ୍ରହ୍ମେ, ପବ୍ବତୋ ଗନ୍ଧମାଦନୋ;

ଯତ୍ଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସହ ପୁତ୍ତେହି ସମ୍ମତି।

୧୯୭୭।

‘‘ଧାରେନ୍ତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣଂ, ଆସଦଞ୍ଚ [ଆସଟଞ୍ଚ (କ।)] ମସଂ ଜଟଂ;

ଚମ୍ମୱାସୀ ଛମା ସେତି, ଜାତୱେଦଂ ନମସ୍ସତି।

୧୯୭୮।

‘‘ଏତେ ନୀଲା ପଦିସ୍ସନ୍ତି, ନାନାଫଲଧରା ଦୁମା;

ଉଗ୍ଗତା ଅବ୍ଭକୂଟାୱ, ନୀଲା ଅଞ୍ଜନପବ୍ବତା।

୧୯୭୯।

‘‘ଧୱସ୍ସକଣ୍ଣା ଖଦିରା, ସାଲା ଫନ୍ଦନମାଲୁୱା;

ସମ୍ପୱେଧନ୍ତି ୱାତେନ, ସକିଂ ପୀତାୱ ମାଣୱା।

୧୯୮୦।

‘‘ଉପରି ଦୁମପରିୟାଯେସୁ, ସଙ୍ଗୀତିୟୋୱ ସୁୟ୍ୟରେ;

ନଜ୍ଜୁହା କୋକିଲସଙ୍ଘା [କୋକିଲା ସିଙ୍ଘା (କା)], ସମ୍ପତନ୍ତି ଦୁମା ଦୁମଂ।

୧୯୮୧।

‘‘ଅୱ୍ହୟନ୍ତେୱ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ, ସାଖାପତ୍ତସମୀରିତା;

ରମୟନ୍ତେୱ ଆଗନ୍ତଂ, ମୋଦୟନ୍ତି ନିୱାସିନଂ;

ଯତ୍ଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସହ ପୁତ୍ତେହି ସମ୍ମତି।

୧୯୮୨।

‘‘ଧାରେନ୍ତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣଂ, ଆସଦଞ୍ଚ ମସଂ ଜଟଂ;

ଚମ୍ମୱାସୀ ଛମା ସେତି, ଜାତୱେଦଂ ନମସ୍ସତି।

୧୯୮୩।

‘‘ଅମ୍ବା କପିତ୍ଥା ପନସା, ସାଲା ଜମ୍ବୂ ୱିଭୀତକା;

ହରୀତକୀ ଆମଲକା, ଅସ୍ସତ୍ଥା ବଦରାନି ଚ।

୧୯୮୪।

‘‘ଚାରୁତିମ୍ବରୁକ୍ଖା ଚେତ୍ଥ, ନିଗ୍ରୋଧା ଚ କପିତ୍ଥନା;

ମଧୁମଧୁକା ଥେୱନ୍ତି, ନୀଚେ ପକ୍କା ଚୁଦୁମ୍ବରା।

୧୯୮୫।

‘‘ପାରେୱତା ଭୱେୟ୍ୟା ଚ, ମୁଦ୍ଦିକା ଚ ମଧୁତ୍ଥିକା;

ମଧୁଂ ଅନେଲକଂ ତତ୍ଥ, ସକମାଦାୟ ଭୁଞ୍ଜରେ।

୧୯୮୬।

‘‘ଅଞ୍ଞେତ୍ଥ ପୁପ୍ଫିତା ଅମ୍ବା, ଅଞ୍ଞେ ତିଟ୍ଠନ୍ତି ଦୋୱିଲା;

ଅଞ୍ଞେ ଆମା ଚ ପକ୍କା ଚ, ଭେକୱଣ୍ଣା ତଦୂଭୟଂ।

୧୯୮୭।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ହେଟ୍ଠା ପୁରିସୋ, ଅମ୍ବପକ୍କାନି ଗଣ୍ହତି;

ଆମାନି ଚେୱ ପକ୍କାନି, ୱଣ୍ଣଗନ୍ଧରସୁତ୍ତମେ।

୧୯୮୮।

‘‘ଅତେୱ ମେ ଅଚ୍ଛରିୟଂ, ହିଙ୍କାରୋ ପଟିଭାତି ମଂ;

ଦେୱାନମିୱ ଆୱାସୋ, ସୋଭତି ନନ୍ଦନୂପମୋ।

୧୯୮୯।

‘‘ୱିଭେଦିକା ନାଳିକେରା, ଖଜ୍ଜୁରୀନଂ ବ୍ରହାୱନେ;

ମାଲାୱ ଗନ୍ଥିତା ଠନ୍ତି, ଧଜଗ୍ଗାନେୱ ଦିସ୍ସରେ;

ନାନାୱଣ୍ଣେହି ପୁପ୍ଫେହି, ନଭଂ ତାରାଚିତାମିୱ।

୧୯୯୦।

‘‘କୁଟଜୀ କୁଟ୍ଠତଗରା, ପାଟଲିୟୋ ଚ ପୁପ୍ଫିତା;

ପୁନ୍ନାଗା ଗିରିପୁନ୍ନାଗା, କୋୱିଳାରା ଚ ପୁପ୍ଫିତା।

୧୯୯୧।

‘‘ଉଦ୍ଦାଲକା ସୋମରୁକ୍ଖା, ଅଗରୁଫଲ୍ଲିୟା [ଅଗରୁଭଲ୍ଲିୟା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ବହୂ;

ପୁତ୍ତଜୀୱା [ପୁଟଜୀୱା (କ।)] ଚ କକୁଧା, ଅସନା ଚେତ୍ଥ ପୁପ୍ଫିତା।

୧୯୯୨।

‘‘କୁଟଜା ସଲଳା ନୀପା [ନିମ୍ବା (କ।)], କୋସମ୍ବା ଲବୁଜା ଧୱା;

ସାଲା ଚ ପୁପ୍ଫିତା ତତ୍ଥ, ପଲାଲଖଲସନ୍ନିଭା।

୧୯୯୩।

‘‘ତସ୍ସାଵିଦୂରେ ପୋକ୍ଖରଣୀ, ଭୂମିଭାଗେ ମନୋରମେ;

ପଦୁମୁପ୍ପଲସଞ୍ଛନ୍ନା, ଦେଵାନମିଵ ନନ୍ଦନେ।

୧୯୯୪।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ପୁପ୍ଫରସମତ୍ତା, କୋକିଲା ମଞ୍ଜୁଭାଣିକା;

ଅଭିନାଦେନ୍ତି ପଵନଂ, ଉତୁସମ୍ପୁପ୍ଫିତେ ଦୁମେ।

୧୯୯୫।

‘‘ଭସ୍ସନ୍ତି ମକରନ୍ଦେହି, ପୋକ୍ଖରେ ପୋକ୍ଖରେ ମଧୂ;

ଅଥେତ୍ଥ ଵାତା ଵାୟନ୍ତି, ଦକ୍ଖିଣା ଅଥ ପଚ୍ଛିମା;

ପଦୁମକିଞ୍ଜକ୍ଖରେଣୂହି, ଓକିଣ୍ଣୋ ହୋତି ଅସ୍ସମୋ।

୧୯୯୬।

‘‘ଥୂଲା ସିଙ୍ଘାଟକା ଚେତ୍ଥ, ସଂସାଦିୟା ପସାଦିୟା [ସଂସାରିୟା ପସାରିୟା (କ।)];

ମଚ୍ଛକଚ୍ଛପବ୍ୟାଵିଦ୍ଧା, ବହୂ ଚେତ୍ଥ ମୁପୟାନକା;

ମଧୁଂ ଭିସେହି ସଵତି, ଖିରସପ୍ପିମୁଳାଲିଭି।

୧୯୯୭।

‘‘ସୁରଭୀ ତଂ ଵନଂ ଵାତି, ନାନାଗନ୍ଧସମୋଦିତଂ [ନାନାଗନ୍ଧସମେରିତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)];

ସମ୍ମଦ୍ଦତେଵ [ସମୋଦତେଵ (କ।)] ଗନ୍ଧେନ, ପୁପ୍ଫସାଖାହି ତଂ ଵନଂ;

ଭମରା ପୁପ୍ଫଗନ୍ଧେନ, ସମନ୍ତା ମଭିନାଦିତା।

୧୯୯୮।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସକୁଣା ସନ୍ତି, ନାନାଵଣ୍ଣା ବହୂ ଦିଜା;

ମୋଦନ୍ତି ସହ ଭରିୟାହି, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ପକୂଜିନୋ।

୧୯୯୯।

‘‘ନନ୍ଦିକା ଜୀଵପୁତ୍ତା ଚ, ଜୀଵପୁତ୍ତା ପିୟା ଚ ନୋ;

ପିୟା ପୁତ୍ତା ପିୟା ନନ୍ଦା, ଦିଜା ପୋକ୍ଖରଣୀଘରା।

୨୦୦୦।

‘‘ମାଲାୱ ଗନ୍ଥିତା ଠନ୍ତି, ଧଜଗ୍ଗାନେୱ ଦିସ୍ସରେ;

ନାନାୱଣ୍ଣେହି ପୁପ୍ଫେହି, କୁସଲେହେୱ ସୁଗନ୍ଥିତା [ସୁଗନ୍ଥିକା (ସୀ। ପୀ।)];

ଯତ୍ଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସହ ପୁତ୍ତେହି ସମ୍ମତି।

୨୦୦୧।

‘‘ଧାରେନ୍ତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣଂ, ଆସଦଞ୍ଚ ମସଂ ଜଟଂ;

ଚମ୍ମୱାସୀ ଛମା ସେତି, ଜାତୱେଦଂ ନମସ୍ସତି’’।

୨୦୦୨।

‘‘ଇଦଞ୍ଚ ମେ ସତ୍ତୁଭତ୍ତଂ, ମଧୁନା ପଟିସଂଯୁତଂ;

ମଧୁପିଣ୍ଡିକା ଚ ସୁକତାୟୋ, ସତ୍ତୁଭତ୍ତଂ ଦଦାମି ତେ’’।

୨୦୦୩।

‘‘ତୁୟ୍ହେୱ ସମ୍ବଲଂ ହୋତୁ, ନାହଂ ଇଚ୍ଛାମି ସମ୍ବଲଂ;

ଇତୋପି ବ୍ରହ୍ମେ ଗଣ୍ହାହି, ଗଚ୍ଛ ବ୍ରହ୍ମେ ଯଥାସୁଖଂ।

୨୦୦୪।

‘‘ଅୟଂ ଏକପଦୀ ଏତି, ଉଜୁଂ ଗଚ୍ଛତି ଅସ୍ସମଂ;

ଇସୀପି ଅଚ୍ଚୁତୋ ତତ୍ଥ, ପଙ୍କଦନ୍ତୋ ରଜସ୍ସିରୋ;

ଧାରେନ୍ତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣଂ, ଆସଦଞ୍ଚ ମସଂ ଜଟଂ।

୨୦୦୫।

‘‘ଚମ୍ମୱାସୀ ଛମା ସେତି, ଜାତୱେଦଂ ନମସ୍ସତି;

ତଂ ତ୍ୱଂ ଗନ୍ତ୍ୱାନ ପୁଚ୍ଛସ୍ସୁ, ସୋ ତେ ମଗ୍ଗଂ ପୱକ୍ଖତି’’।

୨୦୦୬।

ଇଦଂ ସୁତ୍ୱା ବ୍ରହ୍ମବନ୍ଧୁ, ଚେତଂ କତ୍ୱା ପଦକ୍ଖିଣଂ;

ଉଦଗ୍ଗଚିତ୍ତୋ ପକ୍କାମି, ଯେନାସି ଅଚ୍ଚୁତୋ ଇସି।

ଚୂଳୱନୱଣ୍ଣନା।

ମହାୱନୱଣ୍ଣନା

୨୦୦୭।

ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ସୋ ଭାରଦ୍ୱାଜୋ, ଅଦ୍ଦସ୍ସ ଅଚ୍ଚୁତଂ ଇସିଂ;

ଦିସ୍ୱାନ ତଂ ଭାରଦ୍ୱାଜୋ, ସମ୍ମୋଦି ଇସିନା ସହ।

୨୦୦୮।

‘‘କଚ୍ଚି ନୁ ଭୋତୋ କୁସଲଂ, କଚ୍ଚି ଭୋତୋ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେସି, କଚ୍ଚି ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୨୦୦୯।

‘‘କଚ୍ଚି ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେୱ ସରୀସପା;

ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, କଚ୍ଚି ହିଂସା ନ ୱିଜ୍ଜତି’’।

୨୦୧୦।

‘‘କୁସଲଞ୍ଚେୱ ମେ ବ୍ରହ୍ମେ, ଅଥୋ ବ୍ରହ୍ମେ ଅନାମଯଂ;

ଅଥୋ ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେମି, ଅଥୋ ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୨୦୧୧।

‘‘ଅଥୋ ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେୱ ସରୀସପା;

ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, ହିଂସା ମଯ୍ହଂ ନ ୱିଜ୍ଜତି।

୨୦୧୨।

‘‘ବହୂନି ୱସ୍ସପୂଗାନି, ଅସ୍ସମେ ୱସତୋ ମମ;

ନାଭିଜାନାମି ଉପ୍ପନ୍ନଂ, ଆବାଧଂ ଅମନୋରମଂ।

୨୦୧୩।

‘‘ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାବ୍ରହ୍ମେ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ଅନ୍ତୋ ପୱିସ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ପାଦେ ପକ୍ଖାଲଯସ୍ସୁ ତେ।

୨୦୧୪।

‘‘ତିନ୍ଦୁକାନି ପିଯାଲାନି, ମଧୁକେ କାସୁମାରିୟୋ;

ଫଲାନି ଖୁଦ୍ଦକପ୍ପାନି, ଭୁଞ୍ଜ ବ୍ରହ୍ମେ ୱରං ୱରଂ।

୨୦୧୫।

‘‘ଇଦମ୍ପି ପାନୀୟଂ ସୀତଂ, ଆଭତଂ ଗିରିଗବ୍ଭରା;

ତତୋ ପିୱ ମହାବ୍ରହ୍ମେ, ସଚେ ତ୍ୱଂ ଅଭିକଙ୍ଖସି’’।

୨୦୧୬।

‘‘ପଟିଗ୍ଗହିତଂ ଯଂ ଦିନ୍ନଂ, ସବ୍ବସ୍ସ ଅଗ୍ଘିୟଂ କତଂ;

ସଞ୍ଜୟସ୍ସ ସକଂ ପୁତ୍ତଂ, ସିୱୀହି ୱିପ୍ପୱାସିତଂ;

ତମହଂ ଦସ୍ସନମାଗତୋ, ଯଦି ଜାନାସି ସଂସ ମେ’’।

୨୦୧୭।

‘‘ନ ଭୱଂ ଏତି ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଂ, ସିୱିରାଜସ୍ସ ଦସ୍ସନଂ;

ମଞ୍ଞେ ଭୱଂ ପତ୍ଥୟତି, ରଞ୍ଞୋ ଭରିୟଂ ପତିବ୍ବତଂ;

ମଞ୍ଞେ କଣ୍ହାଜିନଂ ଦାସିଂ, ଜାଲିଂ ଦାସଞ୍ଚ ଇଚ୍ଛସି।

୨୦୧୮।

‘‘ଅଥ ୱା ତୟୋ ମାତାପୁତ୍ତେ, ଅରଞ୍ଞା ନେତୁମାଗତୋ;

ନ ତସ୍ସ ଭୋଗା ୱିଜ୍ଜନ୍ତି, ଧନଂ ଧଞ୍ଞଞ୍ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣ’’।

୨୦୧୯।

‘‘ଅକୁଦ୍ଧରୂପୋହଂ ଭୋତୋ [ଭୋତୋ (ସୀ। ପୀ।)], ନାହଂ ଯାଚିତୁମାଗତୋ;

ସାଧୁ ଦସ୍ସନମରିୟାନଂ, ସନ୍ନିୱାସୋ ସଦା ସୁଖୋ।

୨୦୨୦।

‘‘ଅଦିଟ୍ଠପୁବ୍ବୋ ସିୱିରାଜା, ସିୱୀହି ୱିପ୍ପୱାସିତୋ;

ତମହଂ ଦସ୍ସନମାଗତୋ, ଯଦି ଜାନାସି ସଂସ ମେ’’।

୨୦୨୧।

‘‘ଏସ ସେଲୋ ମହାବ୍ରହ୍ମେ, ପବ୍ବତୋ ଗନ୍ଧମାଦନୋ;

ଯତ୍ଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସହ ପୁତ୍ତେହି ସମ୍ମତି।

୨୦୨୨।

‘‘ଧାରେନ୍ତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣଂ, ଆସଦଞ୍ଚ ମସଂ ଜଟଂ;

ଚମ୍ମୱାସୀ ଛମା ସେତି, ଜାତୱେଦଂ ନମସ୍ସତି।

୨୦୨୩।

‘‘ଏତେ ନୀଲା ପଦିସ୍ସନ୍ତି, ନାନାଫଲଧରା ଦୁମା;

ଉଗ୍ଗତା ଅବ୍ଭକୂଟାୱ ନୀଲା ଅଞ୍ଜନପବ୍ବତା।

୨୦୨୪।

‘‘ଧୱସ୍ସକଣ୍ଣା ଖଦିରା, ସାଲା ଫନ୍ଦନମାଲୁୱା;

ସମ୍ପୱେଧନ୍ତି ୱାତେନ, ସକିଂ ପୀତାୱ ମାଣୱା।

୨୦୨୫।

‘‘ଉପରି ଦୁମପରିୟାଯେସୁ, ସଙ୍ଗୀତିଯୋୱ ସୁୟ୍ୟରେ;

ନଜ୍ଜୁହା କୋକିଲସଙ୍ଘା, ସମ୍ପତନ୍ତି ଦୁମା ଦୁମଂ।

୨୦୨୬।

‘‘ଅୱ୍ହୟନ୍ତେୱ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ, ସାଖାପତ୍ତସମୀରିତା;

ରମୟନ୍ତେୱ ଆଗନ୍ତଂ, ମୋଦୟନ୍ତି ନିୱାସିନଂ;

ଯତ୍ଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସହ ପୁତ୍ତେହି ସମ୍ମତି।

୨୦୨୭।

‘‘ଧାରେନ୍ତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣଂ, ଆସଦଞ୍ଚ ମସଂ ଜଟଂ;

ଚମ୍ମୱାସୀ ଛମା ସେତି, ଜାତୱେଦଂ ନମସ୍ସତି।

୨୦୨୮।

‘‘କରେରିମାଲା ୱିତତା, ଭୂମିଭାଗେ ମନୋରମେ;

ସଦ୍ଦଲାହରିତା ଭୂମି, ନ ତତ୍ଥୁଦ୍ଧଂସତେ ରଜୋ।

୨୦୨୯।

‘‘ମୟୂରଗୀୱସଙ୍କାସା, ତୂଲଫସ୍ସସମୂପମା;

ତିଣାନି ନାତିୱତ୍ତନ୍ତି, ସମନ୍ତା ଚତୁରଙ୍ଗୁଲା।

୨୦୩୦।

‘‘ଅମ୍ବା ଜମ୍ବୂ କପିତ୍ଥା ଚ, ନୀଚେ ପକ୍କା ଚୁଦୁମ୍ବରା;

ପରିଭୋଗେହି ରୁକ୍ଖେହି, ୱନଂ ତଂ ରତିୱଡ୍ଢନଂ।

୨୦୩୧।

‘‘ୱେଳୁରିୟୱଣ୍ଣସନ୍ନିଭଂ , ମଚ୍ଛଗୁମ୍ବନିସେୱିତଂ;

ସୁଚିଂ ସୁଗନ୍ଧଂ ସଲିଲଂ, ଆପୋ ତତ୍ଥପି ସନ୍ଦତି।

୨୦୩୨।

‘‘ତସ୍ସାୱିଦୂରେ ପୋକ୍ଖରଣୀ, ଭୂମିଭାଗେ ମନୋରମେ;

ପଦୁମୁପ୍ପଲସଞ୍ଛନ୍ନା, ଦେୱାନମିୱ ନନ୍ଦନେ।

୨୦୩୩।

‘‘ତୀଣି ଉପ୍ପଲଜାତାନି, ତସ୍ମିଂ ସରସି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ୱିଚିତ୍ତଂ ନୀଲାନେକାନି, ସେତା ଲୋହିତକାନି ଚ।

୨୦୩୪।

‘‘ଖୋମାୱ ତତ୍ଥ ପଦୁମା, ସେତସୋଗନ୍ଧିକେହି ଚ;

କଲମ୍ବକେହି ସଞ୍ଛନ୍ନୋ, ମୁଚଲିନ୍ଦୋ ନାମ ସୋ ସରୋ।

୨୦୩୫।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ପଦୁମା ଫୁଲ୍ଲା, ଅପରିୟନ୍ତାୱ ଦିସ୍ସରେ;

ଗିମ୍ହା ହେମନ୍ତିକା ଫୁଲ୍ଲା, ଜଣ୍ଣୁତଗ୍ଘା ଉପତ୍ଥରା।

୨୦୩୬।

‘‘ସୁରଭୀ ସମ୍ପୱାୟନ୍ତି, ୱିଚିତ୍ତପୁପ୍ଫସନ୍ଥତା;

ଭମରା ପୁପ୍ଫଗନ୍ଧେନ, ସମନ୍ତା ମଭିନାଦିତା।

୨୦୩୭।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ଉଦକନ୍ତସ୍ମିଂ, ରୁକ୍ଖା ତିଟ୍ଠନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

କଦମ୍ବା ପାଟଲୀ ଫୁଲ୍ଲା, କୋୱିଳାରା ଚ ପୁପ୍ଫିତା।

୨୦୩୮।

‘‘ଅଙ୍କୋଲା କଚ୍ଛିକାରା ଚ, ପାରିଜଞ୍ଞା ଚ ପୁପ୍ଫିତା;

ୱାରଣା ୱୟନା [ସାୟନା (ସୀ। ପୀ।), ୱୁୟ୍ହନା (ସ୍ୟା।)] ରୁକ୍ଖା, ମୁଚଲିନ୍ଦମୁଭତୋ [ମୁଚଲିନ୍ଦମଭିତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ସରଂ।

୨୦୩୯।

‘‘ସିରୀସା ସେତପାରିସା [ସେତୱାରିସା (ସୀ। ପୀ।)], ସାଧୁ ୱାୟନ୍ତି ପଦ୍ମକା;

ନିଗ୍ଗୁଣ୍ଡୀ ସିରୀନିଗ୍ଗୁଣ୍ଡୀ [ସରନିଗ୍ଗୁଣ୍ଡୀ (କ।)], ଅସନା ଚେତ୍ଥ ପୁପ୍ଫିତା।

୨୦୪୦।

‘‘ପଙ୍ଗୁରା [ପଙ୍କୁରା (ସ୍ୟା।), ପଙ୍ଗୁଲା (କ।)] ବହୁଲା ସେଲା, ସୋଭଞ୍ଜନା ଚ ପୁପ୍ଫିତା;

କେତକା କଣିକାରା ଚ, କନୱେରା ଚ ପୁପ୍ଫିତା।

୨୦୪୧।

‘‘ଅଜ୍ଜୁନା ଅଜ୍ଜୁକଣ୍ଣା ଚ, ମହାନାମା ଚ ପୁପ୍ଫିତା;

ସୁପୁପ୍ଫିତଗ୍ଗା ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ପଜ୍ଜଲନ୍ତେୱ କିଂସୁକା।

୨୦୪୨।

‘‘ସେତପଣ୍ଣୀ ସତ୍ତପଣ୍ଣା, କଦଲିୟୋ କୁସୁମ୍ଭରା;

ଧନୁତକ୍କାରୀ ପୁପ୍ଫେହି, ସୀସପାୱରଣାନି ଚ।

୨୦୪୩।

‘‘ଅଚ୍ଛିୱା ସଲ୍ଲୱା [ସବଲା (ସୀ।), ସିମଲା (ପୀ।)] ରୁକ୍ଖା, ସଲ୍ଲକିୟୋ ଚ ପୁପ୍ଫିତା;

ସେତଗେରୁ ଚ ତଗରା, ମଂସିକୁଟ୍ଠା କୁଲାୱରା।

୨୦୪୪।

‘‘ଦହରା ରୁକ୍ଖା ଚ ୱୁଦ୍ଧା ଚ, ଅକୁଟିଲା ଚେତ୍ଥ ପୁପ୍ଫିତା;

ଅସ୍ସମଂ ଉଭତୋ ଠନ୍ତି, ଅଗ୍ଯାଗାରଂ ସମନ୍ତତୋ।

୨୦୪୫।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ଉଦକନ୍ତସ୍ମିଂ, ବହୁଜାତୋ ଫଣିଜ୍ଜକୋ;

ମୁଗ୍ଗତିୟୋ କରତିୟୋ, ସେୱାଲସୀସକା ବହୂ।

୨୦୪୬।

‘‘ଉଦ୍ଧାପୱଣ୍ଡଂ [ଉଦ୍ଧାପୱଣ୍ଡଂ (ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଉଲ୍ଲୁଠଇତଂ, ମକ୍ଖିକା ହିଙ୍ଗୁଜାଲିକା;

ଦାସିମକଞ୍ଜକୋ [ଦାସିମା କୋଞ୍ଜକୋ (କ।)] ଚେତ୍ଥ, ବହୂ ନୀଚେକଠଅମ୍ବକା।

୨୦୪୭।

‘‘ଏଲମ୍ଫୁରକସଞ୍ଛନ୍ନା [ଏଲମ୍ବରକସଞ୍ଛନ୍ନା (ସୀ। ପୀ।), ଏଠଅମ୍ବକେହି ସଞ୍ଛନ୍ନା (ସ୍ୟା।)], ରୁକ୍ଖା ତିଟ୍ଠନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ସତ୍ତାହଂ ଧାରିୟମାନାନଂ, ଗନ୍ଧୋ ତେସଂ ନ ଛିଜ୍ଜତି।

୨୦୪୮।

‘‘ଉଭତୋ ସରଂ ମୁଚଲିନ୍ଦଂ, ପୁପ୍ଫା ତିଟ୍ଠନ୍ତି ସୋଭନା;

ଇନ୍ଦୀୱରେହି ସଞ୍ଛନ୍ନଂ, ୱନଂ ତଂ ଉପସୋଭତି।

୨୦୪୯।

‘‘ଅଡ୍ଢମାସଂ ଧାରିୟମାନାନଂ, ଗନ୍ଧୋ ତେସଂ ନ ଛିଜ୍ଜତି;

ନୀଲପୁପ୍ଫୀ ସେତୱାରୀ, ପୁପ୍ଫିତା ଗିରିକଣ୍ଣିକା;

କଲେରୁକ୍ଖେହି [କଟେରୁକେହି (ସୀ।), କଟେରୁକ୍ଖେହି (ପୀ।)] ସଞ୍ଛନ୍ନଂ, ୱନଂ ତଂ ତୁଲସୀହି ଚ।

୨୦୫୦।

‘‘ସମ୍ମଦ୍ଦତେୱ ଗନ୍ଧେନ, ପୁପ୍ଫସାଖାହି ତଂ ୱନଂ;

ଭମରା ପୁପ୍ଫଗନ୍ଧେନ, ସମନ୍ତା ମଭିନାଦିତା।

୨୦୫୧।

‘‘ତୀଣି କକ୍କାରୁଜାତାନି, ତସ୍ମିଂ ସରସି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

କୁମ୍ଭମତ୍ତାନି ଚେକାନି, ମୁରଜମତ୍ତାନି ତା ଉଭୋ।

୨୦୫୨।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସାସପୋ ବହୁକୋ, ନାଦିଯୋ [ନାରିଯୋ (କ।)] ହରିତାଯୁତୋ;

ଅସୀ ତାଲାଓ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ଛେଜ୍ଜା ଇନ୍ଦୀୱରା ବହୂ।

୨୦୫୩।

‘‘ଅପ୍ପୋଟା ସୁରିଯୱଲ୍ଲୀ ଚ, କାଠଈଯା [କୋଠଈଯା (କ।)] ମଧୁଗନ୍ଧିଯା;

ଅସୋକା ମୁଦଯନ୍ତୀ ଚ, ୱଲ୍ଲିଭୋ ଖୁଦ୍ଦପୁପ୍ଫିଯୋ।

୨୦୫୪।

‘‘କୋରଣ୍ଡକା ଅନୋଜା ଚ, ପୁପ୍ଫିତା ନାଗମଲ୍ଲିକା [ନାଗୱଲ୍ଲିକା (ସୀ। ପୀ।)];

ରୁକ୍ଖମାରୁଯ୍ହ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ଫୁଲ୍ଲା କିଂସୁକୱଲ୍ଲିଯୋ।

୨୦୫୫।

‘‘କଟେରୁହା ଚ ୱାସନ୍ତୀ, ଯୂଥିକା ମଧୁଗନ୍ଧିଯା;

ନିଲିଯା ସୁମନା ଭଣ୍ଡୀ, ସୋଭତି ପଦୁମୁତ୍ତରୋ।

୨୦୫୬।

‘‘ପାଟଲୀ ସମୁଦ୍ଦକପ୍ପାସୀ, କଣିକାରା ଚ ପୁପ୍ଫିତା;

ହେମଜାଲାୱ ଦିସ୍ସନ୍ତି, ରୁଚିରଗ୍ଗି ସିଖୂପମା।

୨୦୫୭।

‘‘ଯାନି ତାନି ଚ ପୁପ୍ଫାନି, ଥଲଜାନୁଦକାନି ଚ;

ସବ୍ବାନି ତତ୍ଥ ଦିସ୍ସନ୍ତି, ଏୱଂ ରମ୍ମୋ ମହୋଦଧି।

୨୦୫୮।

‘‘ଅଥସ୍ସା ପୋକ୍ଖରଣିଯା, ବହୁକା ୱାରିଗୋଚରା;

ରୋହିତା ନଳପୀ [ନଳପେ (କ।)] ସିଙ୍ଗୂ, କୁମ୍ଭିଲା ମକରା ସୁସୂ।

୨୦୫୯।

‘‘ମଧୁ ଚ ମଧୁଲଟ୍ଠି ଚ, ତାଲିସା ଚ ପିଯଙ୍ଗୁକା;

କୁଟନ୍ଦଜା ଭଦ୍ଦମୁତ୍ତା [ଉନ୍ନକା ଭଦ୍ଦମୁଟ୍ଠା ଚ (କ।)], ସେତପୁପ୍ଫା ଚ ଲୋଲୁପା।

୨୦୬୦।

‘‘ସୁରଭୀ ଚ ରୁକ୍ଖା ତଗରା, ବହୁକା ତୁଙ୍ଗୱଣ୍ଟକା [ତୁଙ୍ଗୱଲ୍ଲିକା (କ।)];

ପଦ୍ଧକା ନରଦା କୁଟ୍ଠା, ଝାମକା ଚ ହରେଣୁକା।

୨୦୬୧।

‘‘ହଲିଦ୍ଦକା ଗନ୍ଧସିଲା, ହିରିୱେରା ଚ ଗୁଗ୍ଗୁଲା;

ୱିଭେଦିକା ଚୋରକା କୁଟ୍ଠା, କପ୍ପୁରା ଚ କଲିଙ୍ଗୁକା।

୨୦୬୨।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସୀହବ୍ୟଗ୍ଘା ଚ, ପୁରିସାଳୂ ଚ ହତ୍ଥିଯୋ;

ଏଣେଯ୍ୟା ପସଦା ଚେୱ, ରୋହିଚ୍ଚା ସରଭା ମିଗା।

୨୦୬୩।

‘‘କୋଟ୍ଠସୁଣା ସୁଣୋପି ଚ, ତୁଲିଯା ନଳସନ୍ନିଭା;

ଚାମରୀ ଚଲନୀ ଲଙ୍ଘୀ, ଝାପିତା ମକ୍କଟା ପିଚୁ।

୨୦୬୪।

‘‘କକ୍କଟା କଟମାଯା ଚ, ଇକ୍କା ଗୋଣସିରା ବହୂ;

ଖଗ୍ଗା ୱରାହା ନକୁଲା, କାଳକେତ୍ଥ ବହୂତସୋ।

୨୦୬୫।

‘‘ମହିଂସା ସୋଣସିଙ୍ଗାଲା, ପମ୍ପକା ଚ ସମନ୍ତତୋ;

ଆକୁଚ୍ଛା ପଚଲାକା ଚ, ଚିତ୍ରକା ଚାପି ଦୀପିଯୋ।

୨୦୬୬।

‘‘ପେଲକା ଚ ୱିଘାସାଦା, ସୀହା ଗୋଗଣିସାଦକା;

ଅଟ୍ଠପାଦା ଚ ମୋରା ଚ, ଭସ୍ସରା ଚ କୁକୁତ୍ଥକା।

୨୦୬୭।

‘‘ଚଙ୍କୋରା କୁକ୍କୁଟା ନାଗା, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ପକୂଜିନୋ;

ବକା ବଲାକା ନଜ୍ଜୁହା, ଦିନ୍ଦିଭା କୁଞ୍ଜୱାଜିତା [କୁଞ୍ଜୱାଦିକା (ସୀ। ପୀ।)]।

୨୦୬୮।

‘‘ରୁକ୍ମିନସା ଲୋହପିଟ୍ଠା, ପମ୍ପକା [ପମ୍ପକା (ସୀ। ପୀ।), ଚମ୍ପକା (ସ୍ୟା।), ପଙ୍କକା (କ।)] ଜୀୱଜୀୱକା;

କପିଞ୍ଜରା ତିତ୍ତିରାୟୋ, କୁଲା ଚ ପଟିକୁତ୍ଥକା।

୨୦୬୯।

‘‘ମନ୍ଦାଲକା ଚେଲକେଟୁ, ଭଣ୍ଡୁତିତ୍ତିରନାମକା;

ଚେଲାୱକା ପିଙ୍ଗଲାୟୋ [ପିଙ୍ଗୁଲାୟୋ (ସୀ। ପୀ।)], ଗୋଟକା ଅଙ୍ଗହେତୁକା।

୨୦୭୦।

‘‘କରୱିୟା ଚ ସଗ୍ଗା ଚ, ଉହୁଙ୍କାରା ଚ କୁକ୍କୁହା;

ନାନାଦିଜଗଣାକିଣ୍ଣଂ, ନାନାସରନିକୂଜିତଂ।

୨୦୭୧।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସକୁଣା ସନ୍ତି, ନୀଲକା [ସାଳିକା (କ।)] ମଞ୍ଜୁଭାଣିକା;

ମୋଦନ୍ତି ସହ ଭରିୟାହି, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ପକୂଜିନୋ।

୨୦୭୨।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସକୁଣା ସନ୍ତି, ଦିଜା ମଞ୍ଜୁସ୍ସରା ସିତା;

ସେତଚ୍ଛିକୂଟା ଭଦ୍ରକ୍ଖା, ଅଣ୍ଡଜା ଚିତ୍ରପେଖୁଣା।

୨୦୭୩।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସକୁଣା ସନ୍ତି, ଦିଜା ମଞ୍ଜୁସ୍ସରା ସିତା;

ସିଖଣ୍ଡୀ ନୀଲଗୀୱାହି, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ପକୂଜିନୋ।

୨୦୭୪।

‘‘କୁକୁତ୍ଥକା କୁଳୀରକା, କୋଟ୍ଠା ପୋକ୍ଖରସାତକା;

କାଲାମେୟ୍ୟା ବଲିୟକ୍ଖା, କଦମ୍ବା ସୁୱସାଳିକା।

୨୦୭୫।

‘‘ହଲିଦ୍ଦା ଲୋହିତା ସେତା, ଅଥେତ୍ଥ ନଲକା ବହୂ;

ୱାରଣା ଭିଙ୍ଗରାଜା ଚ, କଦମ୍ବା ସୁୱକୋକିଲା।

୨୦୭୬।

‘‘ଉକ୍କୁସା କୁରରା ହଂସା, ଆଟା ପରିୱଦେନ୍ତିକା;

ପାକହଂସା ଅତିବଲା, ନଜ୍ଜୁହା ଜୀୱଜୀୱକା।

୨୦୭୭।

‘‘ପାରେୱତା ରୱିହଂସା, ଚକ୍କୱାକା ନଦୀଚରା;

ୱାରଣାଭିରୁଦା ରମ୍ମା, ଉଭୋ କାଳୂପକୂଜିନୋ।

୨୦୭୮।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସକୁଣା ସନ୍ତି, ନାନାୱଣ୍ଣା ବହୂ ଦିଜା;

ମୋଦନ୍ତି ସହ ଭରିଯାହି, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ପକୂଜିନୋ।

୨୦୭୯।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସକୁଣା ସନ୍ତି, ନାନାୱଣ୍ଣା ବହୂ ଦିଜା;

ସବ୍ବେ ମଞ୍ଜୂ ନିକୂଜନ୍ତି, ମୁଚଲିନ୍ଦମୁଭତୋସରଂ।

୨୦୮୦।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସକୁଣା ସନ୍ତି, କରୱିଯା ନାମ ତେ ଦିଜା [କରୱୀ ନାମ ତେ ଦିଜା (ସୀ। ପୀ।)];

ମୋଦନ୍ତି ସହ ଭରିଯାହି, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ପକୂଜିନୋ।

୨୦୮୧।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସକୁଣା ସନ୍ତି, କରୱିଯା ନାମ ତେ ଦିଜା;

ସବ୍ବେ ମଞ୍ଜୂ ନିକୂଜନ୍ତି, ମୁଚଲିନ୍ଦମୁଭତୋସରଂ।

୨୦୮୨।

‘‘ଏଣେଯ୍ୟପସଦାକିଣ୍ଣଂ, ନାଗସଂସେୱିତଂ ୱନଂ;

ନାନାଲତାହି ସଞ୍ଛନ୍ନଂ, କଦଲୀମିଗସେୱିତଂ।

୨୦୮୩।

‘‘ଅଥେତ୍ଥ ସାସପୋ ବହୁକୋ [ସାମା ବହୁକା (ସ୍ୟା। କ।)], ନୀୱାରୋ ୱରକୋ ବହୁ;

ସାଲି ଅକଟ୍ଠପାକୋ ଚ, ଉଚ୍ଛୁ ତତ୍ଥ ଅନପ୍ପକୋ।

୨୦୮୪।

‘‘ଅଯଂ ଏକପଦୀ ଏତି, ଉଜୁଂ ଗଚ୍ଛତି ଅସ୍ସମଂ;

ଖୁଦଂ [ଖୁଦ୍ଦଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ପିପାସଂ ଅରତିଂ, ତତ୍ଥ ପତ୍ତୋ ନ ୱିନ୍ଦତି;

ଯତ୍ଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସହ ପୁତ୍ତେହି ସମ୍ମତି।

୨୦୮୫।

‘‘ଧାରେନ୍ତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣଂ, ଆସଦଞ୍ଚ ମସଂ ଜଟଂ;

ଚମ୍ମୱାସୀ ଛମା ସେତି, ଜାତୱେଦଂ ନମସ୍ସତି’’।

୨୦୮୬।

ଇଦଂ ସୁତ୍ୱା ବ୍ରହ୍ମବନ୍ଧୁ, ଇସିଂ କତ୍ୱା ପଦକ୍ଖିଣଂ;

ଉଦଗ୍ଗଚିତ୍ତୋ ପକ୍କାମି, ଯତ୍ଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ଅହୁ’’।

ମହାୱନୱଣ୍ଣନା।

ଦାରକପଞ୍ଚ

୨୦୮୭।

‘‘ଉଟ୍ଠେହି ଜାଲି ପତିଟ୍ଠ, ପୋରାଣଂ ୱିଯ ଦିସ୍ସତି;

ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ୱିଯ ପସ୍ସାମି, ନନ୍ଦିଯୋ ମାଭିକୀରରେ’’।

୨୦୮୮।

‘‘ଅହମ୍ପି ତାତ ପସ୍ସାମି, ଯୋ ସୋ ବ୍ରହ୍ମାୱ ଦିସ୍ସତି;

ଅଦ୍ଧିକୋ ୱିଯ [ଅଟ୍ଠିକୋ ୱିଯ (ସୀ। ପୀ।)] ଆଯାତି, ଅତିଥୀ ନୋ ଭୱିସ୍ସତି’’।

୨୦୮୯।

‘‘କଚ୍ଚି ନୁ ଭୋତୋ କୁସଲଂ, କଚ୍ଚି ଭୋତୋ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେଥ, କଚ୍ଚି ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୨୦୯୦।

‘‘କଚ୍ଚି ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେୱ ସରୀସପା;

ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, କଚ୍ଚି ହିଂସା ନ ୱିଜ୍ଜତି’’।

୨୦୯୧।

‘‘କୁସଲଞ୍ଚେୱ ନୋ ବ୍ରହ୍ମେ, ଅଥୋ ବ୍ରହ୍ମେ ଅନାମଯଂ;

ଅଥୋ ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେମ, ଅଥୋ ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୨୦୯୨।

‘‘ଅଥୋ ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେୱ ସରୀସପା;

ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, ହିଂସା ଅମ୍ହଂ [ମଯ୍ହଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ନ ୱିଜ୍ଜତି’’।

୨୦୯୩।

‘‘ସତ୍ତ ନୋ ମାସେ ୱସତଂ, ଅରଞ୍ଞେ ଜୀୱସୋକିନଂ [ଜୀୱିସୋକିନଂ (ସ୍ୟା।)];

ଇଦମ୍ପି ପଠମଂ ପସ୍ସାମ, ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଦେୱୱଣ୍ଣିନଂ;

ଆଦାଯ ୱେଳୁୱଂ ଦଣ୍ଡଂ, ଅଗ୍ଗିହୁତ୍ତଂ କମଣ୍ଡଲୁଂ।

୨୦୯୪।

‘‘ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାବ୍ରହ୍ମେ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ଅନ୍ତୋ ପୱିସ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ପାଦେ ପକ୍ଖାଲଯସ୍ସୁ ତେ।

୨୦୯୫।

‘‘ତିନ୍ଦୁକାନି ପିଯାଲାନି, ମଧୁକେ କାସୁମାରିଯୋ;

ଫଲାନି ଖୁଦ୍ଦକପ୍ପାନି, ଭୁଞ୍ଜ ବ୍ରହ୍ମେ ୱରଂ ୱରଂ।

୨୦୯୬।

‘‘ଇଦମ୍ପି ପାନୀଯଂ ସୀତଂ, ଆଭତଂ ଗିରିଗବ୍ଭରା;

ତତୋ ପିୱ ମହାବ୍ରହ୍ମେ, ସଚେ ତ୍ୱଂ ଅଭିକଙ୍ଖସି।

୨୦୯୭।

‘‘ଅଥ ତ୍ୱଂ କେନ ୱଣ୍ଣେନ, କେନ ୱା ପନ ହେତୁନା;

ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ ବ୍ରହାରଞ୍ଞଂ, ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତୋ’’।

୨୦୯୮।

‘‘ଯଥା ୱାରିୱହୋ ପୂରୋ, ସବ୍ବକାଲଂ ନ ଖୀଯତି;

ଏୱଂ ତଂ ଯାଚିତାଗଚ୍ଛିଂ, ପୁତ୍ତେ ମେ ଦେହି ଯାଚିତୋ’’।

୨୦୯୯।

‘‘ଦଦାମି ନ ୱିକମ୍ପାମି, ଇସ୍ସରୋ ନଯ ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ପାତୋ ଗତା ରାଜପୁତ୍ତୀ, ସାଯଂ ଉଞ୍ଛାତୋ ଏହିତି।

୨୧୦୦।

‘‘ଏକରତ୍ତିଂ ୱସିତ୍ୱାନ, ପାତୋ ଗଚ୍ଛସି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ତସ୍ସା ନ୍ହାତେ ଉପଘାତେ, ଅଥ ନେ ମାଲଧାରିନେ।

୨୧୦୧।

‘‘ଏକରତ୍ତିଂ ୱସିତ୍ୱାନ, ପାତୋ ଗଚ୍ଛସି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ନାନାପୁପ୍ଫେହି ସଞ୍ଛନ୍ନେ, ନାନାଗନ୍ଧେହି ଭୂସିତେ;

ନାନାମୂଲଫଲାକିଣ୍ଣେ, ଗଚ୍ଛ ସ୍ୱାଦାଯ ବ୍ରାହ୍ମଣ’’।

୨୧୦୨।

‘‘ନ ୱାସମଭିରୋଚାମି, ଗମନଂ ମଯ୍ହ ରୁଚ୍ଚତି;

ଅନ୍ତରାଯୋପି ମେ ଅସ୍ସ, ଗଚ୍ଛଞ୍ଞେୱ ରଥେସଭ।

୨୧୦୩।

‘‘ନ ହେତା ଯାଚଯୋଗୀ ନଂ, ଅନ୍ତରାଯସ୍ସ କାରିଯା;

ଇତ୍ଥିଯୋ ମନ୍ତଂ [ଇତ୍ଥିକାମନ୍ତଂ (କ।)] ଜାନନ୍ତି, ସବ୍ବଂ ଗଣ୍ହନ୍ତି ୱାମତୋ।

୨୧୦୪।

‘‘ସଦ୍ଧାଯ ଦାନଂ ଦଦତୋ, ମାସଂ ଅଦକ୍ଖି ମାତରଂ;

ଅନ୍ତରାଯମ୍ପି ସା କଯିରା, ଗଚ୍ଛଞ୍ଞେୱ ରଥେସଭ।

୨୧୦୫।

‘‘ଆମନ୍ତଯସ୍ସୁ ତେ ପୁତ୍ତେ, ମା ତେ ମାତରମଦ୍ଦସୁଂ;

ସଦ୍ଧାଯ ଦାନଂ ଦଦତୋ, ଏୱଂ ପୁଞ୍ଞଂ ପୱଡ୍ଢତି।

୨୧୦୬।

‘‘ଆମନ୍ତଯସ୍ସୁ ତେ ପୁତ୍ତେ, ମା ତେ ମାତରମଦ୍ଦସୁଂ;

ମାଦିସସ୍ସ ଧନଂ ଦତ୍ୱା, ରାଜ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସସି’’।

୨୧୦୭।

‘‘ସଚେ ତ୍ୱଂ ନିଚ୍ଛସେ ଦଟ୍ଠୁଂ, ମମ ଭରିଯଂ ପତିବ୍ବତଂ;

ଅଯ୍ୟକସ୍ସପି ଦସ୍ସେହି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୧୦୮।

‘‘ଇମେ କୁମାରେ ଦିସ୍ୱାନ, ମଞ୍ଜୁକେ ପିଯଭାଣିନେ;

ପତୀତୋ ସୁମନୋ ୱିତ୍ତୋ, ବହୁଂ ଦସ୍ସତି ତେ ଧନଂ’’।

୨୧୦୯।

‘‘ଅଚ୍ଛେଦନସ୍ସ ଭାଯାମି, ରାଜପୁତ୍ତ ସୁଣୋହି ମେ;

ରାଜଦଣ୍ଡାଯ ମଂ ଦଜ୍ଜା, ୱିକ୍କିଣେଯ୍ୟ ହନେଯ୍ୟ ୱା;

ଜିନୋ ଧନଞ୍ଚ ଦାସେ ଚ, ଗାରଯ୍ହସ୍ସ ବ୍ରହ୍ମବନ୍ଧୁଯା’’।

୨୧୧୦।

‘‘ଇମେ କୁମାରେ ଦିସ୍ୱାନ, ମଞ୍ଜୁକେ ପିଯଭାଣିନେ;

ଧମ୍ମେ ଠିତୋ ମହାରାଜା, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ;

ଲଦ୍ଧା ପୀତିସୋମନସ୍ସଂ, ବହୁଂ ଦସ୍ସତି ତେ ଧନଂ’’।

୨୧୧୧।

‘‘ନାହଂ ତମ୍ପି କରିସ୍ସାମି, ଯଂ ମଂ ତ୍ୱଂ ଅନୁସାସସି;

ଦାରକେୱ ଅହଂ ନେସ୍ସଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟା ପରିଚାରକେ’’।

୨୧୧୨।

‘‘ତତୋ କୁମାରା ବ୍ୟଥିତା [ବ୍ୟଧିତା (ସୀ। ପୀ। କ।)], ସୁତ୍ୱା ଲୁଦ୍ଦସ୍ସ ଭାସିତଂ;

ତେନ ତେନ ପଧାୱିଂସୁ, ଜାଲୀ କଣ୍ହାଜିନା ଚୁଭୋ’’।

୨୧୧୩।

‘‘ଏହି ତାତ ପିଯପୁତ୍ତ, ପୂରେଥ ମମ ପାରମିଂ;

ହଦଯଂ ମେଭିସିଞ୍ଚେଥ, କରୋଥ ୱଚନଂ ମମ।

୨୧୧୪।

‘‘ଯାନା ନାୱା ଚ ମେ ହୋଥ, ଅଚଲା ଭୱସାଗରେ;

ଜାତିପାରଂ ତରିସ୍ସାମି, ସନ୍ତାରେସ୍ସଂ ସଦେୱକଂ’’।

୨୧୧୫।

‘‘ଏହି ଅମ୍ମ ପିଯଧୀତି, ପୂରେଥ ମମ ପାରମିଂ [ପିଯା ମେ ଦାନପାରମୀ (ସ୍ୟା। କ।)];

ହଦଯଂ ମେଭିସିଞ୍ଚେଥ, କରୋଥ ୱଚନଂ ମମ।

୨୧୧୬।

‘‘ଯାନା ନାୱା ଚ ମେ ହୋଥ, ଅଚଲା ଭୱସାଗରେ;

ଜାତିପାରଂ ତରିସ୍ସାମି, ଉଦ୍ଧରିସ୍ସଂ ସଦେୱକଂ’’।

୨୧୧୭।

‘‘ତତୋ କୁମାରେ ଆଦାଯ, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ;

ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଅଦା ଦାନଂ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ।

୨୧୧୮।

‘‘ତତୋ କୁମାରେ ଆଦାଯ, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ;

ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଅଦା ୱିତ୍ତୋ, ପୁତ୍ତକେ ଦାନମୁତ୍ତମଂ।

୨୧୧୯।

‘‘ତଦାସି ଯଂ ଭିଂସନକଂ, ତଦାସି ଲୋମହଂସନଂ;

ଯଂ କୁମାରେ ପଦିନ୍ନମ୍ହି, ମେଦନୀ ସମ୍ପକମ୍ପଥ।

୨୧୨୦।

‘‘ତଦାସି ଯଂ ଭିଂସନକଂ, ତଦାସି ଲୋମହଂସନଂ;

ଯଂ ପଞ୍ଜଲିକତୋ ରାଜା, କୁମାରେ ସୁଖୱଚ୍ଛିତେ;

ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଅଦା ଦାନଂ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ’’।

୨୧୨୧।

‘‘ତତୋ ସୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଲୁଦ୍ଦୋ, ଲତଂ ଦନ୍ତେହି ଛିନ୍ଦିଯ;

ଲତାଯ ହତ୍ଥେ ବନ୍ଧିତ୍ୱା, ଲତାଯ ଅନୁମଜ୍ଜଥ [ଅନୁପଜ୍ଜଥ (କ।)]।

୨୧୨୨।

‘‘ତତୋ ସୋ ରଜ୍ଜୁମାଦାଯ, ଦଣ୍ଡଞ୍ଚାଦାଯ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ;

ଆକୋଟଯନ୍ତୋ ତେ ନେତି, ସିୱିରାଜସ୍ସ ପେକ୍ଖତୋ’’।

୨୧୨୩।

‘‘ତତୋ କୁମାରା ପକ୍କାମୁଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ପମୁଞ୍ଚିଯ;

ଅସ୍ସୁପୁଣ୍ଣେହି ନେତ୍ତେହି, ପିତରଂ ସୋ ଉଦିକ୍ଖତି।

୨୧୨୪।

‘‘ୱେଧମସ୍ସତ୍ଥପତ୍ତଂୱ, ପିତୁ ପାଦାନି ୱନ୍ଦତି;

ପିତୁ ପାଦାନି ୱନ୍ଦିତ୍ୱା, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୨୧୨୫।

‘‘ଅମ୍ମା ଚ ତାତ ନିକ୍ଖନ୍ତା, ତ୍ୱଞ୍ଚ ନୋ ତାତ ଦସ୍ସସି;

ଯାୱ ଅମ୍ମମ୍ପି ପସ୍ସେମୁ, ଅଥ ନୋ ତାତ ଦସ୍ସସି।

୨୧୨୬।

‘‘ଅମ୍ମା ଚ ତାତ ନିକ୍ଖନ୍ତା, ତ୍ୱଞ୍ଚ ନୋ ତାତ ଦସ୍ସସି;

ମା ନୋ ତ୍ୱଂ ତାତ ଅଦଦା, ଯାୱ ଅମ୍ମାପି ଏତୁ ନୋ;

ତଦାଯଂ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ କାମଂ, ୱିକ୍କିଣାତୁ ହନାତୁ ୱା।

୨୧୨୭।

‘‘ବଲଙ୍କପାଦୋ [ବିଲଙ୍କପାଦୋ (କ।)] ଅନ୍ଧନଖୋ [ଅଦ୍ଧନଖୋ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଅଥୋ ଓୱଦ୍ଧପିଣ୍ଡିକୋ [ଓବଦ୍ଧପିଣ୍ଡିକୋ (କ।)];

ଦୀଘୁତ୍ତରୋଟ୍ଠୋ ଚପଲୋ, କଳାରୋ ଭଗ୍ଗନାସକୋ।

୨୧୨୮।

‘‘କୁମ୍ଭୋଦରୋ ଭଗ୍ଗପିଟ୍ଠି, ଅଥୋ ୱିସମଚକ୍ଖୁକୋ;

ଲୋହମସ୍ସୁ ହରିତକେସୋ, ୱଲୀନଂ ତିଲକାହତୋ।

୨୧୨୯।

‘‘ପିଙ୍ଗଲୋ ଚ ୱିନତୋ ଚ, ୱିକଟୋ ଚ ବ୍ରହା ଖରୋ;

ଅଜିନାନି ଚ ସନ୍ନଦ୍ଧୋ, ଅମନୁସ୍ସୋ ଭୟାନକୋ।

୨୧୩୦।

‘‘ମନୁସ୍ସୋ ଉଦାହୁ ଯକ୍ଖୋ, ମଂସଲୋହିତଭୋଜନୋ;

ଗାମା ଅରଞ୍ଞମାଗମ୍ମ, ଧନଂ ତଂ ତାତ ଯାଚତି।

୨୧୩୧।

‘‘ନୀୟମାନେ ପିସାଚେନ, କିଂ ନୁ ତାତ ଉଦିକ୍ଖସି;

ଅସ୍ମା ନୂନ ତେ ହଦୟଂ, ଆୟସଂ ଦଳ୍ହବନ୍ଧନଂ।

୨୧୩୨।

‘‘ଯୋ ନୋ ବଦ୍ଧେ ନ ଜାନାସି, ବ୍ରାହ୍ମଣେନ ଧନେସିନା;

ଅଚ୍ଚାୟିକେନ ଲୁଦ୍ଦେନ, ଯୋ ନୋ ଗାୱୋୱ ସୁମ୍ଭତି।

୨୧୩୩।

‘‘ଇଧେୱ ଅଚ୍ଛତଂ କଣ୍ହା, ନ ସା ଜାନାତି କିସ୍ମିଞ୍ଚି;

ମିଗୀୱ ଖୀରସମ୍ମତ୍ତା, ଯୂଥା ହୀନା ପକନ୍ଦତି।

୨୧୩୪।

‘‘ନ ମେ ଇଦଂ ତଥା ଦୁକ୍ଖଂ, ଲବ୍ଭା ହି ପୁମୁନା ଇଦଂ;

ଯଞ୍ଚ ଅମ୍ମଂ ନ ପସ୍ସାମି, ତଂ ମେ ଦୁକ୍ଖତରଂ ଇତୋ।

୨୧୩୫।

‘‘ନ ମେ ଇଦଂ ତଥା ଦୁକ୍ଖଂ, ଲଦ୍ଧା ହି ପୁମୁନା ଇଦଂ;

ଯଞ୍ଚ ତାତଂ ନ ପସ୍ସାମି, ତଂ ମେ ଦୁକ୍ଖତରଂ ଇତୋ।

୨୧୩୬।

‘‘ସା ନୂନ କପଣା ଅମ୍ମା, ଚିରରତ୍ତାଯ ରୁଚ୍ଛତି [ରୁଜ୍ଜତି (ସ୍ୟା। କ।)];

କଣ୍ହାଜିନଂ ଅପସ୍ସନ୍ତୀ, କୁମାରିଂ ଚାରୁଦସ୍ସନିଂ।

୨୧୩୭।

‘‘ସୋ ନୂନ କପଣୋ ତାତୋ, ଚିରରତ୍ତାଯ ରୁଚ୍ଛତି;

କଣ୍ହାଜିନଂ ଅପସ୍ସନ୍ତୋ, କୁମାରିଂ ଚାରୁଦସ୍ସନିଂ।

୨୧୩୮।

‘‘ସା ନୂନ କପଣା ଅମ୍ମା, ଚିରଂ ରୁଚ୍ଛତି ଅସ୍ସମେ;

କଣ୍ହାଜିନଂ ଅପସ୍ସନ୍ତୀ, କୁମାରିଂ ଚାରୁଦସ୍ସନିଂ।

୨୧୩୯।

‘‘ସୋ ନୂନ କପଣୋ ତାତୋ, ଚିରଂ ରୁଚ୍ଛତି ଅସ୍ସମେ;

କଣ୍ହାଜିନଂ ଅପସ୍ସନ୍ତୋ, କୁମାରିଂ ଚାରୁଦସ୍ସନିଂ।

୨୧୪୦।

‘‘ସା ନୂନ କପଣା ଅମ୍ମା, ଚିରରତ୍ତାଯ ରୁଚ୍ଛତି;

ଅଡ୍ଢରତ୍ତେ ୱ ରତ୍ତେ ୱା, ନଦୀୱ ଅୱସୁଚ୍ଛତି।

୨୧୪୧।

‘‘ସୋ ନୂନ କପଣୋ ତାତୋ, ଚିରରତ୍ତାଯ ରୁଚ୍ଛତି;

ଅଡ୍ଢରତ୍ତେ ୱ ରତ୍ତେ ୱା, ନଦୀୱ ଅୱସୁଚ୍ଛତି।

୨୧୪୨।

‘‘ଇମେ ତେ ଜମ୍ବୁକା ରୁକ୍ଖା, ୱେଦିସା ସିନ୍ଦୁୱାରକା [ସିନ୍ଧୁୱାରିତା (ବହୂସୁ)];

ୱିୱିଧାନି ରୁକ୍ଖଜାତାନି, ତାନି ଅଜ୍ଜ ଜହାମସେ।

୨୧୪୩।

‘‘ଅସ୍ସତ୍ଥା ପନସା ଚେମେ, ନିଗ୍ରୋଧା ଚ କପିତ୍ଥନା;

ୱିୱିଧାନି ଫଲଜାତାନି, ତାନି ଅଜ୍ଜ ଜହାମସେ।

୨୧୪୪।

‘‘ଇମେ ତିଟ୍ଠନ୍ତି ଆରାମା, ଅଯଂ ସୀତୂଦକା [ସୀତୋଦିକା (ସୀ। ପୀ।)] ନଦୀ;

ଯତ୍ଥସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ କୀଳିଆମ, ତାନି ଅଜ୍ଜ ଜହାମସେ।

୨୧୪୫।

‘‘ୱିୱିଧାନି ପୁପ୍ଫଜାତାନି, ଅସ୍ମିଂ ଉପରିପବ୍ବତେ;

ଯାନସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ ଧାରେମ, ତାନି ଅଜ୍ଜ ଜହାମସେ।

୨୧୪୬।

‘‘ୱିୱିଧାନି ଫଲଜାତାନି, ଅସ୍ମିଂ ଉପରିପବ୍ବତେ;

ଯାନସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ ଭୁଞ୍ଜାମ, ତାନି ଅଜ୍ଜ ଜହାମସେ।

୨୧୪୭।

‘‘ଇମେ ନୋ ହତ୍ଥିକା ଅସ୍ସା, ବଲିବଦ୍ଦା ଚ ନୋ ଇମେ;

ଯେହିସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ କୀଳିଆମ, ତାନି ଅଜ୍ଜ ଜହାମସେ’’।

୨୧୪୮।

‘‘ନୀଯମାନା କୁମାରା ତେ, ପିତରଂ ଏତଦବ୍ରୱୁଂ;

ଅମ୍ମଂ ଆରୋଗ୍ୟଂ ୱଜ୍ଜାସି, ତ୍ୱଞ୍ଚ ତାତ ସୁଖୀ ଭୱ।

୨୧୪୯।

‘‘ଇମେ ନୋ ହତ୍ଥିକା ଅସ୍ସା, ବଲିବଦ୍ଦା ଚ ନୋ ଇମେ;

ତାନି ଅମ୍ମାଯ ଦଜ୍ଜେସି, ସୋକଂ ତେହି ୱିନେସ୍ସତି।

୨୧୫୦।

‘‘ଇମେ ନୋ ହତ୍ଥିକା ଅସ୍ସା, ବଲିବଦ୍ଦା ଚ ନୋ ଇମେ;

ତାନି ଅମ୍ମା ଉଦିକ୍ଖନ୍ତୀ, ସୋକଂ ପଟିୱିନେସ୍ସତି।

୨୧୫୧।

‘‘ତତୋ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ଦାନଂ ଦତ୍ୱାନ ଖତ୍ତିୟୋ;

ପଣ୍ଣସାଲଂ ପୱିସିତ୍ୱା, କଲୁନଂ ପରିଦେୱୟି’’।

୨୧୫୨।

‘‘କଂ ନ୍ୱଜ୍ଜ ଛାତା ତସିତା, ଉପରୁଚ୍ଛନ୍ତି ଦାରକା;

ସାୟଂ ସଂୱେସନାକାଲେ, କୋ ନେ ଦସ୍ସତି ଭୋଜନଂ।

୨୧୫୩।

‘‘କଂ ନ୍ୱଜ୍ଜ ଛାତା ତସିତା, ଉପରୁଚ୍ଛନ୍ତି ଦାରକା;

ସାୟଂ ସଂୱେସନାକାଲେ, ଅମ୍ମା ଛାତମ୍ହ ଦେଥ ନୋ।

୨୧୫୪।

‘‘କଥଂ ନୁ ପଥଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ପତ୍ତିକା ଅନୁପାହନା;

ସନ୍ତା ସୂନେହି ପାଦେହି, କୋ ନେ ହତ୍ଥେ ଗହେସ୍ସତି।

୨୧୫୫।

‘‘କଥଂ ନୁ ସୋ ନ ଲଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ସମ୍ମୁଖା ପହରଂ ମମ;

ଅଦୂସକାନଂ ପୁତ୍ତାନଂ, ଅଲଜ୍ଜୀ ୱତ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ।

୨୧୫୬।

‘‘ୟୋପି ମେ ଦାସିଦାସସ୍ସ, ଅଞ୍ଞୋ ୱା ପନ ପେସିୟୋ;

ତସ୍ସାପି ସୁୱିହୀନସ୍ସ, କୋ ଲଜ୍ଜୀ ପହରିସ୍ସତି।

୨୧୫୭।

‘‘ୱାରିଜସ୍ସେୱ ମେ ସତୋ, ବଦ୍ଧସ୍ସ କୁମିନାମୁଖେ;

ଅକ୍କୋସତି ପହରତି, ପିୟେ ପୁତ୍ତେ ଅପସ୍ସତୋ।

୨୧୫୮।

‘‘ଅଦୁ ଚାପଂ ଗହେତ୍ୱାନ, ଖଗ୍ଗଂ ବନ୍ଧିୟ ୱାମତୋ;

ଆନେସ୍ସାମି ସକେ ପୁତ୍ତେ, ପୁତ୍ତାନଞ୍ହି ୱଧୋ ଦୁଖୋ।

୨୧୫୯।

‘‘ଅଟ୍ଠାନମେତଂ [ଅଦ୍ଧା ହି ମେତଂ (ପୀ।)] ଦୁକ୍ଖରୂପଂ, ଯଂ କୁମାରା ୱିହଞ୍ଞରେ;

ସତଞ୍ଚ ଧମ୍ମମଞ୍ଞାଯ, କୋ ଦତ୍ୱା ଅନୁତପ୍ପତି’’।

୨୧୬୦।

‘‘ସଚ୍ଚଂ କିରେୱମାହଂସୁ, ନରା ଏକଚ୍ଚିଯା ଇଧ;

ଯସ୍ସ ନତ୍ଥି ସକା ମାତା, ଯଥା ନତ୍ଥି [ପିତା ଅତ୍ଥି (କ।)] ତଥେୱ ସୋ।

୨୧୬୧।

‘‘ଏହି କଣ୍ହେ ମରିସ୍ସାମ, ନତ୍ଥତ୍ଥୋ ଜୀୱିତେନ ନୋ;

ଦିନ୍ନମ୍ହାତି [ଦିନ୍ନମ୍ହାପି (ସୀ। ସ୍ୟା।), ଦିନ୍ନମାସି (କ।)] ଜନିନ୍ଦେନ, ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଧନେସିନୋ;

ଅଚ୍ଚାଯିକସ୍ସ ଲୁଦ୍ଦସ୍ସ, ଯୋ ନୋ ଗାୱୋୱ ସୁମ୍ଭତି।

୨୧୬୨।

‘‘ଇମେ ତେ ଜମ୍ବୁକା ରୁକ୍ଖା, ୱେଦିସା ସିନ୍ଦୁୱାରକା;

ୱିୱିଧାନି ରୁକ୍ଖଜାତାନି, ତାନି କଣ୍ହେ ଜହାମସେ।

୨୧୬୩।

‘‘ଅସ୍ସତ୍ଥା ପନସା ଚେମେ, ନିଗ୍ରୋଧା ଚ କପିତ୍ଥନା;

ୱିୱିଧାନି ଫଲଜାତାନି, ତାନି କଣ୍ହେ ଜହାମସେ।

୨୧୬୪।

‘‘ଇମେ ତିଟ୍ଠନ୍ତି ଆରାମା, ଅଯଂ ସୀତୂଦକା ନଦୀ;

ଯତ୍ଥସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ କୀଳାମ, ତାନି କଣ୍ହେ ଜହାମସେ।

୨୧୬୫।

‘‘ୱିୱିଧାନି ପୁପ୍ଫଜାତାନି, ଅସ୍ମିଂ ଉପରିପବ୍ବତେ;

ଯାନସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ ଧାରେମ, ତାନି କଣ୍ହେ ଜହାମସେ।

୨୧୬୬।

‘‘ୱିୱିଧାନି ଫଲଜାତାନି, ଅସ୍ମିଂ ଉପରିପବ୍ବତେ;

ଯାନସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ ଭୁଞ୍ଜାମ, ତାନି କଣ୍ହେ ଜହାମସେ।

୨୧୬୭।

‘‘ଇମେ ନୋ ହତ୍ଥିକା ଅସ୍ସା, ବଲିବଦ୍ଧା ଚ ନୋ ଇମେ;

ଯେହିସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ କୀଳଆମ, ତାନି କଣ୍ହେ ଜହାମସେ’’।

୨୧୬୮।

‘‘ନୀଯମାନା କୁମାରା ତେ, ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ପମୁଞ୍ଚିଯ;

ତେନ ତେନ ପଧାୱିଂସୁ, ଜାଲୀ କଣ୍ହାଜିନା ଚୁଭୋ’’।

୨୧୬୯।

‘‘ତତୋ ସୋ ରଜ୍ଜୁମାଦାଯ, ଦଣ୍ଡଞ୍ଚାଦାଯ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ;

ଆକୋଟଯନ୍ତୋ ତେ ନେତି, ସିୱିରାଜସ୍ସ ପେକ୍ଖତୋ’’।

୨୧୭୦।

‘‘ତଂ ତଂ କଣ୍ହାଜିନାୱୋଚ, ଅଯଂ ମଂ ତାତ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ;

ଲଟ୍ଠିଯା ପଟିକୋଟେତି, ଘରେ ଜାତଂୱ ଦାସିଯଂ।

୨୧୭୧।

‘‘ନ ଚାଯଂ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ତାତ, ଧମ୍ମିକା ହୋନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ଯକ୍ଖୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣେନ, ଖାଦିତୁଂ ତାତ ନେତି ନୋ;

ନୀଯମାନେ ପିସାଚେନ, କିଂ ନୁ ତାତ ଉଦିକ୍ଖସି’’।

୨୧୭୨।

‘‘ଇମେ ନୋ ପାଦକା ଦୁକ୍ଖା, ଦୀଘୋ ଚଦ୍ଧା ସୁଦୁଗ୍ଗମୋ;

ନୀଚେ ଚୋଲମ୍ବତେ ସୂରିଯୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଚ ଧାରେତି [ତରେତି (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)] ନୋ।

୨୧୭୩।

‘‘ଓକନ୍ଦାମସେ [ଓକ୍କନ୍ତାମସି (କ।)] ଭୂତାନି, ପବ୍ବତାନି ୱନାନି ଚ;

ସରସ୍ସ ସିରସା ୱନ୍ଦାମ, ସୁପତିତ୍ଥେ ଚ ଆପକେ [ଆୱକେ (କ।)]।

୨୧୭୪।

‘‘ତିଣଲତାନି ଓସଧ୍ୟୋ, ପବ୍ବତାନି ୱନାନି ଚ;

ଅମ୍ହଂ ଆରୋଗ୍ୟଂ ୱଜ୍ଜାଥ, ଅଯଂ ନୋ ନେତି ବ୍ରାହ୍ମଣୋ।

୨୧୭୫।

‘‘ୱଜନ୍ତୁ ଭୋନ୍ତୋ ଅମ୍ମଞ୍ଚ, ମଦ୍ଦିଂ ଅସ୍ମାକ ମାତରଂ;

ସଚେ ଅନୁପତିତୁକାମାସି, ଖିପ୍ପଂ ଅନୁପତିଯାସି ନୋ।

୨୧୭୬।

‘‘ଅଯଂ ଏକପଦୀ ଏତି, ଉଜୁଂ ଗଚ୍ଛତି ଅସ୍ସମଂ;

ତମେୱାନୁପତେଯ୍ୟାସି, ଅପି ପସ୍ସେସି ନେ ଲହୁଂ।

୨୧୭୭।

‘‘ଅହୋ ୱତ ରେ ଜଟିନୀ, ୱନମୂଲଫଲହାରିକେ [ହାରିଯା (ସ୍ୟା। କ।)];

ସୁଞ୍ଞଂ ଦିସ୍ୱାନ ଅସ୍ସମଂ, ତଂ ତେ ଦୁକ୍ଖଂ ଭୱିସ୍ସତି।

୨୧୭୮।

‘‘ଅତିୱେଲଂ ନୁ ଅମ୍ମାଯ, ଉଞ୍ଛା ଲଦ୍ଧୋ ଅନପ୍ପକୋ [ଉଞ୍ଛାଲଦ୍ଧଂ ଅନପ୍ପକଂ (ସ୍ୟା।)];

ଯା ନୋ ବଦ୍ଧେ ନ ଜାନାସି, ବ୍ରାହ୍ମଣେନ ଧନେସିନା।

୨୧୭୯।

‘‘ଅଜ୍ଜାଯିକେନ ଲୁଦ୍ଦେନ, ଯୋ ନୋ ଗାୱୋୱ ସୁମ୍ଭତି;

ଅପଜ୍ଜ ଅମ୍ହଂ ପସ୍ସେମୁ, ସାଯଂ ଉଞ୍ଛାତୋ ଆଗତଂ।

୨୧୮୦।

‘‘ଦଜ୍ଜା ଅମ୍ମା ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ, ଫଲଂ ଖୁଦ୍ଦେନ ମିସ୍ସିତଂ;

ତଦାଯଂ ଅସିତୋ ଧାତୋ, ନ ବାଳ୍ହଂ ଧାରଯେଯ୍ୟ [ତରଯେଯ୍ୟ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ନୋ।

୨୧୮୧।

‘‘ସୂନା ଚ ୱତ ନୋ ପାଦା, ବାଳ୍ହଂ ଧାରେତି ବ୍ରାହ୍ମଣୋ;

ଇତି ତତ୍ଥ ୱିଲପିଂସୁ, କୁମାରା ମାତୁଗିଦ୍ଧିନୋ’’।

ଦାରକପଵ୍ବଂ ନାମ।

ମଦ୍ଦୀପଵ୍ବଂ

୨୧୮୨।

‘‘ତେସଂ ଲାଲପ୍ପିତଂ ସୁତ୍ୱା, ତୟୋ ୱାଳଆ ୱନେ ମିଗା;

ସୀହୋ ବ୍ୟଗ୍ଘୋ ଚ ଦୀପି ଚ, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱୁଂ।

୨୧୮୩।

‘‘ମା ହେୱ ନୋ ରାଜପୁତ୍ତୀ, ସାୟଂ ଉଞ୍ଛାତୋ ଆଗମା;

ମା ହେୱମ୍ହାକ ନିବ୍ଭୋଗେ, ହେଠୟିତ୍ଥ ୱନେ ମିଗା।

୨୧୮୪।

‘‘ସୀହୋ ଚ ନଂ ୱିହେଠେୟ୍ୟ, ବ୍ୟଗ୍ଘୋ ଦୀପି ଚ ଲକ୍ଖଣଂ;

ନେୱ ଜାଲୀକୁମାରସ୍ସ, କୁତୋ କଣ୍ହାଜିନା ସିୟା;

ଉଭୟେନେୱ ଜୀୟେଥ, ପତିଂ ପୁତ୍ତେ ଚ ଲକ୍ଖଣା’’।

୨୧୮୫।

‘‘ଖଣିତ୍ତିକଂ ମେ ପତିତଂ, ଦକ୍ଖିଣକ୍ଖି ଚ ଫନ୍ଦତି;

ଅଫଲା ଫଲିନୋ ରୁକ୍ଖା, ସବ୍ବା ମୁୟ୍ହନ୍ତି ମେ ଦିସା।

୨୧୮୬।

‘‘ତସ୍ସା ସାୟନ୍ହକାଲସ୍ମିଂ, ଅସ୍ସମାଗମନଂ ପତି;

ଅତ୍ଥଙ୍ଗତମ୍ହି ସୂରିୟେ, ୱାଳଆ ପନ୍ଥେ ଉପଟ୍ଠହୁଂ।

୨୧୮୭।

‘‘ନୀଚେ ଚୋଲମ୍ବତେ ସୂରିୟୋ, ଦୂରେ ଚ ୱତ ଅସ୍ସମୋ;

ୟଞ୍ଚ ନେସଂ ଇତୋ ହସ୍ସଂ [ହିସ୍ସଂ (କ।)], ତଂ ତେ ଭୁଞ୍ଜେୟ୍ୟୁ ଭୋଜନଂ।

୨୧୮୮।

‘‘ସୋ ନୂନ ଖତ୍ତିୟୋ ଏକୋ, ପଣ୍ଣସାଲାୟ ଅଚ୍ଛତି;

ତୋସେନ୍ତୋ ଦାରକେ ଛାତେ, ମମଂ ଦିସ୍ୱା ଅନାଯତିଂ।

୨୧୮୯।

‘‘ତେ ନୂନ ପୁତ୍ତକା ମୟ୍ହଂ, କପଣାଯ ୱରାକିଯା;

ସାଯଂ ସଂୱେସନାକାଲେ, ଖୀରପୀତାୱ ଅଚ୍ଛରେ।

୨୧୯୦।

‘‘ତେ ନୂନ ପୁତ୍ତକା ମୟ୍ହଂ, କପଣାଯ ୱରାକିଯା;

ସାଯଂ ସଂୱେସନାକାଲେ, ୱାରିପୀତାୱ ଅଚ୍ଛରେ।

୨୧୯୧।

‘‘ତେ ନୂନ ପୁତ୍ତକା ମୟ୍ହଂ, କପଣାଯ ୱରାକିଯା;

ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗତା ମଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ୱଚ୍ଛା ବାଲାୱ ମାତରଂ।

୨୧୯୨।

‘‘ତେ ନୂନ ପୁତ୍ତକା ମୟ୍ହଂ, କପଣାଯ ୱରାକିଯା;

ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗତା ମଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ହଂସାୱୁପରିପଲ୍ଲଲେ।

୨୧୯୩।

‘‘ତେ ନୂନ ପୁତ୍ତକା ମୟ୍ହଂ, କପଣାଯ ୱରାକିଯା;

ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗତା ମଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ଅସ୍ସମସ୍ସାୱିଦୂରତୋ।

୨୧୯୪।

‘‘ଏକାଯନୋ ଏକପଥୋ, ସରା ସୋବ୍ଭା ଚ ପସ୍ସତୋ;

ଅଞ୍ଞଂ ମଗ୍ଗଂ ନ ପସ୍ସାମି, ଯେନ ଗଚ୍ଛେମ୍ୟ ଅସ୍ସମଂ।

୨୧୯୫।

‘‘ମିଗା ନମତ୍ଥୁ ରାଜାନୋ, କାନନସ୍ମିଂ ମହବ୍ବଲା;

ଧମ୍ମେନ ଭାତରୋ ହୋଥ, ମଗ୍ଗଂ ମେ ଦେଥ ଯାଚିତା।

୨୧୯୬।

‘‘ଅୱରୁଦ୍ଧସ୍ସାହଂ ଭରିଯା, ରାଜପୁତ୍ତସ୍ସ ସିରୀମତୋ;

ତଂ ଚାହଂ ନାତିମଞ୍ଞାମି, ରାମଂ ସୀତାୱନୁବ୍ବତା।

୨୧୯୭।

‘‘ତୁମ୍ହେ ଚ ପୁତ୍ତେ ପସ୍ସଥ, ସାଯଂ ସଂୱେସନଂ ପତି;

ଅହଞ୍ଚ ପୁତ୍ତେ ପସ୍ସେଯ୍ୟଂ, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୧୯୮।

‘‘ବହୁଂ ଚିଦଂ ମୂଲଫଲଂ, ଭକ୍ଖୋ ଚାଯଂ ଅନପ୍ପକୋ;

ତତୋ ଉପଡ୍ଢଂ ଦସ୍ସାମି, ମଗ୍ଗଂ ମେ ଦେଥ ଯାଚିତା।

୨୧୯୯।

‘‘ରାଜପୁତ୍ତୀ ଚ ନୋ ମାତା, ରାଜପୁତ୍ତୋ ଚ ନୋ ପିତା;

ଧମ୍ମେନ ଭାତରୋ ହୋଥ, ମଗ୍ଗଂ ମେ ଦେଥ ଯାଚିତା’’।

୨୨୦୦।

‘‘ତସ୍ସା ଲାଲପ୍ପମାନାଯ, ବହୁଂ କାରୁଞ୍ଞସଞ୍ହିତଂ;

ସୁତ୍ୱା ନେଲପତିଂ ୱାଚଂ, ୱାଳଆ ପଣ୍ଟା ଅପକ୍କମୁଂ’’।

୨୨୦୧।

‘‘ଇମମ୍ହି ନଂ ପଦେସମ୍ହି, ପୁତ୍ତକା ପଂସୁକୁଣ୍ଠିତା;

ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗତା ମଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ୱଚ୍ଛା ବାଲାୱ ମାତରଂ।

୨୨୦୨।

‘‘ଇମମ୍ହି ନଂ ପଦେସମ୍ହି, ପୁତ୍ତକା ପଂସୁକୁଣ୍ଠିତା;

ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗତା ମଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ହଂସାୱୁପରିପଲ୍ଲଲେ।

୨୨୦୩।

‘‘ଇମମ୍ହି ନଂ ପଦେସମ୍ହି, ପୁତ୍ତକା ପଂସୁକୁଣ୍ଠିତା;

ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗତା ମଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ଅସ୍ସମସ୍ସାୱିଦୂରତୋ।

୨୨୦୪।

‘‘ତ୍ୱେ ମିଗା ୱିଯ [ତେ ମିଗାୱିଯ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଉକ୍କଣ୍ଣା [ଓକ୍କଣ୍ଣା (କ।)], ସମନ୍ତା ମଭିଧାୱିନୋ;

ଆନନ୍ଦିନୋ ପମୁଦିତା, ୱଗ୍ଗମାନାୱ କମ୍ପରେ;

ତ୍ୱଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୨୦୫।

‘‘ଛକଲୀୱ ମିଗୀ ଛାପଂ, ପକ୍ଖୀ ମୁତ୍ତାୱ ପଞ୍ଜରା;

ଓହାଯ ପୁତ୍ତେ ନିକ୍ଖମିଂ, ସୀହୀୱାମିସଗିଦ୍ଧିନୀ;

ତ୍ୱଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୨୦୬।

‘‘ଇଦଂ ନେସଂ ପଦକ୍କନ୍ତଂ, ନାଗାନମିୱ ପଦ୍ଧତେ;

ଚିତକା ପରିକିଣ୍ଣାଯୋ, ଅସ୍ସମସ୍ସାୱିଦୂରତୋ;

ତ୍ୱଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୨୦୭।

‘‘ୱାଲିକାଯପି ଓକିଣ୍ଣା, ପୁତ୍ତକା ପଂସୁକୁଣ୍ଠିତା;

ସମନ୍ତା ମଭିଧାୱନ୍ତି, ତେ ନ ପସ୍ସାମି ଦାରକେ।

୨୨୦୮।

‘‘ଯେ ମଂ ପୁରେ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠେନ୍ତି [ପଚ୍ଚୁଦେନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଅରଞ୍ଞା ଦୂରମାଯତିଂ;

ତ୍ୱଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୨୦୯।

‘‘ଛକଲିଂୱ ମିଗିଂ ଛାପା, ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗନ୍ତୁନ ମାତରଂ;

ଦୂରେ ମଂ ପୱିଲୋକେନ୍ତି [ଅପଲୋକେନ୍ତି (କ।), ପଟିୱିଲୋକେନ୍ତି (ସ୍ୟା।)], ତେ ନ ପସ୍ସାମି ଦାରକେ।

୨୨୧୦।

‘‘ଇଦଂ ନେସଂ କୀଳଆନକଂ, ପତିତଂ ପଣ୍ଡୁବେଳୁୱଂ;

ତ୍ୱଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୨୧୧।

‘‘ଥନା ଚ ମଯ୍ହଂମେ ପୂରା, ଉରୋ ଚ ସମ୍ପଦାଲତି;

ତ୍ୟଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୨୧୨।

‘‘ଉଚ୍ଛଙ୍ଗେକୋ ୱିଚିନାତି, ଥନମେକାୱଲମ୍ବତି;

ତ୍ୟଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୨୧୩।

‘‘ଯସ୍ସୁ ସାଯନ୍ହସମଯଂ, ପୁତ୍ତକା ପଂସୁକୁଣ୍ଠିତା;

ଉଚ୍ଛଙ୍ଗେ ମେ ୱିୱତ୍ତନ୍ତି, ତେ ନ ପସ୍ସାମି ଦାରକେ।

୨୨୧୪।

‘‘ଅଯଂ ସୋ ଅସ୍ସମୋ ପୁବ୍ବେ, ସମଜ୍ଜୋ ପଟିଭାତି ମଂ;

ତ୍ୟଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ଅପସ୍ସନ୍ତ୍ୟା, ଭମତେ ୱିଯ ଅସ୍ସମୋ।

୨୨୧୫।

‘‘କିମିଦଂ ଅପ୍ପସଦ୍ଦୋୱ, ଅସ୍ସମୋ ପଟିଭାତି ମଂ;

କାକୋଲାପି ନ ୱସ୍ସନ୍ତି, ମତା ମେ ନୂନ ଦାରକା।

୨୨୧୬।

‘‘କିମିଦଂ ଅପ୍ପସଦ୍ଦୋୱ, ଅସ୍ସମୋ ପଟିଭାତି ମଂ;

ସକୁଣାପି ନ ୱସ୍ସନ୍ତି, ମତା ମେ ନୂନ ଦାରକା।

୨୨୧୭।

‘‘କିମିଦଂ ତୁଣ୍ହିଭୂତୋସି, ଅପି ରତ୍ତେୱ ମେ ମନୋ;

କାକୋଲାପି ନ ୱସ୍ସନ୍ତି, ମତା ମେ ନୂନ ଦାରକା।

୨୨୧୮।

‘‘କିମିଦଂ ତୁଣ୍ହିଭୂତୋସି, ଅପି ରତ୍ତେୱ ମେ ମନୋ;

ସକୁଣାପି ନ ୱସ୍ସନ୍ତି, ମତା ମେ ନୂନ ଦାରକା।

୨୨୧୯।

‘‘କଚ୍ଚି ନୁ ମେ ଅମ୍ମପୁତ୍ତ, ମିଗା ଖାଦିଂସୁ ଦାରକେ;

ଅରଞ୍ଞେ ଇରିଣେ ୱିୱନେ, କେନ ନୀତା ମେ ଦାରକା।

୨୨୨୦।

‘‘ଅଦୁ ତେ ପହିତା ଦୂତା, ଅଦୁ ସୁତ୍ତା ପିଯଂୱଦା;

ଅଦୁ ବହି ନୋ ନିକ୍ଖନ୍ତା, ଖିଡ୍ଡାସୁ ପସୁତା ନୁ ତେ।

୨୨୨୧।

‘‘ନେୱାସଂ କେସା ଦିସ୍ସନ୍ତି, ହତ୍ଥପାଦା ଚ ଜାଲିନୋ;

ସକୁଣାନଞ୍ଚ ଓପାତୋ, କେନ ନୀତା ମେ ଦାରକା।

୨୨୨୨।

‘‘ଇଦଂ ତତୋ ଦୁକ୍ଖତରଂ, ସଲ୍ଲୱିଦ୍ଧୋ ଯଥା ୱଣୋ;

ତ୍ୱଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୨୨୩।

‘‘ଇଦମ୍ପି ଦୁତିଯଂ ସଲ୍ଲଂ, କମ୍ପେତି ହଦଯଂ ମମ;

ଯଞ୍ଚ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ତ୍ୱଞ୍ଚ ମଂ ନାଭିଭାସସି।

୨୨୨୪।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ [ଅଜ୍ଜ ଚେ (ସ୍ୟା।)] ମେ ଇମଂ ରତ୍ତିଂ, ରାଜପୁତ୍ତ ନ ସଂସସି;

ମଞ୍ଞେ ଓକ୍କନ୍ତସନ୍ତଂ [ଉକ୍କନ୍ତସତ୍ତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ମଂ, ପାତୋ ଦକ୍ଖିସି ନୋ ମତଂ’’।

୨୨୨୫।

‘‘ନୂନ ମଦ୍ଦୀ ୱରାରୋହା, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଯସସ୍ସିନୀ;

ପାତୋ ଗତାସି ଉଞ୍ଛାଯ, କିମିଦଂ ସାଯମାଗତା’’।

୨୨୨୬।

‘‘ନନୁ ତ୍ୱଂ ସଦ୍ଦମସ୍ସୋସି, ଯେ ସରଂ ପାତୁମାଗତା;

ସୀହସ୍ସପି ନଦନ୍ତସ୍ସ, ବ୍ଯଗ୍ଘସ୍ସ ଚ ନିକୁଜ୍ଜିତଂ।

୨୨୨୭।

‘‘ଅହୁ ପୁବ୍ବନିମିତ୍ତଂ ମେ, ୱିଚରନ୍ତ୍ଯା ବ୍ରହାୱନେ;

ଖଣିତ୍ତୋ ମେ ହତ୍ଥା ପତିତୋ, ଉଗ୍ଗୀୱଞ୍ଚାପି [ଉଙ୍ଗୀୱଞ୍ଚାପି (କ।)] ଅଂସତୋ।

୨୨୨୮।

‘‘ତଦାହଂ ବ୍ଯଥିତା ଭୀତା, ପୁଥୁ କତ୍ୱାନ ପଞ୍ଜଲିଂ;

ସବ୍ବଦିସା ନମସ୍ସିସ୍ସଂ, ଅପି ସୋତ୍ଥି ଇତୋ ସିଯା।

୨୨୨୯।

‘‘ମା ହେୱ ନୋ ରାଜପୁତ୍ତୋ, ହତୋ ସୀହେନ ଦୀପିନା;

ଦାରକା ୱା ପରାମଟ୍ଠା, ଅଚ୍ଛକୋକତରଚ୍ଛିହି।

୨୨୩୦।

‘‘ସୀହୋ ବ୍ଯଗ୍ଘୋ ଚ ଦୀପି ଚ, ତଯୋ ୱାଳଆ ୱନେ ମିଗା;

ତେ ମଂ ପରିଯାୱରୁଂ ମଗ୍ଗଂ, ତେନ ସାଯମ୍ହି ଆଗତା।

୨୨୩୧।

‘‘ଅହଂ ପତିଞ୍ଚ ପୁତ୍ତେ ଚ, ଆଚେରମିୱ ମାଣୱୋ;

ଅନୁଟ୍ଠିତା ଦିୱାରତ୍ତିଂ, ଜଟିନୀ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନୀ।

୨୨୩୨।

‘‘ଅଜିନାନି ପରିଦହିତ୍ୱା, ୱନମୂଲଫଲହାରିଯା;

ୱିଚରାମି ଦିୱାରତ୍ତିଂ, ତୁମ୍ହଂ କାମା ହି ପୁତ୍ତକା।

୨୨୩୩।

‘‘ଅହଂ ସୁୱଣ୍ଣହଲିଦ୍ଦିଂ, ଆଭତଂ ପଣ୍ଡୁବେଳୁୱଂ;

ରୁକ୍ଖପକ୍କାନି ଚାହାସିଂ, ଇମେ ୱୋ ପୁତ୍ତ କୀଳଅନା।

୨୨୩୪।

‘‘ଇମଂ ମୂଳାଳିୱତ୍ତକଂ, ସାଲୁକଂ ଚିଞ୍ଚଭେଦକଂ;

ଭୁଞ୍ଜା ଖୁଦ୍ଦେହି ସଂଯୁତ୍ତଂ, ସହ ପୁତ୍ତେହି ଖତ୍ତିଯା।

୨୨୩୫।

‘‘ପଦୁମଂ ଜାଲିନୋ ଦେହି, କୁମୁଦଞ୍ଚ କୁମାରିଯା;

ମାଲିନେ ପସ୍ସ ନଚ୍ଚନ୍ତେ, ସିୱି ପୁତ୍ତାନି ଅୱ୍ହଯ।

୨୨୩୬।

‘‘ତତୋ କଣ୍ହାଜିନାଯପି, ନିସାମେହି ରଥେସଭ;

ମଞ୍ଜୁସ୍ସରାଯ ୱଗ୍ଗୁଯା, ଅସ୍ସମଂ ଉପଯନ୍ତିଯା [ଉପଗଚ୍ଛିଯା (ସ୍ୟା। କ।)]।

୨୨୩୭।

‘‘ସମାନସୁଖଦୁକ୍ଖମ୍ହା, ରଟ୍ଠା ପବ୍ବାଜିତା ଉଭୋ;

ଅପି ସିୱି ପୁତ୍ତେ ପସ୍ସେସି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ।

୨୨୩୮।

‘‘ସମଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ନୂନ, ବ୍ରହ୍ମଚରିଯପରାଯଣେ;

ଅହଂ ଲୋକେ ଅଭିସ୍ସପିଂ, ସୀଲୱନ୍ତେ ବହୁସ୍ସୁତେ;

ତ୍ୱଜ୍ଜ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ’’।

୨୨୩୯।

‘‘ଇମେ ତେ ଜମ୍ବୁକା ରୁକ୍ଖା, ୱେଦିସା ସିନ୍ଦୁୱାରକା;

ୱିୱିଧାନି ରୁକ୍ଖଜାତାନି, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ।

୨୨୪୦।

‘‘ଅସ୍ସତ୍ଥା ପନସା ଚେମେ, ନିଗ୍ରୋଧା ଚ କପିତ୍ଥନା;

ୱିୱିଧାନି ଫଲଜାତାନି, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ।

୨୨୪୧।

‘‘ଇମେ ତିଟ୍ଠନ୍ତି ଆରାମା, ଅଯଂ ସୀତୂଦକା ନଦୀ;

ଯତ୍ଥସ୍ସୁ ପୁବ୍ବେ କୀଳିଂସୁ, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ।

୨୨୪୨।

‘‘ୱିୱିଧାନି ପୁପ୍ଫଜାତାନି, ଅସ୍ମିଂ ଉପରିପବ୍ବତେ;

ଯାନସ୍ସୁ ପୁତ୍ତେ ଧାରିଂସୁ, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ।

୨୨୪୩।

‘‘ୱିୱିଧାନି ଫଲଜାତାନି, ଅସ୍ମିଂ ଉପରିପବ୍ବତେ;

ଯାନସ୍ସୁ ପୁତ୍ତେ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ।

୨୨୪୪।

‘‘ଇମେ ତେ ହତ୍ଥିକା ଅସ୍ସା, ବଲିବଦ୍ଧା ଚ ତେ ଇମେ;

ଯେହିସ୍ସୁ ପୁତ୍ତେ କୀଳଇଂସୁ, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ’’।

୨୨୪୫।

‘‘ଇମେ ସାମା ସସୋଲୂକା, ବହୁକା କଦଲୀମିଗା;

ଯେହିସ୍ସୁ ପୁତ୍ତେ କୀଳଇଂସୁ, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ।

୨୨୪୬।

‘‘ଇମେ ହଂସା ଚ କୋଞ୍ଚା ଚ, ମଯୂରା ଚିତ୍ରପେଖୁଣା;

ଯେହିସ୍ସୁ ପୁତ୍ତେ କୀଳଇଂସୁ, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ’’।

୨୨୪୭।

‘‘ଇମା ତା ୱନଗୁମ୍ବାଯୋ, ପୁପ୍ଫିତା ସବ୍ବକାଲିକା;

ଯତ୍ଥସ୍ସୁ ପୁତ୍ତେ କୀଳଇଂସୁ, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ।

୨୨୪୮।

‘‘ଇମା ତା ପୋକ୍ଖରଣୀ ରମ୍ମା, ଚକ୍କୱାକୂପକୂଜିତା;

ମନ୍ଦାଲକେହି ସଞ୍ଛନ୍ନା, ପଦୁମୁପ୍ପଲକେହି ଚ;

ଯତ୍ଥସ୍ସୁ ପୁତ୍ତେ କୀଳଇଂସୁ, ତେ କୁମାରା ନ ଦିସ୍ସରେ।

୨୨୪୯।

‘‘ନ ତେ କଟ୍ଠାନି ଭିନ୍ନାନି, ନ ତେ ଉଦକମାହଟଂ;

ଅଗ୍ଗିପି ତେ ନ ହାପିତୋ, କିଂ ନୁ ମନ୍ଦୋଵ ଝାଯସି।

୨୨୫୦।

‘‘ପିଯୋ ପିଯେନ ସଙ୍ଗମ୍ମ, ସମୋ ମେ [ସମୋହଂ (ସ୍ୟା।), ସମ୍ମୋହଂ (କ।)] ଵ୍ୟପହଞ୍ଞତି;

ତ୍ୱଞ୍ଚ ପୁତ୍ତେ ନ ପସ୍ସାମି, ଜାଲିଂ କଣ୍ହାଜିନଂ ଚୁଭୋ’’।

୨୨୫୧।

‘‘ନ ଖୋ ନୋ ଦେଵ ପସ୍ସାମି, ଯେନ ତେ ନୀହତା ମତା;

କାକୋଲାପି ନ ଵସ୍ସନ୍ତି, ମତା ମେ ନୂନ ଦାରକା।

୨୨୫୨।

‘‘ନ ଖୋ ନୋ ଦେଵ ପସ୍ସାମି, ଯେନ ତେ ନୀହତା ମତା;

ସକୁଣାପି ନ ଵସ୍ସନ୍ତି, ମତା ମେ ନୂନ ଦାରକା’’।

୨୨୫୩।

‘‘ସା ତତ୍ଥ ପରିଦେଵିତ୍ଵା, ପବ୍ବତାନି ଵନାନି ଚ;

ପୁନଦେଵସ୍ସମଂ ଗନ୍ତ୍ୱା, ରୋଦି ସାମିକସନ୍ତିକେ [ସାମିକସନ୍ତିକେ ରୋଦି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୨୨୫୪।

‘‘‘ନ ଖୋ ନୋ ଦେଵ ପସ୍ସାମି, ଯେନ ତେ ନୀହତା ମତା;

କାକୋଲାପି ନ ଵସ୍ସନ୍ତି, ମତା ମେ ନୂନ ଦାରକା।

୨୨୫୫।

‘‘‘ନ ଖୋ ନୋ ଦେଵ ପସ୍ସାମି, ଯେନ ତେ ନୀହତା ମତା;

ସକୁଣାପି ନ ଵସ୍ସନ୍ତି, ମତା ମେ ନୂନ ଦାରକା।

୨୨୫୬।

‘‘‘ନ ଖୋ ନୋ ଦେଵ ପସ୍ସାମି, ଯେନ ତେ ନୀହତା ମତା;

ଵିଚରନ୍ତି ରୁକ୍ଖମୂଲେସୁ, ପବ୍ବତେସୁ ଗୁହାସୁ ଚ’।

୨୨୫୭।

‘‘ଇତି ମଦ୍ଦୀ ୱରାରୋହା, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଯସସ୍ସିନୀ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ କନ୍ଦିତ୍ୱା, ତତ୍ଥେୱ ପତିତା ଛମା’’।

୨୨୫୮।

‘‘ତମଜ୍ଝପତ୍ତଂ ରାଜପୁତ୍ତିଂ, ଉଦକେନାଭିସିଞ୍ଚଥ;

ଅସ୍ସତ୍ଥଂ ନଂ ୱିଦିତ୍ୱାନ, ଅଥ ନଂ ଏତଦବ୍ରୱି’’।

୨୨୫୯।

‘‘ଆଦିୟେନେୱ ତେ ମଦ୍ଦି, ଦୁକ୍ଖଂ ନକ୍ଖାତୁମିଚ୍ଛିସଂ;

ଦଲିଦ୍ଦୋ ଯାଚକୋ ୱୁଡ୍ଢୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଘରମାଗତୋ।

୨୨୬୦।

‘‘ତସ୍ସ ଦିନ୍ନା ମୟା ପୁତ୍ତା, ମଦ୍ଦି ମା ଭାୟି ଅସ୍ସସ;

ମଂ ପସ୍ସ ମଦ୍ଦି ମା ପୁତ୍ତେ, ମା ବାଳ୍ହଂ ପରିଦେୱସି;

ଲଚ୍ଛାମ ପୁତ୍ତେ ଜୀୱନ୍ତା, ଅରୋଗା ଚ ଭୱାମସେ।

୨୨୬୧।

‘‘ପୁତ୍ତେ ପସୁଞ୍ଚ ଧଞ୍ଞଞ୍ଚ, ଯଞ୍ଚ ଅଞ୍ଞଂ ଘରେ ଧନଂ;

ଦଜ୍ଜା ସପ୍ପୁରିସୋ ଦାନଂ, ଦିସ୍ୱା ଯାଚକମାଗତଂ;

ଅନୁମୋଦାହି ମେ ମଦ୍ଦି, ପୁତ୍ତକେ ଦାନମୁତ୍ତମଂ’’।

୨୨୬୨।

‘‘ଅନୁମୋଦାମି ତେ ଦେୱ, ପୁତ୍ତକେ ଦାନମୁତ୍ତମଂ;

ଦତ୍ୱା ଚିତ୍ତଂ ପସାଦେହି, ଭିୟ୍ୟୋ ଦାନଂ ଦଦୋ ଭୱ।

୨୨୬୩।

‘‘ଯୋ ତ୍ୱଂ ମଚ୍ଛେରଭୂତେସୁ, ମନୁସ୍ସେସୁ ଜନାଧିପ;

ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଅଦା ଦାନଂ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ’’।

୨୨୬୪।

‘‘ନିନ୍ନାଦିତା ତେ ପଥୱୀ, ସଦ୍ଦୋ ତେ ତିଦିୱଙ୍ଗତୋ;

ସମନ୍ତା ୱିଜ୍ଜୁତା ଆଗୁଂ, ଗିରୀନଂୱ ପତିସ୍ସୁତା।

୨୨୬୫।

''ତସ୍ସ ତେ ଅନୁମୋଦନ୍ତି, ଉଭୋ ନାରଦପଜ୍ଜତା;

ଇନ୍ଦୋ ଚ ବ୍ରହ୍ମା ପଜାପତି, ସୋମୋ ଯମୋ ୱେସ୍ସୱଣୋ;

ସଜ୍ଜେ ଦେୱାନୁମୋଦନ୍ତି, ତାୱତିଂସା ସୈନ୍ଦକା।

୨୨୬୬।

''ଇତି ମଦ୍ଦୀ ୱରାରୋହା, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଯସସ୍ସିନୀ;

ୱେସ୍ସନ୍ତରସ୍ସ ଅନୁମୋଦି, ପୁତ୍ତକେ ଦାନମୁତ୍ତମଂ''।

ମଦ୍ଦୀପଜ୍ଜଂ ନାମ।

ସକ୍କପଜ୍ଜଂ

୨୨୬୭।

ତତୋ ରତ୍ୟା ୱିୱସାନେ, ସୂରିଯସ୍ସୁଗ୍ଗମନଂ ପତି;

ସକ୍କୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣେନ, ପାତୋ ତେସଂ ଅଦିସ୍ସଥ।

୨୨୬୮।

''କଚ୍ଚି ନୁ ଭୋତୋ କୁସଲଂ, କଚ୍ଚି ଭୋତୋ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେଥ, କଚ୍ଚି ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୨୨୬୯।

''କଚ୍ଚି ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେୱ ସରୀସପା;

ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, କଚ୍ଚି ହିଂସା ନ ୱିଜ୍ଜତି''।

୨୨୭୦।

''କୁସଲଞ୍ଚେୱ ନୋ ବ୍ରହ୍ମେ, ଅଥୋ ବ୍ରହ୍ମେ ଅନାମଯଂ;

ଅଥୋ ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେମ, ଅଥୋ ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୨୨୭୧।

‘‘ଅଥୋ ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେୱ ସରୀସପା;

ୱନେ ୱାଳଅମିଗାକିଣ୍ଣେ, ହିଂସା ମୟ୍ହଂ ନ ୱିଜ୍ଜତି।

୨୨୭୨।

‘‘ସତ୍ତ ନୋ ମାସେ ୱସତଂ, ଅରଞ୍ଞେ ଜୀୱସୋକିନଂ;

ଇଦଂ ଦୁତିଯଂ ପସ୍ସାମ, ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଦେୱୱଣ୍ଣିନଂ;

ଆଦାଯ ୱେଳୁୱଂ ଦଣ୍ଡଂ, ଧାରେନ୍ତଂ ଅଜିନକ୍ଖିପଂ।

୨୨୭୩।

‘‘ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାବ୍ରହ୍ମେ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ଅନ୍ତୋ ପୱିସ ଭଦ୍ଦନ୍ତେ, ପାଦେ ପକ୍ଖାଲଯସ୍ସୁ ତେ।

୨୨୭୪।

‘‘ତିନ୍ଦୁକାନି ପିଯାଲାନି, ମଧୁକେ କାସୁମାରିଯୋ;

ଫଲାନି ଖୁଦ୍ଦକପ୍ପାନି, ଭୁଞ୍ଜ ବ୍ରହ୍ମେ ୱରଂ ୱରଂ।

୨୨୭୫।

‘‘ଇଦମ୍ପି ପାନୀଯଂ ସୀତଂ, ଆଭତଂ ଗିରିଗବ୍ଭରା;

ତତୋ ପିୱ ମହାବ୍ରହ୍ମେ, ସଚେ ତ୍ୱଂ ଅଭିକଙ୍ଖସି।

୨୨୭୬।

‘‘ଅଥ ତ୍ୱଂ କେନ ୱଣ୍ଣେନ, କେନ ୱା ପନ ହେତୁନା;

ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ ବ୍ରହାରଞ୍ଞଂ, ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତୋ’’।

୨୨୭୭।

‘‘ଯଥା ୱାରିୱହୋ ପୂରୋ, ସବ୍ବକାଲଂ ନ ଖୀଯତି;

ଏୱଂ ତଂ ଯାଚିତାଗଚ୍ଛିଂ, ଭରିଯଂ ମେ ଦେହି ଯାଚିତୋ’’।

୨୨୭୮।

‘‘ଦଦାମି ନ ୱିକମ୍ପାମି, ଯଂ ମଂ ଯାଚସି ବ୍ରାହ୍ମଣ;

ସନ୍ତଂ ନପ୍ପଟିଗୁୟ୍ହାମି, ଦାନେ ମେ ରମତୀ ମନୋ’’।

୨୨୭୯।

‘‘ମଦ୍ଦିଂ ହତ୍ଥେ ଗହେତ୍ୱାନ, ଉଦକସ୍ସ କମଣ୍ଡଲୁଂ;

ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଅଦା ଦାନଂ, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନୋ।

୨୨୮୦।

‘‘ତଦାସି ଯଂ ଭିଂସନକଂ, ତଦାସି ଲୋମହଂସନଂ;

ମଦ୍ଦିଂ ପରିଚଜନ୍ତସ୍ସ, ମେଦନୀ ସମ୍ପକମ୍ପଥ।

୨୨୮୧।

‘‘ନେୱ ସା ମଦ୍ଦୀ ଭାକୁଟି, ନ ସନ୍ଧୀୟତି ନ ରୋଦତି;

ପେକ୍ଖତେୱସ୍ସ ତୁଣ୍ହୀ ସା, ଏସୋ ଜାନାତି ଯଂ ୱରଂ’’।

୨୨୮୨।

‘‘କୋମାରୀ ଯସ୍ସାହଂ ଭରିଯା, ସାମିକୋ ମମ ଇସ୍ସରୋ;

ଯସ୍ସିଚ୍ଛେ ତସ୍ସ ମଂ ଦଜ୍ଜା, ୱିକ୍କିଣେଯ୍ୟ ହନେଯ୍ୟ ୱା’’।

୨୨୮୩।

‘‘ତେସଂ ସଙ୍କପ୍ପମଞ୍ଞାଯ, ଦେୱିନ୍ଦୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

ସବ୍ବେ ଜିତା ତେ ପଚ୍ଚୂହା, ଯେ ଦିବ୍ବା ଯେ ଚ ମାନୁସା।

୨୨୮୪।

‘‘ନିନ୍ନାଦିତା ତେ ପଥୱୀ, ସଦ୍ଦୋ ତେ ତିଦିୱଙ୍ଗତୋ;

ସମନ୍ତା ୱିଜ୍ଜୁତା ଆଗୁଂ, ଗିରୀନଂୱ ପତିସ୍ସୁତା।

୨୨୮୫।

‘‘ତସ୍ସ ତେ ଅନୁମୋଦନ୍ତି, ଉଭୋ ନାରଦପବ୍ବତା;

ଇନ୍ଦୋ ଚ ବ୍ରହ୍ମା ପଜାପତି, ସୋମୋ ଯମୋ ୱେସ୍ସୱଣୋ;

ସବ୍ବେ ଦେୱାନୁମୋଦନ୍ତି, ଦୁକ୍କରଞ୍ହି କରୋତି ସୋ।

୨୨୮୬।

‘‘ଦୁଦ୍ଦଦଂ ଦଦମାନାନଂ, ଦୁକ୍କରଂ କମ୍ମ କୁବ୍ବତଂ;

ଅସନ୍ତୋ ନାନୁକୁବ୍ବନ୍ତି, ସତଂ ଧମ୍ମୋ ଦୁରନ୍ନୟୋ।

୨୨୮୭।

‘‘ତସ୍ମା ସତଞ୍ଚ ଅସତଂ, ନାନା ହୋତି ଇତୋ ଗତି;

ଅସନ୍ତୋ ନିରୟଂ ଯନ୍ତି, ସନ୍ତୋ ସଗ୍ଗପରାୟଣା।

୨୨୮୮।

‘‘ଯମେତଂ କୁମାରେ ଅଦା, ଭରିୟଂ ଅଦା ୱନେ ୱସଂ;

ବ୍ରହ୍ମୟାନମନୋକ୍କମ୍ମ, ସଗ୍ଗେ ତେ ତଂ ୱିପଚ୍ଚତୁ’’।

୨୨୮୯।

‘‘ଦଦାମି ଭୋତୋ ଭରିୟଂ, ମଦ୍ଦିଂ ସବ୍ବଙ୍ଗସୋଭନଂ;

ତ୍ୱଞ୍ଚେୱ ମଦ୍ଦିୟା ଛନ୍ନୋ, ମଦ୍ଦୀ ଚ ପତିନା ସହ।

୨୨୯୦।

‘‘ଯଥା ପୟୋ ଚ ସଙ୍ଖୋ ଚ, ଉଭୋ ସମାନୱଣ୍ଣିନୋ;

ଏୱଂ ତୁୱଞ୍ଚ ମଦ୍ଦୀ ଚ, ସମାନମନଚେତସା।

୨୨୯୧।

‘‘ଅୱରୁଦ୍ଧେତ୍ଥ ଅରଞ୍ଞସ୍ମିଂ, ଉଭୋ ସମ୍ମଥ ଅସ୍ସମେ;

ଖତ୍ତିୟା ଗୋତ୍ତସମ୍ପନ୍ନା, ସୁଜାତା ମାତୁପେତ୍ତିତୋ;

ଯଥା ପୁଞ୍ଞାନି କୟିରାଥ, ଦଦନ୍ତା ଅପରାପରଂ’’।

୨୨୯୨।

‘‘ସକ୍କୋହମସ୍ମି ଦେୱିନ୍ଦୋ, ଆଗତୋସ୍ମି ତୱନ୍ତିକେ;

ୱରଂ ୱରସ୍ସୁ ରାଜିସି, ୱରେ ଅଟ୍ଠ ଦଦାମି ତେ’’।

୨୨୯୩।

‘‘ୱରଂ ଚେ ମେ ଅଦୋ ସକ୍କ, ସବ୍ବଭୂତାନମିସ୍ସର;

ପିତା ମଂ ଅନୁମୋଦେୟ୍ୟ, ଇତୋ ପତ୍ତଂ ସକଂ ଘରଂ;

ଆସନେନ ନିମନ୍ତେୟ୍ୟ, ପଠମେତଂ ୱରଂ ୱରେ।

୨୨୯୪।

‘‘ପୁରିସସ୍ସ ୱଧଂ ନ ରୋଚେୟ୍ୟଂ, ଅପି କିବ୍ବିସକାରକଂ;

ୱଜ୍ଝଂ ୱଧମ୍ହା ମୋଚେୟ୍ୟଂ, ଦୁତିଯେତଂ ୱରଂ ୱରେ।

୨୨୯୫।

‘‘ଯେ ୱୁଡ୍ଢା ଯେ ଚ ଦହରା, ଯେ ଚ ମଜ୍ଝିମପୋରିସା;

ମମେୱ ଉପଜୀୱେୟ୍ୟୁଂ, ତତିଯେତଂ ୱରଂ ୱରେ।

୨୨୯୬।

‘‘ପରଦାରଂ ନ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟଂ, ସଦାରପସୁତୋ ସିଯଂ;

ଥୀନଂ ୱସଂ ନ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟଂ, ଚତୁତ୍ଥେତଂ ୱରଂ ୱରେ।

୨୨୯୭।

‘‘ପୁତ୍ତୋ ମେ ସକ୍କ ଜାଯେଥ, ସୋ ଚ ଦୀଘାଯୁକୋ ସିଯା;

ଧମ୍ମେନ ଜିନେ ପଥୱିଂ, ପଞ୍ଚମେତଂ ୱରଂ ୱରେ।

୨୨୯୮।

‘‘ତତୋ ରତ୍ୟା ୱିୱସାନେ, ସୂରିଯସ୍ସୁଗ୍ଗମନଂ ପତି;

ଦିବ୍ବା ଭକ୍ଖା ପାତୁଭୱେୟ୍ୟୁଂ, ଛଟ୍ଠମେତଂ ୱରଂ ୱରେ।

୨୨୯୯।

‘‘ଦଦତୋ ମେ ନ ଖୀଯେଥ, ଦତ୍ୱା ନାନୁତପେୟ୍ୟହଂ;

ଦଦଂ ଚିତ୍ତଂ ପସାଦେୟ୍ୟଂ, ସତ୍ତମେତଂ ୱରଂ ୱରେ।

୨୩୦୦।

‘‘ଇତୋ ୱିମୁଚ୍ଚମାନାହଂ, ସଗ୍ଗଗାମୀ ୱିସେସଗୂ;

ଅନିୱତ୍ତି ତତୋ ଅସ୍ସଂ, ଅଟ୍ଠମେତଂ ୱରଂ ୱରେ’’।

୨୩୦୧।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ଦେୱିନ୍ଦୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

ଅଚିରଂ ୱତ ତେ ତତୋ, ପିତା ତଂ ଦଟ୍ଠୁମେସ୍ସତି’’।

୨୩୦୨।

‘‘ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ମଘୱା, ଦେୱରାଜା ସୁଜମ୍ପତି;

ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ୱରଂ ଦତ୍ୱା, ସଗ୍ଗକାଯଂ ଅପକ୍କମି’’।

ସକ୍କପବ୍ବଂ ନାମ।

ମହାରାଜପବ୍ବଂ

୨୩୦୩।

‘‘କସ୍ସେତଂ ମୁଖମାଭାତି, ହେମଂ ୱୁତ୍ତତ୍ତମଗ୍ଗିନା;

ନିକ୍ଖଂୱ ଜାତରୂପସ୍ସ, ଉକ୍କାମୁଖପହଂସିତଂ।

୨୩୦୪।

‘‘ଉଭୋ ସଦିସପଚ୍ଚଙ୍ଗା, ଉଭୋ ସଦିସଲକ୍ଖଣା;

ଜାଲିସ୍ସ ସଦିସୋ ଏକୋ, ଏକା କଣ୍ହାଜିନା ଯଥା।

୨୩୦୫।

‘‘ସୀହା ବିଲାୱ ନିକ୍ଖନ୍ତା, ଉଭୋ ସମ୍ପତିରୂପକା;

ଜାତରୂପମଯାଯେୱ, ଇମେ ଦିସ୍ସନ୍ତି ଦାରକା’’।

୨୩୦୬।

‘‘କୁତୋ ନୁ ଭୱଂ ଭାରଦ୍ୱାଜ, ଇମେ ଆନେସି ଦାରକେ;

ଅଜ୍ଜ ରଟ୍ଠଂ ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ, କୁହିଂ ଗଚ୍ଛସି ବ୍ରାହ୍ମଣ’’ [ଇଦଂ ଗାଥଦ୍ଧଂ ପୀ ପୋତ୍ଥକେ ନତ୍ଥି]।

୨୩୦୭।

‘‘ମୟ୍ହଂ ତେ ଦାରକା ଦେୱ, ଦିନ୍ନା ୱିତ୍ତେନ ସଞ୍ଜଯ;

ଅଜ୍ଜ ପନ୍ନରସା ରତ୍ତି, ଯତୋ ଲଦ୍ଧା [ଦିନ୍ନା (ସୀ। ପୀ।)] ମେ ଦାରକା’’।

୨୩୦୮।

‘‘କେନ ୱା ୱାଚପେଯ୍ୟେନ, ସମ୍ମାଞ୍ଞାଯେନ ସଦ୍ଦହେ;

କୋ ତେତଂ ଦାନମଦଦା, ପୁତ୍ତକେ ଦାନମୁତ୍ତମଂ’’।

୨୩୦୯।

‘‘ଯୋ ଯାଚତଂ ପତିଟ୍ଠାସି, ଭୂତାନଂ ଧରଣୀରିୱ;

ସୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ପୁତ୍ତେଦାସି ୱନେ ୱସଂ।

୨୩୧୦।

‘‘ଯୋ ଯାଚତଂ ଗତୀ ଆସି, ସୱନ୍ତୀନଂୱ ସାଗରୋ;

ସୋ ମେ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ପୁତ୍ତେଦାସି ୱନେ ୱସଂ’’।

୨୩୧୧।

‘‘ଦୁକ୍କଟଂ ୱତ ଭୋ ରଞ୍ଞା, ସଦ୍ଧେନ ଘରମେସିନା;

କଥଂ ନୁ ପୁତ୍ତକେ ଦଜ୍ଜା, ଅରଞ୍ଞେ ଅୱରୁଦ୍ଧକୋ।

୨୩୧୨।

‘‘ଇମଂ ଭୋନ୍ତୋ ନିସାମେଥ, ଯାୱନ୍ତେତ୍ଥ ସମାଗତା;

କଥଂ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ପୁତ୍ତେଦାସି ୱନେ ୱସଂ।

୨୩୧୩।

‘‘ଦାସିଂ ଦାସଂ ଚ [ଦାସଂ ଦାସି ଚ (ସୀ। ପୀ।)] ସୋ ଦଜ୍ଜା, ଅସ୍ସଂ ଚସ୍ସତରୀରଥଂ;

ହତ୍ଥିଞ୍ଚ କୁଞ୍ଜରଂ ଦଜ୍ଜ, କଥଂ ସୋ ଦଜ୍ଜ ଦାରକେ’’।

୨୩୧୪।

‘‘ଯସ୍ସ ନସ୍ସ [ନତ୍ଥି (ସୀ। ପୀ।)] ଘରେ ଦାସୋ, ଅସ୍ସୋ ଚସ୍ସତରୀରଥୋ;

ହତ୍ଥୀ ଚ କୁଞ୍ଜରୋ ନାଗୋ, କିଂ ସୋ ଦଜ୍ଜା ପିତାମହ’’।

୨୩୧୫।

‘‘ଦାନମସ୍ସ ପସଂସାମ, ନ ଚ ନିନ୍ଦାମ ପୁତ୍ତକା;

କଥଂ ନୁ ହଦଯଂ ଆସି, ତୁମ୍ହେ ଦତ୍ୱା ୱନିବ୍ବକେ’’।

୨୩୧୬।

‘‘ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ହଦଯଂ ଆସି, ଅଥୋ ଉଣ୍ହମ୍ପି ପସ୍ସସି;

ରୋହିନୀହେୱ ତମ୍ବକ୍ଖୀ, ପିତା ଅସ୍ସୂନି ୱତ୍ତଯି’’।

୨୩୧୭।

‘‘ଯଂ ତଂ କଣ୍ହାଜିନାୱୋଚ, ଅଯଂ ମଂ ତାତ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ;

ଲଟ୍ଠିଯା ପଟିକୋଟେତି, ଘରେ ଜାତଂୱ ଦାସିଯଂ।

୨୩୧୮।

‘‘ନ ଚାଯଂ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ତାତ, ଧମ୍ମିକା ହୋନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ଯକ୍ଖୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୱଣ୍ଣେନ, ଖାଦିତୁଂ ତାତ ନେତି ନୋ;

ନୀଯମାନେ ପିସାଚେନ, କିନ୍ନୁ ତାତ ଉଦିକ୍ଖସି’’।

୨୩୧୯।

‘‘ରାଜପୁତ୍ତୀ ଚ ୱୋ ମାତା, ରାଜପୁତ୍ତୋ ଚ ୱୋ ପିତା;

ପୁବ୍ବେ ମେ ଅଙ୍କମାରୁଯ୍ହ, କିଂ ନୁ ତିଟ୍ଠଥ ଆରକା’’।

୨୩୨୦।

‘‘ରାଜପୁତ୍ତୀ ଚ ନୋ ମାତା, ରାଜପୁତ୍ତୋ ଚ ନୋ ପିତା;

ଦାସା ମଯଂ ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ, ତସ୍ମା ତିଟ୍ଠାମ ଆରକା’’।

୨୩୨୧।

‘‘ମା ସମ୍ମେୱଂ ଅୱଚୁତ୍ଥ, ଡଯ୍ହତେ ହଦଯଂ ମମ;

ଚିତକାଯଂୱ ମେ କାଯୋ, ଆସନେ ନ ସୁଖଂ ଲଭେ।

୨୩୨୨।

‘‘ମା ସମ୍ମେୱଂ ଅୱଚୁତ୍ଥ, ଭିଯ୍ୟୋ ସୋକଂ ଜନେଥ ମଂ;

ନିକ୍କିଣିସ୍ସାମି ଦବ୍ବେନ, ନ ୱୋ ଦାସା ଭୱିସ୍ସଥ।

୨୩୨୩।

‘‘କିମଗ୍ଘିଯଞ୍ହି ୱୋ ତାତ, ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ପିତା ଅଦା;

ଯଥାଭୂତଂ ମେ ଅକ୍ଖାଥ, ପଟିପାଦେନ୍ତୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ’’।

୨୩୨୪।

‘‘ସହସ୍ସଗ୍ଘଞ୍ହି ମଂ ତାତ, ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ପିତା ଅଦା;

ଅଥ [ଅଚ୍ଛଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)] କଣ୍ହାଜିନଂ କଞ୍ଞଂ, ହତ୍ଥିନା ଚ ସତେନ ଚ’’ [ହତ୍ଥିଆଦିସତେନ ଚ (ସ୍ୟା।), ହତ୍ଥିନାଦିସତେନ ଚ (କ।)]।

୨୩୨୫।

‘‘ଉଟ୍ଠେହି କତ୍ତେ ତରମାନୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଅୱାକର;

ଦାସିସତଂ ଦାସସତଂ, ଗୱଂ ହତ୍ଥୁସଭଂ ସତଂ;

ଜାତରୂପସହସ୍ସଞ୍ଚ , ପୁତ୍ତାନଂ ଦେହି ନିକ୍କଯଂ।

୨୩୨୬।

‘‘ତତୋ କତ୍ତା ତରମାନୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଅୱାକରି;

ଦାସିସତଂ ଦାସସତଂ, ଗୱଂ ହତ୍ଥୁସଭଂ ସତଂ;

ଜାତରୂପସହସ୍ସଞ୍ଚ, ପୁତ୍ତାନଂଦାସି ନିକ୍କଯଂ’’।

୨୩୨୭।

‘‘ନିକ୍କିଣିତ୍ୱା ନହାପେତ୍ୱା, ଭୋଜଯିତ୍ୱାନ ଦାରକେ;

ସମଲଙ୍କରିତ୍ୱା ଭଣ୍ଡେନ, ଉଚ୍ଛଙ୍ଗେ ଉପୱେସଯୁଂ।

୨୩୨୮।

‘‘ସୀସଂ ନ୍ହାତେ ସୁଚିୱତ୍ଥେ, ସବ୍ବାଭରଣଭୂସିତେ;

ରାଜା ଅଙ୍କେ କରିତ୍ୱାନ, ଅଯ୍ଯକୋ ପରିପୁଚ୍ଛଥ।

୨୩୨୯।

‘‘କୁଣ୍ଡଲେ ଘୁସିତେ ମାଲେ, ସବ୍ବାଭରଣଭୂସିତେ;

ରାଜା ଅଙ୍କେ କରିତ୍ୱାନ, ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୨୩୩୦।

‘‘କଚ୍ଚି ଉଭୋ ଅରୋଗା ତେ, ଜାଲି ମାତାପିତା ତୱ;

କଚ୍ଚି ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେଥ, କଚ୍ଚି ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୨୩୩୧।

‘‘କଚ୍ଛି ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେଵ ସରୀସପା;

ଵନେ ଵାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, କଚ୍ଚି ହିଂସା ନ ଵିଜ୍ଜତି’’।

୨୩୩୨।

‘‘ଅଥୋ ଉଭୋ ଅରୋଗା ମେ, ଦେଵ ମାତାପିତା ମମ;

ଅଥୋ ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେନ୍ତି, ଅଥୋ ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୨୩୩୩।

‘‘ଅଥୋ ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେଵ ସରୀସପା;

ଵନେ ଵାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, ହିଂସା ନେସଂ ନ ଵିଜ୍ଜତି।

୨୩୩୪।

‘‘ଖଣନ୍ତାଲୁକଲମ୍ବାନି, ବିଲାନି ତକ୍କଲାନି ଚ;

କୋଲଂ ଭଲ୍ଲାତକଂ ବେଲ୍ଲଂ, ସା ନୋ ଆହତ୍ୱ ପୋସତି।

୨୩୩୫।

‘‘ଯଞ୍ଚେଵ ସା ଆହରତି, ଵନମୂଲଫଲହାରିଯା;

ତଂ ନୋ ସବ୍ବେ ସମାଗନ୍ତ୍ୱା, ରତ୍ତିଂ ଭୁଞ୍ଜାମ ନୋ ଦିଵା।

୨୩୩୬।

‘‘ଅମ୍ମାଵ ନୋ କିସା ପଣ୍ଡୁ, ଆହରନ୍ତୀ ଦୁମପ୍ଫଲଂ;

ଵାତାତପେନ ସୁଖୁମାଲୀ, ପଦୁମଂ ହତ୍ଥଗତାମିଵ।

୨୩୩୭।

‘‘ଅମ୍ମାଯ ପତନୂକେସା, ଵିଚରନ୍ତ୍ୟା ବ୍ରହାଵନେ;

ଵନେ ଵାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, ଖଗ୍ଗଦୀପିନିସେଵିତେ।

୨୩୩୮।

‘‘କେସେସୁ ଜଟଂ ବନ୍ଧିତ୍ୱା, କଚ୍ଛେ ଜଲ୍ଲମଧାରଯି;

ଚମ୍ମଵାସୀ ଛମା ସେତି, ଜାତଵେଦଂ ନମସ୍ସତି।

୨୩୩୯।

‘‘ପୁତ୍ତା ପିଯା ମନୁସ୍ସାନଂ, ଲୋକସ୍ମିଂ ଉଦପଜ୍ଜିସୁଂ;

ନ ହି ନୂନମ୍ହାକଂ ଅମ୍ଭସ୍ସ, ପୁତ୍ତେ ସ୍ନେହୋ ଅଜାଯଥ’’।

୨୩୪୦।

‘‘ଦୁକ୍କଟଞ୍ଚ ହି ନୋ ପୁତ୍ତ, ଭୂନହଚ୍ଚଂ କତଂ ମଯା;

ଯୋହଂ ସିୱୀନଂ ୱଚନା, ପବ୍ବାଜେସିମଦୂସକଂ।

୨୩୪୧।

‘‘ଯଂ ମେ କିଞ୍ଚି ଇଧ ଅତ୍ଥି, ଧନଂ ଧଞ୍ଞଞ୍ଚ ୱିଜ୍ଜତି;

ଏତୁ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ସିୱିରଟ୍ଠେ ପସାସତୁ’’।

୨୩୪୨।

‘‘ନ ଦେୱ ମଯ୍ହଂ ୱଚନା, ଏହିତି ସିୱିସୁତ୍ତମୋ;

ସଯମେୱ ଦେୱୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ସିଞ୍ଚ ଭୋଗେହି ଅତ୍ରଜଂ’’।

୨୩୪୩।

‘‘ତତୋ ସେନାପତିଂ ରାଜା, ସଞ୍ଜଯୋ ଅଜ୍ଝଭାସଥ;

ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସା ରଥା ପତ୍ତୀ, ସେନା ସନ୍ନାହଯନ୍ତୁ ନଂ;

ନେଗମା ଚ ମଂ ଅନ୍ୱେନ୍ତୁ, ବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ ପୁରୋହିତା।

୨୩୪୪।

‘‘ତତୋ ସଟ୍ଠିସହସ୍ସାନି, ଯୋଧିନୋ [ଯୁଥିନୋ (କ।)] ଚାରୁଦସ୍ସନା;

ଖିପ୍ପମାଯନ୍ତୁ ସନ୍ନଦ୍ଧା, ନାନାୱଣ୍ଣେହିଲଙ୍କତା।

୨୩୪୫।

‘‘ନୀଲୱତ୍ଥଧରା ନେକେ [ନୀଲୱଣ୍ଣଧରାନେକେ (ସୀ। ପୀ।), ନୀଲୱତ୍ଥଧରା ଏକେ (?)], ପୀତାନେକେ ନିୱାସିତା;

ଅଞ୍ଞେ ଲୋହିତଉଣ୍ହୀସା, ସୁଦ୍ଧାନେକେ ନିୱାସିତା;

ଖିପ୍ପମାଯନ୍ତୁ ସନ୍ନଦ୍ଧା, ନାନାୱଣ୍ଣେହିଲଙ୍କତା।

୨୩୪୬।

‘‘ହିମୱା ଯଥା ଗନ୍ଧଧରୋ, ପବ୍ବତୋ ଗନ୍ଧମାଦନୋ;

ନାନାରୁକ୍ଖେହି ସଞ୍ଛନ୍ନୋ, ମହାଭୂତଗଣାଲଯୋ।

୨୩୪୭।

‘‘ଓସଧେହି ଚ ଦିବ୍ବେହି, ଦିସା ଭାତି ପୱାତି ଚ;

ଖିପ୍ପମାଯନ୍ତୁ ସନ୍ନଦ୍ଧା, ଦିସା ଭନ୍ତୁ ପୱନ୍ତୁ ଚ।

୨୩୪୮।

‘‘ତତୋ ନାଗସହସ୍ସାନି, ଯୋଜଯନ୍ତୁ ଚତୁଦ୍ଦସ;

ସୁୱଣ୍ଣକଚ୍ଛା ମାତଙ୍ଗା, ହେମକପ୍ପନୱାସସା।

୨୩୪୯।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀଯେହି, ତୋମରଙ୍କୁସପାଣିଭି;

ଖିପ୍ପମାଯନ୍ତୁ ସନ୍ନଦ୍ଧା, ହତ୍ଥିକ୍ଖନ୍ଧେହି ଦସ୍ସିତା।

୨୩୫୦।

‘‘ତତୋ ଅସ୍ସସହସ୍ସାନି, ଯୋଜଯନ୍ତୁ ଚତୁଦ୍ଦସ;

ଆଜାନୀଯାୱ ଜାତିଯା, ସିନ୍ଧୱା ସୀଘୱାହନା।

୨୩୫୧।

‘‘ଆରୂଳ୍ହା ଗାମଣୀଯେହି, ଇଲ୍ଲିଯାଚାପଧାରିଭି;

ଖିପ୍ପମାଯନ୍ତୁ ସନ୍ନଦ୍ଧା, ଅସ୍ସପିଟ୍ଠେ ଅଲଙ୍କତା।

୨୩୫୨।

‘‘ତତୋ ରଥସହସ୍ସାନି, ଯୋଜଯନ୍ତୁ ଚତୁଦ୍ଦସ;

ଅଯୋସୁକତନେମିଯୋ, ସୁୱଣ୍ଣଚିତପକ୍ଖରେ।

୨୩୫୩।

‘‘ଆରୋପେନ୍ତୁ ଧଜେ ତତ୍ଥ, ଚମ୍ମାନି କୱଚାନି ଚ;

ୱିପ୍ପାଲେନ୍ତୁ [ୱିପ୍ଫାଲେନ୍ତୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଚ ଚାପାନି, ଦଳ୍ହଧମ୍ମା ପହାରିନୋ;

ଖିପ୍ପମାଯନ୍ତୁ ସନ୍ନଦ୍ଧା, ରଥେସୁ ରଥଜୀୱିନୋ’’।

୨୩୫୪।

‘‘ଲାଜାଓଲୋପିଯା [ଲାଜା ଓଲୋକିରା (କ।)] ପୁପ୍ଫା, ମାଲାଗନ୍ଧୱିଲେପନା;

ଅଗ୍ଘିଯାନି ଚ ତିଟ୍ଠନ୍ତୁ, ଯେନ ମଗ୍ଗେନ ଏହିତି।

୨୩୫୫।

‘‘ଗାମେ ଗାମେ ସତଂ କୁମ୍ଭା, ମେରଯସ୍ସ ସୁରାଯ ଚ;

ମଗ୍ଗମ୍ହି ପତିତିଟ୍ଠନ୍ତୁ [ପତିତା ଠନ୍ତୁ (ସ୍ୟା। କ।)], ଯେନ ମଗ୍ଗେନ ଏହିତି।

୨୩୫୬।

‘‘ମଂସା ପୂୱା ସଙ୍କୁଲିଯୋ, କୁମ୍ମାସା ମଚ୍ଛସଂଯୁତା;

ମଗ୍ଗମ୍ହି ପତିତିଟ୍ଠନ୍ତୁ, ଯେନ ମଗ୍ଗେନ ଏହିତି।

୨୩୫୭।

‘‘ସପ୍ପି ତେଲଂ ଦଧି ଖୀରଂ, କଙ୍ଗୁବୀଜା [କଙ୍ଗୁୱୀହି (ସୀ। ପୀ।), କଙ୍ଗୁପିଟ୍ଠା (ସ୍ୟା।)] ବହୂ ସୁରା;

ମଗ୍ଗମ୍ହି ପତିତିଟ୍ଠନ୍ତୁ, ଯେନ ମଗ୍ଗେନ ଏହିତି।

୨୩୫୮।

‘‘ଆଳାରିକା ଚ ସୂଦା ଚ, ନଟନଟ୍ଟକଗାଯିନୋ;

ପାଣିସ୍ସରା କୁମ୍ଭଥୂଣିଯୋ, ମନ୍ଦକା ସୋକଜ୍ଝାଯିକା [ସୋକଚ୍ଛାଯିକା (କ।)]।

୨୩୫୯।

‘‘ଆହଞ୍ଞନ୍ତୁ ସବ୍ବୱୀଣା, ଭେରିଯୋ ଦିନ୍ଦିମାନି ଚ;

ଖରମୁଖାନି ଧମେନ୍ତୁ [ୱଦନ୍ତୁ (ସୀ। ପୀ।)], ନଦନ୍ତୁ ଏକପୋକ୍ଖରା।

୨୩୬୦।

‘‘ମୁଦିଙ୍ଗା ପଣୱା ସଙ୍ଖା, ଗୋଧା ପରିୱଦେନ୍ତିକା;

ଦିନ୍ଦିମାନି ଚ ହଞ୍ଞନ୍ତୁ, କୁତୁମ୍ପ [କୁଟୁମ୍ବା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ଦିନ୍ଦିମାନି ଚ’’।

୨୩୬୧।

‘‘ସା ସେନା ମହତୀ ଆସି, ଉୟ୍ୟୁତ୍ତା ସିଖିୱାହିନୀ;

ଜାଲିନା ମଗ୍ଗନାୟେନ, ୱଙ୍କଂ ପାୟାସି ପବ୍ବତଂ।

୨୩୬୨।

‘‘କୋଞ୍ଚଂ ନଦତି ମାତଙ୍ଗୋ, କୁଞ୍ଜରୋ ସଟ୍ଠିହାୟନୋ;

କଚ୍ଛାୟ ବଦ୍ଧମାନାୟ, କୋଞ୍ଚଂ ନଦତି ୱାରଣୋ।

୨୩୬୩।

‘‘ଆଜାନୀୟା ହସିୟନ୍ତି [ହସିସ୍ସିଂସୁ (ସୀ। ପୀ।)], ନେମିଘୋସୋ ଅଜାୟଥ;

ଅବ୍ଭଂ ରଜୋ ଅଚ୍ଛାଦେସି, ଉୟ୍ୟୁତ୍ତା ସିଖିୱାହିନୀ।

୨୩୬୪।

‘‘ସା ସେନା ମହତୀ ଆସି, ଉୟ୍ୟୁତ୍ତା ହାରହାରିନୀ;

ଜାଲିନା ମଗ୍ଗନାୟେନ, ୱଙ୍କଂ ପାୟାସି ପବ୍ବତଂ।

୨୩୬୫।

‘‘ତେ ପାୱିଂସୁ ବ୍ରହାରଞ୍ଞଂ, ବହୁସାଖଂ ମହୋଦକଂ [ବହୁଦିଜଂ (ପୀ।)];

ପୁପ୍ଫରୁକ୍ଖେହି ସଞ୍ଛନ୍ନଂ, ଫଲରୁକ୍ଖେହି ଚୂଭୟଂ।

୨୩୬୬।

‘‘ତତ୍ଥ ବିନ୍ଦୁସ୍ସରା ୱଗ୍ଗୂ, ନାନାୱଣ୍ଣା ବହୂ ଦିଜା;

କୂଜନ୍ତମୁପକୂଜନ୍ତି, ଉତୁସମ୍ପୁପ୍ଫିତେ ଦୁମେ।

୨୩୬୭।

‘‘ତେ ଗନ୍ତ୍ୱା ଦୀଘମଦ୍ଧାନଂ, ଅହୋରତ୍ତାନମଚ୍ଚୟେ;

ପଦେସଂ ତଂ ଉପାଗଚ୍ଛୁଂ, ୟତ୍ଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ଅହୁ’’।

ମହାରାଜପବ୍ବଂ ନାମ।

ଛଖତ୍ତିୟକମ୍ମଂ

୨୩୬୮।

‘‘ତେସଂ ସୁତ୍ୱାନ ନିଗ୍ଘୋସଂ, ଭୀତୋ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ଅହୁ;

ପବ୍ବତଂ ଅଭିରୁହିତ୍ୱା, ଭୀତୋ ସେନଂ ଉଦିକ୍ଖତି।

୨୩୬୯।

‘‘ଇଙ୍ଘ ମଦ୍ଦି ନିସାମେହି, ନିଗ୍ଘୋସୋ ଯାଦିସୋ ୱନେ;

ଆଜାନୀଯା ହସିଯନ୍ତି, ଧଜଗ୍ଗାନି ଚ ଦିସ୍ସରେ।

୨୩୭୦।

‘‘ଇମେ ନୂନ ଅରଞ୍ଞସ୍ମିଂ, ମିଗସଙ୍ଘାନି ଲୁଦ୍ଦକା;

ୱାଗୁରାହି ପରିକ୍ଖିପ୍ପ, ସୋବ୍ଭଂ ପାତେତ୍ୱା ତାୱଦେ;

ୱିକ୍କୋସମାନା ତିବ୍ବାହି, ହନ୍ତି ନେସଂ ୱରଂ ୱରଂ।

୨୩୭୧।

‘‘ଯଥା ମଯଂ ଅଦୂସକା, ଅରଞ୍ଞେ ଅୱରୁଦ୍ଧକା;

ଅମିତ୍ତହତ୍ଥତ୍ତଂ ଗତା, ପସ୍ସ ଦୁବ୍ବଲଘାତକଂ’’।

୨୩୭୨।

‘‘ଅମିତ୍ତା ନପ୍ପସାହେୟ୍ୟୁଂ, ଅଗ୍ଗୀୱ ଉଦକଣ୍ଣୱେ;

ତଦେୱ ତ୍ୱଂ ୱିଚିନ୍ତେହି, ଅପି ସୋତ୍ଥି ଇତୋ ସିଯା’’।

୨୩୭୩।

‘‘ତତୋ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ଓରୋହିତ୍ୱାନ ପବ୍ବତା;

ନିସୀଦି ପଣ୍ଣସାଲାଯଂ, ଦଳ୍ହଂ କତ୍ୱାନ ମାନସଂ’’।

୨୩୭୪।

‘‘ନିୱତ୍ତଯିତ୍ୱାନ ରଥଂ, ୱୁଟ୍ଠପେତ୍ୱାନ ସେନିଯୋ;

ଏକଂ ଅରଞ୍ଞେ ୱିହରନ୍ତଂ, ପିତା ପୁତ୍ତଂ ଉପାଗମି।

୨୩୭୫।

‘‘ହତ୍ଥିକ୍ଖନ୍ଧତୋ ଓରୁଯ୍ହ, ଏକଂସୋ ପଞ୍ଜଲୀକତୋ;

ପରିକିଣ୍ଣୋ [ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ଅମଚ୍ଚେହି, ପୁତ୍ତଂ ସିଞ୍ଚିତୁମାଗମି।

୨୩୭୬।

‘‘ତତ୍ଥଦ୍ଦସ କୁମାରଂ ସୋ, ରମ୍ମରୂପଂ ସମାହିତଂ;

ନିସିନ୍ନଂ ପଣ୍ଣସାଲାଯଂ, ଝାଯନ୍ତଂ ଅକୁତୋଭଯଂ।

୨୩୭୭।

‘‘ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ଆଯନ୍ତଂ, ପିତରଂ ପୁତ୍ତଗିଦ୍ଧିନଂ;

ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ଚ ମଦ୍ଦୀ ଚ, ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗନ୍ତ୍ୱା ଅୱନ୍ଦିସୁଂ।

୨୩୭୮।

‘‘ମଦ୍ଦୀ ଚ ସିରସା ପାଦେ, ସସୁରସ୍ସାଭିୱାଦଯି;

‘ମଦ୍ଦୀ ଅହଞ୍ହି ତେ ଦେୱ, ପାଦେ ୱନ୍ଦାମି ତେ ସୁଣ୍ହା’ [ହୁସା (ସୀ। ସ୍ଯା। ପୀ।)];

ତେସୁ ତତ୍ଥ ପଲିସଜ୍ଜ, ପାଣିନା ପରିମଜ୍ଜଥ’’।

୨୩୭୯।

‘‘କଚ୍ଚି ୱୋ କୁସଲଂ ପୁତ୍ତ, କଚ୍ଚି ପୁତ୍ତ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ଉଞ୍ଛେନ ଯାପେଥ, କଚ୍ଚି ମୂଲଫଲା ବହୂ।

୨୩୮୦।

‘‘କଚ୍ଚି ଡଂସା ମକସା ଚ, ଅପ୍ପମେୱ ସରୀସପା;

ୱନେ ୱାଳମିଗାକିଣ୍ଣେ, କଚ୍ଚି ହିଂସା ନ ୱିଜ୍ଜତି’’।

୨୩୮୧।

‘‘ଅତ୍ଥି ନୋ ଜୀୱିକା ଦେୱ, ସା ଚ ଯାଦିସକୀଦିସା;

କସିରା ଜୀୱିକା ହୋମ [ଅହୋସି (?)], ଉଞ୍ଛାଚରିଯାଯ ଜୀୱିତଂ।

୨୩୮୨।

‘‘ଅନିଦ୍ଧିନଂ ମହାରାଜ, ଦମେତସ୍ସଂୱ ସାରଥି;

ତ୍ୟମ୍ହେ ଅନିଦ୍ଧିକା ଦନ୍ତା, ଅସମିଦ୍ଧି ଦମେତି ନୋ।

୨୩୮୩।

‘‘ଅପି ନୋ କିସାନି ମଂସାନି, ପିତୁ ମାତୁ ଅଦସ୍ସନା;

ଅଓରୁଦ୍ଧାନଂ ମହାରାଜ, ଅରଞ୍ଞେ ଜୀଓସୋକିନଂ’’।

୨୩୮୪।

‘‘ଯେପି ତେ ସିଓିସେଟ୍ଟସ୍ସ, ଦାଯାଦାପଓମାନସା;

ଜାଲୀ କଣ୍ହାଜିନା ଚୁଭୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଓସାନୁଗା;

ଅଚ୍ଚାଯିକସ୍ସ ଲୁଦ୍ଦସ୍ସ, ଯୋ ନେ ଗାଓୋଓ ସୁମ୍ଭତି।

୨୩୮୫।

‘‘ତେ ରାଜପୁଓିଯା ପୁଡ୍ଢେ, ଯଦି ଜାନାଥ ସଂସଥ;

ପରିଯାପୁଣାଥ ନୋ ଖିପ୍ପଂ, ସପ୍ପଦଟ୍ଟଂଓ ମାଣଓଂ’’।

୨୩୮୬।

‘‘ଉଭୋ କୁମାରା ନିକ୍କୀତା, ଜାଲୀ କଣ୍ହାଜିନା ଚୁଭୋ;

ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଧନଂ ଦତ୍ୱା, ପୁଓ ମା ଭାଯି ଅସ୍ସସ’’।

୨୩୮୭।

‘‘କଚ୍ଚି ନୁ ତାତ କୁସଲଂ, କଚ୍ଚି ତାତ ଅନାମଯଂ;

କଚ୍ଚି ନୁ ତାତ ମେ ମାତୁ, ଚକ୍ଖୁ ନ ପରିହାଯତି’’।

୨୩୮୮।

‘‘କୁସଲଞ୍ଚେଓ ମେ ପୁଓ, ଅଥୋ ପୁଓ ଅନାମଯଂ;

ଅଥୋ ଚ ପୁଓ ତେ ମାତୁ, ଚକ୍ଖୁ ନ ପରିହାଯତି’’।

୨୩୮୯।

‘‘କଚ୍ଚି ଅରୋଗଂ ଯୋଗ୍ଗଂ ତେ, କଚ୍ଚି ଓହତି ଓାହନଂ;

କଚ୍ଚି ଫୀତୋ ଜନପଦୋ, କଚ୍ଚି ଓୁଟ୍ଠି ନ ଛିଜ୍ଜତି’’।

୨୩୯୦।

‘‘ଅଥୋ ଅରୋଗଂ ଯୋଗ୍ଗଂ ମେ, ଅଥୋ ଓହତି ଓାହନଂ;

ଅଥୋ ଫୀତୋ ଜନପଦୋ, ଅଥୋ ଓୁଟ୍ଠି ନ ଛିଜ୍ଜତି’’।

୨୩୯୧।

‘‘ଇଚ୍ଛେୱଂ ମନ୍ତଯନ୍ତାନଂ, ମାତା ନେସଂ ଅଦିସ୍ସଥ;

ରାଜପୁତ୍ତୀ ଗିରିଦ୍ୱାରେ, ପତ୍ତିକା ଅନୁପାହନା।

୨୩୯୨।

‘‘ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ଆଯନ୍ତଂ, ମାତରଂ ପୁତ୍ତଗିଦ୍ଧିନିଂ;

ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ଚ ମଦ୍ଦୀ ଚ, ପଚ୍ଚୁଗ୍ଗନ୍ତ୍ୱା ଅୱନ୍ଦିସୁଂ।

୨୩୯୩।

‘‘ମଦ୍ଦୀ ଚ ସିରସା ପାଦେ, ସସ୍ସୁଯା ଅଭିୱାଦଯି;

ମଦ୍ଦୀ ଅହଞ୍ହି ତେ ଅୟ୍ୟେ, ପାଦେ ୱନ୍ଦାମି ତେ ସୁଣ୍ହୋ’’।

୨୩୯୪।

‘‘ମଦ୍ଦିଞ୍ଚ ପୁତ୍ତକା ଦିସ୍ୱା, ଦୂରତୋ ସୋତ୍ଥିମାଗତା;

କନ୍ଦନ୍ତା ମଭିଧାୱିଂସୁ, ୱଚ୍ଛବାଲାୱ ମାତରଂ।

୨୩୯୫।

‘‘ମଦ୍ଦୀ ଚ ପୁତ୍ତକେ ଦିସ୍ୱା, ଦୂରତୋ ସୋତ୍ଥିମାଗତେ;

ୱାରୁଣୀୱ ପୱେଧେନ୍ତୀ, ଥନଧାରାଭିସିଞ୍ଚଥ’’।

୨୩୯୬।

‘‘ସମାଗତାନଂ ଞାତୀନଂ, ମହାଘୋସୋ ଅଜାଯଥ;

ପବ୍ବତା ସମନାଦିଂସୁ, ମହୀ ପକମ୍ପିତା ଅହୁ।

୨୩୯୭।

‘‘ୱୁଟ୍ଠିଧାରଂ ପୱତ୍ତେନ୍ତୋ, ଦେୱୋ ପାୱସ୍ସି ତାୱଦେ;

ଅଥ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ଞାତୀହି ସମଗଚ୍ଛଥ।

୨୩୯୮।

‘‘ନତ୍ତାରୋ ସୁଣିସା ପୁତ୍ତୋ, ରାଜା ଦେୱୀ ଚ ଏକତୋ;

ଯଦା ସମାଗତା ଆସୁଂ, ତଦାସି ଲୋମହଂସନଂ।

୨୩୯୯।

‘‘ପଞ୍ଜଲିକା ତସ୍ସ ଯାଚନ୍ତି, ରୋଦନ୍ତା ଭେରଓ୍ୱେ ୱନେ;

ୱେସ୍ସନ୍ତରଞ୍ଚ ମଦ୍ଦିଞ୍ଚ, ସଙ୍ଘେ ରଟ୍ଠା ସମାଗତା;

ତ୍ୱଂ ନୋସି ଇସ୍ସରୋ ରାଜା, ରଜ୍ଜଂ କାରେଥ ନୋ ଉଭୋ’’।

ଛଖତ୍ତିଯକମ୍ମଂ ନାମ।

୨୪୦୦।

‘‘ଧମ୍ମେନ ରଜ୍ଜଂ କାରେନ୍ତଂ, ରଟ୍ଠା ପବ୍ବାଜଯିତ୍ଥ ମଂ;

ତ୍ୱଞ୍ଚ ଜାନପଦା ଚେୱ, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା’’।

୨୪୦୧।

‘‘ଦୁକ୍କଟଞ୍ଚ ହି ନୋ ପୁତ୍ତ, ଭୂନହଚ୍ଚଂ କତଂ ମଯା;

ଯୋହଂ ସିୱୀନଂ ୱଚନା, ପବ୍ବାଜେସିମଦୂସକଂ’’।

୨୪୦୨।

‘‘ଯେନ କେନଚି ୱଣ୍ଣେନ, ପିତୁ ଦୁକ୍ଖଂ ଉଦବ୍ବହେ;

ମାତୁ ଭଗିନିଯା ଚାପି, ଅପି ପାଣେହି ଅତ୍ତନୋ’’।

୨୪୦୩।

‘‘ତତୋ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ରଜୋଜଲ୍ଲଂ ପୱାହଯି;

ରଜୋଜଲ୍ଲଂ ପୱାହେତ୍ୱା, ସଙ୍ଖୱଣ୍ଣଂ [ସଚ୍ଚୱଣ୍ଣଂ (ସୀ। ସ୍ଯା।)] ଅଧାରଯି’’।

୨୪୦୪।

‘‘ସୀସଂ ନ୍ହାତୋ ସୁଚିୱତ୍ଥୋ, ସବ୍ବାଭରଣଭୂସିତୋ;

ପଚ୍ଚଯଂ ନାଗମାରୁଯ୍ହ, ଖଗ୍ଗଂ ବନ୍ଧି ପରନ୍ତପଂ।

୨୪୦୫।

‘‘ତତୋ ସଟ୍ଠିସହସ୍ସାନି, ଯୋଧିନୋ ଚାରୁଦସ୍ସନା;

ସହଜାତା ପକିରିଂସୁ, ନନ୍ଦଯନ୍ତା ରଥେସଭଂ।

୨୪୦୬।

‘‘ତତୋ ମଦ୍ଦିମ୍ପି ନ୍ହାପେସୁଂ, ସିୱିକଞ୍ଞା ସମାଗତା;

ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ତଂ ପାଲେତୁ, ଜାଲୀ କଣ୍ହାଜିନା ଚୁଭୋ;

ଅଥୋପି ତଂ ମହାରାଜା, ସଞ୍ଜଯୋ ଅଭିରକ୍ଖତୁ’’।

୨୪୦୭।

‘‘ଇଦଞ୍ଚ ପଚ୍ଚଯଂ ଲଦ୍ଧା, ପୁବ୍ବେ ସଂକ୍ଲେସମତ୍ତନୋ;

ଆନନ୍ଦିଯଂ ଆଚରିଂସୁ, ରମଣୀଯେ ଗିରିବ୍ବଜେ।

୨୪୦୮।

‘‘ଇଦଞ୍ଚ ପଚ୍ଚଯଂ ଲଦ୍ଧା, ପୁବ୍ବେ ସଂକ୍ଲେସମତ୍ତନୋ;

ଆନନ୍ଦି ୱିତ୍ତା ସୁମନା, ପୁତ୍ତେ ସଙ୍ଗମ୍ମ ଲକ୍ଖଣା।

୨୪୦୯।

‘‘ଇଦଞ୍ଚ ପଚ୍ଚଯଂ ଲଦ୍ଧା, ପୁବ୍ବେ ସଂକ୍ଲେସମତ୍ତନୋ;

ଆନନ୍ଦି ୱିତ୍ତା ପତୀତା, ସହ ପୁତ୍ତେହି ଲକ୍ଖଣା’’।

୨୪୧୦।

‘‘ଏକଭତ୍ତା ପୁରେ ଆସିଂ, ନିଚ୍ଚଂ ଥଣ୍ଡିଲସାଯିନୀ;

ଇତି ମେତଂ ୱତଂ ଆସି, ତୁମ୍ହଂ କାମା ହି ପୁତ୍ତକା।

୨୪୧୧।

‘‘ତଂ ମେ ୱତଂ ସମିଦ୍ଧଜ୍ଜ, ତୁମ୍ହେ ସଙ୍ଗମ୍ମ ପୁତ୍ତକା;

ମାତୁଜମ୍ପି ତଂ ପାଲେତୁ, ପିତୁଜମ୍ପି ଚ ପୁତ୍ତକ;

ଅଥୋପି ତଂ ମହାରାଜା, ସଞ୍ଜଯୋ ଅଭିରକ୍ଖତୁ।

୨୪୧୨।

‘‘ଯଂ କିଞ୍ଚିତ୍ଥି କତଂ ପୁଞ୍ଞଂ, ମଯ୍ହଞ୍ଚେୱ ପିତୁଚ୍ଚ ତେ;

ସବ୍ବେନ ତେନ କୁସଲେନ, ଅଜରୋ ଅମରୋ ଭୱ’’।

୨୪୧୩।

‘‘କପ୍ପାସିକଞ୍ଚ କୋସେୟ୍ୟଂ, ଖୋମକୋଟୁମ୍ବରାନି ଚ;

ସସ୍ସୁ ସୁଣ୍ହ୍ୟା ପାହେସି, ଯେହି ମଦ୍ଦୀ ଅସୋଭଥ।

୨୪୧୪।

‘‘ତତୋ ହେମଞ୍ଚ କାୟୂରଂ, ଗୀୱେୟ୍ୟଂ ରତନାମୟଂ;

ସସ୍ସୁ ସୁଣ୍ହ୍ୟା ପାହେସି, ଯେହି ମଦ୍ଦୀ ଅସୋଭଥ।

୨୪୧୫।

‘‘ତତୋ ହେମଞ୍ଚ କାୟୂରଂ, ଅଙ୍ଗଦଂ ମଣିମେଖଲଂ;

ସସ୍ସୁ ସୁଣ୍ହ୍ୟା ପାହେସି, ଯେହି ମଦ୍ଦୀ ଅସୋଭଥ।

୨୪୧୬।

‘‘ଉଣ୍ଣତଂ ମୁଖଫୁଲ୍ଲଞ୍ଚ, ନାନାରତ୍ତେ ଚ ମାଣିକେ [ମାଣିୟେ (ସୀ। ପୀ।)];

ସସ୍ସୁ ସୁଣ୍ହ୍ୟା ପାହେସି, ଯେହି ମଦ୍ଦୀ ଅସୋଭଥ।

୨୪୧୭।

‘‘ଉଗ୍ଗତ୍ଥନଂ ଗିଙ୍ଗମକଂ, ମେଖଲଂ ପାଟିପାଦକଂ [ପଟିପାଦୁକଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ପାଲିପାଦକଂ (ପୀ।)];

ସସ୍ସୁ ସୁଣ୍ହ୍ୟା ପାହେସି, ଯେହି ମଦ୍ଦୀ ଅସୋଭଥ।

୨୪୧୮।

‘‘ସୁତ୍ତଞ୍ଚ ସୁତ୍ତୱଜ୍ଜଞ୍ଚ, ଉପନିଜ୍ଝାୟ ସେୟ୍ୟସି;

ଅସୋଭଥ ରାଜପୁତ୍ତୀ, ଦେୱକଞ୍ଞାୱ ନନ୍ଦନେ।

୨୪୧୯।

‘‘ସୀସଂ ନ୍ହାତା ସୁଚିୱତ୍ଥା, ସଦ୍ଦାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ଅସୋଭଥ ରାଜପୁତ୍ତୀ, ତାୱତିଂସେୱ ଅଚ୍ଛରା।

୨୪୨୦।

‘‘କଦଲୀୱ ୱାତଚ୍ଛୁପିତା, ଜାତା ଚିତ୍ତଲତାୱନେ;

ଦନ୍ତାୱରଣସମ୍ପନ୍ନା, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଅସୋଭଥ।

୨୪୨୧।

‘‘ସକୁଣୀ ମାନୁସିନୀୱ, ଜାତା ଚିତ୍ତପତ୍ତା ପତୀ;

ନିଗ୍ରୋଧପକ୍କବିମ୍ବୋଟ୍ଠୀ, ରାଜପୁତ୍ତୀ ଅସୋଭଥ।

୨୪୨୨।

‘‘ତସ୍ସା ଚ ନାଗମାନେସୁଂ, ନାତିବଦ୍ଧଂୱ କୁଞ୍ଜରଂ;

ସତ୍ତିକ୍ଖମଂ ସରକ୍ଖମଂ, ଈସାଦନ୍ତଂ ଉରୂଳ୍ହୱଂ।

୨୪୨୩।

‘‘ସା ମଦ୍ଦୀ ନାଗମାରୁହି, ନାତିବଦ୍ଧଂୱ କୁଞ୍ଜରଂ;

ସତ୍ତିକ୍ଖମଂ ସରକ୍ଖମଂ, ଈସାଦନ୍ତଂ ଉରୂଳ୍ହୱଂ’’।

୨୪୨୪।

‘‘ସବ୍ବମ୍ହି ତଂଅରଞ୍ଞମ୍ହି, ଯାୱନ୍ତେତ୍ଥ ମିଗା ଅହୁଂ;

ୱେସ୍ସନ୍ତରସ୍ସ ତେଜେନ, ନଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ୱିହେଠଯୁଂ।

୨୪୨୫।

‘‘ସବ୍ବମ୍ହି ତଂଅରଞ୍ଞମ୍ହି, ଯାୱନ୍ତେତ୍ଥ ଦିଜା ଅହୁଂ;

ୱେସ୍ସନ୍ତରସ୍ସ ତେଜେନ, ନଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ୱିହେଠଯୁଂ।

୨୪୨୬।

‘‘ସବ୍ବମ୍ହି ତଂଅରଞ୍ଞମ୍ହି, ଯାୱନ୍ତେତ୍ଥ ମିଗା ଅହୁଂ;

ଏକଜ୍ଝଂ ସନ୍ନିପାତିଂସୁ, ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପଯାତମ୍ହି;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୨୭।

‘‘ସବ୍ବମ୍ହି ତଂଅରଞ୍ଞମ୍ହି, ଯାୱନ୍ତେତ୍ଥ ଦିଜା ଅହୁଂ;

ଏକଜ୍ଝଂ ସନ୍ନିପାତିଂସୁ, ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପଯାତମ୍ହି;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୨୮।

‘‘ସଙ୍ଖମ୍ହି ତଂଅରଞ୍ଞମ୍ହି, ଯାୱନ୍ତେତ୍ଥ ମିଗା ଅହୁଂ;

ନାସ୍ସୁ ମଞ୍ଜୂ ନିକୂଜିଂସୁ, ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପଯାତମ୍ହି;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୨୯।

‘‘ସଙ୍ଖମ୍ହି ତଂଅରଞ୍ଞମ୍ହି, ଯାୱନ୍ତେତ୍ଥ ଦିଜା ଅହୁଂ;

ନାସ୍ସୁ ମଞ୍ଜୂ ନିକୂଜିଂସୁ, ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପଯାତମ୍ହି;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୩୦।

‘‘ପଟିଯତ୍ତୋ ରାଜମଗ୍ଗୋ, ୱିଚିତ୍ତୋ ପୁପ୍ଫସନ୍ଥତୋ;

ୱସି ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ଯତ୍ଥ, ଯାୱତାୱ ଜେତୁତ୍ତରା।

୨୪୩୧।

‘‘ତତୋ ସଟ୍ଠିସହସ୍ସାନି, ଯୋଧିନୋ ଚାରୁଦସ୍ସନା;

ସମନ୍ତା ପରିକିରିଂସୁ, ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପଯାତମ୍ହି;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୩୨।

‘‘ଓରୋଧା ଚ କୁମାରା ଚ, ୱେସିଯାନା ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣା;

ସମନ୍ତା ପରିକିରିଂସୁ, ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପଯାତମ୍ହି;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୩୩।

‘‘ହତ୍ଥାରୋହା ଅନୀକଟ୍ଠା, ରଥିକା ପତ୍ତିକାରକା;

ସମନ୍ତା ପରିକିରିଂସୁ, ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପଯାତମ୍ହି;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୩୪।

‘‘ସମାଗତା ଜାନପଦା, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

ସମନ୍ତା ପରିକିରିଂସୁ, ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପଯାତମ୍ହି;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୩୫।

‘‘କରୋଟିଯା ଚମ୍ମଧରା, ଇଲ୍ଲୀହତ୍ଥା [ଇନ୍ଦିହତ୍ଥା (ସ୍ୟା। କ।), ଖଗ୍ଗହତ୍ଥା (ସୀ। ପୀ।)] ସୁୱମ୍ମିନୋ;

ପୁରତୋ ପଟିପଜ୍ଜିଂସୁ, ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପଯାତମ୍ହି;

ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୩୬।

‘‘ତେ ପାୱିସୁଂ ପୁରଂ ରମ୍ମଂ, ମହାପାକାରତୋରଣଂ;

ଉପେତଂ ଅନ୍ନପାନେହି, ନଚ୍ଚଗୀତେହି ଚୂଭଯଂ।

୨୪୩୭।

‘‘ୱିତ୍ତା ଜାନପଦା ଆସୁଂ, ନେଗମା ଚ ସମାଗତା;

ଅନୁପ୍ପତ୍ତେ କୁମାରମ୍ହି, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୩୮।

‘‘ଚେଲୁକ୍ଖେପୋ ଅୱତ୍ତିତ୍ଥ, ଆଗତେ ଧନଦାଯକେ;

ନନ୍ଦିଂ ପୱେସି [ନନ୍ଦି-ପ୍ପୱେସି (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ନଗରେ, ବନ୍ଧନା ମୋକ୍ଖୋ ଅଘୋସଥ।

୨୪୩୯।

‘‘ଜାତରୂପମଯଂ ୱସ୍ସଂ, ଦେୱୋ ପାୱସ୍ସି ତାୱଦେ;

ୱେସ୍ସନ୍ତରେ ପୱିଟ୍ଠମ୍ହି, ସିୱୀନଂ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନେ।

୨୪୪୦।

‘‘ତତୋ ୱେସ୍ସନ୍ତରୋ ରାଜା, ଦାନଂ ଦତ୍ୱାନ ଖତ୍ତିଯୋ;

କାଯସ୍ସ ଭେଦା ସପ୍ପଞ୍ଞୋ, ସଗ୍ଗଂ ସୋ ଉପପଜ୍ଜଥା’’ତି।

ୱେସ୍ସନ୍ତରଜାତକଂ ଦସମଂ।

ମହାନିପାତ ନିଟ୍ଠିତା।

ଜାତକପାଠଇ ନିଟ୍ଠିତା।